Bundel - 3.Raad (besluitvormend) van 6 november 2025

0.1 Vastgesteld verslag raadsvergadering van 6 november 2025
- 20251106 Vastgesteld verslag raadsvergadering

0.2 Besluitenlijst raadsvergadering (begrotingsraad) 06-11-2025
- BESLUITENLIJST Besluitvormende RAAD 06-11-2025

1.1 Opening door de voorzitter, de heer G.E. Oude Kotte

1.2 Vaststelling van de agenda
- Agenda Raad 06-11-2025

2 BESPREEKSTUKKEN

2.1 Vaststellen Programmabegroting 2026
Portefeuillehouder: S.A.S. Spaargaren
Spreekvolgorde: CDA - VVD - Absoluut Aalsmeer - D66 - GL - FlorAalsmeer - PvdA
De behandeling van dit onderwerp is gericht op het vaststellen van de Programma-begroting 2026 inclusief de investeringen en de voor de investeringen benodigde kredieten beschikbaar te stellen.
14.05 uur Algemene beschouwingen 10 min. per fractie (met interruptie voor verduidelijkende vragen)
15.15 uur Schorsing
15.30 uur Reactie college B&W
16.00 uur Schorsing
16.15 uur Tweede termijn raad
16.45 uur Tweede termijn college
17.05 uur Stemming Programmabegroting 2026
- 20250923 Getekend raadsvoorstel programmabegroting 2026 Aalsmeer
- 20251106 Getekend raadsbesluit programmabegroting 2026 Aalsmeer
- Programmabegroting 2026 Aalsmeer college 23092025
- 20250923 Raadsbrief Stelselwijziging verblijfsbelasting 2026
- Motie Aanpassing rotondes AA, VVD, D66
- Motie Eenduidig en Bewonersvriendelijk Parkeerbeleid Aalsmeer FA
- Beschouwing VVD Begroting 2026
- Beschouwing Absoluut Aalsmeer programmabegroting 2026
- Beschouwing Programmabegroting 2026 D66
- Beschouwing GroenLinks en PvdA 2026
- Beschouwing FlorAalsmeer 2026

3 Septembercirculaire 2025
Portefeuillehouder: S.A.S. Spaargaren
Het doel van het voorstel is de ontwikkelingen van de septembercirculaire 2025 te vertalen naar hun betekenis voor de Programmabegroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2029.
- 20251007 Getekend raadsvoorstel septembercirculaire 2025
- 20251106 Getekend raadsbesluit septembercirculaire 2025
- septembercirculaire-gemeentefonds-2025

4 Sluiting

Signed By: Hofland, Heleen
2025-12-12T10:24:37+01:00
ID: d1c56a95-2da9-4aab-80b8-76aa291f548f
Auth: Scribble

Signed By: Oude Kotte, G.E. (Gido)
2025-12-12T08:12:55+01:00
ID: d1c56a95-2da9-4aab-80b8-76aa291f548f
Auth: Scribble

Gemeente Aalsmeer

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE AALSMEER
d.d. 6 november 2025

Aanwezigen

Voorzitter: Dhr. G.E. Oude Kotte
Griffier: Mevr. H.R.E. Hofland

Fractie AA
Mevr. C. van Hilst-Dekker, Mevr. G. Holtrop, Mevr. D.M. Prent Bouten en Dhr. W.T.J.M. Koster

Fractie CDA
Mevr. M. van Diemen, Dhr. M.P. Buskermolen, Dhr. P.F. van den Nouland, Dhr. D. van Willegen en Dhr. G.J.H. Winkels

Fractie D66
Mevr. M.J. Geisler, Dhr. S.J.R. de Vries, Dhr. J. van der Tol

Fractie GroenLinks
Mevr. P. Lakerveld, Dhr. R.P. Fransen

Fractie PvdA
Dhr. J.H. Buisma

Fractie VVD
Mevr. E.S.I. Mijwaart, Mevr. M. Vleghaar, Dhr. J.G.E. Bouwmeester, Dhr. J. de Vries en Dhr. D.G. van der Zwaag

FlorAalsmeer
Mevr. J. Keessen, Dhr. J. Biesheuvel

Afwezig:
Mevr. T. van der Meer (CDA)

Raad (besluitvormend)

Agendapunt		**Onderwerp**
Rb-1	**1.1**	**Opening door de voorzitter de heer G.E. Oude Kotte**

		De voorzitter: Dames en heren van harte welkom bij de begrotingsraad. We hebben een middag met elkaar voor de boeg. Nogmaals het gaat vandaag over de beschouwingen met betrekking tot de begrotingen. En daarvoor hebben we met elkaar afgesproken dat iedereen ongeveer per fractie 10 minuten de tijd krijgt om zijn of haar verhaal te doen. We hebben van tevoren de aankondiging gehoord van wellicht twee moties bij Absoluut Aalsmeer en FlorAalsmeer. Dat kunt u tijdens uw eerste termijn doen en ik zou me daar beperken tot eventueel het voorlezen van het dictum. In ieder geval niet te uitgebreid, maar ik beschouw ze dan ook dan als ingediend. Inmiddels zijn we van GroenLinks, PvdA gewend af en toe wat ludieks te verwachten. Dit jaar stellen jullie ons niet teleur, want jullie doen een gezamenlijke beschouwing in interviewstijl. Dat hebben we in het presidium met elkaar ook zo afgesproken dat we die ruimte geven. En ik was zelf al heel verheugd. U probeert dat binnen 12 minuten te doen. Dat betekent 8 minuten winst in de algemene beschouwingen. Keurig. Zoals we gewend zijn, hebben we eerst, doorlopen we met elkaar dit proces. Ik wil u verzoeken daarbij om terughoudend te zijn met interrupties. Ze zijn natuurlijk zeker toegestaan. Dat is niet verboden. Maar als u een vraag stelt, doe dat dan over het onderwerp dat op dat moment aan de orde is, alleen het liefst ter verduidelijking. En voor de rest laten we proberen het een beetje te bewaren tot het eind van die beschouwing, waarin u volledig de gelegenheid heeft natuurlijk nog om eventuele punten met elkaar te adresseren. Maar op die manier hopen we een mooie ronde vergadering met elkaar te krijgen, wat ook goed te volgen is voor de kijkers op de tribune en de kijkers thuis. Nog een huishoudelijke mededeling. We hebben een afmelding. Dat is mevrouw, hoe Thirza nu heet, weet ik niet, maar het was tot voor kort Van der Meer, want ze is vandaag getrouwd. Dus mevrouw Van der Meer-Maarsen, dat wordt hard wennen. Kijk of we dat dit nog redden deze … Maar namens ons allemaal, denk ik, de felicitaties en felicitaties in die zin ook het aan het adres van mevrouw Holtrop. Want ook die is recentelijk getrouwd zoals u dat heeft kunnen ervaren, want sommigen van u waren erbij. Hebben we want ik … Ze komt eraan. Oh dan ga ik straks nog even herhalen die felicitaties. Even kijken, ik denk dat we zo de meeste huishoudelijke zaken met elkaar gehad hebben. Wellicht niet geheel onbelangrijk om … Ah, mevrouw Holtrop, u bent ook present. Ik was net bezig met de felicitaties voor de gehuwden onder ons en u bent daar een van dus bij deze. Om 18.00 uur hebben we met elkaar het eten klaarstaan. Als het zo is dat we het volbrengen om dan nog steeds met elkaar in gesprek te zijn, dan schors ik voor enkele ogenblikken, zodat we even kunnen bijkomen beneden en ons van brandstof kunnen voorzien. Maar wellicht zijn we voor die tijd klaar en vullen we die tijd goed met elkaar op tot aan het moment van de nazit.
	1.2	**Vaststelling van de agenda** De voorzitter: Kunt u zo instemmen met deze agenda? Ja, heel goed.
Rb-2		**Bespreekpunten**
	2.1	**Programmabegroting 2026**
		Spreekvolgorde: CDA – VVD – Absoluut Aalsmeer - D66 – GL – FlorAalsmeer - PvdA 14.05 uur Algemene beschouwingen 10 min. per fractie (met interruptie voor verduidelijkende vragen) 15.15 uur Schorsing 15.30 uur Reactie college B&W 16.00 uur Schorsing 16.15 uur Tweede termijn raad 16.45 uur Tweede termijn college 17.05 uur Stemming Programmabegroting 2026 De voorzitter: Dan brengt ons dat bij het belangrijkste behandelstuk, de programma-begroting. Overigens behandelen we hier tegelijkertijd de septembercirculaire die later op de agenda staat. Maar we gaan wel over beide zaken afzonderlijk beslissen. U weet inmiddels natuurlijk waar de begroting over gaat, maar nog een paar zinnen daaraan te wijden. De begroting is ongeveer het belangrijkste document dat we met elkaar vaststellen, omdat daarin mandaten gegeven worden om geld uit te geven, te investeren en de

		bestedingen voor volgend jaar met elkaar vast te stellen. En het gaat over heel veel geld, over meer dan 100 miljoen en dat doen we altijd zeer zorgvuldig en met elkaar. En de beschouwing hierop, lijkt mij, kunnen we nu met elkaar starten. Dat doen wij in volgordelijkheid van de grootste partij enzovoort naar beneden en dat betekent dat het woord ons brengt bij de heer Van Willegen, het CDA. De heer Van Willegen: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, zoals u weet ligt voor ons de begroting 2026, de laatste in deze raadsperiode. Een moment om terug te kijken, maar ook van vooruitzien. Want met deze begroting bouwen we verder op wat Aalsmeer sterk maakt. Verantwoordelijkheid nemen, oog hebben voor elkaar en vertrouwen in de toekomst van onze dorpen. Het CDA spreekt dit jaar weer zijn waardering uit voor deze begroting. Na verontruste meicirculairen en ravijnjaren zien wij ook voor het volgend jaar een mooie stabiele begroting met een weerstandsratio van 2.2, waar de raad een minimum geeft van 1.1. Ook dit keer is de uitkomst van de septembercirculaire financieel positief. Alleen al voor 2025 wordt hierdoor bijna 4 miljoen euro toegevoegd aan de algemene reserve. Ook de komende jaren blijft dat positief doorwerken. Dat is goed nieuws en tegelijkertijd een aansporing om zorgvuldig te blijven. Want financiële rust vraagt om blijvend rentmeesterschap en niet om vanzelfsprekendheid. Het CDA waardeert dat deze circulaire een duidelijke toelichting van de kernorganisatie heeft gekregen en die raad ook weloverwogen om … De raad helpt om weloverwogen een besluit te kunnen nemen. Het CDA heeft de begroting op haar bekende wijze doorgespit en het college diverse vragen gesteld, zodat wij duidelijk aan het eind van deze dag ons akkoord kunnen geven. Dank voor de beantwoordingen van de vragen. Wij vinden het mooi dat het college bij haar inleiding al begint met een compliment te maken voor alle vrijwilligers en mantelzorgers. Inderdaad, wat moeten wij zonder hen beginnen? Zij zijn het kloppend hart van onze gemeenschap. In een tijd waarin veel mensen zoeken naar houvast laten zij zien wat dichtbij en menselijk betekent in de praktijk. Dat Aalsmeer mantelzorgers en vrijwilligers nodig heeft, komt natuurlijk ook weer ter sprake als wij het hebben over de bestaanszekerheid en het bevorderen daarvan. Niet alle problemen kunnen door de gemeente worden opgelost. Inwoners zijn niet altijd zelfredzaam, maar ze kunnen wel veel zelf. Ze kunnen elkaar helpen mogelijk te maken. Waar het te veel of te zwaar wordt, biedt de gemeente hulp en ondersteuning. Wij weten dat dit alles maakbaar is, maar wel dat we samen sterker staan. Daar waar de gemeente ondersteunt, waar inwoners elkaar helpen, groeit het vertrouwen. Het cement van een gezonde samenleving. Die zorg voor elkaar zien we ook terug bij de toenemende druk op onze mantelzorgers en zorgvoorzieningen. Waar het CDA, waar wij als CDA ons zorgen over maken, is de sterke toename van het aantal inwoners met dementie. Naar verwachting zo'n 30 procent. We hebben eerder aangegeven dat we bezorgd zijn over de intramurale + zorg en het behoud van het aantal beschikbare plaatsen. Met deze stijging is het behoud echter alleen niet genoeg. Wij vragen het college met zorgvuldigheid te blijven kijken naar uitbreiding en vernieuwing van de voorzieningen. Zodat ouderen in Aalsmeer goed verzorgd kunnen blijven wonen. De stijging van het aantal inwoners met dementie raakt ons allemaal. Het zegt iets over hoe wij met ouderen omgaan, maar vooral over de samenleving die wij willen zijn. Een samenleving die niemand laat vallen, ook niet als het moeilijk wordt. Het CDA heeft al vele malen gevraagd om de kerk te benoemen bij alle samenkracht en burgerparticipatie. Dus dat de kerken nu ook genoemd worden, dat doet ons deugd. Zij vormen vaak een stil fundament van de samenleving. Plekken waar mensen elkaar vinden, waar zorg vanzelfsprekend is en waar geloof, hoop en liefde handen en voeten krijgen. Veel lof heeft het CDA ook voor het voornemen om de kinderboerderij, en dus ook de Stichting Ons Tweede Thuis, te subsidiëren vanaf 2026. Iedere Aalsmeerder snapt hoe belangrijk deze maatschappelijke functie is. Het CDA kan ook mee in de denkrichting van het college over de robuuste school in Kudelstaart. Wij hopen dat hierdoor de ontwikkelingen in Kudelstaart een versnelde voortgang kunnen krijgen. Investeren in goed onderwijs, investeren in de toekomst en vertrouwen. Kinderen die hier opgroeien, verdienen een plek waar leren, sporten en ontmoeten hand in hand gaan, dichtbij in ons eigen dorp. En als we het dan toch over die jongeren hebben, hoe staat het eigenlijk met de oprichting van de jongerenraad? Het lijkt ons belangrijk dat ook deze jonge Aalsmeerders hun stem kunnen laten horen over de toekomst van onze gemeente. Voorzitter, je kan er bijna op wachten dat het CDA het

		gaat hebben over de buitenruimte. Eigenlijk waren wij gematigd positief over hoe een en ander tegenwoordig geregeld wordt. Maar het antwoord dat het college geeft op onze vraag over beeldkwaliteitsniveau van de Loswal in Kudelstaart, verbaast ons enigszins. Uw antwoord op onze vraag is dat er geen beeldkwaliteitscriteria meer zijn, maar frequentiebestek. Maar in de begroting staat toch echt en nu citeer ik: “De eerder vastgestelde beeldkwaliteitscriteria blijven daarmee intact voor winkelcentra, parken en recreatiegebieden.” Wij hopen dat u hier ook uitleg over kan geven. Het CDA, voorzitter, is enorm blij dat het college geluisterd heeft naar het CDA bij de kadernota. Daarin gaven wij aan dat de voorziening afvalstofheffing wel groot, erg groot vonden worden en daar geen stijging meer van wilden zien. De stand per 01-01-25 groot 2.04 miljoen, met een verhoging van 11 procent in 2025. Nu stelt het college voor een daling van het tarief met 9 procent voor 2026. Dat lijkt ons een goed voorstel, maar dat betekent wel dat de voorziening dit jaar toch weer is opgelopen tot 2.33 miljoen euro. Voor het CDA is nu de vraag, gaat deze toename van de egalisatie afvalvoorziening ook nog gevolg hebben voor de tarieven? Of wordt 2.33 miljoen euro de nieuwe maximale norm? Voorzitter, het college schrijft op bladzijde 58 over een zeer beperkt invoeren van de wet Wkb, dat is de wet kwaliteits-borging bouw. Wat voor gevolg heeft dit voor de aanvragers van de bouwvergunningen, maar vooral ook met de controle daarop? Het CDA heeft het college ook een vraag gesteld over de opkoopregeling. Waar wij als CDA altijd kritisch zijn geweest, omdat wij meer voor deregulering zijn dan het blijven stapelen van regelingen die weinig toevoegen. Deze regeling is er bijvoorbeeld zo een. Nul handhaving zoeken, maar het kost de gemeente Aalsmeer wel jaarlijks een halve fte, volgens hun eigen raadsvoorstel in de tijd. Overweegt het college deze regeling in te trekken? We moeten voorkomen dat regelgeving zichzelf in stand houdt zonder zichtbaar resultaat. Dereguleren waar het kan en beschermen waar het moet. Dat is de balans die past bij een betrouwbaar bestuur. Voorzitter, het CDA is tevreden dat het college onze eerdere zorgen over de verblijfsbelasting heeft meegenomen. In deze begroting is gekozen voor een nieuwe evenwichtige systematiek, lage tarieven voor betaalbare overnachtingen en een hogere voor de duurdere verblijven. Wij vinden dit een rechtvaardige keuze en vertrouwen erop dat dit ook goed is afgestemd met de betrokken partijen. Tot slot, voorzitter, wil het CDA een nieuw voorstel doen naar aanleiding van een unaniem aangenomen motie: veiligheid van vrouwen en meisjes in de openbare ruimte. In het debat werd het busstation genoemd als een plek waar mensen zich niet altijd veilig voelen. De verlichting kan beter, maar wij willen eigenlijk verder kijken dan dat. Wij stellen voor om het busstation echt een onderdeel te maken van de woonomgeving. Waar mensen wonen, zijn ogen op straat. Waar de ogen op straat zijn, ontstaat toezicht, levendigheid en vanzelf ook meer veiligheid. Daarom vragen wij het college te onderzoeken of het pand naast het busstation, nu nog een kantoorgebouw, of de locatie van de N201 geschikt is voor woningbouw. Door een nieuwe locatie te zoeken voor het N201 gebouw kan ruimte ontstaan voor kleinschalige appartementencomplex, dat letterlijk en figuurlijk licht brengt op de plek. Want veiligheid is meer dan camera's en lampen. Het is een gevoel gezien te worden, dat je gezien wordt. De omgeving waar mensen elkaar groeten en zich thuis voelen, voelt vanzelf als een veilige plek en daar draait alles om. Dan komen we nu echt tot de afronding voorzitter. We kijken met dankbaarheid terug op wat er in deze raadsperiode is bereikt. We kijken met vertrouwen vooruit. Laten we samen blijven werken aan een Aalsmeer dat dichtbij is in de aandacht, menselijk in het beleid en vertrouwd in het bestuur. Het CDA wenst het college en alle medewerkers, inwoners en alle inwoners daarbij veel wijsheid toe. Maar bovenal natuurlijk Gods zegen. Dank u wel. De voorzitter: Hartelijk dank. Wij gaan naar de, voor een interruptie naar de VVD. Mijnheer Van Willegen, ik zou nog even blijven staan als ik u was, want … De heer Van der Zwaag: Voorzitter, dank u wel. Ik heb een verduidelijkende vraag voor de heer Van Willegen. Want hij heeft een ieniemienie puntje in zijn visie, maar die is hartstikke cruciaal. Want ik hoor hem zeggen dat de weerstandsratio op 1.1 zit. Volgens mij hebben we als raad vastgesteld dat het 1.5 is. Mijn vraag aan de heer Van Willegen is of hij een motie of een amendement gaat indienen om de weerstandsratio naar beneden te brengen.

De voorzitter: De heer Van Willegen.

De heer Van Willegen: Dank u wel, voorzitter. Ik kan de heer Van der Zwaag van de VVD zeggen dat wij dat niet gaan doen. Want wij vinden het sowieso, wat ik ook in mijn verhaal verteld heb, het CDA is voor een minimum van 1.5. Dat hij nu op 2.2 staat, is mooi meegenomen. En u weet net zomin ik hoe de toekomst zich gaat ontwikkelen. Maar een goed bestuur en een goed financieel kader, zoals het CDA noemen we dat het rentmeesterschap, dat staat bij ons hoog in het vaandel dus wij willen daar zeker niet aan tornen om dat ratio naar beneden te krijgen.

De heer Van der Zwaag: Voorzitter, dan begrijp ik het goed dat hij zich versproken heeft. Dank u.

De voorzitter: Wij gaan snel verder. Hartelijk dank, goed. Nu we toch bij de VVD waren, andere interruptie? De heer Fransen, nog een andere interruptie. Ja, daarvoor zit de voorzitter hier, dan kan ik iedereen tegenhouden.

De heer Fransen: Overvallen tegelijk zo. Ja dank u wel, voorzitter. Er is een heel aantal zaken waar we in de tweede termijn graag op terugkomen, maar als het mag ter verduidelijking. Een sociaal verhaal, waarin u heel duidelijk ook aangeeft aan de ene kant kan de gemeente niet alles oplossen, aan de andere kant, niet iedereen is zelfredzaamheid, is zelfredzaam, sorry. Is dat voor u reden om op dat gebied nog iets te gaan ondernemen of aanbevelingen te doen of laat u het bij de constatering dat dat zo is.

De voorzitter: De heer Van Willegen.

De heer Van Willegen: Dank u wel, voorzitter. Nee, op dit moment hebben wij geen motie of amendement of iets in voorbereiding, maar dat komt ook omdat wij vinden dat het college een mooi sociaal plan heeft neergelegd. En daarin wordt ook aangegeven dat mensen, die niet meer voor zichzelf kunnen zorgen, of ook wat wij aangeven voor dementie, daar moet de gemeente bijspringen. Daar moet de gemeente klaarstaan voor die mensen. Maar heel veel dingen zijn mensen echt wel zelfredzaam en dat is een goede balans als je kan kijken van waar mensen kunnen ze het zelf doen, dat moet meer gebeuren. Waar kunnen de mensen het niet meer doen, laat dat de overheid dan oppakken en die mensen blijven ondersteunen.

De voorzitter: Ik kijk rond of er nog meer vragen zijn. Is niet het geval. De heer Van Willegen, hartelijk dank. Wij gaan dan door naar de VVD en ik geef het woord graag aan mevrouw Mijwaart.

Mevrouw Mijwaart: Dank u wel, voorzitter. Ik mag de VVD-beschouwing op de begroting 2026 voorlezen en die heeft de mooie titel: Samen kansen grijpen en doelen realiseren. Geachte voorzitter, collega-raadsleden, commissieleden, college van B&W en uiteraard de bezoekers op de tribune en de kijkers thuis. Voorzitter, ik wil van deze gelegenheid gebruikmaken om mijn dank uit te spreken aan het college en hun team van ambtenaren. Hun inzet en deskundigheid zijn van cruciaal belang geweest bij het opstellen van deze begroting. Dankzij hun inzet en betrokkenheid hebben wij een begroting die niet alleen verantwoord is, maar ook perspectief biedt op een sterke en duurzame toekomst. We staan hier vandaag met een begroting die ambitie uitstraalt. Maar de vraag is, zijn het ambities die we kunnen waarmaken? Of dromen die we straks moeten afblazen als de wind van Den Haag draait? Laten we beginnen met het positieve. Want ja, er is veel goed nieuws. Een nieuw zwembad. Gaan we straks zwemkampioenen afleveren, naast onze wereldberoemde bloemen? Een nieuwe brandweerkazerne. De tekeningen zijn veelbelovend en de brandweermedewerkers zelf zijn ook zeer enthousiast over het nieuwe pand. De tribune zat bomvol toen de presentatie werd gegeven. Er zijn ook investeringen in onderwijs, jeugdhulp, mantelzorg en kunstgrasvelden. De nieuwbouw van een kindcentrum in de

		Oosteindedriehoek, nieuwe fietspaden, een investering in duurzaamheid en bereikbaarheid. Veel is al opgeknapt. Het is nog niet allemaal klaar, maar het werk gaat gestaag door. Als we willen dat mensen de auto laten staan, moeten we ze wel een alternatief bieden. De fiets, de nieuwe Tesla, en het is heel actueel want vandaag stond het ook in de krant dat vooral kinderen door hun ouders worden gebracht naar school. Dus een oproep om toch vooral de fiets te pakken. Meer groen en aandacht voor duurzaamheid. Wij houden van bomen en bloemperken. En er moet ook aandacht blijven voor de sierteelt. Door goed beleid kunnen wij dit allemaal realiseren. Maar dan, voorzitter, komen we bij de keerzijde. De begroting is sluitend in 2026 en 2027. Dat is mooi, maar wat gebeurt er daarna? 2028 komt eraan, het ravijnjaar en dat is geen poëtische term, dat is een financiële realiteit. Wat doen we nu om te voorkomen dat we straks met bezuinigingsronden zitten die pijn doen? Hebben we voldoende buffers? Zijn onze keuzes toekomstbestendig? De VVD adviseert om voorzichtig te blijven manoeuvreren. Gelet op het advies van de accountant willen wij alle partijen vragen om geen sprookjes verkiezingsprogramma te maken, maar te komen met concrete berekeningen en goede financiële onderbouwingen. Zoals het er nu uitziet, zijn de financiën goed op orde. Deze gemeenteraad laat een mooie bruidsschat na voor de komende gemeenteraad in 2026. De kosten blijven stijgen, begrijpelijk, want de zorgvraag groeit. Maar kunnen we blijven uitgeven zonder hervormen? Het is begrijpelijk dat wij blijven investeren in goede zorg en ondersteuning en ook kritisch kijken naar efficiëntie, want elke euro kan maar een keer worden uitgegeven. Durven we keuzes te maken, die niet alleen goed voelen, maar goed uitpakken op de lange termijn? Voorzitter, de VVD staat voor verantwoordelijkheid. Voor keuzes die niet alleen populair zijn, maar ook verstandig. Ruimte voor ondernemers, zij zijn de motor van onze lokale economie. Voor inwoners die recht hebben op een gemeente die haar huishoudboekje op orde heeft. En ja, we houden ook van een beetje humor. Een 30 kilometer voor hardlopers? Misschien niet letterlijk, maar het zegt iets over onze ambitie voor veiligheid en leefbaarheid. Wij willen investeren, maar met verstand. Wij willen vooruit, toekomstgericht. Wij willen bloeien, niet alleen in de kassen, maar ook in onze begroting. Wij willen betaalbare huizen met name voor onze inwoners. Wij willen de overlast van Schiphol verminderen. Voorzitter, durven we vandaag keuzes te maken, die ons morgen sterker maken? Of blijven we hopen dat Den Haag het ravijn voor ons dichtgooit? De gemeenten krijgen namelijk van vanaf 2026 2,3 miljard minder van het Rijk en dat is niet niks. De VVD kiest voor realisme met een visie voor Aalsmeer en Kudelstaart, dat niet alleen mooi en fijn is om te wonen en te werken, maar ook financieel gezond. En voor een begroting die niet alleen leest als een beleidsstuk, maar ook als een belofte aan onze inwoners. Dank u wel. De voorzitter: Hartelijk dank. En dat brengt ons, even rondkijkend of er nog vragen zijn, dat is niet het geval. Dat brengt ons bij Absoluut Aalsmeer, bij de heer Koster. De heer Koster: Voorzitter, voor ligt een degelijke programma begroting 2026 met een financieel gezond resultaat. En daarvoor verdient dit college een compliment en laat ik dat compliment ook maar direct aan het begin uiten, zodat dat duidelijk is. Tegelijkertijd is de begroting beleidsarm vanwege de verkiezingen in maart ‘26. Dus feitelijk voortbordurend op bestaand beleid, maar gelukkig wel met een scherp oog voor de landelijke ontwikkelingen. Want als de wethouder financiën ergens een hekel aan heeft, dan zijn dat wel onvoorziene uitgaven. Een goede reden voor ons om hard op de plussen en minnen van deze begroting in te gaan en iets een andere richting op te sturen, ontbreekt voor ons. Maar het schept voor ons wel de mogelijkheid om de plannen voor ‘26 eens af te zetten tegen het aantal uitgangspunten van Absoluut Aalsmeer. Sluit deze begroting aan bij de ambities en plannen van onze fractie en zouden wij het anders doen? Dus laten we de begroting eens langs de lat van AA leggen. Aalsmeer is een zelfstandige gemeente, heeft een eigen identiteit en dat willen wij zo houden. Wij volgen de samenwerking met de gemeente Amstelveen kritisch en de onderdelen waar we goed met elkaar samenwerken, kunnen blijven laten bestaan. Maar er zijn ook zaken die echt bij Aalsmeer horen, zoals het beheer van het maatschappelijk vastgoed. De watertoren, het oude raadhuis en nog vele andere gebouwen zijn een essentieel onderdeel van onze identiteit en wij vinden dat het beheer daarvan een plek hoort te krijgen binnen de muren van ons gemeentehuis. En bij het

		bewaken van die identiteit moet je ook op de details letten, zoals het niet toestaan van een bord met Buitenveen. Of de naam Amstelvenen toestaan als de naam voor het nieuwe werkcentrum voor deze regio. De menselijke maat krijgt volop aandacht binnen het sociaal domein. Maar vooral in wollige beleidstaal met termen als klantbehoefte centraal stellen, optimalisatie van de dienstverlening en het vergroten van het lerend vermogen. Wat ons betreft kan dat veel concreter, met meer vrije inloopspreekuren, aanspreekbare wethouders en ambtenaren en reële burgerparticipatie. Een goed voorbeeld hiervan was het recente dorpsgesprek met inwoners over de omgevingsvisie. Doe iets dergelijks nou gewoon vaker op verschillende plekken binnen de gemeente. Laat je zien en luister naar de inwoners. En dan iets wat we jaren al roepen, voor iedere boom die door de gemeente of inwoners wordt gekapt, moeten er minimaal twee terugkomen. Kinderlijk simpel, maar blijkbaar lastig te realiseren. Het groen verschraalt, de openbare ruimte wordt slecht onderhouden en de term bloemendorp durven wij niet meer te gebruiken. Een aanknopingspunt hier is dat we komend jaar starten met het formuleren van onze ambities voor het groenonderhoud dat door de Meerlanden vanaf 2028 uitgevoerd gaat worden. En Absoluut Aalsmeer zal zich maximaal inzetten om deze ambitie naar een hoger niveau te tillen, inclusief een rol voor de lokale ondernemers. Binnen de openbare ruimte speelt nog een aspect dat ons zorgen baart, de verkeersveiligheid. Ten eerste zijn we benieuwd naar de concrete maatregelen die genomen gaan worden naar aanleiding van het vastgestelde verkeerscirculatieplan en we zijn ook benieuwd op welke termijn dat nu concreet gaat plaatsvinden. En ten tweede houdt de Burgemeester Kasteleinweg ons nog steeds bezig. Er ligt weliswaar een adviesrapport op basis van waarvan er gesprekken gaande zijn met de provincie, de vervoerregio en Connection. Maar wat is nou de mening van de portefeuillehouder, de status van dit rapport? Nemen we de adviezen integraal over of moet de raad zich nog hierover uitspreken? Als we iets moeten voorkomen, is het voortdurend in twijfel trekken van adviezen of opnieuw ter discussie stellen. En om op korte termijn al wel enkele stappen te zetten heeft Absoluut Aalsmeer de motie geïnitieerd over het aanpassen van enkele rotondes, waarover later meer. En voorzitter, deze motie kan hiermee als formeel ingediend beschouwd worden. Wat huisvesting betreft zijn er goede stappen gezet. Er ligt een woonvisie, een woon-, welzijn-, zorgvisie en bijna een huisvestingsverordening. In 2026 wordt gestart met de bouw van ruim 1100 woningen in de Oosteindedriehoek, Westeinderhage, De Hoeksteen en de Bilderdammerweg. Maar het project Zwarteweg is aangehouden tot er meer duidelijk is over de aanpassingen van de Burgemeester Kasteleinweg. En misschien kan de wethouder nog eens uitleggen waar het nu precies knelt. Want de aanpassingen laten nog jaren op zich wachten en de vraag naar woningen is nijpend. En verder heeft Aalsmeer grote zorg als het gaat over de huisvesting van arbeidsmigranten. Als college en raad proberen we telkens tot goede oplossingen te komen als het hierover gaat. En Absoluut Aalsmeer steunt nog steeds de aanpak op basis van het programma arbeidsmigranten 2024-2027. Maar tegelijkertijd worden we ook onaangenaam verrast via de media over de situatie in het voormalige proefstation aan de Linnaeuslaan. Het college vindt de situatie onacceptabel en we zijn dan ook benieuwd hoe en op welke manier actie wordt ondernomen op deze mensonterende omstandigheden. En wat ons betreft niet alleen aan de kant van het aanbod, de malafide uitzendbureaus, maar ook aan de kant van de vraag, de inlenende bedrijven. Waar het om communicatie gaat, zet het college in op heldere betrouwbare digitale communicatie met de inwoners en digitale dienstverleningen. Maar laten we rekening houden met inwoners die nog niet via internet kunnen communiceren. Blijf waarde hechten aan vrije inloopspreekuren en communicatie via de lokale kranten. Voor sport en ten dele cultuur is een belangrijke rol weggelegd voor de ESA. En door het opgelegde format van de begroting moeten we weer op verschillende plekken delen over de ESA samenvoegen, om een goed beeld te krijgen van deze club. En in de planning staat dat we per 1 januari 2026 een nieuwe dienstverleningsovereenkomst met de ESA sluiten, maar concreet is daarover nog niets te lezen. We horen dan ook graag van het college wat de stand van zaken is. Tot slot, voorzitter, de financiële begroting in hoofdstuk vier is zeer volledig en grotendeels transparant. Voor het geheel verdient het college en zeker ook de uitstekende ambtelijke ondersteuning, een compliment. Daar waar Absoluut Aalsmeer altijd heeft gepleit voor

		kostendekkende tarieven, is het nu goed om te zien dat de lokale lastendruk, waar het de afvalstoffenheffing betreft, daalt van 411 naar 374 euro. En het voorstel om de verblijfsbelasting als een percentage van de kamerprijs per nacht te introduceren, verdient de steun van Absoluut Aalsmeer. Het leidt tot administratieve lastenverlichting en sluit aan bij de logica van andere belastingen, zoals de btw. Absoluut Aalsmeer heeft wel moeite met de verhoging van het marktgeld. De aantrekkingskracht van het centrum van Aalsmeer neemt af en krimp van het marktaanbod draagt daar niet aan bij. Tot slot wil ik nog even reageren op het initiatief van het CDA over de veiligheid rondom het busstation. Wij vinden dat een heel sympathiek voorstel als vervolg op de motie, die destijds door Absoluut Aalsmeer is geïnitieerd en we denken daar graag verder over mee. Dank u wel. De voorzitter: Hartelijk dank. Ik kijk even rond of er nog vragen zijn. Nee, uw verhaal was duidelijk. Dan gaan wij door naar D66, mevrouw Geisler. Mevrouw Geisler: Goedemiddag, nu de Tweede Kamerverkiezingen achter de rug zijn, wens ik Nederland een vlotte en constructieve formatie toe die de polarisatie dempt en kan voldoen aan de behoefte van Nederland, aan samenwerking, gemeenschapszin en lokale verbinding. Twee jaar geleden ook hoopte men op stappen in de grote maatschappelijke dossiers, maar kwamen we bedrogen uit. We zullen het moeten afwachten, we gaan het zien. Maar het zal u niet verbazen dat wij denken dat het wel kan. Tot die tijd kunnen we op lokaal niveau werken aan het versterken van vertrouwen van onze eigen inwoners in onze eigen overheid. Transparantie, participatie en een responsieve dienstverlening op lokaal niveau is iets wat we als gemeenteraad, waar we als gemeenteraad zelf invloed op kunnen hebben. We kunnen in co-creatie met onze inwoners en maatschappelijke organisaties, burgerinitiatieven en maatschappelijke samenwerking stimuleren en faciliteren. Zoals de buurttuintjes in Kudelstaart en de Loswal steiger, waar ik later nog op terugkom, die alsmaar vies is door de aanwezigheid van mooie natuur, namelijk ganzen. Het geeft mij in ieder geval een beter gevoel om, dat de mogelijkheid van handelen hier lokaal dichterbij is dan in dan die in de lokale politiek. Vandaag behandelen we de begroting van 2026 van de gemeente Aalsmeer. De begroting is natuurlijk beleidsarm omdat ook de gemeenteraadsverkiezingen eraan komen en er dan geen grote plannen of beleidsontwikkelingen meer gepresenteerd worden. Het blijkt in ieder geval dat we voor de nieuwe raadsperiode een gemeente in een gezonde financiële situatie nalaten aan de nieuwe raad. En we willen een paar punten er graag uitlichten. De druk op het sociaal domein is hoog met name bij de jeugdhulp en Wmo. We zien in de begroting dat het budget gelijk blijft terwijl we weten dat de vraag naar jeugdhulp gaat groeien. En gelet op de demografische ontwikkeling, zal de vraag naar Wmo-ondersteuning ook groeien. Preventie, samenwerken en versterken van onderlinge hulp zijn in deze situatie van groot belang. Evenals de regiefunctie van de gemeente, die hier een belangrijke rol in zou moeten spelen, om grip te houden op een goed beleid, begrotingsevenwicht en weerstandsratio. Voor ons als D66 geldt dat wij ernaar streven dat inwoners die zelfstandig kunnen leven dat ook kunnen doen, maar dat we ondersteuning bieden aan hen die dat nodig hebben. Laat iedereen vrij, maar niemand vallen zeg maar. Mantelzorg zou wat ons betreft meer aandacht kunnen krijgen. Door de decentralisatie van zorg en zorgtaken komen steeds meer taken en zorg bij mantelzorgers terecht. In de woonagenda wordt bijvoorbeeld sterk toegewerkt naar doorstroming op de woningmarkt. Dit betekent dat ouderen verhuizen naar woonvormen waarin zij steeds langer alleen thuis zouden kunnen wonen. Maar ook dit zal stiekempjes steeds meer vragen van mantelzorgers. We kunnen niet de kosten van de zorg afbouwen of afslanken zonder dat we dit proces aandacht geven. De gemeente moet zorgdragen voor een goede mantelzorgondersteuning, inclusief respijtzorg en dat is dat mantelzorgers even een moment vrijaf kunnen plannen. In de categorie preventie van zorg en zorg voor gezondheid kunnen we meer aandacht geven aan sport als middel. Gezond zijn, is beter dan weer gezond worden. Bovendien is sporten in clubverband weer een groot middel tegen eenzaamheid en voor sociale cohesie waar iedere leeftijdsgroep van kan profiteren. Ook hier moeten we zorgen dat de kosten beheersbaar blijven. Maar als we samen kunnen terugvallen op de veilige omgeving van de vereniging, net als we doen bij de weerbare samenleving in straten en wijken en de centrale rol van buurthuizen daarin, dan

		krijgen we een gezonde sociale samenhang die meer waard is dan de bezuinigingen op de zorg die nodig zijn. We willen in dit verband graag uitlichten dat de gemeente verenigingen en clubs faciliteert met geld. U kunt nalezen hoeveel dit is en hoe dat in elkaar zit. Dat staat allemaal op papier. Toch valt op dit moment een van de grootste sportverenigingen van onze gemeente, Omnia, bijna om door het ontbreken van vrijwillige bestuurders. En natuurlijk geldt dit voor veel meer verenigingen, koren en mooie initiatieven zoals de molen. We vinden dat hier ook aandacht voor moet zijn. En de steun van de gemeente zou meer moeten zijn dan alleen geldelijke steun of een deel van dat geld zou kunnen gaan naar bijvoorbeeld een regisseur of een vergelijkbare rol. Wij zien hier een kans voor de ESA die toch al aangesproken wordt op zaken die over meer gaan dan alleen het beheer van sportfaciliteiten. Overigens horen we verder weinig meer over de gebiedsvisie Kudelstaart. Deze visie zou nu tot uitvoering moeten komen, maar het is stil rond dit onderwerp. Aan het begin van mijn betoog sprak ik even over de situatie bij de Loswal. Op dit moment wordt er gewerkt aan een overzicht met projecten die in aanmerking zouden kunnen komen voor subsidie uit het omgevingsfonds Schiphol. Wij denken dat de Loswal hier een mooi project voor zou kunnen zijn. Aalsmeer heeft het Waterfront, Kudelstaart wil wel een mooie recreëerbare Loswal. Het doet ons deugd te lezen dat ondanks een 10 procent bezuiniging van het rijk op onderwijsachterstand en voorschoolse educatie, geen tekort op dit gebied wordt verwacht in Aalsmeer. Daarentegen waren wij wel verrast door de opmerking dat er, ondanks de grote bouwprojecten in Kudelstaart, geen nieuw schoolgebouw nodig zou zijn. Wij vragen ons dan wel af hoe dit zich verhoudt tot de bouw van de nieuwe supermarkt. Want daarvoor zou die basisschool toch moeten verhuizen. Armoede wordt niet veel over gezegd in de begroting. D66 staat een verruiming van de in Aalsmeer geldende inkomensnormen voor het gebruik van minimaregelingen voor naar 130 procent van de basisinkomensnorm. In de raad brief minimabeleid van 9 september van dit jaar staat dat bij 120 procent 300 kinderen uit de armoede geholpen of gehouden kunnen worden en bij 130 procent 400 kinderen. Dat lijkt ons de moeite. Het staatje dat in deze brief staat, hebben we niet terug kunnen vinden in de begroting en wij dachten dat dat daar ook wel had kunnen passen. Wij zouden het nuttig vinden om het gevolg van deze maatregel door te rekenen, zodat we zicht hebben over de financiële gevolgen daarvan. Verder zouden we willen pleiten voor meer gedifferentieerde percentages voor ondersteuning, zodat bij het bereiken van een bepaalde inkomensnorm niet in een keer alle regelingen vervallen. D66 vindt dat voorkomen beter is dan genezen en dat het uitgangspunt moet zijn preventie. Daarom moet er blijvend geïnvesteerd worden in bewustwording, vaardigheden en motivatie bij inwoners om de eigen financiën op orde te hebben en te houden, waardoor problematische schuldsituaties voorkomen worden. Dit moet in samenwerking met partners zowel binnen als buiten de gemeentelijke organisatie. Wij komen hier graag na deze begrotingsronde op terug bij de wethouder om hierover te overleggen. Ten slotte nog een opmerking over het maatschappelijk vastgoed en Fort Kudelstaart. Wij zouden het college willen oproepen om tot actie over te gaan voor wat betreft nieuwe plannen voor het Fort. Het is inmiddels alweer een jaar geleden sinds we als raad een voorstel hebben aangenomen om het Fort in handen te geven van een zogenaamde POM, een professionele organisatie voor monumentenbehoud, met de mogelijkheid om er bij verhuur exclusief ruimte te geven aan kleinschalige horecavoorzieningen en ruimtes voor maatschappelijk gebruik. In de beantwoording van de vraag van het CDA over deze begroting staat dat het college de mogelijkheid verkent om het Fort te verkopen aan een ontwikkelingsmaatschappij zonder verwijzing naar de verkoop aan een POM. Wel een belangrijk verschil lijkt ons. In ieder geval is het zo dat nu het Fort leegstaat, het alleen maar geld kost en het niks oplevert. Dit in tegenstelling tot andere gebouwen in gemeentelijk bezit zoals bijvoorbeeld de Oude veiling, die volop een maatschappelijke functie heeft in de Aalsmeerse samenleving. We willen het college bedanken en natuurlijk ook de ambtelijke organisatie voor dit huzarenstukje. Het is toch een vrij dikke begroting, ondanks dat die beleidsarm is. We denken dat dit een mooie financiële basis vormt voor een nieuwe raadsperiode. Dank u wel. De voorzitter: Hartelijk dank. We hebben een vraag vanaf de heer Buisma.

De heer Buisma: Dank u wel, voorzitter. Ja, D66 vroeg aandacht voor de preventieve werking van sport en met name voor op het zorggebied. En toen kwam er een bijzinnetje van we maken ons zorgen over de stijging van de kosten. En ik ben even benieuwd welke kosten u daar bedoelt? Dus bedoelt u dan de kosten van sporten in Aalsmeer? Daar wilt u wat aan doen? Of bedoelt u het remmen van het stijgen van de kosten? Dus dat even als verduidelijkende vraag, zo, moeilijke zin.

De voorzitter: Mevrouw Geisler.

Mevrouw Geisler: Ik moet het even nalezen, want ik weet niet precies wat u bedoelt. Dus als u mij even een tel geeft dan kijk ik even wat ik daar gezegd heb.

De voorzitter: U mag het ook meenemen naar uw tweede termijn hoor. Geen enkel probleem.

Mevrouw Geisler: Prima, heel graag.

De voorzitter: Misschien dat de heer Buisma dit vergeet ondertussen. Ik keek even verder of er nog andere vragen zijn. Grapje mag erbij mensen. Nee? Goed. Dan gaan we naar de volgende. Dat is GroenLinks, PvdA. Ik dank u hartelijk mevrouw Geisler, neemt u weer plaats. GroenLinks, PvdA zoals aangekondigd u gaat beide microfoons gebruiken. Dus we gaan het even aanschouwen. Het woord is als eerste aan de heer Fransen denk ik. Die keek mij zo aan, vandaar dat ik dat eruit herleid. Goed, de heer Fransen.

De heer Fransen: Ik ben hier in de in de raadzaal van Aalsmeer en vandaag niet om enkel en alleen cijfers of nota's door te nemen. Voor mij liggen geen stapels papier, maar verhalen. Want Aalsmeer is geen beleidsstuk, geen spreadsheet en niet alleen een boekhoudkundige exercitie. Aalsmeer bestaat uit mensen. Mensen met herinneringen, met zorgen, met dromen en hoop. Iedereen draagt iets mee, iedereen heeft een verhaal. En precies daarom is dit moment wat ons betreft bijzonder. Dit is de laatste algemene beschouwing waarbij GroenLinks en PvdA apart het woord hebben. Vanaf de volgende begroting spreken we als een partij. Een stem omdat Aalsmeer niet vraagt om politieke schotten, maar om een gemeenschap die elkaar vasthoudt. Vandaag laten we Aalsmeer zelf spreken. We beginnen. Peter, jij bent politieagent. Waarom woon je eigenlijk niet in Aalsmeer?

Inspreker: Ik ben Peter, 32 jaar oud en wijkagent in Aalsmeer. Ik ben geboren Aalsmeerder, maar woon nu in Almere. Omdat ik in Aalsmeer geen woning kon vinden of betalen. Ik werk hier, ik ken de straten en ik ben hier als er wat misgaat. Maar als mijn dienst klaar is, dan rijd ik mijn eigen dorp uit. En ga ik weer naar Almere. Mijn kind groeit ergens anders op. Dat wringt. Ik wil niet alleen Aalsmeer beschermen. Ik wil ook gewoon dat mijn kind deel kan uitmaken van mijn dorp waar ik geboren en getogen ben. Ondertussen worden er wel arbeidsmigranten-hotels gebouwd in Aalsmeer. Waarom kan ik hier niet wonen?

De heer Fransen: Is een goede vraag. Waarom kan een politieagent, een verpleger of een verpleegster hier geen woning vinden? We moeten weer bouwen voor wie hier woont en werkt, voor wie Aalsmeer draagt. Wonen is geen markt, het is de basis. We kunnen Aalsmeer niet veilig houden als de mensen, die zorgen voor Aalsmeerders hier geen plek meer kunnen vinden. De oplossing is dat Aalsmeer weer grondpositie inneemt. Wonen is geen markt of verdienmodel. Wonen is een recht. Marianne, jij geeft les in Kudelstaart. Wat hoor jij van je leerlingen over wonen in Aalsmeer?

Inspreker: Ik ben Marianne, 34 jaar oud en lerares op de basisschool Samen Een. Mijn leerlingen weten dat ze waarschijnlijk straks niet meer in Aalsmeer kunnen wonen. Wij werken aan hun toekomst, we leren ze rekenen, schrijven, samenwerken, maar waarschijnlijk is die toekomst niet hier. Ik maak mij zorgen waar mijn kinderen straks gaan wonen als ze later groot zijn. Ze hoeven voor mij helemaal geen paleis, maar gewoon een

		thuis in de buurt, zodat ze op zondag even bij me aan kunnen wippen. Weet jij of mijn kinderen nog in Aalsmeer kunnen blijven wonen? De heer Fransen: Ja, als de gemeente doet wat ze de afgelopen jaren hebben gedaan, dan kunnen jouw kinderen hier later niet wonen als ze groot zijn. Dat is precies wat wij bedoelen als we zeggen dat wonen het fundament is. Wonen is de plek waar de gemeenschap begint, waar verhalen doorgaan. Waar Aalsmeer zichzelf overeind houdt. Er moeten zo snel als mogelijk, wat ons betreft, minimaal 500 sociale woningen erbij. Jan, jij werkt op Schiphol toch? Hoe is dat om daar te werken en te leven met al dat lawaai om je heen? Inspreker: Ik ben Jan, douanebeambte, 43 jaar oud. Ik werk vaak 's avonds en ’s nachts en slaap dan overdag. Maar dat lukt me de laatste tijd niet zo heel goed meer. Door de herrie kan ik niet slapen. Mijn kinderen gaan om 19.00 uur naar bed en hebben er elke nacht last van. De vliegtuigen komen hier laag over. Soms vraag ik me af of het niet simpelweg te veel is. Mijn kinderen denken al dat het normaal is, maar dat is het niet. Als ze 's ochtends naar school gaan, vragen ze aan mij wat ze ruiken. Kerosine. We vragen niet zo heel veel of niet heel veel. Rust, schone lucht en een nacht die een beetje stil is. Ik hou van vliegtuigen en ik hou echt van mijn werk, maar het is nu te gek. Is het aantal vluchten boven Aalsmeer inmiddels niet gewoon te veel? De heer Fransen: Ja, het is de afgelopen jaren onevenredig hard gestegen, het aantal vluchten. Rust is een recht en gezondheid is geen luxe. De gemeente moet durven kiezen voor stilte. Handhaven wat je afspreekt. Geluid meten, grenzen stellen en daar niet van afwijken. Want achter elk decibel zit een gezin en jouw kind kan in dit verband niet voor zichzelf zorgen. Dat betekent wat ons betreft nul nachtvluchten en een halvering van het aantal vluchten zodat ze gezond kunnen opgroeien. Bert, jij zorgt al jaren voor je man. Wat vraagt dat van jou? Inspreker: Ik ben Bert, 61 jaar oud. Mijn man was altijd verschrikkelijk sterk en is nu net met pensioen. En opeens redde hij het niet meer en dan ben je in het vangnet. Dat doe ik met liefde. En er komt nu zoveel op me af dat ik soms niet meer weet waar ik moet beginnen. Aan mezelf kom ik al helemaal niet meer toe. Er zijn zoveel formulieren en je moet blijven bellen en blijven wachten. Soms lijkt het pas alsof je hulp krijgt als je echt op instorten staat. Ik wil gewoon ook dat iemand eens aan mij vraagt hoe het met mij gaat. En wanneer wordt die traplift nou eindelijk eens geïnstalleerd? De heer Fransen: Mantelzorg daar kies je niet voor, dat ben je ineens. Zorg begint niet bij een loket, maar bij aandacht. We moeten hulp dichtbij brengen, op tijd in de wijk. Zo voorkomen we dat liefde uitgeput raakt. Mantelzorg is geen randverschijnsel, het is de ruggengraat van menselijkheid. En die traplift moet er gewoon volgende week komen. Ria, jij bent een alleenstaande moeder en je hebt het zwaar met de energiekosten. Hoe red je dat? Inspreker: ik ben Ria, 48 jaar oud en ik maak 's ochtends boeketjes op de veiling en 's middags bezorg ik pakketjes. Ik werk hard, ik heb twee banen, maar de energierekening breekt me elke maand op. En elke keer denk ik wat laat ik dan deze maand? Soms sla ik een maaltijd over. Maar eerlijk, voor mijn kinderen kan dat echt niet en dat doe ik ook niet. De verwarming staat laag en daardoor is het huis vochtig. En dan hoor je dat er subsidies zijn. Maar het is echt een doolhof. Ik schaam me echt niet. Maar het voelt ontzettend oneerlijk. Ik doe alles goed, maar toch red ik het niet. Welke toekomst is er voor mijn kinderen? De heer Fransen: Dit raakt Maria. Ik heb het boek gelezen, dat alle raadsleden vorig jaar gehad hebben, van Tim Jongers: Armoede uitgelegd aan mensen met geld. Niemand hoort te kiezen tussen warmte en eten. De gemeente moet niet alleen regelingen hebben, maar moet mensen ook helpen die regelingen te vinden. Hulp moet eerlijk zijn, eenvoudig en menselijk, want duurzaamheid is pas echt duurzaam als iedereen mee kan doen. Dat betekent dat wij energiearmoede niet accepteren. Iedereen moet mee kunnen doen,

		niemand moet hoeven kiezen tussen warmte en eten. Sanne, jij bent scholier. Wat vind jij van het verkeer in Aalsmeer? Inspreker: Ik ben Sanne, 16 jaar oud en ik zit in vier havo. Ik fiets elke dag vanuit het dorp over de Oosteinderweg naar Amstelveen naar school. En heel eerlijk, als ik ooit kinderen krijg, dan fietsen ze nooit over deze weg. Het is gewoon niet veilig. Auto's snijden me af, ze rijden veel te hard, niemand kijkt op of om. Ik wil veilig kunnen fietsen en dat kan ik nu echt niet. En waarom moet ik in vredesnaam helemaal naar Amstelveen? Het is zeker omdat Aalsmeer overgenomen is door Amstelveen. De heer Fransen: Is een goede vraag en ik sta eigenlijk een beetje met mijn mond vol tanden nu. Jij moet gewoon naar de havo kunnen in Aalsmeer. Dan het verkeer. Verkeer is niet alleen asfalt, het is de manier waarop we de ruimte verdelen. Jij moet gewoon veilig over de Oosteinderweg kunnen fietsen. Nu staat daar het belang van de auto voorop in plaats van het belang van de fietser en de wandelaar. Dat moet anders, punt. Ulla, jij bent vrijwilliger bij KCA. Waarom vind je cultuur zo belangrijk voor Aalsmeer? Inspreker: Ik ben Ulla en ik woon in Kudelstaart. Wij doen hier in Aalsmeer zoveel moois. Muziek, theater, exposities, we brengen mensen samen. Maar soms voelt het alsof cultuur gezien wordt als luxe en dat het niet echt nodig is. Terwijl dit juist is wat een dorp ziel geeft. Mensen hebben verhalen nodig. Kunst laat ons weer zien wie we zijn en soms lijkt het wel dat alle aandacht in Aalsmeer uitgaat naar de feestweek en de Pramenrace. Maar er zijn zoveel meer activiteiten op het gebied van kunst en cultuur die jaarlijks duizenden mensen laten genieten. De heer Fransen: Ja, kunst en cultuur is ook muziekonderwijs, maar ook de bibliotheek, Fort Kudelstaart, toneel enzovoort. Dat is allemaal onderdeel van cultuur, allemaal belangrijk. En nu iets anders over economie, over kansen, want duurzaamheid is niet alleen kosten. Dirk, jij bent elektriciën. Wat zie jij gebeuren? Inspreker: Ik ben Dirk en inderdaad elektricien in Aalsmeer. Ik installeer warmtepompen, laadpalen en zonnepanelen. Mijn agenda zit ramvol. En dat is heel mooi. Ik zie kansen. Bedrijven die willen samenwerken en ik heb een heel aantal jonge jongens die een vak willen leren. Maar we lopen vast als de overheid alleen maar regels maakt en niet met ons meedenkt. Wij kunnen Aalsmeer verduurzamen en er werk van maken. Ik groei uit mijn pand, maar een locatie in Aalsmeer vinden is voor ons verdomd lastig. Meer zwarte dozen komen er genoeg bij. Maar dan moet de gemeente ons wel eens gaan zien als bondgenoten niet enkel als een last. De heer Fransen: Precies, duurzaamheid is niet alleen betalen. Het is banen, innovatie, samenwerking, het is de toekomst. Een warmtenet bouwen doe je niet alleen in Den Haag. Dat doe je hier met ondernemers, installateurs, woningcorporaties en bewoners. Liever lokaal ondernemerschap dan nog meer zwarte dozen. Acht mensen, acht verhalen. Peter wil kunnen wonen waar hij werkt. Marianne wil dat haar kinderen hier een toekomst hebben. Jan wil rust om te leven. Bert wil dat zorgen weer menselijk is, dat zorg weer menselijk is. Ria wil warmte zonder angst voor de rekening. Sanne wil veilig kunnen fietsen. Ulla wil dat cultuur telt en Dirk wil kunnen ondernemen. Maar eigenlijk hoor ik steeds hetzelfde en in alles hoor ik een verlangen. Maak van Aalsmeer weer een gemeenschap, geen optelsom van belangen, maar een plek van mensen. Ze vroegen niet om meer winst of meer bezit. Ze vroegen om rust, nabijheid, fatsoen, om een plek in hun Aalsmeer, Kudelstaart. Dit is de laatste algemene beschouwing van GroenLinks en PvdA apart voor de gemeenteraads-verkiezingen, want wat ons betreft is sociale rechtvaardigheid en klimaatrechtvaardigheid onlosmakelijk met elkaar verbonden. Aalsmeer heeft een beweging nodig die zegt we luisteren en vooral we handelen. Het kan best wel. Aalsmeer verdient een gezonde leefomgeving en dus stilte in de nacht en schone lucht. Betaalbare huizen, snelle zorg dichtbij, veilige fietspaden, ruimte voor ondernemers, warmte in huis en cultuur die

		verbindt. En dat begint bij een keuze, dat we elkaar blijven zien als een gemeenschap, een toekomst, een stem. De voorzitter: Hartelijk dank voor uw bijdrage. Ik kijk rond of er nog even vragen zijn op dit moment. Dat is niet het geval. Hartelijk dank nogmaals. Dan gaan wij nu, niet in de laatste plaats, naar FlorAalsmeer voor hun beschouwing en het woord is aan mevrouw Keessen. Mevrouw Keessen: Hij doet het. Voorzitter, raadsleden, college, de griffier en ambtelijke organisatie en vooral alle inwoners die vandaag op de tribune zitten of in de raadzaal, thuis voor de buis. Vandaag spreken we niet alleen over cijfers, we spreken vooral over de ziel van ons dorp, over de koers die we varen en over de vraag of Aalsmeer en Kudelstaart over 15 jaar nog leefbare dorpen zijn. Of alleen nog functionele stukjes van een groter economisch systeem. We zien een begroting die hier op het eerste gezicht keurig uitziet. Een plusje hier een minnetje daar. Mooie woorden over kansen en ambities, maar wie beter kijkt, ziet dat er iets wezenlijks verandert. Aalsmeer is niet langer de kapitein op eigen schip. We drijven steeds verder mee op de golven van de metropoolregio Amsterdam, de MRA, en op de onderstroom van Schiphol. We krijgen beleid dat regionaal heet, maar dat in werkelijkheid de keuzes van onze inwoners steeds verder van zich afschuift. Waar wij ooit bepaalden wat er in onze achtertuin gebeurde, wordt nu aan tafels in Haarlem, Amsterdam en Schiphol besproken wat Aalsmeer mag zijn. En dat lijkt een logistieke schakel te worden, een recreatief uitloopgebied, een dorp dat faciliteert in plaats van bepaalt. En dat is niet de toekomst die wij voor Aalsmeer en Kudelstaart wensen. De begroting zet in op groei, meer bedrijvigheid, meer hotels, meer verkeersdoorstroming. Maar achter die cijfers zit geen visie op leefbaarheid. Geen antwoord op de vraag hoe houden we het hier fijn om te wonen? Er is bijvoorbeeld op dit moment sprake van de connected transport corridor, al wordt deze niet letterlijk genoemd in de begroting, spreekt het college van het versterken van logistieke bereikbaarheid en investeren in slimme mobiliteit. Afgekort is de CTC een mooie naam voor een systeem dat vrachtwagens sneller groen licht geeft, een symbool van technologische vooruitgang. Klinkt hartstikke goed, niet waar? Maar zolang er binnen onze gemeentegrenzen geen goede regelingen zijn voor het toenemende vrachtverkeer door de constante bouw van nieuwe bedrijventerreinen tussen de linten, betekent dit in de praktijk meer vrachtverkeer door ons dorp, meer druk op onze dorpslinten en meer gevaar voor fietsers en kinderen. Niemand kan ontkennen dat het vrachtverkeer de afgelopen jaren alleen maar is toegenomen. En het zijn keuzes die niet passen bij een dorp. Ze passen bij een bedrijventerrein, maar Aalsmeer en Kudelstaart zijn geen bedrijventerreinen. Aalsmeer en Kudelstaart vormen samen een gemeenschap. En ondertussen blijft het woningtekort knellen. Starters en jonge gezinnen vinden hier geen plek meer. Jongeren die hier geboren zijn, vertrekken noodgedwongen naar elders. En ouderen willen kleiner wonen, maar er is geen aanbod. We praten al jaren over doorstroming, maar ondertussen stromen vooral vrachtwagens door. We bouwen hotels, ook en vooral voor arbeidsmigranten, maar geen huizen voor onze jongeren en ouderen. We stimuleren logistiek, maar belemmeren leven. Voorzitter, we moeten eerlijk zijn. De balans is zoek en FlorAalsmeer wil die balans herstellen. We willen een Aalsmeer waar ruimte is om te wonen en te werken, maar nooit ten koste van de leefbaarheid. We willen economische ontwikkeling die past bij de schaal van ons dorp, niet bij de omvang van Schiphol. En we willen beleid dat mensen dient, niet de markt. Het college blijft geloven dat economie de motor van alles is. De coalitie gaf het college een raadsprogramma, maar vergat de meetlat en gaf het college vrijbaan. En zonder meetlat kun je niet controleren. Maar de coalitie sprak af dit niet te doen, want als de wethouder ermee komt, is het goed. Een gevleugelde uitspraak van een lid van de coalitie begin dit jaar. Er zijn economische projecten ingepland, maar de menselijke maat en leef-kwaliteit niet meetbaar geborgd. De netcongestie neemt toe, de door ons aangedragen batterijopslag komt niet van de grond. En tot een concreet doel om overlast te verminderen, of dit nu Schiphol is of het toenemende vrachtverkeer, zijn we niet gekomen. Een motor zonder stuur rijdt vroeg of laat de berm in. Voorzitter, het is tijd dat we niet alleen praten over groei, maar ook over grenzen. Het vergt moed om nee te zeggen wanneer er iets niet goed is voor onze inwoners en niet zoals we de laatste jaren zien, steeds maar beslissen om te besluiten. Wij zeggen geen uitbreiding van logistiek zolang de

		verkeersveiligheid niet gegarandeerd is. Geen nieuwe bedrijventerreinen met blokkendozen zolang woningbouw stagneert. Geen mooie praatjes over duurzaamheid zolang vrachtwagens prioriteit krijgen boven fietsers. Wij zeggen Aalsmeer en Kudelstaart zijn geen schakels in een keten. We zijn dorpen met een eigen identiteit, met water, groen, historie en natuur in evenwicht zijn. Waar nieuwe woningen betaalbaar zijn voor onze kinderen, waar bedrijvigheid kleinschalig is, innovatief en duurzaam, waar natuur ruimte vindt en krijgt. Waar de Westeinderplassen een natuurgebied blijven en geen etalage voor dagtoerisme uit de grote stad. En stelt u zich eens voor, het is 2040 en u loopt langs de Poel, er varen sloepen, er klinkt gelach, de kinderen fietsen langs het water. Er zijn betaalbare huizen en het dorp ademt rust. Maar dat kan niet vanzelf want stelt u ook eens een ander beeld voor. Rijen vrachtwagens over de N196, nog steeds. Bedrijfsloodsen tot aan de horizon, drukte, lawaai. Een dorp dat zijn ziel is kwijtgeraakt. En de keuzes die wij hier maken, bepalen welk van die twee beelden werkelijkheid wordt. Wij willen een Aalsmeer waar jongeren kunnen blijven wonen. Een Kudelstaart dat zijn dorpshart behoudt. Zorg voor onze ouderen, de mensen die bouwden aan onze gemeenschap. Dorpslinten die veilig en stil zijn, niet vol vrachtwagens. Bedrijvigheid die kleinschalig en circulair is, niet grootschalig en vervreemd van de omgeving. Een bestuur dat luistert naar inwoners voordat besluiten worden genomen, niet achteraf verantwoording aflegt. Een gemeente die de regie terugpakt op haar eigen ruimte. Dat is de koers die FlorAalsmeer voor ogen heeft. Niet harder groeien, maar beter groeien. Niet meegaan met de regio, maar onze eigen keuzes durven maken. En aan de raad. Durf te kiezen voor kwaliteit boven kwantiteit. Voor mensen boven meters. Durf het lef te tonen om vol is vol niet als slogan, maar als realiteit te hanteren. FlorAalsmeer wil de verantwoordelijkheid nemen Aalsmeer en Kudelstaart leefbaar, betaalbaar en bereikbaar te houden. Niet voor de volgende begroting maar voor volgende generaties. Voorzitter, FlorAalsmeer is niet alleen een naam, het is een belofte. Belofte aan de inwoners van Aalsmeer en Kudelstaart dat we blijven opkomen voor rust, voor ruimte, voor rechtvaardigheid en voor leefbaarheid. Wij geloven dat een dorp alleen sterk is als het trouw blijft aan haar inwoners, aan haar natuur, aan haar identiteit. We willen geen gemeente dat verkocht wordt aan de hoogste bieder, maar een dorp dat investeert in haar inwoners. Dus gaat het voor ons, FlorAalsmeer, niet alleen over cijfers, maar over karakter, de ziel van ons dorp. Over de vraag wie we willen zijn, over de toekomst die we kunnen kiezen. En FlorAalsmeer kiest voor een dorp dat leeft, dat luistert, dat haar eigen koers bepaalt. En wij vertrouwen erop, voorzitter, dat onze inwoners dat volgend jaar op 18 maart ook doen. Dank u wel. En dan nog even onze motie. U wilt graag dat ik het dictum voorlees? De voorzitter: Dat zou voldoende zijn om hem in te dienen. Mevrouw Keessen: Draagt het college op, er is een woordje weg van de motie zie ik, het parkeerbeleid voor de blauwe zones in het centrum van Aalsmeer inhoudelijk te herzien en te harmoniseren tot een duidelijk regime. Maximaal 2 uur parkeren van 08.00 tot 18.00 uur ’s avonds, geldend voor het hele centrumgebied inclusief Raadhuisplein, Praamplein en de Ophelialaan. De avonduren na 18.00 uur ’s avonds vrij te geven van de blauwe zoneplicht. De bestaande verkeersbesluiten, verordeningen, gemeentelijke kaart, website en borden op elkaar af te stemmen en op juistheid en eenduidigheid te controleren en te corrigeren met speciale aandacht voor de afwijkende tijden bij de Lidl-zone. En de raad uiterlijk in het eerste kwartaal van 2026 te informeren over de herziening, inclusief onderbouwing en een eventuele afwijkingen en een uitvoeringsplanning. Dank u wel. De voorzitter: Ik kijk even rond of er nog vragen zijn. Dat is het geval. De heer Fransen. De heer Fransen: Ja, dank u wel. Ik heb twee vragen, inhoudelijk of technisch sorry. De eerste is, u had het over een gevleugelde uitspraak begin dit jaar, maar ik heb die uitspraak zelf niet gehoord of gemist of … Maar in ieder geval zou u die nog een keer kunnen noemen want ik heb hem gemist. En het tweede is, even kijken, u zei vol is vol niet als slogan, maar als … En toen kwam er een woord en dat heb ik ook niet verstaan.

De voorzitter: Ik kijk even of mevrouw Keessen dat kan reproduceren. Mevrouw Keessen.

Mevrouw Keessen: Ik heb al mijn blaadjes door elkaar gegooid, ik ben even aan het zoeken. We zien dat laatste antwoord op de laatste vraag is: durf het lef te tonen om vol is vol niet als slogan, maar als realiteit te hanteren. En dat slaat uiteraard op de hoeveelheid grote blokkendozen en bedrijven die er overal tussen de linten verschijnen. En de gevleugelde uitspraak moet ik even zoeken hoor. Het gaat er in ieder geval om dat, en dat is in februari van dit jaar geweest, dat een lid van de raad en ook toevallig lid van de coalitie heeft gezegd: als de wethouder ermee komt, is het goed. En als u de exacte uitzending en de datum daarvan wil weten dan kan ik het voor u opzoeken, maar dat kan ik niet nu reproduceren.

De voorzitter: Helder. Zijn er nog andere vragen? Ja, de heer Van Willegen.

De heer Van Willegen: Dank u wel, voorzitter. Ja, inhoudelijk gaat zo meteen wel op in. Maar mijn vraag is even, wat is de Lidl-zone?

De voorzitter: Mevrouw Keessen.

Mevrouw Keessen: Dank u wel, voorzitter. Ja, er is bij de Lidl, het is een particuliere parkeerplaats, maar daar is ook een blauwe zone en die komt niet op de gemeentelijke kaart voor van het parkeergebied en daar duiden we op.

De voorzitter: Was dat voldoende mijnheer Van Willegen? Heeft u nog een vervolgvraag? Was voldoende. Goed, dan zijn wij daarmee aan het …Hartelijk dank, mevrouw Keessen. Dan zijn wij daarmee aan het einde gekomen van de eerste termijn. Ik ga schorsen voor vijftien minuten zodat het college zich kan voorbereiden op de beantwoording in eerste termijn. En ik verzoek u dan ook zo ongeveer vijf voor half vier weer present te zijn. Ja half vier, goed we maken er 20 minuten van. Half vier zijn we hier weer. Half vier.

De voorzitter: Wij heropenen de vergadering. We hebben kunnen luisteren naar de eerste termijn van de raad. Daar zijn toch nog een aantal vragen gesteld. Daarvoor hebben we net kort geschorst, zodat het college ook de beantwoording kon voorbereiden. Even om de verwachtingen te managen, we hebben zo meteen beantwoording vanuit het college. Daarna schorsen we ook nog weer kort zodat u als raad natuurlijk even momentum hebt, om met uw tweede termijn aan de slag te gaan. Het CDA vroeg net nog om 5 minuten extra schorsing, maar die was natuurlijk al vooruit aan het werken dus daar kan de schorsing zo meteen iets korter. Dus ik hou dat in de gaten. Goed. We beginnen bij de beantwoording van het college bij de portefeuillehouder financiën en het woord is aan wethouder Spaargaren.

De heer Spaargaren: Voorzitter, dank u wel. Om te beginnen heb ik allereerst aardig wat positieve complimenten mogen noteren richting onze ambtenaren. Waarvoor dank. Er zijn weer veel ambtenaren die aardig wat aandacht hebben besteed aan de begrotingsstukken die voor u liggen. Om het ook weer zo leesbaar mogelijk te maken en u te voorzien van, op zo goed mogelijke manier, van de juiste informatie. Dus die complimenten neem ik graag mee en die deel ik graag met de ambtenaren niet alleen in dit gemeentehuis, maar ook de ambtenaren in Amstelveen die voor ons werken. Dank. Ik ga een aantal vragen langs die mijn portefeuilles betreffen en daarna nemen mijn collega's nog even de andere vragen ook mee. Te beginnen met CDA. Buitenruimte, dat is een vast aandachtspunt weet ik intussen. Beeldkwaliteit, er staat inderdaad een beeldkwaliteit van ABC enzovoort in de stukken ook met betrekking tot Loswal. Ooit heeft u als raad in het verleden bepaald, we willen een bepaalde beeldkwaliteit zien, bepaalde gebieden in Aalsmeer en Kudelstaart. Echter het beeldkwaliteit hebben we niet als zodanig vastgelegd met Meerlanden, maar dat hebben we vertaald richting een frequentiebestek, ooit. En met een frequentiebestek, daar wordt op gestuurd en daar wordt op onderhouden. En als het goed is, moet dat passen binnen de ABC categorieën die u ooit heeft vastgesteld. Dat is zoals het nu is georganiseerd, maar er is

		vandaag ook al terecht gezegd, we gaan ook kijken naar de komende jaren hoe we het dan willen zien. Dus dat gesprek gaat zeker nog gevolg krijgen. Maar zo is het nu op dit moment vandaag de dag geregeld. Dan de afvalstoffenheffing. Het totaal aan belasting voor onze inwoners gaan komend jaren omlaag, dat is ook wel eens prettig om dat te mogen zeggen een keer. Met name de afvalstoffenheffing, die gaat omlaag van 410 naar 374 euro per jaar. Dus dat is de belangrijkste reden dat onder de streep men minder gaat betalen komend jaar. Ook een vraag van het CDA, het reservepotje dat is nog steeds aardig wat en hoe moeten we daarnaar kijken? Het is in ieder geval geen maximum om daar het antwoord op te geven. En waarom hebben we dit voorgesteld en bijvoorbeeld niet nog meer aan verlaging? Omdat we twee ontwikkelingen zien waarmee we ook rekening willen houden. Een is dat de rijksoverheid, die wil een soort afvalstoffenheffing belasting invoeren voor plastic met name. Allereerst was dat de bedoeling om dat neer te leggen bij de producenten van de verpakkingen. Dat bleek dermate ingewikkeld te zijn dat ze toen hebben gezegd, dat is eigenlijk niet haalbaar. Toen heeft Den Haag ook gezegd dat is toch 567 miljoen per jaar wat we dan zouden gaan mislopen qua begroting. Dat is een aardig gat voor Den Haag ook. En toen hebben ze gezegd dat geld moeten we toch krijgen dus we gaan het dan vervolgens neerleggen bij de afvalverbranders en de afvalverwerkers. Alleen de oorspronkelijke gedachte erachter was om het gebruik van plastic verpakkingen te verminderen. Dat ga je daarmee dan natuurlijk niet behalen als je het helemaal aan het einde van het circuit de rekening neerlegt. Dus dat is ook het belangrijkste kritiekpunt van de inzet van Den Haag. En dat vinden we dermate niet logisch, ook als Aalsmeer, dat wij het initiatief hebben genomen om een motie te gaan opstellen wat wij via de VNG willen gaan indienen. Met steun van zoveel mogelijk gemeenten in Nederland. Dus op dit moment zijn we al die gemeenten aan het benaderen om onze motie te ondersteunen. En die motie is kort gezegd dat wij niet akkoord zijn met die belastingheffing neer te leggen bij de verbranders en de eindgebruikers omdat het -a- het doel, oorspronkelijke doel niet behaald en dat is een reductie van het gebruik van plastic. En twee, je legt gewoon onverkort een belastingverhoging neer die uiteindelijk ook bij onze inwoners terechtkomt in afvalstoffenheffing. En puur vanuit de gedachte van we hebben een begrotingstekort opeens in Den Haag en we gaan het op die manier invullen. Dus daar zijn wij op dit moment als college mee bezig. Dat wordt dan hopelijk met heel veel steun ingediend bij de VNG. En dan hoort u meer. De voorzitter: De heer Van Willegen, een interruptie. De heer Van Willegen: Dank u wel, voorzitter. Het CDA heeft ook niet gezegd dat het een maximum van het college was. Maar in de kadernota hebben wij geconstateerd dat het reserve afvalstoffenheffing vrij groot was. 2,1 miljoen of twee zoiets, daarvan hebben we gezegd alsjeblieft dat is wel een keer een maximum. Want je kunt natuurlijk allerlei voorzieningen op laten houden, groeien tot Sint-juttemis. En uiteindelijk heeft het college dan ook besloten om de afvalstoffenheffing volgend jaar naar beneden te brengen. Maar dat betekent eigenlijk dat dit jaar meer geld binnenkomt als dat de bedoeling was die 2.10 die eerst was. Dus vandaar dat het CDA zegt, is dat het nieuwe maximum. Want uiteindelijk vinden wij aan een reserve ken ook een top zitten. Dus het was niet jullie top, maar het was wel de top van het CDA die daar probleem had en dat is niet letterlijk top hoor. De voorzitter: Kortom kan de reserve nog lager worden. Goed, de portefeuillehouder. De heer Spaargaren: Voorzitter. De voorzitter: Ja, ik wilde eerst even de beantwoording en dan krijgt de heer Fransen de tijd. Vindt u dat goed? Hierop? Nou, de heer Fransen. De heer Fransen: Dank u wel. Ja, gaat specifiek over dit punt. U geeft aan, de wethouder geeft aan via de VNG andere gemeentes te gaan vragen hoe ze tegenover staan. Even voor mijn begrip, vraagt u dat dan aan de B&W ‘s van de verschillende gemeentes of vraagt u dat aan de gemeenteraden van de verschillende gemeentes? En waarom vraag ik dat? Omdat

		het hier ook niet gevraagd is. Dus ik ben even benieuwd van wat voor een figuur maken we dan? De voorzitter: De portefeuillehouder. De heer Spaargaren: We hebben deze concept motie voorgelegd aan de B&W 's. Het is ook aan de B&W 's zelf hoe ze daarmee om willen gaan. Kijk, we zien een maatregel wat effectief alleen maar een belastingverhoging is voor onze inwoners onder de streep. Daar kunnen we als college wat van vinden en we vinden ook, daar zijn we het niet mee eens, want wij staan hier ook ter bescherming van de portemonnee van onze inwoners. Kijk, voldoet het aan een bepaald doel, de reductie van plastic, kijk dan kunnen we dat gesprek voeren. Maar daar voldoet het in onze ogen niet meer aan door die rekening bij de, aan het eind van het circuit neer te leggen. Dus die afweging die hebben we als college gemaakt dat we zeggen, kijk dat je doel van reductie van plastic afval wilt bereiken, uitstekend, daar staan we ook achter. Maar als het puur een invulling is van een begrotingsgat in Den Haag, wat uiteindelijk neerkomt bij de, bij onze inwoners, daar zijn we dan niet voor. De voorzitter: Voordat u die vraag kreeg, had de heer Van Willegen dus ook nog een openstaande vraag. En dan komen we bij u terug bij een vervolgvraag, mijnheer Fransen. De heer Van Willegen: Ja, ik snap uw punt en dat is ook een terechte. En we moeten niet onbedoeld te grote reserves of egalisatiereserves gaan vormen. Want het is bedoeld om de pieken en de dalen in een afvalstoffenheffing, of ook bij riool, om die te kunnen opvangen. Zodat we onze inwoners niet lastigvallen met rekeningen die opeens het ene jaar hard omhooggaan, het ander jaar hard naar beneden. Dat is ook de reden dat we wel een verlaging hebben voorgesteld maar niet een nog grotere verlaging. Kijk de verlaging die we nu voorstellen dat is 36 euro. Maar stel dat de belastingverhoging van Den Haag doorgaat dan betekent dat 96 euro per huishouden per jaar. Dat is een aanzienlijk groter bedrag dus als dat doorgaat dan hebben we ieder geval nog een reservepotje om die grootste klappen op te vangen. En dat in de loop der jaren wat te temporiseren, laat ik het zo zeggen. De voorzitter: Dan de vervolgvraag van de heer Fransen. De heer Fransen: Dank u wel, voorzitter. Ik kreeg nog een keer van u uitleg over de inhoud van wat u vraagt, maar die had ik begrepen. Mijn vraag was, u legt het aan de VNG voor en via de VNG aan gemeentes volgens mij. En aan wie legt u het dan voor? Aan de alle gemeenteraden of aan alle colleges van B&W? Dat was mijn vraag omdat die vraag aan ons ook niet is gesteld en dat zou misschien dan krachtig zijn. De voorzitter: Het antwoord was erop aan B&W 's en het is aan B&W 's om eventueel het door te leggen. Dat was het antwoord van de portefeuillehouder. Ja oké. Is er nog een andere aanvullende vraag? Dan de portefeuillehouder, gaat u verder. De heer Spaargaren: Dan de volgende vraag van het CDA ten aanzien van het busstation en of het niet een idee is om het kantoor om te zetten naar woningen om de veiligheid daar te vergroten. Laat ik het zo zeggen, we zijn al bezig om te kijken naar het verbeteren van de veiligheid naar aanleiding van de motie die unaniem door uw raad is aangenomen. Laat ik dit vraagstuk meenemen en dan komen we daarop terug bij uw raad. Even kijken D66, het Fort. Op dit moment zijn we, conform we eerder met u hebben voorgelegd, bezig met verkennende gesprekken met marktpartijen, vooral POM organisaties. Daar zijn we mee bezig. Zodra we daar die gesprekken hebben gehad en een beeld hebben, komen we uiteraard zoals beloofd bij u terug als raad. Wanneer we dat kunnen afronden? We zijn afhankelijk van externe partijen. Ik hoop wel, maar dan ben ik heel optimistisch, eind dit jaar. Maar waarschijnlijk Q1 volgend jaar iets meer aan u te kunnen laten weten. Er werd ook nog een opmerking gemaakt, ontwikkelingsmaatschappij. Maar dan ga ik even over naar FlorAalsmeer, als goed is. Had u die opmerking gemaakt of was het ook D66? D66. Ga ik er meteen daarop door. Dat stond er niet helemaal lekker, laat

		ik het zo zeggen. Het is vooral bedoeld POM. Nou, is die ruis eruit. Dan FlorAalsmeer en dan ga ik even in op uw motie wat u voorlegt. En u vraagt ten aanzien van de blauwe zones om dat, al die verschillende blauwe zones te harmoniseren en om dat in te voeren. Daarover het volgende. Recent heeft u het verkeerscirculatieplan aangenomen daarbij hebben we ook gekeken van wat is de parkeernota en die komt uit 2016, is die nog actueel en passend. Intussen hebben wij al achter de schermen opdracht gegeven om een upgrade te geven van die parkeernota, dus om die weer te herijken. Dat heeft een aantal redenen gehad. Natuurlijk het verkeerscirculatieplan wat u heeft aangenomen, maar we hebben ook het fenomeen Schiphol parkeren. Hoe willen we daarmee omgaan? Deelmobiliteit, hoe willen we daarmee omgaan binnen onze gemeente? En zo zijn er nog een aantal vraagstukken die de nieuwe parkeernota zouden raken dus dit zijn onderwerpen die we daarin meenemen. En wat ik u zou willen vragen, is of de vragen die u eigenlijk hier stelt, of we die ook mogen meenemen in die herijking van die parkeernota en dan komen met een integraal beeld komen terug bij uw raad. De voorzitter: Mevrouw Keessen, u mag meteen reageren, maar op dit punt zou ik zeggen, verduidelijkingsvraag. Mevrouw Keessen: Ik dank u wel, voorzitter. Onze vraag is dan eigenlijk aan de wethouder. Zegt u dan eigenlijk toe dat u dit meeneemt in het opstellen van die nieuwe parkeernota? Is dat hetgeen wat u zegt? De voorzitter: De portefeuillehouder. De heer Spaargaren: Als ik hem even heel scherp lees dan zegt u, draagt u op om alles te harmoniseren. Kijk zover zijn we nog niet. We willen eerst weten van het is nu zoals het is en wat waren vroeger de goede redenen om het in te richten zoals het nu is ingericht? Dat willen we graag in beeld hebben of dat willen we even netjes op tafel zien. Twee, als je hieraan wilt sleutelen dan is het ook al van belang dat je de omwonenden en de ondernemers, die in de buurt zitten, dat je die meeneemt in dat proces en dat je ook hun vraagt van hoe kijken jullie daartegenaan? Dus een ordentelijk participatieproces. Dat vraagt u niet in uw motie. U zegt eigenlijk, voer het uit. Dus dat willen wel graag op de juiste volgorde zo benaderen. De voorzitter: Mevrouw Keessen. Mevrouw Keessen: Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat het goed is als wij straks hier nog op ingaan om een en ander te verduidelijken. Dank u wel. De voorzitter: Dan tot slot de portefeuillehouder. De heer Spaargaren: Volgens mij heb ik de vragen die mijn portefeuilles raken hiermee beantwoord, voorzitter. De voorzitter: Dan is het woord nu aan wethouder Kabout voor de beantwoording van een aantal vragen. De heer Kabout: Dank u wel, voorzitter. Nog een aantal vragen die ook in mijn portefeuille liggen. Het CDA had een vraag over de Wet kwaliteitsborging bouw. Dat is een wet die ervoor zorgt dat waar vroeger de gemeente verantwoordelijk was voor vergunningverlening voor de bouw, ook in constructieve zin en qua veiligheid, dat dat is geprivatiseerd. U heeft daar zelf ook ervaringen mee. Maar ik denk dat het stuk in de begroting, ik denk dat er een misverstand is hoe u het gelezen heeft of dat wij het niet duidelijk genoeg hebben opgeschreven kennelijk, want u heeft het over dat we dat zeer beperkt gaan invoeren. Het gaat er niet om dat de gemeente dat zeer beperkt doet, het is meer een constatering dat de wetgever in Den Haag ervoor heeft gekozen om hem zeer beperkt in te voeren. Want het is zo dat in Den Haag is besloten om het eerst alleen voor kleine nieuwbouw te doen, dus een

		woning op de begane grond, terwijl als het om complexere gebouwen gaat, nieuwbouw, is de invoerdatum nog niet bepaald. Dat geldt ook voor verbouwingen. Dus het is meer dat in de begroting wordt beschreven dat vanuit Den Haag vooralsnog gekozen is voor een beperkte invoer, maar het is niet zo dat de gemeente zelf het heel beperkt. Volgens mij zit daar de spraakverwarring. Dus ik hoop dat ik dat zo op deze manier verduidelijkt heb. Dan Absoluut Aalsmeer, die had een aantal vragen ook over verkeer. In de eerste plaats vroeg de heer Koster naar het Verkeerscirculatieplan en hoe het zit met de maatregelen die daarin zijn genoemd en op welke termijn u daar meer over hoort en hoe u daarin wordt meegenomen. Zoals we bij het VCP zelf hebben aangegeven, wordt er een uitvoeringsplan opgesteld. Ik heb ook al een concept onlangs besproken in mijn staf. Zoals we hebben aangegeven, wordt dat eind dit jaar vastgesteld en met u gedeeld. Dat is ook nog steeds de planning. Dus die planning is daar niet in gewijzigd. Dus het komt later dit jaar nog naar u toe. Dan had u het over de Kasteleinweg en het rapport over de veiligheid en de stand van zaken. Ik kan u daarover zeggen als het om de kortetermijnmaatregelen gaat die in het rapport worden genoemd, daar gaat ook uw motie over, daarvan zijn wij bezig om die allemaal uit te voeren. Ook de wijze waarop we die willen uitvoeren, leggen we gewoon voor aan vervoerregio en provincie. Ik verwacht op dit moment daar geen discussies, want u vroeg ook gaat dan dat hele rapport weer ter discussie gesteld worden of wordt het gewoon uitgevoerd. Dat kan ik nu nog niet beloven, maar dat verwacht ik niet. Ik verwacht geen discussie voor wat betreft die kortetermijnmaatregelen. Maar dat is gewoon nu even de tussenstand omdat u mij daarnaar vraagt. Dan kan ik meteen ook op de motie ingaan. Die motie gaat ook over de kortetermijnmaatregelen. Daarvoor geldt, net als wat wij de vorige keer hier ook vanuit het college hebben aangegeven, dat wij daar gewoon mee bezig zijn. Wij gaan dat zo goed mogelijk uitvoeren. Mochten er redenen zijn waarom iets niet kan, dan zullen we daarover in januari berichten. Dat is ook waar de motie toe oproept en dat is in feite ook in lijn met wat de vorige keer vanuit het college is toegezegd. Dus dat was voor wat betreft de kortetermijnmaatregelen. Dan had u het ook nog over de langetermijn-maatregelen in het rapport. Daar vroeg u, wordt dat rapport nog ter discussie gesteld? Hoe gaat dat verder in zijn werk? Hiervoor is dus een werkgroep gevormd, voor dit onderwerp, tussen gemeente, provincie en vervoerregio. Daarvan is de tussenstand dat de vervoerregio en provincie hebben aangegeven dat zij ervoor openstaan om dit te gaan uitwerken. Ze hebben de gemeenten gevraagd om daar een projectmanager voor ter beschikking te stellen. Dus zij staan daarvoor open om dat te gaan uitwerken, betekent natuurlijk nog niet dat ik iets kan toezeggen over wat daar de uitkomst van gaat zijn. Wat zij met name graag willen, is dat de alternatieve inrichting- Want het is één ding om te zeggen dat huidige inrichting niet goed is, het tweede is natuurlijk wat voor andere inrichting wil je dan en wat zijn daar de na- en voordelen van. Want het is niet zo dat als je iets verandert, het automatisch beter wordt. Dat geven die partijen ook aan en die willen gewoon goed uitgewerkt zien wat die andere constructies voor na- en voordelen hebben. Dus dat lijkt mij een heel gezond uitgangspunt. Dus dat is daar de laatste stand van zaken. Daarnaast loopt, zoals u weet, ook nog de projectgroep met de provincie en vervoerregio over de zogenaamde knip en het maken van een aanpassing van die knip, wat ook een belangrijk aandachtspunt en maatregel uit het VCP is. Dat project loopt ook. Daarvan hebben onze partners ook ons gevraagd om dat samen te voegen met die andere werkgroep, om daar dan één projectmanager op te zetten. Dus die gesprekken lopen allemaal, zijn constructief. Op de uitkomst kan ik nu nog niet ingaan. Dat moeten we verder zien. Maar dan weet u in ieder geval de laatste stand van zaken. Dan stelde u ook nog een vraag, de heer Koster dus, over de Zwarteweg en over het woningbouwplan. U vroeg zich af of ik hier nog een keer wilde verduidelijken wat daar nu de stand van zaken is. Ik ben wel blij dat u mij die gelegenheid geeft, want ik kan me dat heel goed voorstellen. Ik was laatst nog een keer met de bus naar de provincie en toen reed ik daar weer langs en dan zie je een braakliggend terrein liggen. We hebben allemaal behoefte aan woningen en dat steekt dan toch. Dus dat gevoel leeft. Dat begrijp ik, heb ik zelf ook. Wij hebben een paar jaar geleden een ontwerp-bestemmingsplan gemaakt voor woningen op die plek. Daar was behoorlijk wat weerstand uit de omgeving op dat ontwerpbestemmingsplan, met name ook op de ontsluiting en de verkeerseffecten van het plan, zoals verkeer wat dan ook door de Hortensialaan gaat naar aanleiding van het plan. Omdat wij hier natuurlijk in deze gemeenteraad vaker in de

		afgelopen jaren plannen hebben gehad waarbij we met woningbouw bezig zijn, maar ook de ontsluiting ter discussie staat en vaak ook is gezegd we willen eerst verkeer op orde hebben en pas daarna de woningen gaan begaan besluiten, hebben we ook gedacht dan gaan we niet nog een keer zo een sessie hier houden met boze inwoners, maar gaan we dit in deze volgorde doen. Dus dat kan ik op deze manier nog een keer bevestigen. We hebben hier dus ook een raadsbrief gestuurd waarin u dat allemaal kan teruglezen. Een paar maanden geleden hebben we u dat zo bericht. Hangt ook nog mee samen de brandweerkazerne. Het is zo dat het uiteindelijke plan voor de nieuwbouw van de brandweerkazerne niet past in het ontwerpbestemmingsplan voor de woningen. Die had een ontsluitingsweg die bijt met de huidige locatie waarop we de nieuwe brandweerkazerne willen bouwen. Sorry voorzitter. Ik sta er iets langer bij stil, maar het is een belangrijk onderwerp, denk ik. Dus dan neem ik die vrijheid even. Wat daar ook heel belangrijk is, natuurlijk sowieso dat die nieuwe brandweerkazerne snel en goed gebouwd gaat worden, dat is sowieso heel belangrijk, maar ook de ontsluiting van de hulpdiensten. Want een heel mooi onderdeel van het plan is dat de hulpdiensten snel kunnen uitrukken en rechtstreeks kunnen aantakken op de Kasteleinweg. We hebben ook een keer een werkbezoek gebracht aan de brandweer en een van de brandweermannen herinnerde mij ook aan die slogan als elke seconde telt. Dat geldt zeker ook voor dit soort zaken. Dat moet je, als je zoiets bouwt, ook meteen goed doen. Dat kan echt een leven redden, of een hulpdienst ergens wat sneller is. Dat geldt voor de brandweer en ook voor de ambulance daar dan. Dus ik denk dat dat ook heel goed is. We hebben als college gezegd we moeten dit in de juiste volgorde doen. In de prioritering één de nieuwe brandweerkazerne met die ontsluiting op de Kasteleinweg, twee goede afspraken met onze partners over hoe we die knip anders maken, aanpassen, en dan drie het woningbouwplan. U begon weer over ESA. Ik moet zeggen, misschien moeten we daar eens een keer een kop koffie over gaan drinken, want ik hoor heel vaak vanuit Absoluut Aalsmeer zorgen over de ESA en wat er allemaal gebeurt en het is ondoorzichtig. Ik zou willen zeggen de ESA, dat geld wat daarnaartoe gaat, we geven daar meer dan 2 miljoen euro ieder jaar aan uit als gemeente, dat klopt helemaal, maar er gebeuren volgens mij hele mooie, goede dingen voor. Door dat geld kunnen heel veel kinderen en ook volwassenen voor een hele lage contributie sporten, kan het zwembad draaien met een relatief lage kostprijs voor alle zwembadbezoek, zwemlessen, et cetera. Er zit ook een bijdrage in voor het onderhoud wat de ESA uitvoert. Dus volgens mij is dat maatschappelijk heel goed besteed geld. ESA maakt er ook altijd een heel mooi jaarverslag en dergelijke van. Ik zou zeggen, kom eens langs, want dan kan ik misschien iets meer begrijpen waar uw behoefte precies zit. Dan nog heel concreet vroeg u, hoe staat het met de dienstverleningsovereenkomst? Nog steeds dezelfde stand van zaken als ik de vorige keer aangaf. Wij verwachten die voor het eind van het jaar af te ronden. Dan D66 had nog een vraag over Omnia. Een mooi voorbeeld wat u aanhaalt, onze vrijwilligers zijn heel belangrijk. Ben ik helemaal met u eens. Soms piept en kraakt dat ook in het bestuur. Dat is daar een voorbeeld, hebben we ook in de media kunnen lezen. Mevrouw Geisler deed ook de suggestie of de gemeente daar kan ondersteunen met bijvoorbeeld een verenigingsondersteuner. Het goede nieuws is die hebben we al. Die stond nu, deze week geloof ik, nog een stukje op Aalsmeer Vandaag waarin verslag werd gedaan van een bijeenkomst bij Omnia, waar ook die verenigingsondersteuner bij aanwezig was. Dus die wordt daar zelfs met name in toename in genoemd. Dat is een dame die ook dit als werk heeft en ook vanuit de gemeente betalen wij daarvoor. Het is georganiseerd via Team Sportservice. Dus die hebben wij, kan ik u mee geruststellen. Dan als laatste had ik nog een vraag genoteerd, ook van mevrouw Geisler, voor wat betreft de scholen en Kudelstaart. U heeft die raadsbrief natuurlijk ontvangen over de leerlingenaantallen en onze verwachting dat er dus geen nieuw schoolgebouw nodig is. U vroeg ook, wat betekent dat dan voor de supermarkt in Kudelstaart? In de gebiedsvisie hebben we natuurlijk gezegd dat we graag een tweede supermarkt willen zien. Dat is in die zin niet veranderd. Wij willen nog steeds op de plek van De Ruimte, dus de school die De Ruimte heet, op die plek willen we heel graag een tweede supermarkt. Dat staat ook in de gebiedsvisie Kudelstaart. Die plek staat ook niet meer ter discussie, want die volgde ook uit een uitgebreid onderzoek wat is gedaan naar aanleiding van een motie een paar jaar geleden over een onafhankelijk onderzoek. Dat is toen met de winkeliersvereniging, dorpsraad, et cetera gedaan, waaruit naar voren kwam

		dat die plek de enige geschikte plek is, waarbij ook nog de entree van die winkel aan de kant van het winkelcentrum moet zitten. Dat is niet gewijzigd. Alleen wat wij gezegd hebben als college met de huidige leerlingaantallen in de hand, is het mogelijk om alle scholen in het gebouw van De Rietpluim te huisvesten. Dan zou alsnog het gebouw van De Ruimte vrijkomen om daar die supermarkt te kunnen realiseren. Zo moet u dat zien. Tot zover, voorzitter. De voorzitter: De heer Koster, u heeft een vraag aan de portefeuillehouder. De heer Koster: Dank u wel, voorzitter. Twee hele eenvoudige vraagjes. Is naar uw mening de motie uitvoerbaar zoals die op tafel ligt? Daar heeft u ook in de vorige vergadering al op geantwoord, maar de huidige motie is nog iets vriendelijker geformuleerd. Dus ik kan me niet voorstellen dat er nu wel bezwaren zijn, maar ik hoor graag uw antwoord. Wat het project Zwarteweg betreft, als dat gerelateerd wordt aan het oplossen van de knip, ben ik toch wel benieuwd naar op welke termijn we dan wel met concrete plannen aan de slag kunnen gaan. Want ik vermoed zomaar dat dat nog een flink aantal jaren gaat duren voordat daar dan een project voor de Zwarteweg wordt herontworpen. Tot slot, ik wil op geen enkele manier de ESA benadelen of iets dergelijks, maar omdat het zo een club is die ruim 2 miljoen subsidie jaarlijks krijgt en bovendien binnenkort ook het onderhoud van de buitenruimte gaat doen, dus dat wordt een hele nieuwe tak van sport die ze moeten gaan beoefenen, past dat ook een beetje in de discussie over de subsidieverlening? We hebben al regelmatig over die subsidies gesproken, maar als ik één zin mag citeren die in de programmabegroting staat, dan luidt die: “Voor een aanzienlijk deel is/dient de subsidie om het verschil te dekken van het tussen de markthuur die ESA aan de gemeente betaalt en de huur die zij in rekening kan brengen.” Dat zijn zinnetjes die volgens mij al jaren in de stukken staan die van geen kant kloppen. Dus vandaar dat we graag nog eens een keer die ESA goed onder de loep willen nemen en eens kijken wat daar nou speelt. Maar als we dit kwartaal nog geïnformeerd worden over de nieuwe dienstverleningsovereenkomst, dan kunnen we daar misschien iets verder op ingaan. Dank u. De voorzitter: De portefeuillehouder. De heer Kabout: Dank u, voorzitter. De motie is inderdaad uitvoerbaar. Ik heb ook erbij gezegd volgens mij komt die overeen met de toezegging die het college al gedaan heeft. Hij is uitvoerbaar. Voor wat betreft de Zwarteweg woningbouw zegt u, betekent dat niet dat dat dan jaren gaat duren? Het eerlijke antwoord erop is ja. Ik had het graag anders gezien, maar ik denk dat dat het enige realistische antwoord is. U moet zich daarbij realiseren dat ook voor het realiseren van de brandweerkazerne zullen wij gewoon een ruimtelijke procedure moeten doorlopen, een zogenaamde BOPA waarschijnlijk, maar dat is meer de techniek. Wij moeten daar gewoon de procedure voor doorlopen voor het mogelijk maken van die brandweerkazerne op die plek, de ontsluiting, et cetera. Dat moet doorlopen worden. Ondertussen lopen die gesprekken met voorRecht en provincie gewoon door, maar wat daar uitkomt is natuurlijk maar heel afhankelijk wat er uitkomt, hoe zwaarwegend en lang en duur die procedure is en hoeveel tijd dat kost. Maar dat dat betekent dat het nog een paar jaar gaat duren voordat er op de plek van de Zwarteweg woningen komen, dat is, denk ik, onvermijdelijk. Neemt niet weg dat we het dan wel in één keer goed doen en we ook een goed, zorgvuldig en mooi plan kunnen maken, wat goed aansluit op de behoeftes die er leven. Dan als laatste uw punt over ESA. U noemt weer een voorbeeld over een complexe situatie, met enerzijds een subsidierelatie en anderzijds een verhuurrelatie. Dat klopt. Aan de ene kant geven wij subsidie aan de ESA, aan de andere kant betaalt de ESA ons ook weer huur voor de sportcomplexen. Maar dat is precies een van de punten die ook door de Rekenkamer werd onderkend, wat we hier besproken hebben, waarvan we ook als college hebben gezegd dat klopt, daar zijn we het mee eens en dat is ook een van de dingen die we juist willen verduidelijken in die dienstverleningsovereenkomst. Tot zover. De heer Kabout: Tenslotte de heer Koster kort, dan mevrouw Geisler. Want dan ronden we even dit punt af. Mijnheer Koster.

De heer Koster: Dank u, voorzitter. Het ging even over het stukje wat ook in de Rekenkamer in het advies heeft gestaan. Volgens mij wordt dat geformuleerd als aanzienlijk risico wat we lopen met deze constructie.

De voorzitter: De portefeuillehouder nog tot slot.

De heer Kabout: Zo heb ik dat niet op mijn netvlies staan, maar dat zouden we dan na moeten zoeken. Hoe ik het op mijn netvlies heb staan, is dat dat in ieder geval ook werd gezien als iets wat nodeloos complex is en ondoorzichtig. Dat alleen al is een goede reden om dat aan te pakken.

De voorzitter: Mevrouw Geisler.

Mevrouw Geisler: Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog even een korte vervolgvraag aan de portefeuillehouder naar aanleiding van de school en de supermarkt. Als er ruimte is om De Ruimte te verplaatsen, betekent dat dan ook een versnelling van dat hele proces om die tweede supermarkt daar te krijgen?

De voorzitter: De portefeuillehouder.

De heer Kabout: Ik denk het wel. Het heeft twee kanten. Aan de ene kant, het begint met de school. Voor wat betreft de school zullen wij gewoon moeten afwachten wat er uit de gesprekken komt tussen de twee kleinere scholen. Daar hebben we ook genoemd in de raadsbrief dat zullen we moeten afwachten. Tegelijkertijd, maar dat is een verwachting die ik uitspreek, ik denk dat het op een kortere termijn te realiseren is om al die scholen in De Rietpluim op een goede manier te huisvesten, want dan moeten we nog goed met elkaar in gesprek en ook moeten er investeringen worden gedaan om dat ook op een goede manier daar te doen, zodat alle scholen ook op een goede manier daar gehuisvest kunnen worden. Ik denk dat dat sneller mogelijk is dan weer een heel nieuw traject op het veldje naast De Proosdijhal met alle participatie, NRO-procedures en al dan niet bezwaar en beroepen, et cetera erbij. Ik denk dat dat sneller zou kunnen. Dank u wel.

De voorzitter: Dan gaan we naar de volgende portefeuillehouder. Dat is wethouder De Vries.

De heer De Vries: Dank voorzitter. Enigszins jaloers op mijn voorganger, die zo breed de tijd neemt dat mij de tijd wordt ontnomen om ook heel breedsprakig te worden. U steekt veel tijd en moeite in uw bijdrage en ik heb hier het bewijs. Ik heb zes kantjes reacties op uw bijdrage, dus voel u niet tekortgedaan, maar het is mij verboden al deze zes kantjes te gaan uitspreken. Mij is dus op het hart gebruikt om alleen te antwoorden op de twee concrete vragen die in mijn richting gegooid zijn. Dat is enerzijds een welbekende vraag van het CDA over de opkoopbescherming. Laat ik die nu al in mijn staf hebben gegooid, aangezien ik vermoedde dat u die vraag of in ieder geval die opmerking alweer zou gaan maken, ook dit keer. Wat ons betreft kan de opkoopbeschermingsregeling niet worden ingetrokken. Hij voorkomt misbruik. Het gebrek aan handhavingsgevallen kan natuurlijk betekenen dat het gewoon goed werkt. Je gaat ook niet zeggen iedereen stopt voor een rood licht, dus laten we de hele regel rood licht maar afschaffen, want iedereen stopt toch al voor het rode licht. Ik bedoel, het werkt. Ik heb het dus ook in mijn staf gegooid van werkt het nu echt landelijk ook zo inderdaad. Uit landelijk onderzoek blijkt dat de problematiek zich voordoet in andere gemeentes en dat wanneer een zodanige regeling wordt ingevoerd, dat er inderdaad een sterke terugloop is van het misbruik. Het misbruik kan je niet zeggen, want het is gewoon mogelijk, maar in ieder geval van de opkoop van woningen om ze vervolgens getrapt in de markt te zetten met een fikse winstmarge. Dus wat dat betreft het antwoord op het CDA wat betreft opkoopbescherming. Dan is er nog een vraag of een opmerking van D66 over de Loswal. Het onderhoud heeft mijn collega Spaargaren al op geantwoord. De ontwikkeling van de Loswal. De gebiedsvisie, zoals aangekondigd, gaat onderdeel worden van een

		omgevingsvisie. Daar gaat u volgend jaar, zowel in oude als in nieuwe samenstelling, verder over praten. Zodra er onder die omgevingsvisie programma's worden ontwikkeld, dan wordt ook de Loswal meegenomen in de nieuwe ontwikkeling. Maar inderdaad, er zijn ook projecten zoals de Herenweg die al vrij snel op til staan, relatief snel uiteraard, en dan ligt het voor de hand om gelijk de ontwikkeling van de Loswal mee te nemen in het Loswalgebied. Hoed u wel, er vindt daar natuurlijk ook wel weer participatie plaats en goed overleg met de omgeving, dus het kan niet zo zijn dat mensen in het centrum, die in het centrum van Kudelstaart wonen en een grote behoefte aan een uitbundige Loswal hebben, dat de direct omwonenden van de Loswal met die mening zullen meegaan. Dus hoe het er dan echt uiteindelijk gaat uitzien, dat is een latere zaak. Maar dit is niet volgend jaar gerealiseerd. Het staat wel op plan, het staat in de boeken en het is vastgelegd, dus het gaat wel gebeuren. Dank voorzitter. De voorzitter: Ik kijk of er nog vragen zijn. Nee. Hartelijk dank daarvoor. Dan resteert er nog een vraag vanuit Absoluut Aalsmeer over de handhavingstaak van huisvesting op de Linnaeuslaan. Staat u mij toe daar even kort vanuit deze positie op te reageren. Daarin is vervolg gegeven door vorige week de last onder dwangsom af te geven. Daarvoor heeft de partij de gelegenheid gehad om te reageren op de vooraankondiging dat er een last onder dwangsom zou volgen. Hier zijn hoge administratieve lasten in opgenomen dat mocht binnen drie maanden de locatie niet zijn teruggebracht in de oude staat, dat wil zeggen dat er niet meer gewoond wordt, dan kunnen die dwangsommen voltrokken worden. Daar is nu voor de partij de gelegenheid om op te reageren in bezwaar en beroep. Dat betekent dat we in een juridische procedure formeel nu met elkaar verkeren. Ik stel voor, er is ook een versnapering aanwezig zo meteen, om even te schorsen weer tot half, dan kunt u nog even werken aan de tweede termijn. Is dat voldoende tijd? Het CDA is hier 5 minuten eerder zo meteen. We schorsen tot 17.00 uur. Wij heropenen de vergadering voor de tweede termijn in de begrotingsraad. Iedereen van harte welkom, ook de kijken thuis die met alle geduld even moesten wachten. We geven het woord in tweede termijn zo meteen eerst aan het CDA, maar voordat we dat gaan doen is er eerst een mededeling vanuit FlorAalsmeer. Mevrouw Keessen. Mevrouw Keessen: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn voornemens onze motie in te trekken en wij zullen in onze tweede termijn daar een toelichting op geven. Dank u wel. De voorzitter: Heel goed. Dan geef ik nu het woord aan de heer Van Willegen, CDA. De heer Van Willegen: Dank u wel voorzitter. Het CDA zal de partijen even langslopen, soms een opmerking maken, soms alleen bedankt voor de inbreng, maar dat gaat u wel horen. We beginnen dan ook bij de tweede partij in dit geval en dat is de VVD. De enige opmerking die wij willen maken, is dat de brandweer geen investering is van de gemeente Aalsmeer. Wij moeten alleen onze bijdrage ideaal geven, maar het is geen investering van de gemeente Aalsmeer. Dan tweede opmerking die wij toch willen plaatsen, en dat hebben wij ook in ons verhaal wel geprobeerd te zeggen, dat het ravijnjaar en alles wat er op ons afkomt, wij zijn er wat gematigder over als u. Wij zien dat niet zo heel negatief in. Als wij alleen al zien wat er in de septembercirculaire bijgevoegd is aan de algemene reserve, dan zien wij dat het hele ravijnjaar het gat is wat daartussen zit sowieso al een stuk kleiner is. Dus zeker, hij hangt boven de markt, maar zoals u in ‘26 dacht dat die kwam, in ‘27 dacht dat die kwam, in ‘28 komt hij nu weer. Wij willen dat gewoon met vertrouwen tegemoetzien. Wij hopen dat er misschien een coalitie komt die wat meer aandacht heeft voor de gemeentes. Dat is wat ik over de VVD wil zeggen als CDA. Absoluut Aalsmeer. Wat het CDA niet helemaal begrijpt, is wat u bedoelt met het vastgoed moet naar Aalsmeer toe. Volgens mij het zijn Aalsmeerse gebouwen, het is Aalsmeers vastgoed, het wordt alleen beheerd vanuit Amstelveen. Wij zien daar niet zozeer in wat u bedoelt dat dat terug naar Aalsmeer moet, wat daar de meerwaarde van is. De wethouder is niet ingegaan op het verhaal dat u zegt voor iedere oude boom moet een nieuwe boom komen. Volgens mij is dat al regel in Aalsmeer, dat dat zo is. Volgens mij worden er zelfs meer bomen geplant in Aalsmeer als er gekapt worden. Dan het laatste. De wethouder heeft het ook al

		aangegeven, uw scepsis over de ESA, dat ziet het CDA ook heel stuk positiever. Wij krijgen heel veel positieve reacties uit de sportverenigingen zoals de ESA te werk gaat en zoals de ESA zijn taken uitvoert. Dus wij zijn daar wat minder negatief. We kijken natuurlijk ook uit naar de DVO, die zo meteen met Meerlanden wordt gesloten. Wij hebben meer vertrouwen in de ESA als u begrijp ik. Dan gaan we door naar D66. Ik had iets aan hoe ziet u de regiefunctie van de vrijwilligers. Waar gaat hij de vrijwilligers werven? De portefeuillehouder heeft uitgelegd hoe dat wel werkt en dat er een regie vrijwilliger is zogezegd. Die doet zijn werk en dat werkt. Dus daar hoeven we ook al niets meer over te zeggen. De inkomensvoorzieningen van personen die de grens bereikt hebben. Volgens mij bedoelt u dan vallen ze uit, een stapeling op een gegeven moment en dan bent u bang voor de inkomensval die er dan gebeuren gaat. Begreep ik dat goed? Wij zien dat niet zo zitten. Op een gegeven moment als je te veel verdient, dan is het ook logisch dat je uit de regeling gaat. Dat is nou eenmaal zo. Als we dat niet doen, dan gaan we mensen onderhouden die het allang zelf kunnen betalen. Dus dat is het enige wat wij buiten uw goede verhaal opmerkten. Dan krijg je eerst nog een toneelstuk. Voorzitter, wij hebben het verhaal gehoord van onze broeders aan mijn rechterzijde, die van huis uit links zijn. Uw verhaal, het klopt niet helemaal. Je hebt in alles een keuze en dat geldt hier ook voor. Sanne hoeft niet over de Oosteinderweg, die kan ook gewoon over de Aalsmeerderweg. Dan gaat ze over een vrijliggend fietspad naar Amstelveen. Dat kan ze tot in Amstelveen naast de school helemaal fietsen. Dus als Sanne kiest om over de Oosteinderweg daar haar kinderen niet over te laten fietsen omdat het zo onveilig is, laat haar dan lekker over de Aalsmeerderweg fietsen. Als je ervan uitgaat dat er in Aalsmeer geen verpleegkundigen wonen en geen politiemensen wonen, dan denk ik dat u niet helemaal goed zit. Want ook politiemensen wonen in Aalsmeer, ook verpleegkundigen wonen in Aalsmeer. Laat ik het maar zeggen, ik heb drie kinderen, maar ze wonen alle drie in Aalsmeer. Ik ken hier meer fractieleden die ook kinderen hebben en die wonen ook gewoon in Aalsmeer. Dus vreemd dat u zegt dat de kinderen niet meer in Aalsmeer kunnen wonen en dat de politie en verpleegkundigen niet meer in Aalsmeer kunnen wonen. Ook dat is een keuze. Wat ik wel jammer vind van Jan, want als Schiphol wordt gesloten, wordt Jan ontslagen. Wat moet Jan dan? Als laatste opmerking, u noemt ook allerlei namen en ik hoor dat Dirk ineens loodgieter is. Dat is misschien het grote punt. Want een elektricien legt geen warmtepomp aan, dat doet een installateur. Dus waarschijnlijk is daarom die man ook zonder werk, want hij doet verkeerde dingen. Dus mijn conclusie over uw beider inbreng is dat het allemaal een keuze is. Een keuze kan je zelf ook wel bepalen. Dan gaan we door naar FlorAalsmeer. Het CDA vindt dat een heel somber verhaal. Als ik dat zo hoor, dan snap ik ook dat de kinderen hier niet eens in Aalsmeer willen wonen. Want wat zegt u? Ze kunnen hier niet wonen, er rijden te veel vrachtwagens door het dorp. Maar als u weet hoeveel vrachtwagens hier van de N196 afgehaald zijn naar de N201, dat is echt gigantisch. Als u zegt dat er voor het Aalsmeerse bedrijf geen plaats is, enkel en alleen voor grote zwarte dozen, ik vind het een beetje een nare opmerking, want dat zijn allemaal bedrijven die ook mensen aan het werk houden. Maar uiteindelijk heeft Aalsmeer gewoon 3000 ondernemers. Ik kan u vertellen die zitten niet alleen maar in die volgens u zwarte dozen, die hebben gewoon allemaal een eigen bedrijfje. Dus Aalsmeer heeft een economie die enorm draait, want anders heb je niet zoveel ondernemers die dat zomaar kunnen doen. U zegt het ook weer, dat er geen aanbod van woningen is. We hebben het net opgenoemd wat er aan woningen gebouwd worden. Dat is in Kudelstaart, dat is in Aalsmeer Oost. Dus er komen zeker wel woningen bij en er zijn ook woningen. Ook dat is een keuze, als je niet in Aalsmeer wil wonen. Als je wel in Aalsmeer wil wonen, het zal misschien even wachten wezen, maar dat kan uiteindelijk gewoon ook. De leefbare dorpen waar u het over hebt, ik vind Aalsmeer zelf, Oosteinde, Kudelstaart, dat zijn leefbare dorpen. Ik hoor niemand, en u zegt het zelf ook, de kinderen willen eigenlijk in Aalsmeer wonen, maar daar is geen plaats. Wie wil er dan niet in Aalsmeer wonen als het geen leefbare dorpen zijn? Dus het zijn wel leefbare dorpen. Daar rijdt er wel eens een vrachtwagen doorheen, want ook wij willen inkomen en ook wij willen allemaal dat we 's avonds weer brood op de plank hebben. Dus dat vind u vreemd. Dat er vrachtwagens door het dorp heen en weer rijden, klopt niet helemaal. Dat ik vind dat u eigenlijk niets over de begroting zegt, geeft aan dat u de begroting waarschijnlijk helemaal mooi vindt. Dat is ook een onderdeel van ons Aalsmeers zijn. Dan gaan we even op de

		reacties van de portefeuillehouders. Als CDA willen we daar zeggen, de heer Spaargaren, portefeuillehouder, die heeft het over wat onze vraag was over de Loswal. Of het nu een beeldkwaliteitsplan is of dat het nu een frequentie verhaal is, het verschil tussen de zwemsteiger in Kudelstaart en het surfeiland is qua onderscheid gewoon groot. Als het alle twee onder de A valt, want het is alle twee een recreatiegebied, dan zit daar verschil in. Dat is eigenlijk meer het punt wat wij als CDA wilden geven. De afvalstoffenheffing. Wij hebben een egalisatiereserve afvalstofheffingen. Wat het CDA daar ook mee wilde zeggen, is dat vorig jaar ging het 11 procent omhoog, dit jaar gaat het 9 procent naar beneden. Wij zijn heel blij met de reserve, dat we dat kunnen afvlakken naar de normale stijging, dan wel daling als dat nodig is. Het CDA zegt alleen er zit een grens aan wat je als reserve toe moet voegen aan een bepaald fonds. U hebt gereageerd op het busstation. Dat ging over het kantoorgebouw ombouwen naar woningen, maar wij hebben ook aangegeven dat het gebouw van de N201, dat zit er ook naast, ook misschien wel zou kunnen verplaatsen, dan wel anders invullen, waar we ook reuring en licht, zoals u dat netjes vertelde, over dat busstation zouden kunnen krijgen. Eén vraag aan de wethouder nog over die hele verblijfsbelasting. Is dat exclusief? Gaat dat bedrag, die 6 procent, over exclusief btw-bedrag? Want per 1 januari gaan hotels 21 procent betalen, dus voor de hoteliers is het nogal een groot verschil of dat die heffing over 6 procent inclusief btw gaat of over exclusief btw. Ik zie hem al knikken, maar wilt u misschien zo meteen nog een antwoord geven? Dan weten de mensen die daar belangstelling voor hebben dan wel aangaat ook hoe dat precies zit. Dan de heer Kabout. Wet kwaliteitsborg bouw, dat was meer de vraag dat het wel goed geborgd is, want daar hebben we een borger voor. Dat weet u zelf ook wel en dat is nu geborgd. N196 een projectmanager. Wij denken dat dat goed is, dat dat in alle aandeelhouders of belanghebbenden goed is dat daar regie op komt. We hebben het plan zelf niet besproken hier. Dat is altijd moeilijk. Er komt een onderzoek en er komt nu een motie over een deel uit het onderzoek. We hebben het onderzoek zelf niet besproken, kan ik zeggen. Raadsleden zijn geen verkeersdeskundigen en dat is ook zo, maar als je een onderzoek doet en je gaat dat bespreken, dan komen er misschien evenzogoed nog wel goede ideeën naar boven. Maar CDA is blij met deze invulling zoals de wethouder deze voorstelt. Dan over de ESA, daarover heeft hij ook uitleg gegeven. Dat heb ik al gezegd, wij kijken ook uit naar die DVO van de ESA. Opkoopregeling, de heer de Vries is dat. Daar gaan we niet te veel woorden aan vuil maken, maar het is natuurlijk wel raar dat als je een wet neerlegt, dat je dat gaat vergelijken met stoplichten. Ik vind een half fte per jaar voor iets wat niet zo veel toevoegt wel geld, maar de portefeuillehouder denkt er anders over. Het CDA legt zich daar gewoon bij neer. Dus dan over de moties. Eén is vervallen, zie ik. De N196, die zullen wij steunen, maar wel met de aanvulling van de wethouder die daar de woorden aan gewijd heeft net. Daar kunnen we het helemaal grondig mee eens zijn. Tot zover, voorzitter. De voorzitter: Nog één resterende vraag voor het college heb ik gefilterd. Het woord is aan de VVD. Mevrouw Mijwaart: Dank u wel, voorzitter. Allereerst het CDA. Zoals elk jaar een heel mooi verhaal en betoog. Ik kom ook even terug op de brandweer, want het is wel in de begroting opgenomen. Er staat gewoon duidelijk dat dat gereserveerd is, vooral in 2027 47.000 euro. Programma zes, daar staat ook nieuwbouw brandweerkazerne faciliteren. Maar we gaan geen vliegen afvangen. Je mag van mening verschillen. Dan hebben we Absoluut Aalsmeer. Blij dat u zich altijd hard maakt voor het dorp en voor de sport. Verder een heel goed verhaal, dank u wel. D66, heel fijn dat het Fort benoemd wordt. Er worden allemaal highlights uit gehaald. Wij maken ons daar zeker zorgen om en we hopen dat er spoedig een mooie invulling komt met lokale ondernemers. GroenLinks-PvdA, heel erg origineel. Dat waarderen we. Weer eens wat anders. Het was ook een beetje hilarisch. Ik mis alleen een buitenlandse naam, bijvoorbeeld een Fatima. Het waren allemaal Nederlandse namen. Hoe kan dat? Een beetje jammer, maar dank je wel, want het is weer eens wat anders. Het maakt wat humor los ook. FlorAalsmeer is ook altijd heel erg betrokken met Aalsmeer en Kudelstaart, waarvoor dank. Enige noot, het is een beetje jammer dat sommige partijen

		toch al een beetje met de verkiezingen bezig zijn. Dit ging meer over de begroting. Dat is de beschouwing van de VVD. Dank u wel. De voorzitter: Hartelijk dank. Absoluut Aalsmeer. De heer Koster: Dank u wel, voorzitter. In de eerste plaats wil ik het CDA en de VVD complimenteren op de reacties, zowel in de eerste termijn ook nu zoals in de tweede termijn, dat deze fracties gewoon goed inhoudelijk ingaan op de stukken die voorliggen. Zoals net gememoreerd, de overige fracties, inclusief Absoluut Aalsmeer, hebben dit moment iets anders ingekleurd, maar dat is niet verwonderlijk zo vier maanden voor de verkiezingen. Om even in te gaan op een aantal inhoudelijke punten, het maatschappelijk vastgoed, mijnheer Van Willegen, dat is nu een onderdeel van een afdeling in Amstelveen. Amstelveen heeft een veelvoud aan maatschappelijk vastgoed. Wij vinden gewoon dat we daar eens een keer het gesprek met de wethouder over willen voeren van hoe gaan we nou om met dat maatschappelijk vastgoed. We hebben een half jaar geleden een keer een overzicht gevraagd van wat hebben we aan maatschappelijk vastgoed en wat kost dat. Het was een aardige opsomming op een A4'tje. Alleen de bedragen die erachter stonden, die waren tot niets te herleiden. Dat zei niets op dat moment. Maar we zijn gewoon begaan als club bij kunst en cultuur en dus ook het maatschappelijk vastgoed. Daar hoort de Watertoren bij, het Oude Raadhuis, De Oude Veiling, Bloemenlust, ga zo maar door. We vinden dat een heel belangrijk aspect en dat past echt bij Aalsmeer. Dus we zouden gewoon eens van gedachten willen wisselen met de wethouder of we dat niet een onderdeel kunnen maken van de kernorganisatie, zodat daar in ieder geval wat meer informatie over vrijkomt. In de tweede plaats, hartelijk dank voor de steun voor de motie. Die komt later nog, denk ik, op de agenda, krijgt hij nog een plekje. Nog terugkomend op de verblijfsbelasting, de btw voor de hotels gaan inderdaad omhoog, van 9 naar 21 procent. Daar komt nog eens een keer 6 procent verhoging overheen. Dus dat zijn aanzienlijke verhogingen. Er zijn ook wat berichtjes rondgestuurd waarin het een en ander werd tegengeworpen. De reden waarom we daarop meegegaan zijn, is dat het aansluit bij bestaande systematieken en dat het een goede regeling is. Daarop heb ik ook nog eens een keer de prognoses van de gemeente Amsterdam op nageslagen hoe de ontwikkelingen zijn, zowel qua dagjesmensen als het aantal overnachtingen. We zitten nu in 2024, dacht ik, al ruim boven het percentage wat precorona was, 2019. Dus er blijft nog steeds een stijgende lijn te zien in het aantal overnachtingen en het aantal dagtoeristen wat op Amsterdam en de regio Amsterdam afkomt. Het zal wellicht een omzetdaling voor de hotels betekenen, deze verhoging van de btw en de verblijfsbelasting, maar de aantallen overnachtingen, die gaan ook aanzienlijk toenemen. Temeer daar Amsterdam ook een hotelstop heeft ingevoerd, er worden geen nieuwe hotels meer gebouwd, en het aantal overnachtingen is op 20 miljoen gemaximeerd. Dus we gaan meedrijven op die toeristische kurk van Amsterdam hier in de gemeente. Tot slot, om nog even een misverstand weg te nemen, ook wij vinden de ESA een prachtige club. Het doet heel veel maatschappelijk goed, heel veel sportverenigingen, cultuurverenigingen, die hebben daar alle profijt van, maar het gaat er ons om dat we gewoon even een goed beeld willen hebben van die club. Tot slot wil ik daar nog even als laatste citeren wat er in de begroting staat over de ESA en dat is dat "De accountant ziet daardoor een onzekerheid van materiaal belang, op grond waarvan gerede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteit van deze onderneming." Er zitten namelijk wat subsidie mechanismen ingebouwd in de ESA en daar willen we gewoon eens een keer over van gedachten over wisselen. Maar laat vooral staan dat we enthousiast zijn over de ESA, maar dat we gewoon even een betere schets willen krijgen van hoe dat bedrijf nu in elkaar zit en hoe de gemeente daar als enige aandeelhouder in participeert. Dank u wel. De voorzitter: Dan gaan we naar D66. Sorry, een vraag van de heer Van Willegen. De heer Van Willegen: Dank u wel, voorzitter. De enige vraag aan Absoluut Aalsmeer was, u had toch niet de indruk gekregen dat het CDA tegen het voorstel was om de verblijfsbelasting nu zo te heffen? Wij zijn voorstander van die omzetting naar een procent

		in plaats van kamerverhuur. Ik kreeg het idee dat u dacht dat wij tegen waren, maar dan wil ik dat uit de weg helpen. Dus de vraag is, ziet AA dat zo? De voorzitter: De heer Koster. De heer Koster: Dank voorzitter. Nee. Dat ziet het AA niet zo. Wij denken exact hetzelfde over de verhoging van de verblijfsbelasting. Dank u. De voorzitter: Het is een mooi voorbeeld van heldere communicatie. D66, mevrouw Geisler. Mevrouw Geisler: Dank u wel, voorzitter. Het valt me ook weer op hoe leuk het is als mensen het met elkaar eens zijn. Dan krijg je zo een leuke vibe nu hier in de raadzaal. Het levert een stuk meer endorfine of wat voor goede stofjes in je hoofd als je het met elkaar eens bent. Dus daar zou ik ook mee willen verdergaan. Ik ga niet in op iedere fractie. We zijn het met de meeste bijdragen enorm eens, kunnen we ons vinden in het grootste gedeelte van de commentaren. Dus hartelijk dank voor al het harde werk wat we hier met zijn allen gedaan hebben. Ik zou een paar dingen eruit willen halen. De bomen die bij AA langskwamen, voor iedere boom twee bomen terug. Er was ooit een Duizend Bomenplan. Hoe is het daarmee? Het was een ambitie. Ik geloof niet dat er een plan is aangenomen. Ik geloof ook dat het de vorige- Ik heb het niet helemaal scherp. Hoe zit het met die duizend bomen? Dat zou ik wel fijn vinden om te weten. Die staan er. Alle duizend? De voorzitter: We gaan de vraag doorleggen voordat er een discussie aan tafel ontstaat. Mevrouw Geisler, gaat u verder. Mevrouw Geisler: Dat lijkt me verstandig. Dank u wel. FlorAalsmeer. Het slot van het betoog van FlorAalsmeer deed mij enorm denken aan het mooie lied van Wim Sonneveld van 'Het dorp'. We hebben ook geconstateerd dat je een bepaalde leeftijd moet hebben om het nog uit je hoofd te kennen. Er waren verrassend veel overeenkomsten tussen het beeld wat FlorAalsmeer schetste en wat er in dat lied bezongen wordt. De kar, die ratelt op de keien. Dat zijn in dit geval de vrachtwagens geworden, geloof ik. Helaas, het dorp deed het blijkbaar verkeerd en wordt nu gemoderniseerd. Dat is ook nu aan de orde. Een deel is onontkoombaar dat het zo gaat. Ik denk dat de economie, de welvaart en de welstand in Aalsmeer daar toch ook profijt van trekken. Niettemin zijn we het wel eens met vrachtwagens en logistiek heeft wel zijn negatieve bijeffect. We zijn als fracties allebei bezig geweest met de situatie op de Samoaweg. Dat is gewoon heel verschrikkelijk, wat daar aan vrachtwagens geparkeerd staat. Dat is een beetje een situatie geworden waar je niets aan kan doen of in ieder geval nu niet. Dus die vrachtwagens en die logistiek hebben, die hebben wel degelijk een negatieve bijklank, waar we goed op moeten letten dat dat geen overlast bezorgt. Maar ik denk dat het nu in het dorp niet zo aan de orde is. Ik zie niet heel veel vrachtwagens, behalve die gaan leveren bij het café op de hoek of zo. Verder zie ik geen rijen vrachtwagens door het dorp trekken. Dan ten slotte GroenLinks-PvdA. Natuurlijk een hele creatieve manier om deze weergave in te vullen. Ik vond alleen de inhoud van wat u vertelde heel jammer. Het doet totaal geen recht aan het harde werk wat er gedaan wordt door ambtenaren, door zorgverleners, door onderwijsmensen, door politiemensen, die heel hard werken om een goede situatie, overal waar het nodig is, om dat te doen. We hebben wel degelijk mensen die in de zorg zitten. Natuurlijk zijn er situaties waar je op moet letten, maar we hebben dus ook armoedebestrijding opgenomen als punt van aandacht. Dat is hier langsgekomen. Ik vind het echt heel jammer. Het is een keuze. Ik was het daar heel erg mee eens. Je kan kiezen welk frame je kiest en dit was alleen maar het negatieve frame. Als je het maar vaak genoeg zegt, dan wordt het vanzelf waarheid. Ik denk dat het niet waar is. Ik denk dat er goede dingen gedaan worden. Dat er dingen verbeterd kunnen worden, prima, maar daar zitten wij hier voor om dat te doen. Het is niet zo dat het alleen maar slecht is, dat er niets kan voor niemand, nooit niet. Ik zou het heel fijn vinden als we dat wat minder zouden gaan horen in de toekomst, want daar word ik wel een beetje moe van. Welke woorden dan ook, maar ik vind dat gewoon jammer. Ik vind het geen recht doen aan de mensen die gewoon keihard werken om het wel goed te laten zijn voor de inwoners

		van Aalsmeer, want die zijn er ook en er gaat heel veel goed. Laten we daar ook bij stilstaan. Dan de reactie van het college. Daar zal ik ook niet alles van noemen. We vonden het fijn dat de wethouder wil gaan kijken naar de situatie over de veiligheid bij het busstation en kijken of de omgeving geschikt gemaakt kan worden voor woningen. Dat zou heel erg helpen, dus dat is een goed idee. CDA, hartelijk dank. Voor de opmerking van wethouder Kabout, blij dat er een versnelling komt in het dossier tweede supermarkt. Hartelijk dank aan wethouder De Vries, die de opkoopregeling ook even uitlegde, waarom die wel nodig is. Omdat er geen meldingen zijn, dat hadden we zelf ook verzonnen. Dus fijn dat dat nu ook even helder is. Tot zover. Dank u wel. De voorzitter: Hartelijk dank. Dan GroenLinks-PvdA, de heer Buisma. De heer Buisma: Dank u wel, voorzitter. Dit delen wij ook even in twee stukjes op. Ik zal de partijen aan mijn linkerzijde voor mijn rekening nemen en mijn collega naast mij, Ronald, zal de collega's aan mijn rechterzijde behandelen. Dan begin ik even met het CDA. Een mooie beschouwing. Daar zaten echt wel punten in waar we blij zijn dat het CDA aandacht daarop vestigt, de aandacht voor mantelzorger en dat we aandacht moeten hebben voor elkaar, dat niet iedereen even zelfredzaam is. Dus dat u die oproep doet om te zorgen, dat sociale karakter, dat herkennen wij ook van u. Dus daar zijn wij heel blij mee. De opmerking over de opkoopregeling, daar zult u zich niet van verbazen dat we daar iets anders in zitten. Opkoopbescherming, dat investeerders daar niet met een enorme stijging van woningwaarde dat in hun zak kunnen steken, daar zijn wij iets anders in besnaard als dat u dat bent. Dan uw nieuwe voorstel over het omkatten van bedrijfswoningen. Nou kunt u wellicht nog herinneren dat wij daar vorig jaar een opmerking over gemaakt hebben, over de zwarte dozen omkatten, en we zijn heel blij dat het CDA daar dus toch iets lijkt te draaien in hun mening over hoe ze met bedrijfspanden omgaan. Dus in dat opzicht zijn we daar heel verschrikkelijk blij mee. De voorzitter: Korte interruptie van de heer Van Willegen. De heer Van Willegen: Ik weet niet of de heer Buisma mij heel goed begrepen heeft of het CDA in dit geval. Toen de Partij van de Arbeid kwam met het omkatten van dozen, zoals hij dat zelf zo netjes zegt, had hij het over bedrijfsgebouwen die in LIB 4 zaten. Dat kan dus niet. Dit is een heel andere situatie. Dus ik weet niet of de Partij van de Arbeid mij goed gehoord heeft, maar dit gaat om een kantoorgebouw die niet in de Schipholzone ligt. De voorzitter: Daar zat toch een goede vraag in verstopt, in deze interruptie. De heer Buisma: Ik hoor de vraag nog niet. De voorzitter: Of u het CDA goed verstaan heeft, dat was eigenlijk de vraag. De heer Buisma. De heer Buisma: Dan neem ik uw interpretatie iets ruimer op, want ook de N201 staat bij u dan op de nominatie om daar woningen toe te staan. Daar zijn wij iets minder gelukkig mee. Maar uw opmerking om de bedrijfsruimtes daar eens creatief naar te kijken om daar echt extra woningen toe te voegen, dat vinden wij zinvol. Wat mij net even in uw tweede termijn triggerde, is alles is een keuze. Daar zit toch een wereld van verschil in het wereldbeeld dat wij als GroenLinks-PvdA hebben en kennelijk dat u als CDA heeft. Want bij ons is ziek worden geen keuze. Bij ons is mantelzorger worden niet zomaar een keuze. Tegen een meisje zeggen, die aangeeft ik voel me onveilig als ik naar school fiets, de opmerking maken dan moet je maar ergens anders fietsen, dat vinden wij niet de keuze die wij zouden maken. Dus daar zitten wij zo wezenlijk anders in elkaar dat ik dat wel nog een keer extra onder de aandacht wil brengen, dat bij ons als je naar de wereld kijkt, dat die overheid er is op het moment dat je echt in de problemen zit. Dus daar verschillen wij van mening in. Ik snap dat u het zegt, maar daar zitten wij dus iets anders in. Dan ga ik over naar mijn collega's van D66. Mooi betoog, was ik blij mee. Ik werd vooral getroffen over de opmerking over de armoederegelingen die u ophaalt. U maakte de opmerking als we nou die 30

procentregeling aanpassen, dan gaan wij van 300 naar 400 kinderen die we uit de armoederegelingen houden. Ik heb dan wel het verzoek om daar toch over na te denken. Ik zou het voorstel willen doen dat we alle, maar dan ook echt alle, kinderen in Aalsmeer uit een armoederegeling halen. Ook hier zit een verschil van inzicht. U heeft dezelfde opmerking gemaakt alles is een keuze. Die keuze maken wij niet. Dus ieder kind wat hier in armoede opgroeit, wat zonder eten naar school gaat, dat vinden wij ongenadig erg. Daar zullen we dus ook op geen enkele manier van zeggen dat we dat een goed idee vinden of dat we dat accepteren. Dus vandaar dat wij deze verhalen naar voren brengen, want die verhalen zijn waar. Uiteraard is niet iedereen afhankelijk van regelingen van de overheid. Niet iedereen heeft die gemeente nodig voor een extra duwtje in de rug. Laat iedereen vrij maar niemand vallen, dat nemen wij letterlijk, mevrouw Geisler van D66.

De voorzitter: De heer Fransen.

De heer Fransen: Dank u wel. Aan mij de grote eer om de partijen ter rechterzijde te mogen bespreken. Ik begin met de VVD. Ik heb voor de VVD alleen maar complimenten, vier complimenten. Spanning opbouwen, moet je doen. Voordat ik die geef, bedankt voor de complimenten over ons verhaal. Uw opmerking over die buitenlandse naam. We hebben rondgekeken wat de namen hier zijn en toen dachten we daar moeten we ons toch toe beperken. Maar u heeft helemaal gelijk. U heeft helemaal gelijk, dat is echt een omissie in het verhaal. Nou de complimenten. Ik vond het echt geweldig dat VVD Aalsmeer de opmerking maakt veel hangt af of de wind in Den Haag draait. Daar ben ik het helemaal mee eens. Dus ik zie dat ook als een aanmoediging van VVD Aalsmeer om VVD landelijk te laten draaien in wat ze nu aan het doen zijn. Dus complimenten daarvoor. Dan heeft u het over als vroemvroem partij zegt u meer fietsen, daar moeten we goed op inrichten. Fantastisch. Ik kan het niet anders zeggen. Heel goed. Blij dat u dat vindt. Dan heeft u het over betaalbare huizen. Ook geweldig dat u dat vindt. Daar wel een vraag over, hoe definieert u dat? Hoe definieert u betaalbare huizen? Als we het daarover eens zijn, is het ook goed om te weten wat bedoelen we dan met elkaar. Hetzelfde geldt voor overlast Schiphol moeten we verminderen. Ook geweldig, maar ook, het hoeft niet per se nu, maar zou u dat concreet kunnen maken wat u daarmee bedoelt? Want wij vinden dat ook, maar even zoeken of we hetzelfde bedoelen.

De voorzitter: Mevrouw Mijwaart.

Mevrouw Mijwaart: Dank u wel voor de mooie woorden. Ik ben helemaal verrast. Niet en public, maar ik vind het heel erg lief van u. Zeker weten. Nou slaap ik lekker. Even over Schiphol. We hebben een commissie luchtvaartzaken, dus ik denk dat dat daar zeker in mee wordt genomen. De algemene stemming hier in de raad is constant dat Schiphol gewoon minder overlast moet veroorzaken. Dus daar komen we zeker uit. Over betaalbare woningen, in de Hornmeer heb je een mooi plan over sociale koopwoningen, dus ik zou graag zien, wij als fractie, dat dat meer gebouwd wordt hier in Aalsmeer. Dat is juist ook een mooie regeling voor jongeren, want die zijn nog goed te betalen. Dus daar denken we ook aan. We hebben een woningnota, woonvisie, en daar worden ook heel veel dingen in meegenomen, ook doorstroming van ouderen die naar kleiner gaan wonen en dat jongeren dan in die woningen kunnen. Dus ik denk dat dat ook een mooie opdracht is voor de nieuwe raad en die gaan er zeker mee verder. Als ik hier de meningen peil, gaan alle neuzen dezelfde kant op en wordt het zeker wel goed. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Fransen.

De heer Fransen: Bedankt voor dat antwoord. Hoe kijkt u dan aan tegen de opkoopregeling? Als woningen één keer geschikt zijn voor een bepaalde categorie, vindt u dan in principe dat dat zo moet blijven of zegt u daarna mag daaraan verdiend worden?

De voorzitter: Mevrouw Mijwaart.

		Mevrouw Mijwaart: Dank u wel. We hebben het net in de fractie erover gehad. Wij willen ook even onderzoeken hoe het in Amstelveen zit, want het schijnt dat daar een hele goede regeling is. Om constant maar aan doorverkoop van woningen te verdienen, dat lijkt me geen goede zaak. Dat is onze reactie. Dank u wel. De voorzitter: Dat was hem, de heer Fransen. Gaat u verder. De heer Fransen: Dan Absoluut Aalsmeer. De blaadjes zijn steeds voller. Je moet even zoeken waar je precies moet zijn. Met betrekking tot het maatschappelijk vastgoed, u maakt daar een heel punt van. Wij kunnen daar een heel eind in meegaan, ook in uw argumentatie daarin. Wij zijn even benieuwd, hoe bent u van plan om daarmee om te gaan? U maakt nu de opmerking, maar wat gaat u doen? Gaat u het agenderen? Gaat u met iets komen? Wat is uw plan? Want we voelen erin mee dat dat een belangrijk onderwerp is. Het tweede punt is u heeft het over de hotels. U heeft dat uitgezocht in Amsterdam, hoe dat gaat met hotels, gaf u aan. Dank daarvoor, voor dat uitzoekwerk. Dan zegt u vervolgens wij kunnen gaan meedrijven op de toeristische kurk van Amsterdam. Dat waren uw letterlijke woorden. Dan ben ik even benieuwd, ziet u dat als een kans of ziet u dat als een bedreiging dat dat op ons afkomt, die toeristische golven? Daar laat ik al iets in doorklinken wat wij vinden. De laatste vraag is u heeft de motie over de Burgemeester Kasteleinweg en de maatregelen daar en tegelijkertijd stelt u daar vragen over. Dan ben ik even benieuwd, hoe kijkt u daartegenaan dat u eerst met een motie komt over wat u wilt, maar vervolgens ook nog vragen stelt? Is dat een goede volgorde? Wij vinden dat beetje bijzonder, maar misschien heeft u een goede uitleg voor ons. De voorzitter: De heer Koster. De heer Koster: Dank u wel, voorzitter. Om allereerst even op de motie in te gaan, het was natuurlijk de bedoeling om in de vorige raadsvergadering, toen het onderwerp ook op de agenda stond, de motie in te dienen. Alhoewel de portefeuillehouder ook toen aangaf dat de motie uitvoerbaar was, was er onvoldoende steun in de raad om die motie alsnog in te dienen en de eindstreep te laten halen. Om die reden is toen besloten dan houden we hem even aan. Dan gaan we hem anders formuleren en even sonderen waar nou de pijn zit bij de overige fracties, om vervolgens nu met een aangepaste motie te komen. Tegelijkertijd hebben we natuurlijk wel vragen en die gingen met name over het feit dat een van de onderwerpen in het adviesrapport betreft het opheffen van de knip, dat dat een consequentie heeft voor het project Zwarteweg. Daar is een uitstekend antwoord op gekomen van de portefeuillehouder. Dat gaat aanzienlijke vertraging oplopen. Het is wel even goed om te constateren dat dat feit zo is, dat we daar jaren vertraging gaan oplopen bij het ontwikkelen van dat stukje aan de Zwarteweg vanwege de oplossingen die nog gezocht moeten worden voor de knip. Wat toerisme betreft, je moet oppassen als gemeente om mogelijkheden die in Groot-Amsterdam plaatsvinden, als het financiële zaken betreft, daar het voordeel van mee te nemen, te zeggen dan liften we mee op die ontwikkeling, dus dan kunnen we daar ook geld aan verdienen. Terwijl aan de andere kant er ook een scheiding wordt op getrokken van wat in Amsterdam gebeurt, moet vooral daar gebeuren. Je bent vandaag de dag als gemeente onderdeel van je regio. Daar spelen hele grote belangen. Die regio's die zijn heel groot, zeker als je het hebt over de Metropoolregio Amsterdam. Het beleid wat daar ontwikkeld wordt, daar moet je je positie in proberen in te nemen met behoud van je zelfstandigheid, met behoud van je eigen identiteit. Maar je kunt niet volledig zeggen daar doen we niet aan mee, want anders overkomt het je en word je geconfronteerd met allerlei consequenties die op een bestuurstafel elders genomen worden. Dus je moet daarin participeren, maar wel met een beleid wat hier vanuit Aalsmeer vormgegeven wordt. Er gingen de laatste paar dagen wat berichten rond, met name van hoteliers, die wezen op het feit dat er een verhoging van 26 procent aan zat te komen in die prijzen vanwege de btw en de verblijfsbelasting. Daar kun je natuurlijk wel in meegaan en dan voel je wel aan dat gaat ten koste van de omzet van die hotels, maar als je dat afzet tegen de prognoses, het aantal overnachtingen wat in de regio Groot-Amsterdam gaat plaatsvinden, dan zie je toch ook wel dat die inkomsten behoorlijk gaan bijtrekken en dat

dat een stijgende lijn is. Als daar de hotels hier lokaal van kunnen profiteren, dan zou ik zeggen waarom niet.

De voorzitter: De heer Fransen.

De heer Fransen: Dank u voor dat antwoord. Maar als het gaat om meer toerisme en dus meer hotels, dat is wat anders dan worden de kamers die we nu hebben duurder of niet. Dat zijn twee verschillende discussies. Dus dat het wat duurder wordt terwijl het vanuit Amsterdam overloopt, heb ik de indruk zolang het vol is, is het vol. Als het dan wat duurder is, wat maakt het uit? Dan is het nog steeds vol. Maar iets anders is als je zegt we gaan dat faciliteren en we gaan een beleid maken om die toeristische functie uit te breiden. Dat lijkt me wel een belangrijke discussie die we dan met elkaar te voeren hebben, of we dat ondersteunen of juist niet. Dus ik vind het verschillende dingen, die u nu op één hoop. Althans dat is misschien niet de bedoeling, maar zo hoor ik ze.

De voorzitter: De heer Koster meteen daarop in reactie.

De heer Koster: Dank u, voorzitter. Helemaal terecht. Daar zit een verschil in. We zijn ook bezig op dit moment met een raadswerkgroep Omgevingsvisie, waarin het toerisme een van de thema's is die we met elkaar hebben doorgeakkerd. Die komen op een gegeven moment natuurlijk terug in een eerste concept van de Omgevingsvisie, maar dit is een traject waar we het laatste jaar mee bezig zijn geweest. Dus dat is bij uitstek de plek om de ambities van Aalsmeer ten aanzien van toerisme met elkaar te definiëren. Dus via die route komt het zeker terug naar de raad.

De voorzitter: De heer Fransen.

De heer Fransen: Dan hadden we nog, ik weet niet of u daarop wil reageren, maar een opmerking over het maatschappelijk vastgoed, wat u daarmee van plan bent.

De voorzitter: De heer Koster.

De heer Koster: Wat ik daarmee van plan ben, is om eens een keer met een portefeuillehouder of in een andere vorm te gaan kijken wat willen we met het maatschappelijk vastgoed. Want we hebben een aardige opsomming gekregen van de inhoud van ons maatschappelijk vastgoed, maar we hebben geen idee van wat dat nou jaarlijks kost aan onderhoud en hoe de financiering daar is geregeld. Het staat daar op die lijst, is dat maatschappelijk vastgoed voor in lengte der dagen of is het tijdelijk bezit van maatschappelijk vastgoed? Dus we willen er gewoon wat meer informatie over hebben en eens kijken hoe we daarover met de portefeuillehouder in overleg kunnen.

De voorzitter: De heer Fransen.

De heer Fransen: Voorzitter, ik meen in het betoog van de heer Koster gehoord te hebben dat hij wilde dat het naar Aalsmeer kwam. Ik hoor nu, meen ik, iets anders. Dus daarom ben ik blij met uw antwoord. Dan begrijp ik iets beter wat u bedoelt.

De voorzitter: De heer Koster nog tot slot.

De heer Koster: In aanvulling op wat ik net zei, voorzitter, vind ik ook dat het hier bij de kernorganisatie een plek zou moeten krijgen, zodat we hier dichtbij wat meer informatie kunnen inwonen daarover. Dank u.

De voorzitter: Dan is er nog één partij over voor uw reflectie.

De heer Koster: Dat is FlorAalsmeer. Wat een links verhaal. Een verwondering is daarin: u begint met te vertellen van Aalsmeer gaat niet meer over zichzelf. Er komt meer

		bedrijvigheid, meer hotels, meer vrachtverkeer en uw verhaal is een beetje het overkomt ons allemaal. Dit zijn toch heel veel besluiten die wij zelf als gemeenteraad genomen hebben, als organisatie? Dus ik heb niet het gevoel dat dat allemaal dingen zijn die ons overkomen, maar juist waar we zelf over gaan. Dat we deze keus gemaakt hebben, is wat anders. Dat ten eerste. Ten tweede, u zegt vol is vol en daarmee bedoelt u realiteit hanteren. Ik zou u toch willen vragen om die term vol is vol, die zo geladen is, niet op deze manier te gebruiken. Die heeft toch echt een andere toon dan wat u er nu van probeert te maken. Dus ik snap wat u bedoelt, maar een oproep om te kijken of dat- Ik hoor direct iets heel anders. Laat ik het zo zeggen. De voorzitter: Ik ben even kwijt, wilt u daar reactie op van mevrouw Keessen of gaf u het gewoon mee? De heer Koster: Dat is volkomen aan mevrouw Keessen. De voorzitter: Ik zie geen hand naar de microfoon gaan. Met uw goedvinden, bent u aan het einde gekomen aan uw tweede termijn. Dat brengt ons dan ook geheel toevallig bij FlorAalsmeer tot slot in tweede termijn. Mevrouw Keessen: Dank u wel, voorzitter. Als eerste uiteraard naar het CDA, die ook de eerste partij was die betoog afstak. Als u zegt dat u ons betoog negatief vindt, dan denk ik dat u niet goed geluisterd heeft, maar dat u ook even hand in eigen boezem moet steken. Want wij refereren heel erg aan besluiten die de afgelopen jaren ertoe hebben geleid dat Aalsmeer behoorlijk wordt volgebouwd met bedrijven, bedrijfsgebouwen. U zit al heel wat jaren in de coalitie en die besluiten, dat is uw beleid geweest. Er zijn geen 3000 ondernemingen in Aalsmeer, maar het zijn er ruim 3600, waarvan de helft ZZP'ers. Uiteraard juichen wij ondernemingen toe en uiteraard vinden wij het belangrijk dat er werkgelegenheid is, alleen is het wel zo dat Greenpark ooit bedoeld was voor tuinbouw gerelateerde bedrijven. Ook dat heeft u teruggedraaid in een eerdere raad. Er zijn nu heel veel bedrijven van buitenaf. Er is nagenoeg geen werkloosheid in Aalsmeer. Dat is al jaren zo. Heel veel van die mensen die er werken komen dus van buitenaf. Dat zorgt ook voor extra verkeer. Als u dan zegt er is vrijwel geen vrachtverkeer, dan denk ik dat u toch eens even uw oor te luisteren moet gaan leggen bij de samenleving, bij inwoners. Zelfs bij de behandeling van het VCP is daarover ingesproken. Er is wel heel veel vrachtverkeer op de lintwegen, op de Oosteinderweg, maar ook door het dorp heen. Ik stuur regelmatig foto's en filmpjes, die ik of zelf maak of krijg vanuit de inwoners, naar de wethouder toe. Als u wilt, stuur ik die ook naar u, want dan bent u daar ook van op de hoogte. Dan heeft u het over dat het een keuze is of kinderen al dan niet in Aalsmeer blijven wonen en dan heeft u het over uw eigen kinderen, die hier in Aalsmeer kunnen wonen. Dan komt er bij mij een beetje het gevoel als wij hier als raad zitten voor onze eigen kinderen, dan zijn we volgens mij niet goed bezig, want volgens mij zijn we volksvertegenwoordiger en zitten we hier voor het algemeen belang. Over het algemeen is het zo dat er gewoon geen woningen zijn voor jongeren. Sociale woningen is sowieso al 13 jaar wachten. De koopwoningen, waar u er ook zo prat op gaat dat die er allemaal gaan komen, Westeinderhage hebben we het toevallig vorige week nog over gehad, dat daar die 30 30 regeling niet voor geldt, de startprijs is 650.000 euro. Jongeren kunnen als starter samen, en dan moeten ze al samen verdienen, niet meer dan 485.000 euro lenen. Dus als u zegt dat is een keuze van jongeren om hier al dan niet te wonen, dan denk ik dat u even heel goed achter uw oren moet krabben, want ik vind dat een incorrecte uitspraak. Dan over uw initiatief- De voorzitter: Interruptie van de heer Van Willegen. De heer Van Willegen: Dank u wel, voorzitter. Ik vind dat mevrouw Keessen nu net zo persoonlijk is als ik net persoonlijk was, maar het gaat erom dat ik- bijvoorbeeld kijk eens naar de Hortensialaan. In de Hortensialaan woonden allemaal oude mensen, allemaal buschauffeurs. Een buschauffeurswijk is dat. Ga daar nu eens doorheen kijken. Ik denk links en rechts dat je allemaal dertigers vindt. Dan kan je toch niet zeggen dat er voor de

		kinderen in Aalsmeer geen woningen zijn? Dan framet u toch dat alle jongeren maar weggestuurd worden uit Aalsmeer? Het CDA zegt alleen dat veel mensen ook de keuze maken om goedkoper te gaan wonen, om ergens anders te gaan wonen. Allemaal goed. U doet net alsof er voor alle jongeren in Aalsmeer geen woningen meer zijn. Ik kijk om me heen en ik zie heel veel jongeren in Aalsmeer wonen. Dat zeg ik namens het CDA. De voorzitter: Een vraag erbij, ziet u dat ook zo? Mevrouw Keessen. Mevrouw Keessen: Dank u wel, voorzitter. De heer Van Willegen zegt terecht dertigers. Dertigers zijn wat ons betreft niet eens meer echt jongeren, want dan heeft u het over een groep mensen die een hele tijd bij hun ouders thuis heeft moeten wonen voordat ze een woning hebben kunnen krijgen. Wij hebben het over mensen die begin 20 zijn en die heel graag een woning zouden willen hebben, maar die gewoon niet kunnen krijgen. Maar ik ga even door. U noemde ook de mogelijkheid voor kleinschalige woningbouw bij het busstation. Op zich vinden wij dat een goed idee. Wij hebben ook wel wat problemen met het eventueel verplaatsen van het jongerencentrum, omdat wij daar een groot voorstander van zijn. Maar wij vragen ons ook af of dit niet in een LIB 4 zone ligt. Dus daar zou in ieder geval naar gekeken moeten worden. Maar wat ons bijzonder verraste, was het feit dat u zich een beetje omdraaide naar het college en zei van kunt u daar niet eens naar gaan kijken. Wij hebben ook een plan gehad voor woningbouw en daar hebben wij een initiatiefnota voor ingediend. Wij dachten dat dat de correcte weg was. Maar als u zegt, ga in de coalitie zitten en dan vraag je het gewoon aan het college, dan weten we dat in ieder geval voor de volgende raadsperiode. De voorzitter: De heer Van Willegen, interruptie. De heer Van Willegen: In vragende wijs. Ik zal het zeker afsluiten met een vraag, voorzitter. Inderdaad, ook dit gedeelte ligt in een LIB-zone, maar dit gaat om kleinschalig. Dus 25 woningen mag je gewoon daar bouwen. Dus in die zin voldoet dit aan het LIB-regime wat je daar zou kunnen doen. Maar zeker, hij valt ook in het regime. Maar ik had wat anders willen vragen. Wat zei u nog meer daarvoor? Ik weet het niet meer. De voorzitter: Hier komt u goed mee weg. FlorAalsmeer. Als de vraag nog invalt, dan kom er rustig op terug. Mevrouw Keessen. Mevrouw Keessen: Dank u wel, voorzitter. Ik ben natuurlijk nu helemaal mijn volgorde kwijt. Toch even een kleine reactie op de VVD, die het jammer vond dat wij dit betoog al gebruiken voor de verkiezingen. Het staat ons geheel vrij om onze betogen in te vullen zoals wij het willen. We begrijpen dat de VVD de verkiezing moe is, maar voor ons begint het pas. Dus vandaar. De voorzitter: Mevrouw Keessen, de heer Van Willegen heeft zijn vraag gevonden. De heer Van Willegen: Het schiet mij ineens te binnen, voorzitter. Dat ging over het initiatiefvoorstel van FlorAalsmeer. In het initiatiefvoorstel van FlorAalsmeer stond toch ook een opdracht aan het college? Vraagteken. De voorzitter: Mevrouw Keessen. Mevrouw Keessen: Dank u wel, voorzitter. Daarom verbaast het mij zo of ons dat u zich een beetje omdraait naar het college en zegt, ga dat dan onderzoeken, terwijl wij daar een compleet initiatiefvoorstel indienden. U hoeft dat dan blijkbaar niet te doen, maar dat is dan een conclusie die wij op dit moment trekken. Voldoende. D66, wij hoorden volgens mij mevrouw Geisler zeggen dat ouderen langer zelfstandig kunnen wonen in een woongemeenschap. Als wij dat niet goed hebben gehoord, dan horen we dat graag van mevrouw Geisler. Wij juichen dat toe. Wij vinden dat ook een heel goed idee. De enige vraag is, waar komen die dan?

De voorzitter: Mevrouw Geisler, aan u een vraag.

Mevrouw Geisler: Dank u wel. Dat heb ik zo op dit moment even niet helemaal helder. Wat wel zo is, is dat er onlangs een woning is opgeleverd die gesplitst is als eerste van een pilot van zes woningen en die worden opgeleverd voor jongeren. Dus wat je daarin ziet, is dat het een voorbeeld is van hoe we wel bezig zijn met andere woonvormen te maken voor de verschillende groepen die we een huis willen geven. Dus zo is er op de plek van de Gribus sprake geweest van een Knarrenhofje. Dat is een ander plan geworden, wat door Eigen Haard gebouwd gaat worden. Mijn punt is dat er gewoon wel degelijk gekeken wordt naar hoe het moet. Ik denk dat op het moment dat alle vier de projecten huizen hebben opgeleverd, dan kan het haast niet anders dan dat er ergens een doorstroming op gang komt, die alle groepen woningzoekenden en woning bewonenden gewoon gaan raken.

De voorzitter: Mevrouw Keessen. Sorry. De heer Buisma heeft ook een vraag.

De heer Buisma: Dank u wel, voorzitter. Daar toch even twee opmerkingen over. Het project in de wilde daar weg, daar zijn wat issues op ontstaan, dus daar wordt voorlopig nog niet gebouwd. Het woningdelen, die pilot, dat is een jongerenwoning die ontstaan is en dat wordt in twee stukken gedeeld. Daar gaan twee jongens wonen en die hebben daar ontzettend veel zin in. Daar heeft Eigen Haard de kosten op zich genomen om een extra badkamer en dat soort zaken toe te voegen aan die woning, om dat daarvoor geschikt te maken. Dat is hartstikke mooi, maar de vraag was wel, waar gaan de ouderen heen? Want die ouderenwoningen, die missen we natuurlijk node in Aalsmeer. Als u dat soort zaken opwerpt, is het toch wel handig dat u zegt voor de komende periode of we hebben er 500 woningen extra voor over, maar iets van een toekomstperspectief is daar wel nuttig. In plaats van te zeggen ik wil het heel graag, want ik wil ook heel veel dingen graag, maar daarmee wordt het nog niet automatisch waar.

De voorzitter: Mevrouw Geisler, wenst u daar nog op te reageren?

Mevrouw Geisler: Ja. Ik zou daar nog één opmerking over willen maken. Er zijn vier grote projecten die op dit moment gestart worden om te bouwen en daar zitten ook gewoon kleinere woningen in waar ouderen ook heen kunnen. Dus mijn punt is, laten we nou eens afwachten wat er gebeurt op het moment dat al die woningen loskomen. Dan komt er een doorstroming op gang. Dat kan niet anders. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Keessen.

Mevrouw Keessen: Dank u wel, voorzitter. Wij wachten ook heel graag af of dat inderdaad zo is, want er zijn heel veel ouderen in Aalsmeer en Kudelstaart met een kleine beurs, die niet de mogelijkheid hebben om naar een andere woning te gaan. Maar wat ik interessanter vond, was dat u het woord Knarrenhofje gebruikte. Want dan herinner ik u ook aan ons initiatiefvoorstel waarin wij heel duidelijk met een Knarrenhofje kwamen, juist om deze woongemeenschappen mogelijk te maken. Dus het antwoord wat u niet kan geven, geef ik u nu. Als laatste, u begon over de Samoaweg, ook inderdaad over de hoeveelheid vrachtverkeer en de overlast. Daar zijn wij nog steeds mee bezig. Dat hebben wij niet zo laten liggen. Als laatste GroenLinks-PvdA. Wij vonden het heel verfrissend dat u met praktijkvoorbeelden kwam om te laten zien en te laten horen hoe bepaalde zaken ervaren worden door inwoners in Aalsmeer. Het is wel heel belangrijk dat wij als volksvertegenwoordigers ook die praktijkvoorbeelden horen. Dus dank daarvoor. Dan ga ik even naar de antwoorden van de portefeuillehouders. In eerste instantie willen wij wethouder Kabout danken voor de antwoorden, met name ook over de nieuwbouw achter de brandweerkazerne. Wij vinden het heel goed dat er gekeken wordt naar de ontsluiting en ook naar het verleggen van de knip, vooral ook omdat daarmee mogelijke bezwaren worden voorkomen. Dus wij zijn blij met die ontwikkeling, ook al vinden we het jammer natuurlijk dat dan de woningbouw voorlopig uitblijft. Dan wethouder Spaargaren met zijn reactie op

		onze motie. Dan kom ik meteen toe aan de toelichting daarover. De reden dat wij die motie hebben ingediend, komt geheel voort uit opmerkingen vanuit de samenleving en vanuit ondernemers. Als je de kaart raadpleegt van de blauwe zones via de website van de gemeente Aalsmeer, dan zie je bijvoorbeeld dat de blauwe zone in de Ophelialaan niet eens wordt vermeld. In feite zouden bewoners daar dus, als ze een bekeuring krijgen, of bezoekers als ze een bekeuring krijgen, daartegen kunnen ageren, omdat die zone helemaal niet bekend is. Dus dat vinden wij een heel belangrijk onderdeel, dat dat geactualiseerd wordt, maar ook dat er gekeken wordt naar het gelijktrekken van die blauwe zones. Wij hebben in de reactie van de wethouder al een toezegging gehoord en daar willen we zo meteen nog wel een reactie op. Dan gaat ons met name om die twee punten, dat dus die blauwe zone in de Ophelialaan bekend wordt gemaakt, dat het duidelijk zichtbaar is op de website, en het gelijktrekken. We krijgen daar een nota over. Daar zijn we ook heel blij mee, dat u dat heeft gemeld. Dus daar kijken we ook naar uit, dat die komt. Wilt u dat ik nu ook al reageer op de motie van AA of moet ik eerst de wethouder gelegenheid geven om te reageren? De voorzitter: Ik zou zeggen, rond het even af. Ik denk dat de wethouder met een aantal korte beantwoordingen ervoor zorgt dat we 17.45 uur klaar zijn. Mevrouw Keessen: Rond het even af, zegt u. Moet ik hem er even bij pakken. Wij hadden in eerste instantie een vraag aan de wethouder Kabout over deze motie van AA, maar hij heeft dat al beantwoord. Want wij hadden op 2 oktober de vraag gesteld, bent u hier al mee bezig? Dat heeft hij bevestigend beantwoord en hij heeft dat exact zelfde antwoord vanavond ook weer gegeven. Maar wij hebben uiteraard wel een reactie op deze motie en die wil ik graag voorlezen. Het is bijna ironisch dat we vanavond opnieuw over dezelfde motie spreken, een motie die eerder door bijna alle partijen van tafel is geveegd en daarom ook werd ingetrokken. De tekst is ongewijzigd, er staat niets nieuws in. Het is niet meer draagt op, maar verzoekt. Wij vragen ons dan ook oprecht af wat het nut is van deze motie. Want als iets al wordt uitgevoerd, dan hoef je daar helemaal geen besluit meer over te nemen. Een motie zonder noodzaak is geen politiek instrument, maar een gebaar voor de bühne. Dat weten de indieners en iedereen die voor zal stemmen ook. Zij hebben toegegeven dat dit vooral is bedoeld om stemmen te trekken, want de verkiezingen zijn al begonnen. Dat is politiek toneel en geen serieuze besluitvorming. Maar wat ons bovendien verbaast, is dat een van de partijen, die eerder dezelfde motie afwijzen, haar nu opnieuw indienen zonder enige inhoudelijke wijziging. De VVD, die ons de vorige keer nog een compliment gaf omdat ons betoog precies verwoordde wat zij er zelf van vonden, is nu zelf mede-indiener. Dat mag uiteraard, maar laten we eerlijk zijn. Dit gaat niet om veiligheid, dit gaat om profilering, want de verkiezingen komen eraan. Ik hoor u lachen, maar ik denk dat u dat doet omdat u instemt. Wat wringt, is dat uitgerekend Absoluut Aalsmeer, die de mond altijd vol heeft van inclusie en samenwerking, ons als enige fractie volledig buitenspel heeft gezet. Geen enkel gesprek, geen enkele uitnodiging om mee te denken. Wij kregen deze motie dinsdag pas onder ogen via de griffie, terwijl alle andere partijen wel hebben meegedacht en input hebben mogen geven. Inclusie geldt blijkbaar alleen zolang het politiek uitkomt. Dan de wethouder, die heeft op 2 oktober klip en klaar aangegeven dat hij met aanbevelingen uit het rapport aan de slag is gegaan. Deze motie zet hem nu publiekelijk in zijn hemd, alsof hij niets doet. Dat is onterecht en het getuigt van weinig respect voor het college. De wethouder voert uit wat al is toegezegd. De raad hoeft dat niet nog eens te verzoeken in de vorm van een motie. Inhoudelijk verandert er dus niets. Het rapport is nog steeds geen raadsbesluit. De portefeuillehouder moet nog steeds met een integraal voorstel komen en de uitvoering van de aanbevelingen is al in gang gezet. Deze motie voegt daar niets aan toe, behalve verwarring en extra tijd en kosten. Voorzitter, we moeten niet doen alsof we met symboliek de veiligheid verbeteren. We verbeteren de verkeersveiligheid op de N196 niet met moties die al zijn ingehaald door de werkelijkheid. We doen dat door keuzes te maken op basis van feiten, een compleet voorstel en samenwerking met alle betrokken partijen, precies zoals we dat al eerder hebben bepleit. Daarom zullen wij deze motie niet steunen. Niet uit onwil, maar uit gezond verstand. Dank u wel.

		De voorzitter: Daarmee zijn we aan het einde gekomen van de tweede termijn van de zijde van de raad. Toch nog niet. Mijnheer Bouwmeester. Voordat dit een debat opwerpt, interrupties zijn er om vragen te stellen. Dus ik geef het u maar even mee. Wellicht heeft u nog een vraag voor mevrouw Keessen. De heer Bouwmeester: Ik zal mijn best doen om een afsluitende vraag te stellen, voorzitter, maar ik wilde toch even reageren op wat net gezegd is over dat het een verkiezingsstunt zou zijn. Niet van ons, misschien van de andere zijde wel. Dat er niets verandert aan de motie, dat wil ik even weerleggen. De motie is op al onze wensen en al onze opmerkingen, die we de vorige keer gemaakt hebben in de raad, aangepast en juist naar aanleiding daarvan hebben we gezegd we steunen hem. We hebben heel veel argumenten aangevoerd de vorige keer en dat is allemaal aangepast. De motie is wel degelijk gewijzigd. Wilt u dat beamen? De voorzitter: Mevrouw Keessen. Mevrouw Keessen: Nee voorzitter, dat beaam ik niet. We hebben allemaal tijdens onze bijeenkomst, tijdens het begin van de raadsperiode na het reces, een cursus ChatGPT gehad. Ik heb heel eerlijk gezegd deze twee documenten ingeladen en het antwoord was gewoon dat er geen wijziging was, behalve draagt het college op was veranderd in verzoekt. Dank u wel. De voorzitter: Volgens mij beëindigen we deze discussie. Er zijn nog een paar kleine vragen voor het college, allemaal aan de portefeuillehouder Spaargaren. Dus ik zou de wethouder graag willen verzoeken daarop in te gaan. Het woord is aan de wethouder. De heer Spaargaren: Voorzitter, u gunt mij zes minuten, als ik het goed heb. De voorzitter: Max, maar er zit ook nog besluitvorming in. Dus u heeft er drie. De heer Spaargaren: Voorzitter, dat zou geen recht doen aan de vragen van onze geachte raadsleden. Ik zal opschieten. FlorAalsmeer, de motie. U vroeg mij twee toezeggingen. De blauwe zone Ophelialaan staat niet op de kaart van Aalsmeer kennelijk. Ik ga dat uitzoeken en dan laat ik dat aanpassen. Dus dat is toezegging één. De tweede is de blauwe parkeerzones, om dat mee te nemen met de herijking met de nieuwe parkeernota, die we in voorbereiding hebben achter de schermen. Ik neem die punten mee en daarmee komen we ook weer terug bij u en de raad hoe we daartegen aankijken. Dan kunt u altijd nog beslissen of u dat anders wilt zien. Dus dat is toezegging twee. Dan kunt u hem hopelijk met een gerust hart intrekken. Dank. Dan de 6 procent regeling voor hotelovernachtingen. Dat was van het CDA en van Absoluut Aalsmeer. Even ter verduidelijking, ik hoorde u zeggen dat gaat eroverheen, boven de landelijke btw-verhoging. Dat is niet zo. Dus dit is echt ex. btw. Dus stel dat je een kale kamerprijs hebt van 100 euro ex. btw, dan gaat die 6 procent daarover. Dus of Den Haag daar nu 21 procent van maakt of zelfs nog meer, dan komt voor Aalsmeer geen euro extra binnen. Dus dat is even ook in antwoord op uw vraag. Bomen, dat was uw andere vraag. Neem ik eerst ook even de opmerking van D66 mee, een duizend bomenplan. Ik schrok even. Dat is mij niet bekend. Misschien is er ooit iets met zaailingen gebeurd bij het Fort. Ik weet het niet, maar wat ik wel weet, is u heeft ooit als raad het college extra geld gegeven voor het planten van extra bomen. Die gaan, as we speak, geplant worden, dus ook in deze maand november, en dat zullen er 160 worden. Dus er komen extra veel bomen in deze gemeente, in Kudelstaart en Aalsmeer. Het punt van vervanging, de regel is als er een boom ooit wordt afgezaagd vanwege ziekte, of ouderdom of onveiligheid, dan moet er een nieuwe boom geplant worden. Dat wil soms wat tijd vragen, omdat die oude boom, die plek, dat moet eerst helemaal weer geschikt gemaakt worden voor een nieuwe boom. Dat duurt af en toe een jaar, maar vervolgens wordt er wel een nieuwe boom vervangen. Dus dat is bestaand beleid. Misschien ter geruststelling, ik heb vorige week nog staf gehad en ik heb die vraag gesteld. Hoe zit het met het vervangen van al die oude omgezaagde bomen? Ik heb ook een lijstje meegegeven met een aantal straten

		en huisnummers waarvan ik dacht ik mis daar wat. Waarschijnlijk is daar ooit een boom weggezaagd. Dus die lijst is meegenomen door onze ambtenaren en daar wordt nu naar gekeken. Dus dan weet u dat u een hele actieve wethouder openbare ruimte heeft, misschien is dat ook aardig richting CDA en de raad, die heel actief bezig is met het laten herplanten van bomen. Dan heb ik van D66 nog de hartenkreet er gaat heel veel goed in deze gemeente. Dat ben ik van harte met u eens en ook dat er heel veel mensen heel hard werken. Misschien mag ik heel kort memoreren. Vandaag, gisteren en eergisteren is er ook een Trade Fair gaande op onze bloemenveiling. Daar is onze burgemeester ook geweest en daar zijn we samen geweest. Om u even mee te nemen, 600 exposanten. Ik ga een beetje trots doen als wethouder EZ. 20.000 bezoekers huisvesten wij als gemeente op 2500 vierkante meter. We hebben het gezien, het is weer drukker dan vorig jaar en het is ook een speciale editie, de 25ste. Ik heb nog één minuut. Dus dat is ook iets, denk ik, om trots op te zijn en ook iets wat gewoon heel goed gaat. Dat hebben we zelf kunnen constateren. Het nummer van Wim Sonneveld 'Het dorp', die vind ik een van de mooiste die ik ken. Dank u wel. De voorzitter: Hartelijk dank voor de beantwoording. Fijn dat u de Trade Fair nog even benoemd heeft. Zijn we erg trots op. Volgens mij zijn we aangekomen bij de besluitvorming. Kan iedereen daarmee instemmen? Dat is het geval. Wij stemmen eerst over het voorstel, dan over de motie. Die van FlorAalsmeer is inmiddels ingetrokken. Daarna gaan we naar de septembercirculaire. Als eerst gaan we stemmen over de Programmabegroting. Dat doen we in zijn geheel. Is er iemand die een stemverklaring wil afleggen? Dat is niet het geval. Wie is er voor het voorstel? Dat is eenieder. Daarmee is de Programmabegroting 2026 unaniem aangenomen. Dan gaan we naar de motie van de naamdragers Absoluut Aalsmeer, VVD Aalsmeer Kudelstaart en D66. Heb ik dat goed? Dan heb ik alle indieners te pakken. Wie is er voor deze motie? Excuses. Stemverklaring. Ik zie er twee. De heer Fransen als eerste. De heer Fransen: Dank u wel. Hele korte stemverklaring. Wij hebben zitten twijfelen. Zullen we nou voor of tegen gaan stemmen? We kwamen tot de conclusie dat het niets uitmaakt. Dus dat is een kwalificatie die je daarmee geeft. De heer Bontenbal voert enorm een beleid om geen overbodige moties in te dienen. Dat vinden we knap. Dus we zijn verbaasd over deze motie, die niet veel anders is dan de vorige keer. Voor hetzelfde geval zeg je doe maar of doe maar niet. Het maakt niets uit. Maar we hebben een muntje gegooid en we doen het niet. De voorzitter: Mevrouw Keessen. Mevrouw Keessen: Dank u wel, voorzitter. Wij stemmen tegen deze motie. Niet omdat we de verkeersveiligheid op de N196 niet belangrijk vinden, integendeel, we hebben er herhaaldelijk aandacht voor gevraagd, maar omdat deze motie niets toevoegt. We kiezen voor inhoud en voor integrale aanpak, niet voor herhaling of politieke profilering. Dank u wel. De voorzitter: De heer Van den Nouland. De heer Van den Nouland: Dank u wel. Allereerst de heer Fransen, bedankt dat u de heer Bontenbal erbij haalt. De voorzitter: Het gaat om de stemverklaring, dus blijft u bij de motie, zou ik zeggen. De heer Van den Nouland: Ik kom er gelijk op terug. Het is een soort spreekt-uit-motie. Alleen de Tweede Kamer, die gaat er niet in mee, maar wij wel. Maar we vinden het ook een beetje dezelfde argumentatie die de heer Fransen heeft. Dank u wel.

		De voorzitter: Ik was even bang dat er een discussie zou ontstaan, maar gelukkig. Andere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Wie is er voor deze motie? Dat zijn de partijen Absoluut Aalsmeer, VVD, D66 en CDA. Daarmee is de motie aangenomen.
Rb-3		**Septembercirculaire 2025** De voorzitter: Gaan we naar het tweede besluitpunt op de agenda. Dat is de septembercirculaire 2025. Zijn daarover stemverklaringen? Niet. Wie is er voor het voorstel? Dat is eenieder. Daarmee is het besluit unaniem aangenomen.
Rb-4		**Sluiting** De voorzitter: Dat brengt ons overigens bij het einde van deze geweldige behandeling van de Programmabegroting. Ik mag u allen van harte uitnodigen voor de maaltijd en de nazit beneden. Dat doe ik dan ook bij deze. Keurig 17.45 uur, grote complimenten. We zien elkaar straks. Hierbij sluit ik de vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 11 december 2025,

, voorzitter

, griffier

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.

Gemeente Aalsmeer

CONCEPT BESLUITENLIJST RAADSVERGADERING
D.D. 6 NOVEMBER 2025

Aanwezig:
Voorzitter: de heer G.E. Oude Kotte
Plv. Griffier : mevrouw H.R.E. Hofland

Leden:	AA	: de dames C. van Hilst-Dekker, G. Holtrop en D.M. Prent Bouten en de heer W.T.J.M. Koster
	CDA	: mevrouw M. van Diemen-Kreeft en de heren M.P. Buskermolen, P.F. van den Nouland, D. van Willegen en G.J.H. Winkels
	VVD	: de dames E.S.I. Mijwaart en M. Vleghaar en de heren J.G.E. Bouwmeester, J. de Vries en D.G. van der Zwaag
	D66	: Mevrouw M.J. Geisler en de heren J. van der Tol en W. Kikkert
	GroenLinks	: mevrouw P. Lakerveld en de heer R.P. Fransen
	PvdA	: de heer J.H. Buisma
	FlorAalsmeer	: mevrouw J. Keessen en de heer D.J. Biesheuvel

Portefeuillehouders: de heren G.E. Oude Kotte, L.B. Kabout, S.A.S. Spaargaren en S.J.R. de Vries
Afwezig: T. van der Meer (CDA)

Tijd	Agenda punt	Onderwerp	Besluit:
20.00	R-1	1.Opening door de voorzitter, de heer G.E. Oude Kotte 2.Vaststelling van de agenda	1.2.Conform vastgesteld

		BESPREEKSTUKKEN	
20.05	R-2	**Vaststellen Programmabegroting 2026** **Besluit:** a.De programmabegroting 2026 vast te stellen en kennis te nemen van de meerjaren-raming 2027-2029. b.De in de programmabegroting 2026 opgenomen budgetten 2026 per programma te autoriseren op het niveau van lasten, baten en saldo per programma. c.Voor de voorgestelde investeringen 2026 conform paragraaf 4.2 van de programma-begroting 2026 de benodigde kredieten beschikbaar te stellen, met uitzondering van de kredieten voor 1. Nieuwbouw IKC Oosteindedriehoek (apart raadsvoorstel Q2 2026) 2. Nieuwbouw zwembad de Waterlelie (RB 12 december 2024) 3. MPP – projecten (RB 3 juli 2025) d. Met ingang van 2026 de verblijfsbelasting te heffen op basis van een percentage (6,0%) van de overnachtingsprijs exclusief BTW. e. Het tarief afvalstoffenheffing in 2026 te verlagen met 9% ten opzichte van 2025 en dit voorstel mee te nemen in de verordening afvalstoffenheffing 2026.	Voorstel aangenomen met algemene stemmen. <u>Toezegging:</u> 1.Portefeuillehouder zegt toe het idee van het CDA over het busstation mee te nemen met de afhandeling van de motie inzake veiligheid voor vrouwen en meisjes; 2.Meer informatie over het overdragen van Fort Kudelstaart aan een POM komt zo mogelijk naar de raad in Q1 2026. 3.Het dictum van motie M25-23 van FA wordt meegewogen bij het opstellen van de nieuwe parkeernota.

<table>
<tr>
<td></td>
<td></td>
<td>
<table>
<tr><th>M</th><th>Naam Motie</th><th>Fractie en aantallen</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>M25-22</td><td>Motie Aanpassing rotondes (ingediend door de fracties AA, VVD en D66)</td><td>Aangenomen
Voor: 17 (CDA/VVD/AA/D66)
Tegen: 5 (GL/PvdA/FA)</td></tr>
<tr><td>M25-23</td><td>Motie Eenduidig en bewonersvriendelijk Parkeerbeleid Aalsmeer (ingediend door de fractie FA)</td><td>Ingetrokken</td></tr>
</table>
</td>
<td>Mevrouw Keessen (FA) en de heren Van den Nourland (CDA) en Fransen (GL) hebben een stemverklaring afgelegd.</td>
</tr>
<tr>
<td></td>
<td>R-3</td>
<td>Septembercirculaire 2025

Besluit:
1. Kennis te nemen van de uitkomsten van de septembercirculaire 2025.
2. Aan de stelpost areaal een structureel bedrag van € 0,8 miljoen toe te voegen ten behoeve van budgetbijstellingen die het gevolg zijn van wijzigingen in het gemeentelijk areaal.
3. De taakmutaties met samenhangende uitgaven in de begroting te verwerken.
4. Het restant structureel voordeel zoals opgenomen in de tabel onder Financiën van dit voorstel vanaf 2026 toe te voegen aan het begrotingsresultaat 2026-2029.
5. Het financieel effect van de bijstelling van de BUIG gelden te verwerken in de programmabegroting 2025.</td>
<td>Voorstel aangenomen met algemene stemmen.</td>
</tr>
<tr>
<td></td>
<td></td>
<td>Sluiting</td>
<td>De voorzitter sluit de vergadering om 17.45 uur.</td>
</tr>
</table>

Gemeente Aalsmeer

Uitnodiging voor het bijwonen van de Raadsvergadering op donderdag 6 november 2025, in de raadzaal van het raadhuis van Aalsmeer. Aanvang: 14.00 uur.

DE VOORZITTER VAN DE RAAD,

mr. G.E. Oude Kotte

RAAD		
Raadzaal		
Tijd	**Agenda punt**	**Onderwerp**
14.00	R-1.	**1. Opening door de voorzitter, de heer G.E. Oude Kotte** **Raadsgriffier: mevrouw H.R.E. Hofland** **2. Vaststelling van de agenda**
		BEHANDELSTUKKEN
14.05	R-2	**Programmabegroting 2026** Portefeuillehouder: S.A.S. Spaargaren **Spreekvolgorde: CDA – VVD – Absoluut Aalsmeer - D66 – GL – FlorAalsmeer - PvdA** De behandeling van dit onderwerp is gericht op het vaststellen van de Programmabegroting 2026 inclusief de investeringen en de voor de investeringen benodigde kredieten beschikbaar te stellen. 14.05 uur Algemene beschouwingen 10 min. per fractie (met interruptie voor verduidelijkende vragen) 15.15 uur Schorsing 15.30 uur Reactie college B&W 16.00 uur Schorsing 16.15 uur Tweede termijn raad 16.45 uur Tweede termijn college 17.05 uur Stemming Programmabegroting 2026
17.15	R-3	**Septembercirculaire 2025** Portefeuillehouder: S.A.S. Spaargaren *Het doel van het voorstel is de ontwikkelingen van de septembercirculaire 2025 te vertalen naar hun betekenis voor de Programmabegroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2029.*

SLUITING

Gemeente Aalsmeer

Signed By: Oude Kotte, G.E. (Gido)
24/09/2025 09:19:47 CEST
ID: 22107ca7-60eb-4920-b262-dd7cbcd30b8e
Auth: Scribble

Signed By: Vellenga, Sj. (Sjoerd)
23/09/2025 21:26:15 CEST
ID: 22107ca7-60eb-4920-b262-dd7cbcd30b8e
Auth: Scribble

RAADSVOORSTEL

Zaaknummer:	Z25-098096	
Voorstel van:	college van burgemeester en wethouders	Behandelend ambtenaar: Inge Harmsen 06-34559876 inge.harmsen@aalsmeer.nl Kernorganisatie
Datum:	23 september 2025	
Portefeuillehouder:	wethouder ing. S.A.S. Spaargaren	

Onderwerp
Programmabegroting 2026 gemeente Aalsmeer

Raadsbesluit
Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:
a. De programmabegroting 2026 vast te stellen en kennis te nemen van de meerjarenraming 2027-2029.
b. De in de programmabegroting 2026 opgenomen budgetten 2026 per programma te autoriseren op het niveau van lasten, baten en saldo per programma.
c. Voor de voorgestelde investeringen 2026 conform paragraaf 4.2 van de programmabegroting 2026 de benodigde kredieten beschikbaar te stellen, met uitzondering van de kredieten voor
    1. Nieuwbouw IKC Oosteindedriehoek (apart raadsvoorstel Q2 2026)
    2. Nieuwbouw zwembad de Waterlelie (RB 12 december 2024)
    3. MPP – projecten (RB 3 juli 2025)
d. Met ingang van 2026 de verblijfsbelasting te heffen op basis van een percentage (6,0%) van de overnachtingsprijs exclusief BTW.
e. Het tarief afvalstoffenheffing in 2026 te verlagen met 9% ten opzichte van 2025 en dit voorstel mee te nemen in de verordening afvalstoffenheffing 2026.

Samenvatting
De Gemeentewet schrijft voor dat gemeenten een begroting (voor het eerstvolgende boekjaar) en meerjarenraming (voor de drie jaren daarop volgend) maken.
De programmabegroting 2026 is een nadere uitwerking van de in de kadernota 2026 opgenomen uitgangspunten en nadien bekend geworden autonome ontwikkelingen en besluiten. Het voorstel aan de raad is de programmabegroting 2026 vast te stellen, alsmede voor de daarin opgenomen investeringen een krediet beschikbaar te stellen.
Na vaststelling door de gemeenteraad dient de vastgestelde begroting vóór 15 november te worden ingezonden aan Gedeputeerde Staten.

Doel
Uitvoering geven aan de artikel 191 lid 1 Gemeentewet: de gemeenteraad stelt een programmabegroting 2026 vast, waarin de bestuurlijke en financiële kaders voor het komende begrotingsjaar zijn opgenomen. Zo kan de gemeenteraad zijn budgetrecht uitoefenen, waardoor de gemeentelijke dienstverlening in 2026 kan doorgaan en het beleid uitgevoerd kan worden.

Prestatie
In de programmabegroting zijn de doelstellingen voor 2026 opgenomen, datgene wat we daarvoor gaan doen en welke budgetten daarvoor beschikbaar zijn.
Na vaststelling van de programmabegroting vormt deze de basis voor de opdrachtformulering aan de AA organisatie die als gevolg van de afgesloten centrumregeling Amstelveen

Aalsmeer de opdracht heeft de dienstverlening aan het bestuur van Aalsmeer te verzorgen.

De voortgang op de uitvoering van de programmabegroting wordt vastgelegd in de twee bestuursrapportages die het college gedurende het lopende jaar de gemeenteraad aanbiedt. De beleidsmatige en financiële eindverantwoording gebeurt in de jaarstukken.

Voorgeschiedenis en context

De programmabegroting 2026 is gebaseerd op het raadsprogramma 2022 - 2026 'Aan de slag voor Aalsmeer' en het collegeprogramma 2022 - 2026 'Samenwerken aan Aalsmeer' en bevat de voor de raad relevante financiële en beleidsinhoudelijke informatie. De vast te stellen begroting bestaat uit:

- Een aanbiedingsbrief met daarin de hoofdlijnen van de Programmabegroting 2026.
- De programmabegroting ingedeeld naar op de gemeente Aalsmeer toegesneden programmaonderdelen met de daaraan verbonden baten en lasten.
- De verplichte paragrafen volgend uit het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- De onverplichte paragraaf Duurzaamheid en klimaat.

Vertrekpunt voor de begroting is het laatst door de raad vastgestelde meerjarenperspectief.
De raad heeft de vrijheid ten aanzien van de voorgestelde ontwikkelingen een eigen afweging te maken. Voorwaarde is dat de begroting structureel en reëel sluitend is.
Daarnaast dient de gemeente een positieve algemene reserve te hebben.

De wettelijke basis voor de begroting is vastgelegd in:
• Artikel 189 tot en met 195 en artikel 203 Gemeentewet;
• Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten;
• Financiële verordening 2023 gemeente Aalsmeer;
• Kaderbrief Financieel toezicht 2026 Provincie Noord Holland.

Overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit

a. De programmabegroting 2026 vast te stellen en kennis te nemen van de meerjaren raming 2027-2029 en b. De in de programmabegroting 2026 opgenomen budgetten 2026 per programma te autoriseren op het niveau van lasten, baten en saldo per programma.

Op grond van artikel 191 lid 1 van de Gemeentewet stelt de gemeenteraad de begroting vast en heeft de autorisatiefunctie (artikel 189 lid 3 Gemeentewet). Daarmee is er een geldige titel voor het rechtmatig doen van uitgaven ter uitvoering van de gemeentelijke taken.
De programmabegroting 2026 bevat de vertaling van de bestuurlijke kaders zoals door de raad op 3 juli 2025 vastgesteld met de besluitvorming over de Kadernota 2026 en het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte (MPP) 2025-2028.

De programmabegroting laat voor 2026 een positief saldo zien van € 1,875 miljoen. Dit is € 1,152 miljoen lager dan het perspectief geschetst in de Kadernota 2026. In de paragraaf Financiën van dit raadsvoorstel lichten wij de redenen daarvan toe.
Artikel 191 lid 1 Gemeentewet bepaalt dat de gemeenteraad alleen de begroting vaststelt voorafgaande aan het jaar waarvoor het dient. De Gemeentewet verplicht gemeenten wel om inzicht te geven in de meerjarenraming (Gemeentewet artikel 190 lid 1). De meerjarenraming 2027 – 2029 is daarmee ter kennisname.

c. Voor de voorgestelde investeringen 2026 conform paragraaf 4.2 van de programmabegroting 2026 de benodigde kredieten beschikbaar te stellen, met uitzondering van de kredieten voor

1. *Nieuwbouw IKC Oosteindedriehoek*
2. *Nieuwbouw zwembad de Waterlelie*

3. MPP – projecten

Onderdeel van de programmabegroting 2026 is het beschikbaar stellen van de kredieten voor het jaar 2026.
Ten behoeve van de autorisatie van nieuwbouw IKC Oosteindedriehoek ontvangt de raad een separaat raadsvoorstel in het 2e kwartaal 2026.
Over het krediet nieuwbouw zwembad hoeft de raad geen nieuw besluit te nemen. Het beschikbaar stellen van het krediet heeft reeds plaatsgevonden in de raadsvergadering van 12 december 2024 (Agenda aalsmeer - 3.Raad (besluitvormend) donderdag 12 december 2024 20:00 - 23:00 - iBabs Publieksportaal)
De autorisatie van de kredieten voor het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte (MPP) heeft plaatsgevonden tijdens de besluitvorming over dat plan op 3 juli jl.(Agenda aalsmeer - 3.Raad (besluitvormend) donderdag 3 juli 2025 14:00 - 22:00 - iBabs Publieksportaal)

Voor de overige kredieten 2026 wordt u voorgesteld om deze met het vaststellen van de programmabegroting 2026 beschikbaar te stellen, zodat deze in uitvoering kunnen worden genomen. De kredieten 2027 tot en met 2029 zijn ter kennisname.

d. Met ingang van 2026 de verblijfsbelasting te heffen op basis van een percentage (6,1%) van de overnachtingsprijs exclusief BTW.
Op 3 juli 2025 is de Kadernota 2026 vastgesteld. In dat document is een voorstel opgenomen om te komen tot een andere uitwerking van de verblijfsbelasting in de gemeente Aalsmeer. Tevens is, samenhangend met dit voorstel, een verhoging van de verblijfsbelasting opgenomen van € 250.000 vanaf 2026. De raad heeft met dit voorstel ingestemd.

In vervolg op dit besluit zijn drie mogelijke tariefstructuren nader uitgewerkt:
1. Tarief op basis van het type verblijf.
2. Tarief op basis van de vergoeding voor het verblijf.
3. Tarief op basis van een combinatie van type en vergoeding.

Het voorstel is om per 2026 over te gaan tot het invoeren van een tariefpercentage van 6,0% van de verblijfprijs (tariefstructuur 2), met als doel een begrote opbrengst van circa € 882.000 in 2026, op basis van de vergoeding voor het verblijf.
Door het overgaan van een tarief per persoon per nacht, p.p.p.n., naar een percentage over de kamer/verblijfsprijs worden met name goedkopere en vaak kleinere verhuurders beter in verhouding belast met aanbieders van het duurdere segment, waardoor een betere verhouding van de verschillende soorten aangeboden overnachtingsmogelijkheden wordt bewerkstelligd.
De verblijfsbelasting is een belasting is die de meeste bewoners en ondernemers van Aalsmeer zoveel mogelijk ontziet doordat deze door niet inwoners van de gemeente worden betaald.

De nadere uitwerking van de drie mogelijke tariefstructuren heeft u eerder van ons via een raadsbrief ontvangen.

e. *Het tarief afvalstoffenheffing in 2026 te verlagen met 9% ten opzichte van 2025 en dit voorstel mee te nemen in de verordening afvalstoffenheffing 2026.*
De (geactualiseerde) kostenopbouw, gekoppeld aan maximaal 100% kostendekkendheid resulteert in een voorgestelde tariefverlaging van 9%. Het tarief voor de afvalstoffenheffing 2026 voor een meerpersoonshuishouden bedraagt daarmee in 2026 € 373,74 (2025: € 410,70).
Na dit voorstel is het tarief voor de afvalstoffenheffing voor 94,7% kostendekkend en is er geen sprake van een geraamde toevoeging of onttrekking aan de voorziening. De geprognosticeerde stand van de voorziening ultimo 2025 bedraagt € 2,3 miljoen.

Het voorstel is om het tarief op dit moment niet verder bij te stellen gelet op een tweetal ontwikkelingen die in de nabije toekomst effect gaan hebben op het tarief. Dat zijn:
- de door het Rijk in de Voorjaarsnota aangekondigde belastingverhoging op de afvalverwerking met een mogelijk stijging van € 100 tot € 150 per ton in 2030. Uitgaande van 9.000 ton per jaar en 14.000 huishoudens betekent dit een potentiële kostenstijging van ca. € 95 per huishouden. De egalisatievoorziening kan een lastenstijging als gevolg van deze maatregel (tijdelijk) aftoppen.
- op 26 mei hebben wij ingestemd met de uniforme tarieven reiniging. Bijbehorende tariefsverhoging wordt in drie jaar doorgevoerd en heeft impact op de kosten van straatvegen die deels worden doorbelast via de afvalstoffenheffing.

Keuzemogelijkheden / alternatieven

Om niet vooruit te lopen op de uitkomst van de onderhandelingen met en besluitvorming door het (nieuwe) kabinet over de gemeentefinanciën zijn nu nog geen aanvullende ombuigingsvoorstellen opgenomen voor 2028 en 2029.
In de Kadernota 2026 hebben wij wel een aantal mogelijke oplossingsrichtingen opgenomen.

Participatie

Niet van toepassing.
Net als voorgaande jaren wordt er over de programmabegroting 2026 nog een zogenaamde ‘Begroting in één oogopslag’ opgesteld. Deze wordt nog voor de raadsvergadering gepubliceerd in de lokale media zodat ook inwoners, instellingen en ondernemers van Aalsmeer hiervan kennis kunnen nemen.
Digitaal is de programmabegroting 2026 voor iedereen beschikbaar via de P&C portal aalsmeer.pcportal.nl.

Kanttekeningen en risico’s

Een aantal ontwikkelingen is nog niet in de programmabegroting 2026 opgenomen:
- Voor de WMO is een aanbesteding gestart.
- Voor de Jeugdhulp geldt sinds 1 juli 2024 net als voor de WMO een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) reële prijzen. Dit kan aanleiding zijn tot kostprijsonderzoeken met mogelijk structureel nadelige effecten op onze begroting door stijgende tarieven waarbij ook de te hanteren indexeringssystematiek een rol kan spelen. Naast de tarieven speelt ook de groei van het aantal jeugdige in de jeugdzorg en de toenemende complexiteit van de zorgvraag een belangrijke rol in de kostenontwikkeling.
- Binnen de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland (VrAA) wordt onderzoek gedaan om de P&C cyclus beter aan te sluiten op die van de gemeenten. Momenteel is hun begroting 2026 nog gebaseerd op prijspeil 2025 en lopen zij een jaar achter. Om op hetzelfde niveau als de gemeenten te komen moet er een extra jaar geïndexeerd worden. De in de programmabegroting 2026 opgenomen stelpost loon-prijs bevat hiervoor naar verwachting nog voldoende ruimte.
- Op 1 januari 2027 eindigt het uitvoeringsplan ICT 2023-2026, waarna er geen middelen meer zijn voor I(CT) vernieuwing of I(CT) verandering. Het plan 2027-2030 wordt nu verder uitgewerkt. Bekend is dat met name de softwareleveranciers niet terugschrikken voor behoorlijke verhogingen van zaken als licentiekosten. Ook verwachten we toenemende kosten voor zaken als beveiliging van gegevens en dergelijke. Zodra het plan is afgerond komen we hierop terug.
- Op dit moment is het traject om te komen tot een (BTW belaste) dienstverleningsovereenkomst met de ESA nog niet afgerond en ook is het nog onduidelijk wat de plannen zijn van het kabinet met betrekking tot de SPUK sport regeling. De huidige regeling van SPUK Stimulering Sport loopt tot en met 2025 en is met één jaar verlengd. Het ministerie van VWS onderzoekt samen met belanghebbenden hoe gemeenten vanaf 2027 gecompenseerd kunnen worden voor het btw-verlies op

sportuitgaven. Om die reden zijn de uitgaven sport met vooralsnog BTW belast in de programmabegroting opgenomen.

- De wetgever heeft bepaald dat Jeugdhulpregio's de meer complexe vormen van zorg in het kader van de Jeugdwet gezamenlijk moeten organiseren. Besluitvorming in de Eerste Kamer is eind september voorzien. Als gevolg daarvan zullen Aalsmeer en Amstelveen met vier andere gemeenten in de Jeugdhulpregio Amsterdam-Amstelland specialistische jeugdhulp moeten inkopen en die inkoop moeten beheren. In het voorjaar van 2025 is in aanloop door de zes gemeenten in de regio onderzocht hoe de regio invulling kan geven aan de verplichting. De definitieve besluitvorming over de samenwerking volgt naar verwachting eind 2025 echter de gezamenlijke activiteiten zijn al gestart. Gezamenlijk regionaal inkopen van een deel van de zorg betekent een stelselwijziging die doorwerkt in alle facetten van onze uitvoering van de Jeugdwet. Naast de verandering als gevolg van de wetsverandering werken landelijk gemeenten, aanbieders, Rijk en anderen op basis van de Hervormingsagenda Jeugd. Aalsmeer en Amstelveen geven al aan veel aspecten van die agenda invulling en de op handen zijnde regionalisering geven aanleiding de uitvoering van de landelijke agenda voor ogen te houden om richting te geven aan de lokale doorontwikkeling.
  De uitvoering van voornoemde aspecten gaat extra capaciteit kosten, maar recent is bekend geworden dat het kabinet € 728 miljoen vrij maakt waar gemeenten recht op hadden over 2023 en 2024. Zodra de omvang van de middelen voor Aalsmeer bekend is, naar verwachting het raadsvoorstel septembercirculaire 2025, komen wij hierop bij u terug.

Naast de algemeen reserve zijn er nog enkele stelposten binnen de begroting beschikbaar voor het opvangen van eventuele risico's.

Financiën

In dit onderdeel van ons voorstel gaan we in op het meerjarenperspectief dat in deze programmabegroting wordt gepresenteerd. In de tabel hieronder is de ontwikkeling van het meerjarig begrotingsresultaat opgenomen. De tabel begint met de stand zoals die is vastgesteld bij de Kadernota 2026. Vanaf dat punt worden de wijzigingen toegelicht. Hierbij wordt een uitsplitsing gemaakt naar reeds genomen raadsbesluiten, onderdelen waar geen keuze mogelijk is (autonome ontwikkelingen) en overige ontwikkelingen.

Ook worden in deze hoofdlijnen van de financiële ontwikkeling enkele belangrijke financiele kengetallen besproken. We kijken dan naar de weerstandsratio, de schuldpositie en het structurele begrotingsresultaat (het resultaat waaruit de incidentele baten en lasten zijn gefilterd). Ook gaan we in op de ontwikkeling van de lokale heffingen.

Meerjarenperspectief programmabegroting 2026

Het meerjarenperspectief 2026 – 2029 ziet er als volgt uit:

bedrag x € 1.000	Meerjarenraming			
	2026	2027	2028	2029
Perspectief volgens Kadernota	3.027	1.300	-597	-2.380
Raadsbesluiten voor Begroting	-1	-1	-1	-1
Meerjarenbegroting				
Kapitaallasten	0	0	0	1.013
Overige besluitvorming	-1.151	-902	-637	-783
Totaal	1.875	397	-1.235	-2.151

De volgende ontwikkelingen hebben een per saldo nadelig effect op het voorliggende (meerjaren)perspectief ten opzichte van dat geschetst in de Kadernota 2026:

- Raadsbrief meicirculaire 2025

Op 18 juni hebben wij u geïnformeerd over de financiële effecten volgend uit de meicirculaire 2025 en het 'nadere voorlopige macrobudget 2025 BUIG' en u toegezegd de gevolgen van beide documenten te verwerken in de programmabegroting 2026 (€ 0,425 miljoen nadelig).

- OVA-norm Jeugd en Wmo

Na het vaststellen van de Kadernota 2026 heeft de VNG medio juli de prijsindexcijfers gepubliceerd die gebruikt worden om de tarieven in de zorg te indexeren (de zogenaamde OVA-norm). Het percentage 2026 ligt aanzienlijk hoger dan bij het opstellen van de Kadernota 2026 werd verwacht (5,13% in plaats van 3,56%). In lijn met eerdere besluitvorming heeft de VNG geadviseerd deze indexatie aan te houden. Overeenkomstig dat advies hebben wij dat in deze programmabegroting aangepast. Dekking van deze hogere lasten is gevonden in de stelpost loon-prijs die hiervoor in de programmabegroting is opgenomen.

- Rentelasten en – baten als gevolg van het actualiseren van de liquiditeitspositie

Net als bij voorgaande begrotingen is de liquiditeitsprognose geactualiseerd. De totale financieringsbehoefte in de meerjarenbegroting is € 13 miljoen lager dan in de Kadernota 2026 werd geprognosticeerd. Een minder grote financieringsbehoefte zorgt voor lagere rentelasten (€ 0,294 miljoen voordelig).

- Meerjarenonderhoud binnen- en buitensportaccommodaties

Vanwege het ontbreken van een geactualiseerd en integraal meerjaren onderhoudsplan (MJOP) voor de buitensportaccommodaties is de afgelopen maanden een MJOP opgesteld voor de buitensportaccommodaties en is het plan voor de binnensportaccommodaties geactualiseerd. Het financieel effect hiervan is in deze programmabegroting opgenomen (€ 0,507 miljoen nadelig).

- Bijstelling budget 2026 bermbeheer na aanbesteding en DVO2 De Meerlanden op basis van areaal.

Het contract voor bermbeheer, onderdeel van DVO2 De Meerlanden, moest opnieuw worden aanbesteed nadat de vorige aannemer afzag van verlenging. Door capaciteitsgebrek en ongunstige marktomstandigheden is de uitkomst van deze aanbesteding met slechts één inschrijver financieel nadelig (€ 0,226 miljoen). Daarnaast is de vastlegging van de arealen in het beheersysteem afgerond. In eerdere P&C documenten is voor de hogere kosten als gevolg van areaaluitbreiding een winstwaarschuwing afgegeven. Dekking van de hogere kosten uit dit laatste traject heeft plaatsgevonden uit de daartoe gevormde stelpost areaal.

- Loonkosten en inhuur KOA

Vanwege pensionering van één van de medewerkers van het KOA vindt, in het kader van de warme overdracht, inhuur plaats van een medewerker. De kosten tot 30 juni zijn opgenomen. Ook vindt inhuur plaats in verband met langdurig ziekteverzuim van één van onze medewerkers.

Daarnaast blijkt op basis van een analyse dat de toegekende formatie niet meer past bij de werkelijke bezetting van medewerkers die voor de kernorganisatie werkzaam zijn. Ook dit is bijgesteld. Per saldo is nadelig financieel effect in 2026 € 0,270 miljoen nadelig.

- Overige mutaties

Tot slot is in deze programmabegroting een aantal mutaties opgenomen met een per saldo impact op het begrotingsresultaat van € 0,016 miljoen structureel nadelig. Alle mutaties worden in het hoofdstuk Financiën per programma van de begroting nader toegelicht.

Uit de tabel met het meerjarig begrotingsresultaat blijkt dat de begroting voor de jaren 2026 en 2027 nog een positief begrotingssaldo laat zien, maar dat vanaf 2028 ook in de Aalsmeerse begroting het effect van de korting van het Rijk op de algemene uitkering uit

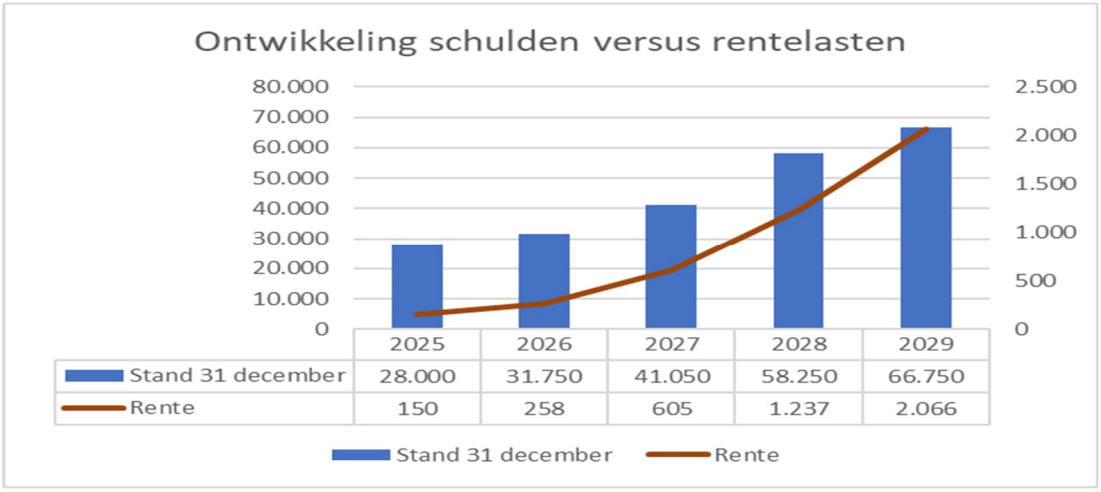
het gemeentefonds zijn weerslag heeft. De begroting is voor de eerste jaren ook structureel sluitend.

Bedrag * € 1.000	2026	2027	2028	2029
Saldo structureel	1.863	395	-1.209	-2.111
Saldo incidenteel	12	2	-26	-40
Saldo programmabegroting	1.875	397	-1.235	-2.151

Met een structureel en reëel sluitende begroting in 2026 voldoet Aalsmeer aan de voorwaarde van repressief toezicht. Net als ieder jaar geeft de Provincie daarover voor het einde van dit jaar haar oordeel.

Ontwikkeling weerstandsratio
De weerstandsratio in deze programmabegroting bedraagt 2,2. De ratio voor de beschikbare weerstandscapaciteit blijft daarmee, ondanks een actualisatie van de risico's en de vorming van de bestemmingsreserve om de afschrijvingslasten van het nieuwe zwembad (voor een deel) af te dekken uitstekend.
Dat betekent dat we een voldoende grote buffer achter de hand hebben om incidentele risico's, mochten deze zich onverhoopt voordoen, kunnen opvangen.

Ontwikkeling schuldpositie en rentelasten
De onderstaande grafiek laat de verhouding tussen het vreemd vermogen (schuldpositie) en de ontwikkeling van de rentelasten zien. De ontwikkeling van de schulden laat een constant beeld zien in relatie tot het groeiende bezit. De geplande investeringen uit het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte (MPP) en het Meerjaren Investeringen Programma (MIP) zijn de oorzaak van de toename van de schuldpositie. Een groot deel hiervan wordt gefinancierd met vreemd vermogen.
Het bedrag dat betaald wordt aan rentelasten stijgt hierdoor de komende jaren, maar deze zijn in voorliggende programmabegroting opgenomen.

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling van de financiële kengetallen. Hieruit blijkt dat de komende jaren de schuldquote oploopt als gevolg van het aantrekken van leningen om nieuw bezit te kunnen financieren, maar dat deze binnen een aanvaardbare bandbreedte blijft.

Ontwikkeling lokale heffingen
De tarieven van de belastingen en heffingen zijn in lijn met de uitgangspunten uit de Kadernota 2026 verhoogd (zie hoofdstuk3, pagina 22 van dat document).
Na de uitwerking van de tariefvoorstellen is de ontwikkeling van de gemiddelde woonlasten als volgt:

Soort lokale heffing	2022	2023	2024	2025	2026
OZB aanslag woning eigenaar	505	519	531	553	569
Rioolheffing eigenaar	177	181	188	196	200
Afvalstoffenheffing gebruiker	237	330	370	411	374
Woonlasten	919	1.030	1.089	1.160	1.143
Eenmalige belastingkorting voor huishoudens in 2022	-96				
Woonlasten na belastingkorting	823	1.030	1.089	1.160	1.143
% toename t.o.v. vorig jaar		n.v.t.	5,7%	6,5%	-1,5%

De tariefvoorstellen 2026 zijn onderdeel van de belastingverordeningen 2026 die u op 11 december a.s. vaststelt.

Vervolgstappen

Uitvoering en procesplanning
Op grond van artikel 191 lid 2 Gemeentewet dient de door de gemeenteraad vastgestelde begroting vóór 15 november te worden ingezonden aan Gedeputeerde Staten. Voorafgaand aan de raadsbehandeling heeft de begroting ter inzage gelegen en is hier bekendheid aan gegeven. Deze datum is medebepalend voor de beslissing van de Gedeputeerde Staten om repressief (en geen preventief) toezicht uit te oefenen.

Na vaststelling van de programmabegroting vormt het uitvoeringsplan dat op basis van deze programmabegroting wordt opgesteld de basis voor de opdrachtformulering aan de AA organisatie.

Evaluatie
De verantwoording over de programmabegroting 2026 vindt plaats in de 1e en 2e bestuursrapportage 2026 en de jaarstukken 2026. Onderdeel van die documenten is zowel een beleidsmatige als een financiële verantwoording.

Duurzaamheidsaspecten
In de voorliggende programmabegroting zijn budgetten opgenomen voor duurzaamheid. In de paragraaf duurzaamheid en klimaat worden de doelstellingen, de actiepunten en de daarvoor benodigde budgetten nader toegelicht.

Bijlagen
Programmabegroting 2026 gemeente Aalsmeer

De secretaris, De voorzitter,

drs. Sj. Vellenga mr. G.E. Oude Kotte

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.

Gemeente Aalsmeer

Signed By: Hofland, Heleen
07/11/2025 10:24:24 CET
ID: ad7cdc9c-3e96-4fad-9f46-02b461420ac4
Auth: Scribble

Signed By: Oude Kotte, G.E. (Gido)
06/11/2025 20:39:53 CET
ID: ad7cdc9c-3e96-4fad-9f46-02b461420ac4
Auth: Scribble

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Aalsmeer;

gelezen het voorstel van college van burgemeester en wethouders, d.d. 23 september 2025, zaaknummer Z25-098096;

gelet op artikel 189 tot en met 191 van de Gemeentewet;

Besluit

a. De programmabegroting 2026 vast te stellen en kennis te nemen van de meerjarenraming 2027-2029.
b. De in de programmabegroting 2026 opgenomen budgetten 2026 per programma te autoriseren op het niveau van lasten, baten en saldo per programma.
c. Voor de voorgestelde investeringen 2026 conform paragraaf 4.2 van de programmabegroting 2026 de benodigde kredieten beschikbaar te stellen, met uitzondering van de kredieten voor
    1. Nieuwbouw IKC Oosteindedriehoek (apart raadsvoorstel Q2 2026)
    2. Nieuwbouw zwembad de Waterlelie (RB 12 december 2024)
    3. MPP – projecten (RB 3 juli 2025)
d. Met ingang van 2026 de verblijfsbelasting te heffen op basis van een percentage (6,0%) van de overnachtingsprijs exclusief BTW.
e. Het tarief afvalstoffenheffing in 2026 te verlagen met 9% ten opzichte van 2025 en dit voorstel mee te nemen in de verordening afvalstoffenheffing 2026.

Aldus besloten in de openbare vergadering van.6 november 2025,

De griffier,

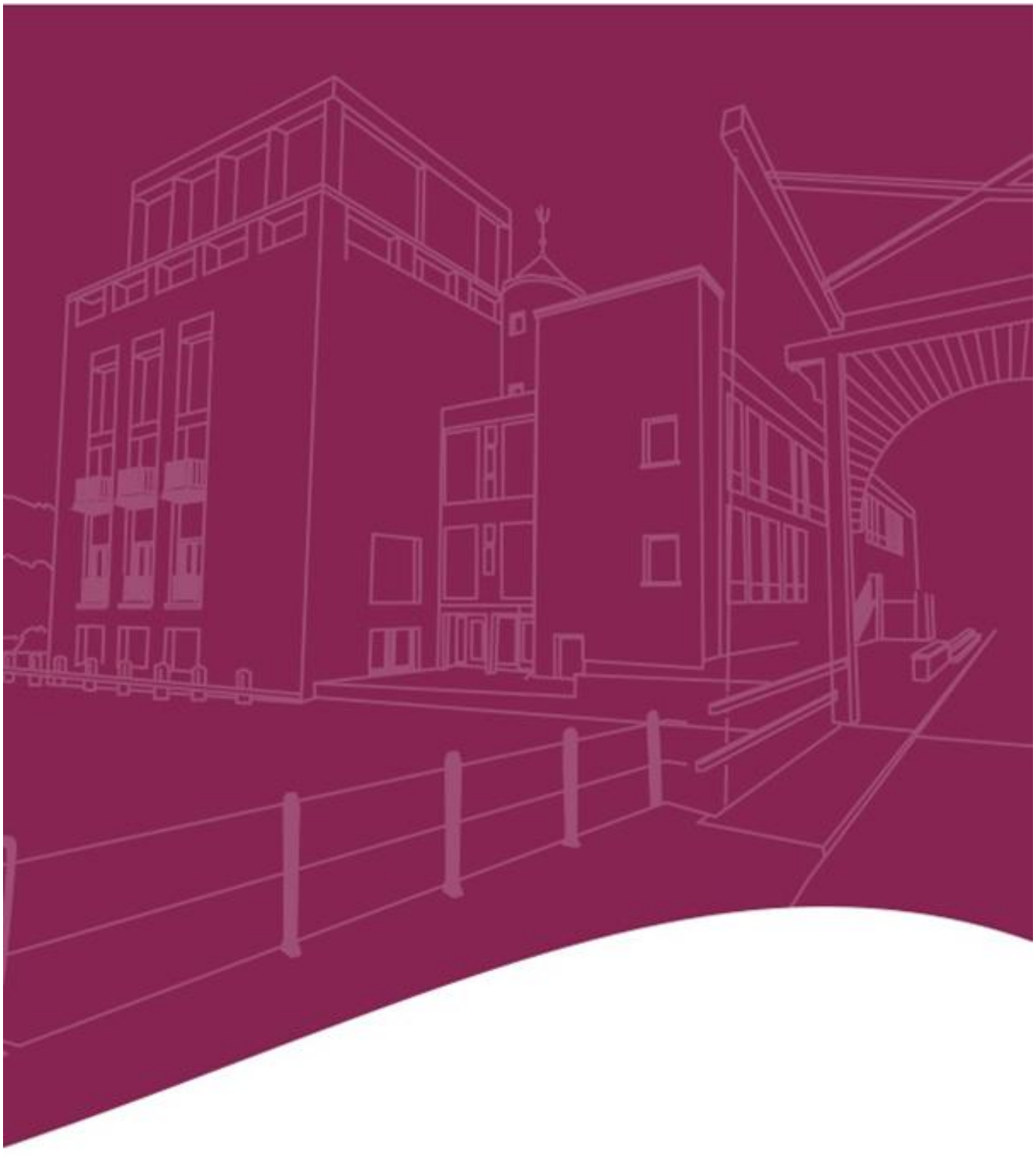
H.R.E. Hofland

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.

Gemeente Aalsmeer

Programmabegroting 2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **3**

Aanbiedingsbrief **4**

1. Leeswijzer **11**

2. Programmaplan **13**

2.1 Sociaal domein 14
2.2 Onderwijs en ontplooiing 29
2.3 Economie en duurzaamheid 39
2.4 Openbare ruimte 47
2.5 Ruimtelijke ontwikkeling 56
2.6 Bestuur, bevolking en veiligheid 67
2.7 Overhead 75
2.8 Algemene dekkingsmiddelen 80

3. Paragrafen **87**

3.1 Lokale heffingen 88
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 104
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen 113
3.4 Financiering 120
3.5 Bedrijfsvoering 125
3.6 Verbonden Partijen 131
3.7 Grondbeleid 151
3.8 Duurzaamheid en klimaat 155
3.9 Wet Open Overheid 164
3.10 Arbeidsmigranten 166

4. Financiële begroting **169**

4.1 Financieel meerjarenbeeld 2026 - 2029 170
4.2 Investeringen 179
4.3 Reserves en voorzieningen 181
4.4 Meerjarenraming per programma 188

5. Bijlagen **191**

5.1 Verplichte beleidsindicatoren BBV inclusief toelichting 193
5.2 Kaderstellende nota's 197
5.3 Subsidieoverzicht 200

Aanbiedingsbrief

Aalsmeer, 23 september 2025

"De programmabegroting 2026: samen kansen grijpen en doelen realiseren"

Geachte raadsleden,

Voor u ligt de programmabegroting 2026. In deze programmabegroting leggen wij u de beleidsmatige en financiële vertaling voor van de eerder vastgestelde bestuurlijke kaders. De bestuurlijke kaders zijn, zoals u gewend bent, vastgelegd in de Kadernota 2026 die door u is vastgesteld op 3 juli jl.
In maart 2026 zijn er weer gemeenteraadsverkiezingen. Dus is dit de laatste programmabegroting die wij u aanbieden. Het is aan een nieuw college om het stokje daarna van ons over te nemen. De Kadernota 2026 bevatte daarom weinig voorstellen voor nieuw beleid.

We staan nationaal voor grote transities in het sociaal domein, de woningbouw en de energietransitie, waarbij geopolitieke spanningen en technologische ontwikkelingen, demografische verschuivingen en ruimtelijke druk vragen om doordachte keuzes op lokaal niveau. Slimme ruimtelijke keuzes zijn niet alleen nodig om te bouwen voor de toekomst, maar ook om leefbare wijken, bereikbaarheid en voorzieningen te creëren, wat weer een directe link heeft met het sociaal domein en de veiligheid.
De druk op het sociaal domein is hoog, met name in de jeugdzorg en Wmo. Preventie, samenwerking en het versterken van onderlinge hulp blijven nodig om zorg en ondersteuning toegankelijk houden én financieel haalbaar. Dit vraagt wat van onze inwoners en hun netwerk, maar ook van werkgevers/bedrijven. Een gezonde leefomgeving draagt bij aan welzijn, preventie en participatie aan de maatschappij. Zowel fysieke, sociale als veiligheidsfactoren beïnvloeden hoe gezond mensen leven en hoe zij het leven in Aalsmeer ervaren en waarderen. In een tijd van toenemende dreiging van ondermijning en criminaliteit is het versterken van sociale controle en samenwerking met inwoners en partners van groot belang. En tegelijkertijd is het kunnen komen tot ontspanning, bijvoorbeeld door te sporten, bezig te zijn met kunst en cultuur of (op andere wijze) samen te zijn met anderen essentieel.
Het komende halfjaar gaan wij met dezelfde elan verder om gestarte zaken zoveel mogelijk af te ronden en een stevige basis voor het volgende college achter te laten.
Dit betekent onder andere dat we in 2026, naast de uitvoering van vele onderwerpen, acties, programma's en (ruimtelijke) ontwikkelingen, we o.a.:

- Verder gaan met de uitvoering van het mantelzorgplan;
- Ons richten op voldoende woningaanbod met passende zorg en ondersteuning voor kwetsbare groepen;
- Werken volgens de menselijk maat zodat inwoners een samenhangende en mensgerichte benadering ervaren;
- Het programma "grip op jeugdhulp" voorzetten;
- Participeren in projecten met cofinanciering vanuit de Regiodeal met als doel de integrale aanpak van vraagstukken die spelen rondom de sierteelt;
- Blijven inzetten op waterveiligheid, veilige evenementen en het tegengaan van ondermijning;

- Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma energietransitie en duurzaamheid;
- De uitvoeringsscenario's beheer openbaar groen voorbereiden voor de periode vanaf 2028;
- Infrastructurele verbeteringen doorvoeren;
- De Omgevingsvisie afronden en ter besluitvorming aan de raad voorleggen;
- Ons blijven inzetten voor een verbetering van de leefomgeving en een bescherming van de inwoners als gevolg van de nabijheid van Schiphol; en
- Zorgdragen voor een weerbare maatschappij wat noodzakelijk is geworden als gevolg van internationale spanningen.

Wij hebben ons in de afgelopen 3,5 jaar op vele terreinen ingezet. Daarbij zijn we op koers gebleven ondanks financieel onzekere tijden. We zijn geconfronteerd met uitstel van wet- en regelgeving en schommelingen in de gemeentefinanciën. En dat terwijl we voor onze inkomsten voor meer dan 50% afhankelijk zijn van het Rijk. De val van het kabinet maakt dat we op dit moment nog altijd niet weten welke kant het op zal gaan. Wij verwachten dat dit vanwege de landelijke verkiezingen nog wel even het geval blijft.
Des te meer een reden om te blijven focussen op de taken waarop we op lokaal niveau wel onze stempel op kunnen drukken.

Financiële ontwikkeling
De eerste twee jaar van deze programmabegroting zijn sluitend begroot, de baten dekken de lasten. Dat geldt niet voor de twee jaar daarna. Door wijzigingen in de financieringsmethodiek van het Rijk is de begroting vanaf 2028 niet sluitend.
De komende jaren worden daarnaast gekenmerkt door grote onzekerheden. Door de val van het kabinet worden besluiten uitgesteld of gaan helemaal van tafel en we weten niet wat een nieuw kabinet gaat doen. Verder zijn de financiële markten en de economie instabiel als gevolg van geopolitieke ontwikkelingen met onzekerheden over rente en inflatie als gevolg.

Het goede nieuws is dat door stevig financieel beleid van de afgelopen jaren de gemeente Aalsmeer een buffer heeft. De verwachting is dat de komende periode gekeken moet worden of we ons geld op een andere manier en met andere prioriteiten uit moeten geven. In de Kadernota 2026 hebben we daarvoor een aantal denkrichtingen opgenomen. Besluitvorming hierover laten we aan het volgende college en de nieuwe raad. Dan is hopelijk ook meer bekend of het Rijk, al dan niet incidenteel, ook vanaf 2028 opnieuw met aanvullende middelen over de brug komt.

In dit onderdeel van onze brief gaan we in op het meerjarenperspectief dat in deze programmabegroting wordt gepresenteerd. In de tabel hieronder is de ontwikkeling van het meerjarig begrotingsresultaat opgenomen. De tabel begint met de stand zoals die is vastgesteld bij de Kadernota 2026. Vanaf dat punt worden de wijzigingen toegelicht. Hierbij wordt een uitsplitsing gemaakt op de reeds genomen raadsbesluiten, onderdelen waar geen keuze mogelijk is (autonome ontwikkelingen) en overige ontwikkelingen.
Ook wordt de ontwikkeling van enkele belangrijke financiële kengetallen besproken. We kijken dan naar de weerstandsratio, de schuldpositie en het structurele begrotingsresultaat (het resultaat waaruit de incidentele baten en lasten zijn gefilterd). Ook gaan we in op de ontwikkeling van de lokale heffingen.

Meerjarenperspectief programmabegroting 2026
Het meerjarenperspectief 2026 – 2029 ziet er als volgt uit:

bedrag x € 1.000	**Meerjarenraming**			
	2026	**2027**	**2028**	**2029**
Perspectief volgens Kadernota	**3.027**	**1.300**	**-597**	**-2.380**
Raadsbesluiten voor Begroting	-1	-1	-1	-1
Meerjarenbegroting				
Nominale ontwikkelingen	0	0	0	0
Kapitaallasten	0	0	0	1.013
Kostentoerekening	0	0	0	0
Investeringen	0	0	0	0
Overige besluitvorming	-1.151	-902	-637	-783
Neutrale aanpassingen	0	0	0	0
Begrotingsrechtmatigheid	0	0	0	0
Totaal	**1.875**	**397**	**-1.235**	**-2.151**

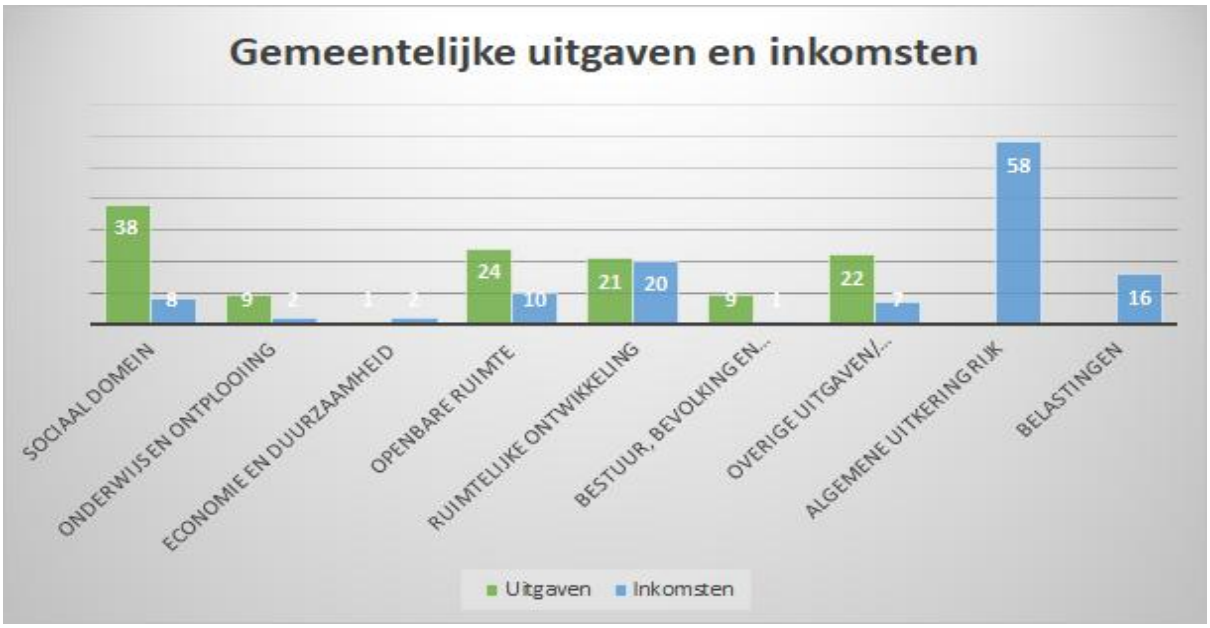
Uit bovenstaande tabel blijkt dat de begroting 2026 sluit met een positief begrotingsresultaat van € 1,875 miljoen. In de Kadernota 2026 werd een positief resultaat gepresenteerd voor 2026 van € 3,027 miljoen. Met het besluit over de Kadernota is ook de raadsbrief over de meicirculaire 2025 aan u voorgelegd.
Zoals ieder jaar vindt na het vaststellen van de Kadernota een per saldo budgetneutrale mutatie over de verschillende programma's plaats waarbij de programmabudgetten binnen de diverse programma's worden bijgesteld voor inflatie (nominale ontwikkelingen), de kapitaallasten worden geactualiseerd op basis van o.a. de realisatie uit de jaarstukken 2024 en vindt er een per saldo budgetneutrale verdeling plaats van de dienstverleningsbijdrage over de programmabudgetten binnen de diverse programma's (kostentoerekening).

De volgende ontwikkelingen hebben impact (per saldo € 1,152 miljoen nadelig in 2026) op het voorliggende (meerjaren)perspectief:

- Raadsbrief meicirculaire 2025
  Op 18 juni hebben wij u geïnformeerd over de financiële effecten volgend uit de meicirculaire 2025 en het 'nadere voorlopige macrobudget 2025 BUIG' en u toegezegd de gevolgen van beide documenten te verwerken in de programmabegroting 2026 (€ 0,425 miljoen nadelig).
- OVA-norm Jeugd en Wmo
  Na het vaststellen van de Kadernota 2026 heeft de VNG medio juli de prijsindexcijfers gepubliceerd die gebruikt worden om de tarieven in de zorg te indexeren (de zogenaamde OVA-norm). Het percentage 2026 ligt aanzienlijk hoger dan bij het opstellen van de Kadernota 2026 werd verwacht (5,13% in plaats van 3,56%). In lijn met eerdere besluitvorming heeft de VNG geadviseerd deze indexatie aan te houden. Overeenkomstig dat advies hebben wij dat in deze programmabegroting aangepast. Dekking van deze hogere lasten is gevonden in de stelpost loon-prijs die hiervoor in de programmabegroting is opgenomen.

- Rentelasten en – baten als gevolg van het actualiseren van de liquiditeitspositie
  Net als bij voorgaande begrotingen is de liquiditeitsprognose geactualiseerd. De totale financieringsbehoefte in de meerjarenbegroting is € 13 miljoen lager dan in de Kadernota 2026 werd geprognosticeerd. Een minder grote financieringsbehoefte zorgt voor lagere rentelasten (€ 0,294 miljoen voordelig).
- Meerjarenonderhoud binnen- en buitensportaccommodaties
  Vanwege het ontbreken van een geactualiseerd en integraal meerjaren onderhoudsplan (MJOP) voor de buitensportaccommodaties is de afgelopen maanden een MJOP opgesteld voor de buitensportaccommodaties en is het plan voor de binnensport-accommodaties geactualiseerd. Het financieel effect hiervan is in deze programmabegroting opgenomen (€ 0,507 miljoen nadelig).
- Bijstelling budget 2026 bermbeheer na aanbesteding en DVO2 De Meerlanden op basis van areaal.
  Het contract voor bermbeheer, onderdeel van DVO2 De Meerlanden moest opnieuw worden aanbesteed nadat de vorige aannemer afzag van verlenging. Door capaciteitsgebrek en ongunstige marktomstandigheden is de uitkomst van deze aanbesteding met slechts één inschrijver financieel nadelig (€ 0,226 miljoen).
  Daarnaast is de vastlegging van de arealen in het beheersysteem afgerond. In eerdere P&C documenten is voor de hogere kosten als gevolg van areaaluitbreiding een winstwaarschuwing afgegeven. Dekking van de hogere kosten uit dit laatste traject heeft plaatsgevonden uit de daartoe gevormde stelpost areaal.
- Loonkosten en inhuur KOA
  Vanwege pensionering van één van de medewerkers van het KOA vindt, in het kader van de warme overdracht, inhuur plaats van een medewerker. De kosten tot 30 juni zijn opgenomen. Ook vindt inhuur plaats in verband met langdurig ziekteverzuim van één van onze medewerkers.
  Daarnaast blijkt op basis van een analyse dat de toegekende formatie niet meer past bij de werkelijke bezetting van medewerkers die voor de kernorganisatie werkzaam zijn. Ook dit is bijgesteld. Per saldo is nadelig financieel effect in 2026 € 0,270 miljoen nadelig.
- Overige mutaties
  Tot slot is in deze programmabegroting een aantal mutaties opgenomen met een per saldo impact op het begrotingsresultaat van € 0,016 miljoen structureel nadelig. Alle mutaties worden in het hoofdstuk Financiën per programma van deze begroting nader toegelicht.

Lasten en baten programmabegroting 2026
De programmabegroting van Aalsmeer bestaat – zoals bekend – uit acht programma's. In onderstaande grafiek zijn de uitgaven en inkomsten per programma grafisch in beeld gebracht. Het sociaal domein bepaalt 1/4 van de gemeentelijke begroting, een begroting die voor de inkomsten voor meer dan de helft afhankelijk is van de algemene uitkering van het Rijk.

Begrotingsevenwicht

Uit de tabel met het meerjarig begrotingsresultaat blijkt dat de begroting voor de jaren 2026 en 2027 nog een positief begrotingssaldo laat zien, maar dat vanaf 2028 ook in de Aalsmeerse begroting het effect van de korting van het Rijk op de algemene uitkering uit het gemeentefonds zijn weerslag heeft.

De Provincie Noord Holland toetst in haar rol als toezichthouder of de begroting 'structureel in evenwicht' is. Een begroting is structureel in evenwicht als de structurele lasten gedekt worden met structurele baten. Onderstaande tabel laat zien dat dit voor 2026 en 2027 het geval is. Dat betekent dat deze begroting voor die jaren structureel in evenwicht is. Voor meer informatie over de redenen van het structureel evenwicht verwijzen wij naar het overzicht van incidentele baten en lasten in deze programmabegroting.

Bedrag * € 1.000	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Saldo structureel	1.863	395	-1.209	-2.111
Saldo incidenteel	12	2	-26	-40
Saldo programmabegroting	**1.875**	**397**	**-1.235**	**-2.151**

Met een structureel en reëel sluitende begroting in 2026 voldoet Aalsmeer aan de voorwaarde van repressief toezicht. Net als ieder jaar geeft de Provincie daarover voor het einde van dit jaar haar oordeel.

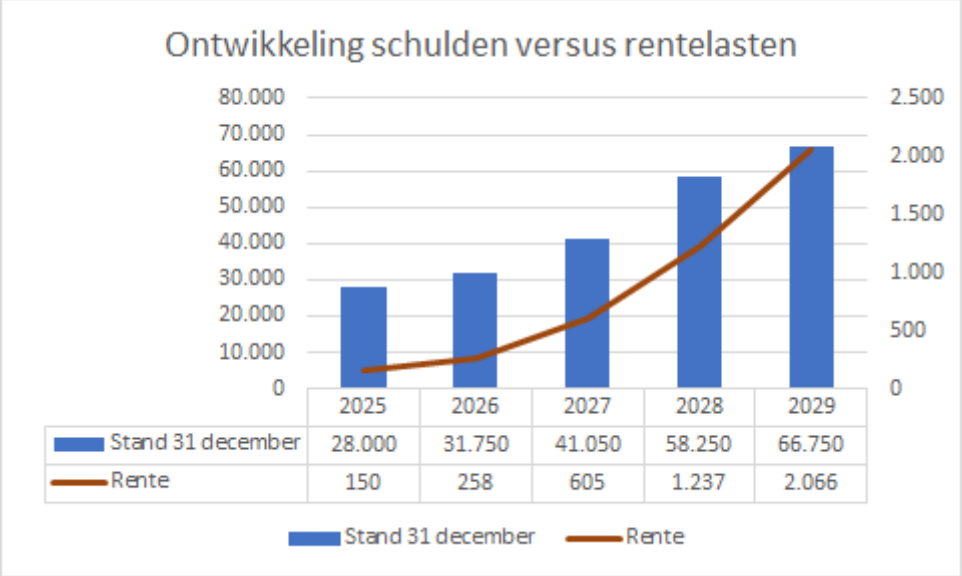
Ontwikkeling weerstandsratio

Zoals in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing te vinden is bedraagt de weerstandsratio in deze programmabegroting 2,2. De ratio voor de beschikbare weerstandscapaciteit blijft daarmee, ondanks een actualisatie van de risico's en de vorming van de bestemmingsreserve om de afschrijvingslasten van het nieuwe zwembad (voor een deel) af te dekken uitstekend.

Dat betekent dat we een voldoende grote buffer achter de hand hebben om incidentele risico's, mochten deze zich onverhoopt voordoen, kunnen opvangen. Ook biedt dit onder voorwaarden ruimte, in lijn met de notitie van het Bestuurlijk Overleg Financiële

verhoudingen (BOFv) van 21 november 2023, om de algemene reserve in te zetten om binnen de termijn van de meerjarenraming via ombuigingen toe te groeien naar een sluitend perspectief.
Omdat het hier om een incidentele buffer gaat is deze dus niet geschikt om structurele financiële tekorten op te vangen. Daarbij merken wij op dat deze ratio een momentopname is. Een hogere risicopositie of een lager weerstandsvermogen beïnvloedt de ratio.

Ontwikkeling schuldpositie en rentelasten
De onderstaande grafiek laat de verhouding tussen het vreemd vermogen (schuldpositie) en de ontwikkeling van de rentelasten zien. De ontwikkeling van de schulden laat een constant beeld zien in relatie tot het groeiende bezit. De geplande investeringen uit het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte (MPP) en het Meerjaren Investeringen Programma (MIP) zijn de oorzaak van de toename van de schuldpositie. Een groot deel hiervan wordt gefinancierd met vreemd vermogen.
Het bedrag dat betaald wordt aan rentelasten stijgt hierdoor de komende jaren.

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling van de financiële kengetallen. Hieruit blijkt dat de komende jaren de schuldquote oploopt als gevolg van het aantrekken van leningen om nieuw bezit te kunnen financieren, maar dat deze binnen een aanvaardbare bandbreedte blijft.

Ontwikkeling lokale heffingen
Daar waar het mogelijk is vraagt de gemeente kostendekkende tarieven voor geleverde diensten. Op deze manier worden de kosten gelegd bij degene die van de dienst gebruik maakt. In de Kadernota 2025 is een onderzoek aangekondigd naar de kostendekkendheid van de heffingen en de leges. Dat onderzoek is afgerond. De uitkomsten zijn onderdeel van het raadsvoorstel belastingverordeningen 2026 (raad 11 december).

In de Kadernota 2026 heeft u ingestemd met een nadere uitwerking van een andere vorm van opleggen van de verblijfsbelasting. Ons voorstel is om over te stappen op een tarief op basis van de vergoeding voor het verblijf. In de paragraaf lokale heffingen lichten wij dit nader toe. Na uitwerking van de uitgangspunten voor de indexatie van de tarieven zoals opgenomen in hoofdstuk 3 van de Kadernota 2026 en de tariefvoorstellen die in deze programmabegroting zijn opgenomen is de ontwikkeling van de lokale woonlasten 2026 als volgt:

Soort lokale heffing	2022	2023	2024	2025	2026
OZB aanslag woning eigenaar	505	519	531	553	569
Rioolheffing eigenaar	177	181	188	196	200
Afvalstoffenheffing gebruiker	237	330	370	411	374
Woonlasten	**919**	**1.030**	**1.089**	**1.160**	**1.143**
Eenmalige belastingkorting voor huishoudens in 2022	-96				
Woonlasten na belastingkorting	**823**	**1.030**	**1.089**	**1.160**	**1.143**
% toename t.o.v. vorig jaar		n.v.t.	5,7%	6,5%	-1,5%

Een uitgebreide toelichting op de ontwikkeling van de inkomsten op de lokale heffingen is opgenomen in de paragraaf lokale heffingen van deze programmabegroting.

Septembercirculaire 2025

Op het moment van het aanbieden van deze begroting is de septembercirculaire van het Rijk net een paar dagen binnen. Omdat dit te laat is om de uitwerking van deze circulaire nog in deze begroting te verwerken ontvangt u daarom, zoals u van ons gewend bent, op korte termijn een raadsvoorstel met een toelichting op de ontwikkelingen uit de septembercirculaire en de financiële effecten. Dit voorstel wordt voor dezelfde raadsvergadering geagendeerd als de programmabegroting, zodat u de uitkomsten hierbij kunt betrekken.

Wij zijn er trots op dat wij u een sluitende begroting voor 2026, een jaar vol kansen voor uw raad, onze inwoners, instellingen en bedrijven om samen doelen te bereiken en nieuwe mogelijkheden te benutten voor te kunnen leggen.

Burgemeester en wethouders gemeente Aalsmeer

1. Leeswijzer

Algemeen
De programmabegroting 2026 is opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). In de programmabegroting stelt de raad de beleidsmatige en financiële kaders vast. De raad stelt de (financiële) uitgangspunten voor het beleid vast in de programmabegroting en het college voert deze uit.
In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de indeling van de programmabegroting.

Leeswijzer
De programmabegroting bestaat uit de volgende onderdelen:

- Een algemeen deel, bestaande uit de aanbiedingsbrief en de leeswijzer;
- De beleidsbegroting, bestaande uit
    - het programmaplan met daarin opgenomen de te realiseren programma's, overzicht van de kosten van de overhead, het bedrag voor de heffing van de vennootschapsbelasting, algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien; en
    - de paragrafen. Naast de acht verplichte paragrafen heeft Aalsmeer een paragraaf duurzaamheid en klimaat.
- De financiële begroting, bestaande uit
    - het overzicht van baten en lasten inclusief de toelichting;
    - de financiële positie (waaronder begrepen de meerjarenraming), inclusief een geprognosticeerde balans, investeringen en het verloop van de reserves en voorzieningen;
- Bijlagen 1 t/m 4: (de door het BBV verplichte) beleidsindicatoren inclusief toelichting, kaderstellende nota’s, overzicht van subsidies en het overzicht van baten en lasten per taakveld.

Programmaplan
Ieder programma begint met een inleiding, gevolgd door de thema’s behorende bij de programma’s. Bij de verschillende thema’s staan de acties uit het uitvoeringsprogramma 2022-2026 benoemd alsmede inzicht in wat we daar in 2026 voor gaan doen.

Thema’s
De programma’s omvatten meerdere beleidsterreinen. Per thema komen aan de orde de doelstellingen, actuele beleidsontwikkelingen en actuele bestuurlijke actiepunten. Als de actie “uitvoering” betreft, vindt de uitvoering doorlopend gedurende het jaar plaats. Daar waar sprake is van besluitvorming door college of raad staat in de kolom planning vermeld wanneer dit verwacht wordt.

Financiën
Na de beleidsinhoudelijke informatie volgt de financiële uitwerking. Dit geeft invulling aan het budgetrecht van de raad. De door de raad te autoriseren budgetten per programma op het niveau van lasten, baten en saldo zijn opgenomen in een totaaloverzicht. Het overzicht per programma is opgebouwd uit taakvelden.
Het subtotaal per programma omvat de volle omvang van verwachte uitgaven en inkomsten en sluit aan op de door de raad te autoriseren budgetten. Daarna wordt zichtbaar gemaakt welke bedragen aan de reserves worden toegevoegd of onttrokken.

Naast de ramingen 2026, gesplitst naar lasten, baten en saldo, staan de saldi vermeld van de jaarrekening 2024, de bijgestelde begroting 2025 en van het meerjarig perspectief 2027-2029.
Onder het financieel overzicht staat, indien daartoe aanleiding bestaat, een toelichting op de ontwikkeling van het programmasaldo van jaar op jaar.
In deze programmabegroting 2026 vindt o.a. de financieel-technische uitwerking plaats van bijvoorbeeld de loon- en prijscompensatie (verschuiving van de stelpost op programma 8 naar de budgetten op de overige programma's). Ook zijn de kapitaallasten geactualiseerd naar aanleiding van actualisatie van het investeringsprogramma.

Verbonden partijen
Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Het BBV schrijft voor dat de verbonden partij, die betrokken is bij het realiseren van de beleidsdoelstellingen, wordt opgenomen bij het programma.

Overhead en algemene dekkingsmiddelen
Het BBV schrijft voor dat baten en lasten van overhead centraal worden geraamd en verantwoord op een eigen taakveld overhead. Dit taakveld is opgenomen in hoofdstuk 2.7. Bij de programma’s worden de desbetreffende lasten en baten aangegeven.
Van veel programma’s zijn de baten lager dan de lasten. Het totaalsaldo van de programma’s wordt bekostigd uit de algemene dekkingsmiddelen, waarvan de algemene uitkering één van de belangrijkste is. Dit is opgenomen in hoofdstuk 2.8.

Paragrafen
In de begroting worden in afzonderlijke paragrafen de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten, alsmede tot de lokale heffingen.
Op deze manier worden onderwerpen die versnipperd in de begroting staan gebundeld. De paragrafen geven daarnaast extra informatie voor de beoordeling van de financiële positie op de korte en langere termijn.

Nagenoeg alle tabellen zijn afgerond op duizendtallen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen ontstaan.

2. Programmaplan

2.1 Sociaal domein

Inleiding

Aalsmeer, Kudelstaart en Aalsmeer-Oost zijn krachtige kernen die samen een gemeenschap vormen waarvan de inwoners bereid zijn veel voor elkaar te doen en te betekenen. Een gemeenschap met veel enthousiaste vrijwilligers en mantelzorgers.

De Aalsmeerse samenleving is de laatste jaren rijker en veelzijdiger geworden. De groeiende diversiteit onder onze inwoners brengt waardevolle nieuwe perspectieven, ervaringen en kansen met zich mee. Tegelijkertijd leven we in een tijd waarin veel mensen een volle agenda hebben, regels complexer worden, en de verwachtingen – van onszelf en van elkaar – toenemen. Dit heeft invloed op hoe we samenleven en hoe we naar elkaar omzien.

Als gemeente willen we graag bijdragen aan de sociale samenhang en gemeenschapszin binnen de gemeente door contacten tussen inwoners te bevorderen. Al onze voorzieningen, waaronder die voor sport, cultuur en welzijn helpen daarbij. We willen ontmoeting versterken en sporten en bewegen stimuleren door het zo makkelijk en vanzelfsprekend mogelijk te maken. Voor de inwoners waarmee het aanzienlijk minder goed gaat en die ons om hulp vragen willen we waar nodig en mogelijk zorg en ondersteuning bieden.

Wij willen dat ieder kind in Aalsmeer veilig, gezond én kansrijk kan opgroeien en zich kan ontwikkelen. Met veel kinderen, jongeren en hun ouder(s)/verzorger(s) gaat het goed. Een aantal jeugdigen heeft echter extra hulp nodig. Aalsmeer wil er vooral zijn voor die jeugdigen en hun ouder(s)/verzorger(s) die ons het meest nodig hebben. Het vraagt om goede afspraken met onze partners. Bijvoorbeeld over ondersteuning van kinderen en gezinnen, het normaliseren van problemen en voortijdig schoolverlaten. Wegens schaarste aan personeel bij aanbieders en om de kosten te kunnen blijven opbrengen zetten we binnen de mogelijkheden die we hebben in op doelmatige jeugdhulp. We zetten vooral in op die kinderen en hun ouder(s)/verzorger(s) die onze hulp het meest nodig hebben. Daarnaast is het Rijk voornemens in het kader van de Hervormingsagenda Jeugd de reikwijdte van de Jeugdwet af te bakenen.

Voor inwoners met schulden, werkloosheid, of andere geldzorgen fungeert de gemeente als vangnet: we dragen bij aan de bestaanszekerheid en zorgen dat mensen op ons kunnen terugvallen wanneer het even tegen zit. Dit kan via een uitkering, een minimaregeling om de effecten van armoede te dempen, een schuldenregeling of andere vorm van ondersteuning. Inburgering en taalbeheersing zijn hierbij tevens van belang. Aalsmeer wil hierbij vooruitkijken naar de toekomst. Zodat werken loont, werkgeverschap en ondernemerschap aantrekkelijk blijft en personeelstekorten in vitale sectoren opgevangen kunnen worden.

Kernopgaven en de belangrijkste uitgangspunten
In de eind 2023 vastgestelde nota Sociaal Domein hanteren we drie kernopgaven en een aantal uitgangspunten die terugkomen in beleid en uitvoering van het hele Sociaal Domein:

Kernopgave 1: Gezond en gelukkig leven makkelijker maken
We investeren in een gezonde omgeving en stimuleren een gezond(er) leven, onder meer via sport en bewegen. Voor wie niet (mentaal) gezond is of wordt, bieden we waar mogelijk ondersteuning op verschillende levensgebieden. We werken daarbij vanuit positieve gezondheid. Via ontmoeting, sport en kunst en cultuur versterken we verbindingen tussen inwoners. Dit draagt bij aan hun eigen welbevinden en de zorg voor elkaars welzijn, inclusief het voorkomen van eenzaamheid. Zo creëren we een sterke sociale basis.

Kernopgave 2: Kansengelijkheid vergroten
We geven prioriteit aan inwoners die ons het meest nodig hebben. Inwoners voor wie kansen niet vanzelfsprekend zijn, bieden we gericht ondersteuning. We investeren in een kansrijke start voor kinderen en hebben extra aandacht voor de positie van jongeren en jongvolwassenen. We werken aan een inclusieve samenleving.

Kernopgave 3: Bestaanszekerheid bevorderen
We bieden ondersteuning aan inwoners zonder werk en/of inkomen. We streven ernaar inwoners met financiële zorgen in beeld te krijgen en te helpen. Door een mensgerichte benadering voorkomen we onnodig leed en oplopende kosten. We stimuleren (keten)samenwerking en een domein overstijgende aanpak bij multiproblematiek om dreigende onveiligheid tegen te gaan.

Belangrijke uitgangspunten: menselijke maat en duurzaam zorgstelsel
De menselijke maat is leidend in de uitvoering: werken vanuit de bedoeling en de vraag van de inwoner centraal stellen. De komende jaren willen we de dienstverlening en communicatie meer in lijn te brengen met de behoefte van onze inwoners en deze zichtbaar verbeteren. Dit om er voor te zorgen dat de inwoners van Aalsmeer zich gehoord, gezien en geholpen voelen.

Daarnaast hebben we aandacht voor de betaalbaarheid van ondersteuning en zorg en zetten ons in voor een duurzaam zorgstelsel. Dat betekent onder andere dat we naast het bieden van goede hulp ook inzetten op normaliseren. Niet alle problemen kunnen door de gemeente worden opgelost. Inwoners zijn niet altijd zelfredzaam, maar kunnen ook veel zelf. Ze helpen elkaar zoveel mogelijk en waar dat teveel of te zwaar wordt biedt de gemeente hulp en ondersteuning.

2.1.1 Zorg en welzijn

Doelstellingen
- Inwoners zijn in staat om gezond te leven (we bevorderen gezond gedrag en positieve gezondheid);
- Mantelzorgers kunnen de zorg voor naasten beter aan en inwoners worden gefaciliteerd om elkaar te helpen;
- Inwoners kunnen zo lang en zo zelfredzaam mogelijk thuis blijven wonen;
- Alle inwoners, met of zonder beperkingen, kunnen meedoen in de samenleving;
- We ondersteunen mensen met psychische problematiek en zij die (tijdelijk) dak- en/of thuisloos zijn geworden.

Actuele beleidsontwikkelingen
Wet maatschappelijke ondersteuning
De houdbaarheid van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) staat onder druk door dubbele vergrijzing, personeelstekorten en beperkte toegang tot de Wet langdurige zorg (Wlz). Hierdoor neemt de vraag naar Wmo-ondersteuning toe. Ook het tekort aan geschikte woningen voor ouderen en mensen met een beperking vergroot de druk op de Wmo.

De VNG en het Rijk onderzoeken gezamenlijk de toekomstbestendigheid van de Wmo 2015. Dit traject richt zich op de balans tussen taken, middelen en uitvoerbaarheid en resulteert naar verwachting eind 2025 in beleidsopties voor een houdbare Wmo. Vooruitlopend hierop heeft het (demissionair) kabinet een wetsvoorstel aangekondigd om de eigen bijdragen voor individuele voorzieningen inkomensafhankelijk te maken. In werkingtreding wordt niet eerder dan 2027 (was 2026) verwacht.

Ten aanzien van de Wmo wordt een pakket aan maatregelen nader uitgewerkt met als doel het beheersen van de kosten. Waar mogelijk wordt binnen de wettelijke kaders terughoudend geïndiceerd. Er wordt onder andere onderzoek gedaan naar de inzet van dagbesteding als algemene voorziening.

Gezondheid, zorg en preventie
Om de zorg op termijn voor iedereen toegankelijk te houden, kwalitatief goed en betaalbaar is landelijk het Integraal Zorg Akkoord (IZA) 2023-2026 gesloten, waarin oplossingsrichtingen worden geschetst. Belangrijke speerpunten die aan de gemeenten raken zijn o.a.:
1. Regionale samenwerking
2. Samenwerking sociaal domein, eerstelijnszorg en GGZ
3. Gezond leven en preventie.

Regionaal wordt samengewerkt tussen de gemeenten, zorgverzekeraar en zorg- en welzijnsaanbieders aan thema’s preventie, GGZ en ouderen.
Ook is landelijk het Gezond en Actief Leven Akkoord gesloten. Gemeenten ontvangen sinds 2023 een brede specifieke uitkering (SPUK GALA) voor programma's op het terrein van bewegen, gezondheid en sociale basis.
In 2023 zijn de uitvoeringsplannen van het Gezond en Actief leven akkoord (lokaal) en in regionaal verband het regioplan van het Integraal Zorgakkoord opgeleverd. Deze voeren we ook in 2026 uit.

Op het gebied van GGZ wordt gewerkt aan het Mentaal Gezondheidsnetwerk Amstelland waarin sociaal domein, eerstelijnszorg en GGZ intensiever met elkaar samenwerken om ervoor te zorgen dat inwoners met mentale problematiek op de juiste plek geholpen kunnen worden en capaciteit in de GGZ beschikbaar kan blijven voor diegenen die dit het meest nodig hebben. Ook komen er in alle Amstelland gemeenten laagdrempelige steunpunten voor inwoners met mentale klachten en/of sociaal-emotionele problematiek.

Op het gebied van preventie wordt dit kader wordt o.a. uitvoering gegeven aan preventie roken/ vapen, de ketenaanpak valpreventie, Welzijn op recept, eenzaamheidsbestrijding, Nu Niet Zwanger en de opstart van de Ketenaanpak kinderen met overgewicht. Ondanks dat de voortgang van beide akkoorden na 2026 onzeker is, gaan we in 2026 door met de samenwerking rond IZA en GALA en de uitvoering van deze activiteiten.

Ondersteuning van mantelzorgers
In het tweede kwartaal van 2025 is het nieuwe Uitvoeringsplan Mantelzorgondersteuning vastgesteld. Dit plan is gebaseerd op de uitkomsten van een evaluatieonderzoek en bevat zowel structurele acties die in 2025 zijn gestart als nieuwe maatregelen die gericht zijn op de toekomstige ontwikkeling van mantelzorg in Aalsmeer. De uitvoering van dit plan loopt door in 2026.

Het plan anticipeert op de verwachte stijging van het aantal inwoners met dementie — van circa 570 in 2024 naar circa 780 in 2030; een toename van circa 30%. De belasting van mantelzorgers die zorgen voor een naaste met dementie is relatief hoog. Daarom worden gerichte ondersteuningsmaatregelen voortgezet en uitgebreid.

Naast deze inzet is er in 2026 extra aandacht voor het vergroten van de bewustwording onder inwoners die mantelzorgtaken vervullen, vaak zonder zichzelf als mantelzorger te zien. Specifieke aandacht gaat uit naar werkende mantelzorgers en jonge mantelzorgers, die elk hun eigen ondersteuningsbehoeften hebben. De in 2025 gestarte pilot met mantelzorg-inloopspreekuren wordt in 2026 voortgezet en verder uitgerold, zodat laagdrempelige ondersteuning op wijkniveau beschikbaar is.

WoonWelzijnZorgvisie Aalsmeer- Langer thuis wonen en een passend woonzorgaanbod voor ouderen
In 2026 geven we uitvoering aan de actiepunten zoals opgenomen in de WoonWelzijnZorgvisie Aalsmeer. De actiepunten richten zich op voldoende woningaanbod met passende zorg en ondersteuning voor kwetsbare groepen zoals ouderen. De acties zijn erop gericht dat kwetsbare inwoners (langer) thuis kunnen blijven wonen, mee kunnen doen en de zorg en ondersteuning ontvangen die ze nodig hebben. Daarnaast geven we ook in 2026 verder uitvoering aan het IZA Regioplan om in regionaal verband met onze samenwerkingspartners op zorg en welzijn, antwoorden te vinden op de uitdagingen waar de dubbele vergrijzing ons voor stelt. Zo gaan we in 2026 verder met de invoering van het Lang Leven Thuis concept in Aalsmeer.

Ondersteuning van personen met onbegrepen gedrag
Via een ZonMW subsidie hebben de Amstelland gemeenten subsidie ontvangen om een aantal knelpunten in de ketenaanpak rondom personen met onbegrepen gedrag gezamenlijk verder uit te werken en de samenwerking in de keten te optimaliseren:

- We onderzoeken of het huidige opvangaanbod voor de moeilijkste doelgroep (met psychiatrie/overlast gevend gedrag) kan worden uitgebreid, of dat een Time Out voorziening (voor inwoners die tussen de wal en het schip terecht komen) haalbaar is.
- We inventariseren en evalueren bestaande regionale zorg en veiligheid overlegtafels.
- We onderzoeken hoe en waar we in de keten ervaringskennis in kunnen zetten.
- We zetten in op extra vroegsignalering en bemoeizorg.

Doordecentralisatie MOBW naar Begeleid Thuis en Beschermd verblijf
Gemeenten, rijk en andere partijen werken aan de transitie 'van beschermd wonen naar een beschermd thuis'. Dit is een regionale aanpak waarbij de centrumgemeente Amsterdam geleidelijk taken overdraagt naar de Amstelland gemeenten. Deze beweging moet bevorderen dat mensen met psychische problemen vaker thuis of in hun eigen woonplaats kunnen blijven wonen. De inzet van specifieke ambulante ondersteuning (Begeleid Thuis) voor de OGGZ doelgroep heeft tot doel dat verhuizing naar een instelling voor beschermd wonen minder vaak nodig is. Vanaf medio 2024 hebben de Amstelland gemeenten de eerste ervaringen opgedaan met het zelf indiceren van Begeleid Thuis zonder wooncomponent. Er is een tijdelijke regio coördinator Begeleid Thuis en Beschermd Verblijf aangesteld die het proces begeleidt. De regio coördinator wordt bekostigd door de Amstelland gemeenten samen.

Aanpak economische dakloosheid
De aanpak economische dakloosheid is een preventieve aanpak waarbij voorkomen wordt dat inwoners die dakloos raken (door bijvoorbeeld echtscheiding, faillissement of huiselijke conflicten) direct in een neerwaartse spiraal terecht komen. De ondersteuning aan deze groep bestaat met name uit begeleiding, eventueel in combinatie met opvang in een tijdelijke woonvoorziening. Tot en met 2026 ontvangen de Amstellandgemeenten (via Amstelveen als penvoerder) €1 miljoen per jaar vanuit Amsterdam.

Programma Arbeidsmigranten: ondersteuning, preventie en toegang tot zorg
In 2024 is gestart met de uitvoering van het programma gericht op arbeidsmigranten. Eén van de zes actielijnen binnen dit programma is 'Ondersteuning, preventie en toegang tot zorg. In dit kader is welzijnsorganisatie Participe in 2024 gestart met een project met als doel de gezondheid en het welzijn van arbeidsmigranten te verbeteren en dakloosheid te voorkomen. In 2026 gaan we hiermee verder.

Risicomelding afloop SPUK GALA en IZA regeling en korting 10% door Rijksoverheid
Sinds enige jaren ontvangt de gemeente Aalsmeer een Specifieke Uitkering (SPUK) om ambities op het vlak van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) te realiseren. Ook ontvangt de gemeente Amstelveen als mandaatgemeente voor de regio Amstelland middelen om de afspraken voortkomend uit het Integraal Zorg Akkoord (IZA) uit te voeren. Beide regelingen zijn incidenteel en lopen tot 2027. De bedoeling van het Rijk en VNG is om een aanvullend zorg en welzijnsakkoord (AZWA) te sluiten waarin de SPUK GALA en SPUK IZA structureel gemaakt worden. Onzeker is nog in welke vorm dit precies gaat zijn en om hoeveel middelen het gaat.
Met de overheveling van diverse specifieke uitkeringen (SPUK's) naar het gemeentefonds per 1 januari 2026 voert het Rijk een structurele korting van 10% door. Voor de gemeente Aalsmeer betekent dit dat er minder geoormerkte middelen beschikbaar zijn voor voornoemde regelingen. Over de consequenties die dit heeft voor de uitvoering van onze taken en de keuzes die wij moeten maken binnen het uit te voeren takenpakket zijn wij in gesprek.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Beheersmaatregelen kosten Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) uitwerken	Uitvoering	
Blijvend inzetten op adequate ondersteuning vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	Uitvoering	
Uitvoering preventie onderdelen van het Gezond en Actiefleven akkoord en in regionaal verband het regioplan van het Integraal Zorgakkoord. o.a. preventie roken en vapen, de ketenaanpak valpreventie, Welzijn op recept, eenzaamheidsbestrijding, Nu Niet	Uitvoering	
Uitvoeren mantelzorguitvoeringsplan	Uitvoering	
Uitvoeren WoonWelzijnZorg visie	Uitvoering	
Uitvoering aanpak economische dakloosheid	Uitvoering	
Doordecentralisatie MOBW naar Begeleid Thuis en Beschermd verblijf	Uitvoering	

Taakvelden per thema

Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden:
6.711 Hulp bij de huishouding (Wmo)
6.712 Begeleiding (Wmo),
6.713 Dagbesteding (Wmo)
6.81a Beschermd wonen (Wmo)
7.1 Volksgezondheid
6.21 Wijkteams

2.1.2 Werk en inkomen

Doelstellingen

- Mee doen aan de samenleving versterken door de arbeidsdeelname te vergroten: inwoners die (aangepast) kunnen werken zijn (binnen korte tijd weer) aan het werk;
- Inwoners met (voor hen onbeheersbare) schulden hebben voldoende perspectief er uit te komen;
- Bevorderen van de maatschappelijke participatie met minimaregelingen;
- Meedoen aan de samenleving bevorderen door verbeteren inburgering.

Actuele beleidsontwikkelingen

Politieke actualiteit

Vanwege de demissionaire status van het kabinet Schoof is het op dit moment nog niet duidelijk of de afronding van de wetgevingstrajecten zal wijzigen. In onderstaande teksten zijn we er vanuit gegaan dat de onderwerpen niet controversieel worden verklaard.

Armoede en schulden

Het Rijk heeft een Nationaal Programma Armoede en Schulden aangekondigd. Dit programma richt zich op het vereenvoudigen van het stelsel van inkomensondersteuning en het verbeteren van de toegang tot voorzieningen. Het Rijk stuurt aan op maatwerk, minder bureaucratie en betere ondersteuning van werkenden met geldzorgen. Ook wordt verwacht dat gemeenten actiever inzetten op preventie en het beter bereiken van inwoners die nu nog onvoldoende gebruik maken van bestaande voorzieningen. Het programma van het Rijk kan mogelijk gevolgen hebben voor onze lokale regelingen en dienstverlening.

Schuldhulpverlening

Het Rijk wil het aantal huishoudens met problematische schulden verminderen. Naar aanleiding van het Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO) Problematische schulden wil het Rijk o.a. een integraal schuldenoverzicht voor burgers mogelijk maken en invorderingskosten minder snel laten oplopen. De kwaliteitseisen voor de schuldhulpverlening worden aangescherpt om de verschillen in bereik en aanbod tussen gemeenten te verkleinen. Gemeenten gaan de vroegsignalering met vaste lasten leveranciers doorontwikkelen. In het beleidsplan schuldhulpverlening 2025 – 2028 "Van stress naar kracht, integrale schuldhulpverlening in Aalsmeer" heeft de gemeenteraad vastgelegd hoe wij dit in Aalsmeer vormgeven.

Menselijke maat

De menselijke maat staat binnen het Sociaal Domein hoog op de agenda. Dat betekent dat er altijd gekeken wordt wat onze inwoners nog meer nodig hebben. Met het programma "optimalisatie Dienstverlening en Communicatie Sociaal Domein" wordt gewerkt met vijf pijlers van de menselijke maat: eenvoudige en laagdrempelige toegang, klantvriendelijke bejegening: vanuit respect en vertrouwen, vanuit de bedoeling: rechtvaardige dienstverlening, klantbehoefte centraal: betrokken en oplossingsgericht en vergroten van lerend vermogen. In 2026 wordt deze aanpak verder voortgezet. Daarbij streven we ernaar om domeinoverstijgend te werken, door te ontkokeren en te ontschotten, zodat inwoners één samenhangende en mensgerichte benadering ervaren.

Participatiewet in balans
Met het wetsvoorstel 'Participatiewet in balans' ambieert de Rijksoverheid een hervorming van de Participatiewet om de balans tussen rechten en plichten te herstellen. Naast een vereenvoudiging van regels en procedures rondom bijstandsuitkeringen wordt aan gemeenten meer ruimte geboden voor maatwerk. De nadruk ligt op: uitgaan van vertrouwen, snellere toeleiding naar werk of andere vormen van maatschappelijke participatie en maatwerk door professionals en gemeenten. De beoogde ingangsdatum van het wetsvoorstel is 1 januari 2026. In het kader van het werken aan 'de menselijke maat' zijn al veel ontwikkelingen geïmplementeerd binnen de ambtelijke organisatie. Beoordeeld wordt welke aanpassingen uit 'Participatiewet in balans' verder moeten worden verwerkt in de uitvoering van de Participatiewet.

Hervorming arbeidsmarktdienstverlening
Om de arbeidsmarktdienstverlening te verbeteren ambieert het Rijk een hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur. Eén van de concrete uitwerkingen is dat er regionaal één loket komt in de vorm van het Werkcentrum. De ambitie van de gemeenten Amstelveen, Aalsmeer, Uithoorn en De Ronde Venen is om het huidige Werkplein AA verder door te ontwikkelen naar een Werkcentrum Amstel-Venen. De dienstverlening aan de inwoners uit de vier genoemde gemeenten wordt vanuit dit werkcentrum georganiseerd. Het Werkcentrum Amstel-Venen wordt daarmee één van de fysieke locaties van het Werkcentrum Groot Amsterdam.

Van school naar duurzaam werk
De Wet 'Van school naar duurzaam werk' gaat naar verwachting in op 1 januari 2026. Het wetsvoorstel sluit naadloos aan op de lijn die reeds door ons is ingezet. Het beoogd effect van het wetsvoorstel is om jeugdwerkloosheid structureel aan te pakken door jongeren met de laagste kans op werk de ondersteuning te bieden die zij nodig hebben en niet uit beeld te laten verdwijnen, ook als ze niet direct werk vinden of hun baan verliezen. De wet verplicht om scholen, Doorstroompunten (voorheen RMC) en gemeenten (Werk & Inkomen) samen een regionaal programma op te stellen en uit te voeren. Begeleiding (terug) naar school en naar werk of een combinatie van beide vormt de kern van de aanpak.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Uitvoering geven aan het beleidsplan Schuldhulpverlening 2025-2028 "Van stress naar kracht: integrale schuldhulp in Aalsmeer"	Uitvoering	
Uitvoering Participatiewet conform 'Participatiewet in balans'	Uitvoering	
Uitvoering wet 'Van school naar duurzaam werk'	Uitvoering	
Doorontwikkeling naar Werkcentrum Amstel-Venen	Uitvoering	
Samen met de klant en ketenpartners zorgen we voor een succesvolle integratie in de Nederlandse samenleving. Alle inburgeraars krijgen een passend traject aangeboden	Uitvoering	

Taakvelden per thema
Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden:
6.3 Inkomensregelingen
6.4 WSW en beschut werk; en 6.5 Arbeidsparticipatie.

2.1.3 Jeugd

Doelstellingen
- Ieder kind en iedere jongere kan veilig, gezond en kansrijk opgroeien.
- We bevorderen een goede samenwerking tussen gezinnen, scholen, verenigingen, professionals en andere betrokkenen en we zorgen voor een passend hulpaanbod dat aansluit op de behoefte van het kind.

Actuele beleidsontwikkelingen
Preventie Jeugd
Met de overheveling van specifieke uitkeringen (SPUK's) naar het gemeentefonds per 1 januari 2026 voert het Rijk een structurele korting van 10% door. Voor de gemeente Aalsmeer betekent dit dat er minder geoormerkte middelen beschikbaar zijn voor jeugdpreventie. Hoewel dit gemeenten meer beleidsvrijheid geeft, leidt het uiteindelijk tot een lager budget. Per saldo ontvangen gemeenten minder middelen voor jeugdpreventie dan eerder via de SPUK-regelingen het geval was.

Tegelijkertijd wordt in 2026 vervolg gegeven aan de herijking van het jeugdpreventiebeleid, zoals vastgesteld in 2025, met als doel om gericht en doeltreffend preventie in te zetten. De inzet blijft gericht op een effectieve en samenhangende aanpak voor jeugdigen. Daarbij ligt de focus op het actualiseren van het aanbod, het versterken van samenwerking en informele ondersteuning, en het verbeteren van de toegankelijkheid en doorverwijzing.

Afwegingskader Jeugd en Onderwijs
De gemeenten en de samenwerkingsverbanden passend onderwijs in de regio Amstelland werken per 2026 aan de inrichting en borging van het Model Integrale Samenwerking rondom jeugdigen. Dit online en openbaar toegankelijke model biedt vanaf 2027 inzicht in de verdeling van (wettelijke) verantwoordelijkheden tussen de Jeugdwet en de Onderwijswetten.

Doel van het model is om helderheid te bieden over wie waarvoor verantwoordelijk is, en daarmee de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp te versterken. De huidige wetgeving biedt hiervoor onvoldoende duidelijkheid. In regionaal verband worden daarom aanvullende afspraken gemaakt om verantwoordelijkheden beter af te bakenen en de samenwerking structureel te verbeteren.

Regionale inkoop (hoog)specialistische jeugdhulp
In 2023 is de landelijke Hervormingsagenda jeugd vastgesteld door het Rijk, gemeenten, zorgaanbieders, verwijzers en cliëntenraden. Hierin is onder meer vastgelegd dat (hoog)specialistische jeugdhulp in regionaal verband moet worden ingekocht zodra de Wet "verbetering beschikbaarheid jeugdzorg" in werking treedt, naar verwachting eind september 2025. Met de gemeenten in de regio Amsterdam-Amstelland zijn we in gesprek om hieraan vorm te geven. Er dient ook een Gemeenschappelijke Regeling (GR) Jeugdregio te worden opgericht waarin onder andere inkoop, contractmanagement en administratieve processen moeten worden ondergebracht. Verwacht wordt dat een nieuwe contractering vanaf 2028 of 2029 ingaat.

Veiligheids-/ jeugdbeschermingsketen
De jeugdbeschermingsketen staat al geruime tijd onder druk. De complexiteit van casuïstiek neemt toe, er is een structureel tekort aan gekwalificeerd personeel en het organiseren van passende hulpverlening vergt vaak veel tijd.

Op landelijk niveau wordt gewerkt aan het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming, dat gericht is op een effectievere, mensgerichtere en meer rechtsbeschermende aanpak. Aalsmeer gaat samen met Amstelveen in 2025 aan de slag met de uitvoering van dit toekomstscenario en zet dit voort in 2026. In dit kader zetten beide gemeenten in op de doorontwikkeling van de lokale veiligheidsketen. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met partners zoals Veilig Thuis, de Raad voor de Kinderbescherming, Jeugdbescherming en diverse zorgaanbieders.

Grip op Jeugdhulp
Om de betaalbaarheid en beschikbaarheid van jeugdhulp te waarborgen, wordt het programma 'Grip op Jeugdhulp' dat in 2024 is gestart verder geïntensiveerd en voortgezet in 2026. In samenwerking met huisartsen wordt ingezet op het voorkomen van verwijzingen naar niet noodzakelijke of niet-passende jeugdhulp. De gemeentelijke verwijzers voeren meer regie op de instroom, duur en zwaarte van jeugdhulptrajecten. De bestaande aanpak richting jeugdhulpaanbieders wordt voortgezet, met nadruk op effectiviteit van de zorg. Daarnaast wordt de aanpak voor complexe casuïstiek geïntensiveerd, om te zorgen voor meer passende hulp voor jongeren met meervoudige problematiek en het bevorderen van de uitstroom.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Voorzetten pilot Ervaringsdeskundigheid jeugd, 2024-2026	Uitvoering	
Voorzetten regionale inkoop (hoog)specialistische jeugdhulp	Uitvoering	
Implementatie toekomstscenario kind- en gezinsbescherming	Uitvoering	
Programma 'Grip op Jeugdhulp (PGoJ): Intensiveren samenwerking met huisartsen om instroom te beperken en te komen tot passende en noodzakelijke jeugdhulp	Uitvoering	
PGoJ: Extra aandacht voor het beperken van de instroom in jeugdhulp door gemeente	Uitvoering	
PGoJ: Extra aandacht voor de regie op lengte en zwaarte jeugdhulp door gemeente	Uitvoering	
PGoJ: Voortzetten aanpak grip op jeugdhulp richting aanbieders	Uitvoering	
PGoJ: Intensiveren aanpak voor complexe casuïstiek	Uitvoering	

Taakvelden per thema
Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden:
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal
6.791 PGB Wmo
6.792 PGB Jeugd
6.821 Jeugdbescherming

6.822 Jeugdreclassering
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd

2.1.4 Samenkracht en burgerparticipatie

Doelstellingen
- Stimuleren betrokkenheid van inwoners bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid, plannen en projecten;
- Aansluiten bij de behoefte van inwoners en belanghebbenden rondom participatie trajecten in de fysieke en sociale leefomgeving door gerichte doelgroepbenadering en inzet van innovatieve middelen;
- Extra aandacht in communicatie voor kwetsbare groepen en bij participatie specifieke doelgroepen zoals jongeren;
- Versterken sociale basis;
- Er is een rijk sociaal, kerkelijk en verenigingsleven in Aalsmeer en er zijn veel plekken waar mensen elkaar opzoeken en ontmoeten. Deze kwaliteit van Aalsmeer en Kudelstaart behouden we graag;
- Alle inwoners moeten de ruimte hebben om zichzelf te zijn, ongeacht huidskleur, afkomst, seksuele voorkeur, religie, het hebben van een beperking of andere persoonlijke kenmerken;

Actuele beleidsontwikkelingen
Ontmoeten
In 2024 is het uitvoeringsplan “Ontmoeten in Aalsmeer 2024-2026” vastgesteld, in 2026 gaan we door met het uitvoeren van de acties uit dit plan en worden deze acties geëvalueerd. Op korte termijn is hierbij aandacht voor het ondersteunen van de buurthuizen en lokale initiatieven die verbinding stimuleren en de sociale basis versterken. Daarnaast wordt er in 2026 een lange termijn perspectief opgeleverd afhankelijk van de evaluatie van de acties uit het uitvoeringsplan.

Diversiteit en inclusie
Ook in 2026 werken we voort aan de uitvoering van het Uitvoeringsplan Diversiteit en Inclusie 2024–2026, waarmee we uitwerking geven aan het VN verdrag handicap. We blijven in gesprek met inwoners, maatschappelijke organisaties, bedrijven en andere partners in de gemeente, zodat onze aanpak aansluit bij actuele behoeften en signalen uit de samenleving. De afgelopen jaren is het onderwerp diversiteit en inclusie onder druk komen te staan door nationale en internationale ontwikkelingen. Juist daarom blijft het van groot belang dat we als gemeente actief blijven investeren in verbinding, wederzijds begrip en sociale cohesie.

In 2026 richten we ons specifiek op vier kernthema’s:
- Toegankelijkheid: het verbeteren van fysieke, digitale en sociale toegankelijkheid voor alle inwoners, met bijzondere aandacht voor mensen met een beperking;
- LHBTIQ+ emancipatie: het versterken van de sociale acceptatie en veiligheid van LHBTIQ+ inwoners;
- Anti-discriminatie: het voorkomen en bestrijden van discriminatie, onder meer door samenwerking met de antidiscriminatievoorziening, aandacht voor bewustwording en educatie;

- Internationale ontmoetingen: het faciliteren van contact en wederzijds begrip tussen inwoners met verschillende culturele achtergronden, onder andere door laagdrempelige ontmoeting en dialoog.

Met deze focus dragen we bij aan een inclusieve samenleving waarin iedereen zich gezien, gehoord en welkom voelt.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Uitvoeren korte en lange termijn acties uit het Uitvoeringsplan Ontmoeten	Uitvoering	
Uitvoeren diversiteitsbeleid	Uitvoering	
Pilot gemeentelijke wijkregisseur	Uitvoering	
Ondersteunen kansrijke initiatieven die bijdragen aan de sociale basis en de sociale samenhang versterken	Uitvoering	

Taakvelden per thema

Aan dit thema is gekoppeld het taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Financiën

Programma	Rekening	Begroting	Begroting 2026			Meerjarenbegroting		
bedrag x € 1.000	2024	2025	Lasten	Baten	Saldo	2027	2028	2029
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-7.582	-8.625	4.010	548	-3.462	-3.408	-2.974	-2.974
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-3.051	0	0	0	0	0	0	0
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	0	-738	754	0	-754	-754	-754	-754
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	-1.060	1.691	0	-1.691	-1.670	-1.645	-1.645
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	0	-1.378	1.203	0	-1.203	-1.203	-1.074	-1.074
6.3 Inkomensregelingen	-1.769	-1.766	8.972	6.737	-2.235	-2.235	-2.235	-2.235
6.4 WSW en beschut werk	-818	-740	766	0	-766	-771	-734	-685
6.5 Arbeidsparticipatie	-522	-655	641	0	-641	-644	-648	-650
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	-1.480	0	0	0	0	0	0	0
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	0	-1.350	1.571	23	-1.548	-1.548	-1.548	-1.548
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	0	-2.407	2.699	175	-2.524	-2.407	-2.366	-2.366

Programma	Rekening	Begroting	Begroting 2026			Meerjarenbegroting		
bedrag x € 1.000	2024	2025	Lasten	Baten	Saldo	2027	2028	2029
6.712 Begeleiding (Wmo)	0	-1.411	1.611	0	-1.611	-1.580	-1.562	-1.562
6.713 Dagbesteding (Wmo)	0	-1.234	1.297	0	-1.297	-1.239	-1.195	-1.195
6.71a Hulp bij het huishouden (Wmo)	-2.520	0	0	0	0	0	0	0
6.71b Begeleiding (Wmo)	-1.138	0	0	0	0	0	0	0
6.71c Dagbesteding (Wmo)	-1.200	0	0	0	0	0	0	0
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	-6.864	0	0	0	0	0	0	0
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	-1.012	0	0	0	0	0	0	0
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-1.289	0	0	0	0	0	0	0
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	0	-6.845	7.044	0	-7.044	-7.044	-6.574	-6.574
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	0	-296	312	0	-312	-312	-312	-312
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	-1.746	1.836	0	-1.836	-1.836	-1.836	-1.836
6.791 PGB Wmo	0	-186	190	0	-190	-183	-180	-180
6.792 PGB Jeugd	0	-191	200	0	-200	-200	-200	-200
6.811 Beschermd Wonen (Wmo)	0	-15	16	0	-16	0	0	0
6.81a Beschermd wonen (Wmo)	-8	0	0	0	0	0	0	0
6.821 Jeugdbescherming	0	-513	539	0	-539	-539	-539	-539
6.822 Jeugdreclassering	0	-134	141	0	-141	-141	-141	-141
6.82a Jeugdbescherming	-480	0	0	0	0	0	0	0
6.82b Jeugdreclassering	-126	0	0	0	0	0	0	0
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	0	-598	459	0	-459	-459	-459	-459
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	0	-699	427	0	-427	-427	-427	-427
7.1 Volksgezondheid	-1.443	-1.536	1.733	122	-1.611	-1.611	-1.611	-1.611
Resultaat voor bestemming	**-31.300**	**-34.123**	**38.111**	**7.605**	**-30.505**	**-30.209**	**-29.013**	**-28.966**
Mutatie reserves	932	150	0	150	150	0	0	0
Resultaat	**-30.368**	**-33.973**	**38.111**	**7.755**	**-30.355**	**-30.209**	**-29.013**	**-28.966**

Wijziging in taakvelden

In bovenstaande tabel zijn vanaf de begroting 2025 verschuivingen zichtbaar ten opzichte van de rekening 2024. Dit volgt uit een wijziging in de IV3-richtlijnen waarbij een aantal taakvelden op het gebied van de Jeugd en WMO met ingang van 2025 gewijzigd is met een

herverdeling van een aantal budgetten als gevolg. Deze wijziging heeft geen effect op het totaalsaldo van het programma of de subsidiebijlage. Voor meer achtergrond bij deze verplichte wijziging wordt verwezen naar Iv3-model gemeenten 2025 | CBS.

Ontwikkeling programmasaldo	Meerjarenraming			
bedrag x € 1.000	2026	2027	2028	2029
Primitieve begroting	-26.128	-25.929	-25.346	-25.346
Raadsbesluiten voorgaand jaar	-974	-949	-949	-949
Kadernota	-1.838	-1.925	-1.791	-1.791
Saldo voor begroting	**-28.939**	**-28.804**	**-28.086**	**-28.086**
Mutaties begroting				
Nominale ontwikkelingen	-944	-934	-928	-928
Kostentoerekening	141	141	141	141
Begrotingsrechtmatigheid	-150	-150	-150	-150
Overige besluitvorming				
Aanpassing BUIG 2025 septembercirculaire 2024	28	28	28	28
BUIG macrobudget 2025	-389	-389	-389	-389
Meicirculaire 2025	-102	-102	371	418
Saldo mutaties in begroting	**-1.416**	**-1.406**	**-927**	**-880**
Totaal	**-30.355**	**-30.209**	**-29.013**	**-28.966**

Toelichtingen overige mutaties

Mutaties begroting

Loon- en prijscompensatie (Nominale ontwikkelingen)
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2026’. Dit betreft een per saldo budgetneutrale mutatie over de verschillende programma’s van deze programmabegroting van de loon- en prijsinflatie. De dekking van de indexatie van de programmabudgetten binnen de diverse programma’s wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs die onderdeel is van programma 8 Algemene dekkingsmiddelen.

Kostentoerekening
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2026’. Dit betreft de per saldo budgetneutrale verdeling van de dienstverleningsbijdrage (programma 7 Overhead) over de programmabudgetten binnen de diverse programma’s.

Overige besluitvorming

Meicirculaire 2025
De raadsbrief Meicirculaire maakt onderdeel uit van de besluitvorming van de begroting 2026 en is ter informatie verstrekt bij de Kadernota 2026.

BUIG macrobudget 2025
Op 30 april 2025 is het nader voorlopige macrobudget BUIG 2025 geactualiseerd voor bijstellingen op de omvang van het macrobudget. Daarnaast is de loonkostensubsidie (LKS) geactualiseerd op basis van 2024 (t-1). Over deze bijstelling is de raad geïnformeerd in de raadsbrief meicirculaire 2025 d.d. 18 juni 2025.

Aanpassing BUIG 2025 septembercirculaire 2024
Bijstelling aan de hand van de definitieve beschikking BUIG 2024 en de voorlopige beschikking BUIG 2025.

Begrotingsrechtmatigheid

Ombuigingsopgave subsidies op tiener- en jongerenwerk
In de kadernota 2025 is een ombuigingsvoorstel voor het sociaal domein vastgesteld. Voor 2026 bedraagt de bezuinigingsopgave € 100.000. Op 26 november 2024 heeft het college hier invulling aan gegeven het verlagen van het budget op tiener- en jongerenwerk. De raad is hier op dat moment over geïnformeerd met een raadsbrief.

Kinderboerderij Boerenvreugd - Ons Tweede Huis
Vanaf 2026 ontvangt Kinderboerderij Boerenvreugd een jaarlijkse gemeentelijke bijdrage. De exploitatie wordt gezamenlijk verzorgd door Stichting Boerenvreugd en Stichting Ons Tweede Thuis. Door gewijzigde wet- en regelgeving is voortzetting zonder gemeentelijke steun niet langer haalbaar. Met deze bijdrage wordt de maatschappelijke functie van de kinderboerderij geborgd.

Bijstelling budget WMO hulpmiddelen
Vlak voor het gereedkomen van de 1e bestuursrapportage werd bekend het budget voor de WMO hulpmiddelen met € 155.000 (structureel) dient te worden bijgesteld. Dekking van deze hogere kosten, die het gevolg zijn van loon-prijsindexatie, vindt plaats uit de stelpost voor de prijscompensatie.

Verbonden partijen

Bij de realisering van de doelstellingen van programma Sociaal domein zijn betrokken:
- Openbare GezondheidsZorg (OGZ) Amstelland;
- GGD Amsterdam-Amstelland en Amstelland;
- Veilig Thuis; en
- Meerlanden Werkorganisatie (werknaam: AM-match).

Een nadere toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen, financiële positie, risico's en de financiële bijdrage 2026 van bovenstaande partijen is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen van deze begroting.

2.2 Onderwijs en ontplooiing

Inleiding

Elk kind heeft recht op goed onderwijs, net zo als elk kind gezond en veilig moet kunnen opgroeien en de kans moet krijgen zich te ontplooien. Daarom zijn naast onderwijs ook sport en cultuur belangrijk. In Aalsmeer willen wij zo veel mogelijk een gelijke start en gelijke kansen voor iedereen.
Goed onderwijs vraagt om kwalitatief goede gebouwen, passend onderwijs voor ieder kind en goede aansluiting tussen vroeg- en voorschoolse educatie en het basisonderwijs en daarna het middelbaar onderwijs. Met elkaar gaan wij voor hetzelfde doel: kwalitatief goed onderwijs voor elk kind in Aalsmeer.
Kenmerkend voor Aalsmeer is het rijke verenigingsleven. De vele sportclubs, verenigingen en culturele instellingen zijn niet alleen belangrijk voor de individuele ontwikkeling, maar vervullen ook een belangrijke sociale rol in onze samenleving. Ze zorgen voor verbinding. Mensen leggen nieuwe contacten en voor nieuwkomers is het een manier om te integreren in de gemeenschap. Vrijwilligers zijn belangrijk voor onze samenleving en voor het verenigingsleven.
Aalsmeer heeft een goed voorzieningenniveau. Wij vinden het van belang dat die voorzieningen zoveel mogelijk bereikbaar en toegankelijk voor iedereen zijn. Wij faciliteren clubs, verenigingen en culturele instellingen en moedigen hen aan om een aanbod te bieden waar onze Aalsmeerders behoefte aan hebben

2.2.1 Onderwijs

Doelstellingen
Goed onderwijs vraagt om kwalitatief goede gebouwen, passend onderwijs voor ieder kind en goede aansluiting tussen vroeg- en voorschoolse educatie en het basisonderwijs en daarna het middelbaar onderwijs.

Actuele beleidsontwikkelingen
Samenwerken
In nauwe samenwerking met onze onderwijs- en kinderopvangpartners is 'de Onderwijs- en ontwikkelagenda, 2025-2027' opgesteld. Dit uitvoeringsplan dient de komende jaren als praktische leidraad in onze gezamenlijke overleggen. Vanuit onze diverse rollen en verantwoordelijkheden bundelen we de krachten met één gemeenschappelijk doel: kinderen laten opgroeien in een gezonde, veilige en liefdevolle omgeving, zodat ze zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Onderwijsachterstandenbeleid en Voorschoolse Educatie
De gemeente Aalsmeer biedt voorschoolse educatie aan voor kinderen met een VE-indicatie en voldoet aan de landelijke kwaliteitseisen. In 2026 ligt de focus op samenwerking met kinderopvang, kwaliteitsverbetering, gezinsgerichte ondersteuning en toezicht via de GGD.

Vanaf 2026 heeft het Rijk besloten om 10% te gaan bezuinigen op de budgetten Onderwijsachterstandenbeleid (hierna OAB) van gemeenten. Jaarlijks fluctueren deze budgetten, omdat deze bepaald worden aan de hand van het risico op een onderwijsachterstand bij peuters en basisschoolleerlingen. In Aalsmeer nemen deze risico's de afgelopen jaren toe

waardoor het budget ook toeneemt. De verwachting is dan ook dat deze korting niet zal leiden tot beleidswijzigingen of tekorten op het gebied van OAB Aalsmeer.

Binnen de voorschoolse educatie (ve) zijn, met incidentele middelen tot en met 2025, jeugdhulpverleners actief om vroegtijdige signalering en passende zorg te bieden.
De pilot 'Vroegsignalering' is in het 1e kwartaal 2024 positief geëvalueerd. Om dit succesvolle initiatief structureel voort te zetten zijn hiervoor middelen in de Kadernota 2026 opgenomen.

Nieuwkomersonderwijs
Aalsmeer heeft het onderwijs voor nieuwkomers in het primair onderwijs ondergebracht bij Stichting WijWijzer; 'Taalsmeer'. In het voorgezet onderwijs stromen de nieuwkomerskinderen door in de internationale schakelklassen (ISK) bij Futuris en Nova-college.

Naast de nog steeds groeiende instroom van Oekraïense vluchtelingen, is afgelopen december het verdeelbesluit met betrekking tot de eerder vastgestelde ‘Spreidingswet’ door de minister vastgesteld. Hoewel het demissionaire kabinet nog werkt aan intrekking van de wet, blijft uitvoering van huidige wet- en regelgeving vooralsnog evident. Dit heeft ook gevolgen voor het nieuwkomersonderwijs. We houden rekening met wisselende instroom van kinderen en de uitvoering van de Wet tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen. Flexibiliteit in opvang, onderwijs en ondersteuning blijft daarmee essentieel.

Laaggeletterdheid
In 2025 wordt het Meerjarig Regionaal Programma Laaggeletterdheid 2020–2024 geactualiseerd tot het Regionaal Meerjarenplan Basisvaardigheden 2025–2028. De huidige ‘Aanpak Laaggeletterdheid Amstelveen en Aalsmeer 2022–2026’ vormt de lokale uitwerking hiervan en wordt eind 2026 geëvalueerd en geactualiseerd. De focus ligt op het versterken van taal-, reken- en digitale vaardigheden, met daarbij extra aandacht voor een gezinsaanpak laaggeletterdheid.

Van school naar duurzaam werk
Op 1 januari 2026 treedt de wet 'Van school naar duurzaam werk' in werking. Deze wet verplicht gemeenten, scholen en andere partners om samen te werken aan een betere begeleiding van jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt, zoals leerlingen uit het praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs, mbo en vroegtijdig schoolverlaters. Wij bereiden ons voor op de uitvoering van deze wet en stemmen het beleid hierop af, met als doel duurzame participatie van jongeren in werk of vervolgonderwijs.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Uitvoering geven aan de Onderwijs- en ontwikkelagenda, 2025 - 2027	Uitvoering	
Uitvoering geven aan het Regionaal Meerjarenplan Basisvaardigheden 2025–2028	Uitvoering	
Uitvoering geven aan de wet 'Van school naar duurzaam werk'	Uitvoering	
Evaluatie en actualisatie 'Aanpak Laaggeletterdheid Amstelveen en Aalsmeer 2022–2026'	Uitvoering	
Het onderwijs neemt deel aan het kernteam preventie jeugd Aalsmeer	Uitvoering	

Taakvelden per thema
Aan dit thema is gekoppeld het taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken.

2.2.2 Onderwijshuisvesting

Doelstellingen
Goed onderwijs vraagt om goede schoolgebouwen. Het moet een inspirerende leer-, werk- en zorgomgeving zijn. Aalsmeer voorziet in duurzame schoolgebouwen waarin het gezond en fijn is voor de kinderen en medewerkers om in te leren en te werken.

Actuele beleidsontwikkelingen
Nieuwbouw Kindcentrum Oosteindedriehoek
Voor de realisatie van het kindcentrum is een voorlopig ontwerp gemaakt, dat medio 2025 is besproken in de stuurgroep. Vervolgens wordt een definitief ontwerp uitgewerkt en tevens doorgerekend, waarna een investeringskrediet wordt gevraagd aan de gemeenteraad in het eerste halfjaar van 2026. Volgens de planning start de bouw van het kindcentrum in het najaar van 2026. Naar verwachting kunnen de gebruikers medio 2028 het gebouw in gebruik nemen.

Herindeling De Mikado, Catharina-Amalialaan 66
Na ingebruikname van het kindcentrum Oosteindedriehoek ontstaat in De Mikado ruimte, die ingevuld gaat worden met maatschappelijke functies. In 2025 is een plan van aanpak gemaakt om te inventariseren welke maatschappelijke functies geïnteresseerd zijn in de beschikbare ruimten. Voor de overgebleven hoofdgebruikers is het belangrijk te weten of deze nieuwe huurders ook passen bij het onderwijs, kinderopvang en sport en zelfs of er (inhoudelijke) samenwerking mogelijk is. Afhankelijk van de wensen en eisen van de toekomstige en huidige gebruikers is budget noodzakelijk voor het doen van inpandige aanpassingen. Dit wordt in 2026 nader uitgewerkt en hiervoor wordt in 2027 een budget aangevraagd.
Het voornemen is om de negen overgebleven daklokalen te verwijderen. De daklokalen hebben een slecht binnenklimaat, hebben in 2027/2028 de leeftijd van 20 jaar bereikt en hebben de afgelopen jaren voor veel wateroverlast voor het hoofdgebouw gezorgd. De ontstane ruimte op het dak kan worden ingevuld met zonnepanelen. Hiervoor wordt in 2027 ook een budget aangevraagd.

Locatieonderzoek robuuste school Kudelstaart
Uit de leerlingenprognose van april 2025 blijkt dat, ondanks de woningbouwprojecten Westeinderhage, Hoofdweg-Zuid en appartementen in Kudelstaart-centrum, het aantal leerlingen van de drie basisscholen in Kudelstaart enigszins groeit. Maar niet zodanig dat naast De Rietpluim een tweede robuuste schoolgebouw nodig is. In eerdere prognoses was de woningbouw in Hoofdweg-Zuid gelijktijdig met Westeinderhage gepland en dat resulteerde in een grotere toename van het aantal leerlingen. Nu volgen deze woningbouwontwikkelingen achter elkaar en hebben ook een langere bouwperiode. Woningbouwplanning heeft een grote invloed op de leerlingenprognose. Verdere uitwerking van dit gegeven wordt in het najaar van 2025 uitgewerkt. U bent over het verdere proces middels een raadsbrief geïnformeerd.

Vervanging OBS Samen Een, Schoolstraat 15
Het schoolgebouw van OBS Samen Een heeft inmiddels de 50 jaar bereikt en is aan vervanging toe. Voor vervangende nieuwbouw op dezelfde locatie is tijdelijke huisvesting nodig. Voor tijdelijke huisvesting is geen geschikte locatie voorhanden en het werkt ook kostenverhogend. Daarom zijn we in overleg met de ontwikkelaar en eigenaar van locatie TV-studio's om te bespreken of de school, aangevuld met kinderopvang en gymzaal in deze ontwikkeling past. Een aantal scenario's wordt in 2025 uitgewerkt en medio 2026 aan de raad voorgelegd.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Renovatie in combinatie met verduurzaming Jozefschool, Geraniumstraat 2	Uitvoering	
Nieuwbouw Kindcentrum Oosteindedriehoek	Raad	2e kwartaal
Herinrichting De Mikado, Catharina-Amalialaan 66	Uitvoering	
Locatieonderzoek robuuste school Kudelstaart	Uitvoering	
Vervanging OBS Samen Een, Schoolstraat 15	Raad	2e kwartaal

Taakvelden per thema
Aan dit thema is gekoppeld het taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting.

2.2.3 Sport

Doelstellingen

1. Sportparticipatie:
    - Het continueren en/of verhogen van de sport- en beweegdeelname bij verschillende doelgroepen.
    - Structurelere samenwerking om sport & bewegen in te zetten als middel.
    - Advisering en ondersteuning bieden aan sportverenigingen uit de gemeente Aalsmeer. Ondersteunen, faciliteren en participeren in het Sportakkoord Aalsmeer.
2. Sport en beweegaccommodaties:
    - Een divers en uitnodigend bewegingsklimaat voor de georganiseerde en ongeorganiseerde sport aanbieden.
    - Passend en toereikend aanbod van sport- en beweegvoorzieningen in de binnen en buitenruimte.
    - Het zo veel mogelijk realiseren van een up-to-date basisinfrastructuur voor de Aalsmeerse en Kudelstaartse sportverenigingen.
3. Subsidies:
    - Versterken van sportparticipatie en sportdeelname onder de inwoners.
    - Ondersteunen schoolsporttoernooien.

Actuele beleidsontwikkelingen

Sportbeleid en sportinfrastructuur

Voor 2026 heeft het Rijk een korting van 10% aangekondigd op de SPUK GALA-middelen. Dit heeft directe gevolgen voor de uitvoering van onder andere het Sportakkoord II en de Brede Regeling Combinatiefuncties (buurtsportcoaches). Daarnaast vervallen na 2026 mogelijk meerdere regelingen of krijgen deze een andere financiële invulling, waaronder de SPUK Sport en de Brede SPUK (waarbinnen zowel het Sportakkoord als de Brede Regeling Combinatiefuncties vallen). De aanvullende middelen uit het College Uitvoeringsplan (CUP) 2022 - 2026 vervallen na 2026. Zonder structurele opvolging of alternatieve dekking komt de continuïteit van functies en programma’s voor sportparticipatie, sportstimulering en bewegen als middel onder druk te staan.

Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer (ESA)

De gemeente heeft de intentie om per 1 januari 2026 over te stappen van het huidige subsidiemodel naar een dienstverleningsovereenkomst met ESA. Hiermee worden onduidelijkheden in taken, prestaties en verantwoording structureel opgelost, onder andere rondom het meerjarenonderhoud van binnen- en buitensportaccommodaties en De Oude Veiling. De overgang vraagt om duidelijke afspraken, borging van kwaliteit en een zorgvuldige implementatie, mede gezien de financiële, juridische en uitvoeringsrisico’s.

Buitensport en toekomstbestendigheid

Na afronding van het verduurzamingstraject met LED-verlichting worden de verhuurcontracten tussen ESA en de buitensportverenigingen geactualiseerd. Doel is een transparant en toekomstbestendig kader met heldere verantwoordelijkheden. Aansluitend volgt een herijking van de buitensporttarieven, gericht op een transparant, eerlijk en duurzaam kostendekkingsmodel. De verenigingen worden hierbij actief betrokken.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Sportstimulering en sportparticipatie	Uitvoering	
Adviseren aan sportverenigingen, de uitvoering van het Lokaal Sportakkoord en regeling combinatiefuncties/buurtsportcoach, Sport als Middel-projecten en sportevenementen	Uitvoering	
Afronden actualisatie vernieuwen huurcontracten tussen ESA en buitensportverenigingen	Uitvoering	
Herijking tarieven buitensportverenigingen	Raad	4e kwartaal
Proces naar nieuwe zwemvoorziening in Aalsmeer	Uitvoering	
Vervanging 3 kunstgrasvelden bij FC Aalsmeer en RKDES	Uitvoering	

Taakvelden per thema

Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden:
5.1 Sportbeleid en activering; en
5.2 Sportaccommodaties.

2.2.4 Kunst en cultuur

Doelstellingen

- Verder versterken van de regierol in het culturele veld en meer samenwerking van kunst- en cultuurorganisaties in de gemeente Aalsmeer.
- Lokale cultuuractiviteiten in het aanbod muziek- en cultuureducatie op scholen en lokale amateurkunst versterken.
- Aansluiten bij de landelijke zorgplicht voor bibliotheken.
- De bibliotheek als financieel toegankelijke voorziening voor iedereen.
- De lokale omroep voorbereiden op de vorming van de streekomroep.
- Versterken positie van kunst in de buitenruimte ter verbetering van de leefomgeving, waaronder inzetten kunst in de buitenruimte voor het versterken van welzijn/de sociale samenhang en natuurbeleving.
- Behoud van cultureel erfgoed in Aalsmeer voor toekomstige generaties en de geschiedenis van Aalsmeer levend houden.

Actuele beleidsontwikkelingen

Zorgplicht Bibliotheken

Vanaf 2026 geldt er vanuit het Rijk een zorgplicht voor bibliotheken. Gemeenten en provincies moeten vanaf 2026 zorgen voor voldoende en volwaardige bibliotheken. De gewijzigde Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen (Wsob) geldt voor alle gemeenten. De bekostiging van deze zorgplicht verloopt via het gemeentefonds.

Toegankelijk lidmaatschap voor iedereen

Per 1 januari 2026 willen we Aalsmeerpashouders een gratis bibliotheekabonnement aanbieden. De bibliotheek is een belangrijke maatschappelijke voorziening die zich bezighoudt met grote, maatschappelijke opgaven, waaronder de geletterdheid, het omgaan met de informatiesamenleving en het stimuleren van een leven lang ontwikkelen. Er worden in de bibliotheek veel activiteiten georganiseerd die juist voor de doelgroep Aalsmeerpashouders erg relevant zijn. Denk hierbij aan het financieel café, het informatiepunt digitale overheid en het werkplein. Het aantal abonnementhouders met een Aalsmeerpas is echter beperkt. Vanuit de Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen en de Bibliotheekvisie heeft de gemeente het streven om een financieel toegankelijke bibliotheek te realiseren. Door het voor Aalsmeerpashouders mogelijk te maken om een gratis abonnement te verkrijgen, werken we hieraan.

Streekvorming Radio

Het Rijk is voornemens om vanaf 2028 niet langer de lokale omroepen te financieren via het gemeentefonds, maar via streekomroepen die vanuit het Rijk gefinancierd worden. Deze wijziging komt voort uit de nog vast te stellen nieuwe Mediawet en heeft het doel om de lokale journalistiek te professionaliseren. Radio Aalsmeer gaat volgens deze streekindeling deel uitmaken van de streek ‘Amstelland’ samen met de omroepen uit de gemeenten Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Verder versterken regierol cultuur	Uitvoering	
Uitvoering Zorgplicht Bibliotheken	Uitvoering	
Gratis bibliotheeklidmaatschap Aalsmeerpashouders	Uitvoering	
Voorbereiding streekvorming radio	Uitvoering	
Uitvoering Notitie Beeldende Kunst	Uitvoering	

Taakvelden per thema

Aan dit thema zijn de volgende taakvelden gekoppeld:
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie
5.4 Musea
5.5 Cultureel erfgoed
5.6 Media

Financiën

Programma	Rekening	Begroting	Begroting 2026			Meerjarenbegroting		
bedrag x € 1.000	2024	2025	Lasten	Baten	Saldo	2027	2028	2029
4.2 Onderwijshuisvesting	-1.062	-1.142	1.624	451	-1.174	-1.098	-943	-1.296
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-1.043	-1.368	1.832	555	-1.278	-1.278	-1.278	-1.278
5.1 Sportbeleid en activering	-1.854	-1.999	2.134	170	-1.964	-1.844	-1.844	-1.844
5.2 Sportaccommodaties	-440	-650	1.958	1.006	-952	-1.166	-1.141	-2.117
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	-485	-571	485	0	-485	-437	-437	-437
5.4 Musea	-158	-164	169	0	-169	-169	-169	-169
5.5 Cultureel erfgoed	-94	-234	176	0	-176	-176	-176	-176
5.6 Media	-601	-862	752	32	-720	-620	-620	-620
Resultaat voor bestemming	**-5.738**	**-6.990**	**9.130**	**2.213**	**-6.917**	**-6.787**	**-6.608**	**-7.936**
Mutatie reserves	6	-87	3.028	3.078	50	50	50	733
Resultaat	**-5.732**	**-7.077**	**12.158**	**5.291**	**-6.867**	**-6.737**	**-6.558**	**-7.203**

Ontwikkeling programmasaldo bedrag x € 1.000	Meerjarenraming 2026	 2027	 2028	 2029
Primitieve begroting	-6.186	-6.073	-7.247	-7.189
Raadsbesluiten voorgaand jaar	-111	-11	981	-11
1e Bestuursrapportage	7	7	7	7
Kadernota	-18	-54	-39	-314
Saldo voor begroting	**-6.307**	**-6.131**	**-6.299**	**-7.507**
Mutaties begroting				
Nominale ontwikkelingen	-125	-125	-122	-122
Kapitaallasten	57	9	376	1.027
Kostentoerekening	-7	-7	-7	-7
Investeringen	0	3	-20	-9
Begrotingsrechtmatigheid	16	16	16	16
Overige besluitvorming				
Herstel stelpost exploitatielasten bij zwembad	0	0	0	-100
Wijziging dotatie groot onderhoud ESA	-502	-502	-502	-502
Saldo mutaties in begroting	**-560**	**-606**	**-259**	**304**
Totaal	**-6.867**	**-6.737**	**-6.558**	**-7.203**

Toelichtingen overige mutaties

Mutaties begroting

Loon- en prijscompensatie (Nominale ontwikkelingen)
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2026’. Dit betreft een per saldo budgetneutrale mutatie over de verschillende programma’s van deze programmabegroting van de loon- en prijsinflatie. De dekking van de indexatie van de programmabudgetten binnen de diverse programma’s wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs die onderdeel is van programma 8 Algemene dekkingsmiddelen.

Kapitaallasten
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2026’. Dit betreft de mutatie als gevolg van het actualiseren van de kapitaallasten.

Kostentoerekening
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2026’. Dit betreft de per saldo budgetneutrale verdeling van de dienstverleningsbijdrage (programma 7 Overhead) over de programmabudgetten binnen de diverse programma’s.

Investeringen
Dit zijn de mutaties op de kapitaallasten als gevolg van een verschuiving of toename in de investeringen bij de begroting. Hier gaat het specifiek om extra investeringen en verschuivingen bij de buitensportaccommodaties. Deze investeringen worden verder toegelicht in & 4.2 Investeringen.

Neutrale aanpassingen
Dit zijn budgetneutrale aanpassingen die niet leiden tot een aanpassing van het saldo van deze begroting.

Overige besluitvorming

Herstel stelpost exploitatielasten bij zwembad
In de primitieve begroting was € 100.000 opgenomen als incidentele verlaging van energielasten. Abusievelijk is dit bedrag als structureel verwerkt in de meerjarenraming. Deze correctie brengt de begroting weer in lijn met het besluit uit het afzonderlijke raadvoorstel.

Wijziging dotatie groot onderhoud ESA
Vanwege het ontbreken van een geactualiseerd en integraal meerjaren onderhoudsplan (MJOP) voor de buitensportaccommodaties is de afgelopen maanden een MJOP opgesteld voor de buitensportaccommodaties en is het plan voor de binnensportaccommodaties geactualiseerd. Laatste ook in het kader van de op te stellen dienstverleningsovereenkomst met de ESA. In de praktijk wordt het groot onderhoud buitensportaccommodaties al een aantal jaren voor de ESA uitgevoerd zonder dat hiervoor een gemeentelijke bijdrage beschikbaar is gesteld/ in de begroting is opgenomen.
Voor beide is nu een scope van 20 jaar in beeld. De uitkomst is als gevolg hiervan een aanvullende dotatie van € 507.100 voor binnen- en buitensportaccommodaties gezamenlijk. Deze bijstelling is inclusief de kosten voor uitvoering door de ESA en BTW. Met laatste is voorzichtigheidshalve al rekening gehouden vanwege de (mogelijke) afschaffing van de SPUK Sport BTW na 2026. De huidige regeling, die ultimo 2025 afloopt, is met één jaar verlengd.

Begrotingsrechtmatigheid

Programma 2 J&O en KOA
Naar aanleiding van de controle van de cijfers van de begroting 2026 is een aantal aanpassingen geconstateerd.

Verbonden partijen

Bij de realisering van de doelstellingen van programma Onderwijs en ontplooiing is Exploitatie Sportaccommodatie Aalsmeer (ESA) BV betrokken. Voor aanvullende informatie over deze partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

2.3 Economie en duurzaamheid

Inleiding

Het versterken van de economische en toeristisch-recreatieve structuur in Aalsmeer is in de Agenda Economie, Recreatie en Toerisme als hoofddoel voor de lange termijn neergelegd. We streven naar een gezonde en duurzame leefomgeving. Duurzaamheid is een thema waarop in alle plannen en werkwijzen wordt ingezet.

2.3.1 Economie, toerisme en recreatie

Doelstellingen

- 'Ruimte voor werken': voldoende kwalitatief passende en toekomstbestendige ruimte om te ondernemen (economie);
- Aalsmeer verder ontwikkelen en in de etalage zetten als aantrekkelijke bloem- en waterrijke leisure bestemming in balans met de omgeving (recreatie en toerisme);
- Behoud en versterking van de groenblauwe en recreatieve functie in en naar het gebied Westeinderscheg (recreatie en toerisme);
- Behoud en versterking van de identiteit van het landelijk gebied van Aalsmeer (recreatie en toerisme);
- Versterking en ontwikkeling van verblijfsaccommodaties in Aalsmeer (recreatie en toerisme).

Actuele beleidsontwikkelingen

In de Agenda Economie, Recreatie en Toerisme (2019) is het versterken van de economische en toeristisch-recreatieve structuur in Aalsmeer als hoofddoel voor de lange termijn neergelegd. Voor de uitwerking daarvan zijn in de Agenda vier speerpunten opgenomen: 1. het versterken van het lokaal en regionaal vestigingsklimaat voor bedrijven, 2. het stimuleren van sterk, toekomstbestendig en duurzaam ondernemerschap, 3. het werken aan een wendbare en inclusieve arbeidsmarkt en 4. het promoten van Aalsmeer als bloem- en waterrijke bestemming. Het op de Agenda gebaseerde Uitvoeringsprogramma Economie en Recreatie en Toerisme Aalsmeer moet nog worden herzien. Dat vindt in het 4e kwartaal van 2025 plaats en in 2026 wordt dit uitgevoerd.

Actualisatie van beleid

De snelle economische en maatschappelijke veranderingen maken een actualisatie van de Agenda Economie, Recreatie en Toerisme en de daaruit voortvloeiende Strategie Werklocaties Aalsmeer (2019) noodzakelijk. Eind 2026 wordt een eerste stap gezet richting deze actualisatie, met als doel het beleid, vooral op economisch gebied, toekomstbestendig en uitvoerbaar te houden.

Samen aan de slag met de ontwikkeling van de lokale economie

Voor de ontwikkeling van de lokale economie wordt het steeds urgenter dat het lokale ondernemerschap goed georganiseerd is. Ondernemers worden steeds vaker geconfronteerd met de noodzaak om gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen voor een veilige, schone en goed onderhouden omgeving. Denk daarbij aan mobiliteit en bereikbaarheid, gezamenlijke promotie, een aantrekkelijk acquisitieklimaat, aansluiting op het onderwijs en tal van andere

opgaven. Een sterke organisatiegraad op bedrijventerreinen is hierin essentieel: deze bevordert gezamenlijke initiatieven, stimuleert innovatie en versterkt de economische groei — voordelen die zowel ten goede komen aan individuele bedrijven als aan het bedrijventerrein als geheel.

Druk op de toekomstbestendigheid van bedrijventerreinen
Bedrijventerreinen in Aalsmeer staan onder druk door wereldwijde en maatschappelijke veranderingen: de energietransitie, digitalisering, personeelstekorten, veranderende logistieke ketens en de verduurzaming van vastgoed en mobiliteit vragen om aanpassingen binnen de beperkte beschikbare ruimte. Ook geopolitieke spanningen en economische onzekerheden beïnvloeden de veerkracht van het lokale bedrijfsleven. Zonder een gezamenlijke strategie en actieve betrokkenheid van ondernemers dreigen bedrijventerreinen verouderd te raken, niet meer te voldoen aan moderne eisen en hun aantrekkingskracht op nieuwe economische activiteit te verliezen.

Centrum Aalsmeer
De bestedingen in winkels in de recreatieve sector (mode & vrije tijd) zijn de afgelopen jaren sterk afgenomen. Winkels in deze sector hebben veel last van online concurrentie. Voor Aalsmeer betekent dit dat vooral de Zijdstraat kwetsbaar is. Als gemeente zetten we daarom in om de detailhandelsfunctie in de Zijdstraat aaneengesloten te houden. De ambitie is om het centrum te ontwikkelen tot een heel aantrekkelijke, herkenbare en karakteristieke plek voor Aalsmeer en haar bezoekers.

Evenementenbeleid
De nieuwe Evenementenvisie Aalsmeer 2025 ‘Evenementen maken we samen!’ biedt een toekomstbestendige basis voor alle evenementen in Aalsmeer en versterkt het dorps karakter en bevordert levendigheid. Vier pijlers – duurzaamheid, inclusie, toegankelijkheid en gezondheid – sturen de programmering en organisatie. Uit deze visie volgt een nieuw evenementenplan. De Locatieprofielen Evenementenbeleid Aalsmeer beschrijven per locatie capaciteit, faciliteiten, toegankelijkheid, geluidsnormen, omgevingsfactoren en vergunningvereisten, zodat organisatoren veilig en efficiënt kunnen plannen.

Recreatie en toerisme
Het toerisme in Nederland groeit gestaag, met een stijgend aantal bezoekers die naast inkomsten ook levendigheid brengen en bijdragen aan het behoud van voorzieningen. Aalsmeer ontwikkelt zich steeds verder als een aantrekkelijke toeristisch-recreatieve bestemming. Het huidige beleid, vastgelegd in de Agenda Economie, Recreatie en Toerisme Aalsmeer (2019), richt zich op het aantrekken van bezoekers die waarde toevoegen aan onze gemeente, aansluiten op de behoeften van de inwoners, duurzaam zijn en de leefbaarheid versterken. De acties hieruit werden uitgevoerd via het Uitvoeringsprogramma Economie, Recreatie en Toerisme Aalsmeer (2019). In het nieuwe jaar wordt gewerkt aan een nieuwe, integrale, economische agenda, inclusief recreatie en toerisme en de daarbij behorende uitvoering. Daarmee wordt de basis gelegd voor het beleid en voor projecten die inspelen op recente trends en ontwikkelingen, zoals verduurzaming en digitalisering. Zo wordt ervoor gezorgd dat Aalsmeer ook de komende jaren zich blijft ontwikkelen als een duurzame en aantrekkelijke bestemming om te bezoeken.

Visit Aalsmeer
Visit Aalsmeer kent nog altijd een gestage groei op alle sociale mediakanalen. Nog steeds sluiten meer volgers aan en is er voldoende interactie met de doelgroep. Dit onderstreept dat de content – van inspirerende foto's en video's over de sierteelt tot praktische tips voor (water)recreatie – breed wordt gedragen. Op deze wijze draagt Visit Aalsmeer bij aan de zichtbaarheid en leefbaarheid van onze gemeente. Het budget voor Visit Aalsmeer wordt ingezet voor het onderhoud van de website en de sociale mediakanalen van Visit Aalsmeer. Alle overige promotionele activiteiten worden opgepakt in samenwerking met Amsterdam & partners en het lokale bedrijfsleven van Aalsmeer. Hierbij kan worden gedacht aan evenementen, campagnes en andere initiatieven die onze gemeente op de kaart zetten.

Westeinderscheg
Het gebiedsprogramma Westeinderscheg biedt kansen voor de ontwikkeling van een samenhangend groenblauw en recreatief gebied. Een versterking van onder andere de groenblauwe en recreatieve functie in het gebied en de transformatie van oude glastuinbouwgebieden naar groen/recreatieve functies kan de leefbaarheid en toegankelijkheid van het gebied vergroten. Het in 2023 bestuurlijk vastgestelde Werkprogramma Westeinderscheg biedt de basis voor het uitwerken en uitvoeren van acties en projecten in en voor Aalsmeer. Het Uitvoeringsprogramma Westeinderscheg - bestuurlijk vastgesteld op 12 mei 2025 - bevat quick wins (binnen vier jaar), strategische projecten (binnen vier tot acht jaar) en potentiële projecten die nog nader moeten worden uitgewerkt.

Accommodatiebeleid
Versterking en ontwikkeling van verblijfsaccommodaties in Aalsmeer (recreatie en toerisme). Er is onderzocht in welke bestemmingsplannen hotelontwikkeling is toegestaan en aan welke ruimtelijke voorwaarden dan moet worden voldaan. Daarbij zijn de actuele kengetallen van de Aalsmeerse hotelmarkt geanalyseerd en is ook het hotelbeleid van de gemeente Amsterdam betrokken. Dat beleid beperkt nieuwbouw van accommodaties in de hoofdstad verder. Hieruit blijkt dat de regionale, en daarmee ook de Aalsmeerse, vraag naar verblijfsaccommodaties naar verwachting toeneemt. De vraag rijst of de lokale markt deze extra druk kan opvangen.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Actualisatie Agenda Economie, Recreatie en Toerisme	Uitvoering	
Opstellen van een accommodatiebeleid	Raad	4e kwartaal
Verdere ontwikkeling Westeinderplassen tot onderscheidend en veelzijdig waterrecreatiegebied voor inwoners en bezoekers	Uitvoering	
Meewerken aan de uitvoering van acties en projecten voor Aalsmeer volgens het vastgestelde Werkprogramma Westeinderscheg en het Uitvoeringsprogramma Westeinderscheg	Uitvoering	
Met medeoverheden uitvoeren van gezamenlijke kernopgaven in het Groene Hart (wonen, energie, klimaat, landbouw, natuur en bodemdaling)	Uitvoering	
Uitwerken ombuigingsvoorstel digitaal nachtregister	Uitvoering	

Taakvelden per thema
Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden:
3.1 Economische ontwikkeling
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen; en
3.4 Economische promotie.

2.3.2 Greenport

Doelstellingen
Toekomstbestendig houden van het tuinbouwcluster in Aalsmeer en de regio.

Actuele beleidsontwikkelingen

De tuinbouw is een zeer belangrijk economisch cluster binnen de gemeente Aalsmeer. Het gaat hierbij om de handel, logistiek en productie van tuinbouwproducten. Het cluster kent verschillende uitdagingen. De grootste uitdaging is het cluster toekomstbestendig houden. De hierbij behorende vraag is hoe het cluster zich moet ontwikkelen om toekomstbestendig te blijven. Een herwaardering van de concentratiegebieden is een belangrijk thema van die vraag. Specifiek gaat het om het gebied in de Schinkelpolder en het gebied bij Kudelstaart. Voor beide gebieden wordt een visie ontwikkeld en -na vaststelling- verder uitgewerkt). De toekomstbestendigheid van de glastuinbouw wordt ook meegenomen in de Omgevingsvisie.

Daarnaast zijn er twee vraagstukken waar onze aandacht de komende jaren vooral naar uitgaat: de hoge kosten van energie en de huisvesting van internationale medewerkers. Er zijn al projecten opgezet om invulling te geven aan deze vraagstukken. Die projectenportefeuille neemt de komende tijd toe. Het toekomstbestendig maken betekent ook dat de samenwerking tussen de relevante partijen intensiever wordt. Omdat ontwikkelingen binnen de sierteeltsector ook een weerslag hebben op de samenleving is in 2024 een nieuwe aanvraag voor een zogenaamde RegioDeal voorbereid door de Greenports Duin-en Bollenstreek, Boskoop en Aalsmeer. De aanvraag richt zich op aspecten van brede welvaart. Begin 2025 werd bekend dat de aanvraag is gehonoreerd voor een bedrag van € 10 miljoen. De hieruit voortkomende subsidie zal grotendeels als (co-)financiering dienen van projecten die passen in de programmalijnen van de Regiodeal. Deze lijnen zijn: Gezonde leefomgeving, Verbinding arbeidsmarkt en onderwijs en de Positie arbeidsmigranten. De eerste projecten starten in 2026. De cofinanciering bestaat vrijwel geheel uit bestaande middelen.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Participeren in projecten met cofinanciering vanuit Regiodeal	Uitvoering	

Taakvelden per thema
Dit thema maakt onderdeel uit van taakveld 3.1 Economische ontwikkeling.

2.3.3 Duurzaamheid

Doelstellingen

- Circulaire Economie: het verminderen van het gebruik van nieuwe grondstoffen, het stimuleren van het gebruik van duurzame hernieuwbare (biobased) grondstoffen en hergebruik van grondstoffen;
- Biodiversiteit: de grote rijkdom aan soorten dieren, planten en micro-organismes die onze gemeente kent, in ons denken en doen te respecteren en waar nodig of wenselijk beleidsmatig te beschermen, en zo veel mogelijk te stimuleren;
- Klimaatadaptatie: de openbare en private ruimte aanpassen aan de verandering van het klimaat, zoals het hitte- en waterbestendig maken. Het onderwerp klimaatadaptatie wordt beschreven in programma 2.4 Openbare Ruimte;
- Energietransitie: het werken aan energiebesparing en het verduurzamen van het resterende energiegebruik.

Bovenstaande doelstellingen zijn onderdeel van diverse (beleids-)programma's uit voorliggende programmabegroting. In de paragraaf duurzaamheid en klimaat komen de doelstellingen, uitvoering en budgetten ter realisatie hiervan bij elkaar.

Actuele beleidsontwikkelingen

In 2016 is de aanpak duurzaamheid Aalsmeer vastgesteld. Deze aanpak richt zich op het integreren van duurzaamheid in al het gemeentelijk beleid en handelen. Hierdoor worden keuzes en financiële consequenties op gebied van duurzaamheid per beleidsveld zichtbaar. In 2025 werken we toe naar nieuw beleid in de vorm van een Programma Duurzaamheid.
De belangrijkste ontwikkelingen binnen deze thema's voor 2026 worden hieronder beschreven. Het onderwerp klimaatadaptatie wordt beschreven in programma 2.4 Openbare ruimte.

Masterplan Energie

Het Masterplan Energie is in 2025 vastgesteld en daar geven we de komende jaren uitvoering aan. Het Masterplan Energie is ontwikkeld in samenwerking met de samenleving en uitvoerende partijen. Ook de uitvoering van het Masterplan doen we in brede samenwerking. Het plan geeft de ambities, uitgangspunten, kaders en het handelingsperspectief om de energietransitie uit te voeren.

Programma duurzaamheid

Het Programma Duurzaamheid wordt (naar verwachting) in het derde kwartaal van 2025 vastgesteld door het college. Het programma is een paraplu van al bestaand beleid op de duurzaamheidsthema's en geeft de ambities, uitgangspunten en de rol van de gemeente weer. Het programma bouwt voor op onderwerpen zoals biodiversiteit, circulariteit, verduurzaming eigen organisatie, klimaatadaptatie etc. Het Masterplan Energie wordt na vaststelling onderdeel van het programma als één van de programmalijnen.

Ruimtelijk beleid

In het kader van de Omgevingswet werken we aan het borgen van onze duurzame doelstellingen in Omgevingsvisie, -plannen en mogelijke programma's. Thema's zoals netverzwaring, ruimte en kaders voor energie-infra zijn daarbij belangrijk.

Netcapaciteit
De capaciteit van het elektriciteitsnet staat steeds verder onder druk. In samenwerking met netbeheerders, provincie en gemeenten werken we aan een robuuste, adaptieve en betaalbare energie en elektriciteitsinfrastructuur. Omdat het laagspanningsnet in Aalsmeer in verschillende wijken onder druk staat werken we met Liander aan het verzwaren en toekomst bestendig maken van het elektriciteitsnet in die buurten.

Maatschappelijk Vastgoed
Vanuit de voorbeeldfunctie van de gemeente is een verduurzamingsplan opgesteld voor gebouwen die in eigendom zijn van gemeente Aalsmeer. In 2022 is de Nota Vastgoed door de gemeenteraad vastgesteld. Hierin zijn de bestaande verplichtingen opgenomen, zoals de 'Informatieplicht Energiebesparing' en de verplichting tot het beschikken over geldige energie labels.
Het realiseren van verduurzamingsmaatregelen vraagt om afstemming tussen verschillende bouwkundige/installatietechnische elementen, die elk hun eigen levensduur en vervangingsmoment kennen. Binnen deze context worden maatregelen die passen binnen het ambitieniveau van de Nota Vastgoed en die financieel haalbaar zijn, waar mogelijk meegenomen.
Voor maatschappelijk vastgoed dat niet in eigendom is van de gemeente, wordt ondersteuning geboden via het Servicepunt Energieadvies Aalsmeer, dat advies geeft aan collectieven en maatschappelijke organisaties.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Uitvoering programma duurzaamheid	Uitvoering	
Uitvoeringsprogramma energietransitie (MPE)	Uitvoering	
Warmteprogramma	College	4e kwartaal
Natuurvriendelijk isoleren	Uitvoering	

Taakvelden per thema
Dit thema maakt onderdeel uit van meerdere taakvelden (o.a. openbare ruimte, afval en riool, milieubeleid en bedrijfsvoering).

Financiën

Programma	Rekening	Begroting	Begroting 2026			Meerjarenbegroting		
bedrag x € 1.000	2024	2025	Lasten	Baten	Saldo	2027	2028	2029
3.1 Economische ontwikkeling	-244	-254	236	0	-236	-236	-236	-236
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	-144	-307	343	78	-265	-265	-265	-265
3.4 Economische promotie	382	1.029	126	1.508	1.383	1.383	1.783	1.783
Resultaat voor bestemming	**-6**	**468**	**704**	**1.586**	**882**	**882**	**1.282**	**1.282**
Mutatie reserves								
Resultaat	**-6**	**468**	**704**	**1.586**	**882**	**882**	**1.282**	**1.282**

Ontwikkeling programmasaldo	Meerjarenraming			
bedrag x € 1.000	2026	2027	2028	2029
Primitieve begroting	591	616	616	616
Raadsbesluiten voorgaand jaar	25	0	0	0
Kadernota	245	245	645	645
Saldo voor begroting	**860**	**860**	**1.260**	**1.260**
Mutaties begroting				
Nominale ontwikkelingen	8	8	8	8
Kostentoerekening	22	22	22	22
Begrotingsrechtmatigheid	-8	-8	-8	-8
Saldo mutaties in begroting	**22**	**22**	**22**	**22**
Totaal	**882**	**882**	**1.282**	**1.282**

Toelichtingen overige mutaties

Mutaties begroting

Loon- en prijscompensatie (Nominale ontwikkelingen)
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2026’. Dit betreft een per saldo budgetneutrale mutatie over de verschillende programma’s van deze programmabegroting van de loon- en prijsinflatie. De dekking van de indexatie van de programmabudgetten binnen de diverse programma’s wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs die onderdeel is van programma 8 Algemene dekkingsmiddelen.

Kostentoerekening
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: 'Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2026'. Dit betreft de per saldo budgetneutrale verdeling van de dienstverleningsbijdrage (programma 7 Overhead) over de programmabudgetten binnen de diverse programma's.

Begrotingsrechtmatigheid

Subsidie ondernemersvereniging bijstellen
De subsidie aan de ondernemersverenigingen worden beschikt op basis van de opgelegde/ontvangen reclamebelasting minus € 6.000 aan perceptiekosten. In de begroting 2026 wordt dit weer gelijkgetrokken.

Verbonden partijen

Bij de realisering van de doelstellingen van programma Economie en duurzaamheid is Stichting Greenport Aalsmeer betrokken. Voor aanvullende informatie over deze partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

2.4 Openbare ruimte

Inleiding

Er wordt ingezet op een buitenruimte waarvan het kwalitatieve beheer op orde is. Het streven naar een vergroening van de openbare ruimte, als onderdeel van reconstructies, biedt meer leefkwaliteit, ondersteunt de natuur en leidt tot meer tevredenheid bij inwoners, bezoekers en ondernemers. Het levert ook een bijdrage aan het door velen gewenste beeld van Aalsmeer als groen bloemendorp.

2.4.1 Groen

Doelstellingen
- Het openbaar groen op het vastgestelde beeldkwaliteitsniveau brengen en houden;
- Kwalitatief goed aanbod speelruimte.

Actuele beleidsontwikkelingen
In 2025 zijn de arealen voor de openbare ruimte in het beheersysteem op orde gebracht. Hier zijn wijzigingen (areaaluitbreidingen) uit voortgekomen. Dit resulteert in een stijging van de jaaropdracht voor De Meerlanden die in deze programmabegroting is verwerkt.

Op basis van de nieuwe data is een nauwkeurige berekening van het ombuigingsvoorstel kwaliteitsverlaging van winkelcentra gemaakt. Hieruit is gebleken dat de financiële effect veel lager is dan het voorstel uit de Kadernota 2025. Gezien de nadelige effecten op de beeldkwaliteit in de buitenruimte wordt de uitvoering van het ombuigingsvoorstel daarom ingetrokken. De eerder vastgestelde beeldkwaliteitscriteria blijven daarmee intact (A in plaats van B voor winkelcentra, parken en recreatiegebieden). Een andere invulling van deze ombuigingsmaatregel betrekken wij bij de op te stellen uitvoeringsscenario's. Dat geldt ook voor de ombuigingsmaatregel op het beheer van de openbare ruimte dat vanaf 2027 in de programmabegroting is opgenomen.

In 2028 gaat een nieuwe contractperiode in voor het groenonderhoud. Met onze duurzaamheidsambities, maar ook de sterk stijgende kosten willen we het bestaande Groenbeleidsplan 2014 tegen het licht houden en nieuw Groenbeleid opstellen op basis waarvan het nieuwe contract voor het groenonderhoud kan worden aangegaan. Het college werkt in aanloop van de nieuwe contractperiode in 2026 verschillende uitvoeringscenario’s uit, op basis waarvan zij de onderhoudswerkzaamheden uit de dienstverleningsovereenkomst (DVO2 De Meerlanden) gaan onderbrengen.

Kwalitatief goede speelplaatsen zijn belangrijk. Dit creëert een omgeving die uitnodigt tot spelen, bewegen en ontmoeten. In het kader van de motie ‘Inlopen achterstand onderhoud speelplaatsen Aalsmeer’ heeft de gemeenteraad vanaf 2021 voor de komende 10 jaar extra middelen beschikbaar gesteld. Het onderhoud ‘spelen’ en de investeringsprojecten ‘spelen’ maken onderdeel uit van het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte. Daar zijn deze middelen in vastgelegd.
In 2026 richten we ons op het volledige renoveren van 3 tot 5 speelplaatsen en het opknappen van 3 tot 5 speelplaatsen (ondergronden en 1-op-1 vervangingen van toestellen).

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	Planning
Actualiseren MPP Buitenruimte.	Raad	3e kwartaal
Uitwerken ombuigingsvoorstel beheer en onderhoud openbare ruimte	Uitvoering	
Opstellen uitvoeringscenario's beheer openbaar groen	College	3e kwartaal
Voorbereiding nieuwe onderhoudscontract beheer openbaar groen 2028	Uitvoering	
Actualiseren groenbeleidsplan 2014	Raad	4e kwartaal

Taakvelden per thema

Aan dit thema is het taakveld 5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie gekoppeld.

2.4.2 Wegen, verkeersmaatregelen, openbare verlichting, riolering en water

Doelstellingen

- Onderhouden en verbeteren van de openbare ruimte op een efficiënte, planmatige, doelmatige, klimaatbestendige en duurzame wijze;
- Voldoen aan de zorgplicht voor een doelmatige inzameling en transport van afvalwater en hemelwater;
- Waarborgen en waar nodig verbeteren van de verkeersveiligheid, leefbaarheid, bereikbaarheid en verkeersafwikkeling.

Actuele beleidsontwikkelingen

Infrastructurele ontwikkelingen en bereikbaarheid

De afgelopen jaren is er aan de hoofdinfrastructuur van Aalsmeer en Kudelstaart gewerkt. Woningbouwprojecten zorgen voor extra verkeersvraag waardoor bestaande routes onder druk komen te staan. Het lokale en het doorgaande verkeer zoekt naar nieuwe routes. Deze infrastructurele ontwikkelingen hebben ook in 2026 impact.

In en vanaf 2026 wordt o.a. gewerkt aan de volgende projecten en maatregelen:

- De nieuwe verkeerssituatie op de Burgemeester Kasteleinweg wordt regelmatig gemonitord en geëvalueerd. Grootschaliger aanpassingen zijn denkbaar als de recente maatregelen onvoldoende effect hebben. Hierover vindt overleg plaats met de Vervoerregio en de Provincie.
- De Burgemeester Hoffscholteweg wordt in 2026 afgemaakt en opengesteld. Er komen ook vrijliggende fietspaden en voetpaden langs delen van het traject.
- Op de Hoofdweg is groot onderhoud aan het asfalt nodig.
- De Kudelstaartseweg in Kudelstaart gaat lange tijd dicht om de dijk te kunnen ophogen, werk dat het waterschap uit laat voeren. Ook het gemeentelijke riool wordt vervangen.
- Twee delen van de Ophelialaan krijgen de komende jaren een opknapbeurt: het gedeelte bij de winkels wordt volledig heringericht, en het gedeelte bij het Seringenpark krijgt nieuw asfalt met een betere 30 km/uur-inrichting.
- De Provincie gaat groot onderhoud plegen op de N231-zuid. Gelijktijdig met het aankomende groot onderhoud dat de provincie uitvoert aan de N231, worden enkele capaciteit verruimende maatregelen meegenomen in het werk. Aalsmeer draagt hier financieel aan bij. De maatregelen zullen vooral een positief effect hebben op de avondspits.

Voor verbetering van de ochtendspits zijn grootschaliger maatregelen nodig, die niet in het onderhoudswerk mee kunnen. Hierover blijft de gemeente met de Provincie en de Vervoerregio in overleg.

De diverse werkzaamheden aan de infrastructuur worden goed op elkaar afgestemd. Hierdoor is het denkbaar dat niet alle werkzaamheden starten in 2026.

Hoofdfietsnetwerk en fietspaden
Naast investeringen in het wegennet en het ov is het ook belangrijk om het hoofdfietsnetwerk op orde te krijgen. Veel fietsroutes in Aalsmeer zijn smal en uitgevoerd in tegelverharding, die lang niet altijd in goede staat verkeert. Deze paden vergen veel onderhoud en het comfort voor fietsers is ver te zoeken. Daar komt bij dat er veel kabels en leidingen en boomwortels onder de fietspaden liggen, waarbij aanpassing van het profiel, verbreden van fietspaden en verleggen van kabels lang niet altijd kan.
Vanaf 2026 richten we ons op het verbeteren van de volgende routes:
- Bielzenpad
- Hornweg
- Hoofdweg
- Mijnsherenweg; en
- Kudelstaartseweg.

De gemeente doet dit met hulp van de Vervoerregio. Gemeente en Vervoerregio streven naar comfortabel en veilig doorfietsen over asfalt of beton, met voldoende brede en verlichte paden en zo veel mogelijk voorrang.

Klimaatadaptatie
Het nationale Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie, een gezamenlijk plan van Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen heeft als doel om Nederland in 2050 volledig klimaatbestendig en waterrobuust te hebben ingericht. De aanpak in het Deltaplan is gericht op vier thema's: wateroverlast, droogte, hitte(stress) en het beperken van de gevolgen van overstromingen (waterveiligheid). Aalsmeer heeft hiertoe een beleidsplan klimaatadaptatie 2021-2026 vastgesteld. Op basis hiervan worden klimaatadaptieve maatregelen in de openbare ruimte toegepast. Het vastgestelde Grondwaterzorgplan (2021) zorgt voor een verdere borging van deze maatregelen. Hierdoor worden bij nieuwbouwontwikkelingen en bij reconstructie van de buitenruimte (zoals bij het vervangen van de riolering) zo veel als nodig klimaatadaptieve maatregelen meegenomen. Bewoners worden door middel van de bewonersagenda geïnformeerd en gestimuleerd om zelf ook maatregelen te nemen.

Het geldende klimaatadaptatieplan loopt tot en met 2026. Om dit plan te kunnen actualiseren maken we gebruik van de risicoanalyse die door het Rijk wordt uitgevoerd in het kader van het Deltaplan Ruimtelijk Adaptatie.
In het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie staan alle doelen benoemd die ervoor gaan zorgen dat Nederland in 2050 waterrobuust en klimaatbestendig is ingericht. Het bevat zeven ambities die beschrijven hoe gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk het proces van ruimtelijke adaptatie willen versnellen en intensiveren. Het Rijk is voornemens dit plan in 2026 te herijken op basis van de nieuwste klimaatscenario’s van het KNMI. Het actualiseren van het eigen klimaatadaptatieplan pakken we op zodra dit is gebeurd.

Riolering en water
Via het Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2026 (GRP) is bepaald hoeveel er de komende jaren geïnvesteerd moet worden in vervanging en verbetering van de riolering. Ook wordt gewerkt aan het opstellen van een nieuw ontwerp voor het totale rioleringsstelsel (nieuwe basisrioleringsplannen), op grond waarvan prioriteiten kunnen worden bepaald voor het oplossen van knelpunten en het verbeteren van systemen. De grondwaterzorg als onderdeel van een klimaatadaptieve inrichting wordt onder meer ingevuld met de uitwerking van een gemeentebreed grondwaterrekenmodel, waarmee het grondwatergedrag in de gemeente kan worden voorspeld en op basis waarvan maatregelen kunnen worden bedacht om grondwateroverlast en grondwateronderlast beter te beheersen. Vervangen van verouderde rioleringen, het oplossen van knelpunten en het nemen van maatregelen worden verwerkt in het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte en worden gefinancierd vanuit de rioolheffing. In 2026 wordt een nieuw Gemeentelijk Rioleringsplan opgesteld en aan de raad aangeboden.

Graustabiel
In 2025 is een tijdelijk verbod op het toepassen van staalslakken afgekondigd. Vooralsnog is er geen aanleiding om bestaande Graustabiel-paden, die ongeveer voor 30% uit staalslakken bestaan, te verwijderen (met uitzondering van gebruik op speelplaatsen), maar dit zou kunnen gaan veranderen. De ontwikkelingen op dit dossier volgen wij nauwgezet.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Actualiseren Meerjarenprojectenplan Buitenruimte	Raad	3e kwartaal
Actualiseren Gemeentelijk Rioleringsplan	Raad	4e kwartaal

Taakvelden per thema
Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden 2.1 Verkeer en vervoer en 7.2 Riolering.

2.4.3 Afvalinzameling

Doelstellingen
Het zo veel mogelijk gescheiden inzamelen en verwerken van waardevolle afvalstromen, waarbij de hoeveelheid (rest)afval van huishoudens beperkt wordt. De gemeente streeft naar maximaal 100 kilo restafval per inwoner per jaar en minimaal 60% recycling van het huishoudelijk afval in 2030.

Actuele beleidsontwikkelingen
Nieuwe afspraken Verpakkingsafval
Per 1 januari 2026 geldt een nieuwe Ketenovereenkomst Verpakkingen tussen gemeenten en Verpact. Hierin staan afspraken over de inzameling van PMD en de vergoedingen die gemeenten hiervoor ontvangen. In Aalsmeer wordt PMD samen met het restafval ingezameld en vervolgens nagescheiden door Omrin. Over het aandeel PMD dat uit het restafval gescheiden wordt krijgt de gemeente Aalsmeer een vergoeding die jaarlijks wordt geïndexeerd.

Recycle-doelstelling
Vanaf 2025 geldt een nieuwe beleidsindicator voor afval: de recycle-doelstelling. Dit geeft aan welk percentage van het huishoudelijk afval verwerkt wordt tot iets nieuws. Het recyclepercentage vervangt het afvalscheidingspercentage waarbij enkel gemeten wordt hoe goed inwoners zelf het afval scheiden. In het recyclepercentage wordt ook de verwerking van de grondstof meegewogen. Goed scoren op de recycledoelstelling vergt inspanning van zowel afvalscheidende inwoners als de verwerkende industrie. We volgen het landelijke streven om 60% van het huishoudelijk afval te recyclen in 2030. Vanuit de Europese Unie geldt de doelstelling dat Nederland in 2035 een recyclepercentage van 65% behaalt.

Voorjaarsnota 2025 Rijk
In de Voorjaarsnota van het Rijk is opgenomen dat de opbrengsten die het Rijk misloopt als gevolg van het niet kunnen opleggen van een plastictaks voor virgin plastic gebruik aan fabrikanten via de afvalstoffenbelasting verhaald op afvalverwerkers. Daarnaast komt de vrijstelling in het kader van de CO2 Heffing voor Afvalverbrandingsinstallaties te vervallen. Dit zal kostenverhogend werken voor gemeenten. Verwacht wordt dat deze kosten deels kunnen worden verhaald via de afvalstoffenheffing op de inwoners. De huidige afvalstoffenbelasting is € 39,70 per ton. Indien de verhogingen doorgaan is de verwachting dat deze de komende jaren toeneemt oplopend tot € 100 tot € 150 per ton extra in 2030. Vanuit de afvalsector wordt nog flink gelobbyd om de lastenverzwaring terug te draaien. Het is mogelijk dat er rond Prinsjesdag een alternatief geboden wordt.

Bestuurlijke actiepunten

PB/ CUP	Wat gaan we doen?	type	planning
PB	Actualiseren Grondstoffenplan	Raad	4e kwartaal

Taakvelden per thema
Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden 7.3 Afval en 7.4 Milieubeheer.

2.4.4 Begraafplaats

Doelstellingen
Duurzaam onderhouden en toekomstbestendig maken van de gemeentelijke begraafplaats Aalsmeer.

Actuele beleidsontwikkelingen
Landelijk is de trend dat er steeds minder wordt begraven. Vanaf 2020 zijn de cijfers zo dat zo'n 30% van alle overledenen wordt begraven. En dus zo'n 70% van de bevolking wil worden gecremeerd. Vooralsnog is er de afgelopen jaren in Aalsmeer sprake van een redelijk stabiel aantal begrafenissen. In 2023 waren er 86 begrafenissen en in 2024 waren dat er 104. Om te bewerkstelligen dat deze stabiliteit in de toekomst gewaarborgd is, is het nodig om het unieke karakter van deze lokale begraafplaats meer uit te dragen en alternatieven te bieden op regulier begraven. De eerste zogenoemde Molennissen zijn al uitgegeven, dit zijn een nieuw soort urnengraven. Daarnaast heeft uw raad middelen beschikbaar gesteld om een Natuurlijk Begraafpark te realiseren. We gaan de informatievoorziening van begraafplaats Aalsmeer verder optimaliseren. Zodat de verschillende mogelijkheden van begraven of asbestemming bekend zijn bij zowel de toekomstige klantengroep als bij de uitvaartondernemers.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Start realiseren van het Natuurlijk begraafpark	Uitvoering	
Optimaliseren informatievoorziening begraafplaats bij zowel uitvaartondernemers als toekomstige klantgroepen	Uitvoering	

Taakvelden per thema
Aan dit thema is gekoppeld het taakveld 7.5 Begraafplaatsen.

Financiën

Programma	Rekening	Begroting	Begroting 2026			Meerjarenbegroting		
bedrag x € 1.000	2024	2025	Lasten	Baten	Saldo	2027	2028	2029
2.1 Verkeer en vervoer	-5.722	-7.163	8.315	250	-8.065	-7.874	-8.170	-8.226
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	-4.578	-5.104	5.440	92	-5.348	-4.874	-4.847	-4.865
7.2 Riolering	669	687	2.635	3.344	708	709	710	710
7.3 Afval	827	1.269	4.172	5.371	1.200	1.200	1.198	1.198
7.4 Milieubeheer	-1.352	-1.537	2.223	751	-1.473	-1.557	-1.517	-1.517
7.5 Begraafplaatsen	-46	-205	783	580	-203	-189	-175	-161
Resultaat voor bestemming	**-10.201**	**-12.052**	**23.568**	**10.387**	**-13.181**	**-12.585**	**-12.800**	**-12.861**
Mutatie reserves	-1.077	34	3.730	4.192	461	189	586	602
Resultaat	**-11.278**	**-12.018**	**27.298**	**14.579**	**-12.719**	**-12.396**	**-12.214**	**-12.259**

Ontwikkeling programmasaldo bedrag x € 1.000	Meerjarenraming 2026	2027	2028	2029
Primitieve begroting	-11.216	-11.115	-11.021	-11.021
Raadsbesluiten voorgaand jaar	-3	22	22	22
1e Bestuursrapportage	-7	-7	-7	-7
Kadernota	-371	-370	-370	-370
Raadsbesluiten voor begroting	-223	-27	60	15
Saldo voor begroting	**-11.820**	**-11.497**	**-11.316**	**-11.361**
Mutaties begroting				
Nominale ontwikkelingen	-263	-258	-257	-258
Kostentoerekening	-54	-58	-58	-58
Begrotingsrechtmatigheid	-356	-356	-356	-356
Overige besluitvorming				
Bijstelling budget 2026 bermbeheer als gevolg van aanbesteding	-226	-226	-226	-226
Saldo mutaties in begroting	**-900**	**-899**	**-898**	**-899**
Totaal	**-12.719**	**-12.396**	**-12.214**	**-12.259**

Toelichtingen overige mutaties

Raadsbesluit voor begroting
Dit betreft het financiële effect volgend uit het raadsbesluit over de Meerjarenplan Buitenruimte (MPP) 2025 -2028 (3 juli 2025).

Mutaties begroting

Loon- en prijscompensatie (Nominale ontwikkelingen)
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2026’. Dit betreft een per saldo budgetneutrale mutatie over de verschillende programma’s van deze programmabegroting van de loon- en prijsinflatie. De dekking van de indexatie van de programmabudgetten binnen de diverse programma’s wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs die onderdeel is van programma 8 Algemene dekkingsmiddelen.

Kostentoerekening
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2026’. Dit betreft de per saldo budgetneutrale verdeling van de dienstverleningsbijdrage (programma 7 Overhead) over de programmabudgetten binnen de diverse programma’s.

Neutrale aanpassingen
Dit zijn budgetneutrale aanpassingen die niet leiden tot een aanpassing van het saldo van deze begroting.

Overige besluitvorming

Bijstelling budget 2026 bermbeheer als gevolg van aanbesteding
Het contract voor bermbeheer, onderdeel van DVO2 De Meerlanden, moest opnieuw worden aanbesteed nadat de vorige aannemer afzag van verlenging. Door capaciteitsgebrek en ongunstige marktomstandigheden is de uitkomst van deze aanbesteding met slechts één inschrijver financieel nadelig (€ 226.000 hogere kosten). Juridisch is de gemeente aan deze meerkosten gehouden.

Begrotingsrechtmatigheid

Bijstelling budgetten 2026 DVO 2 De Meerlanden
Begin 2025 is inzet gepleegd om de arealen voor Aalsmeer in het beheersysteem op orde te brengen en te controleren op basis van de BGT. Er hebben vele mutaties in het beheersysteem plaatsgevonden en inmiddels is het beheersysteem op een acceptabel niveau. De jaaropdrachten die aan De Meerlanden zijn verstrekt waren tot nu toe grotendeels gebaseerd op het areaal uit het jaar 2021 voorzien van de jaarlijkse inflatiecorrectie en losse opdrachten o.b.v. de grote projecten die zijn overgedragen vanuit de projecten naar beheer. In eerdere P&C documenten is een winstwaarschuwing hiervoor afgegeven. De areaalwijzigingen bij o.a. groen zijn fors met als grootste afwijkingen: bermen + 92%, gazon +10%, bosplantsoen + 40%, heesters + 34%. De totale impact van de areaalwijziging ten opzichte van de bestaande begroting is € 326.000 (waarvan € 126.400 op taakveld 2.1 Verkeer en vervoer, € 195.800 op taakveld 5.7 Openbare ruimte en € 4.100 op taakveld 7.4 Milieubeleid). Dekking van de hogere kosten vindt uit de daartoe gevormde stelpost areaal. In de Kadernota 2026 is de begroting 2026 voor het effect van de jaarlijkse inflatiecorrectie en de losse opdrachten aangepast.

Kinderboerderij Boerenvreugd - Ons Tweede Huis
Vanaf 2026 ontvangt Kinderboerderij Boerenvreugd een jaarlijkse gemeentelijke bijdrage. De exploitatie wordt gezamenlijk verzorgd door Stichting Boerenvreugd en Stichting Ons Tweede Thuis. Door gewijzigde wet- en regelgeving is voortzetting zonder gemeentelijke steun niet langer haalbaar. Met deze bijdrage wordt de maatschappelijke functie van de kinderboerderij geborgd.

Inhuur adviseur Duurzaamheid -Duurzaamheidsagenda 2026
Voor de versterking van het duurzaamheidsbeleid binnen onze organisatie wordt voorgesteld om een externe adviseur duurzaamheid in te huren. De adviseur zal gedurende 36 uur per week werkzaam zijn in de periode van 1 januari 2026 tot en met 11 mei 2026. Dekking van deze kosten vindt plaats uit de CDOKE middelen.

Verbonden partijen

Naast de uitvoeringsorganisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van programma Openbare ruimte zijn betrokken

- Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied;
- De Meerlanden Holding NV; en
- Afvalsturing Friesland NV (OMRIN).

Een nadere toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen, financiële positie, risico's en de financiële bijdrage 2026 van bovenstaande partijen is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen van deze begroting.

2.5 Ruimtelijke ontwikkeling

Inleiding

Aalsmeer wil zich op een gebalanceerde manier ontwikkelen. Wonen, werken en voorzieningen zijn met elkaar in evenwicht en passen binnen het karakter van Aalsmeer. Bij het tot in ontwikkeling brengen van initiatieven kan aan de hand van gebiedsvisies integraal sturing plaatsvinden op behoud en versterking van de leefbaarheid en kwaliteit van Aalsmeer.

Hoofddoelstelling van het gemeentelijk grondbeleid Aalsmeer is het bevorderen van gewenst ruimtegebruik en ruimtelijke kwaliteit, waarbij een rechtmatige verdeling van de kosten en opbrengsten wordt gerealiseerd door een tijdige en economisch verantwoorde ontwikkeling onder de regie van de gemeente Aalsmeer. De opbrengsten van grondexploitaties dragen bij aan diverse maatschappelijke doelen van de gemeente.

2.5.1 Ruimtelijke ontwikkeling, projecten en grondexploitaties

Doelstellingen
Faciliteren en regievoeren op de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente.

Actuele beleidsontwikkelingen
Omgevingsvisie
In 2023 is de gemeente gestart met het opstellen van een omgevingsvisie. In de raadsvergadering van 13 juli 2023 is hiervoor een procesnotitie vastgesteld. In de eerste helft van 2024 heeft de analyse van het bestaande beleid plaatsgevonden. Aan de hand van deze analyse en gesprekken met de raadswerkgroep zijn op hoofdlijnen de opgaven voor Aalsmeer gedefinieerd. In het derde kwartaal 2025 is gestart met de participatie. De Participatie aanpak is op 26 juni 2025 door de raad vastgesteld. De omgevingsvisie dient voor 1 januari 2027 te worden vastgesteld door de gemeenteraad.

Schinkelpolder
Met de vaststelling van de uitgangspuntennotitie worden de uitgangspunten vertaald naar de Omgevingsvisie. Onderzocht wordt of de keuze van de transformatie van tuinbouwgebied naar een formele bedrijfslocatie kan worden meegenomen in de Milieueffectrapportage behorend bij de Omgevingsvisie.

Gebiedsontwikkeling Westeinderscheg
Het regionale programma Westeinderscheg beoogt de leefbaarheid en beleefbaarheid van de groene zone tussen Amsterdamse Bos en Westeinderplassen te versterken. Aalsmeer werkt de komende jaren mee aan planvorming en uitvoering van projecten in het kader van de Westeinderscheg. Op basis van het concept Westeinderscheg wordt onder andere bij het Rijk gelobbyd om fondsen te het verkrijgen voor de transformatie van oude glastuinbouwgebieden naar groen/recreatieve functies in de lastig gelegen LIB-gebieden.

Wijkaanpak Stommeer
Op basis van de wijkaanpak wordt het gesprek met Rijk, provincie en Omgevingsfonds gevoerd over het belang van versterking van de leefkwaliteit door inzet op gecombineerde isolatie (energie en geluid), de versterking van het wijkgroen en het vernieuwen en toevoegen van woningen.

Kudelstaart
De raad heeft in maart 2025 de visie Kudelstaart vastgesteld. Er is budget gevraagd om een start te maken met de centrumontwikkeling Kudelstaart (realisatie 2e supermarkt). De eerste stap daarin is het realiseren van een robuuste school en daarmee verplaatsing van KC de Ruimte.

Grondexploitaties
De focus ligt op de uitvoering van de prioritaire woningbouwprojecten. Dit zijn:
1. Oosteindedriehoek fase 1 – totaal ca. 850 woningen; Startnotitie in 2021 vastgesteld; Bestemmingsplan in 2023 vastgesteld en juni 2024 onherroepelijk geworden. Start bouw naar verwachting begin 2026, verkoop is in 2025 gestart;
2. Westeinderhage – totaal 267 woningen. Startnotitie in 2019 vastgesteld. Bestemmingsplan in 2023 vastgesteld en in juli 2024 onherroepelijk geworden. Start bouw naar verwachting in 2026;
3. Zwarteweg – totaal ca. 160 woningen. Bestemmingsplan en exploitatieplan aangehouden tot overeenstemming/ duidelijkheid is over de verkeerskundige aanpassingen in overleg met de Provincie en de VRA ter hoogte van het plangebied Zwarteweg (naar aanleiding van het in mei 2025 vastgestelde Verkeerscirculatieplan). Pas dan kan worden vastgesteld welk effect dit heeft op de omliggende wegen en welke planaanpassingen voor het woningbouwplan nodig en mogelijk zijn;
4. De Hoeksteen – totaal 22 woningen; Bestemmingsplan in 2023 vastgesteld en onherroepelijk, tender is in 2e kwartaal 2025 gepubliceerd;
5. Bilderdammerweg 6-30. Totaal 34 woningen. Projectnota 4e kwartaal 2024 vastgesteld in de raad. Omgevingsvergunning fase 1 in 2e helft 2025. Vaststelling TAM-Omgevingsplan door de gemeenteraad in 2025. Start bouw in 2026.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Omgevingsvisie Aalsmeer	Raad	4e kwartaal
Uitvoering Westeinderscheg	Uitvoering	
Centrumontwikkeling Kudelstaart	Uitvoering	
Wijkaanpak Stommeer	Uitvoering	

Taakvelden per thema
Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden:
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
8.1 Ruimtelijke ordening; en
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen).

2.5.2 Vergunningverlening

Doelstellingen

- Uitvoering geven aan de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen;
- Omzetten bestemmingsplannen naar omgevingsplan, inclusief bruidsschat
- Correcte en tijdige vergunningverlening.

Actuele beleidsontwikkelingen

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

Het landelijke Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO), waaronder regels op de kaart, is sinds de invoering van de Omgevingswet (januari 2024) nog steeds in ontwikkeling. In het verlengde hiervan werken we er aan om onze eigen (digitale) dienstverlening aan te sluiten op de landelijke standaarden en mogelijkheden, zoals bijvoorbeeld het omgevingsplan. Dit vraagt inspanning en inzet van ambtelijke capaciteit. De Omgevingswet betekent in veel opzichten een andere manier van werken. Door aanpassingen in de werkprocessen spelen we hier naast alle andere lopende taken op in. Organisatorisch sturen we, in lijn met de systematiek van de Omgevingswet, op een duidelijker onderscheid in beleid tussen visies, programma's en plannen (uitvoeringsregels).

Tegelijk met de invoering van de Omgevingswet is (de eerste fase van) de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking getreden. Ook deze nieuwe wet betekent (op termijn) een verandering van onze rol en verantwoordelijkheid in toetsing, vergunningverlening en handhaving. Dat komt doordat de vergunningverlening en toetsing (met name de technische toetsing) niet meer door de gemeente wordt uitgevoerd, maar door een private kwaliteitsborger. Door keuzes vanuit de landelijk overheid is de Wkb nog maar voor een zeer beperkt deel ingevoerd en zijn de gevolgen van deze wetswijziging nog niet of maar heel beperkt merkbaar. De verdere uitrol van deze wetgeving is nog niet duidelijk.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Bruidsschat milieu	Raad	3e kwartaal

Taakvelden per thema

Aan dit thema is gekoppeld het taakveld 8.3 Wonen en bouwen.

2.5.3 Schiphol

Doelstellingen
Het doel is het verminderen van de overlast (gezondheid en geluid) van Schiphol tot een nader te bepalen markeringspunt. Dit markeringspunt wordt nader uitgewerkt en kan ingezet worden om aan te tonen welke verbeteringen op het gebied van leefbaarheid en woningbouw kunnen worden gerealiseerd.

Actuele beleidsontwikkelingen
Het aantal vluchten van en naar Schiphol wordt door het Rijk geregeld bijgesteld. Schiphol heeft aangegeven de leefomgeving te willen verbeteren, de gemeente Aalsmeer heeft het effect hiervan helaas nog niet bemerkt. Aalsmeer pleit voor een daling van het aantal vluchten omwille van de bescherming van haar inwoners en het streven naar een gezonde leefomgeving. Gelet op de koerswijzigingen van het Rijk en Schiphol zullen wij in samenspraak met de gemeenteraad en commissie luchtvaartzaken ons gemeentelijk standpunt blijven actualiseren. Dit standpunt draagt het college zelfstandig en via de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS) uit en vormt de basis van het gemeenschappelijk handelen in de verschillende (planologische) processen.

Om in het brede maatschappelijke krachtenveld het Aalsmeerse standpunt kracht bij te zetten en invloed uit te oefenen, is ruimte vrijgemaakt om in 2026 een vervolgonderzoek te doen naar de gezondheidseffecten van de luchtvaart.

Voor ontwikkeling van een gezonde leefomgeving rondom Schiphol zijn de komende periode zowel de uitwerking van en deelname aan de Nationale Omgevingsvisie Extra (NOVEX) Schiphol, als de herziening van het ruimtelijk beleid Schiphol en de wijkaanpak Stommeer van belang. Ook de deelname aan de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS) is van belang.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Vervolgonderzoek gezondheidseffecten luchtvaart	Uitvoering	
Deelname NOVEX	Uitvoering	
Herziening ruimtelijk beleid Schiphol	Uitvoering	
Deelname BRS	Uitvoering	

Taakvelden per thema
Aan dit thema is het taakveld 8.1. Ruimte en leefomgeving gekoppeld.

2.5.4 Wonen en volkshuisvesting

Doelstellingen
Huisvesting is een eerste levensbehoefte, een grondrecht van iedereen. De vraag overtreft ruimschoots het aanbod wat in heel Nederland tot forse problemen op de woningmarkt heeft geleid. De overheid is daardoor gedwongen om in te grijpen en actie te ondernemen, ook in Aalsmeer. Het belangrijkste overkoepelende instrument voor een gemeente is de Woonvisie. De Woonvisie Aalsmeer 2024 - 2030 is eind 2024 vastgesteld en verankert de urgentie om tot meer betaalbare, levensloopbestendige woningen te komen in Aalsmeer. Het tekort is immers groot. De Woonvisie zet in op drie speerpunten:

- Bouwen voor de toekomst: sturen op de nieuwbouwprogrammering;
- Leefbaar en duurzaam Aalsmeer: inzetten op passend wonen;
- Experimenten in wonen: Innovatieve woonoplossingen onderzoeken.

Met als doel meer betaalbare woningbouw in de nieuwbouw realiseren, inzet op passende woonvormen en voorrang voor lokale doelgroepen en een betere inzet van de bestaande woningvoorraad.

Actuele beleidsontwikkelingen
Wonen
De Rijksoverheid heeft de regie op de woningmarkt de laatste jaren gedeeltelijk teruggepakt. Er is meer geld voor betaalbare woningbouw, er is een nieuwe gereguleerde, middeldure huurcategorie gecreëerd en gemeenten die zich niet genoeg inzetten om de crisis aan te pakken kunnen hier op worden aangesproken. In Aalsmeer schetst de woonvisie 2024-2030 hoe wij hier lokaal op inspelen. In 2026 geven wij hier uitvoering aan door o.a. door te evalueren hoe de bestaande voorraad beter kan worden ingezet en door nieuwbouwwoningen in de middeldure huur een betaalbare koop met voorrang aan Aalsmeerders en sleutelberoepen toe te wijzen.

Hoewel de landelijke verkiezingen in oktober voor onzekerheid zorgen, lijkt het alsof de Wet versterking regie volkshuisvesting nog in 2025 wordt aangenomen. In dat geval betekent dat dat we in 2026 verplicht zijn een volkshuisvestingsprogramma op te stellen.

Programmatische aanpak funderingsherstel
Net als in 2025 richten we ons in 2026 en 2027 op een programmatische aanpak funderingsherstel. Het verschijnen van het rapport het rapport ‘Goed gefundeerd’ van de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur is hier mede de aanleiding van. Dit programma geeft steun aan de in het raadsprogramma genoemde onderwerpen energie en duurzaamheid. Naast monitoring is ook voorzien in actieve communicatie met eigenaren om deze mee te nemen in de problematiek.

Project handhaving eilanden Westeinderplassen
Dit project, dat al in 2025 start, is om in pilotvorm door middel van een gefaseerde aanpak op 15 (nog nader te selecteren) eilanden vervuiling, illegale bouwwerken en strijdig gebruik te inventariseren en aan te pakken en bewustwording te creëren over de geldende regels.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Programmatische aanpak funderingsherstel	Uitvoering	
Project handhaving eilanden Westeinderplassen	Uitvoering	
Inregelen vergunningsproces voorrang nieuwbouwwoning in betaalbare koop en middeldure huur	Uitvoering	
Uitvoering prestatie-afspraken met Eigen Haard. De gerichte acties worden opgesomd in een jaarschijf	Uitvoering	
Evaluatie inzet bestaande voorraad (mantelzorgwoningen, splitsen, optoppen)	Uitvoering	

Taakvelden per thema
Aan dit thema is gekoppeld het taakveld 8.3 Wonen en bouwen.

2.5.5 Verkeer en vervoer

Doelstellingen
Waarborgen en waar nodig verbeteren van de verkeersveiligheid, leefbaarheid, bereikbaarheid en verkeersafwikkeling.

Actuele beleidsontwikkelingen
Burgemeester Kasteleinweg
Met de omlegging van de N201, de afwaardering van de Burgemeester Kasteleinweg en diverse nieuwe wegen in aanleg in Greenpark verandert er heel wat in de verkeersstructuur van Aalsmeer in de afgelopen jaren. De nieuwe infrastructuur (Burgemeester Hoffscholteweg, verlengde Molenvlietweg, verlegde Middenweg) is echter nog niet gereed, terwijl de Burgemeester Kasteleinweg al wel is heringericht. Dat leidt momenteel tot extra verkeer door de woonwijken van Aalsmeer, parallel aan de Burgemeester Kasteleinweg. Daarbij moet het verkeer ook wennen aan de nieuwe inrichting van de Burgemeester Kasteleinweg met de nieuwe rotondes, met busbaan middendoor. Helaas zijn er al diverse ongevallen met letsel gebeurd. Deze situatie is de afgelopen periode goed gemonitord. In overleg met Provincie, Vervoerregio en Connexxion zijn in 2024 enkele aanpassingen doorgevoerd aan de rotondes en in 2025 worden nog een aantal aanpassingen doorgevoerd. Mochten de bovenstaande maatregelen onvoldoende effect blijken te hebben en er ook na de gewenningsperiode structureel veel ongevallen blijven gebeuren, dan zijn grootschaliger ingrepen niet ondenkbaar. Vandaar dat in opdracht van de gemeente zeer recent een rapport is opgesteld waarin verschillende aanbevelingen voor de korte en de lange termijn zijn gedaan. Hierover zal ook overleg volgen met de Provincie, Vervoerregio en Connexxion.

Uitvoering verkeerscirculatieplan
In 2025 is een nieuw Verkeerscirculatieplan (VCP) vastgesteld met maatregelen om de verkeerscirculatie te verbeteren. De maatregelen uit het VCP worden uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma en in het MPP verwerkt.

In 2025 is gestart met de implementatie van verschillende projecten die voortkomen uit verkeerscirculatieplan en wegencategoriseringsplan via het uitvoeringsprogramma verkeerscirculatieplan. Hierbij is ook de nieuwe landelijke richtlijn voor een nieuw type gebiedsontsluitingsweg met een snelheidslimiet van 30 km/uur geïntroduceerd, bedoeld voor ontsluitingswegen waar geen ruimte is voor vrij liggende fietspaden. Deze categorie is in Aalsmeer via het wegencategoriseringsplan geïntroduceerd.

Op regionaal niveau heeft de Vervoerregio een beleidskader opgesteld, met als leidend principe het STOMP-principe, waarmee prioriteit wordt gegeven aan Stappen en Trappen, Openbaar vervoer, Mobiliteitsmanagement en tot slot de Privéauto.

Een andere beleidsontwikkeling is het brede vraagstuk van de elektrische fiets (e-bikes, fatbikes en andere nieuwe snelle fietsen). Denk hierbij aan de snelheid, verkeersveiligheid en de drukte op fietspaden.

Het behoud en waar nodig verbeteren OV voorzieningenniveau met als specifiek aandachtspunt de verbindingen van/naar luchthaven Schiphol blijft ook in 2026 onze aandacht houden.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Uitvoeringsprogramma Verkeerscirculatieplan uitvoeren	Uitvoering	

Taakvelden per thema
Aan dit thema is gekoppeld het taakveld:
2.2 Parkeren; en
2.5 Openbaar vervoer

2.5.6 Maatschappelijk Vastgoed

Doelstellingen
Vastgoed is een belangrijk element voor het realiseren van gemeentelijke beleidsdoelstellingen op het gebied van zorg, welzijn, onderwijs, sport en cultuur. Deze voorzieningen zijn niet alleen noodzakelijk, maar geven ook kwaliteit aan Aalsmeer. Redenen waarom de gemeente eigenaar is van vastgoed:

- Ter uitvoering van wettelijke taken. Een belangrijke in omvang betreft de wettelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting op grond van de Wet op het Primair en Voortgezet onderwijs. In overleg met schoolbesturen kan de eigendom van het vastgoed bij de schoolbesturen of bij de gemeente worden ondergebracht;
- Ten behoeve van de huisvesting van de gemeente zelf. Hierin wordt zowel het bestuur, de ambtenaren alsook diverse gemeentelijke uitvoerende onderdelen gehuisvest;
- Voor het bereiken van gemeentelijke beleidsdoelen, zoals die een door de gemeenteraad aangewezen algemeen belang dienen. Dit zijn bijvoorbeeld beleidsdoelen op het gebied van cultuur (inclusief erfgoed), sport, welzijn en recreatie. Vastgoed kan ook worden aangehouden om andere gemeentelijke beleidsdoelen te ondersteunen, zoals in het geval van de kinderopvang. Ook kan de gemeente de toegankelijkheid voor een breed publiek willen borgen, zoals dat bijvoorbeeld bij zwembaden het geval is;

- Strategisch (tijdelijk) vastgoed dat aangehouden wordt of verworven is om ruimtelijke (her)ontwikkeling mogelijk te maken, als tijdelijke huisvesting te kunnen dienen of op toekomstige vragen te kunnen inspelen.

Actuele beleidsontwikkelingen

Onderhoud Fort Kudelstaart

Voor het uitvoeren van meerjarig onderhoudsplan en het inregelen van het beheer na vertrek van de exploitant is budget noodzakelijk. Voor 2025 en 2026 zijn in de Kadernota 2025 bedragen ter beschikking gesteld. Zolang als er nog geen keuzes zijn gemaakt met betrekking tot de definitieve toekomst van het Fort is er vanaf 2027 een structureel budget opgenomen voor het jaarlijks onderhoud ervan.

Brandweerkazerne

In 2026 vangt de Veiligheidsregio aan met de bouw van de nieuwe brandweerkazerne Aalsmeer. Deze kazerne wordt gerealiseerd door de Veiligheidsregio zelf en de grond wordt uitgegeven in erfpacht.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Meerjarig onderhoud Oosteinderweg 247 (Bloemenlust)	Uitvoering	
Renovatie dak Oosteinderweg 247 (Bloemenlust)	Uitvoering	
Investering externe huurder Oosteinderweg 247 (Bloemenlust)	Uitvoering	
Noodstroomvoorziening gemeentehuis Aalsmeer	Uitvoering	

Taakvelden per thema

Aan dit thema is gekoppeld taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden.

Financiën

Programma	Rekening	Begroting	Begroting 2026			Meerjarenbegroting		
bedrag x € 1.000	2024	2025	Lasten	Baten	Saldo	2027	2028	2029
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-2.047	-1.187	2.361	1.536	-825	-1.622	-774	-727
2.2 Parkeren	15	-43	48	26	-22	-22	-22	-22
2.5 Openbaar vervoer	-37	-38	39	0	-39	-39	-39	-39
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-1.760	0	7.672	7.672	0	0	0	0
8.1 Ruimte en leefomgeving	-1.134	-999	2.326	1.809	-517	-883	-1.042	-1.042
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.580	2.685	6.520	8.036	1.516	-62	-137	-137
8.3 Wonen en bouwen	1.543	-376	2.455	913	-1.542	-1.403	-1.230	-1.230
Resultaat voor bestemming	**-1.839**	**42**	**21.421**	**19.992**	**-1.429**	**-4.031**	**-3.243**	**-3.197**
Mutatie reserves	-1.496	-3.477	1.755	746	-1.009	610	464	431
Resultaat	**-3.336**	**-3.435**	**23.176**	**20.738**	**-2.439**	**-3.421**	**-2.779**	**-2.766**

Ontwikkeling programmasaldo	Meerjarenraming			
bedrag x € 1.000	2026	2027	2028	2029
Primitieve begroting	-3.530	-2.848	-2.920	-2.920
Raadsbesluiten voorgaand jaar	-50	0	0	0
Kadernota	-46	-31	-31	-31
Raadsbesluiten voor begroting	134	86	-1	-1
Saldo voor begroting	**-3.492**	**-2.793**	**-2.952**	**-2.952**
Mutaties begroting				
Nominale ontwikkelingen	33	34	34	34
Kapitaallasten	152	2	2	15
Kostentoerekening	33	33	33	33
Neutrale aanpassingen	-2	-2	-2	-2
Begrotingsrechtmatigheid	843	-689	111	111
Overige besluitvorming				
Wijziging dotatie groot onderhoud ESA	-6	-6	-6	-6
Mutatie reserve				
Nieuwbouw brandweerkazerne door Veiligheidsregio	-60	47	0	0
Saldo mutaties in begroting	**1.053**	**-627**	**173**	**186**
Totaal	**-2.439**	**-3.421**	**-2.779**	**-2.766**

Toelichtingen overige mutaties

Raadsbesluit voor begroting
Dit betreft het financiële effect volgend uit het raadsbesluit over het MPG 2025 (3 juli 2025).

Mutaties begroting

Loon- en prijscompensatie (Nominale ontwikkelingen)
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: 'Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2026'. Dit betreft een per saldo budgetneutrale mutatie over de verschillende programma's van deze programmabegroting van de loon- en prijsinflatie. De dekking van de indexatie van de programmabudgetten binnen de diverse programma's wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs die onderdeel is van programma 8 Algemene dekkingsmiddelen.

Kapitaallasten
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: 'Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2026'. Dit betreft de mutatie als gevolg van het actualiseren van de kapitaallasten.

Kostentoerekening
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: 'Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2026'. Dit betreft de per saldo budgetneutrale verdeling van de dienstverleningsbijdrage (programma 7 Overhead) over de programmabudgetten binnen de diverse programma's.

Overige besluitvorming

Wijziging dotatie groot onderhoud ESA
Vanwege het ontbreken van een geactualiseerd en integraal meerjaren onderhoudsplan (MJOP) voor de buitensportaccommodaties is de afgelopen maanden een MJOP opgesteld voor de buitensportaccommodaties en is het plan voor de binnensportaccommodaties geactualiseerd. Laatste ook in het kader van de op te stellen dienstverleningsovereenkomst met de ESA. In de praktijk wordt het groot onderhoud buitensportaccommodaties al een aantal jaren voor de ESA uitgevoerd zonder dat hiervoor een gemeentelijke bijdrage beschikbaar is gesteld/ in de begroting is opgenomen.
Voor beide is nu een scope van 20 jaar in beeld. De uitkomst is als gevolg hiervan een aanvullende dotatie van € 507.100 voor binnen- en buitensportaccommodaties gezamenlijk. Deze bijstelling is inclusief de kosten voor uitvoering door de ESA en BTW. Met laatste is voorzichtigheidshalve al rekening gehouden vanwege de (mogelijke) afschaffing van de SPUK Sport BTW na 2026. De huidige regeling, die ultimo 2025 afloopt, is met één jaar verlengd.

Begrotingsrechtmatigheid

Nieuwbouw brandweerkazerne door Veiligheidsregio
De gemeente laat de Veiligheidsregio een nieuwe, duurzame brandweerkazerne bouwen naast de huidige locatie aan de Zwarteweg in Aalsmeer. Met deze wijziging wordt voorgesorteerd op de afwaardering van de boekwaarde van het huidige pand en het vervallen van de oude kosten en baten vanwege de overgang naar de Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland. De restant

boekwaarde wordt ten laste van de Algemene Reserve gebracht conform het besluit in de Kadernota 2025. In tegenstelling tot de eerdere aanname is dat in 2027 in plaats van in 2026.

Verbonden partijen

Bij de realisering van de doelstellingen van programma Ruimtelijke ontwikkeling zijn betrokken:

- Green Park gebiedsontwikkeling BV;
- Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied; en
- Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland

Een nadere toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen, financiële positie, risico's en de financiële bijdrage 2026 van bovenstaande partijen is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen van deze begroting.

2.6 Bestuur, bevolking en veiligheid

Inleiding

Inwoners en ondernemers mogen een open en transparante houding van de gemeente verwachten. Een organisatie die denkt in oplossingen en oog heeft voor de menselijke maat. Een professionele organisatie die gericht is op goede, eigentijdse dienstverlening aan inwoners en ondernemers en tijdig, helder en via relevante kanalen communiceert met de verschillende doelgroepen in de samenleving.
Veiligheid staat in Aalsmeer hoog op de agenda. Inwoners voelen zich veilig in hun buurt, kinderen kunnen hier veilig opgroeien, ondernemers veilig ondernemen. De gemeente werkt samen met de veiligheidspartners aan de veiligheid in onze gemeente. Prioriteiten in ons veiligheidsbeleid zullen altijd actueel moeten zijn. Daarom stelt het bestuur van de gemeente naast de aandachtspunten in het Integraal Veiligheidsplan, zoals woonfraude, hennepteelt, inbraken, jeugdoverlast en verwarde personen, zaken zoals ondermijning, mensenhandel, arbeidsmigranten overlast en waterveiligheid hoog op de (veiligheids)agenda.

2.6.1 Veiligheid, handhaving en crisisbeheersing

Doelstellingen
In het Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2025-2026 hebben we de lokale focus aangebracht naast de doelstellingen zoals die zijn vastgelegd in het Regionaal Veiligheidsplan (RVP).
Onderstaand de lokale doelstellingen:

- Voorkomen, verstoren en waar mogelijk stoppen van ondermijning;
- Een veilig en eerlijk ondernemersklimaat;
- Weerbare overheid en samenleving tegen criminaliteit en ondermijning;
- Continueren structurele daling high impact en veelvoorkomende criminaliteit;
- Vergroten van de weerbaarheid en zelfredzaamheid van de inwoners bij crises;
- Veilige recreatie, toerisme en evenementen op en rond het water;
- Vergroten weerbaarheid kwetsbare jeugd en bieden alternatief voor criminele carrière.

Actuele beleidsontwikkelingen
De gemeente Aalsmeer staat voor een veilige samenleving van haar inwoners en ondernemers. Inwoners voelen zich veilig in hun buurt, kinderen kunnen hier veilig opgroeien, ondernemers veilig ondernemen. De gemeente werkt samen met de veiligheidspartners aan de veiligheid in onze gemeente. Steeds meer werkt de gemeente niet alleen voor, maar ook vooral samen met inwoners, ondernemers en (veiligheids)partners bij aanpak en preventie van veiligheid en criminaliteit.
Aalsmeer is een relatief veilige gemeente. Het aantal ernstige incidenten is gelukkig beperkt en de gemeente scoort goed als het gaat om de veiligheidsbeleving van de inwoners. Maar vanzelfsprekend is dat niet. Veiligheid realiseren wij dankzij de inzet van gemeente, politie, brandweer en overige veiligheidspartners. Maar ook de inwoners en ondernemers zijn onmisbaar voor een veilige gemeente.

Terugdringen crimineel gebruik van woningen
De complexiteit van fraudevormen en criminaliteit is aan het toenemen. Met name op het gebied van ondermijnende criminaliteit merken inwoners en ondernemers de negatieve effecten, zoals drugshandel, geweldsdelicten en aanslagen op personen, bedrijven en woningen. Ook in 2026 wordt ingezet op het intensiveren de aanpak van crimineel gebruik van woningen via de Huisvestingsverordening en de Leegstandsverordening waarbij toezichthouders en opsporingsambtenaren tezamen hun bevoegdheden inzetten om integraal bij te dragen aan het terugdringen van criminaliteit en het bevorderen van een veilig leefklimaat. We zetten de samenwerking met alle interne partijen en externe partners voort als het gaat om het vormgeven van handhavingsprocessen en digitalisering.

Noord Hollandse Norm weerbaarheid bestuur
In 2024 is de NoordHollandse Norm geïntroduceerd op initiatief van de provincie Noord-Holland in samenwerking met de Regionale Informatie en Expertisecentra (RIEC). De norm beoogt de weerbaarheid van gemeenten en andere overheidsorganisaties te vergroten. De norm omvat de volgende thema's:
1. Bewustwording en organisatie;
2. Integriteit en veilige werkomgeving;
3. Veilige Publieke Taak;
4. Informatiepositie en informatiebeveiliging;
5. Beleid en handhaving;
6. Communicatie.

De norm bestrijkt de hele gemeentelijke organisatie (politiek, bestuurlijk en ambtelijk). Realisatie van de norm is voorzien voor eind 2026.

Maatschappelijke weerbaarheid
De gevolgen van geopolitieke spanningen en digitale dreigingen worden steeds tastbaarder. Hybride dreigingen zoals cyberaanvallen en desinformatie nemen toe. Een weerbare maatschappij is beter in staat om (de gevolgen van) deze en andere soorten ontwrichtende crises het hoofd te kunnen bieden.
Landelijk, regionaal en lokaal bereidt de overheid zich voor op een scenario waarbij de stroom 72 uur uitvalt en mensen primair op zichzelf zijn aangewezen. De voorbereiding op dit scenario draagt bij aan een weerbare maatschappij en bevordert de zelfredzaamheid van organisaties en inwoners, óók bij andere soorten crises.
De Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland (VrAA) is het programma Weerbaarheid gestart. Tegelijkertijd werkt Aalsmeer samen met de Amstelland-gemeenten aan de opdracht 'Samenwerking aan de voorbereiding Weerbaar Amstelland', gericht op het vergroten van de weerbaarheid in de gemeenten zelf, zowel met het oog op de inwoners als op de (continuïteit van de) gemeentelijke organisatie. Communicatie en voorlichting vormen hierbij essentiële onderdelen. De realisatie van noodsteunpunten verspreid door de gemeente, maakt eveneens onderdeel uit van dit programma.
De voorbereiding op het scenario van 72 uur stroomuitval is een eerste stap. De uiteindelijke (mate van) voorbereiding op de gevolgen van internationale spanningen en de daarmee samenhangende capaciteits- en (tijdelijke en/of structurele) financieringsvraag is mede afhankelijk van ontwikkelingen en voortschrijdend inzicht op nationaal en regionaal niveau.

Nieuwe wetgeving
In 2025 heeft de Tweede Kamer ingestemd met een algeheel landelijk vuurwerkverbod met ingang van de jaarwisseling 2026/2027. Een landelijk vuurwerkverbod betekent in ieder geval dat de lokale regelgeving in de APV aangepast moet worden.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Vergroten van de bewustwording over en de weerbaarheid tegen ondermijnende criminaliteit	Uitvoering	
Uitvoeren Evenementenbeleid	Uitvoering	
Verhogen inzet op personen met verward/onbegrepen gedrag	Uitvoering	
Aanpak mensenhandel (in het bijzonder arbeidsuitbuiting)	Uitvoering	
Aandacht voor leefomstandigheden arbeidsmigranten	Uitvoering	
Preventie en controles waterveiligheid	Uitvoering	
Aanpak crimineel gebruik woningen	Uitvoering	
Zorgdragen weerbare maatschappij als gevolg van internationale spanningen	Uitvoering	
Gemeentelijke opvang Oekraïners	Uitvoering	

Taakvelden per thema
Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden:
1.1 Crisisbeheersing en brandweer; en
1.2 Openbare orde en veiligheid.

2.6.2 Dienstverlening burger

Doelstellingen
- Wet Open Overheid (Woo): Vergroten van de bestuurlijke transparantie door meer vanzelfsprekend informatie beschikbaar te stellen en sneller en efficiënter behandelen van Woo verzoeken en adequater inrichten van de informatiehuishouding; binnen gestelde termijnen voldoen aan de eisen van de Wet open overheid;
- Digitale dienstverlening: doorontwikkelen en uitbreiden van digitale dienstverlening die voldoet aan wet- en regelgeving, die toegankelijk is voor iedereen en toekomstbestendig;
- Hoogwaardig integraal handhaven identiteit;
- Procesoptimalisatie zodat de productaanvragen van alle doelgroepen effectief worden behandeld.

Actuele beleidsontwikkelingen

Digitale dienstverlening

Het doorontwikkelen en uitbreiden van onze digitale dienstverlening is een continu aandachtspunt. Nieuwe ontwikkelingen en wet- en regelgeving vergen extra tijd en aandacht. In 2014 werd de geldigheidsduur van reisdocumenten voor volwassenen verlengd van vijf naar tien jaar. Hierdoor ontstaat er in de jaren 2024 t/m 2028 een piekbelasting in het aantal aanvragen. De eerste anderhalf jaar van de documentenpiek is effectief afgehandeld.

Een aantal digitale producten en diensten is in 2025 geoptimaliseerd en verdere implementatie vindt in 2026 plaats. Dit betreft zowel de digitale als niet geautomatiseerde dienstverlening zodat we effectieve oplossingen beschikbaar stellen aan alle doelgroepen.

Inwoners hebben er recht op dat er op een goede, betrouwbare manier met hun gegevens wordt omgegaan. Zij hebben er een zeer groot belang bij om goed geregistreerd te staan in de basisregistratie personen (BRP) en zo op een correcte manier toegang te hebben tot alle overheidsportalen waar hun gegevens staan geregistreerd. Ook hebben zij er recht op dat fraude met hun identiteit wordt voorkomen. Bij twijfels over rechtmatigheid wordt een adres in onderzoek gezet en vindt, indien nodig, een huisbezoek plaats.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Implementatie digitale producten en diensten	Uitvoering	
Intensiveren aanpak crimineel gebruik woningen	Uitvoering	

Taakvelden per thema

Aan dit thema is gedeeltelijk gekoppeld het taakveld 0.2 Burgerzaken.
En dit thema maakt onderdeel uit van taakveld 0.4 Overhead onder programma 2.7 Overhead.

2.6.3 Communicatie

Doelstellingen
- Heldere, betrouwbare (digitale) communicatie met inwoners en andere doelgroepen, zodat zij tijdig en juist geïnformeerd worden en zich betrokken voelen bij zaken die in hun directe leefomgeving en in de stad spelen;
- Verder ontwikkelen en toegankelijker maken van onze digitale dienstverlening en voldoen aan wet- en regelgeving.

Actuele beleidsontwikkelingen
Digitale dienstverlening is een continu proces van verdere verbetering op basis van nieuwe ontwikkelingen, wetgeving en wensen vanuit de samenleving. Daarom is er behoefte aan een beleid digitale dienstverlening en bijbehorend lange termijn uitvoeringsprogramma.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Opstellen meerjarenprogramma digitale dienstverlening 2027-2030	Uitvoering	1e kwartaal

Taakvelden per thema
Dit thema maakt onderdeel uit van taakveld 0.4 Overhead onder programma 2.7 Overhead.

2.6.4 Regionale samenwerking

Doelstellingen
Door regionale en landelijke netwerken:
- kunnen we samenwerken aan een toekomstbestendige metropool (MRA, AM);
- worden onze belangen behartigd en kunnen we kennisdelen (Platform middelgrote gemeenten, VNG).

Actuele beleidsontwikkelingen

Vanaf 2025 is er een nieuwe MRA Agenda met acht ambities voor de langere termijn. In het Meerjarenuitvoeringsprogramma zijn de ambities omgezet in concrete acties. Deze worden besproken in de MRA-plaforms.

Taakvelden per thema
Dit thema maakt onderdeel uit van taakveld 0.1 Bestuur.

Financiën

Programma	Rekening	Begroting	Begroting 2026			Meerjarenbegroting		
bedrag x € 1.000	2024	2025	Lasten	Baten	Saldo	2027	2028	2029
0.1 Bestuur	-2.504	-2.804	2.768	0	-2.768	-2.629	-2.628	-2.628
0.2 Burgerzaken	-539	-650	1.803	932	-871	-853	-867	-873
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-1.679	-1.781	1.899	0	-1.899	-2.413	-2.418	-2.418
1.2 Openbare orde en veiligheid	-1.989	-2.296	2.404	16	-2.387	-2.332	-2.332	-2.332
Resultaat voor bestemming	**-6.710**	**-7.531**	**8.873**	**948**	**-7.925**	**-8.226**	**-8.245**	**-8.251**
Mutatie reserves								
Resultaat	**-6.710**	**-7.531**	**8.873**	**948**	**-7.925**	**-8.226**	**-8.245**	**-8.251**

Ontwikkeling programmasaldo	Meerjarenraming			
bedrag x € 1.000	2026	2027	2028	2029
Primitieve begroting	-7.302	-7.562	-7.562	-7.562
Raadsbesluiten voorgaand jaar	11	11	11	11
Kadernota	-375	-301	-315	-321
Saldo voor begroting	**-7.666**	**-7.852**	**-7.865**	**-7.871**
Mutaties begroting				
Nominale ontwikkelingen	-41	-40	-40	-40
Kapitaallasten	10	4	-1	-1
Kostentoerekening	-125	-125	-125	-125
Neutrale aanpassingen	-1	-1	-1	-1
Begrotingsrechtmatigheid	0	-111	-111	-111
Overige besluitvorming				
Uitbreiding formatie KOA	-101	-101	-101	-101
Saldo mutaties in begroting	**-259**	**-375**	**-380**	**-380**
Totaal	**-7.925**	**-8.226**	**-8.245**	**-8.251**

Toelichtingen overige mutaties

Mutaties begroting

Loon- en prijscompensatie (Nominale ontwikkelingen)
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2026’. Dit betreft een per saldo budgetneutrale mutatie over de verschillende programma’s van deze programmabegroting van de loon- en prijsinflatie. De dekking van de indexatie van de programmabudgetten binnen

de diverse programma's wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs die onderdeel is van programma 8 Algemene dekkingsmiddelen.

Kapitaallasten
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: 'Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2026'. Dit betreft de mutatie als gevolg van het actualiseren van de kapitaallasten.

Kostentoerekening
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: 'Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2026'. Dit betreft de per saldo budgetneutrale verdeling van de dienstverleningsbijdrage (programma 7 Overhead) over de programmabudgetten binnen de diverse programma's.

Neutrale aanpassingen
Dit zijn budgetneutrale aanpassingen die niet leiden tot een aanpassing van het saldo van deze begroting.

Overige besluitvorming

Uitbreiding formatie KOA
Binnen het team Openbare orde en veiligheid van de KOA is behoefte aan uitbreiding van formatie. In 2026 zetten we capaciteit in op waterveiligheid en evenementen. In 2026 bereiden wij ons daarnaast voor op een doorontwikkeling binnen het team waarbij het coördineren en verbinden van verschillende partijen binnen een bepaald gebied of wijk een hoofdtaak wordt. Het doel is om ervoor te zorgen dat alle betrokken organisaties en bewoners samenwerken aan het verbeteren van de leefbaarheid, veiligheid en ontwikkeling van dat gebied. Daarbij worden de resultaten uit de pilot wijkregisseur in 2026 binnen de gemeente Aalsmeer betrokken. Het effect van deze uitbreiding is € 120.000 en komt ten laste van het begrotingsresultaat.

Begrotingsrechtmatigheid

Nieuwbouw brandweerkazerne door Veiligheidsregio
De gemeente laat de Veiligheidsregio een nieuwe, duurzame brandweerkazerne bouwen naast de huidige locatie aan de Zwarteweg in Aalsmeer. Met deze wijziging wordt voorgesorteerd op de afwaardering van de boekwaarde van het huidige pand en het vervallen van de oude kosten en baten vanwege de overgang naar de Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland.

Verbonden partijen

Naast de uitvoeringsorganisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van programma Bestuur, bevolking en veiligheid zijn betrokken:

- Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland,
- Vervoerregio Amsterdam;
- Amstelland- en Meerlandenoverleg; en
- Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.

2.7 Overhead

Inleiding

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de overhead op een separaat programma wordt begroot, verantwoord en in een apart overzicht wordt opgenomen. De programma's bevatten daarmee alleen de baten en lasten van het primaire proces. Het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces, maar ook de systemen en aanverwante lasten die deze functies ondersteunen behoren tot de overhead.

Ter wille van een uniforme verantwoording in alle gemeenten is een eenduidige afbakening van belang van enerzijds de kosten die verband houden met het primaire proces en anderzijds de kosten die gerekend worden tot de overhead. Daartoe geeft de regelgeving een uitvoerige en gedetailleerde omschrijving van wat er valt onder het taakveld '0.4 Ondersteuning'.
Vanaf de programmabegroting 2025 is de geactualiseerde notitie Overhead van de commissie BBV van toepassing waarin een andere, minder brede afbakening van de definitie van het begrip overhead is opgenomen.

Samengevat bestaat de overhead uit:

- loonlasten van functies in het PIOFACH domein (P&O/ HRM, inkoop, financiën, communicatie, ICT, juridische zaken en facilitaire zaken);
- ICT lasten van de PIOFACH-systemen;
- huisvestingslasten;
- uitbestedingslasten PIOFACH taken;
- rentelasten die niet zijn toe te delen aan de taakvelden in het primaire proces.

De Aalsmeerse overhead is voor een belangrijk deel "afkomstig" uit de AA-organisatie en wordt doorbelast in de dienstverleningsbijdrage. De wijze waarop de overhead onderdeel is van de dienstverleningsbijdrage is vastgelegd in de nota kostentoerekening die door het college van Amstelveen is vastgesteld.

Op de totale bijdrage die Aalsmeer op basis van de centrumregeling betaalt heeft de notitie geen invloed. Gevolg van de notitie is wel dat er meer kosten moeten worden toegerekend aan de taakvelden (programmabudgetten) dan voorheen. Dit betekent een hogere doorbelaste capaciteit op de taakvelden en lagere kosten op de overhead. Het effect hiervan zien we bij de kostendekkende exploitaties en in de doorbelaste overhead voor de projecten.
In de uitwerking van toerekening van overhead is conform onze financiële verordening gekozen deze te bepalen als percentage van de directe ambtelijke capaciteitsinzet. Als generieke sleutel komt de ambtelijke capaciteit het meest in aanmerking, aangezien er een significante correlatie is tussen de omvang van de directe ambtelijke capaciteit en de omvang van de (ondersteunende) overhead. Ten slotte sluit deze keuze het meeste aan bij de techniek die het CBS op macroniveau hanteert. Het percentage wordt op begrotingsbasis berekend en gedurende het jaar niet aangepast.

Er vindt toerekening van overhead plaats naar de grondexploitaties. Ook bij het bepalen van kostendekkendheid van lokale heffingen wordt extracomptabel overhead toegerekend. Daartoe worden de structurele netto-overheadkosten uitgedrukt in een percentage van de totale structurele directe ambtelijke capaciteitsinzet. Dit leidt tot een overheadpercentage van afgerond 58% (2025: 58%) conform de volgende berekening:

Tabel Overheadpercentage

	2026
a) Saldo taakveld Overhead	€ 18.578.000
b) Totale (netto toegerekende) overheadlasten	€ 10.827.400
Opslagpercentage (b/a)	58%

De kosten van de overhead bestaan voor circa 70% uit de dienstverleningsbijdrage aan de centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer Amstelveen.
In de paragraaf bedrijfsvoering wordt de dienstverleningsbijdrage nader toegelicht.

Taakvelden per thema
Aan dit thema is gekoppeld taakveld 0.4 Overhead.

Financiën

Programma	**Rekening**	**Begroting**	**Begroting 2026**			**Meerjarenbegroting**		
bedrag x € 1.000	**2024**	**2025**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**2027**	**2028**	**2029**
0.4 Ondersteuning organisatie	-11.689	-10.541	10.827	0	-10.827	-10.103	-10.103	-10.103
Resultaat voor bestemming	**-11.689**	**-10.541**	**10.827**	**0**	**-10.827**	**-10.103**	**-10.103**	**-10.103**
Mutatie reserves	-355	-394	0	0	0	0	0	0
Resultaat	**-12.044**	**-10.935**	**10.827**	**0**	**-10.827**	**-10.103**	**-10.103**	**-10.103**

Ontwikkeling programmasaldo	Meerjarenraming			
bedrag x € 1.000	2026	2027	2028	2029
Primitieve begroting	-9.900	-9.396	-9.396	-9.396
Raadsbesluiten voorgaand jaar	-23	-23	-23	-23
Kadernota	-128	-57	-57	-57
Saldo voor begroting	**-10.050**	**-9.475**	**-9.475**	**-9.475**
Mutaties begroting				
Nominale ontwikkelingen	-57	-58	-58	-58
Kostentoerekening	-538	-537	-537	-537
Neutrale aanpassingen	3	3	3	3
Overige besluitvorming				
Correctie stelpost balies burgerzaken	-7	-7	-7	-7
Inhuur bestuurssecretariaat	-50	0	0	0
Inhuur vanwege ziekteverzuim	-100	0	0	0
Tijdelijke aanstelling Adviseur grote projecten	0	0	0	0
Uitbreiding formatie KOA	-19	-19	-19	-19
Verhogen opleidingsbudget Burgerzaken	-9	-9	-9	-9
Saldo mutaties in begroting	**-777**	**-628**	**-628**	**-628**
Totaal	**-10.827**	**-10.103**	**-10.103**	**-10.103**

Toelichtingen overige mutaties

Mutaties begroting

Loon- en prijscompensatie (Nominale ontwikkelingen)
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2026’. Dit betreft een per saldo budgetneutrale mutatie over de verschillende programma’s van deze programmabegroting van de loon- en prijsinflatie. De dekking van de indexatie van de programmabudgetten binnen de diverse programma’s wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs die onderdeel is van programma 8 Algemene dekkingsmiddelen.

Kostentoerekening
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2026’. Dit betreft de per saldo budgetneutrale verdeling van de dienstverleningsbijdrage over de programmabudgetten binnen de diverse programma’s.

Neutrale aanpassingen
Dit zijn budgetneutrale aanpassingen die niet leiden tot een aanpassing van het saldo van deze begroting.

Overige besluitvorming

Verhogen opleidingsbudget Burgerzaken
Het structurele opleidingsbudget Burgerzaken is onvoldoende om de kosten te dekken. De verplichte certificering voor medewerkers Burgerzaken is hiervan een belangrijke reden. Aanschaf van de digitale leeromgeving zorgt ervoor dat er efficiënter gewerkt kan worden en dat medewerkers de tools krijgen om zich verder te ontwikkelen. Het aandeel voor Aalsmeer in deze kosten is € 9.000. Dit bedrag wordt opgenomen op de dienstverleningsbijdrage.

Correctie stelpost balies burgerzaken
Voor de dekking van de kapitaallasten voor het verbouwen van de balies is in 2024 een stelpost inkomsten opgenomen. De gedachte was dat deze kosten (€ 7.000) werden gedekt uit hogere leges inkomsten. De leges zijn in de Kadernota bijgesteld. De stelpost is daarbij abusievelijk niet betrokken. Dat is met deze wijziging hersteld.

Inhuur bestuurssecretariaat
Dit betreft een tijdelijke versterking van het bestuurssecretariaat voor de periode 1 januari tot en met 1 juli 2026 vanwege een medewerker die met pensioen gaat. De kosten van inhuur bedragen € 50.000.

Uitbreiding formatie KOA
Binnen het team Openbare orde en veiligheid van de KOA is behoefte aan uitbreiding van formatie. In 2026 zetten we capaciteit in op waterveiligheid en evenementen. In 2026 bereiden wij ons daarnaast voor op een doorontwikkeling binnen het team waarbij het coördineren en verbinden van verschillende partijen binnen een bepaald gebied of wijk een hoofdtaak wordt. Het doel is om ervoor te zorgen dat alle betrokken organisaties en bewoners samenwerken aan het verbeteren van de leefbaarheid, veiligheid en ontwikkeling van dat gebied. Daarbij worden de resultaten uit de pilot wijkregisseur in 2026 binnen de gemeente Aalsmeer betrokken. Het effect van deze uitbreiding is € 120.000 en komt ten laste van het begrotingsresultaat.

Tijdelijke aanstelling Adviseur grote projecten
Het college van de gemeente Aalsmeer heeft per 1 januari 2026 een nieuwe gemeentesecretaris benoemd. De huidige gemeentesecretaris blijft nog tot en met 31 januari 2027 in dienst van de kernorganisatie Aalsmeer. Binnen de beschikbare formatie is voor deze tijdelijke aanstelling geen ruimte. De kosten worden gedekt uit het restant van het transitiebudget.

Inhuur vanwege ziekteverzuim
Eén van de medewerkers van de kernorganisatie is langdurig uitgevallen. Als gevolg hiervan is het nodig, om de werkzaamheden voortgang te laten hebben, deze medewerker te vervangen gedurende het eerste halfjaar van 2026. Het betreft inhuur o.a. om de Omgevingsvisie in 2026 af te kunnen ronden. Het hiervoor benodigde budget bedraagt € 100.000. Deze kosten komen ten laste van het begrotingsresultaat.

Begrotingsrechtmatigheid

Inhuur adviseur Duurzaamheid -Duurzaamheidsagenda 2026
Voor de versterking van het duurzaamheidsbeleid binnen onze organisatie wordt voorgesteld om een externe adviseur duurzaamheid in te huren. De adviseur zal gedurende 36 uur per week werkzaam zijn in de periode van 1 januari 2026 tot en met 11 mei 2026. Dekking van deze kosten vindt plaats uit de CDOKE middelen.

Verbonden partijen

Bij de realisering van de doelstellingen van programma Overhead is betrokken:

- Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen

Een nadere toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen, financiële positie, risico's en de financiële bijdrage 2026 van bovenstaande partij is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen van deze begroting.

2.8 Algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

Onder de algemene dekkingsmiddelen vallen de inkomsten waarvan de besteding niet gebonden is aan een bepaald programma. Niet vrij besteedbare middelen, zoals bijvoorbeeld specifieke uitkeringen en riool- en afvalstoffenheffing (retributies) worden rechtstreeks verantwoord op de programma's ter dekking van de betreffende kosten.
Algemene dekkingsmiddelen bestaan voor het grootste deel uit de algemene uitkering uit het gemeentefonds en uit de algemene belastingen, zoals de onroerende zaak belastingen. Naast deze inkomenscomponenten ontvangt de gemeente uit haar deelnemingen en uitgezette middelen dividend en rente.

Hieronder volgt een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen. Daarna worden de onderdelen kort toegelicht.

Taakvelden per thema
Aan dit programma zijn gekoppeld de taakvelden:
0.5 Treasury
0.61 OZB Woningen,
0.62 OZB Niet-woningen,
0.64 Belastingen overig,
0.7 Algemene uitkering uit het gemeentefonds en overige uitkeringen
0.8 Overige baten en lasten; en
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb).

Treasury
Op het taakveld treasury worden de lasten en baten van de verschillende deelnemingen en de rekening bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVN) opgenomen, evenals de lasten en baten van de financieringsfunctie (rente aangetrokken geldleningen, ontvangen rente).

Dividenden
Aalsmeer ontvangt dividend van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Afvalsturing Friesland NV (Omrin), Stedin en De Meerlanden Holding NV.

Saldo financieringsfunctie
Dit saldo bevat het renteresultaat van de financieringsfunctie. Dit is het verschil tussen onze interne rentetoerekening (0,1%) en de werkelijke rentekosten. Het renteresultaat is voor 2026 afgerond € 0,039 miljoen positief.

In de paragraaf Financiering wordt nader ingegaan op de financieringsfunctie.

OZB woningen en niet-woningen
Onder de lasten zijn de kosten opgenomen die te maken hebben met de invordering van belastingen, het opleggen van aanslagen en de kosten voor de waardering van Wet waardering onroerende zaken (WOZ) objecten. Een deel van de invorderingskosten wordt terugontvangen door deze te verhalen.

De baten bestaan uit de onroerende zaak belastingen.

In de paragraaf lokale heffingen staat een nadere onderbouwing van de opbrengsten belastingen en heffingen en de verschillende tarieven.

Belastingen overig
Dit betreffen de opbrengsten uit de reclamebelasting en roerende zaakbelasting.

De opbrengsten forensen- en (water)verblijfsbelasting, rioolheffing, afvalstoffenheffing en begraafrechten zijn geen onderdeel van dit programma, maar worden op de respectievelijke programma's (3. Economie en duurzaamheid en 4. Openbare ruimte) verantwoord.

Algemene uitkering uit het gemeentefonds
In de raming van de algemene uitkering uit het gemeentefonds is rekening gehouden met de financiële effecten uit de Kadernota 2026. Verder is ook de meicirculaire 2025 verwerkt in de ramingen voor 2026 tot en met 2029.
De (grotere) toename van de algemene uitkering uit het gemeentefonds in 2029 is het gevolg van het (budgetneutraal) toevoegen van een nieuwe jaarschijf. De stelpost loon-prijs (zie overige baten en lasten) muteert met hetzelfde bedrag.

Overige baten en lasten
Onder de overige baten en lasten zijn bedragen opgenomen die niet verwerkt zijn in de programma's, omdat deze vrijwel niet toe te delen zijn. Het meerjarig oplopende saldo hiervan wordt voornamelijk veroorzaakt door de reservering voor toekomstige loon- en prijsstijgingen, de stelpost behoedzaamheid en de stelpost nieuw beleid.

Voor de structurele ontwikkeling van lonen en prijzen is een stelpost opgenomen. De stelpost nominaal gaat uit van een trendmatige loonontwikkeling en een prijsontwikkeling voor de jaren 2027 en verder. Met deze trendmatige handelswijze wordt voorkomen dat jaarlijkse fluctuaties in de nominale ontwikkeling direct noodzaken tot begrotingsbijstellingen.
Met het besluit over de Kadernota 2026 en de meicirculaire 2025 is de stelpost nominaal weer aangevuld om verwachte toekomstige loon- en prijsstijgingen op te kunnen vangen.

Onderdeel van de overige lasten is ook de stelpost onvoorzien. Deze bedraagt in 2026 € 31.900.

Financiën

Programma	Rekening	Begroting	Begroting 2026			Meerjarenbegroting		
bedrag x € 1.000	2024	2025	Lasten	Baten	Saldo	2027	2028	2029
0.5 Treasury	1.375	869	114	644	530	131	-516	-1.328
0.61 OZB Woningen	5.927	6.213	525	6.926	6.401	6.401	6.401	6.401
0.62 OZB Niet woningen	7.606	8.513	168	9.126	8.957	9.064	9.170	9.170
0.64 Belastingen overig	284	131	35	222	186	161	186	186
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	55.443	55.889	0	57.886	57.886	59.203	59.832	62.060
0.8 Overige baten en lasten	6.776	3.847	2.178	-205	-2.384	-5.192	-8.678	-10.584
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	-22	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	**77.390**	**75.463**	**3.021**	**74.598**	**71.576**	**69.767**	**66.395**	**65.905**
Mutatie reserves	-18	475	12	562	550	840	0	210
Resultaat	**77.372**	**75.938**	**3.033**	**75.159**	**72.126**	**70.607**	**66.395**	**66.115**

Ontwikkeling programmasaldo	Meerjarenraming			
bedrag x € 1.000	2026	2027	2028	2029
Primitieve begroting	65.540	61.118	60.596	60.538
Raadsbesluiten voorgaand jaar	204	953	-158	950
Kadernota	4.609	4.979	3.758	2.139
Raadsbesluiten voor begroting	88	-60	-60	-15
Saldo voor begroting	**70.441**	**66.989**	**64.135**	**63.611**
Mutaties begroting				
Nominale ontwikkelingen	1.390	1.374	1.364	1.365
Kapitaallasten	-219	-14	-377	-28
Kostentoerekening	529	533	533	533
Investeringen	0	-3	20	9
Begrotingsrechtmatigheid	-345	1.298	498	498
Overige besluitvorming				
Aanpassing BUIG 2025 septembercirculaire 2024	126	126	126	126
Meicirculaire 2025	-89	-77	-261	-308
OZB niet woningen (van gebruikers naar eigenaren)	0	0	0	0
Rente schatkistbankieren	105	0	0	0
Rentelasten externe financiering	189	381	357	311
Mutatie reserve				
Nieuwbouw brandweerkazerne door Veiligheidsregio	-843	800	0	0

Ontwikkeling programmasaldo	Meerjarenraming			
bedrag x € 1.000	2026	2027	2028	2029
Saldo mutaties in begroting	1.686	3.618	2.260	2.505
Totaal	72.126	70.607	66.395	66.115

Toelichtingen overige mutaties

Mutaties begroting

Loon- en prijscompensatie (Nominale ontwikkelingen)
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: 'Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2026'. Dit betreft een per saldo budgetneutrale mutatie over de verschillende programma's van deze programmabegroting. De dekking van de indexatie van de programmabudgetten binnen de diverse programma's wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs van dit programma.

Kapitaallasten
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: 'Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2026'. Dit betreft de mutatie als gevolg van het actualiseren van de kapitaallasten.

Kostentoerekening
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: 'Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2026'. Dit betreft de per saldo budgetneutrale verdeling van de dienstverleningsbijdrage (programma 7 Overhead) over de programmabudgetten binnen de diverse programma's.

Investeringen
Dit is de dekking van kapitaallasten van investeringen in de begroting door een stelpost kapitaallasten. Hier gaat het specifiek om extra investeringen en verschuivingen bij de buitensportaccommodaties. Deze lasten van deze investeringen staan in programma 2. De investeringen worden verder toegelicht in & 4.2 Investeringen.

Neutrale aanpassingen
Dit zijn budgetneutrale aanpassingen die niet leiden tot een aanpassing van het saldo van deze begroting.

Overige besluitvorming

OZB niet woningen (van gebruikers naar eigenaren)
In de Kadernota 2025 is voorgesteld om de OZB gebruikers niet-woningen gefaseerd om te zetten naar de OZB eigenaren niet-woningen om hiermee verhuurders te stimuleren panden minder lang leeg te laten staan en een stabiele stroom aan gemeentelijke belastinginkomsten te genereren. Het heffen bij uitsluitend de eigenaren van niet-woningen is op grond van artikel 220 Gemeentewet toegestaan.
Met het omzetten van de OZB gebruikers niet-woningen naar eigenaren niet-woningen is de systematiek van belasten van bezit verder gelijk aan die van de OZB woningen. In lijn met

een recente rechterlijke uitspraak mag omzetting echter niet in één jaar plaatsvinden. In de Kadernota 2025 is voorgesteld om deze omzetting in vier jaar uit te voeren, voor het eerst in 2025. In 2026 volgt de 2e tranche.

Meicirculaire 2025
De raadsbrief Meicirculaire maakt onderdeel uit van de besluitvorming van de begroting 2026 en is ter informatie verstrekt bij de Kadernota 2026.

Aanpassing BUIG 2025 septembercirculaire 2024
Bijstelling aan de hand van de definitieve beschikking BUIG 2024 en de voorlopige beschikking BUIG 2025.

Rentelasten externe financiering
De liquiditeitsprognose is meerjarig geactualiseerd. De uitkomst is dat we tot en met 2029 minder geldleningen hoeven aan te trekken. Belangrijkste redenen hiervan zijn de nieuwe erfpachtovereenkomst en de verwachte positievere kasstromen uit de exploitatie en financiering. Rekening houdend met de verwachte rentepercentages nemen de geraamde rentelasten af met € 189.000 (2026) tot € 311.000 (2029).

Rente schatkistbankieren
In de programmabegroting 2026 zijn eerder geen baten opgenomen voor schatkistbankieren. Gelet op de geactualiseerde liquiditeitsprognose is de verwachting dat een groot deel van 2026 er nog een positief saldo in de schatkist beschikbaar is en we later extern gaan financieren. De verwachte rente-inkomsten bedragen € 105.000.

Begrotingsrechtmatigheid

Programma 2 J&O en KOA
Naar aanleiding van de controle van de cijfers van de begroting 2026 zijn een aantal aanpassingen geconstateerd.

Bijstelling budget WMO hulpmiddelen
Vlak voor het gereedkomen van de 1e bestuursrapportage werd bekend het budget voor de WMO hulpmiddelen met € 155.000 (structureel) dient te worden bijgesteld. Dekking van deze hogere kosten, die het gevolg zijn van loon-prijsindexatie, vindt plaats uit de stelpost voor de prijscompensatie.

Subsidie ondernemersvereniging bijstellen
De subsidie aan de ondernemersverenigingen worden beschikt op basis van de opgelegde/ontvangen reclamebelasting minus € 6.000 aan perceptiekosten. In de begroting 2026 wordt dit weer gelijkgetrokken.

Nieuwbouw brandweerkazerne door Veiligheidsregio
De gemeente laat de Veiligheidsregio een nieuwe, duurzame brandweerkazerne bouwen naast de huidige locatie aan de Zwarteweg in Aalsmeer. Met deze wijziging wordt voorgesorteerd op de afwaardering van de boekwaarde van het huidige pand en het vervallen van de oude kosten en baten vanwege de overgang naar de Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland. De restant boekwaarde wordt ten laste van de Algemene Reserve gebracht conform het besluit in de Kadernota 2025. In tegenstelling tot de eerdere aanname is dat in 2027 in plaats van in 2026.

Kinderboerderij Boerenvreugd - Ons Tweede Huis
Vanaf 2026 ontvangt Kinderboerderij Boerenvreugd een jaarlijkse gemeentelijke bijdrage. De exploitatie wordt gezamenlijk verzorgd door Stichting Boerenvreugd en Stichting Ons Tweede Thuis. Door gewijzigde wet- en regelgeving is voortzetting zonder gemeentelijke steun niet langer haalbaar. Met deze bijdrage wordt de maatschappelijke functie van de kinderboerderij geborgd.

Bijstelling budgetten 2026 DVO 2 De Meerlanden
Begin 2025 is inzet gepleegd om de arealen voor Aalsmeer in het beheersysteem op orde te brengen en te controleren op basis van de BGT. Er hebben vele mutaties in het beheersysteem plaatsgevonden en inmiddels is het beheersysteem op een acceptabel niveau. De jaaropdrachten die aan De Meerlanden zijn verstrekt waren tot nu toe grotendeels gebaseerd op het areaal uit het jaar 2021 voorzien van de jaarlijkse inflatiecorrectie en losse opdrachten o.b.v. de grote projecten die zijn overgedragen vanuit de projecten naar beheer. In eerdere P&C documenten is een winstwaarschuwing hiervoor afgegeven. De areaalwijzigingen bij o.a. groen zijn fors met als grootste afwijkingen: bermen + 92%, gazon +10%, bosplantsoen + 40%, heesters + 34%. De totale impact van de areaalwijziging ten opzichte van de bestaande begroting is € 326.000 (waarvan € 126.400 op taakveld 2.1 Verkeer en vervoer, € 195.800 op taakveld 5.7 Openbare ruimte en € 4.100 op taakveld 7.4 Milieubeleid). Dekking van de hogere kosten vindt uit de daartoe gevormde stelpost areaal. In de Kadernota 2026 is de begroting 2026 voor het effect van de jaarlijkse inflatiecorrectie en de losse opdrachten aangepast.

Verbonden partijen

Bij de realisering van de doelstellingen uit het programma Algemene dekkingsmiddelen zijn betrokken:

- De Meerlanden Holding NV
- Afvalsturing Friesland NV (Omrin)
- Samenwerking belastingen Amstelland-Meerlanden
- Bank Nederlandse Gemeenten; en
- Stedin Groep (Netwerkbedrijf).

Een nadere toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen, financiële positie, risico’s en de financiële bijdrage 2026 van bovenstaande partijen is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen van deze begroting.

3. Paragrafen

3.1 Lokale heffingen

Inleiding

De paragraaf lokale heffingen bevat een overzicht van de inkomsten, het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, de lokale lastendruk en een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.
In de Gemeentewet en een aantal bijzondere wetten is geregeld welke heffingen (belastingen en retributies) een gemeente mag opleggen. De raad bepaalt de invoering, wijziging of intrekking van een gemeentelijke belastingverordening.

Belastingen
Belastingen zijn heffingen waarvan de opbrengst vrij besteedbaar is. Aalsmeer kent de volgende belastingen:

- onroerende zaakbelastingen
- roerende zaakbelasting
- forensenbelasting
- (water)verblijfsbelasting
- reclamebelasting; en
- precariobelasting.

Bestemmingsheffingen en Retributies
Retributies zijn heffingen waarbij een bepaalde vergoeding wordt betaald voor een specifieke dienst. De geraamde opbrengsten van een retributie mogen niet hoger zijn dan de geraamde kosten.
Aalsmeer kent de volgende retributies:

- afvalstoffenheffing
- rioolheffing
- leges (algemene dienstverlening, dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning en dienstverlening vallend onder dienstverleningsrichtlijn)
- marktgeld; en
- grafrechten.
  De grafrechten zijn onderverdeeld in lijkbezorgingsrechten, zoals inkopen eigen graf, begraving, gebruik aula en dergelijke en onderhoudsrechten begraafplaats.

Voor Aalsmeer wordt de belastingheffing, met uitzondering van de leges en de marktgelden, uitgevoerd door de Gemeentebelastingen Amstelland. Deze gemeenschappelijke regeling voert de belastingheffing eveneens uit voor de gemeenten Amstelveen, Diemen, Uithoorn, Ouder-Amstel en De Ronde Venen.

De paragraaf lokale heffingen bevat een overzicht van de geraamde inkomsten lokale heffingen 2026. Daarnaast wordt inzicht gegeven in het beleid dat de gemeente hanteert voor de bepaling van de hoogte van de heffingen 2026, wordt een uiteenzetting per belasting en heffing gegeven en worden de belangrijkste gegevens vergeleken met die van omliggende gemeenten.

De verordeningen met daarin de tarieven voor de lokale heffingen 2026 worden door de raad vastgesteld in de vergadering van 11 december 2025.

Inkomsten lokale heffingen

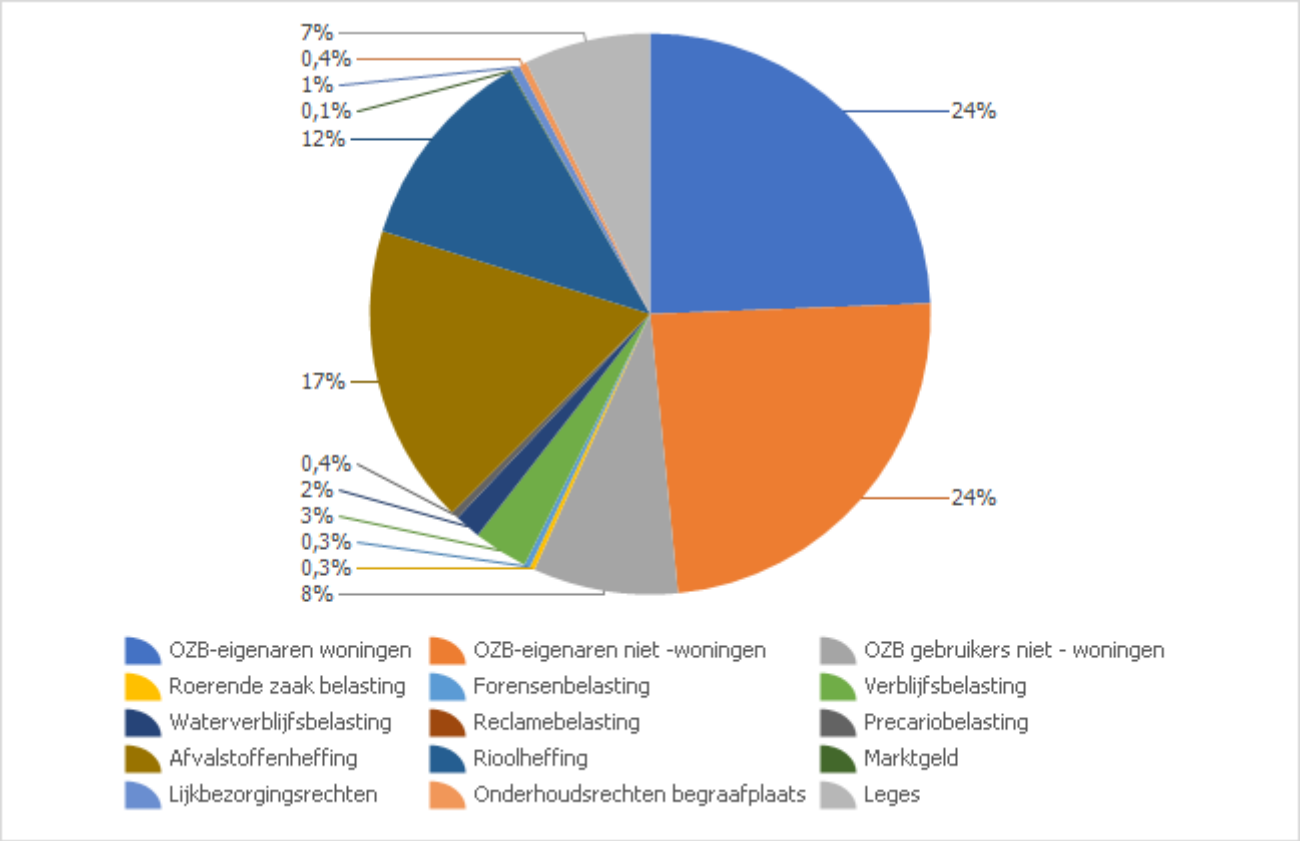
In de volgende tabel zijn de geraamde inkomsten voor de belastingen en retributies opgenomen uit de primitieve begroting 2026, het geraamde bedrag van het vorig begrotingsjaar (2025) na wijziging en het gerealiseerde bedrag van het voorvorig begrotingsjaar (2024) opgenomen. Bij het bepalen van de opbrengsten 2026 is rekening gehouden met de in deze paragraaf opgenomen uitgangspunten.

bedrag x € 1.000	Werkelijk 2024	Begroting 2025 na wijziging	Begroting 2026
Belastingen			
a. OZB-eigenaren woningen	6.360	6.669	6.875
b. OZB-eigenaren niet-woningen	4.450	5.757	6.771
c. OZB-gebruikers niet-woningen	3.310	2.918	2.355
d. Roerende zaak belasting	78	80	82
e. Forensenbelasting	93	94	97
f. Verblijfsbelasting	524	634	884
g. Waterverblijfsbelasting	139	415	427
h. Hondenbelasting	106	0	0
i. Reclamebelasting	110	115	118
j. Precariobelasting	23	21	21
Bestemmingsheffingen en retributies			
k. Afvalstoffenheffing	4.738	5.263	4.875
l. Rioolheffing	3.017	3.283	3.349
m. Marktgeld	16	24	25
n. Lijkbezorgingsrechten	358	146	149
o. Onderhoudsrechten begraafplaats	232	119	121
p. Leges	5.066	3.411	2.055
Totaal belastingen en heffingen	**28.619**	**28.949**	**28.203**

De stijging van de belastingen in 2026 ten opzichte van 2025 is met name het gevolg van de extra inkomsten uit de verblijfsbelasting. In de Kadernota 2026 is voorgesteld om over te gaan tot een andere vorm van verblijfsbelasting en deze te verhogen naar een soortgelijk tarief in de regio. Hiermee zijn de opbrengsten met € 250.000 verhoogd. De uitwerking van dit voorstel vindt u terug in de uitwerking van de financiële kaders per belastingsoort, verderop in deze paragraaf.

De daling van de bestemmingsheffingen en retributies is enerzijds het gevolg van een voorgestelde verlaging van de afvalstoffenheffing met 9% en anderzijds lagere legesinkomsten door lagere ramingen leges omgevingsvergunningen. Laatste is het gevolg van een kleinere portefeuille grote projecten.
In Aalsmeer zijn diverse gebiedsontwikkelingen in uitvoering, waaronder Westeinderhage, Oosteinderdriehoek en Polderzoom. Op basis van de globale planningen van deze projecten wordt vooraf een inschatting gemaakt van het moment waarop de vergunningaanvragen worden ingediend en wanneer de bijbehorende legesopbrengsten kunnen worden verwacht. De ontwikkeling van deze ruimtelijke projecten verloopt echter gefaseerd. Dit betekent dat de legesopbrengsten niet in één jaar vallen, maar verspreid zijn over meerdere jaarschijven. Om die reden dient de sturing op kostendekkendheid eveneens over meerdere jaren plaats te vinden. Aanpassing van de legesverordening gebeurt op basis van deze meerjarige kostendekkendheid en de inzichten die voortkomen uit het gedane onderzoek.

Grafiek 1: Inkomsten lokale heffingen uitgedrukt in percentages

De onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing vormen samen 86% procent van de totale opbrengst lokale heffingen.

Belastingdruk

De ontwikkeling van de woonlasten 2025 ten opzichte van de omringende gemeenten is nader toegelicht in hoofdstuk 3 Uitgangspunten van de Kadernota 2026. Daarnaast is de ontwikkeling van de lokale lasten ten opzichte van een aantal referentiegemeenten onderdeel van de paragraaf lokale heffingen van de jaarstukken. Inzicht in de lokale lastendruk 2025 in vergelijking met andere vergelijkbare gemeenten is ook mogelijk via Bijlagen 2025 en databestanden – COELO

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van het totaal van de woonlasten 2022- 2025 van een aantal regiogemeenten opgenomen.

Woonlasten eigenaar woning	2022	2023	2024	2025
Aalsmeer	919	1.030	1.089	1.163
Amstelveen	881	900	974	1.005
Amsterdam	837	921	944	1.058
Diemen	942	970	1.070	1.123
Haarlemmermeer	851	860	993	1.067
Ouder-Amstel	976	999	1.038	1.111
Uithoorn	952	992	1.066	1.116
Kaag en Braassem	1.037	1.082	1.152	1.190
Nieuwkoop	1.051	1.086	1.149	1.195

Uit de COELO-atlas 2025 blijkt dat de woonlasten van Aalsmeer, in verhouding met de overige gemeenten in Nederland, gelijk is gebleven. Aalsmeer staat op plek 276 [1)] van de 342 gemeenten in de ranglijst van de COELO-atlas. In de ranglijst van de COELO-atlas (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden) heeft nummer 1 de laagste woonlasten.

Jaar	Plaats	Aantal gemeenten (deelnemers COELO)
2025	276	342
2024	269	342
2023	277	352
2022	190	349

1) voor een woningeigenaar met een meerpersoonshuishouding. Voor een huurder met een meerpersoonshuishouden staat Aalsmeer op nr. 104 (van de 346).

De hoogte van de OZB (woningen), de afvalstoffenheffing en de rioolheffing tezamen, wordt geduid met het begrip "lokale lastendruk". De lokale lastendruk wordt in Nederland door het COELO bijgehouden. In onderstaande tabel is opgenomen hoe de lokale lastendruk zich in de periode 2022 tot en met 2026 ontwikkelt voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde. De tariefontwikkeling 2026 is de nadere uitwerking van de voorstellen zoals deze verderop paragraaf onder uitwerking kaders per heffing nader is toegelicht.

Soort lokale heffing	2022	2023	2024	2025	2026
OZB aanslag woning eigenaar	505	519	531	553	569
Rioolheffing eigenaar	177	181	188	196	200
Afvalstoffenheffing gebruiker	237	330	370	411	374
Woonlasten	**919**	**1.030**	**1.089**	**1.160**	**1.143**
Eenmalige belastingkorting voor huishoudens in 2022	-96				
Woonlasten na belastingkorting	**823**	**1.030**	**1.089**	**1.160**	**1.143**
% toename t.o.v. vorig jaar		n.v.t.	5,7%	6,5%	-1,5%

De lokale heffingen vormen een belangrijk bron van inkomsten en zijn onderdeel van de gemeentelijke beleidsvrijheid. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in heffingen waarbij de besteding van de opbrengsten vrij is (de zogenaamde belastingen) en heffingen waarvan de opbrengst gebonden is (zogenaamde heffingen en retributies).

In de begroting wordt een raming afgegeven van de verwachte opbrengst aan belastingen en heffingen, die berekend is op basis van de kadernota 2026 (uitgangspunten voor de tariefontwikkeling) en de begroting 2025 (bedragen). De definitieve vaststelling van de tarieven gebeurt echter niet bij de begroting, maar separaat bij raadsbesluit eind 2025, waarmee de belastingverordeningen 2026 worden vastgesteld.

De belangrijkste uitgangspunten voor het gemeentelijk tarievenbeleid zijn:
- Het toepassen van een jaarlijkse indexering voor loon- en prijsontwikkeling, voor zover wettelijk toegestaan;
- Het hanteren van maximaal kostendekkende tarieven;
- Terughoudendheid ten aanzien van verhoging lokale lastendruk.

Indexering
De uitgangspunten, zoals vastgelegd in hoofdstuk 3 van de Kadernota 2026, zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Indexatie (in percentage)	2026	2027	2028	2029
Heffingen (80% loon/ 20% prijs)	2,39	4,38	3,80	4,03
Belastingen	2,84	3,90	3,45	3,65

Besluitvorming over bovenstaande uitgangspunten heeft plaatsgevonden in de raadsvergadering van 3 juli 2025.

Voor de retributies zoals bouwleges, grafrechten, afvalstoffenheffing en rioolheffing wordt uitgegaan van kostendekkendheid. Om de begrote opbrengsten te realiseren kunnen als

gevolg van nadere preciseringen/ontwikkelingen nog kleine afwijkingen ontstaan in de nu vermelde tarieven.

Kostendekkende tarieven retributies
Uitgangspunt bij de retributies is maximaal 100% kostendekkendheid. Daarbij geldt dat we voor alle kosten die we kunnen toerekenen dat ook doen.

Toerekening van kosten straatvegen en baggeren
Voor wat betreft de kosten van straatvegen en baggeren is een matrix opgesteld ter onderbouwing van het deel van de toe te rekenen kosten aan de rioolheffing en de afvalstoffenheffing.
Deze matrix is een handreiking van de VNG waarbij een beredeneerde inschatting is gemaakt van de toe te rekenen kosten in de Aalsmeerse situatie. Naar aanleiding van een extern onderzoek in 2021 naar de kostendekkendheid van tarieven (voortvloeiend uit de motie RAP-raad) is de matrix geactualiseerd en verder verfijnd.

Straatvegen

Activiteiten/Doelen	Schone Stad	Verkeersveiligheid	Meer huishoudelijk afval	Minder verstopping riolering	Totaal
zwerfvuil op verharding en in het groen	50%		40%	10%	100%
beheer afvalbakken	25%		75%		100%
mechanisch vegen (blad en zand)	10%	10%		80%	100%
onkruidbestrijding verharding	50%	50%			100%
meerkosten milieuvriendelijke onkruidbestrijding	100%				100%
hondenpoep	100%				100%
Dekking	**Algemene middelen**	**Algemene middelen**	**Afvalstoffenheffing**	**Rioolheffing**	

Baggeren

Activiteiten/Doelen	Bevaarbaarheid	Milieu cq water-kwaliteit	Betere doorstroming oppervlaktewater	Effect op overstort, hemelwatertaak	Totaal
Baggerverwerking	10%	20%	30%	40%	100%
Sloot- en drijfvuil	20%	40%	40%		100%
Schouwwerk watergangen	20%	40%	40%		100%
Krooswerk	20%	40%	40%		100%
Dekking	**Algemene middelen**	**Algemene middelen**	**Rioolheffing**	**Rioolheffing**	

Overhead
Voor het bepalen van kostendekkendheid van lokale heffingen moet extracomptabel overhead worden toegerekend. Conform de financiële verordening vindt toerekening van overhead plaats op basis van directe ambtelijke capaciteitsinzet. In programma 7 Overhead is de berekening van het overheadpercentage (2026: 58%) opgenomen. Dit overheadpercentage wordt in alle kostenopstellingen voor tariefberekeningen gehanteerd.

Uitwerking financiële kaders per belasting/heffing

Per belasting of heffing worden de volgende onderwerpen toegelicht:

- het gemeentelijk beleid voor de heffing;
- een tarievenvoorstel voor 2026;
- een overzicht tariefontwikkeling van de laatste jaren (indien relevant);
- een vergelijking van tarieven in de regio (indien relevant);
- de mate van kostendekkendheid (indien van toepassing).

Onroerende zaakbelasting (OZB)

De onroerende zaakbelastingen betreft een drietal belastingen, te weten;

- een onroerende zaakbelasting voor eigenaren van woningen;
- een onroerende zaakbelasting voor eigenaren van niet-woningen;
- een onroerende zaakbelasting voor gebruikers van niet-woningen.

Doelstelling
Bijdrage aan de voorzieningen van de gemeente.

Grondslag
Promillage van de WOZ-waarde.

Voorstel tarieven 2026
In de Kadernota 2026 is besloten de OZB-opbrengst 2025 met 2,84% te verhogen ten opzichte van de opbrengst 2025 om de opbrengsten daarmee bij te stellen voor het effect van de inflatie.

De OZB wordt berekend als percentage van de waarde die voor de Wet Waardering onroerende zaakbelastingen (WOZ) is vastgesteld voor dat jaar.
De WOZ-waarde wordt jaarlijks vastgesteld op basis van transacties rond de waardepeildatum 1 januari van het jaar voorafgaand aan het betreffende belastingjaar. De taxaties voor belastingjaar 2025 zijn nog in volle gang.

Uit de eerste geprognosticeerde taxaties van de woningen en niet-woningen, bedrijven, lijkt het erop dat de gemiddelde waardestijging in Aalsmeer vergelijkbaar is aan de landelijke waardestijging waarmee in de meicirculaire 2025 rekening is gehouden (10,5% voor woningen en 2,0% voor niet-woningen). De werkelijke waardestijging 2025/2026 is in december bij het vaststellen van de OZB-tarieven 2026 bekend. Voor de bepaling van het OZB-tarief 2026 wordt dan rekening gehouden met de laatste gegevens. De vastgestelde WOZ-waarde is voor de opbrengst 2026 niet meer dan een verdeelmaatstaf om tot de geraamde OZB-opbrengst te komen. Door de herrekening van het tarief op het laatste moment wordt zo dicht mogelijk aangesloten op de vastgestelde opbrengst in de begroting 2026.

In de Kadernota 2025 is voorgesteld om de OZB gebruikers niet-woningen gefaseerd om te zetten naar de OZB eigenaren niet-woningen om hiermee verhuurders te stimuleren panden minder lang leeg te laten staan en een stabiele stroom aan gemeentelijke belastinginkomsten te genereren. Het heffen bij uitsluitend de eigenaren van niet-woningen is op grond van artikel 220 Gemeentewet toegestaan.
Met het omzetten van de OZB gebruikers niet-woningen naar eigenaren niet-woningen is de systematiek van belasten van bezit verder gelijk aan die van de OZB woningen. In lijn met een recente rechterlijke uitspraak mag omzetting echter niet in één jaar plaatsvinden. In de Kadernota 2025 is voorgesteld om deze omzetting in vier jaar uit te voeren, voor het eerst in 2025. In 2026 volgt de 2e tranche.

Roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting

Roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting (RZB) is een gemeentelijke belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten. Voorbeelden hiervan zijn woonschepen. De roerende zaakbelasting bestaat uit twee soorten belasting: een eigenaren- en een gebruikersbelasting. Het tarief is gelijk aan de onroerende zaakbelasting.

Afvalstoffenheffing

De gemeente heeft de verplichting huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. Om de kosten voor de inzameling en de verwerking van de afvalstoffen te dekken wordt afvalstoffenheffing geheven. Het gemeentelijk beleid is een tarief dat maximaal 100% kostendekkend is.

De grondslag voor de tariefstelling afvalstoffenheffing is vastgelegd in de beleidsnota "Van afval naar grondstoffenbeleid 2021-2025" (raad 27 mei 2021). In 2026 vindt actualisatie van deze beleidsnota plaats.

De (geactualiseerde) kostenopbouw, gekoppeld aan maximaal 100% kostendekkendheid resulteert in een tariefverlaging van 9%. Het tarief voor de afvalstoffenheffing 2026 voor een meerpersoonshuishouden bedraagt daarmee € 373,74.
Een verdere bijstelling van het tarief vinden wij op dit moment niet verantwoord gelet op een tweetal ontwikkelingen die effect gaan hebben op het tarief. Dat zijn:
- de door het Rijk aangekondigde belastingverhoging op de afvalverwerking (zie ook programma 4 van deze programmabegroting)
- op 26 mei heeft het college ingestemd met de uniforme tarieven reiniging. Bijbehorende tariefsverhoging wordt in drie jaar doorgevoerd en heeft impact op de kosten van straatvegen die deels worden doorbelast via de afvalstoffenheffing (zie hiervoor onder inkomsten lokale heffingen).
Met de voorgestelde tariefsverlaging stijgt de voorziening afvalstoffenheffing niet verder door en kan deze worden ingezet om de kosten van voornoemde ontwikkelingen geleidelijk in het tarief door te voeren.

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de tarieven vanaf 2022 en zijn de voorgestelde tarieven voor 2026 opgenomen.

Afvalstoffenheffing	2022	2023	2024	2025	2026
Eén persoonshuishouden	267	267	296	329	299
Meerpersoons huishouden	333	333	370	411	374

De mate waarin de afvalstoffenheffing kostendekkendheid is, is opgenomen in onderstaande tabel

Kostendekking afval (x € 1.000)	2026
Saldo taakveld	3.675
Mutatie voorziening	0
Overige toe te rekenen kosten	
Overheadtoerekening	137
Straatvegen	300
Compensabele BTW	857
Handhaving	70
Kwijtschelding	106
Totaal kostenbasis	**5.145**
Afvalstoffenheffing	**-4.875**
Kostendekking	*94,7%*

Rioolheffing

De kosten van het beheer en het in stand houden van het gemeentelijk rioolstelsel zijn de basis voor de berekening van het tarief van de rioolheffing. De heffing wordt geheven in de vorm van een aansluitrecht waarbij de eigenaar van de onroerende zaak de belastingplichtige is. Als meer dan 400 m3 water wordt afgenomen, wordt daarboven per 10 m3 door de gebruiker een bedrag betaald.

Uitgangspunt is dat met het vastgestelde tarief het rioolstelsel in meerjarenperspectief kostendekkend beheerd en in stand gehouden kan worden. De uitvoering hiervan is gebaseerd op het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2021-2026. Het tarief wordt in 2026 met 2% geïndexeerd. Deze indexatie volgt uit het GRP 2021-2026. Na dit voorstel bedraagt het tarief 2026 € 199,84.

Na dit voorstel is het kostendekkingspercentage 2026 94,5%. Het verschil tussen de kosten en de opbrengsten van de riolering wordt onttrokken aan egalisatievoorziening riolering. Op 1 januari 2026 bedraagt deze naar verwachting 25% van de geraamde jaarlijkse opbrengsten. Tegelijk met de actualisatie van het GRP in 2026 beoordelen wij de omvang van de voorziening in relatie tot de ontwikkeling van de kosten en het tarief.

In onderstaande tabel is het verloop van de tarieven 2022 tot en met 2026 opgenomen.

Rioolheffing	2022	2023	2024	2025	2026
Tarief	177,09	180,63	187,93	195,92	199,84
Mutatie tarief		2,00%	4,04%	4,25%	2,00%

Uit de evaluatie van het GRP in 2024 is gebleken dat er goede resultaten zijn behaald op onder meer de onderdelen actualisatie gegevensbeheer, kosteneffectieve inzet van middelen (assetmanagement) en monitoring van het grondwaternetwerk. De egalisatiereserve (verder) afbouwen door middel van een herziene meerjarenprogrammering is daarin genoemd als verbeterpunt.

De mate waarin de rioolheffing kostendekkendheid is, is opgenomen in onderstaande tabel.

Kostendekking riool (x € 1.000)	2026
Saldo taakveld	1.920
Dotatie voorziening	721
Overige toe te rekenen kosten	
Overheadtoerekening	241
Straatvegen / Baggeren	205
Compensabele BTW	459
Totaal kostenbasis	**3.546**
Rioolrecht	**-3.349**
Kostendekking	*94,5%*

Leges

Leges wordt geheven op basis van de legesverordening en worden geheven als vergoeding van de kosten die een gemeente maakt voor dienstverlening aan individuele burgers en bedrijven. De verordening bestaat uit drie onderdelen:

- Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening

Dit betreft vooral de leges die wordt geheven voor de burgerlijke stand, reisdocumenten en identiteitskaarten en rijbewijzen. Voor een aantal van de producten stelt het Rijk jaarlijks het maximum tarief vast.

- Hoofdstuk 2 Dienstverlening en besluiten in het kader van de Omgevingswet

Dit betreft de leges die wordt geheven voor onder andere bouwvergunningen.

- Hoofdstuk 3 Dienstverlening vallend onder de dienstenrichtlijn en niet vallend onder hoofdstuk 2.

De hoogte van de legestarieven wordt begrensd door 100% kostendekkendheid.

Uitgangspunt is toetsing op verordeningenniveau, waarbij de geraamde lasten van alle benoemde activiteiten worden gedekt door de gezamenlijke baten uit de te heffen leges. Een verwacht overschot bij de ene activiteit wordt hierbij gebruikt voor de dekking van een verwacht tekort bij een andere activiteit. Dit principe wordt aangeduid als kruissubsidiëring.

De gemeente is hierbij vrij te bepalen hoe dit toe te passen binnen de verordening.

In de onderstaande tabel is de kostendekkendheid van de leges opgenomen op basis van de uitgangspunten voor de indexatie van de lonen, prijzen en tarieven heffingen die in de Kadernota 2026 zijn opgenomen.

Kostendekking omgevingsvergunningen (x € 1.000)	**2026**
Capaciteit omgevingsvergunningen	963
Overige toe te rekenen kosten	
Overheadtoerekening	558
Welstand / software	111
BTW	276
Totaal kostenbasis	**1.909**
Bouwleges	**913**
Saldo	**996**
Kostendekking	*48%*

Kostendekking leges burgerzaken (x € 1.000)	**2026**
Saldo taakveld	1.001
Overige toe te rekenen kosten	
Overheadtoerekening+BTW	523
Totaal kostenbasis	**1.524**
Leges burgerzaken	**840**
Kostendekking	*55%*

APV (x € 1.000)	**2026**
Saldo taakveld	335
Overige toe te rekenen kosten	
Overheadtoerekening	178
BTW	70
Overige toe te rekenen kosten	
Totaal kostenbasis	583
Opbrengst APV	**16**
Kostendekking	*2,8%*

Grafrechten

Het beheer en onderhoud van de begraafplaats wordt gefinancierd uit de inkomsten van de grafrechten en onderverdeeld in lijkbezorgingsrechten en onderhoudsrechten begraafplaats. De tarieven voor de afzonderlijke belastbare feiten zijn opgenomen in de tarieventabel behorende bij de verordening lijkbezorgingsrechten. Deze stijgen conform de uitgangspunten in 2026 met 2,39%.

In de volgende tabel is de ontwikkeling van het grafrecht 2022-2026 opgenomen. Daaronder vindt u de tabel waarmee inzicht wordt gegeven in de kostendekkendheid van het product begraven.

Grafrechten	2022	2023	2024	2025	2026
Algemeen	974	995	1.034	1.078	

Kostendekking begraven (x € 1.000)	2026
Saldo taakveld	760
Mutatie voorziening	19
Overige toe te rekenen kosten	
Overheadtoerekening	224
Totaal kostenbasis	**1.003**
Begraafrechten	**579**
Kostendekking	*58%*

Precariobelasting

Precario wordt geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. De tarieven voor precariobelasting zijn conform de uitgangspunten verhoogd met 2,84%.

(Water)verblijfsbelasting

De verblijfsbelasting betreft de watertoeristen- en de toeristenbelasting. De belastingen worden geheven voor het betaald verblijf binnen de gemeente door personen die geen ingezetene zijn van Aalsmeer. Het gaat daarbij dus niet alleen om toeristen. De opbrengst hiervan komt ten goede aan de algemene middelen van de gemeente.

Verblijfsbelasting/Toeristenbelasting
Toeristenbelasting wordt geheven bij overnachtingen binnen de Aalsmeer door personen die niet in de basisadministratie van de gemeente staan ingeschreven. Omdat het voor deze belastingen niet alleen om toeristen gaat wordt deze heffing in Aalsmeer in de verordening aangeduid als verblijfsbelasting.

Op 3 juli 2025 heeft de gemeenteraad van Aalsmeer de Kadernota 2026 vastgesteld. In dat document is een voorstel opgenomen om te komen tot een andere uitwerking van de verblijfsbelasting in de gemeente Aalsmeer. Tevens is, samenhangend met dit voorstel, een verhoging van de verblijfsbelasting opgenomen van € 250.000 vanaf 2026. De raad heeft met dit voorstel ingestemd. Het voorstel is om met ingang van 2026 de verblijfsbelasting te bepalen op 6% van de kamerprijs exclusief BTW.

Om te komen tot een andere uitwerking van de verblijfsbelasting is een drietal scenario's uitgewerkt, waarbij het tarief op basis van de vergoeding voor het verblijf de meest haalbare is gebleken.

In gemeenten waarbij de toeristenbelasting substantieel hoger is dan gemiddeld, Amsterdam, Haarlemmermeer en Utrecht, wordt de verblijfsbelasting niet meer per persoon per overnachting geheven, maar op basis van de vergoeding voor het verblijf onafhankelijk van het aantal personen dat verblijft.
Een toeristenbelasting gebaseerd op de verblijfsprijs (in plaats van een vast bedrag per persoon per nacht of per type accommodatie) wordt maatschappelijk gezien als eerlijker en rechtvaardiger.

- Een vast bedrag per nacht is relatief zwaarder voor goedkope accommodaties dan voor dure. Een percentage over de verblijfsprijs voorkomt dit.
- Met name kleinere, veelal lokale aanbieders worden doordat deze vaak goedkopere kamers verhuren zwaarder belast met een tarief per overnachting dan bij een percentage van de overnachtingsprijs.
- Voorkomt marktverstoring, een vast bedrag per nacht benadeelt budgetaccommodaties ten opzichte van duurdere, wat tot verstoring in het aanbod kan leiden.
- Eenvoudiger en toekomstbestendiger, Geen ingewikkelde categorie-indelingen nodig naar type verblijf, luxe, sterrencategorie of bedrijfsmatigheid. Daarnaast wordt rekening gehouden met de vaak seizoensgebonden hoogte van de prijzen.
- Een percentage van de verblijfkosten is transparanter voor toeristen, duidelijker zichtbaar op de factuur, vooral bij online boekingen.
- Stabielere inflatie bestendigde opbrengst, de opbrengst groeit mee met inflatie en prijsontwikkeling in de sector.
- Lagere administratieve lasten voor de ondernemers.

Uitgaande van een gemiddelde bezetting van 1,3 persoon per verblijf is het effect als volgt:

Kamerprijs per nacht excl. BTW	Bezetting per kamer	Tarief 2025	Per kamer 2025	% van de overnach-tingsprijs	Voorstel %	Nieuw tarief per kamer	Verschil tarief p.p.p.n vs % kamerprijs
€ 145	1,3	€ 3,75	€ 4,88	3,4%	6,00%	€ 8,70	78,5%
€ 130	1,3	€ 3,75	€ 4,88	3,8%	6,00%	€ 7,80	60,0%
€ 120	1,3	€ 3,75	€ 4,88	4,1%	6,00%	€ 7,20	47,7%
€ 110	1,3	€ 3,75	€ 4,88	4,4%	6,00%	€ 6,60	35,4%
€ 100	1,3	€ 3,75	€ 4,88	4,9%	6,00%	€ 6,00	23,1%
€ 75	1,3	€ 3,75	€ 4,88	6,5%	6,00%	€ 4,50	-7,7%
€ 50	1,3	€ 3,75	€ 4,88	9,8%	6,00%	€ 3,00	-38,5%
Camping							
€ 20	2	€ 1,90	€ 3,80	19,0%	6,00%	€ 1,20	-68,4%
€ 59	4	€ 1,90	€ 7,60	12,8%	6,00%	€ 3,55	-53,3%

Ter vergelijking 2025:

- Amsterdam 12,5%
- Haarlemmermeer 6,29%, in februari jl. is aangekondigd dat dit tarief in 2026 wordt verhoogd naar 8,18%
- Utrecht 8,5%
- Rotterdam 6,5%

- Ouder Amstel € 9,71 p.p.p.n, uitgedrukt in percentage 14,6%
- Amstelveen € 4,55 p.p.p.n, uitgedrukt in percentage tenminste 5,7%.

In onderstaande tabel zijn de tarieven 2025 voor de regiogemeenten opgenomen.

Regio	camping	hotel
Aalsmeer	1,90	3,75
Amstelveen	1,30	4,55
Amsterdam	7,23	18,43
Diemen	3,32	3,32
Haarlemmermeer	3,64	9,27
Ouder-Amstel	1,53	9,71
Uithoorn	3,37	3,37
Kaag en Braassem	0,75	1,50
gemiddelde	2,88	6,74
excl. A'dam	2,26	5,07

In de Perspectiefnota van Amstelveen is voorgesteld het tarief in 2026 met 4,49% te verhogen. In de Kadernota's van de gemeenten Diemen, Uithoorn en Kaag en Braassem zijn geen specifieke voorstellen omtrent de verblijfsbelasting opgenomen anders dan deze te verhogen met de indexatie.

Met een toeristenbelasting als een percentage van de kamerprijs exclusief btw per nacht wordt beter rekening gehouden met de in deze branche gebruikelijke dynamische prijsstelling of flexibele prijsstelling. Dit houdt in dat de prijzen van een product of dienst voortdurend worden aangepast op basis van de huidige marktomstandigheden, zoals vraag en aanbod en laag en hoog seizoen.

Daarnaast leidt het tot verwachting, voor de ondernemers, tot een administratieve lastenverlichting. Het vereenvoudigt registratie, facturatie en automatisering. Een percentage van de kamerprijs sluit beter aan bij de logica van andere belastingen (zoals btw) en voelt transparanter aan voor zowel gast als ondernemer.

Waterverblijfsbelasting
Waterverblijfsbelasting is een belasting voor niet-inwoners van de gemeente voor het betaald gebruik van gemeentelijke voorzieningen en faciliteiten. Het gaat hierbij om iedereen die niet staat ingeschreven in de gemeente en betaalt voor een verblijf op vaartuigen die aanwezig zijn in wateren van de gemeente. Er kan geen waterverblijfsbelasting worden geheven van passerende bootjes en dagjes mensen die geen betaalde diensten afnemen.

De waterverblijfslasting stijgt in 2026 met 2,84% tot € 3,03.

Samengevat zijn de voorgestelde tarieven 2026 in onderstaande tabel opgenomen:

Verblijfsbelasting	2022	2023	2024	2025	2026
Toeristenbelasting	3,50	3,50	3,65	3,75	6,00%
Waterverblijfsbelasting	1,50	1,53	1,61	2,95	3,03

Reclamebelasting

De reclamebelasting wordt geheven in twee winkelgebieden: winkelgebied Ophelialaan en het winkelgebied centrum Aalsmeer.

Deze belasting wordt geheven op reclameobjecten zichtbaar vanaf de openbare weg. De opbrengsten uit de reclamebelasting worden, na aftrek van de administratieve kosten, als subsidie uitgekeerd aan de door ondernemers opgerichte uitvoeringsorganisatie. De besteding van de gelden wordt door de ondernemers zelf bepaald.

Het tarief reclamebelasting stijgt met 2,84% en bedraagt in 2026 € 942,06. Dit is een vast bedrag, ongeacht het aantal reclameobjecten.

Forensenbelasting

Deze belasting wordt geheven van personen die geen hoofdverblijf hebben in de gemeente Aalsmeer en voor zichzelf of hun gezin een gemeubileerde woonruimte beschikbaar houden. De opbrengsten forensenbelasting nemen in 2026 met 2,84% toe. Bij de bepaling van het tarief wordt rekening gehouden met de waardeontwikkeling van de woonruimte.

Marktgeld

Met het marktgeld worden de kosten gedekt die moeten worden gemaakt om de wekelijkse markt mogelijk te maken. Voor 2026 worden de tarieven met 2,39% verhoogd.
De kostendekkendheid voor 2026 ligt op circa 70,9%. Zie onderstaande tabel.

Kostendekking leges marktgelden (x € 1.000)	2026
Saldo taakveld	35
Overige toe te rekenen kosten - straatvegen	0
Overige toe te rekenen kosten - btw	1
Overheadtoerekening	
Totaal kostenbasis	**36**
Leges marktgelden	**25**
Kostendekking	*68,9%*

Kwijtscheldingsbeleid

Gemeenten in Nederland mogen kwijtschelding van gemeentelijke belastingen verlenen. Geheel of gedeeltelijke kwijtschelding wordt verleend indien een belastingschuldige als gevolg van financiële omstandigheden niet in staat is de belastingaanslag te betalen. Kwijtschelding wordt verleend voor de afvalstoffenheffing. Bij de beoordeling van het kwijtscheldingsverzoek wordt uitgegaan van 100% van de bijstandsnorm.

Uitgaande van het werkelijk aantal kwijtscheldingen voor 2024 en de prognose voor 2025 wordt voor 2026 uitgegaan van 400 kwijtscheldingsverzoeken. Ongeveer 80% van de kwijtscheldingen wordt, na toestemming van belanghebbende, verleent door bevraging van het Inlichtingenbureau. Inwoners hoeven dan geen kwijtscheldingsaanvraag formulier in te vullen maar krijgen direct kwijtschelding. Van de zogenaamde handmatige papieren aanvragen wordt circa 50% toegewezen. De overige worden hoofdzakelijk afgewezen op gronden zoals te hoog banksaldo en/of inkomen.

Ten behoeve van kwijtschelding is een budget geraamd van € 108.000 (2025: € 105.000).

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Deze paragraaf beschrijft de voor de gemeente Aalsmeer relevante financiële risico's, uitgaande van de actuele situatie, zowel in- als extern. Risicomanagement is een integraal onderdeel van de bedrijfsvoering van de gemeente. Hierdoor is het mogelijk om bij besluitvorming eventuele risico's op een juiste wijze te wegen.

Risicobeheer is gericht op het verschaffen van een redelijke mate van zekerheid ten aanzien van de realiseerbaarheid van de gemeentelijke doelstellingen, de beheersing van risico's in bedrijfsprocessen en projecten, de betrouwbaarheid van de financiële verslaglegging en de naleving van relevante wet- en regelgeving. Bij het nemen van belangrijke beslissingen met een onzekere uitkomst worden de risico's overwogen alvorens tot een besluit te komen. Hierbij wordt dus expliciet de mate van risicoacceptatie bepaald en worden de financiële risico's die van invloed zijn op de beleidsuitvoering inzichtelijk en beheersbaar gemaakt. Door het inzicht in de risico's worden de raad, het college en de organisatie in staat gesteld om op een verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige ontwikkelingen/ investeringen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de gemeente.
Niet alle risico's laten zich financieel vertalen. Er zijn diverse risico's die geen financiële gevolgen hebben, maar wel belangrijk zijn om in beeld te hebben. In deze paragraaf ligt de nadruk op de financiële risico's omdat aan de hand daarvan het weerstandsvermogen wordt bepaald. Dit is een wettelijke verplichting die uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) komt.
Om inzicht in de risico's van de gemeente te verkrijgen, is een risico-inventarisatie uitgevoerd die in ieder geval twee keer per jaar wordt geactualiseerd. Door een risicosimulatie wordt het benodigde weerstandsvermogen berekend. Het weerstandsvermogen geeft de verhouding weer tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit.

In deze paragraaf wordt achtereenvolgens aandacht besteed aan:

- het beleid van de gemeente Aalsmeer voor wat betreft de weerstandscapaciteit en de risico's;
- het benodigd weerstandsvermogen;
- het beschikbaar weerstandsvermogen;
- de weerstandscapaciteit; en
- de financiële kengetallen.

Het beleidskader is vastgelegd in de nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing gemeente Aalsmeer 2023, dat vastgesteld is op 8 juni 2023.
Aan de hand van de risicoanalyse (kans x gevolg = financieel gevolg) is het totaal van alle risico's in geld uitgedrukt. Omdat niet alle risico's zich op hetzelfde moment voordoen wordt een zekerheidspercentage van 90% aangehouden voor de bepaling van de benodigde hoeveelheid weerstandscapaciteit om de financiële gevolgen van de benoemde risico's af te dekken.

Risicobeleid

De risico’s die in deze begroting worden genoemd zijn een herijking van de risico’s die in de jaarstukken 2024 zijn opgenomen. De eerder opgenomen risico’s zijn beoordeeld op het nog steeds van toepassing zijn en of het opgenomen risicobedrag nog valide is. Daar waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd en zijn nieuwe risico’s opgevoerd en niet meer van toepassing zijnde risico’s verwijderd.
De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de risico's uit de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de jaarstukken 2024 zijn:

- nieuw risico: toename verbrandingsbelasting
  De verbrandingsbelasting gaat toenemen van nu € 40 per ton naar tussen de € 140 en € 190 per ton in 2030. Via de afvalverbranding en CO2 heffing is het voornemen van het Rijk om de inwoners te belasten. Omdat dit gaat om een mogelijk Nederlandse maatregel is zou dit kunnen leiden tot verplaatsing van afvalstromen naar het buitenland (grensregio's en bedrijfsafval), wegvallen van de import van afval, onvoldoende aanbod ten opzichte van de verbrandingscapaciteit en daarmee omvallende verbrandingsinstallaties.
- nieuw risico: nieuwbouw zwembad
  Bij de nieuwbouw van het zwembad is er sprake van een risico dat de investering hoger uitkomt dan in de programmabegroting is geraamd door vertraging, hogere bouwkosten of rente, tegenvallende subsidie-inkomsten of wijzigingen in het BTW/ SPUK regime.
- nieuw risico: weerbare samenleving
  Risico van incidentele extra kosten bovenop het door de raad in de Kadernota 2026 beschikbaar gestelde budget ten behoeve van weerbaarheid in geval van langdurige stroomuitval.

Evenals bij de jaarstukken zijn de risico’s inzichtelijk gemaakt aan de hand van een globale kansberekening. Daarbij is per risico aangeven wat de kans is dat het risico zich voordoet en wat het mogelijke financieel gevolg is. Uit de risico-inventarisatie volgen 84 risico’s.
De risico’s met de grootste financiële impact zijn in onderstaande tabel opgenomen. Wanneer de 10 grootste risico’s zich tegelijkertijd en in hun volle omvang voordoen, leidt dat tot € 136.105.000 aan kosten.
Voor de overige 75 kleinere risico’s gaat het om een aanvullend bedrag van € 59.706.250.
Over de geïnventariseerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt uitgevoerd, omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 195.811.250) ongewenst is. De risico's treden immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang op. Uit de simulatie volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 17.996.500. Dit bedrag is onderdeel van het “benodigde weerstandsvermogen”.

#	Risico identificatie	Kans %	Impact max.	Verwachte waarde	Invloed%
1	Onvoorziene omstandigheden met een niet kwantificeerbare kans of impact	15	14.405.000	1.080.375	10
2	Fouten in belastingverordening WOZ	10	15.500.000	775.000	7
3	Lagere inkomsten bouwleges door vertraging projecten	85	1.500.000	637.500	6
4	Fouten in verordeningen retributies (kostendekkende leges)	10	13.300.000	610.000	6
5	Korting op uitkeringen terwijl activiteiten vanuit de gemeente doorgaan	80	1.500.000	600.000	6
6	Niet realiseren van (afgesproken) taakstellingen	50	3.400.000	650.000	6
7	Garantstellingen	1	81.000.000	405.000	4
8	Herziening van verkeerssituatie(s) binnen gemeente	50	1.500.000	375.000	4
9	Meer 65 plussers leidt tot groter beroep op de WMO	85	1.000.000	425.000	4
10	Virussen en/ of hacking	30	3.000.000	450.000	4

Bouw en projectgerelateerde risico's

De hoogte en de beheersing van risico’s van grote projecten en grondexploitaties is een belangrijk speerpunt. Door middel van risicoanalyse met behulp van de Monte Carlo methode is de benodigde weerstandscapaciteit in beeld gebracht. Mede op basis hiervan kan besluitvorming plaatsvinden over de te nemen beheersmaatregelen en het moment waarop deze genomen kunnen worden.
Voor de dekking van de bekende tekorten in lopende gemeentelijke exploitaties is een voorziening getroffen. Dat geldt ook voor verliesgevende projecten faciliterend grondbeleid. Zie voor nadere toelichting de paragraaf grondbeleid. Basis voor het risicoprofiel is de laatste actualisatie van de grondexploitaties. De raad heeft op 3 juli 2025 de 'Actualisatie van de grondexploitaties per 1 januari 2025' vastgesteld.

Overige risico's

De Eerste Kamer heeft de regering verzocht bij de behandeling Wet toekomst pensioenen (Wtp) om de pensioenen van politici op dezelfde manier te regelen als voor de rest van Nederland. Deze pensioenen zijn nu apart wettelijk geregeld in de Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers (APPA). Het kabinet heeft voorgesteld om deze pensioenen per 1 januari 2028 via een wettelijke verplichting over de dragen aan het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). De Wtp stelt fondsfinanciering verplicht. Om de overstap naar fondsfinanciering te maken is het noodzakelijk om eerder opgebouwde pensioenaanspraken af te financieren door middel van een éénmalige kapitaalstorting aan het ABP. Op basis van een eerste berekening is de omvang van de over te dragen middelen € 3,2 miljoen. Hiervan is ca. € 1,9 miljoen beschikbaar in de voorziening en bij een verzekeraar. Na overdracht komen de in de exploitatie opgenomen pensioenpremies en de jaarlijkse toevoeging aan de voorziening te vervallen. De definitieve overdrachtswaarde naar het ABP kan pas in 2027 bepaald worden.

Resumé risicoprofiel

Bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit (A) van de gemeente Aalsmeer is rekening gehouden met de maximale financiële gevolgen van de risico's en een weging op basis van de verwachte frequentie dat het risico zich voordoet. Dit leidt tot het volgende risicoprofiel:

Bedragen x € 1.000	Risicobedrag
Geïdentificeerde risico's	17.998
Bouw- / project gerelateerde risico's	4.740
Totaal benodigde weerstandscapaciteit (A)	**22.738**

Weerstandscapaciteit

In het BBV is niet voorgeschreven welke bestanddelen behoren tot de weerstandscapaciteit. Bij het beschikbaar weerstandsvermogen gaat het om vrij besteedbare middelen die eenmalig ingezet kunnen worden om de financiële gevolgen van de risico's die zich voordoen te kunnen opvangen. Hierna wordt per onderdeel toegelicht hoe de Aalsmeerse weerstandscapaciteit is samengesteld.

Algemene reserve
De geprognosticeerde stand van de algemene reserve op 31 december 2025, na verwerking van de resultaatbestemming 2024 en de toevoegingen en onttrekkingen 2025 waarover door de raad reeds een besluit is genomen, bedraagt € 39.877.000.

Bestemmingsreserves
Bestemmingsreserves zijn reserves die met een raadsbesluit een specifieke aanwending/bestemming hebben gekregen. Om deze reserves daadwerkelijk in te kunnen zetten om tegenvallers/calamiteiten op te vangen, is een raadsbesluit nodig om de bestemming te wijzigen. De mate van "hardheid" (ingezet beleid, aangegane verplichtingen) kan ook per reserve verschillen. Om deze reden worden bestemmingsreserves in principe niet gerekend tot de weerstandscapaciteit. Dit is conform het uitgangspunt in de gemeentelijke nota weerstandsvermogen en risicobeheersing.
Aalsmeer heeft een bestemmingsreserve sociaal domein. Deze reserve is bedoeld om tekorten binnen het sociaal domein binnen het programma op te lossen, vanwege een aantal open einde regelingen die binnen dat programma zijn opgenomen met de bijbehorende risico's. Deze risico's maken onderdeel uit van de 84 risico's uit onze risico-inventarisatie. Om die reden mag de bestemmingsreserve sociaal domein worden meegeteld voor het beschikbaar weerstandsvermogen.
Hetzelfde geldt voor de bestemmingsreserve voorlopige winsten grondexploitaties. Ook hiervoor geldt dat de risico's onderdeel zijn van de risico-inventarisatie en daarmee de benodigde weerstandscapaciteit. Dat valideert het opnemen van deze bestemmingsreserve als onderdeel van het beschikbare weerstandsvermogen.

Onbenutte belastingcapaciteit
Een belangrijke inkomstenbron voor gemeenten is de Onroerende zaakbelasting (OZB). Het is de individuele gemeente die de hoogte hiervan vaststelt. Er is geen limiet aan de OZB gesteld, een gemeente mag deze verhogen (of verlagen) naar eigen inzicht. Op het moment dat een gemeente in de financiële problemen komt en beroep doet op de artikel 12 status, eist het Rijk dat de OZB op een bepaald niveau wordt gebracht. Het verschil tussen het daadwerkelijke OZB-tarieven van een gemeente en het artikel 12 niveau, wordt de onbenutte belastingcapaciteit genoemd. De onbenutte belastingcapaciteit van Aalsmeer bedraagt € 2.300.000.

Post onvoorzien
Iedere gemeente moet in de begroting een budget voor onverwachte tegenvallers opnemen, de stelpost onvoorzien. Deze post kan worden ingezet als dekking voor kleine onvoorziene kosten. In Aalsmeer bedraagt deze post € 31.900.

Het beschikbaar weerstandsvermogen bestaat daarmee uit de algemene reserve, de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien.
Stille reserves zijn de meerwaarden van activa die te laag of op nul zijn gewaardeerd doch die direct verkoopbaar zijn indien men dat zou willen. Een stille reserve kan alleen deel uitmaken van de beschikbare weerstandscapaciteit als deze activa snel te verkopen zijn, of dat besluit (expliciet) al is genomen. Gezien de geringe verhandelbaarheid van de meeste gemeentelijke eigendommen van Aalsmeer of wenselijkheid van het bezit daarvan is eerder besloten deze niet mee te nemen in de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Samengevat bedraagt het geprognosticeerd beschikbaar weerstandsvermogen in deze begroting 2026:

Bedragen x € 1.000	
Algemene reserve	39.776
Onbenutte belastingcapaciteit	2.300
Bestemmingsreserves	
- sociaal domein	356
- voorlopige winsten grondexploitaties	6.593
Onvoorzien	32
Beschikbaar weerstandsvermogen (B)	**49.057**

Het beschikbaar weerstandsvermogen is ten opzichte van dat opgenomen in de jaarstukken 2024 toegenomen als gevolg van het verwachte positieve resultaat 2025 en de toevoeging vanuit de CUP middelen conform het raadsbesluit van 3 november 2022.

Weerstandsratio

De weerstandsratio geeft de verhouding weer tussen het beschikbare en benodigde weerstandsvermogen op basis van de gekwantificeerde risico's. In onderstaande tabel wordt weergegeven welke kwalificatie aan de verschillende waarden van de ratio's wordt toegekend.

Ratio	Oordeel
> 2.0	Uitstekend
> 1.4 - < 2.0	Ruim voldoende
> 1.0 - < 1.4	Voldoende
> 0.8 - < 1.0	Matig
> 0.6 - < 0.8	Onvoldoende
< 0.6	Ruim onvoldoende

In de nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing 2023 is opgenomen dat de gemeente streeft naar een weerstandsratio die ruim voldoende is en daarom 1,5 dient te zijn. Op basis van het geïnventariseerde benodigd weerstandsvermogen en het berekende beschikbare weerstandsvermogen bedraagt de weerstandsratio in deze programmabegroting.

Bepaling weerstandsratio		**bedrag x € 1.000**
A	Benodigde weerstandscapaciteit	22.737
B	Beschikbaar weerstandsvermogen	49.057
B/A=C	**Ratio weerstandscapaciteit**	**2,2**

De ratio weerstandscapaciteit neemt ten opzichte van de jaarstukken 2024 toe van 2,1 naar 2,2. De belangrijkste redenen hiervan zijn:

- Toename van het weerstandsvermogen met € 6,8 miljoen enerzijds als gevolg van een hogere onbenutte belastingcapaciteit en hogere voorlopige winsten grondexploitaties en anderzijds een toename van de algemene reserve door de toevoeging van de CUP gelden conform het raadsbesluit 3 november 2022 en het geprognosticeerde rekeningresultaat 2025.
- Toename van het risicoprofiel met € 2,4 miljoen als gevolg van de actualisatie van het risicoprofiel zoals eerder in deze paragraaf beschreven onder risicobeleid.

Met een weerstandsratio van 2,2 heeft Aalsmeer nog steeds de kwalificatie "uitstekend" en wordt voldaan aan de eigen norm. Daarbij merken wij wellicht ten overvloede op dat deze ratio een momentopname is. Een hogere risicopositie of een lager weerstandsvermogen beïnvloedt de ratio.

Kengetallen

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft voor dat gemeenten een aantal kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting en de jaarstukken opnemen. Dat zijn: de netto schuldquote, de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, de solvabiliteitsratio, de structurele exploitatieruimte, de grondexploitatie en de belastingcapaciteit. De kengetallen maakt het de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente.

In het BBV zijn geen te behalen minimum of maximum waarden opgenomen. Wel heeft de provincie Noord Holland, als financieel toezichthouder, zogenaamde signaleringswaarden gedefinieerd. Deze signaleringswaarden moeten worden gezien als een hulpmiddel om het risico per kengetal in te schatten. De provincie onderscheidt drie categorieën, namelijk A: minst risicovol, B: gemiddeld risico en C: meest risicovol.

Netto schuldquote
De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. De netto schuldquote wordt berekend door de netto schuld conform BBV te delen door de totale baten (exclusief mutaties reserves).
De netto-schuldquote is laag en daarmee valt hij in de categorie weinig risicovol. Als gevolg van de langlopende leningen die we moeten aantrekken om de investeringen die in de meerjarenbegroting zijn opgenomen te kunnen financieren loopt deze in deze raadsperiode wel op, maar blijft nog steeds binnen een acceptabele bandbreedte.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt in het kengetal inclusief en exclusief de doorgeleende gelden. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast.
De wijze van berekening van de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.
De toelichting die is gegeven bij de netto schuldquote is ook van toepassing op de netto-schuldquote voor alle verstrekte leningen.

Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin Aalsmeer in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen: het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal.
De solvabiliteitsratio neemt de komende jaren af en classificeert zich vanaf 2027 als een gemiddeld risico. De Provincie geeft als signaalwaarde een percentage van 20%. Nederlandse gemeenten gaan vanwege het artikel 12 vangnet uit de Financiële Verhoudingswet niet failliet en worden nooit geliquideerd. Daarom heeft dit kengetal ondanks deze signaalwaarde maar beperkte waarde. Ook worden investeringen in maatschappelijk nut geactiveerd die niet verkoopbaar zijn, zodat de reserves niet de liquiditeitswaarde weergeven. De vraag of de gemeente de schuld met zijn inkomen kan betalen, is daarom veel belangrijker.

Met ingang van 2024 is in het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader (GTK) een regeling opgenomen voor de inzet van een surplus binnen de algemene reserve. Dit in verband met de toename van het eigen vermogen van gemeenten als gevolg van incidentele middelen die door het Rijk zijn verstrekt in combinatie met het aanstaande ravijnjaar. Het surplus van de algemene reserve is dat deel dat niet nodig is voor het afdekken van risico's (weerstandscapaciteit). Van dit vrij besteedbare deel (surplus) kan een gemeente jaarlijks maximaal 10% inzetten voor het dekken van structurele lasten. Met de voorwaarde dat de solvabiliteit groter of gelijk aan 20% is en blijft. Het weerstandsvermogen moet naar het oordeel van de toezichthouder voldoende zijn. Dit betekent dat het moet zijn gebaseerd op een adequate risico-inventarisatie. Door de inzet te koppelen aan zowel de solvabiliteit als het weerstandsvermogen wordt het gebruik van de algemene reserve alleen toegestaan als er voldoende eigen vermogen is en de geïnventariseerde risico's zijn afgedekt. De ondergrens van 20% voor de solvabiliteit sluit aan bij de signaalwaarde van het financiële kengetal solvabiliteit zoals ook opgenomen in het GTK.

Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Net als in de begroting 2025 en de jaarstukken 2024 is deze ratio in 2026 positief.

Grondexploitatie
Het financiële kengetal "grondexploitatie" geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde) is ten opzichte van de jaarlijkse baten. De boekwaarde van de gronden geeft weer of een gemeente veel middelen heeft gestopt in haar grondexploitaties. Dit geld moet namelijk nog terugverdiend te worden. Uit de ontwikkeling van het kengetal wordt zichtbaar dat de gemeente de meeste kosten in de grondexploitaties al heeft gemaakt en verliesvoorzieningen heeft getroffen en daardoor geen risico loopt.

Lokale woonlasten (belastingcapaciteit)
Dit kengetal geeft inzicht in hoe de belastingdruk van de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Een percentage boven de 100% betekent dat de belastingdruk van Aalsmeer hoger is dan het landelijk gemiddelde en minder ruimte biedt om deze te verhogen dan andere gemeenten. Het Coelo publiceert ieder jaar de totale woonlasten in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente.
Omdat nu nog niet in beeld is met hoeveel de woonlasten in Nederland in 2026 gaan stijgen kan hiervoor geen kengetal worden bepaald. In de paragraaf lokale heffingen is toegelicht dat de gemiddelde woonlasten in de gemeente Aalsmeer met 1,5% stijgen. Dat is minder dan het inflatiepercentage.

In de onderstaande tabel worden de kengetallen en de bijbehorende signaleringswaarden getoond. Aalsmeer scoort alleen op het kengetal belastingcapaciteit naar verwachting een score C. Op alle andere kentallen scoort Aalsmeer een score A. Één afzonderlijk kengetal zegt niet alles, maar de kentallen moeten in relatie tot elkaar worden bezien. Als de combinatie een verontrustend beeld geeft kan dit betekenen dat de financiële positie onder druk staat en dat maatregelen noodzakelijk zijn om de situatie te verbeteren. Dit is in Aalsmeer niet het

geval. De financiële positie is goed. Wel is een terugloop in de scores te zien. Dat past bij het algehele beeld van de begroting dat de marges smaller worden.

Kentallen weerstandsvermogen en risicobeheersing	A	B	C	R2024	B2025	B2026	B2027	B2028	B2029
1. Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%	0,1%	37,9%	43,1%	58,5%	67,6%	65,1%
2. Gecorrigeerde netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%	-4,4%	33,4%	38,6%	53,6%	62,6%	60,2%
3. Solvabiliteit	> 50%	20-50%	< 20%	57,8%	53,2%	51,6%	48,2%	45,2%	44,2%
4. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%	2,3%	2,3%	7,6%	-2,5%	-0,8%	0,2%
5. Belastingcapaciteit	< 95%	95-105%	> 105%	1,1%	110,4%	nnb	nnb	nnb	nnb
6. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%	9,5%	3,0%	1,6%	0,4%	-1,2%	-2,0%

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Met investeringen in de openbare buitenruimte wordt een optimale leefomgeving ingericht met als doel de basisfuncties wonen, werken, verkeer en recreatie te waarborgen voor nu en in de toekomst. Van belang is daarbij dat beschikbare middelen optimaal worden ingezet voor de duurzame instandhouding (onderhoud en vervanging) van deze kapitaalgoederen. Daarnaast moet rekening worden gehouden met het veranderen van functies in de openbare buitenruimte en de veranderende eisen die aan de openbare buitenruimte worden gesteld.

Het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte (MPP) wordt elk jaar geactualiseerd en voor vier jaar vastgesteld. Het plan bevat het integraal afgestemde planmatig onderhoud voor wegen, verkeer, riolering, groen, water, spelen en verlichting, in relatie tot de beschikbare middelen en prioriteiten. Het MPP vormt een belangrijk kader voor uitvoering en financiën. De vakdisciplines stellen ieder voor zich prioriteiten aan noodzakelijke (renovatie)werken en stemmen dit onderling op elkaar af zodat evenwichtig wordt omgegaan met de beschikbare middelen.

In deze paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt van de belangrijkste duurzame kapitaalgoederen een beschrijving gegeven en wordt het beleidskader aangegeven, voorafgegaan door een totaaloverzicht van de hiervoor beschikbare middelen.

Beleidskader en kwaliteit
Het dagelijks onderhoud in de openbare buitenruimte en de daarbij behorende middelen zijn afgestemd op een beheerniveau B van de CROW-werkwijze. Een uitzondering is gemaakt voor de parken, recreatiegebieden en winkelcentra. Deze worden op A-niveau onderhouden. Dit is benoemd in het ‘Beeldkwaliteitsplan Beheer en Onderhoud gemeente Aalsmeer’ (2015) en de bijbehorende beeldcatalogus. De catalogus bevat foto’s van diverse objecten en die maken daarmee inzichtelijk welke kwaliteit op welke locatie wordt nagestreefd.

Dit beeld laat zich als volgt samenvatten in onderstaande tabel.

	Winkel-centrum	Woon-wijk	Hoofdinfra-structuur	Park	Recreatie-gebied	Bedrijven-terrein	Buiten-gebied
Groen	**A**	**B**	**B**	**A**	**A**	**B**	**B**
Verharding	**A**	**B**	**B**	**A**	**A**	**B**	**B**
Reiniging	**A**	**B**	**B**	**A**	**A**	**B**	**B**
Meubilair	**A**	**B**	**B**	**A**	**A**	**B**	**B**
Civiele kunstwerken	**A**	**B**	**B**	**A**	**A**	**B**	**B**

Totaaloverzicht van kosten ten behoeve van bestaande kapitaalgoederen
Op de programma's treft u de totaal te verantwoorden budgetten per programma aan. In onderstaande tabel wordt een dwarsdoorsnede van de programma's gepresenteerd voor zover het de kapitaalgoederen betreft.

In de tabel zijn voor de kapitaalgoederen afzonderlijk zowel de kosten van jaarlijks onderhoud als van groot onderhoud en vervanging opgenomen. Onderdeel van deze uitgaven zijn de uitgaven zoals vastgesteld in het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2025-2028 (juli 2025). Het jaar 2029 maakt nog geen onderdeel uit van dit plan en is dan ook niet meegenomen in onderstaande tabel. De kosten van projecten die betrekking hebben op de vervanging van duurzame kapitaalgoederen zijn niet in deze paragraaf opgenomen. Deze worden geactiveerd en afgeschreven conform regelgeving.
Op dit moment worden geen (significante) risico's en mogelijke tekorten verwacht bij de kapitaalgoederen.

bedrag x € 1.000

Omschrijving kapitaalgoederen	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Wegen	3.977	3.577	3.577	3.577
Civieltechnische kunstwerken	271	271	271	271
Riolering	820	820	820	820
Water	130	130	130	130
Openbaar groen	3.827	3.445	3.400	3.400
Openbare verlichting	187	187	187	187
Speelplaatsen	76	76	76	76
Gebouwen & binnensportaccommodaties	1.142	960	880	880
Totaal onderhoud kapitaalgoederen	**10.431**	**9.466**	**9.341**	**9.341**

Op elk van de vakspecialistische onderdelen volgt onderstaand een korte toelichting.

Wegen en civieltechnische kunstwerken

Beleidskader
Het vigerend beleidskader bestaat uit de Nota Wegen (2019), de Nota Civieltechnische Kunstwerken (2022), de Mobiliteitsagenda Aalsmeer (2022), het Verkeerscirculatieplan Aalsmeer 2025 en het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2025-2028.

In de Nota Wegen is de investeringsbehoefte voor een periode van vier jaar vastgelegd. Naast een vierjarenplanning wordt ook een doorkijk gegeven van de investeringsbehoefte voor de komende decennia. Het planmatig onderhoud krijgt vorm met behulp van het wegenbeheersysteem in combinatie met visuele inspectie. Dit wordt vastgelegd in een jaarlijks geactualiseerd Meerjarenprojectenplan Buitenruimte.

De kunstwerken worden periodiek geïnspecteerd. De resultaten worden verwerkt in de benodigde investeringsruimte en onderhoudsbudgetten zijn opgenomen in het MPP Buitenruimte. Daarmee kan de komende jaren geïnvesteerd worden in behoud en vervanging van het Aalsmeerse areaal.

Het doel van de mobiliteitsagenda is Aalsmeer de komende jaren duurzaam bereikbaar, leefbaar en verkeersveilig te houden en te maken voor iedereen. Dit houdt in: goed onderhoud, veilige wegen, betere doorstroming van verkeer, goede openbaar vervoerverbindingen en prettige wandelpaden.
De Mobiliteitsagenda benoemt aan de ene kant concrete maatregelen en richtingen en aan de andere kant laat de agenda ook ruimte voor nadere invulling. Deze ruimte is nodig om in te kunnen spelen op de gevolgen van grote infrastructuurprojecten.

Soort kapitaalgoederen
De kapitaalgoederen bestaan uit wegen, voetpaden, fietspaden, trottoirs, parkeervakken en overige verharding in de openbare ruimte. Daarnaast vallen ook bruggen, duikers, viaducten, tunnels, steigers en geluidsschermen onder kapitaalgoederen wegen en civieltechnische kunstwerken.

Riolering

Beleidskader
In het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) wordt aangegeven hoe de gemeente invulling geeft aan haar zorgplichten voor de riolering- en grondwaterzorg. De beleidskaders zijn het Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2026 (beleidsplan GRP), het Grondwaterzorgplan (2021-2026) en het actieplan met uitvoeringsagenda klimaatadaptatie 2021-2026.
De gemeente heeft de volgende wettelijke verplichte watertaken:
- zorgen voor de inzameling en transport van stedelijk afvalwater,
- zorgen voor de verwerking van afvloeiend hemelwater,
- zorgen voor het beperken van de nadelige gevolgen van de grondwaterstand.

In 2024 is een evaluatie van het GRP doorgevoerd. Uit de evaluatie blijkt dat er goede resultaten zijn behaald op onder meer de onderdelen actualisatie gegevensbeheer, kosteneffectieve inzet van middelen (assetmanagement) en monitoring van het grondwaternetwerk. De egalisatiereserve afbouwen door middel van een herziene meerjarenprogrammering wordt genoemd als verbeterpunt. Om de meerjarenprogrammering te herzien wordt het GRP in 2026 geactualiseerd.

Met het vaststellen van een grondwaterzorgplan (2021-2026) benadrukt de gemeente de urgentie van een robuust grondwatersysteem. Dit is van belang voor woningen maar ook voor de natuurwaarden in het bovenland zoals bijvoorbeeld het Stokkeland en de Schinkelpolder. De vigerende beleidsperiode wordt vooral gebruikt om meer kennis te vergaren over het grondwatergedrag. Door middel van het grondwaterrekenmodel kan tijdens nieuwe gebiedsontwikkelingen en reconstructies getoetst worden of dit van invloed is op het grondwater of dat er aanvullende maatregelen genomen moeten worden.

Soort kapitaalgoederen
De kapitaalgoederen bestaan uit vrijvervalriolen, kolken, persleidingen, drainages, minigemalen, rioolgemalen, overstorten, uitstroomconstructies voor hemelwater en een grondwatermeetnet. Er liggen drainages en drainage-infiltratieriolen om grondwaterproblemen te voorkomen. Om een goed beeld te houden van de staat van het

rioolstelsel vindt er éénmaal per 7-10 jaar een reiniging en inspectieronde van de rioolleidingen plaats. De (elektro)technische installaties worden jaarlijks geïnspecteerd.

Water

Beleidskader
Om voor de toekomst het watersysteem robuust genoeg te houden en invulling te geven aan de ambities en eisen van zowel waterschap als de gemeente zijn de nieuwe afspraken vastgelegd met Rijnland in de vorm van een bestuurlijke strategische agenda. In deze agenda geven de gemeente en het waterschap aan op welke onderwerpen en op welke wijze wordt samengewerkt. Het gaat nadrukkelijk om een bestuurlijke agenda. De uitwerking van hetgeen bestuurlijk is geagendeerd wordt vervolgens uitgewerkt in bijvoorbeeld gezamenlijke onderzoeks- of uitvoeringsprojecten met een bijbehorend uitvoeringsprogramma. Met Waterschap AGV/Waternet wordt regionaal binnen Bestuurlijk Overleg Water AGV-gebied (BOWA)/Izariz samengewerkt. Ook voor het thema water zijn de beleidsnota's Civieltechnische Kunstwerken, Klimaatadaptatie, GRP en MPP Buitenruimte leidend.

Soort kapitaalgoederen
De kapitaalgoederen bestaan uit watergangen, beschoeiingen, kademuren en oevers.

Openbaar groen

Beleidskader
Het kwaliteitsniveau van het groenonderhoud is vastgelegd is het beeldkwaliteitsplan Beheer en Onderhoud Aalsmeer. Beleid voor de bomen is vastgelegd in het Bomenplan Aalsmeer. Een belangrijk aspect van dit bomenplan is het versterken en behouden van de waarde en kwaliteit van de bomen.

Renovaties van het groen zijn verwerkt in het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2025-2028 via onder andere de projecten Bomenrenovaties en Heesterrenovaties. De renovaties van de openbare ruimte, waaronder de jaarlijkse bomen- en heesterrenovatie, verlopen via budgetten uit het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer, dat jaarlijks in het voorjaar wordt geactualiseerd.
Een ander relevant beleidsplan voor het groen is het Klimaatadaptatieplan.

Het dagelijks onderhoud van de openbare buitenruimte wordt via een dienstverleningsovereenkomst (DVO2) met De Meerlanden verzorgd. In 2025 is de inventarisatie van het areaal groen afgerond en vastgelegd in het nieuwe beheersysteem.

In het kader van de wens om diverse plekken in Aalsmeer te vergroenen, zoals waar mogelijk langs lintwegen wordt in 2026 extra groen aangeplant, met name bomen en bij voorkeur op zichtlocaties.

Soort kapitaalgoederen
Onder groen wordt verstaan: bomen, bosplantsoen, heesters, gazon, hagen en vaste planten.

Openbare verlichting

Beleidskader
In het Beleidsplan Openbare Verlichting (2020) zijn de uitgangspunten voor het plaatsen of renoveren van openbare verlichting vastgelegd. Grotere renovaties worden indien mogelijk gecombineerd met groot wegonderhoud. Deze projecten zijn opgenomen in het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer.

Soort kapitaalgoederen
De kapitaalgoederen bestaan uit lichtmasten, armaturen, voedingspunten en bekabeling.

Openlucht- en spelrecreatie

Speelplaatsen

Beleidskader
Via het MPP Buitenruimte 2025-2028 worden renovaties en herinrichting van speelplaatsen in Aalsmeer geprogrammeerd.

Het renoveren van speelplaatsen en vervangen van speeltoestellen wordt ingevuld op basis van actuele ontwikkelingen, zoals inspecties, gebruiksintensiteit, veranderingen in de omgeving en verzoeken van bewoners. Er wordt niet gerenoveerd op basis van een theoretische einde levensduur, maar op basis van functionaliteit (speelwaarde) en de veiligheid van het speeltoestel. Met de huidige aanpak via dynamische programmering boeken we vooruitgang in het wegwerken van de achterstand. De gemeenteraad heeft gekozen voor scenario 2 ‘spreiden van piek in renovaties’, waarbij de achterstand gespreid over een periode van 10 jaar wordt ingelopen.

Soort kapitaalgoederen
Op de speelplaatsen staan traditionele speeltoestellen zoals veerelementen en klimrekken, maar ook de trapveldjes maken onderdeel uit van de speelplaatsen.

De overige recreatieterreinen zijn opgenomen onder wegen en groen.

Verkeersregelinstallaties

Soort kapitaalgoederen
Verkeersregelinstallatie is de verzamelnaam voor alle materialen die samen de verkeerslichten op een kruising(encomplex) aansturen en bestaat uit een regelautomaat, detectielussen, masten/portalen, lampen/armaturen, kabels en software. Ook de panelen van het Dynamisch ReizigersInformatieSysteem (DRIS-panelen) vallen onder verkeersinstallaties. Dit zijn de reizigersinformatiepanelen die op bushaltes staan en de werkelijke vertrektijden en actuele onregelmatigheden aangeven van de bussen op de betreffende halte. De levensduur van verschillende elementen van verkeersregelinstallaties verschillen, maar er wordt een gemiddelde levensduur van 25 jaar aangehouden.

Gebouwen

Ontwikkeling en samenstelling gebouwenvoorraad

Medio 2025 betreft de gemeentelijke gebouwenvoorraad 42 gebouwen inclusief 8 schoolgebouwen.

De gemeentelijke gebouwenvoorraad kan als volgt worden uitgesplitst:

Omschrijving	aantal	totaal m2 bvo
eigen huisvesting	5	6.649
sport	8	12.215
cultuur	2	1.718
welzijn	2	735
divers	14	16.943
onderwijs	11	31.720
Totaal	**42**	**69.980**

Onder divers valt onder andere Bloemenlust en het Fort Kudelstaart en enkele woningen. Onder de categorie onderwijs vallen ook drie kinderopvang locaties.

Onderhoud

Voor alle gebouwen in blijvend gemeentelijk beheer is een meerjarenonderhoudsplan (MOP) beschikbaar op basis van de NEN 2767. Bij de NEN 2767 methodiek wordt vooraf bepaald wat de conditie van de gebouwelementen minimaal moet zijn en worden belangrijke zaken zoals continuïteit, kwaliteit en gebruiks- en veiligheidseisen meegewogen. Van alle onderhoudsgevoelige elementen wordt de conditie geïnspecteerd en worden gebreken die onderhoud behoeven geregistreerd. De resultaten van de inspecties worden in het beheerprogramma O-prognose verwerkt. Ieder jaar wordt voor een derde van alle panden de meerjarenonderhoudsplanning geactualiseerd, zodat het gehele bestand telkens in een cyclus van drie jaar wordt geactualiseerd.

Jaarlijks wordt het daadwerkelijk noodzakelijke onderhoud bepaald en uitgevoerd. Bij panden waarvan voortgezet gebruik wordt voorzien, wordt gestuurd op het voorkomen van achterstallig onderhoud. Bij gebouwen waarvan duidelijk is dat deze op korte termijn (enkele jaren) zullen worden afgestoten, vindt onderhoud op een minimaal niveau plaats.
Sinds 2015 bevat de begroting structurele budgetten voor duurzame instandhouding van het gemeentelijk vastgoed, gebaseerd op planningen van jaarlijks onderhoud (JOP) en planmatig meerjarig onderhoud (MOP). Het structurele budget voor meerjarig onderhoud is het 20-jaarsgemiddelde van de MOP. Ieder jaar bij de opstelling van de jaarrekening wordt in samenhang met de actuele MOP beoordeeld, of de stand van de onderhoudsvoorziening toereikend is. Voor wat betreft meerjarig onderhoud worden de verschillen tussen de structurele begrotingsbelasting en de werkelijke uitgaven in enig jaar geëgaliseerd via de onderhoudsvoorziening.

Het beheer en onderhoud van een deel van de gemeentelijke gebouwen is belegd bij andere organisaties:

- Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer BV is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van alle binnen- en buitensportaccommodaties.
- Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling is verantwoordelijk voor het beheer van gronden en gebouwen binnen het eigen exploitatiegebied.
- Brede school De Mikado wordt beheerd door de beheerstichting De Mikado.

Leegstand
Het grootste deel van het Fort Kudelstaart is niet in gebruik op dit moment in afwachting van een beslissing over de toekomst van het Fort door de raad. Daarnaast is er circa 734 m2 leegstand in de overige portefeuille bestaande uit 4 gebouwen. Het grootste deel is de voormalige gymzaal aan de Jac. P. Thijsselaan 13 (450 m2).

Waarde bezittingen
De boekwaarde van de gemeentelijke investeringen in gebouwen bedraagt circa € 37,9 miljoen. Dit weerspiegelt niet de volledige waarde van het gemeentelijk bezit aan gebouwen. De WOZ-waarde van deze gebouwen bedraagt € 55,7 miljoen euro. De verzekerde waarde (= herbouwwaarde exclusief funderingskosten) benadert het beste de feitelijke balanswaarde: € 196,6 miljoen euro.

Verduurzaming maatschappelijk vastgoed
In 2022 is de Nota Vastgoed vastgesteld door de gemeenteraad waarin het vastgoed beleid en de wijze van verhuurd zijn vastgelegd.
De Nota Vastgoed bevat daarnaast een gefaseerde aanpak voor verduurzaming, waarbij onder andere wordt ingezet op vervangende nieuwbouw, energiebesparende maatregelen en het benutten van daken voor zonnepanelen of vergroening. In de uitvoering wordt zoveel mogelijk aangesloten bij natuurlijke momenten, zoals gepland onderhoud, renovatie of vervanging van onderdelen. Dit sluit aan bij het bestuurlijke uitgangspunt om verduurzaming op een kostenefficiënte en realistische wijze vorm te geven.

3.4 Financiering

Inleiding

Treasury is het vakgebied dat zich bezighoudt met de financiering en liquiditeit van een organisatie en de daaruit voortvloeiende financiële risico's.
In deze paragraaf staat de gemeentelijke financieringsfunctie centraal en de beheersing van bijbehorende risico's.

Wettelijk kader
De treasuryfunctie kent de volgende kaders:

- Wet financiering decentrale overheden (Fido);
- Financiële verordening 2023 gemeente Aalsmeer; en
- Treasurystatuut 2023 gemeente Aalsmeer.

Schatkistbankieren
Gemeenten hebben de plicht eventuele tegoeden aan te houden in de Nederlandse schatkist. Dit heeft een positief effect op de omvang van de staatsschuld, maar beperkt ook de gemeentelijke vrijheid om zelf een optimaal rendement na te streven op haar eigen liquiditeiten.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF)
Het totale financieringstekort van de Nederlandse overheid (Economische en Monetaire Unie (EMU-saldo)) mag niet meer bedragen dan 3%. Daar tellen ook gemeenten in mee. Lidstaten moeten deze afspraken omzetten in nationale wetgeving. In Nederland zijn deze afspraken vastgelegd in de Wet houdbare overheidsfinanciën (HOF).

EMU-saldo
In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten zijn de gemeenten verplicht in hun begroting ramingen van het gemeentelijk EMU-saldo te verstrekken. Het EMU-saldo wordt vooral op landelijk niveau gebruikt: het vorderingentekort (het EMU-saldo) van een land niet hoger zijn dan 3% van het bruto binnenlands product.

In de volgende tabel is het geraamde EMU saldo 2026 opgenomen. Het EMU saldo komt voor 2026 uit op -/- € 31,7 miljoen. Dit betekent dat in EMU termen de uitgaven € 31,7 miljoen hoger zijn dan de inkomsten.

Bedrag x € 1.000	2026	2027	2028	2029
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	1.875	397	-1.235	-2.151
Mutatie (im)materiële vaste activa	28.794	22.984	6.636	-5.423
Mutatie voorzieningen	-300	-1.000	-2.000	-1.500
Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	4.468	-11.601	1.800	1.073
Berekend EMU-saldo	**-31.687**	**-11.987**	**-11.671**	**699**

Rente-exploitatie

In het hoofdstuk uitgangspunten van de Kadernota 2026 zijn de uitgangspunten voor het toerekening van de werkelijke rentelasten aan de grondexploitaties en de taakvelden opgenomen. Voor de toerekening van rente aan grondexploitaties en vaste activa geldt een zelfde systematiek: het rente omslagpercentage. Dit percentage wordt bepaald door de rentelasten en rentebaten over de externe financiering te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa en de voorraad grondexploitaties. Eventuele rente voor projectfinanciering wordt niet meegenomen in de omslagrente. Aalsmeer hanteert het systeem van integrale financiering. Dat wil zeggen dat er niet noodzakelijk een direct verband bestaat tussen individuele investeringen en de financiering van deze investeringen.
In de programmabegroting 2026 is een omslagrente gehanteerd van 0,1%.

De rente-exploitatie ziet er als volgt uit:

Renteschema volgens BBV notitie (bedrag x € 1.000)	**Begroot**
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	258
b. -/- de externe rentebaten	125
Totaal door te rekenen externe rente	133
c1. -/- De rente die aan de grex moet worden doorberekend	63
c2. -/- De rente van projectfinanciering die aan het taakveld moet worden doorberekend	0
Totaal doorberekende rente (c1 + c2)	63
Aan taakvelden toe te rekenen EXTERNE rente (a t/m c)	70
d1. Rente over eigen vermogen	0
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op CW)	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (a t/m d)	70
e. De aan taakvelden toegerekende rente	-109
Renteresultaat op het taakveld treasury	**-39**

Risicobeheer

In de wet Fido is een tweetal kwantitatieve normen opgenomen gericht op het bevorderen van een solide financiering en beperking van het renterisico: kasgeldlimiet en renterisiconorm

Kasgeldlimiet
De gemeente kan een financieringsbehoefte invullen met een langlopende- of een kortlopende lening. Een kortlopende lening heeft een looptijd korter dan één jaar. In het algemeen is de te betalen rente op een kortlopende lening lager dan die op een langlopende. Hierdoor zou een gemeente in de verleiding kunnen komen om een groot deel van de financieringsbehoefte met kort geld te financieren. Daaraan kleeft een risico: wanneer de rente op de kapitaalmarkt snel oploopt stijgen de financieringslasten van een gemeente snel die zij dan mogelijk binnen de begroting niet kan opvangen. Daarom is de kasgeldlimiet ingesteld. De kasgeldlimiet is de wettelijk bepaalde limiet voor de toegestane omvang van de netto vlottende (kortlopende) schuld per kwartaal.
Als deze limiet wordt overschreden kan de gemeente verplicht worden om een langlopende lening aan te trekken. Wanneer er sprake is van een structurele overschrijding van de limiet (een overschrijding van drie achtereenvolgende kwartalen) dient de provincie op de hoogte te worden gebracht en een herstelplan te worden opgestuurd.

De kasgeldlimiet wordt berekend als een vastgesteld percentage (8,5%) van het begrotingstotaal van de lasten. Het begrotingstotaal van Aalsmeer bedraagt € 115.655.000 (excl. mutaties reserves). Hiermee komt de kasgeldlimiet voor 2026 uit op € 9,831 miljoen.

Renterisiconorm
Het renterisico is het risico dat de gemeente loopt in verband met contractueel overeengekomen wijzigingen van rentepercentages van aangetrokken en uitgezette langlopende leningen. Wettelijk is bepaald dat het renterisico dat op de vaste schuld wordt gelopen, de zogenoemde renterisiconorm, niet mag worden overschreden. De norm is ingesteld om te voorkomen dat in een jaar teveel langlopende leningen moeten worden afgelost waardoor grootschalige herfinanciering aan de orde is (met alle financiële risico’s van dien). De aflossing op de aangetrokken gelden mag in de komende jaren niet meer bedragen dan genoemd bedrag per jaar. De renterisiconorm wordt berekend als een vastgesteld percentage (20%) van het begrotingstotaal van de lasten. Het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden. De renterisiconorm over 2026 bedraagt € 23,131 miljoen.

Onderdeel van de berekening vormt het bedrag aan renteherziening. Dit betreft leningen waarbij op basis van de leningsvoorwaarden de rente door de tegenpartij eenzijdig kan worden herzien. Dit is voor Aalsmeer niet van toepassing. De leningenportefeuille bevat geen leningen met deze voorwaarde.

Financiering

Financieringsbehoefte
Op basis van de meerjarige prognose met betrekking tot benodigde en beschikbare financieringsmiddelen wordt bepaald of in de meerjarige financieringsbehoefte wordt voorzien. De verwachting is dat in 2026 naast de reeds aangetrokken financieringsmiddelen, € 7,0 miljoen aan nieuwe financiering moet worden aangetrokken op basis van de huidige liquiditeitsprognose.

De totale financieringsbehoefte in deze meerjarenbegroting bedraagt € 64 miljoen.
Dit is € 13 miljoen minder dan in de Kadernota 2026 werd geprognosticeerd. Belangrijke reden van de lagere financieringsbehoefte zijn de middelen uit de nieuwe erfpachtovereenkomst met de ingangsdatum 2036, maar die nu reeds wordt afgekocht. Een andere belangrijke reden zijn hogere kasstromen uit de exploitatie en financiering.
Uit de kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing volgt dat ondanks het aantrekken van externe financiering de netto schuldquote in de laagste bandbreedte blijft.

In onderstaande tabel is nog geen rekening gehouden met de mogelijke gevolgen van de afwikkeling van de Green Park Aalsmeer gebiedsontwikkeling B.V. en het daarin opgenomen erfpachtbedrijf. Voor eind 2025 wordt besluitvorming met diverse mogelijke scenario's voorbereid. Daarbij worden ook de consequenties voor de aandeelhouders en de mogelijke impact op financieringsbehoefte in beeld gebracht. De raad wordt via een zienswijze procedure hierbij betrokken.

Het verloop van de financieringsbehoefte is opgenomen in onderstaande tabel. In de regel aantrekken nieuwe geldleningen is het op te nemen bedrag aan externe financiering opgenomen.

Bedragen * € 1.000	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Prognose stand schatkistbankieren 1 januari	16.600	250	750	50
Kasstroom uit exploitatie	11.800	6.300	4.800	3.500
Kasstroom uit investeringen				
Erfpachtbedrijf GPAG BV	PM			
Meerjaren Investerings Programma	-16.200	-17.500	-11.800	-5.900
MP Grondexploitaties	-3.900	12.400	-1.900	-1.200
Meerjarenprogramma Buitenruimte	-11.800	-10.000	-9.000	-4.500
Kasstroom uit financiering				
Aflossing bestaande geldleningen	-2.900	-2.900	-2.300	-11.300
Aantrekken nieuwe geldleningen	7.000	13.000	21.000	23.000
Aflossing nieuwe geldleningen	-350	-800	-1.500	-3.200
Prognose stand schatkistbankieren 31 december	**250**	**750**	**50**	**450**

Rentevisie
De Europese Centrale Bank (ECB) heeft sinds juni 2024 acht keer de rente verlaagd, met de meest recente verlaging naar 2,00%. Met de renteverlaging wil de ECB de consumptie en de investeringen een impuls geven en voorkomen dat de inflatie later dit jaar te ver onder het streefniveau van 2% zakt. De inflatie in de eurozone daalde in mei 2025 naar 1,9%, maar herstelde zich in juni naar 2% en bleef in juli stabiel. Daarmee is de inflatie weer gelijk aan de ECB-doelstelling van 2%. Daarmee ligt de inflatie voor het eerst sinds 2021 onder de doelstelling van de Europese Centrale Bank (ECB) van 2%. In Nederland blijft de daling van de inflatie achter in vergelijking met andere Europese landen. Hoewel de ECB de rente momenteel niet verhoogt lijken ook verdere verlagingen minder waarschijnlijk. De kans op een verlaging op iets langere termijn blijft aanwezig, afhankelijk van economische en geopolitieke ontwikkelingen. De rente voor de middellange en lange termijn ligt medio augustus tussen de 3,3% en 3,5%. Voor de rentelasten die wij in deze programmabegroting 2026 voor de nieuw af te sluiten leningen hebben opgenomen zijn we (voorzichtigheidshalve) uitgegaan van een rentepercentage van 3,5% (2026) oplopend tot 4% (2029). Redenen hiervoor is de onzekerheid over de overheidsuitgaven (wat kan leiden tot stijgende rentepercentages).

Langlopende leningen
Onderstaande tabel geeft een overzicht van de huidige leningenportefeuille per 1 januari 2026.

Lening (bedrag x € 1.000)	Oorspronkelijk bedrag	Aflossings-wijze	Afloopdatum	Rente percentage	Rente-bedrag	Schuld-restant	Weging in portefeuille
BNG leningnr.40.111.029	5.000	Lineair	24-1-2027	0,5700	3,03	1.000	3,57%
BNG leningnr.40.111.945	10.000	Lineair	12-6-2028	0,7250	17,74	3.000	10,71%
BNG leningnr.40.113.453	10.000	Fixe	16-12-2029	0,2500	25,00	10.000	35,71%
BNG leningnr.40.113.455	10.000	Lineair	31-1-2030	0,0500	2,02	5.000	17,86%
Prov Noord-Brabant	10.000	Lineair	28-2-2052	1,0100	88,09	9.000	32,14%
Totaal vaste schuld	**45.000**				**135,89**	**28.000**	**100%**

Langlopende uitzettingen en garantstellingen
Aalsmeer heeft uitsluitend langlopende uitzettingen die vallen onder de publieke taak. Een gedeelte van de opbrengst van de verkoop van de aandelen Bouwfonds staat uit bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVN). Deze gelden worden specifiek aangewend voor projecten voor volkshuisvesting. Daarnaast heeft de gemeente nog een bedrag uitstaan bij het SVN voor duurzaamheidsleningen.
Ook heeft de gemeente garantstellingen verleend. Het laatste overzicht van de garantstellingen is onderdeel van de jaarstukken 2024.

Treasuryfunctie

Aalsmeer heeft aandelen in bezit van Bank Nederlandse Gemeenten, Stedin, Meerlanden Holding NV, Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV, Afvalsturing Friesland NV en Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer BV. Een toelichting op deze partijen is onderdeel van de paragraaf Verbonden Partijen van deze begroting.

3.5 Bedrijfsvoering

Inleiding

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de stand van zaken en de voornemens inzake de bedrijfsvoering van de organisatie. Het verwezenlijken van de door de raad vastgestelde doelstellingen in de programma's krijgt voor een groot deel vorm door de uitvoering in de ambtelijke organisatie. Een goed functionerende en moderne bedrijfsvoering is van groot belang voor een goed evenwicht tussen een goed financieel resultaat en een goed werkklimaat waarin medewerkers zich kunnen ontwikkelen en beide componenten elkaar kunnen versterken.

Ambtelijke samenwerking met Amstelveen

Sinds 1 januari 2013 zijn de ambtelijke organisaties van de gemeenten Amstelveen en Aalsmeer samengevoegd. Dit met het oog op het borgen van de continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening tegen zo laag mogelijke kosten. Essentie van de samenwerkingsconstructie is dat er twee zelfstandige gemeentebesturen zijn die hun eigen bestuurlijke kaders bepalen: financieel en inhoudelijk. Beide besturen worden hierin tegelijkertijd vanuit één ambtelijke organisatie gefaciliteerd, zowel qua voorbereiding, uitvoering als verantwoording. In de samenwerkingsconstructie is Amstelveen de rol als centrumgemeente toebedeeld; de medewerkers in de samenwerkingsconstructie zijn in dienst bij de gemeente Amstelveen. De gemeentesecretaris Amstelveen is verantwoordelijk voor de aansturing van de ambtelijke organisatie en is opdrachtnemer van de samenwerking. De gemeentesecretaris van Aalsmeer fungeert als opdrachtgever.

In 2022 is de vernieuwde samenwerking tussen Amstelveen en Aalsmeer tot stand gekomen en is de kernorganisatie Aalsmeer gestart. Aalsmeer heeft een aantal taken en bevoegdheden teruggenomen die overgedragen waren aan Amstelveen.

De basisdienstverlening is vastgelegd voor de periode 2022-2026. De inhoudelijke opdracht wordt jaarlijks vastgelegd in de programmabegroting van Aalsmeer en het uitvoeringsplan. De centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen en de samenwerkingsovereenkomst wordt in 2025 geëvalueerd. De evaluatie wordt betrokken bij het maken van (nieuwe) afspraken voor de periode 2027 tot en met 2030 er van uitgaande dat beide partijen de samenwerking willen voortzetten. Ten tijde van het opstellen van deze programmabegroting is de evaluatie en benchmark nog niet afgerond. Op een later moment wordt u hierover separaat geïnformeerd.

Ambtelijke Organisatie Aalsmeer

Net als voorgaande jaren zet de kernorganisatie zich specifiek in op het ondersteunen en versterken van besluitvormingsprocessen ten behoeve van het college door in verschillende fasen van het proces, in de totstandkoming van het strategische beleid en in de communicatie naar de samenleving van Aalsmeer een bijdrage te leveren. De wens van de raad en het college om meer ambtelijke ondersteuning nabij te hebben is hierbij leidend. Daarbij is van

belang dat de medewerkers van de kernorganisatie passie hebben voor de publieke zaak en "Aalsmeer snappen".

De gemeente Aalsmeer beschikt over een budget beschikbaar van € 4,3 miljoen (excl. doorbelasting dienstverleningsbijdrage). Incl. de griffie bestaat de toegestane formatie van de kernorganisatie uit 25,8 vte. Op het moment van opstellen van deze begroting is de bezetting 26,89 vte. In juni 2025 zijn de nieuwe Cao-afspraken definitief geworden. Deze gelden voor de periode 1 april 2025 tot en met 31 maart 2027. Naast de afspraken over loon zijn er afspraken gemaakt over o.a. een minimum uursalaris van € 16 en een verbetering van de toelagen.

Het college van de gemeente Aalsmeer heeft per 1 januari 2026 een nieuwe gemeentesecretaris benoemd. Met de benoeming van een nieuwe gemeentesecretaris gaat de opstartfase van de kernorganisatie Aalsmeer over in een fase van bestendiging en doorontwikkeling. De vorige gemeentesecretaris blijft nog tot en met 31 januari 2027 in dienst van de kernorganisatie Aalsmeer als strategisch adviseur grote projecten en een warme overdracht. Binnen de beschikbare formatie is voor deze tijdelijke aanstelling geen ruimte. De kosten zijn gedekt uit het restant van het transitiebudget dat bij de vorming van de kernorganisatie door de gemeenteraad beschikbaar is gesteld.

In onderstaande tabel zijn de budgetten van de kernorganisatie opgenomen.

Budget kernorganisatie Aalsmeer (bedrag x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Raad	591	620	742
Griffie	450	652	447
waarvan inhuur	104	279	6
Rekenkamer	37	37	38
Accountant	136	143	146
College	971	997	1.034
Kernorganisatie	10.581	9.167	10.034
waarvan:			
Loonkosten	2.538	2.755	3.129
Inhuur derden	732	598	352
doorbelasting dienstverleningsbijdrage AA	8.405	7.203	7.946
doorbelasting naar taakvelden	-1.644	-1.883	-1.788
Totaal	**12.765**	**11.616**	**12.222**
excl. doorbelasting dienstverleningsbijdrage	**4.361**	**4.413**	**4.495**

Huisvesting
Met de aanpassing van de kantoren op de 1e verdieping van het gemeentehuis (begin 2025 afgerond) en de raadskelder is het gemeentehuis nog beter inzetbaar voor gebruik. De aanleg van een noodstroomvoorziening voor het geval van calamiteiten is in voorbereiding.

Dienstverleningsbijdrage

In de begroting 2026 is een dienstverleningsbijdrage aan Amstelveen opgenomen van afgerond € 22 miljoen. Conform de besluitvorming bij de Kadernota 2026 is hiervan € 0,128 miljoen "geparkeerd" in afwachting van de afronding van de benchmark. Dit betreft in de onderstaande lijst de CBT toezichthouder kabels en leidingen en P&A Omgevingsmanagement, specifieke advisering omgevingsvergunningen en werkauto's toezichthouders. Wijzigingen worden, binnen de kaders van het budgetrecht, vastgelegd in opdrachtbrieven.
Voor dit bedrag realiseert de AA-organisatie de producten en diensten zoals opgenomen in de programmabegroting. Hierover vindt periodiek afstemming plaats, waarbij extra aandacht is voor sturing op de belangrijkste te realiseren producten en diensten. De programmabudgetten zijn niet overgedragen aan de AA-organisatie.

Dienstverleningsbijdrage aan de Gemeente Amstelveen **Omschrijving (bedrag x € 1.000)**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Dienstverleningsbijdrage conform 2e bestuursrapportage 2024	**20.495**	**20.494**	**20.494**	**20.494**
Mutaties dienstverleningsbijdrage 1e bestuursrapportage 2025				
Onderhoud en beheer elektrische shovel begraafplaats	5	5	5	5
Vroegsignalering schuldhulpverlening	53	53	53	53
Klachtenfunctionaris zorgaanbieders W&I	19	19	19	19
Juridisch analist SoSa	21	21	21	21
Juridisch adviseur sociaal domein SRV	32	32	32	32
Medewerker interne controle W&I	26	26	26	26
Contractmanager P&A	28	28	28	28
Dienstverleningsbijdrage conform 1e Bestuursrapportage 2025	**20.679**	**20.678**	**20.678**	**20.678**
Mutaties dienstverleningsbijdrage Kadernota 2026				
Diverse medewerkers begraafplaats	0	24	24	24
Projectteam verkiezingen	30	30	30	30
Functiescheiding en kluishygiëne	77	77	77	77
Minimaregeling Sport en Cultuur Jeugd	7	7	7	7
Continueren van kwaliteitsadviseurs jeugd	63	63	63	63
Continueren functies jeugdhulp	485	485	485	485
CBT toezichthouder kabels en leidingen en P&A omgevingsmanagement*	58	58	58	58
Specifieke advisering omgevingsvergunningen*	70	70	70	70
Werkauto's toezichthouders	6	6	6	6
Indexering dienstverleningsbijdrage	527	527	527	527
Dienstverleningsbijdrage conform Kadernota 2026	**22.003**	**22.026**	**22.026**	**22.026**
Mutaties dienstverleningsbijdrage Begroting 2026				
Verhogen opleidingsbudget burgerzaken	9	9	9	9
Bijgestelde dienstverleningsbijdrage Begroting 2026	**22.012**	**22.035**	**22.035**	**22.035**

In bovenstaand overzicht is de ontwikkeling van de dienstverleningsbijdrage weergegeven.

* Deze twee taken staan nog on hold in afwachting van het resultaat van het benchmark onderzoek. Tot dat is afgerond staan deze taken wel in de begroting, maar worden ze niet gefactureerd door de gemeente Amstelveen.

Limitatieve lijst

Naast de dienstverleningsbijdrage worden de ambtelijke kosten voor projecten, woningbouw en buitenruimte separaat in rekening gebracht en toegerekend aan deze projecten op basis van de zogenaamde limitatieve lijst.

Limitatieve Lijst **Omschrijving (bedrag x 1.000)**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Bestuurlijke en directiebesluiten				
Mutaties na Programmabegroting 2023, 2e Bestuursrapportage 2022				
Taakmutatie invoering WKB 2022 t/m 2026	17	0	0	0
Mutaties na Programmabegroting 2023, bijlage 4.4 2e Bestuursrapportage 2022				
ICT bijdrage aan Amstelveen incidenteel	380	0	0	0
Limtatieve Lijst conform opdrachtbrief 21-02-2023	**397**	**0**	**0**	**0**
Mutaties 1e Bestuursrapportage 2023				
Registratie tijdelijk verblijfadres, 0,9 VTE schaal 8 tm 2026	87	0	0	0
Mutaties 2e Bestuursrapportage 2023				
Versterken capaciteit loket afdeling SV (POK)	56	56	0	0
GGZ/W&I (POK)	25	25	0	0
Aanvulling opleidingsbudget voor extra leerlijn menselijke maat (POK)	25	25	0	0
Mutaties 1e Bestuursrapportage 2024				
Adviseur kunstwerken	47	47	47	47
GGZ/W&I (POK)	13	13	0	0
Mutaties Kadernota 2025				
Kwaliteitsadviseur Burgerzaken (0,25 vte, schaal 10)	15	0	0	0
Adviseur Burgerzaken (0,5 vte, schaal 10)	15	0	0	0
Toename SiSa-regelingen / SPUK's	16	0	0	0
Mutaties Programmabegroting 2025	0	0	0	0
Warmteadviseur Aalsmeer	136	0	0	0
Indexering adviseur kunstwerken	2	2	2	2
Mutaties 1e Bestuursrapportage 2025				
Accountmanager Servicepunt Energieadvies Aalsmeer	53	0	0	0
Adviseur energietransitie Aalsmeer	224	0	0	0
Medewerker communicatie proces en participatie energie	97	0	0	0
Programmatische aanpak funderingsmonitoring	101	106	0	0
Omgevingsmanager P&A	25	0	0	0
Ontwerp P&A verzwaring e-net	5	0	0	0
Medewerker energietransitie/ondersteuner	47	0	0	0
Project handhaving eilanden Westeinderplassen OTH en HOR	86	0	0	0
Project handhaving eilanden Westeinderplassen JZ SRV	15	0	0	0
Fiscaal in Control	38	0	0	0
Procesregisseur werkwijze IHV (0,25 vte schaal 10)	32	16	0	0
Mutaties Kadernota 2026				
Pilot Wijkregisseur	18	0	0	0
Regio coördinator Begeleid Thuis en Beschermd Verblijf	16	0	0	0
Reisdocumenten- en rijbewijspiek	19	0	19	0
Reisdocumenten- en rijbewijspiek	0	39	0	0

Limitatieve Lijst				
Omschrijving (bedrag x 1.000)	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Digitale dienstverlening en toegankelijkheid*	102	0	0	0
Mutaties Programmabegroting 2026				
Ambtelijk aanspreekpunt Jongerenraad	10	10	0	0
Ondersteuning nieuwkomers in het voortgezet onderwijs/ Expertisepunt NT2	24	24	24	24
Subtotaal bestuurlijke en directie besluiten	**1.744**	**362**	**92**	**73**
Projecten (o.b.v. nacalculatie)				
Grondexploitaties en facilitair grondbeleid	pm	pm	pm	pm
Meerjarig onderhoud gebouwen, fee MOP	21	21	21	21
Meerjarig onderhoud gebouwen, overhead MOP	14	14	14	14
Meerjarenprojectenplan Buitenruimte	pm	pm	pm	pm
Kosten grondbank voor levering grond aan projecten	pm	pm	pm	pm
Grote projecten met kredietaanvraag	pm	pm	pm	pm
Subtotaal projecten	**35**	**35**	**35**	**35**
Regiotaken				
Regiosecretariaat schoolmaatschappelijk werk	40	40	40	40
Leerplichtadministratie	8	8	8	8
Internationale schakelklas	10	10	10	10
Bijdrage huisvesting ISK convenant 2022-2027	25	25	25	25
Huisverbod, declaratie op urenbasis (€ 3.600 per jaar)	pm	pm	pm	pm
Gemeentebelastingen Amstelland(GBA) - uitvoeringskosten	885	885	885	885
GBA - proces en gerechtskosten	pm	pm	pm	pm
Subtotaal regiotaken	**968**	**968**	**968**	**968**
Totaal Limitatieve Lijst	**3.143**	**1.365**	**1.095**	**1.075**

* Deze taak staat nog on hold in afwachting van het resultaat van het benchmark onderzoek. Tot dat is afgerond staat deze taak wel in de begroting, maar wordt ze niet gefactureerd door de gemeente Amstelveen.

Rechtmatigheidsverantwoording

In deze paragraaf wordt in de jaarstukken sinds de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording in 2023 door het college een toelichting opgenomen op alle afwijkingen in de rechtmatigheid voor zover deze de rapportagegrens overschrijden, en eventueel welke maatregelen worden getroffen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Frauderisicoanalyse
In 2023 is op basis van de analyse zoals die is uitgevoerd door de AA organisatie en ook gebruikt wordt als onderdeel van de risk based benadering van de interne audit een frauderisicoanalyse voor de gemeente Aalsmeer opgesteld. Deze actualiseren we jaarlijks. De frauderisicoanalyse wordt besproken met de gemeentesecretaris, het college en de auditcommissie. Op het moment van stellen van deze paragraaf zijn geen fraudes bekend.

Accountant
Sinds 2024 is PwC Accountants de controlerend accountant van de gemeente.
De opdracht betreft de controle van de boekjaren tot en met 2026.

Doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken

Op grond van artikel 213a van de Gemeentewet onderzoekt het college periodiek de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door hem gevoerde bestuur en deelt de resultaten hiervan met uw raad.
Waar mogelijk stemmen Aalsmeer en Amstelveen de doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken op elkaar af.
Op het moment van stellen van deze paragraaf zijn de onderzoeken voor 2026 nog niet in beeld. Uiterlijk in de commissie van december 2025 informeert het college u over het onderzoeksplan 2026.

Rekenkamer Aalsmeer
De rekenkamer doet onafhankelijk onderzoek en beslist zelf wat zij onderzoekt, wanneer zij dat doet en hoe zij dat doet. De rekenkamer voert 1 of 2 onderzoeken per jaar uit.
De rekenkamer van Aalsmeer bestaat uit 2 leden.

Speerpunten bedrijfsvoering Ambtelijke AA-organisatie

Een belangrijk deel van de bedrijfsvoering van Aalsmeer wordt uitgevoerd door de gemeente Amstelveen. Belangrijk thema in de Amstelveense paragraaf is door-organiseren en door-ontwikkelen. De belangrijkste punten uit de paragraaf bedrijfsvoering uit de programmabegroting 2026 van Amstelveen zijn:

- ICT ontwikkelingen;
- Datagovernance, ethiek en algoritmes;
- Informatiebeveiliging en privacy;
- Artificial Intelligence;
- HRM eigentijdswerkgeverschap;
- Diversiteit en inclusie;
- Arbeidsmarkt en inhuur;
- Weerbare overheid.

Op 1 januari 2027 eindigt het uitvoeringsplan ICT 2023-2026, waarna er geen middelen meer zijn voor I(CT) vernieuwing of I(CT) verandering. De AA-organisatie is gestart met de inventarisatie van I(CT) ontwikkelingen voor de periode 2027-2030. Het gesprek over specifieke wensen, aandachtspunten en accenten van Aalsmeer met expertisebureau M&I heeft plaatsgevonden. Het plan 2027-2030 wordt nu verder uitgewerkt.
Bekend is dat met name de softwareleveranciers niet terugschrikken voor behoorlijke verhogingen van zaken als licentiekosten. Ook verwachten we toenemende kosten voor zaken als beveiliging van gegevens en dergelijke. Zodra het plan is afgerond komen we hierop terug.

De integrale versie van de paragraaf bedrijfsvoering is onderdeel van de programmabegroting 2026 van de gemeente Amstelveen. Een link naar dat document vindt u hier:
amstelveen.pcportal.nl

3.6 Verbonden Partijen

Inleiding

Gemeenten voeren taken uit die direct in het belang van hun inwoners zijn. Een gemeente kan daarbij grotendeels zelf bepalen of zij de taken zelf uitvoert of laat uitvoeren, bijvoorbeeld via een gemeenschappelijke regeling met andere gemeenten.

Wanneer een gemeente de taken door een andere partij laat uitvoeren en er sprake is van een bestuurlijk en financieel belang in een organisatie, dan is er sprake van een Verbonden partij. Van een bestuurlijk belang is sprake als de gemeente op één of andere manier zeggenschap heeft. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om een zetel in het bestuur of stemrecht bij bestuurlijke beslissingen. Met financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die niet verhaalbaar zijn in het geval van faillissement van de verbonden partij, of dat financiële problemen bij de verbonden partij op de gemeente verhaald kunnen worden.

Als gemeentebestuur is het belangrijk om daar aandacht voor te hebben, omdat ook bij het laten uitvoeren van taken door andere partijen het gemeentebestuur eindverantwoordelijk blijft voor de uitvoering. Daarom is het belangrijk om aandacht te hebben voor de wijze waarop invloed wordt uitgeoefend voor wat betreft sturen, beheersen, toezicht houden en verantwoording afleggen (= governance) en de gemeentelijke doelen die worden nagestreefd. Daarom heeft de raad Aalsmeer een nota Verbonden partijen vastgesteld. In deze nota wordt ingegaan op de wettelijke kaders, algemene beginselen van de governance, scheiding van de eigenaar/ en opdrachtgeverrol en het gemeentelijk beleid dat per verbonden partij wordt nagestreefd.

In de raadsvergadering van 21 december 2023 is een (geactualiseerde) nota Verbonden partijen vastgesteld.
Een verbonden partij is een publiekrechtelijke of een privaatrechtelijke organisatie.
De meest voorkomende vorm van een publiekrechtelijke verbonden partij is een gemeenschappelijke regeling (GR). Bij privaatrechtelijke participaties gaat het om de deelname van de gemeente in private rechtspersonen zoals stichtingen en verenigingen en vennootschappen (NV’s en BV’s) en coöperaties.

Hieronder is geïnventariseerd met welke partijen Aalsmeer verbonden is. Van alle verbonden partijen is informatie opgenomen over de vestigingsplaats, het bestuurlijk en het financieel belang en de risico's.

De financiële gegevens in deze paragraaf zijn afkomstig uit de programmabegrotingen 2026 van de verbonden partijen.

1. Gemeenschappelijke regelingen

Naam	Vervoerregio Amsterdam
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	Het behartigen van belangen die verband houden met een evenwichtige en harmonische ontwikkeling van de regio Amsterdam. Die belangen betreffen verkeer en vervoer, in nauwe samenhang met de ontwikkeling van wonen en werken.
Deelnemers	De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Beemster, Diemen, Edam-Volendam, Haarlemmermeer, Landsmeer, Oostzaan, Ouder-Amstel, Purmerend, Uithoorn, Waterland, Wormerland en Zaanstad.
Relatie met	Programma 4 Openbare ruimte
Bestuurlijk belang	Er is een algemeen en een dagelijks bestuur. Vanuit Aalsmeer zitten twee gemeenteraadsleden in de Regioraad.
Financieel belang	De Vervoersregio Amsterdam beschikt over rijksbudgetten (BDU) voor de uitvoering van verkeer- en vervoerprojecten en programma's. Het Rijk (Kabinet Schoof 1) heeft het voornemen om het budget voor OV met 110 miljoen te korten (geldt voor VRA en MRDH), maar hier wordt vanuit de regio protest tegen aangetekend.
Risico's	In haar paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft de vervoerregio aan dat zij risico's onderkent rond de thema's OV governance, grote opgaven, financiën, bestuur en organisatie. De benodigde weerstandscapaciteit die noodzakelijk is om het totaal aan risico's af te dekken bedraagt € 90 miljoen. Het weerstandsvermogen van de Vervoerregio bestaat uit het saldo Brede Doeluitkering (BDU). De Vervoerregio heeft geen Algemene Reserve. In haar paragraaf weerstandsvermogen geeft zij aan dat deze BDU voldoende groot is om de risico's af te dekken

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2024	01-01-2024	31-12-2024	01-01-2024	31-12-2024
	0	0	0	389.047	560.460

Naam	**Gemeenschappelijke regeling Amstelland-Meerlanden Overleg**
Vestigingsplaats	Hoofddorp
Doelstelling	Behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten daar waar eenheid van beleid met het oog op een evenwichtige ontwikkeling in het gebied wenselijk is. Het Amstelland en Meerlanden overleg voert bestuurlijk overleg, stemt het beleid af over grensoverschrijdende vraagstukken en streeft naar gemeenschappelijke standpunten en het naar buiten brengen daarvan. Tenslotte is het stimuleren van contacten met andere gemeenten en regioverbanden ook relevant voor het overleg.
Deelnemers	De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, De Ronde Venen en Uithoorn.
Relatie met	Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid.
Bestuurlijk belang	Het Plenair college (het AB van de GR AM), de Regiegroep AM (het DB van de GR AM) en het secretarissenoverleg AM zijn onderdeel van de gemeenschappelijke regeling Amstelland-Meerlanden. Daarnaast zijn er drie portefeuillehouders-overleggen op deelregionaal niveau, namelijk voor Economie, Wonen en Verkeer en Vervoer. De wethouders uit AM bereiden in deze overleggen de 'AM inbreng' in betreffende bestuurlijke platform-overleggen op MRA niveau voor en maken bestuurlijke afspraken op AM niveau.
Financieel belang	De kosten worden gedragen door de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal inwoners en € 1,53 per inwoner. De bijdrage in 2025 is € 50.696.
Risico's	Niet van toepassing.

Financiële informatie	Resultaat
x € 1.000	2024
	8

Eigen vermogen	
01-01-2024	31-12-2024
193	0

Vreemd vermogen	
01-01-2024	31-12-2024
0	0

Naam	**Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland**
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	De Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is opgericht per 1 januari 2008. Een geactualiseerde versie van de Gemeenschappelijke regeling is in 2024 in werking getreden. De kerntaak van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is om iedereen die in de regio woont, werkt of verblijft, tegen risico's en rampen te beschermen. Het bestuur van de Veiligheidsregio maakt hiervoor beleid en plannen. In de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland werken de gemeenten samen met politie, brandweer, openbaar ministerie, geneeskundige hulpdiensten en ook met andere partners. Dat betekent voorkomen, bestrijden en herstellen van noodsituaties, als gevolg van een ramp of crisis in de regio en daarbuiten. Tot de taken van de Veiligheidsregio behoren onder meer: - de brandweerzorg; - voorzien in een gemeenschappelijke meldkamervoorziening; - opstellen van een risicoprofiel; - planvorming; - opleiden, trainen en oefenen; - organiseren van de crisisbeheersing en het bestuurlijk adviseren tijdens crises en rampen; - coördinatie van het beheer van gemeentelijke processen.
Deelnemers	De raden en de colleges van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid.
Bestuurlijk belang	Het bestuur wordt gevormd door de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Naast een algemeen bestuur fungeert een dagelijks bestuur.
Financieel belang	De bijdrage voor 2026 is afgerond € 1.653.000.
Risico's	In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft VrAA aan dat de ratio ultimo 2024 is afgenomen naar 1,01. VrAA geeft aan dit wordt veroorzaakt een daling van de algemene reserve en een stijging van het risicoprofiel. Laatste is het gevolg van de dreigende korting op de BDUR-gelden. De ratio voldoet nog aan de norm van VrAA.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2024	01-01-2024	31-12-2024	01-01-2024	31-12-2024
	-1.457	21.905	20.706	66.218	79.202

Naam	**Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland**
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	De Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg (OGZ) Amstelland draagt zorg voor de uitvoering van de Wet publieke gezondheid (Wpg) voor de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. In de GR is opgenomen dat de GGD Amsterdam-Amstelland de taken uitvoert. Deze taken zijn zowel gericht op bescherming van de volksgezondheid tegen risicofactoren, als op het actief bevorderen van de (preventieve) volksgezond. Taken zijn o.a. uitvoering van de jeugdgezondheidszorg, infectieziektebestrijding, hygiëneadvisering aan instellingen, monitoring van de gezondheidssituatie in de stad, medische milieukunde, forensische geneeskunde, inspectie kinderopvang, vangnet en advies bij GGZ problematiek, en preventieve cursussen en trainingen.
Deelnemers	De colleges van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 1. Sociaal domein.
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit de portefeuillehouders volksgezondheid van de deelnemende colleges.
Financieel belang	De door elke gemeente verschuldigde bijdrage wordt vastgesteld naar rato van het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten. De bijdrage van Aalsmeer voor 2026 bedraagt € 1.559.200.
Risico's	In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting 2025 heeft de OGZ Amstelland haar risico’s benoemd. Deze hebben betrekking op de gevolgen indien de gemeente Amsterdam zou besluiten de overeenkomst te staken op reeds gedane investeringen en huurcontracten en de gevolgen van de krapte op de arbeidsmarkt voor de invulling van vacatures. Het benodigde weerstandsvermogen wordt vooralsnog als voldoende beschouwd om de gevolgen van deze risico’s te kunnen opvangen.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2024	01-01-2024	31-12-2024	01-01-2024	31-12-2024
	260	1.093	1.333	121	0

Naam	GGD Amsterdam-Amstelland
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	Het zorg dragen voor een advies en meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (Veilig Thuis), met als doel: geweld en de duur, de ernst en de kans op herhaling van huiselijk geweld en kindermishandeling in afzonderlijke gezinnen/families doen afnemen; zorgdragen voor het Centrum Seksueel Geweld (CSG) met als doel goede hulpverlening aan slachtoffers van seksueel geweld in de regio. Ook het zorgdragen voor het Centrum Seksueel Geweld (CSG) met als doel goede hulpverlening aan slachtoffers van seksueel geweld in de regio door het verzamelen en verspreiden van informatie, het organiseren van deskundigheidsbevordering en het geven van advies op het gebied van seksueel geweld.
Deelnemers	De colleges en gemeenteraden van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 1. Sociaal domein.
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit de portefeuillehouders zorg of jeugd van de deelnemende colleges.
Financieel belang	Het gros van de taken van de GR GGD wordt gedekt door rijksmiddelen: de DUVO (Doeluitkering Vrouwenopvang) middelen (circa € 22,2 miljoen in 2026). Conform artikel 30 van de GR worden alle niet gedekte kosten gezamenlijk gedragen door deze te verdelen op basis van inwonersaantal per gemeente (circa € 9,6 miljoen in 2026). De DUVO middelen vanuit het rijk worden niet geïndexeerd. In plaats daarvan worden gemeenten gecompenseerd voor indexatie in het gemeentefonds. De bijdrage van de gemeente Aalsmeer voor 2026 bedraagt € 282.882.
Risico's	Niet van toepassing.

Financiële informatie	Resultaat
x € 1.000	2024
	-3.348

Eigen vermogen	
01-01-2024	31-12-2024
10.223	6.875

Vreemd vermogen	
01-01-2024	31-12-2024
0	0

Naam	Gemeenschappelijke regeling Amstelland en Meerlanden Werkorganisatie
Vestigingsplaats	Hoofddorp (statutair en fysiek) en Amstelveen (fysiek)
Doelstelling	AM match is een uitvoeringsorganisatie van het college. Het gemeentelijke beleidskader is leidend. Ook de financiële doelstellingen van de gemeenten behoren tot dit kader. Met de komst van de Participatiewet is de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt verder toegenomen. Door AM match wordt gewerkt aan de uitvoering van: - de sociale werkvoorziening ingevolge de Wsw; - de arbeidsinschakeling ingevolge de Participatiewet, elk voor zover de colleges conform artikel 5 van de Gemeenschappelijke regeling Amstelland en Meerlanden Werkorganisatie, bevoegdheden hebben overgedragen of taken hebben opgedragen aan het bestuur van AM match. Het bestuur van de Werkorganisatie draagt daarbij zorg voor een zo efficiënt en effectief mogelijke uitvoering.
Deelnemers	Aan deze gemeenschappelijke regeling wordt deelgenomen door de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 1 Sociaal domein.
Bestuurlijk belang	Eén lid van het college van burgemeester en wethouders maakt deel uit van het bestuur. De dagelijkse werkzaamheden vinden plaats onder de verantwoordelijkheid van de directeur van AM Match.
Financieel belang	Voor de arbeidsinschakeling op grond van de Participatiewet wordt door elke gemeente betaald op basis van het aantal aangemelde kandidaten. Dit zijn kandidaten met een verminderde verdiencapaciteit die door AM match worden getraind en waarvan een deel wordt begeleid naar zo regulier mogelijk werk. Voor deze dienstverlening en de begeleiding van werknemers die zo regulier mogelijk aan het werk zijn is in de begroting 2026 een bedrag opgenomen van € 260.000, 2027: € 241.000, 2028: € 249.000 en 2029: € 257.000. Daarnaast is voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening in de begroting 2026 een bedrag opgenomen van € 821.000, 2027: € 821.000, 2028: € 796.000, 2029: € 767.000.
Risico's	Het resultaat van AM Match is sterk afhankelijk van de Rijksbijdrage voor de uitvoering van de Wsw. Kandidaten die tot de komst van de Participatiewet konden instromen in de Wsw hebben vanaf 2015 de mogelijkheid in te stromen in het Nieuw Beschut Werk. In de begroting van AM match wordt het aantal te realiseren beschutte werkplekken al lager ingeschat dan de taakstelling van het Rijk aangezien de werkelijke aantallen de afgelopen jaren onder de taakstelling lagen. Het niet realiseren van beschutte werkplekken die wel in de begroting zijn opgenomen betekent een risico van € 6.788 per niet gerealiseerde plek vanwege niet gedekte overheadkosten. Eind 2024 is het benodigd weerstandsvermogen geïnventariseerd en besloten is om dit voor 2024 en 2025 op € 2.466.000 te handhaven.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2024	01-01-2024	31-12-2024	01-01-2024	31-12-2024
	851	3.865	3.709	1.827	1.868

Naam	Gemeenschappelijke Regeling samenwerking belastingen Amstelland-Meerlanden
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	Meerwaarde realiseren, zowel financieel als kwalitatief, door samen te werken op het gebied van de wet WOZ, heffingen en invordering van gemeentelijke belastingen
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn en de Ronde Venen.
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen
Bestuurlijk belang	De gemeente Amstelveen is de centrumgemeente (Wgr artikel 8, lid 3). De colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten kunnen besluiten over toetreding tot, wijziging, uittreding en opheffing van de GR.
Financieel belang	De begrote bijdrage voor 2026 is € 0,885 miljoen.
Risico's	Niet van toepassing.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2024	01-01-2024	31-12-2024	01-01-2024	31-12-2024
	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Naam	Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	Het bundelen van de uitvoeringskracht in één ambtelijke organisatie, geplaatst bij de gemeente Amstelveen. Met als doel het verminderen van de kwetsbaarheid, het verhogen van de kwaliteit tegen zo laag mogelijke kosten.
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer en Amstelveen.
Relatie met	Alle programma's.
Bestuurlijk belang	Beide colleges van burgemeester en wethouders vormen het bestuurlijk overleg; zij kunnen zich in het bestuurlijk overleg laten vertegenwoordigen door een of meerdere leden.
Financieel belang	De bijdrage voor 2026 is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering en bedraagt: · Dienstverleningsbijdrage € 22 miljoen · Limitatieve lijst € 3,1 miljoen De AA organisatie kent nog de systematiek van bedrijfsvoeringsfondsen die als doel hebben de kosten van bedrijfsvoering gelijkmatig te houden en incidentele overschotten dan wel tekorten te egaliseren. Het bedrijfsvoeringsfonds bedraagt per ultimo 2024 € 16,2 miljoen (2023: € 11,0 miljoen). Dit fonds staat ter beschikking aan de directie van de AA organisatie. Daarnaast kent de AA organisatie de Egalisatiereserve samenwerking AA. Deze heeft tot doel om beperkte intensiveringen binnen de AA organisatie op te vangen zonder dat dit gelijk van invloed is op de bijdrage van de deelnemende gemeenten. De egalisatiereserve bedraagt per ultimo 2024 € 1,4 miljoen (2023:€ 1,3 miljoen) Deze bestemmingsreserve staat ter beschikking van de gemeentesecretaris van Aalsmeer en Amstelveen gezamenlijk.
Risico's	De AA organisatie gaat voor een aantal zaken op basis van uren x tarief verrekenen. Dit geldt zowel voor Amstelveen maar ook voor Aalsmeer. Denk aan SO maar ook het onderdeel Vastgoed en het onderdeel Plannen en Projecten. Eind 2024 is in samenwerking tussen de afdeling control en de vakafdelingen een procesbeschrijving opgesteld met betrekking tot het urenschrijven. Vanzelfsprekend heeft hier geen audit op plaatsgevonden dus weliswaar is de opzet nu beschreven maar bestaan en werking is nog niet aangetoond. Daarnaast dient er sprake te zijn van een analyse van de nacalculatie waarbij de geraamde urenbesteding wordt vergeleken met de werkelijke urenbesteding en deze voorzien wordt van een verklaring. Op dit moment is er nog onvoldoende zekerheid is of de geschreven uren ook daadwerkelijk juist en volledig zijn. Inherent is hierdoor het risico aanwezig dat uren verschuiven tussen verschillende projecten of tussen de gemeente Aalsmeer en Amstelveen. In het accountantsverslag 2024 is hierover een opmerking gemaakt door de accountant. In 2025 wordt hieraan door de AA-organisatie opvolging gegeven.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2024	01-01-2024	31-12-2024	01-01-2024	31-12-2024
	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Naam	**Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied**
Vestigingsplaats	Zaandam
Doelstelling	De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied voert taken uit in het kader van: - Omgevingswet/Wet milieubeheer (advies op het verlenen van enkelvoudige Omgevingsvergunningen milieu en afhandelen van alle meldingen, houden van toezicht en adviseren op uitvoeren van handhaving die onder de Wet milieubeheer en daarmee samenhangende AMvB's en besluiten.) - Besluit bodemkwaliteit (behandelen van meldingen, het houden van toezicht en het uitvoeren van handhaving in het kader van het Besluit bodemkwaliteit).
Deelnemers	De provincie Noord-Holland en de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, Uithoorn en Zaanstad.
Relatie met	Programma 4 Openbare ruimte, programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling en programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid.
Bestuurlijk belang	Een lid van het college van burgemeester en wethouders in het Algemeen bestuur.
Financieel belang	De bijdrage voor 2026 bedraagt € 870.000.
Risico's	Door de voorspelde mindere bijdrage aan de algemene middelen van de gemeente (in eerste instantie) vanaf 2026, staat de hoogte van de bijdrage aan de Omgevingsdienst ook onderdruk. Aalsmeer heeft de Omgevingsdienst laten weten dat zij verwacht dat de Omgevingsdienst de structurele bijdrage vanaf 2026 met 5% naar beneden brengt ten opzichte van het budget 2025. In de meerjarenbegroting van 2026-2029 is de structurele bijdrage aangepast. Het risico is wel dat er overschrijdingen kunnen optreden omdat de taken van de Omgevingsdienst voor een groot gedeelte vraaggestuurd zijn en dus moeilijk in te schatten.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2024	01-01-2024	31-12-2024	01-01-2024	31-12-2024
	4.486	5.932	9.357	32.665	40.341

2. Stichtingen en verenigingen

Naam	**Stichting Greenport Aalsmeer**
Vestigingsplaats	Aalsmeer
Doelstelling	Greenport Aalsmeer is een community waarin ondernemers, overheden, onderzoek- en onderwijsinstellingen vertegenwoordigd zijn. Samen werken ze aan sierteeltvraagstukken die niemand van ons alleen kan oplossen, zoals schaarste op de arbeidsmarkt, het gebrek aan ruimte en de noodzakelijke versnelling van de circulaire economie.
Deelnemers	N.v.t.
Relatie met	Programma 3 Economie en duurzaamheid
Bestuurlijk belang	Een lid van het college van burgemeester en wethouders in het bestuur en een lid in de Stuurgroep.
Financieel belang	De bijdrage voor 2026 is nog niet bekend.
Risico's	N.v.t.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2024	01-01-2024	31-12-2024	01-01-2024	31-12-2024
	65	22	87	461	729

3. Vennootschappen en coöperaties

Naam	Afvalsturing Friesland NV (OMRIN)
Vestigingsplaats	Leeuwarden
Doelstelling	Omrin is een door overheden gehouden afvalverwerker die als doel heeft om zoveel mogelijk van ons huishoudelijk afval om te zetten naar hernieuwbare grondstoffen en om de restfractie te benutten voor warmte, energie en groen gas.
Deelnemers	De NV kent zowel 3001 aandelen A (Friese Gemeenten) als 1.350 aandelen B (niet Friese gemeenten. De niet Friese deelnemers betreffen de gemeenten Putten, Ermelo, Oldenbroek, Elburg, Nunspeet, Harderwijk, Eemsdelta, Westerwolde, Groningen, Het Hogeland, Westerkwartier en de NV Irado en vanaf 2022 de gemeente Aalsmeer. Daarnaast kent Omrin inmiddels ook aandelen C waarvan de eerste in december 2024 zijn uitgegeven aan de gemeente Pekela.
Relatie met	Programma 4 Openbare Ruimte (Afvalinzameling)
Bestuurlijk belang	De algemene vergadering van aandeelhouders
Financieel belang	De gemeente Aalsmeer houdt 45 aandelen tegen een waardering van € 212.000, daarnaast heeft Omrin het laagste tarief voor huishoudelijk afval in de markt ten opzichte van andere door overheden gehouden afvalverwerkers.
Risico's	De belangrijkste risico’s zijn de sterk muterende energieprijzen die van grote invloed kunnen zijn op het resultaat. Daarnaast is het van belang dat Omrin voldoende aanbod van afval houdt om de REC efficiënt te kunnen laten draaien. Omrin is een kapitaal intensieve onderneming en ook de steeds strenger worden duurzaamheidseisen vereisen ook nieuwe investering. Om dit te kunnen financieren dient ook het aandelenkapitaal van Omrin uitgebreid te worden om nieuwe gemeenten aan te trekken. Zou dit niet lukken dan kan dit gevolgen hebben voor de positie van Omrin op de markt. Risico voor de gemeente Aalsmeer is dat de tarieven naar de toekomst gaan stijgen omdat de tariefbeperking die nu nog van toepassing is naar de toekomst mogelijk niet houdbaar is. Daarnaast heeft de regering aangegeven dat het opleggen van een plastictax aan bedrijven voor het gebruik van virgin plastics niet mogelijk is. Bij de voorjaarsnota heeft de rijksoverheid aangegeven dat de inkomsten die de rijksoverheid hiervoor begroot had nu via de afvalbelasting en de CO2 heffing op afvalverbrandingsinstallaties en daarmee op de gemeenten en de inwoners wil gaan verhalen. Dit zal naar 2030 een aanzienlijke stijging inhouden van afvalstoffenheffing.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2024	01-01-2024	31-12-2024	01-01-2024	31-12-2024
	7.130	78.528	83.562	106.366	131.694

Naam	**Stedin Groep (Netwerkbedrijf)**
Vestigingsplaats	Rotterdam
Doelstelling	Door de wettelijk voorgeschreven splitsing van Eneco per 31 januari 2017 zijn twee bedrijven ontstaan: Stedin (netwerkbedrijf) en Eneco groep (energiebedrijf). Tot de splitsing bestond de wettelijke verplichting dat de aandelen in Eneco in handen waren van lokale overheden. In tegenstelling tot het energiebedrijf blijft dit voor Stedin gehandhaafd. Als netbeheerder van gas- en elektriciteitsnetten zorgt Stedin voor een vitale infrastructuur. Stedin investeert in de energietransitie en houdt de kwaliteit van de netten op de langere termijn in stand. Stedin werkt aan het optimaal benutten van het netwerk en faciliteert daarmee economische groei. Binnen de gemeente Aalsmeer is Stedin alleen de netwerkbeheerder voor het onderdeel Gas. Het onderdeel elektriciteit wordt geleverd door Liander. De aandelen van Stedin zijn in handen van 74 gemeenten, waarvan er 44 een aandeel hebben van minder dan 2%. Daarnaast is in 2023 ook de Staat toegetreden als aandeelhouder. Het totaal aantal geplaatste en volgestorte aandelen door de deelnemende gemeenten bedraagt 4.970.978. Aalsmeer bezit 5.730 aandelen (0,12%), waarvan de nominale waarde € 573.000 bedraagt (€ 100 nominaal per aandeel). De gemeente Rotterdam heeft daarentegen een aandelenkapitaal van 31,69% en bezit samen met de gemeenten Den Haag en Dordrecht 57,29% van de aandelen. Het dividend dat jaarlijks wordt uitgekeerd wordt gebruikt als algemeen dekkingsmiddel.
Deelnemers	De aandelen van Stedin Holding N.V. zijn in handen van 74 gemeenten, drie provincies (Zuid-Holland, Utrecht en Zeeland) en de Staat.
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen.
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	Het uitgekeerde (netto) dividend in 2025 (over 2024) bedraagt € 299.370 (2024: € 264.804).

Risico's	Stedin hanteert het volgende risicoprofiel: **Strategisch - Neutraal**: Stedin Groep is bereid gematigde risico's te nemen voor het realiseren van haar missie, visie en strategische doelstellingen. **Operationeel - Mijdend**: Stedin Groep heeft bij risico's rond de leveringszekerheid een mijdende risicobereidheid. Hierbij zoekt Stedin Groep de balans tussen leveringszekerheid en de (maatschappelijke) betaalbaarheid. **Financieel - Mijdend**: Stedin Groep is een kapitaalintensieve onderneming. Om onze betrouwbare dienstverlening aan klanten betaalbaar te houden, streven we naar een A-categorie rating van Standard & Poor's. Wij accepteren geen risico's die deze rating bedreigen. Om deze rating te behouden, is onder andere de betrouwbaarheid van onze financiële verslaggeving randvoorwaardelijk. **Compliance - Avers**: Wij vervullen een gereguleerde taak in de energiewereld. Daarom streven we ernaar om te voldoen aan alle van toepassing zijnde wet- en regelgeving. **Veiligheid - Avers**: De elektriciteit- en gasinfrastructuur is potentieel (levens)gevaarlijk. Waar het om de veiligheid van onze medewerkers en onze omgeving gaat, hebben we de laagst mogelijke risicobereidheid. De belangrijkste strategische risico's die Stedin identificeert zijn: 1. Onvoldoende regelbaar vermogen beschikbaar t.b.v. capaciteitsmanagement 2. Onvoldoende snel uitbreiden van netcapaciteit 3. Energietransititie wordt maatschappelijk gezien onbetaalbaar 4. Verkrijgen en bestemmen grondposities 5. Toename van capaciteits- en spanningsknelppunten in laagspanningsnetwerken 6. Onvoldoende voorbereid op een vervangingsgolf van verouderde en extra belaste assets 7. Niet kunnen beschikken over voldoende mensen met de juiste competenties 8. IT-domein draagt onvoldoende bij aan de realisatie van Stedin strategie. 9. Beschikbaarheid en kwaliteit van dat onvoldoende op orde 10. Gasinvesteringen worden onderschat 11. Niet voldoen aan wettelijke zorgplicht op informatiebeveiliging 12. Materiaalbeschikbaarheid 13. Sturing op cultuurwaarden en gedrag is onvoldoende effectief 14. Dienstverlening op kerntaken onvoldoende op orde 15. Netverliezen wijken fors af van begroting 16. Impact van ongevallen gerelateerd aan Stedin Groep Hiermee zien we dat het risicolandschap voor Stedin sterk is gewijzigd. Met name de top vijf van risico's zit in het rode gebied van de heatmap met een grote tot zeer grote kans en een grote tot zeer grote impact. Primair voor de gemeente Aalsmeer is het grootste risico het financiële risico dat het dividend lager uitvalt dan verwacht. Echter de genoemde maatschappelijke risico's zijn zorgwekkend en niet van dien aard dat dit eenvoudig zijn op te lossen. Deze vallen te kwalificeren als "wicked problems".

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000.000	2024	01-01-2024	31-12-2024	01-01-2024	31-12-2024
	180	3.221	3.370	5.063	5.704

Naam	**BNG Bank**
Vestigingsplaats	Den Haag
Doelstelling	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen. De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten (een stem per aandeel van € 2,50).
Deelnemers	De BNG, opgericht in 1914, is een structuurvennootschap. De aandelen zijn voor de helft in handen van de Staat; de andere helft is geplaatst bij decentrale overheden (gemeenten, provincies en hoogheemraadschap).
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen.
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders. Aalsmeer bezit 25.587 aandelen BNG.
Financieel belang	Het uitgekeerde netto dividend in 2025 (over 2024) bedraagt € 64.901.
Risico's	Niet van toepassing.

Financiële informatie	Resultaat
x € 1.000.000	2024
	294

Eigen vermogen	
01-01-2024	31-12-2024
4.721	4.777

Vreemd vermogen	
01-01-2024	31-12-2024
110.819	123.614

Naam	De Meerlanden Holding N.V.
Vestigingsplaats	Rijsenhout
Doelstelling	De Meerlanden wil voortrekker zijn in de circulaire transitie in de regio. Voor de gemeente Aalsmeer betekent dit dat De Meerlanden wordt ingezet om ons huisvuil in te zamelen. Dit doet Meerlanden onder meer via het programma Van Afvalstoffen Naar Grondstoffen (VANG). Daarnaast voert de Meerlanden voor ons het buitenonderhoud en de gladheidbestrijding uit.
Deelnemers	Naast de gemeente Aalsmeer (8,42%), zijn ook de gemeenten Bloemendaal (6,22%), Diemen (10,07%), Haarlemmermeer (42,23%), Heemstede (7,7%), Hillegom (6,27%), Lisse (6,5%) en Noordwijk (12,59%) aandeelhouder in de Meerlanden NV. Het aantal aandelen wordt bepaald op basis van het aantal aansluitingen. Dit wordt dus jaarlijks herijkt. In 2024 is Waterwolf die het onderhoud van de buitenruimte doet voor Haarlemeermeer, onderdeel geworden van Meerlanden NV.
Relatie met	Programma 4 Openbare ruimte
Bestuurlijk belang	De Meerlanden Holding NV is een belangrijke partner van de gemeente Aalsmeer op het gebied van het ophalen van afval, reiniging van de openbare ruimte, onderhoud van de openbare ruimte en gladheidsbestrijding. De gemeente Aalsmeer oefent haar belang als aandeelhouder uit via de AvA.
Financieel belang	Het financieel belang van de gemeente Aalsmeer bestaat uit een aantal onderdelen Het geïnvesteerd kapitaal bedraagt € 997.000. De omvang van de DVO’s bedraagt € 8,9 miljoen.
Risico's	**Algemeen:** In de jaarrekening van Meerlanden N.V. staat een uitgebreide uiteenzetting van de risico's die Meerlanden loopt. In deze paragraaf bedrijfsvoering beperken wij ons tot de belangrijkste risico's. Meerlanden Holding N.V. heeft een risicomanagementsysteem ingericht op basis van de principes en uitgangspunten zoals vastgelegd in ISO 31000 en COSO. De risico attitude van Meerlanden Holding N.V. is in de basis risicomijdend. Meerlanden Holding N.V. maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van financiële instrumenten die de groep blootstellen aan markt- en/of kredietrisico’s. Het betreft financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. De groep houdt geen afgeleide financiële instrumenten aan voor handelsdoeleinden. **Politiek risico:** Meerlanden verleent haar diensten voor een belangrijk deel aan haar aandeelhoudende gemeenten. Inzichten en voorkeuren kunnen voortdurend wijzigen. Het vertrek van gemeenten als klant kan de continuïteit van Meerlanden in gevaar brengen. Voor Meerlanden staat het belang voor onze klant voorop en wij zetten in op een hoge klanttevredenheid, zodat we ook op lange termijn een goede relatie houden. Meerlanden is een belangrijke speler op het gebied van afvalinzameling (en verwerking). Met name de verwerking en de scheiding van afvalstromen wordt steeds complexer waardoor de kans op storingen toeneemt en daarmee de kosten. **Inflatie/prijsrisico:**Meerlanden NV is een kapitaalsintensief bedrijf en staat voor de uitdaging om steeds duurzamer te gaan opereren. Deze duurzaamheidseisen kunnen een prijsverhogend effect hebben waarvan de gevolgen niet altijd op de gemeenten zijn af te wentelen.

Naam	**De Meerlanden Holding N.V.**				
Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2024	01-01-2024	31-12-2024	01-01-2024	31-12-2024
	1.843	33.017	35.663	40.697	49.549

Naam	**Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer BV (ESA BV)**
Vestigingsplaats	Aalsmeer
Doelstelling	Het stichten, beheren, onderhouden, schoonmaken, beveiligen en/of exploiteren van onroerende zaken gelegen in de gemeente Aalsmeer, waaronder sport en welzijnsaccommodaties, horecagelegenheden en cultureel erfgoed. Inclusief de tot dit erfgoed behorende zaken. • Het verlenen van diensten aan scholen. • Het ter beschikking stellen van attributen die noodzakelijk zijn voor sportbeoefening. • Het stimuleren van sport, beweging en gezondheid. • Het oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met, het besturen van andere ondernemingen met welke rechtsvorm dan ook • Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn
Deelnemers	De gemeente Aalsmeer is enige deelnemer en enig aandeelhouder van ESA BV
Relatie met	Programma 2 Onderwijs en ontplooiing.
Bestuurlijk belang	De gemeente is 100% aandeelhouder. Het volgestort kapitaal bedraagt € 45.000. De belangen van de gemeente als aandeelhouder worden behartigd door een bezoldigde raad van commissarissen die toezicht houden op de directie. Deze RvC heeft een reguliere vergadercyclus van 5 keer per jaar. De RvC bestaat uit de volgende personen: 1. Mw. E. Stienstra (Voorzitter) 2. Mw. S. Munsterman (Lid) 3. Mw. P.M. Langezaal (Lid) 4. Dhr. R. Kok (Lid) 5. Dhr. N. Hagedoorn (Lid) De maximaal toegestane omvang van de RvC is 5 personen. Op dit moment is er in elk geval één vacature voor een commissaris met een financieel profiel al dan niet in combinatie met kennis van (sport)vastgoed.
Financieel belang	De ESA is een belangrijke subsidierelatie van de gemeente Aalsmeer en ontvangt over 2025 € 2,016 mln. aan subsidie. Deze subsidie bestaat voor ruim € 436.000 aan een bijdrage in verband met het uitvoeren van groot onderhouder aan de binnensportaccommodaties. Daarnaast ontvangt ESA nog € 68.000 aan subsidie voor De Oude Veiling. Voor een aanzielijk deel is dient de subsidie voor het verschil te dekken van het tussen de markthuur die ESA aan de gemeente betaalt en de huur die zij bij de sportverenigingen in rekening kan brengen.
Risico's	ESA BV is nog in belangrijke mate voor haar continuïteit afhankelijk van de gemeente Aalsmeer om de financiering te blijven continueren. De accountant ziet daardoor een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gerede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteit van de onderneming.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2024	01-01-2024	31-12-2024	01-01-2024	31-12-2024
	169	1.062	907	1.286	990

Naam	Green Park Aalsmeer gebiedsontwikkeling B.V.
Vestigingsplaats	Aalsmeer
Doelstelling	Met Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV is een samenwerkingsovereenkomst gesloten voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein Green Park Aalsmeer langs de verlengde N201.
Deelnemers	Aalsmeer is voor 50 % aandeelhouder van Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV. De andere aandeelhouder voor 50% is de gemeente Uithoorn
Relatie met	Programma 5 Ruimtelijke ontwikkelingen.
Bestuurlijk belang	In Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV is de grondexploitatie Green Park ondergebracht. Het belang van de gemeente is dat dit gebied tot ontwikkeling wordt gebracht met als doel de bijdrage aan het verleggen van de N201 terug te verdienen. De BV is nagenoeg volledig gefinancierd met vreemd vermogen. Om dit mogelijk te maken hebben de deelnemende gemeenten jegens de Nederlandse Waterschapsbank een garantstelling van € 30 miljoen afgegeven ten behoeve van de financiering. Eind 2024 heeft een grote aflossing in de richting van de NWB plaatsgevonden waardoor het risico aanzienlijk is gereduceerd.
Financieel belang	50% van een eventueel saldo op de grondexploitatie na het gereed komen van de ontwikkeling van het exploitatiegebied. Dit fluctueert jaarlijks. Deze grondexploitatie loopt door tot eind 2026. Dat betekent dat richting eind 2026 de BV moet worden geliquideerd of dat Aalsmeer de aandelen van de gemeente Uithoorn overneemt.
Risico's	**Kostenstijgingen** Op pagina 193 van de Jaarstukken 2024 is ingegaan op de verliesvoorziening die we voor Greenpark Aalsmeer gebiedsontwikkeling B.V. (GPAG B.V.) hebben moeten treffen. De risico’s die we verder bij GPAG B.V. als aandeelhouder signaleren zijn onderdeel van onze gemeentelijke paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. De belangrijkste risico’s die GPAG BV zelf benoemt zijn de hoge inflatie als gevolg van de geopolitieke ontwikkelingen, vertraging van gronduitgiftes door vertraging in planvorming, tegenvallende uitkomsten uit bodemonderzoek en daardoor hoge saneringskosten en de langere doorlooptijd van de grondexploitatie en daardoor hogere plankosten. Het risico van vertraging door gronduitgiftes is als gevolg van de deal die gesloten is met Necron aanzienlijk terug gebracht. Door afspraken te maken over vaste termijn van afnemen en betaling van de grond is dit risico beperkt. Wel vereist dit van Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV dat zij goed zicht houden op de uitvoering van het bouw en woonrijp maken. **Risico van vertraging door gewijzigde marktomstandigheden** Op het moment dat marktomstandigheden plotseling ingrijpend wijzigen is het risico aanwezig dat reserveringsovereenkomsten niet worden geconverteerd. Ook ik het risico aanwezig dat de grond wel wordt afgenomen maar geen bouwvergunning wordt aangevraagd waardoor grote percelen grond voor langere termijn braak komen te liggen.

	Risico van renteontwikkelingen op korte tot middellange termijn Een aanhoudend hoger niveau van rente zorgt voor hogere financieringskosten van de grondexploitatie en heeft daarmee een negatief effect op het resultaat van de grondexploitatie. **Risico verbonden aan waardering overblijvende grondtransacties en erfpachtbedrijf bij liquidatie dan wel overname van aandelen eind 2026.**

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2024	01-01-2024	31-12-2024	01-01-2024	31-12-2024
	-2.507	-1.531	-4.056	80.883	73.497

3.7 Grondbeleid

Inleiding

De paragraaf grondbeleid is een verplicht onderdeel van de gemeentelijke jaarrekening. Deze paragraaf bevat de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van grondzaken en een korte beschrijving van de instrumenten van grondbeleid en de wijze waarop de instrumenten door de gemeente zijn ingezet.

Artikel 16 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bepaalt dat de paragraaf grondbeleid in elk geval moet bevatten:

- Visie op het grondbeleid in relatie tot de doelstellingen van de programma's;
- Aanduiding van de wijze waarop het grondbeleid wordt gevoerd;
- Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale bouwgrondexploitaties;
- Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- Beleidsuitgangspunten omtrent de reserves van grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken.

Visie

Het grondbeleid speelt een belangrijke rol bij het realiseren van de ambities van de gemeente. De doelstelling hierbij is het zodanig sturing geven aan de inzet en het gebruik van grond dat daarmee ruimtelijke- en beleidsdoelstellingen (ten aanzien van wonen, werken, onderwijs, zorg, natuur en recreatie) kunnen worden gerealiseerd.

Het grondbeleid is zowel een juridisch als financieel instrument om gemeentelijke doelstellingen met betrekking tot de sectoraal gerichte beleidsvelden zoals Volkshuisvesting, Werkgelegenheid, Verkeer en Vervoer, Groen en Welzijn te behalen. De hoofdlijn van de gemeentelijke ruimtelijke ambities is opgenomen in de gebiedsvisie Aalsmeer 2020. Met het vaststellen van "Gebiedsvisie Aalsmeer 2020" in 2009 heeft de gemeenteraad de ruimtelijke agenda van de gemeente voor de komende jaren vastgelegd. De algemene visie is hierin als volgt verwoord:
"Aalsmeer kiest voor een duurzame en kwalitatief sterke ontwikkeling van economie, wonen en recreatie, met als voorwaarde het behoud van de leefbaarheid, het dorpse karakter, de bereikbaarheid en het op peil brengen en houden van voorzieningen."
Er wordt gewerkt aan de Omgevingsvisie als nieuwe ruimtelijke visie op Aalsmeer. De concept Omgevingsvisie wordt naar verwachting maart 2026 ter inzage gelegd.

Uitvoering grondbeleid

De gemeentelijke doelstellingen van en werkwijzen binnen het grondbeleid zijn gewaarborgd in de Nota Grondbeleid Aalsmeer 2020. De Hoofddoelstelling van het gemeentelijk grondbeleid Aalsmeer is: "Het bevorderen van gewenst ruimtegebruik en ruimtelijke kwaliteit, waarbij een rechtmatige verdeling van de kosten en opbrengsten wordt gerealiseerd door een tijdige en economisch verantwoorde ontwikkeling onder de regie van de gemeente Aalsmeer."

Uit de hoofddoelstelling zijn een drietal subdoelstellingen afgeleid:

- Het voeren van regie bij ruimtelijke ontwikkelingen door het actief toepassen van de beschikbare beleidsinstrumenten.
- Verhogen van transparantie en eenduidigheid van het beleid voor alle doelgroepen.
- Verhoging van de eenduidigheid van de wijze van uitvoering van het grondbeleid door de ambtelijke organisatie.

De gemeente kiest bij het voeren van haar grondbeleid voor faciliterend grondbeleid. Indien er aanleiding is van het principe van faciliterend grondbeleid af te wijken zal een afweging plaatsvinden ten aanzien van de gewenste vorm van grondbeleid, rekening houdend met de ruimtelijke belangen, grondposities, winstpotentie en risico's.

Instrumentarium voor actief grondbeleid
Het actief grondbeleid omvat alle fasen van de grondontwikkeling: de eerste aankoop van gronden, sloop van aanwezige opstallen die voor de verwezenlijking van de gewenste bouwplannen niet kunnen worden gehandhaafd, het bouwrijp maken van de terreinen, de uitgifte van bouwkavels en het inrichten van de openbare ruimte.

Strategische grondaankopen vallen niet binnen verwervingsplannen van vastgestelde grondexploitaties, maar worden gedaan met het oog op mogelijke toekomstige ontwikkelingen. De gemeenteraad heeft in november 2024 de Uitvoeringsregels strategische aankopen gemeente Aalsmeer 2024 vastgesteld. De in deze uitvoeringsregels uitgewerkte criteria en richtlijnen dienen in acht genomen te worden in geval van een (voorgenomen) privaatrechtelijke rechtshandeling die betrekking heeft op een strategische grondverwerving en/ of vastgoed.

Voor de uitgifte van gronden gelden de algemene verkoopvoorwaarden en vanuit het gevoerde grondbeleid stelt het college jaarlijks normgrondprijzen vast via de Grondprijzenbrief. Dit heeft dan alleen betrekking op prijzen die niet via tender of taxatie tot stand komen.

Actieve grondexploitaties in voorbereiding
Voor sommige ontwikkelingen op eigen grond is er nog geen opdracht van de raad, maar worden al wel voorbereidingskosten gemaakt. Voor deze kosten wordt een voorbereidingskrediet aangevraagd tot en met de vaststelling van het bestemmingsplan en grondexploitatie.

Instrumentarium voor facilitair grondbeleid
Bij facilitair grondbeleid wordt de bestemming uit de ruimtelijke maatregel gerealiseerd door particulieren. Hierbij dient de gemeente haar kosten, die nodig zijn om de voorgenomen bouwplannen te verwezenlijken, te verhalen op de (particuliere) ontwikkelaar. Voor facilitaire projecten worden gemeentelijke kosten voor werken, werkzaamheden en maatregelen bij voorkeur verhaald op de initiatiefnemer via overeenkomsten. Het kostenverhaal moet geregeld zijn voordat het ruimtelijk besluit is genomen/de omgevingsvergunning is verleend. Als er geen mogelijkheid bestaat om (tijdig) de kosten via een overeenkomst te verhalen, dan dient de gemeente via publiekrechtelijk weg de kosten te verhalen.

Afsluiten grondexploitaties
Een grondexploitatiecomplex kan pas worden afgesloten indien de gehele grondexploitatie is afgerond. Dit is de consequentie van de vennootschapsbelastingplicht van de gemeente waarbij op dat moment het complex ook fiscaal is afgerond.

Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie

Grondexploitaties worden in de gemeente Aalsmeer op twee momenten in het jaar geactualiseerd. Een integrale herziening van de grondexploitaties vindt plaats via de jaarlijkse 'Actualisatie grondexploitaties'. Deze actualisatie per 1 januari 2024 is vastgesteld in de raadsvergadering van d.d. 3 juli 2025.

Via de 2e bestuursrapportage 2025 wordt een tweede actualisatie doorgevoerd voor de projecten met omvangrijke wijzigingen op de jaarschijf. Voor actieve grondexploitaties met substantiële plankader wijzigingen wordt een herziening van de grondexploitatie separaat ter besluitvorming aan de raad aangeboden.

Actieve grondexploitatie (BIE)
Onderstaande gegevens betreffen de gegevens zoals opgenomen in de 'Actualisatie grondexploitaties per 1 januari 2025' inclusief de in 2025 door de raad vastgestelde grondexploitatie Bilderdammerweg 6-30.

Er zijn zeven actieve grondexploitaties operationeel met een totaal begroot eindresultaat van € 3,23 miljoen nadelig (inclusief gerealiseerde resultaatnemingen). De portefeuille bestaat uit financieel nadelige en voordelig projecten:

- drie grondexploitaties met een nadelig resultaat van in totaal € 7,80 miljoen op eindwaarde. Voor dit resultaat is een (verlies)voorziening getroffen. Hierbij geldt dat voor De Tuinen de verliesvoorziening op contante waarde is bepaald.
- vier grondexploitaties met een verwacht voordelig resultaat van in totaal € 4,58 miljoen op eindwaarde.

Prognose grondexploitaties (bedrag x € 1.000)	OHW per 1/1/2025	Prognose kosten	Prognose opbrengsten	Projectresultaat (eindwaarde)	
Bilderdammerweg 6-30	332	1.356	1.585	-103	nadelig
De Tuinen van Aalsmeer	12.278	10.458	15.457	-7.279	nadelig
Green Park Aalsmeer	3.636	19.211	22.430	-417	nadelig
Herenweg 61/99	577	158	1.157	421	voordelig
Hornmeer Meervalstraat-Roerdomplaan	-7.352	3.516	0	3.836	voordelig
Ophelialaan-Thijsselaan (De Hoeksteen)	547	1.288	2.122	286	voordelig
Westeinderhage	5	3	34	25	voordelig
Actieve grondexploitatie in uitvoering	**10.024**	**35.991**	**42.783**	**-3.231**	**nadelig**

Actieve grondexploitatie in voorbereiding (AGIV)
De gemeente kent géén actieve grondexploitatie in voorbereiding.

Faciliterende grondexploitatie (FAC)
Er zijn elf facilitaire grondexploitaties operationeel met een totaal begroot projectresultaat van

€ 1,29 miljoen nadelig (inclusief gerealiseerde resultaatnemingen). De portefeuille bestaat uit financieel nadelige en voordelig projecten:

- 8 projecten met een neutraal resultaat van in totaal € 1,29 miljoen. Voor dit resultaat is een (verlies)voorziening getroffen.
- drie projecten met een verwacht voordelig/neutraal resultaat van in totaal € 0 op eindwaarde.

Eventueel ontstane tekorten of overschotten bij faciliterende grondexploitaties worden in het jaar waarin ze zich voordoen verantwoord of als deze nog niet zeker zijn wordt er een voorziening gevormd.

Een onderbouwing van de geraamde winstneming

De uitgangspunten voor de financiële resultaatneming bij grondexploitatie verlopen volgens de zogenaamde POC-methode, zoals vastgelegd in de notitie 'Grondbeleid in begroting en jaarstukken' van de commissie BBV (2023). Door toepassing van deze methode worden winsten genomen naar rato van de voortgang van het project. Hierbij wordt rekening gehouden met de invloed van (gewogen) projectspecifieke risico's.

Zoals in de actualisering 2025 is opgenomen, is in de jaren 2025 tot en met 2028 een winstneming voorzien op de actieve grondexploitaties van respectievelijk € 2,8 miljoen, € 1,6 miljoen, € 0,1 miljoen en € 0 miljoen. Vanuit de POC methode is de daadwerkelijke winstneming over het betreffende jaar sterk afhankelijk van de voortgang op de projecten.

Beleidsuitgangspunten omtrent reserves

Alle toekomstige winstnemingen waarmee rekening is gehouden in het meerjarenbeeld worden gestort in de bestemmingsreserve "voorlopige winsten grondexploitaties".

3.8 Duurzaamheid en klimaat

Inleiding

"Duurzame ontwikkeling is een ontwikkeling die tegemoetkomt aan de levensbehoeften van de huidige generatie, zonder die van de toekomstige generaties tekort te doen. Het gaat hierbij om een ideaal evenwicht tussen economische, sociale en leefomgevingsbehoeften en bijdragen aan een gezonde aarde met welvarende bewoners en goed functionerende ecosystemen." (definitie duurzaamheid volgens CBS).

Klimaatverandering wordt (mede) veroorzaakt door de uitstoot van broeikasgassen. Hierdoor wordt het steeds warmer op aarde. Dit heeft vele nadelige gevolgen waaronder de stijging van de zeespiegel. Daarnaast worden weersomstandigheden steeds extremer. Bijvoorbeeld hittegolven in combinatie met droogte of zware regenval en wateroverlast. Om verdere klimaatopwarming tegen te gaan is het onder andere nodig onze energievoorziening te verduurzamen (mitigatie) en aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering (adaptatie).

Klimaatakkoord, beleid en ambities
Het Klimaatakkoord omvat afspraken om de nationale broeikasgasuitstoot in 2030 met 55 tot 60% terug te dringen ten opzichte van 1990. In 2050 moet dit 95% minder CO2-uitstoot zijn ten opzichte van 1990. Om de taken uit het Klimaatakkoord uit te voeren, ontvangen gemeenten sinds 2022 een rijksbijdrage. Om in 2050 een klimaatneutrale gemeente te zijn is het nodig tot 2030 een versnelling voor te bereiden. Zodat 80% van de opgave in 2040 gerealiseerd is en in de periode tot 2050 de laatste 20% wordt gerealiseerd.

Het SCP rapport Klimaat en Samenleving van april 2025 stelt dat volgens het Planbureau voor de Leefomgeving eind 2023 rapporteerde dat het nationale klimaatdoel voor 2023 in zicht was. Echter, lijkt dit doel volgens de nieuwste prognoses uit zicht. Verder stelt het rapport dat het Europees Milieuagentschap signaleert dat Europa het snelst opwarmende continent is van de wereld.

Landelijke ontwikkelingen energiebeleid
Het Rijk heeft twee belangrijke programma's opgesteld om de Energietransitie te versnellen. Dit zijn het beleidsprogramma Klimaat en het beleidsprogramma Versnelling verduurzaming gebouwde omgeving. De programma’s betrekken we bij verdere lokale beleidsontwikkeling (Masterplan Energie) en de uitvoering. Sinds 2022 ontvangen gemeenten een rijksbijdrage voor de uitvoeringskosten van het Klimaatakkoord. Op basis van deze middelen is en wordt extra formatie aangetrokken. Daarnaast maakt Aalsmeer gebruik van verschillende incidentele rijksuitkeringen voor bijvoorbeeld de nationale isolatie aanpak.

Ook wordt de wettelijke context ten aanzien van de Energietransitie verbeterd. Dit betreft bijvoorbeeld de Wet collectieve warmte, de Energiewet en de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie. Deze laatste wet geeft gemeenten de bevoegdheid om te bepalen wanneer en hoe een wijk van het aardgas af gaat en welk alternatief wordt geboden. Keuzevrijheid en kosteneffectiviteit zijn daarbij belangrijke ingrediënten.

Op basis van het Raadsprogramma 2022-2026 werken we onder andere aan (de uitvoering van) het Masterplan Energie, het klimaatakkoord, en het Programma Duurzaamheid. Hierin geven we invulling van de gemeentelijke taken vanuit het Klimaatakkoord, zoals het warmteprogramma en de Regionale Energiestrategie.

Samenwerking
De gemeente Aalsmeer continueert verschillende regionale samenwerkingsverbanden gericht op het verduurzamen van de gebouwde omgeving, zowel op het gebied van beleidsontwikkeling als uitvoering. Denk hierbij aan Energieregio Noord-Holland Zuid, Task Force Energietransitie (regio Greenport Aalsmeer), Programma Versnellen Aardwarmte MRA, Greenport Aalsmeer, Metropoolregio Amsterdam (MRA) en Servicepunt Duurzame Energie. Ook blijft de gemeente in MRA verband samenwerken in het kader van een circulaire economie.

Wat willen we bereiken?

De realisatie van deze doelen voeren wij uit via de volgende lijnen:

A. Circulaire economie

Het Rijk heeft een nationaal programma circulaire economie (NPCE) opgesteld. Daarin is aandacht voor het faciliteren en stimuleren van duurzame, circulaire ketens. Het Rijk en Europa willen dat vanaf 2030 alle overheidsaanbestedingen circulair zijn. Aalsmeer streeft naar de realisatie van een circulaire economie in 2040. Waar mogelijk stimuleert en faciliteert de gemeente initiatieven op dit gebied. Ook wordt de bijdrage van CE aan biodiversiteit, milieu en leveringszekerheid van grondstoffen aangegeven in het NPCE.

We zetten in op het verminderen van afval, het stimuleren van het gebruik van duurzame hernieuwbare grondstoffen en hergebruik van grondstoffen. We faciliteren initiatieven en ondernemers uit Aalsmeer die positieve circulaire gevolgen hebben voor de lokale economie. Het 'Van afval-naar-grondstofbeleid 2021 - 2025' beschrijft de afvaldoelstellingen waar Aalsmeer zich aan committeert. Dit zijn de landelijke VANG-doelstellingen om onder de 100 kilo restafval per inwoner per jaar te komen en om 75% van het afval te scheiden. In 2025 is deze aangevuld met het streven om 60% van het huishoudelijk afval te recyclen. Met de focus op recycling bereidt de gemeente zich voor op de Europese doelstellingen om in 2035 65% van het afval te kunnen recyclen.

B. Klimaatadaptatie en biodiversiteit

Klimaatadaptatie
In 2050 heeft de gemeente een openbare ruimte die zo klimaatadaptief als mogelijk is. Aanpassing van de openbare ruimte aan de verandering van het klimaat, door o.a. de verwachte toenemende neerslag zonder grote waterschades verwerkt kan worden, de negatieve effecten van verwachte toename van temperatuur (hittestress) en droogte zo klein mogelijk blijven en de kans op overstromingen uit oppervlaktewater minimaal blijft.
Biodiversiteit
Biodiversiteit gaat over alles wat leeft. De wereld kan niet zonder biodiversiteit. Dit zorgt namelijk (indirect) voor bijvoorbeeld de productie van zuurstof, kringloop van voedingsstoffen en mineralen, bestuiving van planten (waaronder landbouwgewassen), waterzuivering en het beheersen van plagen. Biodiversiteit betekent voor de mens voedsel, bouwmateriaal, brandstof (hout) en grondstoffen voor kleding (zoals katoen) en medicijnen. Wij stellen ons

ten doel om de grote rijkdom aan soorten dieren, planten en micro-organismes die onze gemeente kent, in ons denken en doen te respecteren en waar nodig of wenselijk beleidsmatig en in beheer te beschermen en of te stimuleren.

C. Energietransitie
Aalsmeer wil op basis van het Raadsprogramma 2022 – 2026 in de periode 2040 - 2050 een klimaatneutrale gemeente realiseren en voldoen aan de afspraken uit het Klimaatakkoord. De transitie richting klimaatneutrale gemeente heeft een grote impact op de lokale samenleving en bestaat uit verschillende opgaven. Kort gezegd betekent dit werken aan energiebesparing en het verduurzamen (fossiel onafhankelijk invullen) van het resterende energiegebruik. Zie daarvoor ook het Masterplan Energie wat in 2025 is vastgesteld door de Raad.

D. Vanuit de samenleving
Wij stellen ons open voor particuliere en overheidsinitiatieven die een bijdrage leveren aan duurzaamheid en bevordering van een goed klimaat. Hiermee sluiten wij aan bij de gangbare praktijk rond het energiebeleid.

Wat gaan we daarvoor doen?
In 2026 geven aan de realisatie van deze doelen op de volgende wijze uitvoering:

A. Circulaire economie
Plein voor Hergebruik
Aalsmeer heeft als eerste aandeelhouder een langdurige relatie met de Meerlanden. De gemeente en Meerlanden delen de circulaire ambities voor hoogwaardige verwerking, hergebruik en recycling van materialen. In 2024 startte de Meerlanden met de pilot Plein voor Hergebruik op de milieustraat in Rijsenhout. Op het Plein voor Hergebruik kunnen inwoners materialen inleveren die nog een tweede leven kunnen hebben. Naast goederen voor de kringloop is hierbij extra aandacht voor E-waste. De pilot, die tot stand is gekomen via een landelijke subsidie vanuit het Programma Circulair Ambachtscentrum, levert input voor de inrichting van de milieustraat van de toekomst.

Afval
Het restafval wordt sinds december 2023 afgevoerd en nagescheiden bij Omrin. Door te kiezen voor nascheiding van het Plastic, Metaal en Drankenkartons (PMD) uit het restafval is het eenvoudiger voor de inwoners om afval aan te bieden. Omrin investeert in innovatieve technologie om zoveel mogelijk recyclebare materialen uit het afval te scheiden.
We faciliteren ook in 2026 particuliere initiatieven ten behoeve van ondernemingen die een bijdrage leveren aan circulaire economische bedrijfsvoering. Met de Greenport Aalsmeer wordt gewerkt aan een tuinbouwsector die in 2050 duurzaam en circulair is.
In 2025 heeft Aalsmeer meegedaan aan de landelijke Benchmark Afval. Hiermee toetsen en vergelijken we resultaten op het gebied van afvalbeheer.

Bedrijfsvoering
We gaan door met interne duurzame bedrijfsvoering. We gebruiken groene energie, afwasbare koffiebekers en hebben e-bikes beschikbaar voor pendelverkeer, hebben een gemeenschappelijk aanbestedings- en inkoopbeleid en zijn fair trade gemeente.

B. Klimaatadaptatie en biodiversiteit
Klimaatadaptatie en biodiversiteit is standaard onderdeel in alle projecten en werkprocessen van de organisatie, zoals bestekken ter uitvoering van projecten in de openbare ruimte en woningbouw, via draagvlak en bewust- wording en via monitoring en leren. Het klimaatbestendig maken van de wijken doen we samen met de bewoners. We gaan een project doen om bewoners hiermee te ondersteunen. Verder zijn we begunstiger van Stichting Steenbreek, maken gebruik van hun communicatiematerialen en doen jaarlijks mee aan het door Stichting Steenbreek georganiseerde NK Tegelwippen.

Bomen zorgen voor een gezonde en aantrekkelijke openbare ruimte. Bomen dragen ook bij aan de uitdagingen van het veranderende klimaat, zoals het verminderen wateroverlast bij hevige regenbuien en het verminderen van hitte in woonwijken. In 2024 is daarom de waardevolle bomenlijst geactualiseerd. Deze bomen, particulier of gemeentelijk, zijn kapvergunning plichtig aangezien deze bomen een bijzondere waarde voor de omgeving hebben.
Daarnaast hebben we aandacht voor hittestress, droogte, watervoorziening en waterveiligheid in bredere zin in ruimtelijke plannen en vergunningen.

Duurzaam maaibeheer
Meerlanden is in 2023 een pilot duurzaam maaibeheer gestart. Om de biodiversiteit te verhogen en verbeteren worden delen van Aalsmeer gerichter (1x per jaar i.p.v. 6x per jaar) en op een geschikter moment gemaaid (na mei), en het maaisel wordt afgevoerd. Vanwege de veiligheid wordt het maaien van de 1-meter stroken langs voet- en fietspaden uiteraard gehandhaafd. Met name het later maaien ‘Maai-mei-niet’ is voor de insecten gunstig. Voor een verdere ontwikkeling naar bloemrijke bermen is tijd nodig.
Daarnaast hanteren we de gedragscode flora en fauna van Stadswerk. Hiermee waarborgen we een zorgvuldige omgang met beschermde planten en dieren bij ruimtelijke ontwikkelingen en beheer/onderhoud van de openbare ruimte. Verder faciliteren we ook in 2026 de aanleg van broeihopen voor ringslangen door vrijwilligers.

C. Energietransitie
In samenwerking met (lokale) stakeholders en inwoners is door de raad het Masterplan energie (MPE) vastgesteld. Dat geeft de ambities en kaders voor het energiebeleid en biedt een duidelijk handelingsperspectief voor de energietransitie in Aalsmeer en Kudelstaart.

Hieruit volgt een uitvoeringsprogramma van gemeente en samenwerkingspartners (uitvoeringscoalitie) met te bereiken doelen over vijf jaar, ingevuld met activiteiten en projecten met een looptijd van twee jaar. Dit programma omvat het huidige energiebeleid, (wettelijke) verplichtingen o.a. vanuit het Klimaatakkoord en de nieuwe plannen uit het Masterplan Energie. Na twee jaar actualiseren we het programma.

Ondersteuningsaanpak samenleving
De energieprijsontwikkeling en inflatie hebben gevolgen voor de koopkracht van inwoners. Daarom werken we aan energiebesparing en het tegengaan van energiearmoede. Denk aan voorlichting over gemeentelijke regelingen, het inzetten van energiecoaches, een klusteam voor mensen die hulp kunnen gebruiken bij uitvoering van kleine maatregelen of wijkgerichte acties. We trekken hierin op met organisaties uit het sociaal domein en Eigen Haard.

Om inwoners met een koopwoning te ondersteunen met energie besparen en woningen voor te bereiden op een toekomst zonder aardgas is de lokale aanpak isolatie Aalsmeer opgezet. Deze aanpak richt zich op woningen met een slecht energielabel (DEFG-labels) en een lagere WOZ dan het gemiddelde in Aalsmeer. Deze huishoudens ontvangen een extra korting boven op de landelijke subsidies als ze isolatiemaatregelen nemen. Deze aanpak voeren we uit in samenwerking met het Regionaal Energieloket. Via het Servicepunt Energieadvies Aalsmeer ondersteunen we inwoner initiatieven, VvE's en maatschappelijke organisaties en werken we verder aan het stimuleren van zonne-energie op (grote) daken.

Via de ondersteuningsaanpak ondersteunen we verschillende doelgroepen in de energietransitie. Denk aan koopwoningeigenaren, huurders, maatschappelijke organisaties, inwonersinitiatieven en particuliere verhuurders, etc. Dit doen we omdat verduurzamen vaak complex en ingewikkeld is. Daarom stimuleren, adviseren en ontzorgen We nemen drempels weg en maken verduurzamen makkelijker en leuker. Daarnaast hebben de energieprijsontwikkeling en inflatie gevolgen voor de koopkracht van inwoners. Door energiebesparing te stimuleren leveren we een bijdrage aan het verminderen van energiearmoede. We ondersteunen de samenleving op verschillende manieren:

1. Lokale aanpak isolatie Aalsmeer
In 2026 zetten we de lokale aanpak isolatie Aalsmeer voort. De aanpak richt zich op het stimuleren en ontzorgen van woningeigenaren bij het isoleren van woningen met een slecht energielabel (DEFG) en gemiddeld lage WOZ waarde van de woning. Daarnaast richt de aanpak zich op het ontzorgen en begeleiden van minima in een koopwoning. Deze activiteit levert een bijdrage aan het reduceren van CO2 en zorgt voor een koopkrachtverbetering bij woningeigenaren.

2. Energiearmoede aanpak
De energiearmoede aanpak richt zich via verschillende activiteiten op het tegen gaan van energiearmoede. Denk hierbij aan een *EnergiebespaarDienst* die maatregelen aanbrengt en tips geeft aan inwoners om energie te besparen. Ook zetten we energiecoaches in die bewoners helpen energie te besparen. Deze activiteit levert een bijdrage aan het reduceren van CO2 en zorgt voor een koopkrachtverbetering bij woningeigenaren.

3. Servicepunt Energieadvies Aalsmeer
Het servicepunt ondersteunt initiatieven van collectieven, maatschappelijke instellingen en VVE’s met advies en begeleiding bij verduurzamingsprojecten. Deze activiteit levert een bijdrage aan het reduceren van CO2 en de opwek van duurzame energie.

4. Energieloket
In samenwerking met het energieloket ondersteunen en ontzorgen we woningeigenaren bij het verduurzamen van woningen door het aanbieden van het energieloket. Woningeigenaren kunnen terecht bij een helpdesk voor advies en groepsaankopen. Hiermee leveren we een bijdrage aan het reduceren van de CO2-uitstoot en de opwek van duurzame energie.

Elektriciteitsinfrastructuur
De gemeente Aalsmeer en Liander werken aan een aanpak om het elektriciteitsnet in meerdere buurten in Aalsmeer toekomstbestendig te maken door middel van het plaatsen van trafo-huisjes. Daarnaast werken we in samenwerking met de provincie, gemeenten,

netbeheerders en andere partijen aan een robuuste, adaptieve en betaalbare elektriciteitsinfrastructuur. Een goed elektriciteitsnet is een randvoorwaarde voor de energietransitie.

D. Vanuit de samenleving
Nationale Klimaatweek
In de afgelopen jaren deed de gemeente Aalsmeer mee met de Nationale Klimaatweek. Tijdens de Nationale Klimaatweek vragen we samen met klimaatburgemeester, bewoners en bedrijven aandacht voor klimaatverandering. We organiseren activiteiten met als thema bijvoorbeeld energiebesparing, klimaatbestendige tuin en verspilling. Ook stellen we de mogelijkheid open voor (her)benoeming van een klimaatburgemeester, die interactief schakelt over klimaatdoelen tussen gemeentebestuur en inwoners. In 2026 doen we hier opnieuw aan mee.

Waar staan we nu?
Komend jaar ontwikkelt de gemeente een monitor, waarmee beoogd wordt beter inzicht te krijgen in de mate waarin de veelheid van activiteiten binnen de drie pijlers van het programma duurzaamheid bijdragen aan de doelen die gesteld zijn. Startpunt van het opstellen van het Programma Duurzaamheid is het doen van een nulmeting. Per programmalijn gaan we per doelstelling de voortgang in beeld brengen, houden en updaten. Hiervoor gaan we openbare data en data op projectniveau gebruiken. We ontwikkelen een monitoringstool met indicatoren. Uitgebreide uitwerking van de indicatoren en een nulmeting vindt daarom op een later moment plaats. Vooralsnog maken wij voornamelijk gebruik van indicatoren uit (nu bekende) openbare bronnen, zoals de Klimaateffectatlas, klimaatmonitor en waarstaatjegemeente.

A. Circulaire economie
Aalsmeer is in 2022 overgegaan op het nascheiden van plastic. Daarom gebruiken we 2023 als peiljaar voor afval. In 2023 is de gemiddelde hoeveelheid restafval per inwoner 137 kilo. Afvalscheiding: 64% van het afval werd in 2023 gescheiden aangeboden. In 2022 was het recyclingspercentage van het Aalsmeerse afval 55,1%.

Bronnen:
Meerlanden Beleidsmonitor Aalsmeer:

Voor de ontwikkeling van een circulaire economie in Aalsmeer zijn verder nog geen indicatoren en streefwaarden opgenomen. Wel zijn er landelijke doelstellingen. Er bestaat echter nog geen inzicht in de huidige situatie in Aalsmeer en de gemeente heeft op dit moment ook geen specifiek beleid op circulaire economie. Het duurzaamheidsbeleid uit 2016 biedt hiervoor ook te weinig handvatten. Op landelijk niveau is verdere ontwikkeling van maatregelen om de doelen te realiseren en de resultaten te monitoren noodzakelijk. Naar verwachting komt het Rijk in 2025 met het Nationaal Programma Circulaire Economie.

B. Klimaatadaptatie en biodiversiteit
We hebben de door de raad vastgestelde Agenda en actieplan klimaatadaptatie Aalsmeer 2021-2026 op alle onderdelen zo compleet mogelijk in uitvoering. Klimaatadaptieve maatregelen vanuit het Gemeentelijk Rioleringsplan zijn niet apart inzichtelijk te maken. De ontwikkeling van indicatoren is onderdeel van de nog te ontwikkelen monitor.

C. Energietransitie

Na vaststelling van het Masterplan Energie beschikt Aalsmeer over een monitor voor het volgen en (bij)sturen van de CO2 voetafdruk van Aalsmeer en een governancemodel voor de samenwerking met alle betrokken partijen. De indicatoren worden dan heroverwogen.

Omschrijving	Bron	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Totaal bekend energiegebruik in Terajoule – excl. verkeer en vervoer	Klimaatmonitor	3267	3086	3041		3111		
Totaal elektriciteitsverbruik van woningen in GWh (geleverd via het net)	Klimaatmonitor	39,9	38,5	38,9	40	37,7	41,5	
Totaal aardgasverbruik woningen in miljoen m3 (temperatuur gecorrigeerd)	Klimaatmonitor	17,9	17,9	18	17,7	17,6	15,8	
CO2-uitstoot Aalsmeer in kton – excl. auto(snel)wegen	Klimaatmonitor	245	225	210		197		
Totaal bekende hernieuwbare energie in Terajoule	Klimaatmonitor	71,8	90,8	104,8	121,9	159,3	212	

* Deze cijfers komen uit de Klimaatmonitor. Over het algemeen loopt deze 1 à 2 jaar achter. We gebruiken daarom de meest recente cijfers. Het effect van uitgevoerd beleid is niet direct het jaar daarop terug te zien in de cijfers.

Wat mag het kosten?

De tabel op de volgende bladzijde laat per thema A tot en met D, een onderscheid zien naar exploitatiebudgetten en bijdragen derden (Rijk, provincie). De verantwoording volgt conform programmabegroting in de jaarstukken.

We benutten rijksmiddelen (zoals CDOKE) om uitvoering te geven aan het Masterplan Energie en waar mogelijk het nog vast te stellen programma duurzaamheid.

		2026	2027	2028	2029
A.	**Circulaire economie**	PM	PM	PM	PM
	Maatregelen inzake circulaire economie maken ook onderdeel uit van de uitvoering van taken die we al doen. Denk aan maatregelen volgend uit het Van afval- naar grondstofbeleid. Deze zijn niet apart inzichtelijk te maken. Ook personele kosten worden niet inzichtelijk gemaakt. In 2025 wordt het programma duurzaamheid. Onderdeel van de uitvoeringsagenda zijn voorstellen voor circulaire economie vanuit de nog toe te delen budgetten klimaat en duurzaamheid.				
B.	**Biodiversiteit**	PM	PM	PM	PM
	Maatregelen inzake biodiversiteit maken ook onderdeel uit van de uitvoering van taken die we al doen. Denk aan het duurzaam maaibeleid. Deze zijn niet apart inzichtelijk te maken. Ook personele kosten worden niet inzichtelijk gemaakt. In 2025 wordt het programma duurzaamheid afgerond. Onderdeel van de uitvoeringsagenda zijn voorstellen voor biodiversiteit vanuit de nog toe te delen budgetten klimaat en duurzaamheid.				
C.	**Klimaatadaptie**				
	Plan klimaatadaptatie	41.800			
	Dekking uit reserve klimaatadaptatie	-40.000			
D.	**Energietransitie**				
	Uitvoering energiebeleid	47.000	0	0	0
	Servicepunt energieadvies	40.000	40.000		
	Personele kosten energietransitie	646.000	59.000	59.000	59.000
	Dekking uit CDOKE middelen	-692.400	-58.400	-58.400	-58.400
E.	**Overige klimaat gerelateerde uitgaven**				
F	**Nog toe te delen budgetten klimaat en duurzaamheid**				
	Er is geen bestedingsplan van de nog toe te delen budgetten klimaat en duurzaamheid. In 2024 en 2025 wordt het Masterplan Energie en het programma duurzaamheid opgesteld. Onderdeel van de uitvoeringsagenda's zijn voorstellen voor de nog toe te delen budgetten klimaat en duurzaamheid.	221.100	351.100	351.100	351.100
	Totaal budget klimaat en duurzaamheid	**263.500**	**391.700**	**351.700**	**351.700**
	Bestemmingsreserves				
	Er is geen geactualiseerd bestedingsplan van de bestemmingsreserve duurzaamheid. In 2024 en 2025 wordt het Masterplan Energie en het programma duurzaamheid opgesteld. Onderdeel van de uitvoeringsagenda's zijn	221.000			
	Uitvoering van de verordening duurzaamheidslening en duurzaamheidsfonds door SVn: resterende middelen per 31 december 2024				
	Vijfentwintig jaar geleden heeft de gemeente besloten het geld dat vrij kwam uit de verkoop van de aandelen Bouwfonds in te zetten voor het verstrekken van startersleningen en duurzaamheidsleningen. Beheer van deze uit te zetten en uitgezette middelen vindt plaats door Stichting Volkshuisvesting Nederland. Ultimo 2024 is voor het aangegeven doel in totaal nog € 596.000 beschikbaar.	347.000			
	SVn Duurzaamheidslening	249.000			
	Totaal uit te zetten leningen	**596.000**			

1) De gemeente heeft van het Rijk zogenaamde CDOKE (Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid) ontvangen. Hiermee kan de gemeente personele capaciteit aanstellen voor het uitvoeren van klimaat en energiebeleid en het Masterplan Energie.

Om regie te verkrijgen op de ontwikkelingen op het gebied van collectieve warmte en om de snelheid van de huidige ontwikkelingen in de markt te kunnen blijven volgen stellen we een warmteadviseur aan voor 2026. Op basis van een haalbaarheidsstudie naar de kansen van een groter collectief warmtenet voor (met name) de glastuinbouw, worden stappen gezet om deze te gaan ontwikkelen. Deze ontwikkeling is cruciaal. Niet alleen om te werken aan een toekomstbestendige tuinbouwsector maar ook omdat het elektrificeren van de warmtevoorziening van de tuinbouwsector onwenselijk is vanwege het grote ruimtebeslag, zeer hoge financiële investeringen vraagt en het realisatietempo laag ligt. Om regie te verkrijgen op de warmte ontwikkelingen en de snelheid van deze ontwikkelingen bij te kunnen benen is het nodig een warmteadviseur aan te trekken. Deze warmteadviseur wordt verantwoordelijk voor de relevante beleidsontwikkeling en uitvoering op het thema warmte (en koude) voor gemeente Aalsmeer i.s.m. relevante partijen (zoals Greenport Aalsmeer, buurgemeenten Uithoorn, Amstelveen, Provincie Noord Holland, Servicepunt Duurzame Energie Noord-Holland. De warmteadviseur richt zich daarbij uitdrukkelijk ook op het verkennen van de mogelijkheden van duurzame warmte voor de gebouwde omgeving (woningen en utiliteit) van Aalsmeer.

Daarnaast vragen ontwikkelingen op het gebied van energietransitie meer inzet om te kunnen adviseren over energie (en duurzaamheid) bij ruimtelijke ontwikkelingen, bestemmingsplan wijzigingen, herstructurering, nieuwbouw, etc. dan daarvoor binnen de dienstverleningsbijdrage capaciteit beschikbaar is. Daarom stellen (tijdelijk) extra capaciteit aan en dekken deze uit de CDOKE middelen van het Rijk.

3.9 Wet Open Overheid

Deze openbaarheidsparagraaf komt voort uit artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo) die bepaalt dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting en verantwoording aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo.
In deze paragraaf wordt ingegaan op drie aspecten uit de Woo: de passieve openbaarmaking van informatie, de actieve openbaarmaking van informatie en de plannen ter verbetering van de informatiehuishouding.

Het uitgangspunt van de Woo (alle informatie is openbaar, tenzij) is volledig omarmd en 'Vanzelfsprekend openbaar' is het motto van het bestuur en de directie. Er worden continu stappen gezet om binnen de gestelde termijnen aan de vereisten van de Woo te voldoen. De organisatie wordt voorzien van praktische handvatten. Ook zijn diverse workshops/trainingen beschikbaar. Er wordt gewerkt aan een kennis- en opleidingsplan, zodat leidinggevenden en medewerkers structureel hulpmiddelen ter beschikking krijgen. Het aanbod wordt periodiek geüpdatet en de eerste opzet komt in 2025 beschikbaar. Waar mogelijk wordt ook bijgedragen aan kennisdeling met andere overheidsorganisaties.

Passieve openbaarmaking
Onder passieve openbaarmaking wordt verstaan het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een verzoek uit de samenleving, een Woo-verzoek. In 2024 heeft de AA-organisatie 92 Woo-verzoeken ontvangen (Aalsmeer 14, Amstelveen 78). In 2025 zijn tot nu toe 38 Woo-verzoeken ontvangen. De inschatting is dat het aantal voor 2025 & 2026 minimaal gelijk is aan dat van 2024. Er is sprake van een toename in omvang en/of complexiteit. De verwachting is dat deze stijging de komende jaren doorzet.

De lijn van het sneller en beter afhandelen van Woo-verzoeken wordt doorgezet en Woo-verzoeken worden binnen de wettelijke termijnen afgehandeld. Woo-verzoeken kunnen digitaal via de gemeentelijke website worden ingediend. Geanonimiseerde Woo- en Wob-verzoeken, de Woo- en Wob-besluiten en de bijbehorende documenten/bijlagen worden sinds het derde kwartaal 2024 gepubliceerd op Bestuurlijke Informatie Aalsmeer. De rapportage waarmee jaarlijks in beeld gebracht kan worden waar het Woo-proces nog geoptimaliseerd kan worden kwam in 2024 beschikbaar en is in 2025 nog verder uitgebreid.

Actieve openbaarmaking
Belangrijk onderdeel van de Woo is de verplichting tot actieve openbaarmaking van zeventien informatiecategorieën, waarvan er 11 relevant zijn voor de gemeente. Dat moet plaatsvinden via een digitale infrastructuur die door de minister van BZK in stand wordt gehouden. Het doel is, alle informatie die bestuursorganen onder de Woo actief openbaar moeten maken, op één plek voor iedereen vindbaar en doorzoekbaar te maken. Op advies van het Adviescollege ICT-toetsing heeft de minister van BZK eind 2022 gekozen voor een eenvoudiger en sneller te realiseren oplossing: een verwijsindex (de 'Woo-index') met zoekfunctie. In juni 2023 is de gemeente aangesloten op deze 'Woo-index' en is de redactierol belegd.

De volgende categorieën maakt de gemeente inmiddels al actief openbaar:
- besluiten, verordeningen en andere algemeen verbindende voorschriften;
- overige besluiten van algemene strekking;
- beleidsregels;
- bereikbaarheidsgegevens;

- vergaderstukken en verslagen van de raad;
- agenda’s en besluitenlijsten van het bestuur;
- vergaderstukken en verslagen van het bestuur;
- Woo-verzoeken en -besluiten;
- Schriftelijke oordelen op klachten.

Sinds 1 november 2024 moeten de eerste vijf informatiecategorieën van de Wet open overheid (Woo) verplicht openbaar gemaakt worden. Voor gemeenten zijn alleen de eerste vier categorieën van toepassing. Hierbij zijn wetten en algemeen verbindende voorschriften en overige besluiten van algemene strekking al openbaar. De categorieën 'Organisatie en werkwijze' en 'Bereikbaarheidsgegevens' worden sinds 1 november 2024 openbaar gemaakt. De categorie Klachtoordelen is nog niet verplicht, maar is per november 2024 ook actief gepubliceerd. In 2025 wordt voor het actief publiceren van de categorie Convenanten een proces uitgewerkt en ingericht. De verwachting is dat of eind 2025 of begin 2026 de volgende tranche verplicht wordt.

Informatiehuishouding
Vanuit het beleid Formele en informele informatie worden diverse projecten uitgevoerd om de informatiehuishouding verder te verbeteren. De volgende projecten staan onder meer op de planning tot en met 2026: e-mailarchivering en e-mail gebruik, chat berichten archivering en chat berichten gebruik. In een breder verband wordt invulling gegeven aan het project Adequate Informatiehuishouding waarbij wordt aangesloten bij de aanbevelingen van de Archiefinspectie en het provinciale Interbestuurlijk Toezicht (IBT). Jaarlijks wordt de kwaliteit van de gemeentelijke informatiehuishouding getoetst door deze partijen en wordt vanuit de gemeente een verbeterplan opgesteld.

3.10 Arbeidsmigranten

Aalsmeer kent een bloeiende economie en grote economische vitaliteit, waarin de bloemen- en plantenteelt een centrale rol speelt. Deze sector is echter sterk afhankelijk van arbeidsmigranten, die dagelijks werkzaam zijn in kwekerijen, distributiecentra en op de bloemenveiling. Ondanks hun cruciale rol in de regionale economie, verkeren arbeidsmigranten vaak in een kwetsbare positie op het gebied van werk, huisvesting en sociale integratie.

In februari 2024 is de procesnotitie Programma Arbeidsmigranten 2024–2027 door de gemeenteraad vastgesteld. In deze notitie is een programmatische aanpak voorgesteld waarbij integraal de problematiek wordt benaderd. Zo zal in het programma de thema's huisvesting, werkomstandigheden, veiligheid, registratie, zorg en welzijn in samenhang worden benaderd en aangepakt.

De Regio Deal Sierteeltregio, toegekend in 2025, versterkt deze lokale aanpak door een subsidiebudget beschikbaar te stellen voor het verbeteren van de leefomgeving, het stimuleren van de arbeidsmarkt en het versterken van de positie van arbeidsmigranten in de sierteeltregio. De deal is een samenwerking tussen veertien gemeenten, het Rijk en diverse maatschappelijke partners, en richt zich op het thema brede welvaart.
Aan projecten die voldoen aan de doelstellingen uit de Regiodeal kan een subsidie worden verstrekt. Een van de subsidievoorwaarden is de beschikbaarheid van cofinanciering. Als deelnemende partijen minimaal de helft van de projectbegroting inbrengen (in geld of capaciteit), dan wordt vanuit de Regiodeal de projectbegroting sluitend gemaakt.

De voorgestelde aanpak uit de procesnotitie past goed bij de doelstellingen van de Regiodeal. Het is dan ook wenselijk om de aanpak zoveel mogelijk aan te laten sluiten bij de doelstellingen en beoogde projecten van de Regiodeal. De projecten moeten nog gedefinieerd worden in de Regiodeal. Dat zal de komende maanden plaatsvinden. Een eerste inventarisatie levert beoogde projecten op die:

1. Inzicht en overzicht geven in de omvang en samenstelling van de arbeidsmigranten in de regio en gemeente door het versnellen van registratie in de BRP en in het nachtregister per accommodatie;
2. De informatiepositie van de arbeidsmigranten verbeteren door de op te richten "Work in NL"-punten te verbinden aan professionele sleutelfiguren en de toegankelijkheid naar zorg- en welzijnsvoorzieningen vergroten;
3. De werkkwalificaties van arbeidsmigranten vergroten door o.a. opleidingsfaciliteiten;
4. De mogelijkheid onderzoeken naar een gecombineerde woonvoorziening voor arbeidsmigranten en bijv. starters op de woningmarkt.
5. Misstanden in de woon-en werksfeer van arbeidsmigranten kan voorkomen en kan aanpakken;
6. De samenwerking tussen lokale overheden en professionele marktpartijen vergroten.

Met deze paragraaf wordt de inzet op de aanpak arbeidsmigranten integraal benaderd en zijn de hieraan verbonden activiteiten en budgetten in beeld gebracht.

In onderstaande tabel is de cofinanciering van het "Aalsmeerse" deel voor het programma opgenomen.

Financieel overzicht programma arbeidsmigranten	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Module verkrijgen inzicht	140.000	140.000	140.000	140.000
Module verbeteren positie arbeidsmigranten	65.000	65.000	65.000	65.000
Module integrale aanpak	85.000	85.000	85.000	85.000
Aandeel programma arbeidsmigranten	**290.000**	**290.000**	**290.000**	**290.000**

4. Financiële begroting

4.1 Financieel meerjarenbeeld 2026 - 2029

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de financiële positie van de gemeente Aalsmeer en de meerjarige ontwikkelingen.

Financieel meerjarenbeeld

Hieronder vindt u een overzicht van de meerjarenraming per programma.

Programma	Rekening	Begroting	Begroting 2026			Begroting	Begroting	Begroting
bedrag x € 1.000	2024	2025	Lasten	Baten	Saldo	2027	2028	2029
01 Sociaal domein	-31.300	-34.123	38.111	7.605	-30.505	-30.209	-29.013	-28.966
02 Onderwijs en ontplooiing	-5.738	-6.990	9.130	2.213	-6.917	-6.787	-6.608	-7.936
03 Economie en duurzaamheid	-6	468	704	1.586	882	882	1.282	1.282
04 Openbare ruimte	-10.201	-12.052	23.568	10.387	-13.181	-12.585	-12.800	-12.861
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-1.839	42	21.421	19.992	-1.429	-4.031	-3.243	-3.197
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	-6.710	-7.531	8.873	948	-7.925	-8.226	-8.245	-8.251
07 Overhead	-11.689	-10.541	10.827	0	-10.827	-10.103	-10.103	-10.103
08 Algemene dekkingsmiddelen	77.390	75.463	3.021	74.598	71.576	69.767	66.395	65.905
Totaal baten en lasten	**9.906**	**4.736**	**115.655**	**117.328**	**1.674**	**-1.292**	**-2.335**	**-4.126**
Reservemutaties	-2.008	-3.299	8.525	8.727	202	1.689	1.100	1.975
Resultaat	**7.898**	**1.437**	**124.180**	**126.055**	**1.875**	**397**	**-1.235**	**-2.151**

De gehanteerde uitgangspunten en toelichting op het meerjarenbeeld
De vertrekpositie is de meerjarenbegroting 2025-2029 overeenkomstig het boekwerk programmabegroting 2025, aangevuld met de besluitvorming in de begrotingsraad en verdere besluitvorming tot en met overige bestuurlijke besluitvorming, inclusief de Kadernota 2026.

In de begroting 2026 zijn de volgende onderdelen verwerkt:

- Actualisatie van de kapitaallasten;
- Nominale ontwikkelingen loon- en prijs;
- Kostentoerekening;
- Meerjarige mutaties reserves en voorzieningen;
- Bepaling van de kostendekkendheid van de exploitaties;
- Raadsbrief meicirculaire 2025.

Actualisatie van de kapitaallasten
Bij de actualisatie van de kapitaallasten is uitgegaan van de interne rekenrente van 0,1%.

Nominale ontwikkelingen
Voor de nominale ontwikkelingen zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Loonontwikkeling 2026 3,57% en prijsontwikkeling 2,1% en subsidies 2026 3%.
- Overheidsbijdrage arbeidsontwikkeling (OVA): het voorlopig percentage 2026 is bepaald op 3,56%. Medio juli heeft de VNG de voorlopige index 2026 gepubliceerd. Op basis van dit indexcijfer 5,13% is de begroting aangepast.
- Inflatiecorrectie voor belastingen van 2,84% en tariefvoorstellen van 2,39%.
- Voor de kostendekkende heffingen is het uitgangspunt maximaal kostendekkend.
- Indexering van de bijdrage Aalsmeer aan Amstelveen, inclusief nacalculatie 2025, van 2,46% conform dienstverleningsovereenkomst (betreft nacalculatie 2025 -/- 1,18% index 2026 3,68%).
- Bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen conform aangeleverde concept-begrotingen. Wanneer er geen afspraken zijn gemaakt, dan is een indexeringspercentage van 3,28% toegepast voor 2026.

Kostentoerekening
Jaarlijks vindt op basis van de afdelingsplannen een actualisering plaats van de toedeling van directe ambtelijke capaciteit aan taakvelden. De capaciteitstoedeling in de afdelingsplannen 2024 geldt ook als basis voor de opstelling van de programmabegroting 2026. De budgettaire kaders volgens de Kadernota bevatten ook het totaalbedrag van de Aalsmeerse dienstverleningsbijdrage aan Amstelveen. Dit bepaalt taakstellend de toegestane productbelasting vanuit de AA-organisatie aan de Aalsmeerse begroting.

Meerjarige mutaties reserves en voorzieningen
Besluitvorming over nieuw beslag op de reserves en herbestemming van bestaande reserves heeft plaatsgevonden bij de Kadernota 2026. De stand en ontwikkeling van de voorzieningen zijn getoetst bij het opmaken van de jaarrekening 2024. De verwachte mutaties 2026-2029 zijn opgesteld op basis van bestaand beleid met inachtneming van de gegevens uit de jaarrekening 2024 en de bestaande meerjarenplanning 2026-2029.

Bepaling van de kostendekkendheid van de exploitaties
De mutaties als gevolg van het jaarlijks bepalen van de kostendekkendheid van de exploitaties zijn verwerkt in de begroting 2026. In de paragraaf lokale heffingen zijn de overzichten opgenomen.

Raadsbrief meicirculaire 2025
In afwijking van voorgaande jaren was het niet mogelijk om het raadsvoorstel over de meicirculaire tegelijkertijd met de Kadernota te agenderen. Op 18 juni heeft u een raadsbrief ontvangen over de impact van de meicirculaire 2025. In die brief is aangekondigd de financiële effecten uit die brief in de programmabegroting 2026 te verwerken.

De mutaties staan in onderstaande tabel puntsgewijs opgenomen. In het programmaplan is per programma bij het onderdeel financiën, ontwikkeling programmasaldo een soortgelijke tabel met een detaillering van het betreffende programma opgenomen.

Ontwikkeling programmasaldo	Saldo meerjarenraming			
bedrag x € 1.000	2026	2027	2028	2029
Primitieve begroting	1.870	-1.189	-2.280	-2.280
Raadsbesluiten voorgaand jaar	-921	3	-116	0
1e Bestuursrapportage	0	0	0	0
Kadernota	2.078	2.486	1.800	-99
Raadsbesluiten voor begroting	-1	-1	-1	-1
Saldo voor begroting	**3.026**	**1.299**	**-598**	**-2.381**
Mutaties begroting				
Nominale ontwikkelingen	0	0	0	0
Kapitaallasten	0	0	0	1.013
Kostentoerekening	0	0	0	0
Investeringen	0	0	0	0
Overige besluitvorming	-1.151	-902	-637	-783
Neutrale aanpassingen	0	0	0	0
Begrotingsrechtmatigheid	0	0	0	0
Totaal begroting	**-1.151**	**-902**	**-637**	**230**
Saldo programmabegroting	**1.875**	**397**	**-1.235**	**-2.151**

Hieronder is een korte toelichting per soort mutatie uit de bovenstaande tabel opgenomen:

Raadsbesluiten voor begroting
Dit betreft het verwerken van de besluitvorming over Meerjarenprojectenplan Buitenruimte (MPP) 2025-2028 en het MPG 2025 uit de raadsvergadering van 3 juli 2025 (agendapunt 6, 7 en 8): Agenda aalsmeer - 3.Raad (besluitvormend) donderdag 3 juli 2025 14:00 - 22:00 - iBabs Publieksportaal

Kadernota
Dit betreft het effect van de mutaties zoals deze in de Kadernota 2026 ter besluitvorming zijn opgelegd. Een toelichting op de afzonderlijke mutaties vindt u in het document zelf: Kadernota_2026.pdf

Nominale ontwikkelingen
Dit betreft een per saldo budgetneutrale mutatie over de verschillende programma's van van de loon- en prijsinflatie. De dekking van de indexatie van de programmabudgetten binnen de diverse programma's wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs die onderdeel is van programma 8 Algemene dekkingsmiddelen.

Kapitaallasten
Dit betreft de mutatie als gevolg van het actualiseren van de kapitaallasten.

Kostentoerekening
Dit betreft de per saldo budgetneutrale verdeling van de dienstverleningsbijdrage (programma 7 Overhead) en een deel van de eigen formatiekosten over de programmabudgetten binnen de diverse programma's.

Investeringen
Dit zijn de mutaties op de kapitaallasten als gevolg van een verschuiving of toename in de investeringen bij de begroting.

Overige besluitvorming
In de paragraaf Financiën van de afzonderlijke programma's is onder het kopje overige besluitvorming een nadere toelichting gegeven op deze mutaties. Het betreft o.a.

- Meicirculaire 2025 en bijstelling BUIG
- Jaarschijf 2029 afschrijvingskosten zwembad
- MJOP binnen en buitensportaccommodaties
- Aanbesteding van de bermbeheer
- Bijstelling van de formatie van de kernorganisatie op basis van de werkelijke bezetting
- Aanpassing van de rentelasten naar aanleiding van de geactualiseerde liquiditeitsprognose

Neutrale aanpassingen
Dit zijn aanpassingen die niet leiden tot een aanpassing van het saldo van dit programma. Het betreft o.a. de mutaties als gevolg van de tariefberekeningen afval- en rioolheffing die egaliseren via de daarvoor bestemde voorziening.

Begrotingsrechtmatigheid
Dit betreft budgetneutrale, programmaoverstijgende mutaties. Deze wijzigingen worden apart weergegeven om verschuivingen tussen programma's transparant en rechtmatig inzichtelijk te maken. Voorbeelden hiervan zijn de eerder toegelichte wijziging op de verwerking van het ombuigingsvoorstel tiener en jongerenwerk en de bijstelling van de DVO2 als gevolg van areaaluitbreiding.

Incidentele baten en lasten

De begroting bestaat uit structurele en incidentele lasten en baten. Incidentele lasten en baten hebben een looptijd van maximaal 36 maanden. Bij het opstellen van onderstaande tabel is gebruik gemaakt van de handreiking van de Provincies uit 2021:

- de aard van de baten en lasten is bepalend of een post als incidenteel of structureel moet worden aangemerkt.
- alleen wanneer op het moment van besluitvorming er een duidelijke en onvoorwaardelijke einddatum is is de tijdelijkheid voldoende aangegeven om als incidenteel aan te merken (bijvoorbeeld in Aalsmeer college uitvoeringsprogramma)
- er is sprake van materiële beïnvloeding

Mutaties in grondexploitaties zijn naar de aard van de raming incidenteel.

In overeenstemming met het BBV zijn in de volgende tabel de incidentele baten en lasten per programma en incidentele mutaties op reserves weergegeven. In de tabel zijn zowel de incidentele lasten als incidentele baten opgenomen. De incidentele mutaties op reserves zijn apart weergegeven. Een positief bedrag in de jaarschijf betekent dat de incidentele baten hoger zijn dan de incidentele lasten.

Meerjarenoverzicht incidentele lasten en baten en saldo

Omschrijving lasten, bedrag x 1.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
01 Sociaal domein	**550**	**50**	**-**	**-**
SPUK Gala	245			
Pilot inschrijving BRP niet ingezetene	91			
Pilot wijkregisseur	130			
Combinatiefunctionaris jongeren	32			
Totaal overige mutaties < € 40.000	52	50		
02 Onderwijs en ontplooiing	**388**	**50**	**50**	**50**
SPUK Gala	170			
Combinatiefuncties sport en kunst & cultuur	168			
Kunstzinnige verfraaiing	50	50	50	50
03 Economie en duurzaamheid	**90**	**40**	**-**	**-**
Cofinanciering Westeinderscheg	50			
Duurzaamheid	40	40		
04 Openbare ruimte	**634**	**-**	**-**	**-**
SPUK CDOKE	634			
05 Ruimtelijke ontwikkeling	**17.260**	**16.341**	**3.636**	**1.771**
Schuifpuzzel Kudelstaart	125	125		
Programmatisch aanpak funderingsmonitoring	124			
Afboeking boekwaarde kazerne			800	
Commissie luchtvaartzaken	50			
Totaal overige mutaties < € 40.000	15			
facilitaire projecten, lasten	1.411	1.588	799	360
grondexploitaties niet bedrijventerreinen, lasten				
De Tuinen van Aalsmeer	4.359	13.985	2.037	1.410
Hornmeer Meervalstraat-Roerdomplaan	1.442			
De Hoeksteen-Ophelialaan-Thijsselaan	301	310		
Herenweg 61 en 99	56	20		
Bilderdammerweg 6-30	1.014	313		
grondexploitaties bedrijventerreinen, lasten				
Greenpark	7.672			
Afwikkeling naar balans grondexploitaties	692			
Totaal incidentele lasten voor bestemming	**18.922**	**16.441**	**3.686**	**1.821**
Incidentele toevoegingen aan reserves	2.071	87	27	42
Egalisatiereserve begraafplaats		*12*	*27*	*42*
Bovenwijkse voorzieningen	*227*			
Voorlopige winsten grexen	*1.844*	*75*		
Totaal incidentele lasten na bestemming	**20.993**	**16.528**	**3.713**	**1.863**

Omschrijving baten, bedrag x 1.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
01 Sociaal domein	**336**			
SPUK Gala	245			
Pilot inschrijving BRP niet ingezetene	91			
02 Onderwijs en ontplooiing	**170**			
SPUK Gala	170			
04 Openbare ruimte	**634**			
SPUK CDOKE	634			
05 Ruimtelijke ontwikkeling	**18.814**	**16.265**	**2.836**	**1.771**
facilitaire projecten	1.411	1.588	799	360
facilitaire projecten, resultaat positief				
De Tuinen, Zwarteweg	103			
De Tuinen, Polderzoom	141			
grondexploitaties niet bedrijventerreinen, baten				
De Tuinen van Aalsmeer	4.222	13.848	1.900	1.273
Hornmeer Meervalstraat-Roerdomplaan	1.442			
De Hoeksteen-Ophelialaan-Thijsselaan	301	310		
Herenweg 61 en 99	56			
Bilderdammerweg 6-30	1.014	107		
grondexploitaties bedrijventerreinen, baten				
Greenpark	8.501			
grondexploitaties, resultaat positief				
Hornmeer Meervalstraat-Roerdomplaan	1.578			
De Hoeksteen-Ophelialaan-Thijsselaan	47	49		
Afwikkeling balans grondexploitaties		363	137	137
Totaal incidentele baten voor bestemming	**19.953**	**16.265**	**2.836**	**1.771**
Incidentele onttrekkingen aan reserves	1.051	265	851	52
Egalisatie vertraagde taakstelling Wmo	*150*			
Kunstzinnige verfraaiing	*50*	*50*	*50*	*50*
Duurzaamheid	*40*	*40*		
Schuifpuzzel Kudelstaart	*125*	*125*		
Programmatisch aanpak funderingsmonitoring	*124*			
Algemene reserve - CUP 2026	*460*			
Algemene reserve - boekwaarde brandweerkazerne			*800*	
Commissie luchtvaartzaken	*50*			
Totaal overige mutaties < € 40.000	*52*	*50*	*1*	*2*
Totaal incidentele baten na bestemming	**21.004**	**16.530**	**3.687**	**1.823**
Saldo (baten minus lasten)	**12**	**2**	**-26**	**-40**

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

In overeenstemming met het BBV zijn in de volgende tabel de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves weergegeven.

Reserves, bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari 2026	Toevoeg-ingen	Onttrek-kingen	Boekwaarde 31 december 2026	Toevoeg-ingen	Onttrek-kingen	Boekwaarde 31 december 2027
Reserve buitenruimte	21.527	3.774	3.580	21.721	3.112	2.800	22.032
Dekking kapitaallasten groen, water en recreatie	5.386	0	251	5.135	0	251	4.884
Dekking kapitaallasten verkeer en vervoer	6.440	59	281	6.219	59	281	5.997
Dekking kapitaallasten sportaccommodaties	505	3.028	0	3.533	4.543	0	8.076
Kapitaallasten Gebouwen	6.076	0	465	5.611	0	512	5.099
Afschrijvingskosten zwembad	12.589	0	3.028	9.561	0	4.543	5.018
Totaal structurele mutaties	**52.523**	**6.861**	**7.605**	**51.779**	**7.713**	**8.387**	**51.106**

Reserves, bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari 2028	Toevoeg-ingen	Onttrek-kingen	Boekwaarde 31 december 2028	Toevoeg-ingen	Onttrek-kingen	Boekwaarde 31 december 2029
Reserve buitenruimte	22.032	2.751	2.889	21.894	2.751	2.918	21.727
Dekking kapitaallasten groen, water en recreatie	4.884	0	251	4.633	0	251	4.382
Dekking kapitaallasten verkeer en vervoer	5.997	57	281	5.773	57	281	5.550
Dekking kapitaallasten sportaccommodaties	8.076	2.019	0	10.095	0	533	9.562
Kapitaallasten Gebouwen	5.099	0	464	4.634	0	431	4.204
Afschrijvingskosten zwembad	5.018	0	2.019	2.999	0	150	2.849
Totaal structurele mutaties	**51.106**	**4.827**	**5.904**	**50.029**	**2.808**	**4.563**	**48.274**

Onderdeel van deze programmabegroting zijn vijf bestemmingsreserves waaraan structureel toevoegingen en onttrekkingen plaatsvinden. Dit zijn:

- Reserve onderhoud/ instandhouding onbebouwde buitenruimte (MPP Buitenruimte)
- Dekking kapitaallasten groen, water en recreatie
- Dekking kapitaallasten sportaccommodaties
- Dekking kapitaallasten verkeer en vervoer
- Kapitaallasten gebouwen

Een nadere specificatie op het verloop van de bestemmingsreserves is opgenomen in hoofdstuk 4.3 van deze programmabegroting.

Geprognosticeerde balans

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten is de verplichting opgenomen dat gemeenten een geprognosticeerde begin- en eindbalans van de begrotingsjaren opnemen onder de uiteenzetting van de financiële positie. Het meerjarig opnemen van de geprognosticeerde balans geeft de raad meer inzicht in de ontwikkeling van de investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en de financieringsbehoefte. Met deze informatie kunnen ontwikkelingen vroegtijdig gesignaleerd worden.

Bij het opstellen van de geprognosticeerde balans wordt uitgegaan van de eindbalans van de laatst vastgestelde jaarrekening, in dit geval de jaarstukken 2024. Vervolgens wordt het lopende begrotingsjaar toegevoegd en de laatste ramingen uit de Kadernota 2026.
Voor wat betreft de "Immateriële vaste activa", de "Materiële vaste activa" vinden mutaties plaats volgens de op dit moment geplande investeringen en desinvesteringen en geplande afschrijvingen. Voor de "Voorraden" maken we gebruik van de prognose volgens de laatst vastgestelde MPG waarbij rekening wordt gehouden met de verliesvoorziening.
De ontwikkeling van de 'Vaste schulden' volgt de prognose zoals deze volgt uit de liquiditeitsprognose. De ontwikkeling ervan is toegelicht in de paragraaf Financiering van deze programmabegroting. De overige balansposten betreffen gegevens die zich moeilijk laten voorspellen waardoor hier rekenregels voor worden gebruikt, waarbij de eindstand van de laatst vastgestelde jaarrekening wordt doorgetrokken.

Geprognosticeerde balans 2026 (bedrag x € 1 miljoen)	Eind 2025	Eind 2026	Eind 2027	Eind 2028	Eind 2029
ACTIVA					
Vaste activa:					
- (im) Materiële vaste activa	121,5	150,3	173,3	179,9	174,5
- Financiële VA: Kapitaalverstrekkingen	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
- Financiële VA: Leningen	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
Totaal vaste activa	**126,7**	**155,5**	**178,5**	**185,1**	**179,7**
Vlottende activa:					
- Voorraden	4,4	8,9	-2,7	-0,9	0,2
- Uitzettingen <1 jaar	19,6	3,0	3,0	3,0	3,0
- Liquide middelen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Overlopende activa	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0
Totaal Vlottende activa	**54,0**	**41,9**	**30,3**	**32,1**	**33,2**
Totaal Activa	**180,8**	**197,4**	**208,8**	**217,3**	**212,9**
PASSIVA					
Vaste passiva:					
- Eigen vermogen	100,5	101,9	100,6	98,3	94,1
- Voorzieningen	11,7	12,0	13,0	15,0	16,5
- Vaste schuld	28,0	32,0	41,0	58,0	67,0
Totaal vaste passiva	**140,2**	**145,9**	**154,6**	**171,3**	**177,6**
Vlottende activa:					
- Vlottende schuld	25,6	36,5	39,2	31,0	20,3
- Overlopende passiva	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
Totaal Vlottende passiva	**40,6**	**51,5**	**54,2**	**46,0**	**35,3**
Totaal Passiva	**180,8**	**197,4**	**208,8**	**217,3**	**212,9**
Saldo	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

4.2 Investeringen

In dit onderdeel wordt ingegaan op de investeringen die de komende jaren nodig zijn. Te denken valt hierbij aan infrastructuur, scholen en andere welzijnsvoorzieningen.

Het is verplicht om de activa en investeringen in te delen in de categorieën economisch nut en maatschappelijk nut. Activa en investeringen met een economisch nut zijn alle zaken die bijdragen aan de mogelijkheid middelen te verwerven, bijvoorbeeld door het vragen van rechten, heffingen, leges of prijzen en/of doordat deze verhandelbaar zijn. Bestemmingsreserves mogen niet in mindering worden gebracht op deze investeringen en er dient op consistente wijze op te worden afgeschreven.

Onderstaand is een recapitulerend overzicht opgenomen van de meerjarige investeringen. De investeringen in programma 2 en 6 zijn investeringen met een economisch nut, de investeringen in programma 4 zijn investeringen met een maatschappelijk nut.

Bedrag x € 1.000	2026	2027	2028	2029	Totaal
02 Onderwijs en ontplooiing	**15.209**	**18.178**	**8.078**	**1.336**	**42.800**
MV 4.2 onderwijshuisvesting	3.838	4.948	1.758	0	10.544
Nieuwbouw IKC Oosteindedriehoek	3.838	4.948	1.758	0	10.544
MV 4.2 onderwijshuisvesting rendabel	989	1.318	469	0	2.776
Nieuwbouw IKC Oosteindedriehoek	989	1.318	469	0	2.776
MV 5.2 sport	10.382	11.912	5.851	1.336	29.480
Kunstgras FC Aalsmeer hoofdveld		62	697		759
De Bloemhof bitumen dakafwerking				295	295
Kunstgrasveld VZOD veld 2		203			203
Beachveld naast RKDES veld 2				44	44
Kunstgrasveld VZOD veld 1				139	139
Kunststof toplagen AVA Aalsmeer				589	589
Veld- en terreininrichting AVA Aalsmeer				119	119
Kunstgras RKDES hoofdveld	741	0	0	0	741
Lichtmasten RKDES veld 4 en 5	0	168	0	0	168
Kunstgras FC Aalsmeer veld 2	612	0	0	0	612
Kunstgras RKDES veld 2	664	0	52	0	715
Kunstgras FC Aalsmeer veld 3	612	0	0	0	612
Nieuwbouw Waterlelie, gebouw, terr. & v. inricht.	4.624	6.937	3.083	0	14.644
Nieuwbouw Waterlelie, installaties	2.861	4.291	1.907	0	9.059
Nieuwbouw Waterlelie, inventaris	168	251	112	0	531
LED verlichting sportverenigingen	0	0	0	150	150
Handbalveld naast RKDES	100	0	0	0	100

Bedrag x € 1.000	2026	2027	2028	2029	Totaal
04 Openbare ruimte	**17.451**	**10.128**	**4.498**	**1.655**	**34.362**
Begraafpark	291	0	0	0	291
Natuurlijk Begraafpark	222	0	0	0	222
Natuurlijk Begraafpark - brug/vlonder	58	0	0	0	58
Loopkoets	11	0	0	0	11
MPP 2.1 kunstwerken	715	155	155	0	1.025
MPP Civiele kunstwerken 100 jaar	715	155	155	0	1.025
MPP 2.1 wegen 25 jaar	2.788	3.928	1.078	0	7.793
MPP Verkeer en vervoer 25 jaar	2.788	3.928	1.078	0	7.793
MPP 2.1 wegen 50 jaar	9.464	3.470	570	0	13.504
MPP Verkeer en vervoer 50 jaar	9.464	3.470	570	0	13.504
MPP 5.7 spelen	230	230	230	0	690
MPP Spelen 15 jaar (begroting)	230	230	230	0	690
MPP 5.7 water	278	78	78	0	434
MPP Water 30 jaar (begroting)	278	78	78	0	434
MPP 7.2 riolering	3.298	1.880	2.000	1.655	8.833
MPP Riolering 50 jaar (begroting)	3.298	1.880	2.000	1.655	8.833
Rioolgemalen	387	387	387	0	1.160
Stelpost: Gemalen en drukriolering	387	387	387	0	1.160
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	**350**	**285**	**0**	**0**	**635**
IMVA Bluswatervoorzieningen	285	285	0	0	570
Overige investeringen	65	0	0	0	65
Ipads gemeenteraad 2026	65	0	0	0	65
Totaal	**33.010**	**28.591**	**12.576**	**2.991**	**77.168**

toelichtingen investeringen

Investeringen sportaccomodaties ESA
In de Kadernota 2025 zijn budgetten opgenomen voor de vervanging van een vijftal kunstgrasvelden bij FC Aalsmeer en RKDES. Bij het opstellen van de Kadernota 2026 is geconstateerd dat de eerder opgenomen kredieten daarvoor niet toereikend zijn als gevolg van prijsstijgingen. In de Kadernota heeft een bijstelling plaatsgevonden op basis van een eerste raming, waarbij is aangegeven dat een second opinion op deze prijzen is uitgevraagd bij een andere partij. Op basis van deze second opinion heeft een geringe prijsbijstelling plaatsgevonden van in totaal € 60.200 voor vijf kunstgrasvelden. Op basis van het geactualiseerde plan zijn tevens nieuwe investeringen toegevoegd, namelijk

- Kunstgrasveld VZOD veld 2 in 2027
- Dakafwerking van de Bloemhof in 2029
- Beachveld naast RKDES in 2029
- Kunstgrasveld VZOD veld 1 in 2029
- Kunststof toplaag en veldinrichting bij Atletiekvereniging Aalsmeer in 2029

De kapitaallasten zijn op basis van deze actualisatie bijgesteld.

4.3 Reserves en voorzieningen

Reserves en voorzieningen zijn van belang voor de financiële stabiliteit van de gemeente. Reserves worden daarbij aangehouden als buffer en om beleidsdoelen te financieren; voorzieningen zijn bestemd voor toekomstige verplichtingen en risico's waarvan de omvang of het moment van optreden al voorzienbaar is. Het is daarom belangrijk dat er sprake is van een goed inzicht in de reserves en voorzieningen en van een goede kaderstelling ten aanzien van reserves en voorzieningen. Het inzicht wordt verschaft via de P&C cyclus, o.a. in de Kadernota, begroting en de jaarstukken. Het beleidskader is de nota reserves en voorzieningen gemeente Aalsmeer 2023, die vastgesteld is op 8 juni 2023.

bedrag x € 1.000	Stand reserves 2026			
	1 jan	Toevoegingen	Onttrekkingen	31 dec
Algemene reserves				
Algemene reserve	39.776	0	1.365	41.141
Subtotaal	**39.776**	**0**	**1.365**	**41.141**
Bestemmingsreserves				
Afschrijvingskosten zwembad	12.589	0	-3.028	9.561
Duurzaamheidsfonds	87	0	-40	47
Egalisatie Sociaal Domein	356	0	-150	206
Handhaving eilanden Westeinderplassen	124	0	-124	0
Kunstzinnige verfraaiing	200	0	-50	150
Monumentenfonds	50	0	0	50
Onderhoud/instandh. onbebouwde buitenruimte	21.527	3.774	-3.580	21.720
Programmatische aanpak funderingsherstel	329	0	-156	173
Reserve Klimaatadaptatie	105	0	-40	65
Uiterweg	245	0	0	245
Veilig te stellen budgetten	80	12	-52	40
Voorlopige winsten grondexploitaties	6.593	1.653	0	8.245
Subtotaal	**42.286**	**5.438**	**-7.220**	**40.503**
Reserve dekking kapitaallasten				
Dekking kapitaallasten groen, water en recreatie	5.386	0	-251	5.135
Dekking kapitaallasten sportaccommodaties	505	3.028	0	3.533
Dekking kapitaallasten verkeer en vervoer	6.440	59	-281	6.218
Kapitaallasten Gebouwen	6.076	0	-465	5.611
Subtotaal	**18.406**	**3.088**	**-997**	**20.497**
Totaal	**100.468**	**8.525**	**-6.852**	**102.142**

bedrag x € 1.000	Stand voorzieningen 2026			
	1 jan	Toevoegingen	Onttrekkingen	31 dec
Overige voorzieningen				
Afkoop onderhoud begraafplaats	724	150	-93	781
Afvalstoffenheffing	2.332	375	-375	2.332
Begraafplaats Aalsmeer	7	22	-6	23
Beheer gebouwen	272	488	-291	469
Dubieuze debiteuren	151	0	0	151
Dubieuze debiteuren belastingen	79	0	0	79
Dubieuze debiteuren Sociaal domein	156	0	0	156
Facilitaire projecten	1.203	0	-155	1.047
Greenpark BV	2.170	0	0	2.170
Grondexploitatie en bouwgrond	7.251	137	-417	6.971
Voorziening pensioen ex wethouders	1.332	123	-20	1.435
Voorziening spaarverlof	33	0	0	33
Rioolheffing	650	124	57	832
Sportvelden	121	558	-1.183	-505
Uitgifte graven	923	153	-105	971
Vervanging riolering	1.968	539	0	2.507
Subtotaal	**19.372**	**2.669**	**-2.588**	**19.453**
Totaal	**19.372**	**2.669**	**-2.588**	**19.453**

Het eigen vermogen van de gemeente bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming volgend uit de jaarrekening. De reserves worden onderscheiden naar de algemene reserve en bestemmingsreserves.

Reservepositie
De totale reservepositie wordt per 1 januari 2026 geraamd op € 100,5 miljoen. Deze is te onderscheiden in algemene reserves van € 39,8 miljoen en bestemmingsreserves van € 60,7 miljoen. Aan het eind van dit hoofdstuk is het verloop van de reserve positie 2026-2029 weergegeven.

Algemene reserves
De algemene reserve bestaat uit middelen die niet aan een specifieke bestemming zijn gekoppeld. De mutatie in 2026 betreft behalve de mutatie van het geprognosticeerde resultaat ook de onttrekking aan de algemene reserve ten behoeve van de uitvoering van het College Uitvoeringsprogramma (€ 460.000, besluit raad 3 november 2022) en het amendement Schiphol uit de begrotingsraad 2025 (€ 50.000, besluit raad 7 november 2024).

Bestemmingsreserves
Reserves met een bepaalde bestemming zijn bestemmingsreserves. Motieven voor het instellen van bestemmingsreserves zijn onder andere een risicomotief, egalisatiemotief of spaarmotief.

De grootste reserves qua omvang per 1 januari 2026 zijn:

- Reserve onderhoud/instandhouding onbebouwde buitenruimte € 21,5 miljoen
- Reserves dekking kapitaallasten UP groen, water en recreatie en verkeer en vervoer € 5,4 miljoen
- Reserve voorlopige winsten grondexploitaties € 6,6 miljoen
- Reserve kapitaallasten gebouwen € 6,1 miljoen
- Reserve dekking kapitaallasten verkeer en vervoer € 6,4 miljoen

De reserve onderhoud/instandhouding onbebouwde buitenruimte is ingesteld om schommelingen en faseringen in de besteding van de beschikbare middelen voor het Meerjarenprojectplan Buitenruimte op te vangen. Er vindt een structurele dotatie plaats.

De reserve dekking kapitaallasten UP groen, water en recreatie en verkeer en vervoer zijn bestemd voor dekking van afschrijvingslasten van investeringen met maatschappelijk nut uit het oude meerjarenprojectenplan buitenruimte (verkeer en vervoer en groen, water, recreatie).

De reserve voorlopige winsten grondexploitatie is bestemd voor het reserveren van voorlopige winsten uit grondexploitaties tot het moment dat de grondexploitatie wordt afgesloten en de winst toegevoegd kan worden aan de algemene reserve.

De reserve kapitaallasten gebouwen is bestemd voor dekking van afschrijvingslasten van investeringen in gemeentelijke gebouwen (o.a. raadhuis Aalsmeer).

De reserve dekking kapitaallasten verkeer en vervoer is bestemd voor dekking van afschrijvingslasten van investeringen in verkeer en vervoer.

Voorzieningen
Voorzieningen zijn afgesplitste delen van het vermogen in verband met verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten, maar ook voor verplichtingen en verliezen waarvan de omvang onzeker is.

De grootste voorzieningen qua omvang per 1 januari 2026 zijn:
- Voorziening afvalstoffenheffing € 2,3 miljoen
- Voorziening vervanging riolering € 2,0 miljoen
- Voorziening facilitaire projecten € 1,2 miljoen
- Voorziening uitgifte graven € 0,9 miljoen

In de paragraaf lokale heffingen is ingegaan op de door het Rijk aangekondigde belastingverhoging op de afvalverwerking. Om die reden is de voorziening afvalstoffenheffing in het tariefvoorstel zodanig bepaald dat de voorziening voldoende buffer biedt om een deze kostenstijging met effect op het tarief af te kunnen toppen.

In dezelfde paragraaf is eveneens toegelicht dat in 2026 het gemeentelijke rioleringsplan wordt geactualiseerd. De minimale omvang van de egalisatievoorziening rioolheffing en de vervanging riolering wordt daarbij betrokken.

De voorziening voor facilitaire projecten is gevormd ter afdekking van verwachte verliezen op facilitaire projecten. Een toelichting op de mutaties is onderdeel van de jaarstukken op basis van de actualisatie van het MPG.

De gemeente ontvangt jaarlijks afkoopbedragen voor de verlenging van het grafrecht. De ontvangen afkoopsommen vormen een verplichting aan degene die de afkoopsom heeft betaald en moet door de gemeente aan het beheer worden besteed. De ontvangen bijdragen van derden voor afgekochte contracten worden gestort in de voorziening. Vrijval van de voorzieningen vindt plaats conform de looptijd van de contracten voor het jaarlijks beheer van de begraafplaats.

Voor de volgende voorzieningen geldt dat een eventuele mutatie jaarlijks bij het opstellen van de jaarstukken wordt bepaald:

- Dubieuze debiteuren
- Greenpark BV
- Spaarverlof

In onderstaande tabellen is de ontwikkeling meerjarig saldo van de reserves en voorzieningen opgenomen.

Stand reserves	Ultimo				
bedrag x € 1.000	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Algemene reserves					
Algemene reserve	39.776	41.141	40.738	39.503	37.143
Subtotaal	**39.776**	**41.141**	**40.738**	**39.503**	**37.143**
Bestemmingsreserves					
Aanpassing gemeentehuis	1	1	1	1	1
Afschrijvingskosten zwembad	12.589	9.561	5.018	3.000	2.850
Duurzaamheidsfonds	87	47	7	7	7
Egalisatie Sociaal Domein	356	206	206	206	206
Handhaving eilanden Westeinderplassen	124	0	0	0	0
Herinrichting VVA-terrein	1	1	1	1	1
Kunstzinnige verfraaiing	200	150	100	50	0
Monumentenfonds	50	50	50	50	50
Natuurlijk Begraafpark	0	0	12	38	79
Onderhoud/instandh. onbebouwde buitenruimte	21.527	21.720	22.032	21.894	21.727
Programmatische aanpak funderingsherstel	329	173	0	0	0
Rentelasten	0	0	0	0	0
Reserve Klimaatadaptatie	105	65	65	65	65
Uiterweg	245	245	245	245	245
Veilig te stellen budgetten	80	40	0	0	0
Voorlopige winsten grondexploitaties	6.593	8.245	8.321	8.321	8.321
Subtotaal	**42.286**	**40.504**	**36.057**	**33.877**	**33.550**
Reserve dekking kapitaallasten					
Dekking kapitaallasten groen, water en recreatie	5.386	5.135	4.884	4.633	4.382
dekking kapitaallasten sportaccommodaties	505	3.533	8.076	10.095	9.562
Dekking kapitaallasten verkeer en vervoer	6.440	6.218	5.996	5.773	5.549
Kapitaallasten Gebouwen	6.076	5.611	5.098	4.634	4.203
Subtotaal	**18.406**	**20.497**	**24.054**	**25.135**	**23.697**
Totaal	**100.469**	**102.142**	**100.850**	**98.515**	**94.389**

Stand voorzieningen	Ultimo				
bedrag x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029
Voorz.: Correctie debiteuren					
Dubieuze debiteuren	151	151	151	151	151
Dubieuze debiteuren belastingen	79	79	79	79	79
Dubieuze debiteuren Sociaal domein	156	156	156	156	156
Subtotaal	**386**	**386**	**386**	**386**	**386**
Overige voorzieningen					
Afkoop onderhoud begraafplaats	724	781	837	894	950
Afvalstoffenheffing	2.332	2.332	2.332	2.332	2.332
Begraafplaats Aalsmeer	7	23	46	69	94
Beheer gebouwen	272	469	742	818	894
Facilitaire projecten	1.203	1.047	2	2	2
Greenpark BV	2.170	2.170	2.170	2.170	2.170
KOA Voorziening pensioen ex wethouders	1.332	1.435	1.538	1.641	1.744
KOA Voorziening spaarverlof	33	33	33	33	33
KOA Voorziening wachtgeld politieke ambtsdragers	0	0	0	0	0
Rioolheffing	650	832	966	1.068	1.156
Sportvelden	121	-505	-425	-171	-245
Uitgifte graven	923	971	1.760	2.534	3.294
Subtotaal	**9.767**	**9.588**	**10.000**	**11.390**	**12.424**
Voorz.: Vervangingsinvestering riolering					
Vervanging riolering	1.968	2.507	3.047	3.586	4.126
Subtotaal	**1.968**	**2.507**	**3.047**	**3.586**	**4.126**
Voorziening grondexploitatie: corr op ohw					
Grondexploitatie en bouwgrond	7.251	6.971	7.005	7.142	7.279
Subtotaal	**7.251**	**6.971**	**7.005**	**7.142**	**7.279**
Totaal	**19.372**	**19.453**	**20.439**	**22.505**	**24.215**

Toelichting ontwikkeling meerjarig saldo van de reserves en voorzieningen
Op basis van uitvoeringsplannen en beleidsnota's is een raming gemaakt van het verloop van de bestemmingsreserves en voorzieningen. Hierna worden de grootste mutaties in de reserves toegelicht.

Algemene reserve
Het meerjarig begrotingssaldo wordt toegevoegd of onttrokken aan de algemene reserve.

Afschrijvingskosten zwembad
Deze bestemmingsreserve is gevormd om (een gedeelte van) de afschrijvingskosten van het nieuwe zwembad te dekken. Besluitvorming over deze reserve heeft plaatsgevonden op 12 december 2024. Gedurende de bouw van het zwembad wordt naar voortgang van de realisatie de beschikbaar gestelde middelen aan de reserve Dekking kapitaallasten sportaccommodaties.

Reserve onderhoud/instandhouding onbebouwde buitenruimte
Besluitvorming over de meerjarige toevoegingen en onttrekkingen heeft plaatsgevonden in de raadsvergadering van 3 juli 2025 met het besluit over het Meerjarenprojecten plan Buitenruimte (MPP).

Reserve dekking kapitaallasten UP verkeer en vervoer en Reserve dekking kapitaallasten UP Groen, water en recreatie
De afschrijvingslasten van investeringen in de openbare ruimte inzake Uitvoeringsplan verkeer en vervoer, groen, water en recreaties worden gedekt door de onttrekking uit de reserve.

Voorlopige winsten grondexploitaties
Uit de notitie van de commissie BBV van maart 2018 volgt dat het verplicht is om winst te nemen op grondexploitaties op basis van de POC-methode (Percentage Of Completion). Hierdoor wordt er al winst genomen op nog niet afgesloten grondexploitaties. Aangezien het hierbij om inschattingen gaat die ook anders kunnen uitpakken, worden voorgeschreven tussentijdse winstnemingen vanuit het voorzichtigheidsbeginsel gestort in de reserve voorlopige winsten grondexploitaties. Nadat een grondexploitatie is afgerond, worden eerder gestorte winstnemingen overgeheveld van de reserve voorlopige winsten grondexploitaties naar de algemene reserve. Een toelichting op de mutaties is opgenomen in de paragraaf Grondbeleid van deze programmabegroting.

Voor een toelichting op de belangrijkste mutaties in het meerjarig verloop van de voorzieningen wordt verwezen naar de toelichting onder de tabel met het verloop 2026.
De mutatie op de voorziening uitgifte graven is het gevolg van het besluit van de aanleg van de Natuurbegraafplaats, zie de Kadernota 2026. Het negatieve verloop van de voorziening sportvelden is het gevolg van een nog niet verwerkte éénmalige storting die onderdeel is van de 2e bestuursrapportage 2025.

4.4 Meerjarenraming per programma

In onderstaand overzicht zijn per programma en gespecificeerd per taakveld, de lasten, baten en het saldo voor de jaren 2026 tot en met 2029 opgenomen.

Programma/ taakveld	Begroting 2026			Meerjarenbegroting		
bedrag x € 1.000	Lasten	Baten	Saldo	2027	2028	2029
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4.010	548	-3.462	-3.408	-2.974	-2.974
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	754	0	-754	-754	-754	-754
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	1.691	0	-1.691	-1.670	-1.645	-1.645
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	1.203	0	-1.203	-1.203	-1.074	-1.074
6.3 Inkomensregelingen	8.972	6.737	-2.235	-2.235	-2.235	-2.235
6.4 WSW en beschut werk	766	0	-766	-771	-734	-685
6.5 Arbeidsparticipatie	641	0	-641	-644	-648	-650
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	1.571	23	-1.548	-1.548	-1.548	-1.548
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	2.699	175	-2.524	-2.407	-2.366	-2.366
6.712 Begeleiding (Wmo)	1.611	0	-1.611	-1.580	-1.562	-1.562
6.713 Dagbesteding (Wmo)	1.297	0	-1.297	-1.239	-1.195	-1.195
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	7.044	0	-7.044	-7.044	-6.574	-6.574
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	312	0	-312	-312	-312	-312
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	1.836	0	-1.836	-1.836	-1.836	-1.836
6.791 PGB Wmo	190	0	-190	-183	-180	-180
6.792 PGB Jeugd	200	0	-200	-200	-200	-200
6.811 Beschermd Wonen (Wmo)	16	0	-16	0	0	0
6.821 Jeugdbescherming	539	0	-539	-539	-539	-539
6.822 Jeugdreclassering	141	0	-141	-141	-141	-141
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	459	0	-459	-459	-459	-459
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	427	0	-427	-427	-427	-427
7.1 Volksgezondheid	1.733	122	-1.611	-1.611	-1.611	-1.611
01 Sociaal domein	**38.111**	**7.605**	**-30.505**	**-30.209**	**-29.013**	**-28.966**
4.2 Onderwijshuisvesting	1.624	451	-1.174	-1.098	-943	-1.296
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.832	555	-1.278	-1.278	-1.278	-1.278
5.1 Sportbeleid en activering	2.134	170	-1.964	-1.844	-1.844	-1.844
5.2 Sportaccommodaties	1.958	1.006	-952	-1.166	-1.141	-2.117
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	485	0	-485	-437	-437	-437
5.4 Musea	169	0	-169	-169	-169	-169
5.5 Cultureel erfgoed	176	0	-176	-176	-176	-176
5.6 Media	752	32	-720	-620	-620	-620

Programma/ taakveld	Begroting 2026			Meerjarenbegroting		
bedrag x € 1.000	Lasten	Baten	Saldo	2027	2028	2029
02 Onderwijs en ontplooiing	**9.130**	**2.213**	**-6.917**	**-6.787**	**-6.608**	**-7.936**
3.1 Economische ontwikkeling	236	0	-236	-236	-236	-236
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	343	78	-265	-265	-265	-265
3.4 Economische promotie	126	1.508	1.383	1.383	1.783	1.783
03 Economie en duurzaamheid	**704**	**1.586**	**882**	**882**	**1.282**	**1.282**
2.1 Verkeer en vervoer	8.315	250	-8.065	-7.874	-8.170	-8.226
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	5.440	92	-5.348	-4.874	-4.847	-4.865
7.2 Riolering	2.635	3.344	708	709	710	710
7.3 Afval	4.172	5.371	1.200	1.200	1.198	1.198
7.4 Milieubeheer	2.223	751	-1.473	-1.557	-1.517	-1.517
7.5 Begraafplaatsen	783	580	-203	-189	-175	-161
04 Openbare ruimte	**23.568**	**10.387**	**-13.181**	**-12.585**	**-12.800**	**-12.861**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	2.361	1.536	-825	-1.622	-774	-727
2.2 Parkeren	48	26	-22	-22	-22	-22
2.5 Openbaar vervoer	39	0	-39	-39	-39	-39
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	7.672	7.672	0	0	0	0
8.1 Ruimte en leefomgeving	2.326	1.809	-517	-883	-1.042	-1.042
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	6.520	8.036	1.516	-62	-137	-137
8.3 Wonen en bouwen	2.455	913	-1.542	-1.403	-1.230	-1.230
05 Ruimtelijke ontwikkeling	**21.421**	**19.992**	**-1.429**	**-4.031**	**-3.243**	**-3.197**
0.1 Bestuur	2.768	0	-2.768	-2.629	-2.628	-2.628
0.2 Burgerzaken	1.803	932	-871	-853	-867	-873
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.899	0	-1.899	-2.413	-2.418	-2.418
1.2 Openbare orde en veiligheid	2.404	16	-2.387	-2.332	-2.332	-2.332
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	**8.873**	**948**	**-7.925**	**-8.226**	**-8.245**	**-8.251**
0.4 Ondersteuning organisatie	10.827	0	-10.827	-10.103	-10.103	-10.103
07 Overhead	**10.827**	**0**	**-10.827**	**-10.103**	**-10.103**	**-10.103**
0.5 Treasury	114	644	530	131	-516	-1.328
0.61 OZB Woningen	525	6.926	6.401	6.401	6.401	6.401
0.62 OZB Niet woningen	168	9.126	8.957	9.064	9.170	9.170
0.64 Belastingen overig	35	222	186	161	186	186
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0	57.886	57.886	59.203	59.832	62.060
0.8 Overige baten en lasten	2.178	-205	-2.384	-5.192	-8.678	-10.584
08 Algemene dekkingsmiddelen	**3.021**	**74.598**	**71.576**	**69.767**	**66.395**	**65.905**
Saldo voor bestemming	**115.655**	**117.328**	**1.674**	**-1.292**	**-2.335**	**-4.126**

Programma/ taakveld	Begroting 2026			Meerjarenbegroting		
bedrag x € 1.000	Lasten	Baten	Saldo	2027	2028	2029
Mutatie reserves	8.525	8.727	202	1.689	1.100	1.975
Saldo na bestemming	124.180	126.055	1.875	397	-1.235	-2.151

5. Bijlagen

5.1 Verplichte beleidsindicatoren BBV inclusief toelichting

Met de wijziging van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) van 5 maart 2016 (Stb. 101) zijn gemeenten voortaan gehouden om in de programma's in de begroting en in het jaarverslag, de maatschappelijke effecten die met de verschillende programma's worden beoogd of gerealiseerd, toe te lichten aan de hand van beleidsindicatoren.

Deze indicatoren dragen bij om de begroting en jaarverslagen beleidsmatiger te maken, zodat raadsleden op de belangrijke momenten in een beleidscyclus zich een beeld kunnen vormen over behaalde beleidsresultaten en te behalen beleidsresultaten. Omdat het wenselijk is de resultaten van gemeenten te kunnen vergelijken worden de indicatoren die ten minste moeten worden gebruikt, opgenomen in een bijlage bij een ministeriële regeling.

Indien gemeenten daarnaast nog gebruik willen maken van andere indicatoren staat het hen vrij die naast de verplichte indicatoren in de programma's en programmaverantwoording op te nemen.

Actuele BBV indicatoren, een nadere toelichting op de indicator en de oorspronkelijke bron zijn te vinden op de (VNG) website:
https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/?short=gol4x

Conform de gemaakte afspraken rapporteren we over de indicatoren volgend uit de strategienota Sociaal Domein 2024-2027 alleen in de jaarstukken.

Programma 1 Sociaal domein

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Cliënten met een maatwerk-arrangement Wmo per 10.000 inwoners			540	
Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners	132,3	132,3	146,3	
Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners 15-64 jr	81,3	81,3	96,9	
% Kinderen (tot 18 jaar) in uitkeringsgezin	3%	3%		
% Werkloze jongeren (16-22 jr)	1%	1%		
% Jongeren met jeugdhulp (van alle jongeren tot 18 jaar)	13,6%	13,6%	13,0%	
% Jongeren met jeugdbescherming (van alle jongeren tot 18 jaar)	0,5%	0,5%	0,6%	
Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren 12-17 jaar	3	3		
% Jongeren (12-21 jaar) met een delict voor de rechter	1%	1%		
% Jongeren (12-22 jaar) met jeugdreclassering van alle jongeren	0,2%	0,2%		

Programma 2 Onderwijs en ontplooiing

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
% Niet-sporters	41,1%	43,9%		
Absoluut verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen	0,0	0,0		
Relatief verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen	18	18		
% Voortijdig schoolverlaters (vsv-ers) totaal	1,9%	1,9%		

Programma 3 Economie en duurzaamheid

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inwoners 15-64 jaar	180,9	180,9		
Banen per 1.000 inwoners 15-64 jaar	805,3	805,3		
% Netto arbeidsparticipatie	77,1%	77,1%	78,5%	
% Functiemenging	55,7%	55,7%		
% Hernieuwbare elektriciteit	17,3%	17,9%		

Programma 4 Openbare ruimte

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Omvang huishoudelijk restafval (kg per inwoner)	170	170		

Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Gemiddelde WOZ waarde woningen (x€1.000)	427	427	491	
Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen	7,0	7,0		

Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Diefstallen uit woning per 1.000 inwoners	0,8	0,8		
Winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	0,9	0,9		
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	3,5	3,5		
Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners	4,2	4,2		
% Demografische druk	73,5%	73,5%	71,9%	
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishoudens (in euro's)	854	854	1.015	
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens (in euro's)	920	920	1.089	

Programma 7 Overhead

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Formatie (FTE) per 1.000 inwoners	0,0007	0,0007	0,0007	
Bezetting (FTE) per 1.000 inwoners	0,0007	0,0007	0,0007	
Apparaatskosten per inwoner (€)	286	286	350	
Kosten inhuur externen als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen.	12%	12	40,2%	
Overhead (% van de totale lasten)	8,2%	8,2	10,95%	
Aantal inwoners per 1 januari	32.451	32.451	33.311	

5.2 Kaderstellende nota's

(geen verordeningen, specifieke beleidsregels, financiële stukken en omgevingsplannen)

Progr. /Thema	Titel	Jaar vaststelling
1	**Programma 1 Sociaal Domein**	
1.1	Strategienota Sociaal Domein 2024-2027 'Omzien naar elkaar, verbinden en versterken'	2023
1.1	Beleidsprogramma Aanpak Daklоosheid 2021-2025 Een nieuwe start - samen op weg naar perspectief	2022
1.1	Kadernota Veranderopgave inburgering (VOI) Aalsmeer	2021
1.2	Beleidsplan Schuldhulpverlening 2025-2028 'Van stress naar kracht: integrale schuldhulpverlening in Aalsmeer'	2025
1.4	Participatievisie Aalsmeer 2024	2024
1.4	Nota Samen participeren in de fysieke leefomgeving.	2023
2	**Programma 2 Onderwijs en ontplooiing**	
2.2	Integraal Huisvestingsplan onderwijs Aalsmeer 2024-2039	2024
2.4	Bibliotheekvisie Aalsmeer 'Op weg naar een moderne, toekomstbestendige bibliotheek'	2024
2.4	Kerkenvisie Aalsmeer	2023
2.3	Strategienota Sociaal Domein 2024-2027	2023
2.4	Kadernota Aalsmeerse lokale omroep	2016
3	**Programma 3 Economie en Duurzaamheid**	
3.1	Evenementenvisie Aalsmeer 2025 'Evenementen maken we samen!'	2025
3.1	Strategie Werklocaties Aalsmeer	2021
3.1	Standplaatsenbeleid Aalsmeer	2021
3.1	Agenda Economie en Recreatie en Toerisme Aalsmeer	2019
3.1	Detailhandelsnota Aalsmeer	2017
3.1	Kadernota Horecabeleid Aalsmeer 2016-2020	2016
3.3	Masterplan Energie	2025
3.3	Nota Bodembeheer versie Aalsmeer	2023
3.3	Regionale energie strategie Noord-Holland Zuid	2020
3.3	Regionale Nota bodembeheer regio Amstelland en Meerlanden	2020
3.3	Nota Bodembeheer AA DUO	2020
3.3	Duurzaamheidsbeleid Aalsmeer: keuze voor een ondernemende en duurzame gemeente	2016
4	**Programma 4 Openbare ruimte**	
4.1	Bomenplan Aalsmeer 2021	2021
4.1	Beeldkwaliteitsplan Beheer en Onderhoud 2015	2015
4.2	Agenda en actieplan klimaatadaptatie Aalsmeer	2021

4.2	Gemeentelijk Rioleringsplan Aalsmeer 2021-2026	2021
4.2	Nota Wegen Aalsmeer 2019-2022	2019
4.2	Kadernota Uitvoeringsprogramma verkeer Aalsmeer-Kudelstaart 2017-2019	2017
4.2	Kadernota Parkeernormen Aalsmeer 2016	2016
4.2	Verlichtingsplan Aalsmeer 2015	2014
4.3	Van afval naar grondstoffenbeleid 2021-2025	2021
5	**Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling**	
5.1	Geluidbeleid bij nieuwe ontwikkelingen	2025
5.1	Gebiedsvisie Kudelstaart	2025
5.1	Paraplubestemmingsplan Archeologie en Cultuurhistorie Aalsmeer 2024	2024
5.1	Procesnotitie programma arbeidsmigranten 2024-2027	2024
5.1	Paraplubestemmingsplan datacenter Aalsmeer	2023
5.1	Nota "Samen participeren in de Fysieke leefomgeving"	2023
5.1	MRA Verstedelijkingsconcept versie 3	2022
5.1	Paraplubestemmingsplan Kamerverhuurbedrijf Aalsmeer	2021
5.1	Welstandsnota 2021	2021
5.1	Nota Kostenverhaal Bovenwijkse Voorzieningen Aalsmeer 2020	2021
5.1	Ontwikkelvisie Tuinieren buiten de kaders	2020
5.1	Ruimtelijke kaders zonne-energie Aalsmeer	2020
5.1	Structuurvisie tussen de linten	2020
5.1	Structuurvisie Bovenlanden - Oosteinderweg	2020
5.1	Beeldkwaliteitsplan Aalsmeer dorp	2019
5.1	Ruimtelijk raamwerk Aalsmeer Oost	2019
5.1	Centrumvisie Aalsmeer	2019
5.1	Kadernota Huisvesting arbeidsmigranten 2018	2018
5.1	Uitvoeringsprogramma Groene As Aalsmeer	2011
5.1	Kadernota Gebiedsvisie	2009
5.3	Strategiebepaling gemeente Aalsmeer inzake luchthaven Schiphol	2024
5.4	Woonwelzijnzorgvisie	2025
5.4	Woonvisie 2024-2030	2024
5.4	Woonagenda Aalsmeer 2020	2019
5.5	Verkeerscirculatieplan Aalsmeer 2025	2025
5.5	Mobiliteitsagenda Aalsmeer	2022
5.6	Nota gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022	2022
5.6	Nota grondbeleid Aalsmeer	2020
6	**Programma 6 Bestuur bevolking en veiligheid**	
6.1	Integraal veiligheidsplan 2025-2026	2025
6.1	Kadernota tijdelijke huisvesting arbeidsmigranten	2018
6.1	Evenementenbeleid Aalsmeer	2016
6.1	Horecanota en uitvoeringskader horeca	2016

7	**Programma 7 Bedrijfsvoering**	
7.1	Nota verbonden partijen Aalsmeer 2023	2023
7.1	Nota vaste activa	2023
7.1	Nota Reserves en Voorzieningen en risicobeleid 2023	2023
7.1	Nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing gemeente Aalsmeer 2023	2023
8	**Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen**	
8.1	Treasurystatuut 2023	2023

5.3 Subsidieoverzicht

Het subsidieoverzicht geeft inzicht welke budgetten voor gesubsidieerde activiteiten in de begroting zijn gereserveerd. De daadwerkelijke subsidie wordt bepaald in de subsidieverordening op basis van de aanvraag van de gesubsidieerde instelling. Aan dit overzicht kunnen in die zin geen rechten worden ontleend. Er kan gedurende het jaar besloten worden de activiteit op andere wijze dan met het verstrekken van een subsidie tot stand te brengen.

Deze bijlage bevat een overzicht van subsidies per programma met een totaalvolume van € 6,224 miljoen.

Subsidies programma 1 Sociaal domein

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2026**
1	**6.1 Samenkracht en burgerparticipatie**			
	Adviesraad Sociaal Domein	Vanuit ervaringsdeskundigheid bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het minimabeleid, schuldhulpverlening, Wmo, jeugd en jeugdhulpverlening.	Uitvoering geven aan de Verordening Adviesraad Sociaal Domein gemeente Aalsmeer 2017.	36
	Diverse wijkoverleggen	Bewonersinitiatieven in het kader van het versterken sociale samenhang.	Versterken van de sociale samenhang.	18
	Mantelzorg & Meer	Ondersteuning mantelzorgers.	Mantelzorgers krijgen waar nodig en gewenst op tijd voldoende ondersteuning.	94
	Diverse instellingen	Het opzetten en uitvoeren van vrij toegankelijke dagstructureringsactiviteiten.	Bieden van dagstructurering als algemene voorziening in wijken voor kwetsbare inwoners.	191
	Diverse instellingen	Activiteiten op het gebied van bemoeizorg en depressie-preventie, aanpak alcohol en drugsgebruik.	Verminderen alcohol en drugsgebruik en het toewerken naar een sluitende aanpak voor inwoners met onbegrepen gedrag.	140
	Zorggroep Aelsmeer	De subsidie wordt verleend voor de kosten van de coördinatie van de maaltijdvoorziening.	Door deze subsidie beschikken kwetsbare inwoners van Aalsmeer over een kwalitatief hoogwaardige maaltijdvoorziening.	26
	Paramedisch Adviescentrum Aalsmeer	Het geven van cursussen i.v.m. valpreventie.	Bijdragen aan het voorkomen van valincidenten.	15
	De Schakel Vrijetijdsvereniging, Stichting De Aanloop, Stichting De Vrijbuiter en Stichting SAM	Ondersteuning vrijetijdsbesteding verstandelijk gehandicapten.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	12
	Stichting Participe Amstelland	Werven, bemiddeling en training vrijwilligers /gespecialiseerde vrijwilligersketen: coördinatie (gespecialiseerde) vrijwilligersinzet ten behoeve van burgers.	Ondersteuning van vrijwillige inzet: beperkingen van mensen compenseren door oplossingen dicht bij de inwoner te ondersteunen, waarbij de inwoner zelf en de sociale omgeving een zo groot mogelijke rol speelt. Tevens ondersteuning en bevorderen participatie.	146
	Bewonersinitiatieven	Bewonersinitiatieven in het kader van het versterken sociale samenhang.	Versterken van de sociale samenhang.	14
	Stichting Participe Amstelland	Ten behoeve van de buurtverbinder welzijn.	Sterke wijken waarin bewoners zelfredzaam zijn.	88
	De Binding	D.m.v. een beroepskracht uitvoering geven aan de ondersteuning van vrijwilligers welke de kindervakantieweek, de Bindingkampen en het Bindings Eigen Activiteiten Unit (BEAU) organiseren.	Activiteiten dragen bij aan zelfredzaamheid en zelfontplooiing van kinderen en jeugdigen doordat zij meedoen aan de activiteiten en/of zelf vrijwilliger zijn. Hiernaast dragen de activiteiten bij aan de sociale samenhang in de gemeente.	12

	Gro-up Buurtwerk	Uitvoering geven aan het tiener- en jongerenwerk en de combinatiefunctie Welzijn	Talent- en krachtgericht jongerenwerk om bij te dragen aan een veerkrachtige buurt, waar het goed opgroeien is en iedereen participeert op zijn of haar eigen manier. Het zelf organiserend vermogen van jongeren wordt versterkt, gericht op het verbeteren van de sociaal maatschappelijke positie (school/werk/toekomst) en hun persoonlijke positie.	473
	Cultuurpunt Aalsmeer en Team Sportservice Aalsmeer	Uitvoering geven aan de Buurtsportcoach en Combinatiefunctie Cultuur en Sport.	Kennismaking met diverse sporten, kunst en cultuur. Talentontwikkeling van kinderen en jongeren. Stimuleren van een gezonde leefstijl (zowel fysiek als psychische gesteldheid).	104
	Aalsmeerse scoutingverenigingen.	Accommodatie en scoutingactiviteiten voor Aalsmeerse jeugdleden.	Vrijetijdsaanbod voor de jeugd.	4
	Stichting Vluchtelingenwerk Amstelland	Het verzorgen van de eerste opvang en het geven van maatschappelijke begeleiding bij het inburgeringsproces.	Maatschappelijke integratie.	93
	6.2 Wijkteams			
	Stichting Humanitas	Home-Start biedt ouders/ verzorgers ondersteuning bij de opvoeding van hun kinderen. Getrainde vrijwilligers bieden een luisterend oor of praktische hulp.	Preventieve jeugdzorg ter bevordering van de veiligheid en gezondheid van jeugdigen en gezinnen en ter voorkoming van het verergeren van bestaande problematiek.	19
	Diverse instellingen	Home-Start is er voor gezinnen met kinderen van 0 t/m 14 jaar.	Het aanbieden van tienerdisco`s.	10
	Team Sportservice Aalsmeer	Uitvoering JOGG-Aalsmeer.	Uitvoering geven aan het plan van aanpak JOGG-Aalsmeer.	21
	Stichting Buurtgezinnen	Gezinnen die overbelast zijn (vraaggezinnen) worden gekoppeld aan gezinnen in de buurt die ondersteuning willen geven (steungezinnen).	Zorgt ervoor dat ouders weer op adem kunnen komen en kinderen zich positief kunnen blijven ontwikkelen.	58
	Diverse organisaties	Inzet vindt plaats op diverse preventieve maatschappelijke jeugdinitiatieven, waaronder het toekomstgericht netwerkplan waarbij het eigen netwerk wordt betrokken bij hulpvragen, vroeghulp, begeleiding bij scheiding, mentale gezondheid en ondersteuning voor KOPP/KOV-kinderen.	Het versterken van de veerkracht en het welzijn van jeugdigen door inzet op vroegsignalering en preventieve ondersteuning bij opgroei- en opvoedvragen.	150
	6.3 Minimaregelingen			
	Humanitas	Thuisadministratie en financieel café	Bieden van hulp bij de thuisadministratie door vrijwilligers aan inwoners met geldzorgen en faciliteren openstelling van de financiële cafés	51
	totaal programma 1 Sociaal domein			**1.773**

bedrag x € 1.000

Subsidies programma 2 Onderwijs en ontplooiing

pr.	Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	2026
2	**4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken**			
	Stichting Participe Amstelland	Faciliteren Taalpunt, Communicatie, en ondersteuning vrijwilligers.		8
	Stichting Participe Amstelland	Voorlees Expres.	Laaggeletterdheid bestrijden en vrijwilligers behouden door waardering te laten blijken.	11

pr.	Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	2026
	Stichting Participe Amstelland	Coördinatie Taalhuis, waaronder het werven en begeleiden van laaggeletterden en vrijwilligers.	Laaggeletterdheid bestrijden en de sociale samenhang bevorderen door uitwisseling tussen burgers op het gebied van de Nederlandse taal.	23
	Stichting Technet Amstel en Venen	Techniek Driedaagse.	Versterken techniekonderwijs.	13
	Stichting 1801	Preventieve logopedie op Aalsmeerse kinderopvanginstellingen en bij de spreekuren JGZ.	Vroegtijdige onderkenning van problematiek in de spraak-taalontwikkeling van jonge kinderen ter voorkoming van onderwijsachterstanden.	40
	Partou BV , FloreoKids, Stichting Kinderopvang Solidoe	Kwaliteitskader / ouderbetrokkenheid.	Bestrijden onderwijsachterstanden.	25
	Partou BV , FloreoKids, Stichting Kinderopvang Solidoe, Kindkoers BV	Kindplaatsen voor peuterarrangementen / voorschoolse educatie, inzet op verstreking kwaliteit van het aanbod en ouderbetrokkenheid.	Bestrijden onderwijsachterstanden.	612
	5.1 Sportbeleid en activering			
	Diverse (sport) organisaties	Vormen van Sportstimulering in Aalsmeer.	Sportstimulering van diverse doelgroepen, verenigingsadvisering, regiefunctie Sport.	163
	Team Sportservice Aalsmeer / Samenwerkingsverband aangepast sporten regio Amstelland.	Activiteiten ter ondersteuning van individuele sporters met een beperking en sportverenigingen in een regionaal samenwerkingsverband.	Blijven voldoen aan de vraag naar informatie, advies, (persoonlijke) begeleiding en ondersteuning van (potentiële) sporters met een beperking en (valide) sportverenigingen die een aangepast sportaanbod (willen) bieden.	8
	Diverse (sport)organisaties	Bijdrage in de organisatie van een topsportevenement en talentontwikkeling.	Stimuleren dat er topsportevenementen in Aalsmeer worden georganiseerd en talentontwikkeling van sporttalenten in de middelbare schoolperiode.	18
	Sportparticipatie algemeen	Activiteiten ter ondersteuning van inwoners.	Inwoners en maatschappelijke organisatie stimuleren om extra activiteiten te organiseren binnen het domein sport en bewegen.	13
	Aalsmeerse sportverenigingen	Schoolsporttoernooien.	Brede sportdeelname voor de Aalsmeerse schooljeugd.	13
	ESA BV	Beheer en exploitatie van alle gemeentelijke binnen- en buitensportaccommodaties en bijdrage in verlaagde zaalhuur voor Aalsmeerse sportverenigingen.	Op een efficiënte, effectieve en duurzaam, kwalitatief goede wijze uitvoeren van het beheer en de exploitatie van de binnen- en buitensportaccommodaties.	1.842
	Diverse (sport)organisaties en inwoners	Activiteiten georganiseerd door inwoners en organisaties.	Op een laagdrempelige wijze subsidie verlenen aan sportieve initiatieven georganiseerd door de gemeenschap.	18
	Team Sportservice Aalsmeer en Cultuurpunt Aalsmeer	Activiteiten georganiseerd ter ondersteuning van inwoners.	Het stimuleren van gezondheid, sport- en beweegdeelname, cultuurparticipatie en het versterken van de sociale basis van inwoners.	152
	5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie			
	Diverse aanvragers en organisaties, waaronder Platform C, Cultuurpunt Aalsmeer en Stichting De Werkschuit	Cultuureducatie.	Bevorderen cultuureducatie in het onderwijs, het toegankelijk maken van cultuurdeelname, het versterken van het culturele klimaat, verenigingsadvisering en regievoering op cultuur.	200
	Diverse aanvragers en organisaties, waaronder Stichting 4 en 5 mei Aalsmeer	Activiteiten gericht op herdenken van de oorlog en vieren vrijheid.	Bevorderen van erkenning en waardering van veteranen en het bevorderen van historisch besef van huidige en toekomstige generaties.	13
	Diverse aanvragers en organisaties, waaronder Stichting Kunst en Cultuur Aalsmeer en Stichting N201 Aalsmeer.	Podiumkunsten	Bevorderen van actieve en passieve cultuurdeelname, het inzetten van kunst en cultuur als middel tot sociale samenhang en het versterken van het culturele klimaat.	71
	Diverse aanvragers	Innovatie	Versterken van het culturele klimaat en bevorderen cultuurdeelname.	9
	Diverse aanvragers en organisaties, waaronder Aalsmeer's Harmonie en Christelijke muziekvereniging Sursum Corda.	Amateurkunst	Bevorderen van actieve en passieve cultuurdeelname, het inzetten van kunst en cultuur als middel tot sociale samenhang en het versterken van het culturele klimaat.	30
	5.4 Musea			

pr.	Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	2026
	Diverse aanvragers, waaronder Historische Tuin Aalsmeer	Musea	Behoud van cultureel erfgoed en het in stand houden van museumfuncties binnen de gemeente.	169
	5.5 Cultureel erfgoed			
	Aanvragen ten behoeve van beheer en onderhoud van Aalsmeerse monumenten, in opdracht van de gemeente, obv de Erfgoedverordening.	Instandhouding (onderhoud en restauratie) van het gemeentelijk monument.	Monumentenzorg.	32
	Eigenaren van gemeentelijke monumenten.	Instandhouding (onderhoud en restauratie) van het gemeentelijk monument.	Financiële compensatie in de instandhouding van de kosten voor monumenten.	37
	5.6 Media			
	Stichting Amstelland Bibliotheken	Bibliotheek	Het in stand houden van de kernfuncties van een basisbibliotheek met een ruime openstelling en een interactieve website. Laagdrempelige en deskundige toegang tot alle bronnen van kennis, cultuur en literatuur en het stimuleren van educatieve ontmoetingen op het gebied van taal en mediawijsheid en het bijdragen aan redzaamheid van burgers in de informatiemaatschappij.	592
	Stichting Amstelland Bibliotheken	Informatiepunt Digitale Overheid (IDO).	Het realiseren van een laagdrempelig hulppunt waar inwoners terecht kunnen voor digitale vraagstukken.	32
	Stichting Lokale Omroep Aalsmeer	Lokale media	Uitvoering geven aan de zorgplicht voor de bekostiging van de lokale omroep volgens de mediawet en bevorderen vernieuwing bij de lokale omroep om relevantie te behouden.	28
	totaal programma 2 Onderwijs en ontplooiing			**4.169**

Subsidies programma 3 Economie en duurzaamheid

pr.	Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	2026
3	**3.1 Economische ontwikkelingen**			
	Stichting Ophelialaan Vooruit	Feestdagenacties, boodschappen actie en andere promotionele activiteiten.	Aantrekkelijker maken van het winkelgebied Ophelialaan.	26
	Stichting Ondernemingsfonds Meer Aalsmeer	Sinterklaas, kerstactie e.a. feestdagenacties, geraniums, verlichting, bandjesavond, diverse markten en festivals.	Behouden en versterken van het centrum van Aalsmeer als winkelgebied.	87
	3.4 Economische promotie			
	Diverse instellingen en organisaties	Evenementen en activiteiten, waarbij de thema's bloemen, water, wandelen en fietsen nadrukkelijk een rol spelen.	Het promoten van Aalsmeer op basis van de thema's bloemen, water, wandelen en fietsen (Visit Aalsmeer en social media), waardoor meer naamsbekendheid wordt gegenereerd voor Aalsmeer en de voorkeurspositie van Aalsmeer op het gebied van toerisme en recreatie toeneemt en het aantal bezoekers aan Aalsmeer stijgt.	21
	Totaal programma 3 Economie en Duurzaamheid			**133**

bedrag x € 1.000

Subsidies programma 4 Openbare ruimte

pr.	Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	2026
4	**5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie**			
	Stichting Kinderboerderij Aalsmeer	Natuur- en Milieueducatie op Kinderboerderij Boerenvreugd verzorgd door Stichting Boerenvreugd en Stichting Ons Tweede Thuis.	Het aanbieden van onderwijslessen en tentoonstellingen op de kinderboerderij.	30
	Stichting de Bovenlanden Aalsmeer	Ondersteuning in de huisvestingskosten.	Behoud en verbetering van natuur en cultuur waarden in de Bovenlanden. Hiermee wordt een bijdrage verleend uit de doelen van de Groenvisie.	6
	totaal programma 4 Openbare ruimte			**36**

Subsidies programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid

bedrag x € 1.000

pr.	Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	2026
6	**0.1 Bestuur**			
	Stichting Ontwikkelingssamenwerking Aalsmeer	Aan de stichting is door de gemeente mandaat verleend inzake de uitvoering van het subsidiebeleid op het gebied van ontwikkelings-samenwerking.	Ontwikkelingsprojecten te ondersteunen die vanuit de Aalsmeerse samenleving worden geïnitieerd.	34
	1.2 Openbare orde en veiligheid			
	Slachtofferhulp Nederland	Emotionele steun, hulp in het strafproces en ondersteuning bij het vergoed krijgen van schade.	Ondersteuning gericht op zelfredzaamheid en weerbaarheid van het slachtoffer.	9
	Stichting Reanimatie Aalsmeer Kudelstaart	Onderhoud van de AED's en een opleidingsbudget voor de vrijwillige burgerhulpverleners.	De overlevingskans bij een circulatietoestand vergroten door het opzetten van 6 minuten zones waarbij AED's worden ingezet door de daartoe opgeleide burgerhulpverleners.	6
	Stichting Beterburen	Kosteloze bemiddeling door vrijwilligers bij verstoorde relaties tussen buren.	Veilige stad zonder overlast waarbij inwoners invulling geven aan hun eigen verantwoordelijkheid.	20
	Diverse Organisaties	Klachtenbehandeling, voorlichting en advies.	Bestrijden en voorkomen discriminatie.	32
	Stichting Participe Amstelland	Ten behoeve van de buurtverbinder welzijn.	Sterke wijken waarin bewoners zelfredzaam zijn.	11
	totaal programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid			**113**

Subsidies programma Totaal

bedrag x € 1.000

pr.	Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	2026
	Totaal			**6.224**

Gemeente Aalsmeer

Uw contact I. Harmsen
T (020)
F (020) 540 45 59
info@aalsmeer.nl

Postbus 253, 1430 AG Aalsmeer
Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum van deze brief

De leden van de gemeenteraad Aalsmeer

Datum 23 september 2025

Zaaknummer Z25-098096

Betreft Stelselwijziging verblijfsbelasting 2026

Geachte leden van de raad,

Op 3 juli 2025 heeft u de Kadernota 2026 vastgesteld. In dat document is een voorstel opgenomen om te komen tot een andere uitwerking van de verblijfsbelasting in de gemeente Aalsmeer. Tevens is in dat document een verhoging van de begrote opbrengsten verblijfsbelasting opgenomen van € 250.000 (ca. € 1,70 per persoon per nacht) vanaf 2026.
In de programmabegroting 2026 kunt u ook lezen dat de gemiddelde woonlasten voor de inwoners in de gemeente Aalsmeer volgend jaar lager zijn dan in 2025. In deze brief informeren wij u over de wijzigingen in de verblijfsbelasting.

In de programmabegroting 2026 is het voorstel opgenomen om per 2026 over te gaan tot het invoeren van een tariefpercentage van 6,0% van de verblijfprijs.
Door het overgaan van een tarief per persoon per nacht naar een percentage over de kamer/verblijfsprijs worden met name goedkopere en vaak kleinere verhuurders in vergelijking met het huidige stelsel meer in verhouding en lager belast dan aanbieders van duurdere accommodaties. Laatste gaan met deze stelselwijziging meer afdragen per nacht. Uit onderzoek is gebleken dat het gemiddelde tarief na deze wijziging nog steeds onder het gemiddelde ligt van de meeste omringende gemeenten.
De verblijfsbelasting is een belasting is die de meeste bewoners en ondernemers van Aalsmeer zoveel mogelijk ontziet doordat deze door niet inwoners van de gemeente worden betaald.

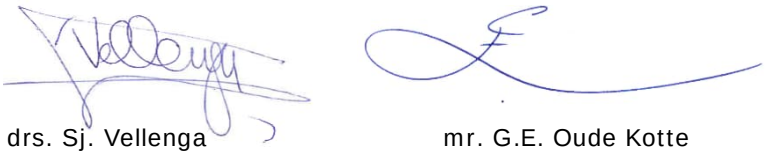
Met dit voorstel voeren wij de unaniem aangenomen motie RAP Raad d.d. 25 juni 2020 uit waarin is opgeroepen tot nadere invoeringsmogelijkheden van gemeentelijke belastingen en heffingen waarbij als uitgangspunt geldt dat "de gebruiker betaalt".

De begrote opbrengst verblijfsbelasting, na goedkeuring door de raad van de Kadernota, in 2026, wordt met dit voorstel gerealiseerd. In de bijlage bij deze raadsbrief nemen wij u mee in de scenario's die hebben geresulteerd in het voorstel dat in de programmabegroting 2026 is opgenomen.

Wij gaan Koninklijke Horeca Nederland en overige belanghebbenden over dit voorstel informeren.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Aalsmeer,
de secretaris, de burgemeester,

drs. Sj. Vellenga mr. G.E. Oude Kotte

Bijlagen Scenario's verblijfsbelasting

Bijlage: Scenario's verblijfsbelasting

In deze bijlage worden drie mogelijke tariefstructuren nader uitgewerkt:
1. Tarief op basis van het type verblijf.
2. Tarief op basis van de vergoeding voor het verblijf.
3. Tarief op basis van een combinatie van type en vergoeding.

Achtergrond
- In de gemeente Aalsmeer wordt bij circa 40 accommodaties verblijfsbelasting opgelegd. De gerealiseerde opbrengst in 2024 is € 530.000.
- De prijsverschillen tussen de verschillende aanbieders van zowel hotels, AirBnB, B&B en overige loopt per accommodatie uiteen van circa € 50 t/m € 400 per dag. De gemiddelde kamerprijs van de grootste aanbieders is circa € 160 (inclusief BTW).
- Alle typen aanbieders profileren zich als in de nabijheid van Amsterdam en Schiphol.
- Arbeidsmigranten locaties dragen circa € 25.000 p/j bij aan de verblijfsbelasting.
- Indien arbeidsmigranten zich laten inschrijven in de BRP dan wordt geen verblijfsbelasting inrekening gebracht. Voor arbeidsmigranten die zijn ingeschreven mag op grond van de wet geen verblijfsbelasting worden opgelegd.
- Via de algemene uitkering uit het gemeentefonds wordt voor arbeidsmigranten die staan ingeschreven in de BRP € 551 p/j (bedrag maatstaf inwoners 2025) per persoon uitgekeerd.

I. Uitwerking tariefstructuren

1. <u>Tarief op basis van het type verblijf.</u>

Bij de keuze voor een gedifferentieerd tarief voor het soort verblijf wordt op een indirecte wijze op enige wijze rekening gehouden met de hoogte van de betaalde overnachtingsprijs. Er zijn dan bijvoorbeeld aparte tarieven voor de volgende soort type verblijven:
- Hotels, (incl. appartementen en andere verblijven met hoteldienstverlening) bedrijfsmatig verhuurde ruimten.
- Hotels eventueel verder onderverdeeld in sterren- categorieën,
- Pension, kleinschalig bedrijfsmatig verhuurde ruimten.
- B&B, AirBnB, niet bedrijfsmatig verhuurde ruimten.
- Glampings, kamperen maar eigenlijk een soort "hotel" met gelijksoortige voorzieningen.
- Stacaravans, kamperen maar eigenlijk een soort "hotel" met gelijksoortige voorzieningen.
- Blokhutten, Zeer eenvoudige onderkomens zonder eigen voorzieningen.

Op basis van een nadere analyse van het bestand blijkt dat dit onderscheid binnen de gemeente Aalsmeer niet goed is uit te voeren.
Differentiatie naar verblijfstype lijkt een mooie en praktische systematiek. De verwachting is echter dat dit in de praktijk lastig is uit te voeren:

- Er kunnen snel geschillen ontstaan over definities.
- Hogere controle-/perceptiekosten op de juiste categorie toepassing
- Hogere administratieve lasten voor de ondernemers omdat precies moet worden bijgehouden welke categorie en tarief van toepassing is.
- Door de complexere uitvoering wordt meer kans gelopen op extra geschillen en mogelijke hieruit voortvloeiende rechtszaken.
- Bij een onjuiste toepassing van de categorieën ontstaat rechtsongelijkheid.
- In een aantal categorieën waarvan verwacht zou worden dat de prijzen van dit soort verblijven wat lager zouden zijn blijkt uit een eerste onderzoek dat dit echter niet zo is.

Dit scenario is om bovenstaande reden niet verder uitgewerkt en wordt afgeraden.

2. Tarief op basis van de vergoeding voor het verblijf.

In gemeenten waarbij de toeristenbelasting substantieel hoger is dan gemiddeld, Amsterdam, Haarlemmermeer en Utrecht, wordt de toeristenbelasting niet meer per persoon per overnachting geheven, maar op basis van de vergoeding voor het verblijf[1] onafhankelijk van het aantal personen dat verblijft.
Een toeristenbelasting gebaseerd op de verblijfprijs (in plaats van een vast bedrag per persoon per nacht of per type accommodatie) wordt maatschappelijk gezien als eerlijker en rechtvaardiger.

- Een vast bedrag per nacht is relatief zwaarder voor goedkope accommodaties dan voor dure. Een percentage over de verblijfprijs voorkomt dit.
- Met name kleinere, veelal lokale aanbieders worden doordat deze vaak goedkopere kamers verhuren zwaarder belast met een tarief per overnachting dan bij een percentage van de overnachtingsprijs.
- Voorkomt marktverstoring, een vast bedrag per nacht benadeelt budgetaccommodaties ten opzichte van duurdere, wat tot verstoring in het aanbod kan leiden.
- Eenvoudiger en toekomstbestendiger, geen ingewikkelde categorie-indelingen nodig naar type verblijf, luxe, sterrencategorie of bedrijfsmatigheid. Daarnaast wordt rekening gehouden met de vaak seizoensgebonden hoogte van de prijzen.
- Een percentage van de verblijfkosten is transparanter voor toeristen, duidelijker zichtbaar op de factuur, vooral bij online boekingen.
- Stabielere inflatie bestendigde opbrengst, de opbrengst groeit mee met inflatie en prijsontwikkeling in de sector.
- Lagere administratieve lasten voor de ondernemers.

Uitgaande van een bezetting van 1,3[2] persoon per verblijf. [3]

Kamerprijs per nacht excl. BTW	Bezetting per kamer	Tarief 2025	Per kamer 2025	% van de overnachtingsprijs	Voorstel %	Nieuw tarief per kamer	Verschil tarief p.p.p.n vs % kamerprijs
€ 145	1,3	€ 3,75	€ 4,88	3,4%	6,00%	€ 8,70	78,5%
€ 130	1,3	€ 3,75	€ 4,88	3,8%	6,00%	€ 7,80	60,0%
€ 120	1,3	€ 3,75	€ 4,88	4,1%	6,00%	€ 7,20	47,7%
€ 110	1,3	€ 3,75	€ 4,88	4,4%	6,00%	€ 6,60	35,4%
€ 100	1,3	€ 3,75	€ 4,88	4,9%	6,00%	€ 6,00	23,1%
€ 75	1,3	€ 3,75	€ 4,88	6,5%	6,00%	€ 4,50	-7,7%
€ 50	1,3	€ 3,75	€ 4,88	9,8%	6,00%	€ 3,00	-38,5%
Camping							
€ 20	2	€ 1,90	€ 3,80	19,0%	6,00%	€ 1,20	-68,4%
€ 59	4	€ 1,90	€ 7,60	12,8%	6,00%	€ 3,55	-53,3%

[1] Verblijfprijs = kamerprijs per nacht exclusief BTW
[2] Opgave Visitor data 12-08-2025
[3] Zie pagina 6 onder “Nadere toelichting bepaling percentage Verblijfsbelasting 6,0%

Ter vergelijking 2025:
- Amsterdam 12,5%
- Haarlemmermeer 6,29%, in februari jl. is aangekondigd dat dit tarief in 2026 wordt verhoogd naar 8,18%
- Utrecht 8,5%
- Rotterdam 6,5%
- Ouder Amstel € 9,71 p.p.p.n, uitgedrukt in percentage 14,6%
- Amstelveen € 4,55 p.p.p.n, uitgedrukt in percentage tenminste 5,7%.
  In de Perspectiefnota van Amstelveen is voorgesteld het tarief in 2026 met 4,49% te verhogen.

In de Kadernota's van de gemeenten Diemen, Uithoorn en Kaag en Braassem zijn geen specifieke voorstellen omtrent de verblijfsbelasting opgenomen anders dan deze te verhogen voor inflatie.

Met een toeristenbelasting als een percentage van de kamerprijs exclusief btw per nacht wordt beter rekening gehouden met de in deze branche gebruikelijke dynamische prijsstelling of flexibele prijsstelling. Dit houdt in dat de prijzen van een product of dienst voortdurend worden aangepast op basis van de huidige marktomstandigheden, zoals vraag en aanbod en laag en hoog seizoen.

Daarnaast leidt het tot verwachting, voor de ondernemers, tot een administratieve lastenverlichting. Het vereenvoudigt registratie, facturatie en automatisering. Een percentage van de kamerprijs sluit beter aan bij de logica van andere belastingen (zoals btw) en voelt transparanter aan voor zowel gast als ondernemer.

3. Tarief op basis van een combinatie van type verblijf en vergoeding.

Het is mogelijk een combinatie te maken van een heffing op het type verblijf en de betaalde verblijfskosten. Hierbij wordt dan bijvoorbeeld een maximale prijs aan een bepaald type verblijf verbonden. Zoals voor blokhutten en voormalige hooibergen die zijn verbouwd tot vakantiehuisjes. Het lagere tarief is dan alleen van toepassing indien de overnachtingsprijs per persoon bijvoorbeeld niet hoger is dan € 35 per persoon per nacht. Op deze wijze wordt voorkomen dat zeer luxe verblijven met hoge prijzen niet in een lager tarief terecht komen, terwijl deze eigenlijk goed vergelijkbaar zijn met een luxere verblijven zoals hotels.
Nadelen van deze systematiek zijn dat hierdoor snel interpretatie discussies ontstaan en er uitleg moet worden gegeven waarom tot een bepaalde indeling en prijsstelling is gekomen. Steden die een soortgelijke systematiek hadden zijn om deze reden hiermee gestopt.

Koninklijke Horeca Nederland

De verwachting is dat bij verhoging van het tarief de Koninklijke Horeca Nederland in verzet komt tegen verhogingen met meer dan de prijsinflatie.
Hiervoor zullen vergelijkbare argumenten worden aangevoerd als bij de aangekondigde BTW verhoging (zie hieronder, toeristen zullen mogelijk wegblijven). Gelet op de aantrekkingskracht van de regio Amsterdam en de in verhouding met omliggende gemeente beperkte hoogte van het voorgestelde tarief is het niet de verwachting dat de voorgestelde tariefsverhoging gaat leiden tot een afname van het aantal overnachtingen.

Overige ontwikkelingen

BTW ontwikkeling

Het kabinet wil voor 2026 de BTW op overnachtingen verhogen van 9% naar 21%, om daarmee het gat in de Rijksbegroting aan te vullen. Dit geldt voor hotels, bungalows en

glampingtenten, maar niet voor kamperen. Landelijk stijgen de prijzen als gevolg van deze maatregel naar verwachting met 8%, in Aalsmeer met circa 11%.
De gemeentelijke verblijfsbelasting verandert hierdoor niet, omdat die over de prijs excl. BTW wordt berekend. Horeca Nederland verwacht een mogelijk effect op binnenlands toerisme. Zakelijke hotels worden vermoedelijk minder geraakt.

Onderzoek verblijfsbelasting 2025
In 2025 vindt een onderzoek plaats naar de optimalisatie van de toeristenbelasting. Doel van het onderzoek is het in kaart brengen van het areaal en dit naar de toekomst toe up-to-date houden. De huisvesting van arbeidsmigranten is hierbij uitgesloten omdat het hier om andere onderwerpen gaat (vraagt een andere onderzoeksaanpak).
Op basis van de uitkomst van het onderzoek en verdere inventarisatie worden samen met Gemeentebelastingen Amstelland, de uitvoerder van de gemeentelijke belastingen, vervolgstappen genomen.

Verblijfsbelasting als instrument om bezoekersgedrag te beïnvloeden
Recent is een rapport verschenen van AEF waarbij onderzocht is in hoeverre de toeristenbelasting ingezet kan worden om bezoekersgedrag te beïnvloeden en daarmee duurzaam toerisme te stimuleren (en daarmee de mogelijkheden om een duurzame heffingstoeslag te introduceren). Conclusie is dat het voorgestelde advies aansluit bij het rapport van AEF en de lokale situatie in de gemeente.

II. Nadere toelichting berekening percentage Verblijfsbelasting 6,0%
Voor deze notitie is uitgegaan van het aantal bekende overnachtingen in 2024. Hierbij is het aantal opgegeven overnachtingen teruggebracht tot een kamerbezetting van 1,3 persoon per dag. Het aantal is vervolgens opgedeeld in verschillende kamerprijzen zoals deze bekend zijn van internet. Op basis hiervan is een omzet van toeristenaccommodaties bepaald van circa € 14,7 miljoen.

Omdat is uitgegaan van begrote cijfers is enige marge genomen om zoveel mogelijk te proberen te voorkomen dat er een te hoog tarief wordt voorgesteld. Er is daarom niet uitgegaan van de hoogst mogelijke percentages en prijzen. Op basis van de nu bekende gegevens is een overzicht opgesteld met geraamde opbrengst 2026 en het tariefpercentage dat hiervoor noodzakelijk is.

Raming omzet 2026	Tarief 2026	Begrote opbrengst verblijfsbelasting (excl. digitaal nachtregister)	Opgenomen in PB 2026 (excl. digitaal nachtregister)	Verschil t.o.v. PB 2026
€ 14.700.000	3,8%	€ 565.000	€ 884.000	-€ 319.000
€ 14.700.000	4,3%	€ 634.000	€ 884.000	-€ 250.000
€ 14.700.000	5,4%	€ 793.800	€ 884.000	-€ 90.200
€ 14.700.000	5,8%	€ 852.600	€ 884.000	-€ 31.400
€ 14.700.000	6,0%	€ 882.000	€ 884.000	-€ 2.000

Uit bovenstaande tabel blijkt dat om de geraamde opbrengsten te realiseren een tarief van 6,0% per kamer per nacht nodig is.

Motie: Aanpassing rotondes

Onderwerp: Programmabegroting 2026, programma 2.4 Openbare ruimte, 2.4.2 Wegen, verkeersmaatregelen, openbare verlichting, riolering en water.

De raad van de gemeente Aalsmeer, in vergadering bijeen op 6 november 2025

Gelet op artikel 35 van het reglement van orde voor de raad van de gemeente Aalsmeer:

Constaterende dat:

- de gemeente Aalsmeer DTV (Adviesbureau voor mobiliteit en verkeer) opdracht heeft gegeven om onderzoek te verrichten en daarmee
  1) inzicht te geven in de huidige verkeers(on)veiligheid op de rotondes, de gedragingen van verkeersdeelnemers en eventuele conflicten die zich op de rotondes voordoen en
  2) maatregelen op te stellen om de verkeersveiligheid te verbeteren, indien de situatie daar aanleiding toe geeft;
- het rapport 'Monitoring verkeersveiligheid; Vijf rotondes op de Burgemeester Kasteleinweg' opgesteld door DTV op 2 juli 2025 is gepubliceerd.

Overwegende dat:

- de resultaten aantonen dat de huidige inrichting van de rotondes op meerdere punten tekortkomingen kent en varieert, waardoor de herkenbaarheid en eenduidigheid niet overal consequent is doorgevoerd.
- gewenst en veilig verkeersgedrag onvoldoende blijkt;
- de inrichting niet volledig aansluit bij de verwachtingen en (gewenste) gedragingen van de verschillende verkeersdeelnemers;
- hoewel de daadwerkelijke ongevallen relatief beperkt zijn, is het aantal potentieel risicovolle situaties -met name tussen gemotoriseerd verkeer en langzaam verkeer- significant.
- DTV op basis van de uitgevoerde analyses en bevindingen aanbevelingen geeft voor de korte en de lange termijn;
- de aanbevelingen voor de lange termijn ontwerpaanpassingen, brede afstemming met externe partners of fysieke herinrichting van de infrastructuur vereisen;
- de aanbevelingen voor de korte termijn alvast uitgevoerd kunnen worden.

Verzoekt het college:

- de aanbevelingen voor de korte termijn uit het rapport 'Monitoring verkeersveiligheid; Vijf rotondes op de Burgemeester Kasteleinweg', opgesteld door DTV in opdracht van de gemeente Aalsmeer, uit te voeren binnen een termijn van zes maanden;
- daar waar realisatie niet binnen de gestelde termijn mogelijk blijkt de Raad daar vroegtijdig, doch uiterlijk in januari 2026, over te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie Absoluut Aalsmeer	VVD	D66
W. Koster	J. Bouwmeester	J. van der Tol

Motie Eenduidig en Bewonersvriendelijk Parkeerbeleid Aalsmeer

De raad van de gemeente Aalsmeer, in vergadering bijeen op 6 november,
Gelet op artikel 35 van het reglement van orde voor de raad van de gemeente Aalsmeer:

Voorstelnummer: 2.1: vaststellen programmabegroting 2026

Onderwerp/ontwerpbesluit: Programmabegroting 2026, programma 2.4 Openbare ruimte

Constaterende dat:
- In het centrum van Aalsmeer verschillende blauwe zones gelden met uiteenlopende regels en tijden, waaronder:
  - Centrum (incl. Praamplein): 2 uur van 08.00 tot 22.00 uur;
  - Ophelialaan (winkelgebied): 1,5 uur van 08.00 tot 18.00 uur (niet vermeld op gemeentelijke kaart);
  - Raadhuisplein: 1,5 uur van 08.00 tot 18.00 uur;
- De parkeerplaats bij de Lidl (aan het Raadhuisplein) afwijkende tijden hanteert van 07.00 tot 21.00 uur, wat leidt tot extra verwarring bij bezoekers en bewoners;
- Deze zones niet alleen verschillend zijn ingericht, maar ook onvoldoende eenduidig en transparant zijn vastgelegd in de beschikbare besluiten en informatiebronnen;
- Bezoekers en bewoners hierdoor regelmatig in verwarring verkeren over waar welke regels gelden, terwijl ook online en op locatie verschillende tijden en regimes worden vermeld;
- In het gehele centrum 's avonds (tot 22.00 uur) een blauwe zone geldt, terwijl daar juist veel horeca, bewoners en ouderen zijn, waardoor het nut van avondhandhaving beperkt is;
- Dit leidt tot onpraktische situaties waarbij inwoners of bezoekers hun parkeerschijf moeten verzetten of de auto moeten verplaatsen, wat feitelijk in strijd is met de regels;

Overwegende dat:
- Het doel van de blauwe zone is het stimuleren van doorstroming overdag, niet het beperken van parkeermogelijkheden in de avonduren;
- De afwijkende tijden bij de Lidl-zone (07.00–21.00 uur) en het ontbreken van eenduidige informatie illustreren dat het huidige beleid niet helder en niet consistent is;
- De gemeente recent wel de werkwijze voor ontheffingen heeft gedigitaliseerd (Raadsbrief 28 oktober 2025), maar niet ingaat op het actualiseren van het beleid;
- Juist nu een herziening op zijn plaats is om het parkeerbeleid eenvoudiger, begrijpelijker en rechtvaardiger te maken voor alle bewoners en bezoekers;

Draagt het college:
1. Het parkeerbeleid voor de blauwe zones in het centrum van Aalsmeer inhoudelijk te herzien en te harmoniseren tot één duidelijk regime: maximaal 2 uur parkeren, van 08.00 tot 18.00 uur, geldend voor het gehele centrumgebied, inclusief Raadhuisplein, Praamplein en Ophelialaan;
2. De avonduren (na 18.00 uur) vrij te geven van de blauwe zoneplicht:
3. De bestaande verkeersbesluiten, verordeningen, gemeentelijke kaart, website en borden op elkaar af te stemmen en op juistheid en eenduidigheid te controleren en te corrigeren, met speciale aandacht voor de afwijkende tijden bij de Lidl-zone;
4. De raad uiterlijk in het eerste kwartaal van 2026 te informeren over de herziening, inclusief onderbouwing van eventuele afwijkingen en een uitvoeringsplanning.

En gaat over tot de orde van de dag.

Judith Keessen
FlorAalsmeer

VVD beschouwing begroting 2026

-Samen kansen grijpen en doelen realiseren-

Geachte voorzitter, collega raadsleden, commissieleden, college van B&W en uiteraard de bezoekers op de tribune en de kijkers thuis.

Voorzitter, ik wil van deze gelegenheid gebruik maken om mijn dank uit de spreken aan het college en hun team van ambtenaren. Hun inzet en deskundigheid zijn van cruciaal belang geweest bij het opstellen van deze begroting. Dankzij hun inzet en betrokkenheid hebben wij een begroting die niet alleen verantwoord is, maar ook perspectief biedt op een sterke en duurzame toekomst.

We staan hier vandaag met een begroting die ambitie uitstraalt. Maar de vraag is: zijn het ambities die we kunnen waarmaken, of dromen die we straks moeten afblazen als de wind van Den Haag draait?

Laten we beginnen met het positieve. Want ja, er is veel goed nieuws.
Een nieuw zwembad. Gaan we straks zwemkampioenen afleveren naast onze wereldberoemde bloemen?

Een nieuwe brandweerkazerne, de tekeningen zijn veelbelovend en de brandweer medewerkers zelf zijn ook zeer enthousiast over het nieuwe pand. De tribune zat bom vol toen de presentatie werd gegeven.

Investeringen in onderwijs, jeugdhulp, mantelzorg en kunstgrasvelden.

De nieuwbouw van een kindcentrum in de Oosteindedriehoek.
Nieuwe fietspaden – een investering in duurzaamheid én bereikbaarheid.

Veel is al opgeknapt, het is nog niet allemaal klaar, het werk gaat gestaag door.

Als we willen dat mensen de auto laten staan, moeten we ze wel een alternatief bieden. De fiets - de nieuwe Tesla.

Meer groen en aandacht voor duurzaamheid. Wij houden van bomen en bloemperken.

Er moet aandacht blijven voor de sierteelt.

Door goed beleid kunnen wij dit allemaal realiseren.

Maar dan, voorzitter, komen we bij de keerzijde.
De begroting is sluitend in 2026 en 2027. Mooi. Maar wat gebeurt er daarna?
2028 komt eraan. Het ravijnjaar. En dat is geen poëtische term, dat is een financiële realiteit.
Wat doen we nu om te voorkomen dat we straks met bezuinigingsrondes zitten die pijn doen?
Hebben we voldoende buffers? Zijn onze keuzes toekomstbestendig?

De VVD adviseert om voorzichtig te blijven manoeuvreren.

Gelet op het advies van de accountant, willen wij alle partijen vragen om geen sprookjes verkiezingsprogramma te maken. Maar te komen met concrete berekeningen en goede financiële onderbouwingen.

Zoals het er nu uit ziet zijn de financiën goed op orde. Deze gemeenteraad laat een mooie bruidsschat na voor de komende gemeenteraad in 2026.

De kosten blijven stijgen. Begrijpelijk, want de zorgvraag groeit. Maar kunnen we blijven uitgeven zonder hervormen? Het is belangrijk dat wij blijven investeren in goede zorg en ondersteuning en ook kritisch kijken naar efficiëntie. Want elke euro kan maar een keer worden uitgegeven.
Durven we keuzes te maken die niet alleen goed voelen, maar ook goed uitpakken op de lange termijn?

Voorzitter, de VVD staat voor verantwoordelijkheid.
Voor keuzes die niet alleen populair zijn, maar ook verstandig.
Ruimte voor ondernemers, zij zijn de motor van onze lokale economie.
Voor inwoners, die recht hebben op een gemeente die haar huishoudboekje op orde heeft.

En ja, we houden van een beetje humor.
Een 30 km-zone voor hardlopers? Misschien niet letterlijk, maar het zegt iets over onze ambitie voor veiligheid en leefbaarheid.

Wij willen investeren, maar met verstand
Wij willen vooruit, toekomstgericht
Wij willen bloeien – niet alleen in de kassen, maar ook in onze begroting.

Wij willen betaalbare huizen bouwen met name voor onze inwoners

Wij willen de overlast van Schiphol verminderen

Voorzitter,

Durven we vandaag keuzes te maken die ons morgen sterker maken?

Of blijven we hopen dat Den Haag het ravijn voor ons dichtgooit?

De gemeenten krijgen vanaf 2026 2,3 miljard minder van het rijk.

De VVD kiest voor realisme met visie.

Voor een Aalsmeer en Kudelstaart dat niet alleen mooi en fijn is om te wonen en te werken, maar ook financieel gezond.

En voor een begroting die niet alleen leest als een beleidsstuk, maar ook als een belofte aan onze inwoners.

Dank u wel.

Programmabegroting 2026

Voorzitter,
voor ligt een degelijke programmabegroting 2026 met een financieel gezond resultaat en daarvoor verdient dit college een compliment.

Tegelijkertijd is de begroting beleidsarm vanwege de verkiezingen in maart 2026, dus feitelijk voortbordurend op bestaand beleid, maar gelukkig wel met een scherp oog voor de landelijke ontwikkelingen. Want als een wethouder financiën ergens een hekel aan heeft dan zijn dat onvoorziene uitgaven.

Een goede reden voor ons om hard op de plussen en minnen van deze begroting in te gaan en iets een andere richting op te sturen ontbreekt.

Maar het schept voor ons wel de mogelijkheid om de plannen voor 2026 eens af te zetten tegen een aantal uitgangspunten van Absoluut Aalsmeer. Sluit deze begroting aan bij de ambities en plannen van onze fractie? Zouden wij het anders doen?

Dus laten we de begroting eens langs de lat van AA leggen:

Aalsmeer is een zelfstandige gemeente, heeft een eigen identiteit en dat willen wij zo houden! Wij volgen de samenwerking met de gemeente Amstelveen kritisch. De onderdelen waar we goed met elkaar samenwerken, kunnen blijven bestaan maar er zijn ook zaken die echt bij Aalsmeer horen zoals het beheer van het maatschappelijk vastgoed. De Watertoren, het Oude Raadhuis en nog vele andere gebouwen zijn een essentieel onderdeel van onze identiteit en wij vinden dat het beheer daarvan een plek hoort te krijgen binnen de muren van ons gemeentehuis. En in het bewaken van die identiteit moet je ook op de details letten zoals het niet toestaan van een bord met ‘Buitenveen’ erop of de naam ‘Amstel-venen’ toestaan als naam voor het nieuwe werkcentrum voor deze regio (pag. 21).

De menselijke maat krijgt volop aandacht binnen het sociaal domein maar vooral in wollige beleidstaal met termen als ‘klantbehoefte staat centraal’, ‘optimalisatie van de dienstverlening’ en ‘het vergroten van het lerend vermogen’. Wat ons betreft kan dat concreter met meer vrije inloopspreekuren, aanspreekbare wethouders en ambtenaren en reële burgerparticipatie (pag. 20).
Een goed voorbeeld hiervan was het recente dorpsgesprek met inwoners over de omgevingsvisie. Doe iets dergelijks nou gewoon vaker, op verschillende plekken binnen de gemeente. Laat je zien en luister naar de inwoners!

En dan iets wat we al jaren roepen: voor iedere boom die door de gemeente of inwoner wordt gekapt moeten er minimaal twee bomen worden teruggeplaatst. Kinderlijk simpel maar blijkbaar lastig te realiseren. Het groen verschraalt, de openbare ruimte wordt slecht onderhouden en de term ‘bloemendorp’ durven wij niet meer te gebruiken.

Enig aanknopingspunt is dat we komend jaar starten met het formuleren van onze ambities voor het groenonderhoud dat door de Meerlanden vanaf 2028 uitgevoerd gaat worden. Absoluut Aalsmeer zal zich maximaal inzetten om deze ambitie naar een hoger niveau te tillen, inclusief een rol voor lokale ondernemers (pag. 47).

Binnen de openbare ruimte speelt nog een aspect dat ons zorgen baart: de verkeersveiligheid. Ten eerste zijn we benieuwd naar de concrete maatregelen die genomen gaan worden naar aanleiding van het vastgestelde verkeerscirculatieplan. Op welke termijn gaat dat plaatsvinden? Ten tweede houdt de Burgemeester Kasteleinweg ons bezig. Er ligt weliswaar een adviesrapport op basis waarvan er gesprekken gaande zijn met de Provincie, de Vervoerregio en Connexxion maar wat is naar de mening van de PH de status van dit rapport? Nemen we de adviezen integraal over, of moet de raad zich hierover nog uitspreken?
Als we iets moeten voorkomen is dat het voortdurend in twijfel trekken van adviezen of opnieuw ter discussie stellen.
Om op korte termijn al wel enkele stappen te zetten heeft Absoluut Aalsmeer een motie geïnitieerd over het aanpassen van enkele rotondes, waarover later meer.
Voorzitter: deze motie kan hiermee formeel als ingediend beschouwd worden.

Wat huisvesting betreft zijn er goede stappen gezet. Er ligt een woonvisie, een woonwelzijnzorgvisie en -bijna- een huisvestingsverordening.
In 2026 wordt gestart met de bouw van ruim 1100 woningen in de Oosteinderdriehoek, Westeinderhage, De Hoeksteen en De Bilderdammerweg.
Maar het project Zwartweg is aangehouden tot er meer duidelijk is over de aanpassingen van de Burgemeester Kasteleinweg. Misschien kan de wethouder nog eens uitleggen waar het nu precies knelt, want de aanpassingen laten nog jaren op zich wachten en de vraag naar woningen is nijpend.

Verder heeft Absoluut Aalsmeer grote zorgen als het gaat over huisvesting van arbeidsmigranten. Als college en raad proberen we telkens tot goede oplossingen te komen als het hierover gaat en Absoluut Aalsmeer steunt nog steeds de aanpak op basis van het Programma Arbeidsmigranten 2024-2027 (pag. 166).
Maar tegelijkertijd worden we ook onaangenaam verrast via de media over de situatie in het voormalige proefstation aan de Linnaeuslaan. Het college vind de situatie onacceptabel en wij zijn dan ook benieuwd hoe en op welke termijn actie wordt ondernomen op deze mensonterende omstandigheden. En wat ons betreft niet alleen aan de kant van het aanbod -de malafide uitzendbureaus- maar ook aan de kant van de vraag: de inlenende bedrijven.

Waar het om communicatie gaat zet het college in op heldere, betrouwbare digitale communicatie met de inwoners en digitale dienstverlening (Pag. 71).
Maar laten we ook rekening houden met de inwoners die (nog) niet via internet kunnen communiceren. Blijf waarde hechten aan vrije inloopspreekuren en communicatie via de lokale kranten.

Voor sport -en ten dele cultuur- is een belangrijke rol weggelegd voor de ESA. En door het opgelegde format van de begroting moeten we weer op veel verschillende plekken delen over de ESA samenvoegen om een goed beeld te krijgen van deze club.
In de planning staat dat we per 1 januari 2026 een nieuwe dienstverleningsovereenkomst met de ESA sluiten maar concreet is daarover nog niets te lezen. We horen dan ook graag van het college wat de stand van zaken is (pag. 33, 38, 65, 148).

Tot slot voorzitter, de financiële begroting in hoofdstuk 4 is zeer volledig en grotendeels transparant. Voor het geheel verdient het college en zeker ook de uitstekende ambtelijke ondersteuning een compliment.
Daar waar Absoluut Aalsmeer altijd heeft gepleit voor kostendekkende tarieven is het nu goed om te zien dat de lokale lastendruk, waar het de afvalstoffenheffing betreft, daalt van 411 naar 374 Euro (pag. 95).
Het voorstel om de verblijfsbelasting als een percentage van de kamerprijs per nacht te introduceren verdient de steun van Absoluut Aalsmeer. Het leidt tot administratieve lastenverlichting en sluit aan bij de logica van andere belastingen zoals de BTW (pag. 101).
Absoluut Aalsmeer heeft wel moeite met de verhoging van het marktgeld. De aantrekkingskracht van het centrum van Aalsmeer neemt af en een krimp van het marktaanbod draagt daar niet aan bij (pag. 102).

Tot zover.

Namens de fractie Absoluut Aalsmeer
Werner Koster

Absoluut Aalsmeer

6 november 2025

Algemene Beschouwingen Begroting 2026

Nu de Tweede Kamer Verkiezingen achter de rug zijn, wens ik Nederland een vlotte en constructieve formatie toe, die de polarisatie dempt, en kan voldoen aan de behoefte van Nederland aan samenwerking, gemeenschapszin en lokale verbinding. Ook twee jaar geleden hoopte men op stappen in de grote maatschappelijke dossiers, maar kwamen we bedrogen uit. We zullen het moeten afwachten, en we gaan het zien. Maar het zal u niet verbazen dat wij denken dat het wél kan.

Tot die tijd kunnen wij op lokaal niveau werken aan het versterken van vertrouwen van onze eigen inwoners: transparantie, participatie en een responsieve dienstverlening op lokaal niveau is iets waar we als Gemeenteraad zelf invloed op hebben. We kunnen in co-creatie met onze inwoners en maatschappelijke organisaties burgerinitiatieven en maatschappelijke samenwerking stimuleren en faciliteren. Zoals de buurt-tuintjes in Kudelstaart en de Loswalsteiger, waar ik later nog even op terugkom, die alsmaar vies is door de aanwezigheid van natuur: namelijk de ganzen. Het geeft mij i.i.g. een beter gevoel dat de mogelijkheid om te handelen dichterbij is, dan dat die in de landelijke politiek is.

Vandaag behandelen we de Begroting 2026 van de Gemeente Aalsmeer. De begroting is natuurlijk beleidsarm, omdat ook de gemeenteraadsverkiezingen er aan komen, en er dan geen grote plannen of beleidsontwikkelingen meer gepresenteerd worden. Het blijkt i.i.g. dat we voor de nieuwe Raadsperiode een gemeente in een gezonde financiële situatie nalaten aan de nieuwe Raad. Wij willen een paar punten hier graag uitlichten:

- De druk op het Sociaal Domein is hoog, met name bij de Jeugdhulp en WMO. We zien in de Begroting dat het budget blijft gelijk, terwijl we weten dat de vraag naar Jeugdhulp gaat groeien. En gelet op de demografische ontwikkeling zal de vraag naar WMO-ondersteuning ook groeien. Preventie, samenwerken en versterken van onderlinge hulp, zijn in deze situatie van groot belang, evenals de regiefunctie van de

gemeente, die hier een belangrijke rol zal moeten spelen om grip te behouden op een goed beleid, begrotingsevenwicht en weerstandsratio. Voor ons als D66 geldt, dat we ernaar streven dat inwoners die zelfstandig kunnen leven, dat ook kunnen doen, maar we ondersteuning bieden aan hen die dat nodig hebben. Laat iedereen vrij, maar niemand vallen, zeg maar.

- Mantelzorg zou wat ons betreft meer aandacht kunnen krijgen. Door de decentralisatie van zorg en zorgtaken komen steeds meer taken en zorg bij mantelzorgers terecht. In de Woonagenda wordt bijvoorbeeld sterk toegewerkt naar doorstroming op de woningmarkt. Dit betekent dat ouderen verhuizen naar woonvormen waarin zij steeds langer alleen thuis zouden kunnen wonen, maar ook dit zal stiekempjes steeds meer vragen van mantelzorgers. We kunnen niet de kosten van de zorg afbouwen of afslanken, zonder dat we dit proces aandacht geven. De gemeente moet zorgdragen voor een goede mantelzorgondersteuning inclusief respijtzorg (dat is dat mantelzorgers even een moment vrijaf kunnen plannen).

- In de categorie preventie van zorg en zorg voor gezondheid kunnen wij meer aandacht geven aan sport als middel. Gezond zijn is beter dan weer gezond worden. Bovendien is sporten in clubverband weer een goed middel tegen eenzaamheid en voor sociale cohesie waar iedere leeftijdsgroep van kan profiteren. Ook hier moeten we zorgen dat de kosten beheersbaar blijven, maar als we samen kunnen terugvallen op de veilige omgeving van de vereniging, net als we doen bij de Weerbare Samenleving in straten en wijken en de centrale rol van buurthuizen daarin, dan krijgen we een gezonde sociale samenhang, die meer waard is dan de bezuinigingen op de zorg die nodig zijn.

- Wij willen in dit verband graag uitlichten, dat de gemeente verenigingen en clubs faciliteert met geld. U kunt nalezen hoeveel dit is en hoe dit in elkaar zit. Dat is mooi. Toch valt op dit moment één van de grootste sportverenigingen van onze gemeente, Omnia, bijna om, door het

ontbreken van vrijwillige bestuurders. En natuurlijk geldt dit voor veel meer verenigingen, koren en mooie initiatieven zoals de Molen. Wij vinden dat hier ook aandacht voor moet zijn, en de steun van de gemeente zou meer moeten zijn dan alleen geldelijke steun. Of een deel van dat geld zou kunnen gaan naar bijvoorbeeld een regisseur of vergelijkbare rol. Wij zien hier een kans voor de ESA, die toch al aangesproken wordt op zaken die over meer gaan dan alleen het beheer van sportfaciliteiten.

- Overigens horen we weinig meer over de Gebiedsvisie Kudelstaart. Deze visie zou nu tot uitvoering moeten komen, maar het is stil rond dit onderwerp. Aan het begin van mijn betoog sprak ik even over de situatie bij de Loswal. Op dit moment wordt gewerkt aan een overzicht met projecten die in aanmerking zouden kunnen komen voor subsidie uit het Omgevingsfonds Schiphol. Wij denken dat de Loswal hier een mooi project voor zou kunnen zijn. Aalsmeer heeft het Waterfront, Kudelstaart wil wel een mooie recreëerbare Loswal.

- Het doet ons deugd dat we lezen dat ondanks een 10% bezuiniging van het Rijk op onderwijsachterstand en voorschoolse educatie geen tekort op dit gebied wordt verwacht. Daarentegen waren wij wel verrast door de opmerking dat er, ondanks de grote bouwprojecten in Kudelstaart geen nieuw schoolgebouw nodig zou zijn. Wij vragen ons dan wel af hoe zich dit verhoudt tot de bouw van een nieuwe supermarkt, want daarvoor zou de basisschool De Graankorrel moeten verhuizen. [Raadsbrief Stand van zaken Onderwijshuisvesting, 16-9-25.] [Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Aalsmeer 2024-2039 → uitvoeringsprogramma 2024-2027]

- Armoede wordt niet veel over gezegd in de Begroting. D66 staat een verruiming van de in Aalsmeer geldende inkomensnormen voor het gebruik van minimaregelingen naar 130% van de basisinkomensnorm. In de Raadsbrief Minimabeleid 9-9-25 staat dat bij 120% 300 kinderen uit

de armoede geholpen of gehouden kunnen worden en bij 130% 400 kinderen. Dat lijkt ons de moeite. Het staatje dat in deze brief staat zou niet misstaan in de Begroting. Wij zouden het nuttig vinden om het gevolg van deze maatregel door te rekenen, zodat wij zicht hebben op de financiële gevolgen.
Verder zouden wij willen pleiten voor meer gedifferentieerde percentages voor ondersteuning, zodat bij het bereiken van een bepaalde inkomensnorm niet in één keer alle regelingen vervallen.
D66 vindt dat "Voorkomen beter is dan genezen" en dat dat het uitgangspunt moet zijn bij preventie. Daarom moet er blijvend geïnvesteerd worden in bewustwording, vaardigheden en motivatie bij inwoners om de eigen financiën op orde te hebben en houden, waardoor problematische schuldsituaties voorkomen worden. Dit moet in samenwerking met partners, zowel binnen als buiten de gemeentelijke organisatie.
Wij komen hier graag na deze begrotingsronde op terug bij de wethouder om hierover te overleggen.

- Tenslotte nog een opmerking over het maatschappelijk vastgoed en Fort Kudelstaart. Wij zouden het college willen oproepen om tot actie over te gaan v.w.b. nieuwe plannen voor het Fort. Het is inmiddels alweer een jaar geleden sinds we als Raad een voorstel aangenomen om het Fort in handen te geven van een zgn. POM, een Professionele Organisatie voor Monumentenbehoud, met de mogelijkheid er bij verhuur exclusief ruimte te geven aan kleinschalige horecavoorzieningen en ruimtes voor maatschappelijk gebruik. In de beantwoording van de vragen van het CDA staat dat het college de mogelijkheid verkent om het Fort te verkopen aan een ontwikkelingsmaatschappij, zonder verwijzing naar de verkoop aan een POM. Wel een belangrijk verschil, lijkt ons.
  I.i.g. nu het Fort leegstaat, kost het alleen maar geld, en levert het niks op, dit i.t.t. andere gebouwen in gemeentelijk bezit, zoals de Oude Veiling, die volop een maatschappelijke functie hebben in de Aalsmeerse samenleving.

6 november 2025

Wij willen het college bedanken en natuurlijk ook de ambtelijke organisatie voor dit huzarenstukje. Je zou niet zeggen dat deze Begroting beleidsarm is… Wij denken dat dit een mooie financiële basis vormt voor een nieuwe Raadsperiode.

Gezamenlijke algemene beschouwingen van GroenLinks en PvdA Aalsmeer

Interviewer:
Ik zit in de raadszaal van Aalsmeer. Vandaag niet om enkel en alleen cijfers of nota's door te nemen. Voor mij liggen geen stapels papier, maar verhalen. Want Aalsmeer is geen beleidsstuk, geen spreadsheet en niet **alleen** een boekhoudkundige exercitie. Aalsmeer bestaat uit mensen. Mensen met herinneringen, zorgen, dromen en hoop. Iedereen draagt iets mee. Iedereen heeft een verhaal.

En precies daarom is dit moment bijzonder. Dit is de laatste algemene beschouwing waarbij GroenLinks en PvdA apart het woord hebben. Vanaf de volgende begroting spreken we als één partij. Eén stem, omdat Aalsmeer niet vraagt om politieke schotten, maar om een gemeenschap die elkaar vasthoudt.

Vandaag laten we Aalsmeer zelf spreken.

We beginnen:

Interviewer:
Peter, jij bent politieagent. Waarom woon je eigenlijk niet meer in Aalsmeer?

Geïnterviewde (Peter):
Ik ben Peter, 32 jaar, Wijkagent. Ik ben geboren Aalsmeerder en woon nu in Almere omdat ik in Aalsmeer geen woning kon vinden of betalen. Ik werk hier, ik ken de straten, ik ben hier als er iets misgaat. Maar als mijn dienst klaar is, rij ik mijn dorp uit en ga ik weer naar Almere. Mijn kind groeit ergens anders op. Dat wringt. Ik wil niet alleen Aalsmeer beschermen, ik wil ook gewoon dat mijn kind deel kan uitmaken van mijn dorp waar ik geboren en getogen ben. Ondertussen worden er voor arbeidsmigranten hotels gebouwd. Waarom kan ik hier niet wonen?

Interviewer:
Goeie vraag. Waarom kan een politieagent, maar ook een verpleegster hier geen woning vinden? We moeten weer bouwen voor wie hier woont en werkt. Voor wie Aalsmeer draagt. Wonen is geen markt, het is **de** basis. We kunnen Aalsmeer niet veilig houden als de mensen die zorgen voor Aalsmeerders geen plek hier meer kunnen vinden. De oplossing is dat de gemeente weer grondposities inneemt. Wonen is geen markt of verdienmodel, wonen is een recht.

Interviewer:
Marianne, jij geeft les in Kudelstaart. Wat hoor jij van je leerlingen over wonen in Aalsmeer?

Geïnterviewde (Marianne):
Ik ben Marianne, 34, lerares op de basis school Samen 1. Mijn leerlingen weten dat ze straks waarschijnlijk niet in Aalsmeer kunnen blijven. We werken aan hun toekomst. We leren ze rekenen, schrijven en samenwerken, maar waarschijnlijk is die toekomst niet hier. Ik maak mij zorgen waar mijn kinderen kunnen gaan wonen als ze later groot zijn. Ze hoeven van

mij helemaal geen paleis, maar gewoon een thuis in de buurt. Zodat ze op zondag nog even bij ons binnen kunnen lopen. Weet jij of mijn kinderen later hier nog in de buurt kunnen wonen?

Interviewer:
Als de gemeente doet wat ze de afgelopen jaren hebben gedaan, dan kunnen jouw kinderen hier niet wonen als ze groot zijn. Dat is precies wat wij bedoelen als we zeggen dat wonen het fundament is. Wonen is de plek waar de gemeenschap begint. Waar verhalen doorgaan. Waar Aalsmeer zichzelf overeind houdt. Er moeten zo snel als mogelijk minimaal 500 sociale woningen erbij .

Interviewer:

Jan, jij werkt op Schiphol toch? Hoe is dat om te werken en te leven met al dat lawaai om je heen?

Geïnterviewde (Jan):
Ik ben Jan, Douane beambte 43 jaar. Ik werk vaak ’s avonds en ’s nachts en slaap dan overdag, maar dat lukt mij niet zo goed meer. Door de herrie kan ik
niet slapen. Mijn kinderen gaan om 7 uur naar bed en hebben elke er elke nacht last van. De vliegtuigen komen hier laag over. Soms vraag ik mij af het nu niet simpelweg teveel is. Mijn kinderen denken al dat het normaal is, maar dat is het niet. Als
we ze s’ochtends naar school brengen vragen ze wat ze ruiken. Kerosine. We vragen niet veel. Rust, schone lucht en een nacht die stil is. Ik hou van vliegtuigen en van mijn werk maar het is nu te gek. Is het aantal vluchten boven Aalsmeer inmiddels niet gewoon teveel

Interviewer:
ja, het is de afgelopen jaren onevenredig hard gestegen. Rust is een recht en gezondheid is geen luxe. Een gemeente moet durven kiezen voor stilte. Handhaven wat je afspreekt. Geluid meten, grenzen stellen, en daar niet van afwijken. Want achter elke decibel zit een gezin en jouw kind kan in dit verband niet voor zichzelf kiezen. Dat betekent: 0 nachtvluchten en een halvering van het aantal vluchten en dat ze gezond kunnen opgroeien.

Interviewer:

Bert, jij zorgt al jaren voor je man. Wat vraagt dat van jou?

Geïnterviewde (Bert):
Ik ben Bert, 61 jaar. Mijn man was altijd zo verschrikkelijk sterk en is nu net met pensioen. En toen redde hij het niet meer. En dan ben opeens je het vangnet. Dat doe ik met liefde. Er komt nu zoveel op me af dat ik soms niet meer weet waar ik moet beginnen. Aan mijzelf kom ik al helemaal niet meer toe. Er zijn zoveel formulieren. Je moet blijven bellen, blijven wachten. Soms lijkt het of je pas hulp krijgt als je op instorten staat. Ik wil gewoon iemand die even vraagt hoe het met mij gaat. Wanneer wordt nu eindelijk de traplift geïnstalleerd?

Interviewer:
Mantelzorger kies je niet voor, dat ben je ineens. Zorg begint niet bij een loket, maar bij

aandacht. We moeten hulp dichtbij brengen, op tijd, in de wijk. Zo voorkomen we dat liefde uitgeput raakt. Mantelzorg is geen randverschijnsel, het is de ruggengraat van menselijkheid. Die traplift moet er gewoon volgende week komen.

Interviewer:

Ria, jij bent alleenstaande moeder en hebt het zwaar met de energiekosten. Hoe red je dat?

Geïnterviewde (Ria):
Ik ben Ria, 48 jaar, ik maak boeketten op de veiling in de ochtend,
en 's middags bezorg ik pakketjes. Ik werk hard, twee banen, maar de energierekening breekt me elk maand op. Elke keer denk ik: wat laat ik deze maand? Ik sla soms een maaltijd over maar , eerlijk voor mijn kinderen kan dat echt niet. De verwarming staat laag en daardoor is het huis vochtig. En dan hoor je dat er subsidies zijn, maar het is echt een doolhof. Ik schaam me niet, maar het voelt zo oneerlijk. Ik doe alles goed, maar toch red ik het niet. Welke toekomst is er zo voor mijn kinderen?

Interviewer:
Dit raakt me. Ik heb het boek dat alle raadsleden vorig jaar gehad
hebben van Tim ‘s Jongens gelezen: armoede uitgelegd aan mensen met geld. Niemand hoort te kiezen tussen warmte en eten. De gemeente moet niet alleen regelingen hebben, maar mensen helpen die regelingen te vinden. Hulp moet eerlijk, eenvoudig en menselijk zijn. Want duurzaamheid is pas echt duurzaam als iedereen kan meedoen. Dat betekent dat wij energiearmoede niet accepteren. iedereen moet mee kunnen
doen. Niemand mag kiezen tussen warmte en eten.

Interviewer:
Sanne, jij bent scholier. Wat vind jij van het verkeer in Aalsmeer?

Geïnterviewde (Sanne):

Ik ben Sanne, 16 jaar en ik zit in 4 HAVO. Ik fiets elke dag vanuit 't dorp, over
de Oosteinderweg naar Amstelveen naar school. Heel eerlijk: als ik ooit kinderen krijg, fietsen ze nooit over deze weg. Het is gewoon niet veilig. Auto’s snijden me af, ze rijden veel te hard, niemand kijkt op of om. Ik wil veilig kunnen fietsen en dat kan ik nu echt niet. En waarom moet ik in vredesnaam helemaal naar Amstelveen. Het is zeker omdat Aalsmeer is overgenomen door Amstelveen.

Interviewer:
Goeie vraag en ik sta een beetje met mijn mond vol tanden. Jij moet gewoon naar
de HAVO kunnen in Aalsmeer. Dan het verkeer. Verkeer is niet alleen meer asfalt. Het is de manier waarop we ruimte verdelen. Jij moet gewoon veilig over de Oosteinderweg kunnen fietsen. Nu staat daar het belang van de auto voorop ipv dat van de fietser en de wandelaar. Dat moet anders. Punt.

Interviewer:
Ulla, jij bent vrijwilliger bij KCA. Waarom vind je cultuur zo belangrijk voor Aalsmeer?

Geïnterviewde (Ulla):
Ik ben Ulla en ik woon in Kudelstaart. We doen hier in Aalsmeer zoveel moois: muziek, theater, exposities. We brengen mensen samen. Maar soms voelt het alsof cultuur wordt gezien als luxe, iets dat niet echt nodig is. Terwijl dit juist is wat een dorp ziel geeft. Mensen hebben verhalen nodig. Kunst laat ons weer zien wie we zijn. Soms lijkt het dat alle aandacht uitgaat naar de Feestweek en de pramenrace, maar ook alle activiteiten op het gebied van kunst en cultuur laten jaarlijs duizenden mensen genieten.

Interviewer:

Ja, Kunst en cultuur is ook muziekonderwijs, maar ook de bieb, fort Kudelstaart, toneel enz. het is allemaal onderdeel, allemaal belangrijk

Interviewer:
En nu over iets anders. Over economie. Over kansen. Want duurzaamheid is niet alleen kosten. Dirk, jij bent elektricien. Wat zie jij gebeuren?

Geïnterviewde (Dirk):
Ik ben Dirk, inderdaad Elektricien in Aalsmeer, Ik installeer ook warmtepompen, laadpalen en zonnepanelen. Mijn agenda zit ramvol. En dat is mooi. Ik zie kansen. Bedrijven die willen samenwerken. Zelf een jonge jongens die het vak willen leren. Maar we lopen vast als de overheid alleen maar meer regels maakt en niet met ons meedenkt. Wij kunnen Aalsmeer verduurzamen én er werk van maken. Ik groei uit mijn pand, maar een locatie vinden in Aalsmeer is lastig. Meer zwarte dozen komen er genoeg bij. Maar dan moet de gemeente ons zien als bondgenoot, niet als last.

Interviewer:
Precies. Duurzaamheid is niet alleen betalen. Het is banen, innovatie, samenwerking. Het is de toekomst. Een warmtenet bouwen doe je niet alleen in Den Haag. Dat doe je hier. Met ondernemers, installateurs, woningcorporaties en bewoners samen. Liever lokaal ondernemerschap dan nog meer zwarte dozen.

Interviewer (slotreflectie):
Acht mensen, acht verhalen.

- Peter wil kunnen wonen waar hij werkt.
- Marianne wil dat haar kinderen hier toekomst hebben.
- Jan wil rust om te leven.
- Bert wil dat zorg weer menselijk is.
- Ria wil warmte zonder angst voor de rekening.
- Sanne wil veilig kunnen fietsen.
- Ulla wil dat cultuur telt.
- Dirk wil kunnen ondernemen

Maar eigenlijk hoorde ik steeds hetzelfde. En in alles hoor ik één verlangen: maak van Aalsmeer weer een gemeenschap. Geen optelsom van belangen, maar een plek van mensen.

Ze vroegen niet om meer winst of meer bezit. Ze vroegen om rust, nabijheid, fatsoen. Om een plek in hun Aalsmeer/Kudelstaart.

En daarom is dit de laatste algemene beschouwing van GroenLinks en PvdA apart voor de gemeenteraadsverkiezingen. Want sociale rechtvaardigheid en klimaatrechtvaardigheid horen bij elkaar. Aalsmeer heeft één beweging nodig die zegt: we luisteren en vooral we handelen. Het kan best wel.

Afsluitende alinea:
Aalsmeer verdient een gezonde leefomgeving, en dus stilte in de nacht en schone lucht, betaalbare huizen, snelle zorg dichtbij, veilige fietspaden, ruimte voor ondernemers, warmte in huis, en cultuur die verbindt. En dat begint bij één keuze: dat we elkaar blijven zien. Als één gemeenschap. Eén toekomst. Eén stem.

Betoog FlorAalsmeer – Begroting 2026

Voorzitter, raadsleden, het college, griffie en ambtelijke organisatie—en vooral alle inwoners die vandaag meekijken, hier in de raadszaal of thuis voor de buis;
Vandaag spreken we niet alleen over cijfers, we spreken vooral over de ziel van ons dorp. Over de koers die we varen. En over de vraag of Aalsmeer en Kudelstaart over vijftien jaar nog leefbare dorpen zijn – of alleen nog functionele stukjes van een groter economisch systeem.

De sluipende verandering
We zien een begroting die er op het eerste gezicht keurig uitziet. Een plusje hier, een minnetje daar, mooie woorden over kansen en ambities. Maar wie beter kijkt, ziet dat er iets wezenlijks verandert. Aalsmeer is niet langer de kapitein op eigen schip.

We drijven steeds verder mee op de golven van de Metropoolregio Amsterdam – de MRA – en op de onderstroom van Schiphol. We krijgen beleid dat "regionaal" heet, maar dat in werkelijkheid de keuzes van onze inwoners steeds verder van zich af schuift. Waar wij ooit bepaalden wat er in onze achtertuin gebeurde, wordt nu aan tafels in Haarlem, Amsterdam en Schiphol besproken wat Aalsmeer "mag zijn".

En dat lijkt te worden: een logistieke schakel, een recreatief uitloopgebied, een dorp dat faciliteert in plaats van bepaalt. En dat is niet de toekomst die wij voor Aalsmeer en Kudelstaart wensen.

Wat deze begroting laat zien
De begroting zet in op groei – meer bedrijvigheid, meer hotels, meer verkeersdoorstroming. Maar achter die cijfers zit geen visie op leefbaarheid.
Geen antwoord op de vraag: hoe houden we het hier fijn om te wonen?

Er is bijvoorbeeld op dit moment sprake van "de Connected Transport Corridor". Al wordt deze niet letterlijk genoemd in de begroting spreekt het college van het "versterken van logistieke bereikbaarheid" en "investeren in slimme mobiliteit". Afgekort is de CTC een mooie naam voor een systeem dat vrachtwagens sneller groen licht geeft. Een symbool van technologische vooruitgang. Klinkt goed, nietwaar?

Maar zolang er binnen onze gemeentegrenzen geen goede regelingen zijn voor het toenemende vrachtverkeer door de constante bouw van nieuwe bedrijventerreinen tussen de linten, betekend dit in de praktijk meer vrachtverkeer door ons dorp, meer druk op onze dorpslinten, meer gevaar voor fietsers en kinderen. Niemand kan ontkennen dat het vrachtverkeer de afgelopen jaren alleen maar is toegenomen.

Het zijn keuzes die niet passen bij een dorp. Ze passen bij een bedrijventerrein.
Maar Aalsmeer en Kudelstaart zijn geen bedrijventerreinen. Aalsmeer en Kudelstaart vormen samen een gemeenschap.

Over wonen, werken en leven
Ondertussen blijft het woningtekort knellen. Starters en jonge gezinnen vinden hier geen plek meer. Jongeren die hier geboren zijn, vertrekken noodgedwongen naar elders. Ouderen willen kleiner wonen, maar er is geen aanbod.

We praten al jaren over “doorstroming”, maar ondertussen stromen vooral vrachtwagens door. We bouwen hotels -ook en vooral voor arbeidsmigranten-, maar geen huizen voor onze jongeren en ouderen. We stimuleren logistiek, maar belemmeren leven.
Voorzitter, we moeten eerlijk zijn: de balans is zoek.

FlorAalsmeer wil die balans herstellen. Wij willen een Aalsmeer waar ruimte is om te wonen én te werken, maar nooit ten koste van de leefbaarheid.
Wij willen economische ontwikkeling die past bij de schaal van ons dorp, niet bij de omvang van Schiphol. Wij willen beleid dat mensen dient, niet de markt.

Over de coalitie en de rol van de raad
Het college blijft geloven dat economie de motor van alles is. De coalitie gaf het college een raadsprogramma, maar vergat de meetlat en gaf het college vrij baan. Zonder meetlat kun je niet controleren, maar de coalitie sprak af dit niet te doen; ‘als de wethouder er mee komt is het goed’ een gevleugelde uitspraak van een lid van de coalitie begin dit jaar.

Er zijn economische projecten ingepland, maar de menselijke maat en leef kwaliteit niet meetbaar geborgd. Netcongestie neemt toe, de door ons aangedragen batterij-opslag komt niet van de grond, en tot een concreet doel om overlast te verminderen -of dit nu Schiphol is of het toenemende vrachtverkeer- zijn we niet gekomen. Een motor zonder stuur, rijdt vroeg of laat de berm in.

Voorzitter, het is tijd dat we niet alleen praten over groei, maar ook over grenzen.
Het vergt moed om “nee” te zeggen wanneer iets niet goed is voor onze inwoners, en niet zoals we de laatste jaren zien steeds maar beslissen om te besluiten.

FlorAalsmeer staat voor iets anders
Wij zeggen: geen uitbreiding van logistiek zolang de verkeersveiligheid niet gegarandeerd is. Geen nieuwe bedrijventerreinen met blokkendozen zolang woningbouw stagneert. Geen mooie praatjes over duurzaamheid zolang vrachtwagens prioriteit krijgen boven fietsers.
Wij zeggen: Aalsmeer en Kudelstaart zijn geen schakels in een keten. Wij zijn dorpen met een eigen identiteit, met water, groen, historie en mensen die elkaar kennen.

Onze visie is helder: een dorp waar wonen, werken en natuur in evenwicht zijn. Waar nieuwe woningen betaalbaar zijn voor onze kinderen. Waar bedrijvigheid kleinschalig is, innovatief en duurzaam. Waar natuur ruimte vindt en krijgt. Waar de Westeinderplassen een natuurgebied blijven, en geen etalage voor dagtoerisme uit de stad.

Over vijftien jaar
Stel u voor: het is 2040. U loopt langs de poel. Er varen sloepen, er klinkt gelach.
Kinderen fietsen langs het water, er zijn betaalbare huizen, en het dorp ademt rust.
Dat kan – maar niet vanzelf.

Want stel u ook eens het andere beeld voor: rijen vrachtwagens over de N196, bedrijfsloodsen tot aan de horizon, drukte, lawaai, een dorp dat zijn ziel is kwijtgeraakt. De keuzes die wij hier maken bepalen welk van die twee beelden werkelijkheid wordt.

Wat FlorAalsmeer wil bewerkstelligen
Wij willen:

- Een Aalsmeer waar jongeren kunnen blijven wonen.
- Een Kudelstaart dat zijn dorpshart behoudt.
- Zorg voor onze ouderen, de mensen die bouwden aan onze gemeenschap.
- Dorpslinten die veilig en stil zijn, niet vol vrachtwagens.
- Bedrijvigheid die kleinschalig en circulair is,
  niet grootschalig en vervreemd van de omgeving.
- Een bestuur dat luistert naar inwoners voordat besluiten worden genomen,
  niet achteraf verantwoording aflegt.
- Een gemeente die de regie terugpakt op haar eigen ruimte.

Dat is de koers die FlorAalsmeer voor ogen heeft. Niet harder groeien, maar beter groeien. Niet meegaan met de regio, maar onze eigen keuzes durven maken.

Onze oproep aan de raad
Aan de raad: Durf te kiezen voor kwaliteit boven kwantiteit. Voor mensen boven meters. Durf het lef te tonen om ‘vol is vol’ niet als slogan, maar als realiteit te hanteren.

FlorAalsmeer wil de verantwoordelijkheid nemen Aalsmeer en Kudelstaart leefbaar, betaalbaar en bereikbaar te houden. Niet voor de volgende begroting, maar voor volgende generaties.

Tot slot: onze gezamenlijke toekomst
Voorzitter, FlorAalsmeer is niet alleen een naam, het is een belofte.
Een belofte aan de inwoners van Aalsmeer en Kudelstaart. Dat we blijven opkomen voor rust, voor ruimte, voor rechtvaardigheid, voor leefbaarheid.

Wij geloven dat een dorp alleen sterk is als het trouw blijft aan haar inwoners,
aan haar natuur, aan haar identiteit. Wij willen geen gemeente dat verkocht wordt aan de hoogste bieder, maar een dorp dat investeert in haar bewoners.

Dus gaat het voor ons -FlorAalsmeer- niet alleen over cijfers, maar over karakter, de ziel van ons dorp. Over de vraag wie we willen zijn. Over de toekomst die we kunnen kiezen.

FlorAalsmeer kiest voor een dorp dat leeft, dat luistert, dat haar eigen koers bepaalt.
En wij vertrouwen er op, voorzitter, dat onze inwoners dat volgend jaar op 18 maart ook doen.

Dank u wel.

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Signed By: Oude Kotte, G.E. (Gido)
07/10/2025 16:57:05 CEST
ID: bfaa1337-7947-495a-bb49-fa942c2ff9bd
Auth: Scribble

Signed By: Vellenga, Sj. (Sjoerd)
07/10/2025 16:06:24 CEST
ID: bfaa1337-7947-495a-bb49-fa942c2ff9bd
Auth: Scribble

Zaaknummer:	Z25-098096	
Voorstel van:	college van burgemeester en wethouders	**Behandelend ambtenaar:** Inge Harmsen 06-34559876 inge.harmsen@aalsmeer.nl Kernorganisatie
Datum:	7 oktober 2025	
Portefeuillehouder:	wethouder ing. S.A.S. Spaargaren	

Onderwerp
Septembercirculaire 2025 en bijstelling BUIG

Raadsbesluit
Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:
1. Kennis te nemen van de uitkomsten van de septembercirculaire 2025.
2. Aan de stelpost areaal een structureel bedrag van € 0,8 miljoen toe te voegen ten behoeve van budgetbijstellingen die het gevolg zijn van wijzigingen in het gemeentelijk areaal.
3. De taakmutaties met samenhangende uitgaven in de begroting te verwerken.
4. Het restant structureel voordeel zoals opgenomen in de tabel onder Financiën van dit voorstel vanaf 2026 toe te voegen aan het begrotingsresultaat 2026-2029.
5. Het financieel effect van de bijstelling van de BUIG gelden te verwerken in de programmabegroting 2025.

Samenvatting
Dit raadsvoorstel gaat over de uitkomsten van de septembercirculaire 2025 over de uitkering gemeentefonds.
Gemeenten ontvangen van het Rijk een algemene uitkering uit het gemeentefonds. Het Rijk informeert gemeenten over mutaties in de algemene uitkering via circulaires gemeentefonds. Deze septembercirculaire is de tweede circulaire van het jaar.
Per saldo heeft de septembercirculaire 2025 een positief effect op de gemeentefinanciën van Aalsmeer in de meerjarenbegroting. In dit raadsvoorstel doen wij u een voorstel over de verwerking daarvan.

Doel
De ontwikkelingen van de septembercirculaire 2025 worden vertaald naar hun betekenis voor de programmabegroting 2025 en de meerjarenraming 2026 - 2029 van Aalsmeer.

Prestatie
De raad informeren over de financiële mutaties in de algemene uitkering uit het gemeentefonds naar aanleiding van de septembercirculaire 2025 en de wijzigingen daarvan op de begroting 2025 en het meerjarenperspectief 2026-2029 en dit voorstel als eerste begrotingswijziging toe te voegen aan de programmabegroting 2026 (raadsvergadering 6 november 2025). De gevolgen van de septembercirculaire 2025 op de programmabegroting 2025 zijn onderdeel van de 2e bestuursrapportage 2025 (raadsvergadering 11 december 2025).

Voorgeschiedenis en context
Op 16 september is de septembercirculaire 2025 gepubliceerd. Deze circulaire geeft een actualisatie van de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds ten opzichte van de meicirculaire 2025 en is gebaseerd op de Miljoenennota van het Rijk.

Door het moment van publicatie kon de uitkomst van deze circulaire niet meer in de programmabegroting 2026 worden verwerkt. Dit aanvullende raadsvoorstel is daarom in de aanbiedingsbrief van de programmabegroting 2026 al aangekondigd.
Een link naar de septembercirculaire 2025 vindt u hier: [Septembercirculaire gemeentefonds 2025 | Circulaire | Rijksoverheid.nl]

Overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit

Beslispunt 1 en 2

Onderstaand overzicht geeft een recapitulatie van de uitkomsten van de septembercirculaire 2025. Na dit overzicht volgt per post een toelichting en de overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit.

Uitkomsten septembercirculaire 2025					**bedrag x 1.000 euro**
	2025	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
A. Uitkomsten septembercirculaire					
A.1. budgettatir 2025 e.v.					
1a. Incidenteel:					
- mutaties oude jaren	*1.714*				
	1.714	*0*	*0*	*0*	*0*
1b. Accres:					
- bijstelling areaal (aantallen)	1.628	*1.613*	*1.699*	*1.699*	*1.699*
- reservering areaal/nominaal		*-800*	*-800*	*-800*	*-800*
- Volume/LPO/uitkeringsfactor		*-137*	*-229*	*-229*	*-229*
	1.628	*676*	*670*	*670*	*670*
1c. Overig:					
- Incidenteel BTW-compensatiefonds	647				
	647	*0*	*0*	*0*	*0*
A.2. taakmutaties					
2a. Toegekende taakmutaties	1.043	1.085	77	44	44
2b. Aanpassing bijbehorende uitgavenbudgetten	-1.043	-1.085	-77	-44	-44
A. Effect septembercirculaire	**3.989**	**676**	**670**	**670**	**670**
WAARVAN:					
C1. Structureel	**0**	**670**	**670**	**670**	**670**
C2. Incidenteel-> ten gunste van algemene reserve	**3.989**	**6**	**0**	**0**	**0**
TOTAAL	**3.989**	**676**	**670**	**670**	**670**

Het budgettair effect is te onderscheiden in incidentele en structurele effecten. Beide effecten worden toegevoegd aan het begrotingsresultaat.

1a incidenteel - afrekeningen oude jaren (2023/2024)

De circulaire bevat bijstellingen over 2023 en 2024. Dit betreft in de septembercirculaire alleen een verlaging van de uitkeringsfactor 2024 met 1 punten (€ 45.000 nadelig).
Voor Aalsmeer heeft actualisatie van de maatstaf huishoudens met laag inkomen met drempel (HHLI) geleid tot een positieve incidentele bijstelling vanaf 2024 met ruim € 1,4 miljoen. Naast actualisatie van andere maatstaven in de afgelopen maanden verklaart dit grotendeels het verschil van voorgaande jaren én de regel "bijstelling areaal (aantallen)".

1b Accres: algemene mutaties accres, uitkeringsfactor, areaal/nominaal, c.a.

"Accres" is de gemeentefondsterm voor groei. Dit accres kan ook negatief zijn.
De bijstellingen op accres en maatstaven/uitkeringsfactor vinden plaats op twee niveaus:

- Voor het lopende jaar 2025 en het eerstvolgende begrotingsjaar 2026 vindt een "harde" en gedetailleerde uitwerking plaats;
- Voor het meerjarig perspectief, de jaren 2027 tot en met 2029 is de uitwerking trendmatig. Deze benadering doet recht aan de "zachtheid" van toekomstige accresramingen. Voor loon- en prijsontwikkelingen is de meerjarige trend van de meicirculaire gehandhaafd.

Voor Aalsmeer heeft actualisatie van de maatstaf huishoudens met laag inkomen met drempel (HHLI) geleid tot een positieve structurele bijstelling vanaf 2024 met ruim € 1,1 miljoen. Naast actualisatie van andere maatstaven in de afgelopen maanden verklaart dit grotendeels het verschil van voorgaande jaren én de regel "bijstelling areaal (aantallen)".

Reservering areaal/nominaal
De stelpost areaal is voor de komende jaren ontoereikend, zodat van de structureel hogere areaalinkomsten vanaf 2024 een deel wordt ingezet om deze stelpost aan te vullen. Hierbij wordt ook rekening gehouden met een reservering voor de maatstaf huishoudens met laag inkomen die negatief uit kan vallen door de afronding op honderdtallen Dit heeft dan direct een financiële uitwerking van € 0,5 miljoen lagere algemene uitkering.

Volume en loon/prijs (LPO) effect
Voor LPO is vanaf 2026 sprake van een structurele daling van € 137.000.
In de septembercirculaire is het volumeacces vanaf 2027 negatief bijgesteld. Voor Aalsmeer betekent dit een structureel nadeel van € 46.000.
Door structurele aanpassing van landelijke aantallen vanaf 2026 daalt de algemene uitkering van Aalsmeer (ook) met € 46.000. In de jaarschijf 2026 staat hier een incidenteel afrondingsverschil van de algemene uitkering tegenover van € 46.000 positief.

1c overig
Het BTW compensatiefonds (BCF) heeft een plafond. Als de gezamenlijke BCF-declaraties van gemeenten onder dit plafond blijven van ongeveer € 4,5 miljard wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding werkt het andersom en wordt een uitname uit het gemeentefonds gedaan.
In de septembercirculaire wordt jaarlijks een voorschot verstrekt op de verwachte onderschrijding van dat kalenderjaar (2025). In de meicirculaire na afloop van dat jaar wordt definitief afgerekend. Verwacht wordt dat de onderschrijding over 2025 € 428 miljoen bedraagt. Voor Aalsmeer bedraagt dit € 647.000.

<u>Beslispunt 3</u>
Deze paragraaf behandelt nieuwe toevoegingen aan de algemene uitkering vanwege specifieke maatregelen (taakmutaties). De algemene beleidslijn is, dat het in deze gevallen gaat om wijzigingen in taken/ werkzaamheden en dat er een directe relatie is met samenhangende uitgavenbudgetten waarmee verrekening plaatsvindt. Afhankelijk van de aard en omvang van de maatregel kan nadere besluitvorming plaatsvinden aan de hand van aparte advisering.
Uitgangspunt is dat taakmutaties onder de € 10.000 ten gunste/laste komen van het begrotingsresultaat, tenzij het ontvangen bedrag doorbetaald moet worden aan derden. Tevens worden bedragen die nog worden ontvangen voor 2025 alleen in hoge uitzondering nog gereserveerd. Voor deze circulaire betreft dit de hervormingsagenda jeugd 2023/2024.

Onderstaand overzicht bevat de mutaties, waarna een toelichting per post volgt.

Specificatie taakmutaties					**bedrag x 1.000 euro**
	2025	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
a) Wet integrale suïcidepreventie		15	15	15	15
b) Hervormingsagenda jeugd 2023 en 2024 *	1.043				
c) Implementatie participatiewet in balans	0	12	3	1	1
d) CDOKE uitkering		1.001			
e1) Participatie - in relatie tot AM-Match					
e2) Participatie - beschut werk	0	29	31		
e3) Participatie - sociale infrastructuur		-1	-1	-1	-1
f) Overheidsbrede dienstverlening		29	29	29	29
Totaal toekenning taakmutaties	**1.043**	**1.085**	**77**	**44**	**44**

Ad. a) Wet integrale suïcidepreventie
Op 1 januari 2026 treedt de Wet integrale suïcidespreventie in werking. Gemeenten worden op grond van deze wet geacht suïcidepreventie in hun gezondheidsbeleid op te nemen en uit te voeren. Hiertoe wordt vanaf 2026 jaarlijks € 10 miljoen beschikbaar gesteld. Voor Aalsmeer betekent dit een jaarlijks bedrag van € 15.000.

Ad. b) Hervormingsagenda jeugd 2023 en 2024
Het demissionair kabinet heeft besloten tot compensatie van de incidentele tekorten op jeugdzorg in 2023 en 2024. Het gaat om een bedrag van € 728 miljoen in 2025 voor de ondersteuning van de transformatie van de Jeugdhulp. Voor de aanbesteding van jeugdhulp wordt gekeken naar een gezamenlijk inkooptraject met andere gemeenten vanaf 1 januari 2028. In het raadsvoorstel programmabegroting 2026 hebben wij al aangegeven deze middelen te willen reserveren om de benodigd capaciteit die met de transformatie en aanbesteding samenhangt te kunnen bekostigen. Door de AA-organisatie wordt voordat deze middelen beschikbaar worden gesteld daarvoor eerst een plan opgesteld. Zodra over de omvang van de capaciteit en de hiervoor benodigde middelen meer bekend is komen wij hierop bij u terug.

Ad. d) Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)
De decentralisatie-uitkering CDOKE vervangt de SPUK CDOKE. In 2026 wordt een bedrag van ruim € 666 miljoen beschikbaar gesteld aan gemeenten om uitvoering te kunnen geven aan hun taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid. Van dit bedrag wordt € 30,5 miljoen in een volgende circulaire verdeeld op basis van een in overleg met de VNG nog vast te stellen verdeelsleutel. De middelen zijn ook beschikbaar voor de periode 2027 tot en met 2030 maar de uitkeringsvorm na 2026 is nog niet bepaald.
Deze decentralisatie-uitkering bestaat uit basisfinanciering en planfinanciering. Alle gemeenten ontvangen basisfinanciering voor de vergroting van hun capaciteit.
Voor Aalsmeer betekent dit in 2026 een bedrag van afgerond € 1 miljoen.

Ad e1/e2/e3) Participatie (WSW, Beschut werk & Sociale infrastructuur)
De bedragen die Aalsmeer ontvangt via de Decentralisatie uitkering Werk zijn geactualiseerd. Meerjarig wordt het WSW-budget afgebouwd en groeit het budget beschut werk. Dit laatste vanwege de te verwachten groei van deze doelgroep door afbouw c.q. inperking van de WSW en de Wajong. Het WSW-budget heeft als direct samenhangende post de gemeentelijke bijdrage aan AM-Match.
In de periode 2025-2027 wordt in totaal ruim € 110 miljoen beschikbaar gesteld om de werking van loonkostensubsidie (LKS) bij beschut werk te verbeteren. Uit onderzoek blijkt dat de loonwaardesystematiek die hier nu voor wordt gebruikt, veelal leidt tot een overschatting van de loonwaarde en daarmee tot een te lage vaststelling van de LKS. Voor Aalsmeer is dit voor deze periode ongeveer € 30.000 per jaar. Voor de sociale infrastructuur is sprake van een minimale negatieve correctie van € 1.000.

Ad. f) Overheidsbrede dienstverlening
De SPUK Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) wordt vanaf 2026 omgezet naar de decentralisatie-uitkering Overheidsbrede Dienstverlening. Via deze decentralisatie-uitkering worden gemeenten gefaciliteerd om laagdrempelige en empathische ondersteuning te bieden bij regelzaken met de (digitale) overheid en om hun regierol in het lokale netwerk in te vullen. Hiervoor is vanaf 2026 een structurele bijdrage van € 15,4 miljoen beschikbaar. Met deze decentralisatie-uitkering kunnen gemeenten, vanuit hun regiorol, lokaal bepalen waar en welke vorm van ondersteuning het meest passend is. De verdeling van de middelen over gemeenten is gebaseerd op het aantal inwoners en het aantal lager

opgeleiden in gemeenten. Voor Aalsmeer betekent dit vanaf 2026 een structureel bedrag van € 29.000.

Overige taakmutaties
De circulaire bevat nog enkele taakmutaties die (meerjarig) kleiner zijn dan € 10.000. Die zijn niet nader toegelicht.
De circulaire bevat ook een bijdrage voor de vervroegde 2e Kamerverkiezingen van € 110.000. Hiervoor is echter al in de 2e bestuursrapportage 2025 een aanvullend budget opgenomen. De taakmutatie is daardoor komen te vervallen en toegevoegd aan het begrotingssaldo.

Beslispunt 4
De mutaties in het meerjarenperspectief worden als een aparte begrotingswijziging voorgelegd als addendum bij de programmabegroting 2026 (raad 6 november 2025).
De mutatie op het financieel saldo 2025 als gevolg van de septembercirculaire 2025 is onderdeel van de 2e bestuursrapportage 2025 (raad 11 december 2025).
Het begrotingsresultaat 2026 – 2029 na de septembercirculaire 2025 is opgenomen onder het kopje Financiën verderop in dit voorstel.

Beslispunt 5 Bijstandsbudgetten/ BUIG gelden
Algemeen
Op 30 september 2025 is door het Ministerie van SZW het zogenoemde "voorlopige macrobudget 2026" en "definitieve budget 2025" gepubliceerd: Voorlopige bijstandsbudgetten 2026 en definitieve budgetten 2025 bekend | Nieuwsbericht | Rijksoverheid.nl. Het macrobudget wordt vastgesteld met rekenregels van het CPB voor de prognose van het totale verwachte bijstandsvolume als afgeleide van de economische ontwikkeling en de ontwikkeling van de werkloosheid, rekening houdend met eventuele gevolgen van specifiek Rijksbeleid dat van invloed is op het bijstandsvolume.

Jaar 2025 (definitieve vaststelling budget)
Het Aalsmeerse BUIG-budget 2025 is definitief vastgesteld op € 6,5 miljoen. Dit is € 0,4 miljoen meer dan het voor de zomer bekend gemaakte nader voorlopige budget ad. € 6,1 miljoen. Dit wordt voor het overgrote deel verklaard door loonindexering. In de 1e bestuursrapportage is de begroting 2025 reeds bijgesteld voor een te verwachten loon-prijscompensatie van € 0,4 miljoen. Nu met de definitieve beschikking is nauwelijks sprake van een afwijking.
Aan de uitgavenkant leidt de actuele prognose tot een negatieve bijstelling van € 0,1 miljoen en daalt daardoor van € 6,3 miljoen naar € 6,2 miljoen. Deze daling wordt veroorzaakt door een iets lagere stijging van het minimumloon dan in eerste instantie rekening mee was gehouden.
Per saldo is ten opzichte van de actuele begroting sprake van een voordeel van afgerond € 107.000 in 2025. Dit voordeel wordt in de 2e bestuursrapportage 2025 verwerkt.

Jaar 2026 (voorlopig budget)
Voor 2026 is nu een eerste voorlopige opgave verstrekt. Het macrobudget 2026 stijgt ten opzichte van 2025 met € 166 miljoen. Naast een jaarlijkse groei vanwege instroom in de bijstand door de geleidelijke afbouw c.q. inperking van WSW, Wajong en IOAW is deze groei het gevolg van een stijging van het bijstandsvolume als afgeleide van een door het CPB verwachte oplopende werkloosheid.

Aan de inkomstenkant neemt het Aalsmeerse BUIG-budget toe met € 0,1 miljoen van € 6,5 miljoen (zie boven, definitief budget 2025) naar € 6,6 miljoen. Dit wordt vrijwel volledig verklaard door de hiervoor toegelichte groei van het macrobudget. Daarnaast is sprake van

geringe mutaties op Loonkostensubsidie, IOAW en herverdeeleffect (dit betreft actualisatie van de gehanteerde grondslagen in het verdeelmodel) die elkaar nagenoeg compenseren. Aan de uitgavenkant wordt het niveau van 2025 aangehouden. De meicirculaire 2026 in samenhang met de nader voorlopige vaststelling van het BUIG-budget 2026 is het aangewezen moment voor een nader gefundeerde vervolgprognose van de uitgaven voor 2026.
Per saldo is ten opzichte van de actuele begroting 2026 sprake van een structureel voordeel van afgerond € 73.000.

Keuzemogelijkheden/alternatieven

BTW compensatiefonds

Hiervoor is onder 1c ingegaan op onderuitputting BCF. De huidige systematiek van de gemeente is dat de onderuitputting BCF wordt verantwoord in het jaar dat deze door het Rijk verrekend wordt.
De provinciaal toezichthouder staat gemeenten toe om een meerjarige stelpost op te nemen als inschatting op de jaarlijkse over- of onderschrijding van het plafond. Dit op basis van de laatst bekende afrekening. In de Kadernota 2026 is dit geopperd als één van de mogelijke dekkingsvoorstellen bij een blijvend tekort in het meerjarenperspectief.

Participatie

Niet van toepassing

Kanttekeningen en risico's

Maatstaf Huishoudens met een laag inkomen (HHLI)

De impact van de maatstaf HHLI is groot. Op een omvang van de algemene uitkering van € 41 miljard wordt bijna € 9 miljard verdeeld via deze maatstaf (ruim 20%). De maatstaf is daarnaast complex qua definitie en berekening, alsmede zeer onzeker door de aantallen lage inkomens die worden afgerond op honderdtallen. Als de afronding negatief uitpakt waardoor het aantal met 100 daalt leidt dit tot afgerond € 0,5 miljoen minder inkomsten voor een gemeente. De fondsbeheerders hebben geconstateerd dat de maatstaf minder instabiel moet worden en vanaf uitkeringsjaar 2026 wordt het een driejaars gemiddelde van de jaren t-4, t-3 en t-2 (2022, 2023 en 2024). Desondanks blijft het een maatstaf met een groot gewicht en volatiel. Hiervoor is toegelicht dat we in de stelpost areaal rekening houden met een terugval van de inkomsten als gevolg van een mutatie in deze maatstaf.

Financiën

De belangrijkste uitkomsten van deze circulaire staan hieronder vermeld. Onder overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde beluit zijn nadere details hierover opgenomen.

1. De septembercirculaire levert een incidenteel voordeel van per saldo € 4,0 miljoen. Dit incidentele voordeel betreft vooral de uitkering van onderuitputting BCF 2025 (€ 0,6 miljoen), € 1,4 miljoen door een incidenteel effect huishoudens met een laag inkomen oude jaren en € 1,1 miljoen door een structureel effect huishoudens met een laag inkomen. Het restant komt door een actualisatie van de overige maatstaven. Dit komt ten gunste van het begrotingsresultaat 2025.
2. Structureel bevat de circulaire een positieve bijstelling met € 1,6 miljoen vanwege een bijstelling van de verdeelmaatstaven. De belangrijkste is het eerder genoemde effect van de verdeelmaatstaf huishoudens met een laag inkomen. Van deze bijstelling wordt € 0,9 miljoen (2026) en € 1,0 miljoen (vanaf 2027) gemuteerd op de stelposten areaal en loon/ prijs.
3. De circulaire bevat verder een aantal specifieke taakmutaties. Deze mutaties worden budgettair neutraal verwerkt in relatie met samenhangende uitgaven- en of inkomstenposten. In een aantal gevallen is ook sprake van taakmutaties die geen aanleiding geven om samenhangende posten op te nemen.

4. Na de definitieve vaststelling van het inkomstenbudget 2025 en de correctie van het uitgavenbudget is sprake van een structureel voordeel van € 107.000. Daarbovenop komt vanaf 2026 een structureel voordeel van € 73.000 vanwege aanpassing van het voorlopig budget 2026. In totaliteit is het structureel voordeel vanaf 2026 dan € 180.000. De voorlopige toekenning 2026 is prijspeil 2025. De correctie loonprijsontwikkeling (LPO) 2026 volgt in het najaar 2026.

Samengevat betekent bovenstaande het volgende voor het begrotingsresultaat 2026 – 2029 (bedragen * € 1.000):

bedragen * € 1.000	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Stand programmabegroting 2026	**1.875**	**397**	**-1.235**	**-2.151**
Mutatie obv raadsvoorstel septembercirculaire 2025				
Effect septembercirculaire	676	670	670	670
Effect BUIG	180	180	180	180
Stand programmabegroting 2026 - 2029	**2.731**	**1.247**	**-385**	**-1.301**

Vervolgstappen

Uitvoering en procesplanning

Na de raadsvergadering van 6 november sturen wij dit voorstel samen met de programmabegroting 2026 ter informatie aan Gedeputeerde Staten.

Evaluatie

Niet van toepassing

Duurzaamheidsaspecten

Niet van toepassing

Bijlagen

Septembercirculaire 2025

De secretaris,

drs. Sj. Vellenga

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.

Gemeente Aalsmeer

Signed By: Hofland, Heleen
07/11/2025 10:24:05 CET
ID: 88fded72-fb1c-40ab-817a-76681f31c7e3
Auth: Scribble

Signed By: Oude Kotte, G.E. (Gido)
06/11/2025 20:40:04 CET
ID: 88fded72-fb1c-40ab-817a-76681f31c7e3
Auth: Scribble

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Aalsmeer;

gelezen het voorstel van college van burgemeester en wethouders, d.d. 14 oktober 2025, zaaknummer Z25-098096;

gelet op artikel 189 van de Gemeentewet;

Besluit

1. Kennis te nemen van de uitkomsten van de septembercirculaire 2025.
2. Aan de stelpost areaal een structureel bedrag van € 0,8 miljoen toe te voegen ten be hoeve van budgetbijstellingen die het gevolg zijn van wijzigingen in het gemeentelijk areaal.
3. De taakmutaties met samenhangende uitgaven in de begroting te verwerken.
4. Het restant structureel voordeel zoals opgenomen in de tabel onder Financiën van dit voorstel vanaf 2026 toe te voegen aan het begrotingsresultaat 2026-2029.
5. Het financieel effect van de bijstelling van de BUIG gelden te verwerken in de pro-grammabegroting 2025.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 6 november 2025

De griffier,

H.R.E. Hofland

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Gemeentefonds

Septembercirculaire 2025

de gemeentebesturen, ter attentie van de raden en de colleges van B&W

DGOBDR/ Bestuur, Financiën en Regio's

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
eventuele vragen per e-mail
postbus.gf@minbzk.nl

Datum
16 september 2025

Kenmerk
2025-0000554447

circulaire

Onderwerp	septembercirculaire gemeentefonds 2025
Doelstelling	bekendmaking van beleid en het geven van informatie
Juridische grondslag	
Relaties met andere circulaires	meicirculaire 2024 (2024-0000287430); septembercirculaire 2024 (2024-0000752157); decembercirculaire 2024 (2024-0000953334); meicirculaire 2025 (2025-0000332806)
Ingangsdatum	16 september 2025
Geldig tot	1 juli 2026

Voorwoord

Voor u ligt de septembercirculaire Gemeentefonds 2025.

Gemeenten ontvangen in principe op drie tijdstippen in het jaar informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. De septembercirculaire 2025 informeert u over de gemeentefondsuitkeringen voor 2025 en verder, gebaseerd op de Miljoenennota 2026 en de bijbehorende ontwerpbegroting van het gemeentefonds.

In het algemeen geldt voor de informatie uit de circulaires het voorbehoud van parlementaire besluitvorming. Dat geldt dit jaar uiteraard ook.

De politiek-bestuurlijke zaken worden in hoofdstuk 1 belicht. De circulaire is in belangrijke mate een financieel-technisch document. De latere hoofdstukken richten zich vooral op de doelgroep van financieel specialisten.

Ik wens u veel succes toe bij de uitvoering van uw taken

Mede namens de Staatssecretaris Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane,
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

F. Rijkaart

Inhoudsopgave

1 Hoofdpunten 6
1.1 Inleiding 6
1.2 Algemene uitkering 6
1.3 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen 7
2 Algemene uitkering 8
2.1 Inleiding 8
2.2 Wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering 8
1. Bijstelling accres-tranches 9
2. Afrekening ruimte onder plafond BCF 2025 11
3. Afrekening Kenniscentrum Ontplofbare Oorlogsresten 11
4. Implementatie Participatiewet in balans 12
5. Hervormingsagenda Jeugd 12
5a. Hervormingsagenda Jeugd 2023 en 2024 12
5b. Hervormingsagenda Jeugd (uitvoeringskosten en budget voor centrale investeringen) 12
6. Loon- en prijsbijstelling middelen op de AP jeugdhulp 2023 13
7. Toezicht gastouderopvang 13
8. Kinderopvang pleegouders 13
9. Rijksvaccinatieprogramma 14
10. Wet integrale suïcidepreventie 14
11. Indexatie Wmo demografie 14
12. Vervroegde Tweede Kamer verkiezingen 14
13. Kiezers buiten Nederland 14
2.3 Verdeling mutaties algemene uitkering 15
2.4 Maatstaven, gewichten, uitkeringsfactor en overige uitkeringsonderdelen 15
3 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen 20
3.1 Inleiding 20
3.2 Omvang en verdeling decentralisatie- en integratie-uitkeringen 20
1. Uitvoering Sociale Agenda Groningen en Noord-Drenthe 22
2. Spreidingswet 22
3. Pilot dakloze EU-burgers 22
4. Pilot wijkgerichte vaccinatieaanpak 22
5. Voorbereiding bouw kerncentrales 23
6. Versterking omgevingsveiligheidsdiensten 23
7. Aanpak overlast asielzoekers 24
8. Nationaal Programma Vitale regio's (NPVR) 24
9. Impulsbudget sociale infrastructuur 24
10. Register Externe Veiligheid (REV) 24
11. Preventie aanpak van jeugdcriminaliteit 25

12. Work in NL 25
12a. Work in NL Betrekken zelforganisaties en sleutelpersonen 25
12b. Work in NL (Dienstverlening arbeidsmarktregio) 25
13. Aanpak ondermijning zeehavens 25
14. Aanpak van criminele machtsstructuren 25
15. Actieagenda mkb-dienstverlening 26
16. Pilot denormalisering drugs bij evenementen 26
17. Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE) 26
18. Overheidsbrede Dienstverlening 27
19. Regeling heroïnebehandeling 27
20. Vrouwenopvang 27
21. Bureau regioburgemeesters 27
22. Erfgoedregistratie 28
23. Digitale tweeling 28
24. Versterking arbeidsmarktregio's 28
25. Volume-indexatie 2026 Beschermd Wonen (IU) 28
26. Rijksbijdrage Beschut Werk (IU) 28
3.3. Verdeling bestaande decentralisatie- en integratie-uitkeringen en overige mededelingen 29
3.3.1. Beschermd wonen 29
3.3.2. Maatschappelijke opvang 29
3.3.3. Vrouwenopvang 30
3.3.4. Aanpak laaggeletterdheid 30
4 Overige mededelingen 31
4.1 Inleiding 31
4.2 Gemeentefondstotalen, bevoorschotting en nominale ontwikkelingen 31
4.3 Individuele referentiewaarden EMU-saldo medeoverheden 2026 32
4.4 Stand van zaken onderzoeksagenda verdeelmodel algemene uitkering 33
4.5 'Weeffout' Jeugdzorg 33
4.6 Landelijke Vreemdelingen Voorziening 33
4.7 Wegenbeheer 34
4.8 Website gemeentefinanciën: www.findo.nl 34
4.9 Jaarlijkse weging decentralisatie- en integratie-uitkeringen 34
4.10 Cijfers belastingcapaciteit 35
Bijlagen 36
Bijlage 2.1.1 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2025 37
Bijlage 2.1.2 Bedragen per eenheid 2025 per cluster 39
Bijlage 2.1.3 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2026 41
Bijlage 2.1.4 Bedragen per eenheid 2026 per cluster 43
Bijlage 2.2.1 Opbouw algemene uitkeringen 2025-2030 45
Bijlage 2.4.1 Aantallen per gemeente ophoging maatstaf Woonruimten 46
Bijlage 2.4.2 Volumina maatstaven 2025-2030 54

Bijlage 3.2-2 Spreidingswet 57
Bijlage 3.2-3 Pilot dakloze EU-burgers 61
Bijlage 3.2-6 Versterking omgevingsveiligheidsdiensten 62
Bijlage 3.2-7 Aanpak overlast asielzoekers 70
Bijlage 3.2-8 Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR) 71
Bijlage 3.2-9 Impulsbudget sociale infrastructuur 72
Bijlage 3.2-12a Work in NL Betrekken zelforganisaties en sleutelpersonen 75
Bijlage 3.2-18 Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE) 76
Bijlage 3.2-19 Overheidsbrede Dienstverlening 80
Bijlage 3.2-20 Regeling heroïnebehandeling 88
Bijlage 3.2-25 Versterking arbeidsmarktregio's 89
Bijlage 3.3.2 Maatschappelijke opvang 90
Bijlage 3.3.4 Aanpak laaggeletterdheid 91
Bijlage 4.3 Referentiewaarden EMU-saldo 2026 gemeenten 92

1 Hoofdpunten

1.1 Inleiding

Deze circulaire informeert gemeenten over de gemeentefondsuitkeringen. Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeenten. Daarnaast bepalen factoren als specifieke uitkeringen, belastingopbrengsten, gemeentelijke heffingen, gemeentelijke rentebaten, dividendopbrengsten en grondexploitatie mede de financiële ruimte van gemeenten. Zij vallen echter buiten het bestek van deze circulaire.

In deze circulaire vindt de verwerking plaats van de mutaties uit de Miljoenennota 2026 en de bijbehorende ontwerpbegroting van het gemeentefonds. De informatie is steeds onder het voorbehoud van parlementaire goedkeuring.

Dit hoofdstuk bevat een beknopte weergave van de belangrijkste mutaties uit de circulaire. De indeling van de circulaire is afgestemd op de soorten uitkeringen die het gemeentefonds kent: de algemene uitkering, de decentralisatie- en de integratie-uitkeringen.

1.2 Algemene uitkering

Hervormingsagenda Jeugd 2023 en 2024
Naar aanleiding van de eerdere afspraken in het voorjaar met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft het kabinet besloten tot compensatie van de incidentele tekorten 2023 en 2024 in de jeugdzorg. Gemeenten ontvangen in totaal € 728 miljoen van het Rijk die ze kunnen inzetten ter ondersteuning van de transformatie van de Jeugdhulp conform de afspraken in de Hervormingsagenda. Het gaat dan om het versterken van de sociale basis en stevige lokale teams, met tevens aandacht voor het verbeteren van kind- en gezinsbescherming en de bredere integrale aanpak sociaal domein.

Implementatie Participatiewet in balans
Het wetsvoorstel Participatiewet in Balans is een initiatief om de Participatiewet te vereenvoudigen en te verbeteren, met name door meer maatwerk, versoepeling van regels en een menselijkere aanpak. In totaal wordt er € 58,1 miljoen aan de algemene uitkering toegevoegd.

Er wordt € 55,5 miljoen beschikbaar gesteld in de periode 2025-2030 ten behoeve van de implementatie van deze wet. Deze € 55,5 miljoen is inclusief een bijdrage voor de regeling Verrekenen. De bijdrage voor de regeling Verrekenen start in 2026 met € 500.000. Vanaf 2027 gaat het om een structurele bijdrage van € 1 miljoen per jaar.

Er wordt € 600.000 beschikbaar gesteld in 2025 en € 1 miljoen in 2026 en 2027 ten behoeve van het verstrekken van de premie arbeidsinschakeling voor jongeren.

1.3 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

De circulaire bevat voor uitkeringsjaar 2025 en verder ook een aantal wijzigingen in de decentralisatie- en integratie-uitkeringen. Het gaat om de aanpassing van bestaande uitkeringen, omzetting van specifieke uitkeringen naar decentralisatie-uitkeringen en om nieuwe uitkeringen.

De belangrijkste wijzigingen die in deze circulaire verwerkt zijn betreffen:

- De decentralisatie-uitkering Uitvoering Sociale Agenda Groningen en Noord-Drenthe. Voor de uitvoering van de Sociale Agenda, aangekondigd in Nij Begun, wordt € 28,2 miljoen in 2025 en € 61,7 miljoen in 2026 beschikbaar gesteld aan de gemeente Groningen. In de Sociale Agenda zijn 16 maatregelen opgenomen die in de regio door afzonderlijke partijen worden uitgevoerd.
- De decentralisatie-uitkering Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Deze decentralisatie-uitkering vervangt de specifieke uitkering (SPUK) CDOKE. Met deze uitkering wordt in 2026 een totaalbedrag van € 666 miljoen beschikbaar gesteld aan gemeenten om uitvoering te kunnen geven aan hun taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid.
- De integratie-uitkering Rijksbijdrage Beschut Werk. In de periode 2025-2027 wordt in totaal ruim € 110 miljoen beschikbaar gesteld om de werking van loonkostensubsidie (LKS) bij beschut werk te verbeteren. Voor werknemers met een indicatie beschut werk zal een forfaitaire LKS (vaste vergoeding voor gemiste loonkosten) worden ingevoerd. Deze maatregel vergt een wetswijziging die naar verwachting in 2028 in werking zal treden. Tot het moment dat de wetswijziging is gerealiseerd worden de extra middelen toegevoegd aan de Rijksbijdrage Beschut Werk (IU Participatie).

2 Algemene uitkering

2.1 Inleiding

Binnen het gemeentefonds is de algemene uitkering de grootste component. Het bedrag aan algemene uitkering wordt verdeeld over de gemeenten via maatstaven, zoals het inwonertal en de oppervlakte van een gemeente, een aan de maatstaven gekoppeld gewicht (bedrag per eenheid) en de uitkeringsfactor (de voor alle gemeenten gelijke vermenigvuldigingsfactor). Die drie componenten zijn aan wijzigingen onderhevig. Dit hoofdstuk geeft informatie over de aanleiding voor die wijzigingen en over de uitwerking ervan. In paragraaf 2.2 worden de wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering behandeld en in paragraaf 2.3 worden de consequenties daarvan voor de verdeling aangegeven. Paragraaf 2.4 bevat overige mededelingen over de algemene uitkering. Paragraaf 2.5 informeert de gemeenten over een aantal gegevens voor de berekening van de algemene uitkering, te weten: maatstaven, gewichten en uitkeringsfactoren.

Het totaal van alle wijzigingen vindt zijn neerslag in de bijlagen 2.1.1 tot en met 2.1.4, die overzichten bevatten van maatstaven, bedragen per eenheid en uitkeringsfactoren.

De algemene uitkering is vrij besteedbaar voor gemeenten. Eventuele opmerkingen die over de algemene uitkering in deze circulaire worden gemaakt, zijn niet meer dan voorbeelden die illustreren met welke kosten gemeenten geconfronteerd worden. Dit inzicht is ook van belang voor de Tweede Kamer. Met de betreffende teksten wordt niet beoogd het bestedingsdoel nader te omschrijven, of op welke wijze dan ook de middelen te oormerken.

2.2 Wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering

Tabel 2.2.1 bevat de mutaties in de omvang van de algemene uitkering over de periode 2025 tot en met 2030 ten opzichte van de meicirculaire 2025. Wijziging in de omvang van de algemene uitkering kunnen het gevolg zijn van:

1. Algemene mutaties
   Deze mutaties hebben betekenis voor de financiële ruimte van de gemeenten, zonder veranderingen in het takenpakket.
2. Taakmutaties
   Deze mutaties hebben betrekking op taakmutaties bij gemeenten en hebben corresponderende gevolgen voor inkomsten of uitgaven. De mutaties zijn geordend volgens de clusterindeling van het gemeentefonds om gemeenten een overzicht te bieden per beleidsterrein. De clusterindeling, naar gelijksoortige gemeentelijke beleidsvelden, is een hulpmiddel bij het onderhoud van de verdeling. De clusterindeling heeft geen gevolgen voor de bestedingsvrijheid van de algemene uitkering. Met de clusterindeling wordt niet beoogd het bestedingsdoel nader te omschrijven, of op welke wijze dan ook de middelen te oormerken.

Tabel 2.2.1 geeft een totaalbeeld van de mutaties in de omvang van de algemene uitkering van circulaire op circulaire. De mutaties hebben betrekking op 2025 en verder en worden onder de tabel toegelicht. In bijlage 2.2.1 zijn de mutaties uit tabel 2.2.1 samengenomen met de mutaties uit eerdere circulaires. Deze bijlage geeft een totaalbeeld van de mutaties van jaar op jaar.

Tabel 2.2.1 Ontwikkeling algemene uitkering, mutaties ten opzichte van de meicirculaire 2025 (in duizenden euro's)

		2025	2026	2027	2028	2029	2030
	stand meircirculaire 2025	**40.898.452**	**41.889.943**	**43.374.270**	**43.785.630**	**45.719.390**	**47.904.210**
	algemene mutaties						
1)	Bijstelling accres-tranches		-78.420	-136.328	-144.642	-185.005	-310.361
2)	Afrekening ruimte onder plafond BCF 2025	428.279					
3)	Afrekening Kenniscentrum Ontplofbare Oorlogsresten	1.450					
	taakmutaties						
	cluster Participatie						
4)	Implementatie Participatiewet in balans	36.325	15.204	3.561	1.000	1.000	1.000
	cluster Individuele voorzieningen Jeugd						
5)	*Hervormingsagenda Jeugd*						
5a)	Hervormingsagenda Jeugd 2023 en 2024	728.000					
5b)	Hervormingsagenda Jeugd (uitvoeringskosten en budget voor centrale investeringen)		-23.000	-24.000	-22.000	-22.000	-22.000
6)	Loon- en prijsbijstelling middelen op de AP jeugdhulp 2023		23.492	19.196	19.201	18.987	18.987
7)	Toezicht gastouderopvang		1.400	2.200	2.200	1.800	1.700
8)	Kinderopvang pleegouders	-10.700	-10.700	-10.700	-600	-600	-600
	Cluster Sociale basisvoorzieningen						
9)	Rijksvaccinatieprogramma	2.300					300
10)	Wet integrale suïcidepreventie		10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
	cluster Individuele voorzieningen Wmo						
11)	Indexatie Wmo demografie						75.000
	cluster Bestuur en ondersteuning						
12)	Vervroegde Tweede Kamerverkiezingen	60.000					
13)	Kiezers buiten Nederland	1.120					
	stand deze circulaire	**42.145.226**	**41.827.919**	**43.238.199**	**43.650.789**	**45.543.572**	**47.678.236**

Toelichting algemene uitkering

1. Bijstelling accres-tranches

Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeenten. De jaarlijkse toe- en afname van het gemeentefonds en het provinciefonds wordt het accres genoemd. In deze circulaire is een nieuwe accresraming opgenomen voor de jaren 2026 en verder.

Vanaf 2024 is het accres gekoppeld aan de bbp-normeringssystematiek. Uitgangspunt is dat de fondsen meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bruto binnenlands product volgen. De normering wordt gesplitst in een volumedeel en een prijsdeel. De volumeontwikkeling van de fondsen wordt gebaseerd op een 8-jaars (t-9 t/m t-2) historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp, waardoor het fonds minder schommelt. Het prijsdeel volgt de prijsontwikkeling van het bbp van het lopende jaar. Conform rijksbrede systematiek wordt de index in het voorjaar van het lopende jaar definitief. Het betreft een generieke normering die naar eigen inzicht van een individuele gemeente kan worden ingezet.
In de Miljoenennota is het accres voor het jaar 2026 en verder geactualiseerd op basis van de actuele raming van de ontwikkeling van het bbp door het Centraal Planbureau (CPB) Macro Economische Verkenning (MEV) 2026. In de onderstaande tabel zijn de actuele cijfers opgenomen.

Tabel 2.2.2 Indices CPB					
	2026	2027	2028	2029	2030
Indices CPB bbp MEV 2026					
Volume bbp (8-jaars gemiddelde)	1,91%	1,76%	1,66%	1,54%	2,17%
Prijs bbp	2,49%	2,53%	2,65%	2,49%	2,36%
Gecombineerde bbp index	**4,45%**	**4,33%**	**4,35%**	**4,07%**	**4,58%**
Indices CPB bbp CEP 2025					
Volume bbp (8-jaars gemiddelde)	1,93%	1,82%	1,72%	1,61%	2,28%
Prijs bbp	2,74%	2,52%	2,61%	2,50%	2,50%
Gecombineerde bbp index	**4,72%**	**4,39%**	**4,37%**	**4,15%**	**4,84%**
Verschil (nieuw-oud)					
Volume bbp (8-jaars gemiddelde)	-0,02%	-0,06%	-0,06%	-0,07%	-0,11%
Prijs bbp	-0,25%	0,01%	0,04%	-0,01%	-0,14%
Gecombineerde bbp index	**-0,27%**	**-0,06%**	**-0,02%**	**-0,08%**	**-0,26%**

Tabel 2.2.3 bevat de grondslag en de huidige accresraming zoals opgenomen in de Miljoenennota 2026 op basis van de bbp-cijfers uit de MEV 2026. Tabel 2.2.4 bevat de accresraming zoals deze opgenomen staat in de Voorjaarsnota 2025. Tabel 2.2.5 presenteert de mutatie in de accresraming tussen Voorjaarsnota 2025 en Miljoenennota 2026.

Tabel 2.2.3 Grondslag en accres Gemeentefonds Miljoenennota 2026					
In miljoenen euro	2026	2027	2028	2029	2030
Grondslag Gemeentefonds	41.770	40.506	39.098	39.059	39.012
Accres Gemeentefonds					
tranche 2026 volume bbp	798	774	747	746	745
tranche 2026 prijs bbp	1.060	1.028	992	991	990
tranche 2027 volume bbp		745	719	718	717
tranche 2027 prijs bbp		1.089	1.051	1.050	1.049
tranche 2028 volume bbp			707	707	706
tranche 2028 prijs bbp			1.148	1.147	1.145
tranche 2029 volume bbp				684	683
tranche 2029 prijs bbp				1.123	1.122
tranche 2030 volume bbp					1.002
tranche 2030 prijs bbp					1.113
Totaal accres	**1.858**	**3.635**	**5.364**	**7.166**	**9.272**

Tabel 2.2.4 Accres Gemeentefonds Voorjaarsnota 2025					
In miljoenen euro	2026	2027	2028	2029	2030
tranche 2026 volume bbp	791	781	754	753	752
tranche 2026 prijs bbp	1.145	1.131	1.091	1.090	1.089
tranche 2027 volume bbp		772	745	744	743
tranche 2027 prijs bbp		1.088	1.050	1.049	1.047
tranche 2028 volume bbp			735	734	733
tranche 2028 prijs bbp			1.134	1.133	1.131
tranche 2029 volume bbp				717	716
tranche 2029 prijs bbp				1.131	1.130
tranche 2030 volume bbp					1.056
tranche 2030 prijs bbp					1.185
Totaal accres	**1.936**	**3.772**	**5.509**	**7.351**	**9.583**

Tabel 2.2.5 Mutatie accres Gemeentefonds sinds Voorjaarsnota 2025					
In miljoenen euro	2026	2027	2028	2029	2030
tranche 2026 volume bbp	7	-8	-7	-7	-7
tranche 2026 prijs bbp	-85	-103	-99	-99	-99
tranche 2027 volume bbp	-	-27	-26	-26	-26
tranche 2027 prijs bbp	-	1	1	2	2
tranche 2028 volume bbp	-	-	-27	-27	-27
tranche 2028 prijs bbp	-	-	14	14	14
tranche 2029 volume bbp	-	-	-	-33	-33
tranche 2029 prijs bbp	-	-	-	-8	-8
tranche 2030 volume bbp	-	-	-	-	-54
tranche 2030 prijs bbp	-	-	-	-	-71
Totale mutatie	**-78**	**-136**	**-145**	**-185**	**-310**

2. Afrekening ruimte onder plafond BCF 2025

Het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF) is sinds 2015 gekoppeld aan de accrespercentages zoals die volgen uit de normeringssystematiek voor het gemeentefonds en provinciefonds. Het plafond wordt daarnaast aangepast voor taakmutaties (zoals decentralisaties) die gepaard gaan met toevoegingen of onttrekkingen aan het BCF. Als het plafond overschreden wordt, komt het verschil ten laste van het gemeentefonds en het provinciefonds. Bij een realisatie lager dan het plafond komt het verschil ten gunste van het gemeentefonds en provinciefonds. Hierdoor zijn het BCF en het gemeente- en provinciefonds communicerende vaten.

In deze circulaire is een geactualiseerde raming voor de jaren 2025 tot en met 2030 opgenomen. De ruimte onder het plafond voor gemeentes is voor 2025 geraamd op € 428 miljoen. De ontwikkeling van de uitgaven wordt vlak doorgetrokken. Hierbij is rekening gehouden met de jaarlijkse toevoegingen (taakmutaties) aan het BCF. Bij deze aanname blijft voor alle jaren sprake van ruimte onder het BCF-plafond.

Tabel 2.2.6 Geraamd plafond BCF (bedragen in miljoenen euro)

Geraamd plafond BCF						
	2025	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
BCF Plafond totaal	**5.052**	**5.295**	**5.484**	**5.722**	**5.943**	**6.390**
Plafond aandeel gemeenten VJN25	**4.469**	**4.671**	**4.865**	**5.078**	**5.281**	**5.627**
Taakmutaties	2	19	0	0	0	1
Toevoeging accres sinds voorjaarsnota	0	-12	-17	-20	-27	23
Plafond aandeel gemeenten MN26	**4.470**	**4.678**	**4.848**	**5.059**	**5.254**	**5.651**
Uitputting gemeenten	4.042	4.042	4.042	4.042	4.042	4.042
Ruimte onder plafond gemeenten	**428**	**636**	**806**	**1.017**	**1.212**	**1.609**

3. Afrekening Kenniscentrum Ontplofbare Oorlogsresten

In de periode 2021 tot en met 2024 is een bedrag van € 908.000 per jaar aan de algemene uitkering onttrokken in verband met de oprichting van het landelijke kenniscentrum voor gemeenten die te maken hebben met ontplofbare oorlogsresten uit de Tweede Wereldoorlog (zie ook paragraaf 2.2.5 van de meicirculaire 2021).

De gemaakte kosten in de jaren 2021-2025 zijn lager dan het bedrag dat is onttrokken uit de algemene uitkering. Derhalve vindt er een afrekening plaats. Het gaat om een totaalbedrag van € 1,5 miljoen dat aan de algemene uitkering wordt toegevoegd.

4. Implementatie Participatiewet in balans

Het wetsvoorstel Participatiewet in Balans is een initiatief om de Participatiewet te vereenvoudigen en te verbeteren, met name door meer maatwerk, versoepeling van regels en een menselijkere aanpak. In totaal wordt er € 58,1 miljoen aan de algemene uitkering toegevoegd.

Er wordt € 55,5 miljoen beschikbaar gesteld in de periode 2025-2030 ten behoeve van de implementatie van deze wet. Deze € 55,5 miljoen is inclusief een bijdrage voor de regeling Verrekenen. De bijdrage voor de regeling Verrekenen start in 2026 met € 500.000. Vanaf 2027 gaat het om een structurele bijdrage van € 1 miljoen per jaar.

Er wordt € 600.000 beschikbaar gesteld in 2025 en € 1 miljoen in 2026 en 2027 ten behoeve van het verstrekken van de premie arbeidsinschakeling voor jongeren. De middelen worden verdeeld via het cluster Participatie.

5. Hervormingsagenda Jeugd

5a. Hervormingsagenda Jeugd 2023 en 2024

Naar aanleiding van de eerdere afspraken in het voorjaar met de VNG heeft het kabinet besloten tot compensatie van de incidentele tekorten 2023 en 2024 in de jeugdzorg. Gemeenten ontvangen in totaal € 728 miljoen van het Rijk die ze kunnen inzetten ter ondersteuning van de transformatie van de Jeugdhulp conform de afspraken in de Hervormingsagenda. Het gaat dan om het versterken van de sociale basis en stevige lokale teams, met tevens aandacht voor het verbeteren van kind- en gezinsbescherming en de bredere integrale aanpak sociaal domein. De middelen worden verdeeld via het cluster Individuele voorzieningen Jeugd.

5b. Hervormingsagenda Jeugd (uitvoeringskosten en budget voor centrale investeringen)

Bij Voorjaarsnota 2025 is ten behoeve van de Hervormingsagenda jeugd een reeks middelen overgeheveld naar de algemene uitkering van het gemeentefonds, zie paragraaf 2.2.5 van de meicirculaire 2025. Zoals in de meicirculaire aangegeven vond toen nog het gesprek plaats over de verdeling van een deel van de middelen en deze zijn daarom toen nog niet verdeeld. Inmiddels is besloten dat deze Hervormingsagenda-middelen worden ingezet via de VWS-begroting (betreft uitvoeringskosten en budget voor centrale investeringen) en daarom worden deze middelen nu weer onttrokken aan het gemeentefonds. Het gaat om € 23 miljoen in 2026, € 24 miljoen in 2027 en jaarlijks € 22 miljoen vanaf 2028.

6. *Loon- en prijsbijstelling middelen op de AP jeugdhulp 2023*

Dit betreft op de Aanvullende Post gereserveerde middelen voor loon- en prijsbijstelling die samenhangen met de voor Jeugdzorg gereserveerde middelen uit het Coalitieakkoord Rutte IV. De middelen voor de jaren 2024 en 2025 zijn reeds in de meicirculaire 2023 aan de algemene uitkering toegevoegd, zie paragraaf 2.2.8 van de meicirculaire 2023. Nu worden de middelen voor de jaren 2026 en verder overgeheveld naar de algemene uitkering. Het gaat om € 23,5 miljoen in 2026, € 19,2 miljoen in 2027 en 2028 en € 19 miljoen vanaf 2029. De middelen worden verdeeld via het cluster Individuele voorzieningen Jeugd.

7. *Toezicht gastouderopvang*

De Eerste Kamer heeft ingestemd met het wetsvoorstel om de kwaliteit van gastouderopvang beter te waarborgen. De nieuwe kwaliteitseisen gaan gelden vanaf 1 juli 2026 (naast enkele kleinere wijzigingen die ingaan per 1 januari 2026).

De wetswijziging leidt tot meerkosten voor toezicht en handhaving op de gastouderopvang. In de Voorjaarsnota 2024 zijn hiervoor financiële middelen gereserveerd. Deze middelen worden nu toegevoegd aan de algemene uitkering van het gemeentefonds en kunnen worden aangewend voor het aanpassen van het toezicht en handhaving in voorbereiding op de nieuwe kwaliteitseisen, bijvoorbeeld voor training/scholing van inspecteurs. Ook kunnen de middelen worden ingezet voor structurele uitbreiding van de duur van een inspectie bij een voorziening voor gastouderopvang en bij een gastouderbureau. Het gaat om € 1,4 miljoen in 2026, € 2,2 miljoen in 2027 en 2028 en daarna aflopend naar € 1,8 miljoen in 2029 en structureel € 1,7 miljoen vanaf 2030. De reeks kent een incidentele component die is bedoeld voor de uitbreiding van de duur van het eerste inspectiebezoek na invoering van de nieuwe kwaliteitseisen. De bedragen zijn tot stand gekomen in overleg tussen het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), VNG en Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) Nederland. De middelen worden verdeeld via het cluster Individuele voorzieningen Jeugd.

8. *Kinderopvang pleegouders*

Bij Voorjaarnota 2025 is ten behoeve van de kosten die pleegouders maken voor kinderopvang en buitenschoolse opvang van hun pleegkinderen een reeks middelen overgeheveld naar de algemene uitkering van het gemeentefonds, zie paragraaf 2.2.6 van de meicirculaire 2025. Deze middelen zijn toen nog niet verdeeld. Inmiddels is besloten deze middelen niet via het gemeentefonds voor dit doel in te zetten, maar via de begroting van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).

Deze middelen worden daarom nu weer onttrokken aan het gemeentefonds. Dit betreft een overboeking naar de VWS-begroting voor de jaren 2025 tot en met 2027 van € 10,7 miljoen per jaar en € 600.000 per jaar structureel vanaf 2028.

9. *Rijksvaccinatieprogramma*

Per 1 januari 2025 worden er op advies van de Gezondheidsraad verschillende wijzigingen aangebracht in het vaccinatieschema van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). Dit betekent dat sommige vaccinaties op een andere leeftijd aangeboden worden en dat er voor bepaalde leeftijdscohorten inhaalcampagnes nodig zijn. Deze veranderingen in het RVP schema hebben daarmee ook gevolgen voor de taken van gemeenten vanwege hun verantwoordelijkheid voor de uitvoering en financiering van het RVP.

De budgettaire impact van de wijzigingen in het vaccinatieschema van het RVP verschilt in de periode 2025 t/m 2029 per jaar. De kosten voor gemeenten stijgen in de gehele periode 2025 tot en met 2029 in totaal met € 2,3 miljoen. Dit bedrag wordt voor de hele periode in één keer in 2025 aan de algemene uitkering toegevoegd. Vanaf 2030 gaat het jaarlijks om € 300.000. De middelen worden verdeeld via het cluster Sociale basisvoorzieningen.

10. *Wet integrale suïcidepreventie*

Op 1 januari 2026 treedt de Wet integrale suïcidespreventie in werking. Gemeenten worden op grond van deze wet geacht suïcidepreventie in hun gezondheidsbeleid op te nemen en uit te voeren. Hiertoe wordt vanaf 2026 jaarlijks € 10 miljoen beschikbaar gesteld. De middelen worden verdeeld via het cluster Sociale basisvoorzieningen.

11. *Indexatie Wmo demografie*

In verband met een nog uit te werken alternatieve financieringsvorm van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), die beter rekening houdt met de kostenontwikkeling in de Wmo en demografische ontwikkelingen/ vergrijzing, is bij Voorjaarsnota 2024 vanaf 2026 een jaarlijkse tranche van € 75 miljoen aan de algemene uitkering van het gemeentefonds toegevoegd oplopend tot € 300 miljoen in 2029 (zie paragraaf 2.2.10 van de septembercirculaire 2024). Bij Voorjaarsnota 2025 is een extra tranche van € 75 miljoen vanaf 2030 aan de reeks toegevoegd, waarmee de structurele reeks vanaf dat jaar uitkomt op € 375 miljoen. De middelen worden verdeeld via het cluster Individuele voorzieningen Wmo.

12. *Vervroegde Tweede Kamer verkiezingen*

Het kabinet stelt eenmalig € 60 miljoen beschikbaar aan gemeenten voor de organisatie van de vervroegde Tweede Kamerverkiezing op 29 oktober. Het kabinet heeft hierover besloten na overleg met de VNG. Deze vergoeding is aanvullend op de vergoeding die gemeenten jaarlijks via het gemeentefonds krijgen voor de uitvoering van hun wettelijke taken bij het organiseren van verkiezingen. De middelen worden verdeeld via het cluster Bestuur en ondersteuning, maatstaf inwoners.

13. *Kiezers buiten Nederland*

De gemeente Den Haag is verantwoordelijk voor de uitvoering van de vervroegde verkiezingen voor kiezers buiten Nederland. Aan de gemeente Den Haag is daarom eenmalig € 1,1 miljoen beschikbaar gesteld voor de vervroegde Tweede Kamerverkiezing op

29 oktober. Het kabinet heeft hierover besloten na overleg met de VNG. Deze vergoeding is aanvullend op de vergoeding die de gemeente Den Haag jaarlijks via het gemeentefonds krijgt voor de uitvoering van hun wettelijke taken bij het organiseren van verkiezingen voor kiezers buiten Nederland. De middelen worden verdeeld via het cluster Bestuur en ondersteuning, maatstaf Verkiezingen Den Haag.

2.3 Verdeling mutaties algemene uitkering

De verdeelwijze van de mutaties uit paragraaf 2.2 is in tabel 2.3.1 weergegeven. De verdeelwijze bestaat uit een wijziging in de uitkeringsfactor of het gewicht (bedrag per eenheid) van één of meer maatstaven van het cluster waaronder de mutatie valt. De cijfermatige uitwerking is opgenomen in paragraaf 2.5.

Tabel 2.3.1 Verdeelwijze mutaties algemene uitkering

Mutatie	Verdeelwijze
taakmutaties	
cluster Participatie	
Implementatie Participatiewet in balans	via maatstaven cluster
cluster Individuele voorzieningen Jeugd	
Hervormingsagenda Jeugd 2023 en 2024	via maatstaven cluster
Loon- en prijsbijstelling middelen op de AP jeugdhulp 2023	via maatstaven cluster
Toezicht gastouderopvang	via maatstaven cluster
Cluster Sociale basisvoorzieningen	
Rijksvaccinatieprogramma	via maatstaven cluster
Wet integrale suïcidepreventie	via maatstaven cluster
cluster Individuele voorzieningen Wmo	
Indexatie Wmo demografie	via maatstaven cluster
cluster Bestuur en ondersteuning	
Vervroegde Tweede Kamerverkiezingen	via maatstaf inwoners
Kiezers buiten Nederland	via maatstaf verkiezingen Den Haag

2.4 Maatstaven, gewichten, uitkeringsfactor en overige uitkeringsonderdelen

De berekening van de algemene uitkering bestaat uit de vermenigvuldiging van het aantal eenheden van alle maatstaven met het bijbehorende gewicht per maatstaf (bedrag per eenheid). De som van deze producten, de zogenaamde uitkeringsbasis, wordt vervolgens vermenigvuldigd met de uitkeringsfactor (zie uitleg verderop). De verkregen uitkomst moet daarnaast worden opgehoogd met enkele uitkeringsonderdelen binnen de algemene uitkering die buiten het format van aantal eenheden en bedragen per eenheid vallen. Hierna wordt achtereenvolgens ingegaan op de maatstaven, de bedragen per eenheid, de uitkeringsfactor en de overige uitkeringsonderdelen.

Maatstaven

Voor uitkeringsjaar 2025 is geen sprake van wijzigingen in de definities van de verdeelmaatstaven. Meer informatie over de berekeningswijze van de verdeelmaatstaven van de algemene uitkering kunt u vinden in de toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2025[1].

Woonruimten

De actuele gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) zijn ontvangen over twee onderdelen van de maatstaf woonruimten, te weten het aantal uitwonende studenten en het aantal personen in zorginstellingen (onderdeel van het aantal personen in institutionele huishoudens). Deze zijn opgenomen in bijlage 2.4.1 en zullen voor uitkeringsjaren 2024 en 2025 worden toegepast. Het aantal uitwonende studenten blijft voor 2025 een voorlopig cijfer, het aantal personen in zorginstellingen is definitief en wijzigt niet meer.

Gewicht per maatstaf

De informatie uit de tabellen 2.2.1 en 2.3.1 is verwerkt. Hierdoor zijn een aantal bedragen per eenheid (bpe) voor 2025-2030 ten opzichte van de meicirculaire 2025 gewijzigd. Bijlagen 2.1.1 en 2.1.3 bevatten het overzicht van de bpe's voor 2025 en 2026.

Uitkeringsfactor

De uitkeringsfactor is de voor alle gemeenten gelijke vermenigvuldigingsfactor die wordt berekend door de som van de algemene uitkering, de Onroerendezaakbelasting (OZB)-maatstaven en de overige uitkeringsonderdelen te delen door de uitkeringsbasis. De – landelijke – uitkeringsbasis is berekend door van alle maatstaven de aantallen te vermenigvuldigen met het bijbehorende bedrag per eenheid; er is ook een uitkeringsbasis voor elke gemeente (het product van de gemeentelijke aantallen en de bedragen per eenheid). De uitkeringsfactor verschilt per uitkeringsjaar.

De volgende aspecten zijn bij de raming van de uitkeringsfactor van belang:

- De informatie uit de tabellen 2.2.1 met betrekking tot de algemene mutaties
- De informatie uit de tabellen 2.2.1 en 2.3.1 met betrekking tot de taakmutaties in het gemeentefonds en de verdeling van deze mutaties.
- De ontwikkeling van de uitkeringsbasis als gevolg van geactualiseerde volumina. Bijlage 2.4.2 bevat informatie over de (raming van de) volumina van de maatstaven en of deze (raming van de) volumina voor deze circulaire zijn geactualiseerd.
- De belastingcapaciteit.

[1] Toelichting op de berekening van de uitkeringen uit het gemeentefonds, Rijksoverheid.nl

Ten opzichte van de meicirculaire 2025 is de uitkeringsfactor voor het jaar 2023 ongewijzigd. De uitkeringsfactor voor uitkeringsjaar 2024 daalt ten opzichte van de meicirculaire 2024 met 1 punt van 1,418 naar 1,417. Deze daling wordt veroorzaakt door de herziene actualisatie van de maatstaf Bijstandontvangers.

De nieuwe raming van de uitkeringsfactor in de jaren 2025-2030 is vermeld in tabel 2.4.1.

Tabel 2.4.1 Uitkeringsfactor 2025-2030

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Uitkeringsfactor	1,486	1,490	1,534	1,577	1,623	1,675
één punt uitkeringsfactor (in miljoenen)	31.170	31.017	31.086	30.524	30.870	31.216

De uitkeringsfactoren in tabel 2.4.1 zijn in lopende prijzen[2]. Gemeenten die in constante prijzen ramen dienen zelf de loon- prijsontwikkeling te verwerken. Om gemeenten hierbij te faciliteren, is in de gemeentefondsrubriek op internet zoals gebruikelijk een rekenmodel in constante prijzen gepubliceerd. In dit rekenmodel is een hulpmiddel opgenomen waarin gemeenten hun eigen prijsindexen kunnen invullen en/of loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt. Op basis van het CPB zijn in het rekenmodel en in paragraaf 4.2 ook, als service, de ramingsgegevens van een aantal indicatoren van het CPB gepresenteerd. Na het invullen van de indexatiecijfers berekent het model automatisch de uitkering in het gemeentefonds in constante prijzen.

Om gemeenten inzicht te geven in de ontwikkeling van de uitkeringsfactoren volgt hieronder de tabel, waarin voor ieder afzonderlijk jaar de ontwikkeling is opgenomen ten opzichte van de meicirculaire 2025 (verticale toelichting).

Verticale toelichting ontwikkeling uitkeringsfactor
Tabel 2.4.2 laat de ontwikkeling van de uitkeringsfactor zien ten opzichte van de stand meicirculaire 2025.

Tabel 2.4.2 Ontwikkeling uitkeringsfactor 2025-2030

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
stand meicirculaire 2025	**1,472**	**1,493**	**1,539**	**1,583**	**1,630**	**1,687**
mutaties deze circulaire						
Volume-effect gelijkblijvend GF	-0,002	-0,003	-0,003	-0,003	-0,003	-0,004
Effect algemene mutaties	0,014	-0,002	-0,004	-0,005	-0,006	-0,010
Effect taakmutaties	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OZB	0,002	0,002	0,002	0,002	0,002	0,002
Suppletie	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
uitkeringsfactor stand deze circulaire	**1,486**	**1,490**	**1,534**	**1,577**	**1,623**	**1,675**

[2] De algemene uitkering wordt geïndexeerd op basis van de bbp-ontwikkeling. Daarmee is de algemene uitkering uitgedrukt in het prijspeil van het betreffende jaar ofwel in lopende prijzen.

De uitkeringsfactoren voor de jaren 2025 tot en met 2030 wijzigen ten opzichte van de meicirculaire 2025.

Voor 2025 is er sprake van een stijging van de uitkeringsfactor ten opzichte van de meicirculaire 2025 van 14 punten. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door de verwerking van de actualisatie van de geraamde ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds (€ 428 miljoen).

Voor 2026 en verder is te zien dat de uitkeringsfactor voor elk uitkeringsjaar neerwaarts wordt bijgesteld ten opzichte van de stand meicirculaire 2025. Dit is het gevolg van de neerwaartse bijstelling van de accresraming voor de betreffende jaren wat een effect heeft dat oploopt naar -10 punten in 2030. Daarnaast draagt ook de actualisatie van de prognoses van de volumina van de maatstaven voor de komende jaren bij aan de neerwaartse bijstelling van de uitkeringsfactoren. Dit effect loopt op naar -4 punten in 2030.

De actualisatie van de belastingcapaciteit via de OZB-maatstaven op de uitkeringsfactor heeft een opwaarts effect op de uitkeringsfactoren van 2 punten in de gehele periode 2025-2030.

Verwerking van de taakmutaties beïnvloedt de uitkeringsfactor zowel via de omvang van de algemene uitkering, als via de wijziging van de uitkeringsbasis als gevolg van de gewijzigde gewichten (bpe's). Het effect van de mutatie van de omvang van de algemene uitkering als gevolg van de taakmutaties en de wijziging van de uitkeringsbasis zijn ongeveer met elkaar in evenwicht, waardoor het gecombineerde effect op de uitkeringsfactor minimaal is.

Op basis van de MEV 2026 zijn de prognoses van het aantal bijstandsontvangers in deze circulaire geactualiseerd. Hieronder staat in tabel 2.4.3 een overzicht van de ramingen van de maatstaf bijstandsontvangers stand meicirculaire 2025 en de stand van deze circulaire.

Tabel 2.4.3 Bijstandsontvangers

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand meicirculaire 2025	375.451	378.588	381.786	386.491	392.672	399.581
Stand septembercirculaire 2025	375.451	378.634	381.612	385.600	390.583	397.892

Overige uitkeringsonderdelen

Onder de algemene uitkering vallen ook de volgende uitkeringsonderdelen, die niet de vorm hebben van maatstafaantallen die met een bedrag per eenheid worden vermenigvuldigd:

- Een beperkt aantal gemeenten ontvangt middelen op grond van de maatstaf herindeling of ontvangt een artikel 12-uitkering.
- Een beperkt aantal gemeenten ontvangt een suppletie-uitkering Bommenregeling vanwege de kosten die zij hebben gemaakt met betrekking tot het opsporen en ruimen van ontplofbare oorlogsresten uit de Tweede Wereldoorlog.

- Een beperkt aantal gemeenten (Amsterdam, Rotterdam en den Haag) ontvangt een suppletie-uitkering vanwege het ingroeipad als gevolg van de actualisatie van de maatstaf Huishoudens met een laag inkomen van de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke Opvang naar de maatstaf van het nieuwe verdeelmodel (zie paragraaf 2.4.2 van de septembercirculaire 2024).
- Vanaf 2023 geldt voor gemeenten een ingroeipad als gevolg van de invoering van het nieuwe verdeelmodel van de algemene uitkering. Dit ingroeipad wordt zoals gebruikelijk verwerkt in een suppletie-uitkering (zie paragraaf 2.5.2 van de meicirculaire 2022). Voor 2026 gelden de bedragen van 2025. Per 1 januari 2027 zal een volgende stap worden gezet met betrekking tot het ingroeipad, zoals aangekondigd in de brief over Vervolgtraject verdeelmodel gemeentefonds[3].

[3] Kamerstukken II, 2024-2025 36 600, B, nr. 24

3 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat mededelingen over de decentralisatie- en de integratie-uitkeringen. Deze uitkeringen maken net als de algemene uitkering deel uit van het gemeentefonds, maar hebben een eigen verdeling over de gemeenten.

Decentralisatie- en integratie-uitkeringen zijn net als de algemene uitkering beleids- en bestedingsvrij en er vindt geen verantwoording naar het Rijk plaats, zoals bij specifieke uitkeringen wel het geval is. Eventuele opmerkingen die over decentralisatie- en integratie-uitkeringen gemaakt worden in deze circulaire, zijn niet meer dan voorbeelden die illustreren met welke kosten gemeenten geconfronteerd worden. Dit inzicht is ook van belang voor de Tweede Kamer. Met de betreffende teksten wordt niet beoogd het bestedingsdoel nader te omschrijven, of op welke wijze dan ook de middelen te oormerken.

Paragraaf 3.2 informeert over de decentralisatie- en integratie-uitkeringen en over de omvang en de verdeling ervan. Paragraaf 3.3 bevat overige mededelingen over de decentralisatie- en integratie-uitkeringen.

3.2 Omvang en verdeling decentralisatie- en integratie-uitkeringen

Tabel 3.2.1 bevat de mutaties in de decentralisatie- en integratie-uitkeringen ten opzichte van de meicirculaire 2025 over de periode 2025 tot en met 2030. De mutaties hebben betrekking op 2025 en verder en worden onder de tabel toegelicht.

Tabel 3.2.1 Mutaties decentralisatie- en integratie-uitkeringen 2025-2030 (bedragen in duizenden euro's)

		2025	2026	2027	2028	2029	2030
	stand meicirculaire 2025	**5.220.036**	**4.937.726**	**4.791.418**	**4.710.901**	**4.583.431**	**4.517.720**
1	Uitvoering Sociale Agenda Groningen en Noord-Drenthe	28.172	61.700				
2	Spreidingswet	15.300					
3	Pilot dakloze EU-burgers	7.000					
4	Pilot wijkgerichte vaccinatieaanpak	5.044					
5	Voorbereiding bouw kerncentrales	4.182					
6	Versterking omgevingsveiligheidsdiensten	3.925	4.851	4.851	3.825		
7	Aanpak overlast asielzoekers	3.435					
8	Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR)	3.257	3.257	3.257			
9	Impulsbudget sociale infrastructuur	1.706	1.535	1.535	1.535	1.535	1.535
10	Register Externe Veiligheidrisico's (REV)	850	850				
11	Preventie aanpak van jeugdcriminaliteit	681	681	181			
12	*Work in NL*						
12a	Work in NL Betrekken zelforganisaties en sleutelpersonen	405					
12b	Work in NL (Dienstverlening arbeidsmarktregio)	85	84	84			
13	Aanpak ondermijning zeehavens	365					
14	Aanpak van criminele machtsstructuren	360	385				
15	Actieagenda mkb-dienstverlening	203					
17	Pilot denormalisering drugs bij evenementen	33	67				
18	Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)		666.340				
19	Overheidsbrede Dienstverlening		15.414	15.414	15.414	15.414	15.414
20	Regeling heroïnebehandeling		13.347				
21	Vrouwenopvang		12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
22	Bureau regioburgemeesters		880	880	880	880	880
23	Erfgoedregistratie		150				
24	Digitale tweeling		108	108	63		
25	Versterken arbeidsmarktregio's					8.847	8.847
26	Volume-indexatie 2026 Beschermd Wonen (IU)		14.900	14.900	14.900	14.900	14.900
27	Rijksbijdrage Beschut Werk (IU)	34.300	36.748	39.194			
	stand deze circulaire	**5.329.339**	**5.771.023**	**4.883.822**	**4.759.518**	**4.637.007**	**4.571.296**

*Alle bedragen betreffen decentralisatie-uitkeringen (DU) tenzij in de tabel vermeld dat het een integratie-uitkering (IU) betreft.

Tabel 3.2.2 bevat het complete overzicht van de decentralisatie- en integratie-uitkeringen en de daarmee gemoeide bedragen over de periode 2025 tot en met 2030.

Tabel 3.2.2 Decentralisatie-en integratie-uitkeringen 2025-2030 (in duizenden euro's)*

Uitkeringsjaar	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Vindplaats
- IU Participatie	2.124.797	2.049.850	1.983.904	1.876.909	1.809.237	1.743.422	september 2025, § 3.2-27
- IU Beschermd wonen	1.833.044	1.848.649	1.848.649	1.848.649	1.848.649	1.848.649	september 2025, § 3.2-26
- IU Voogdij/18+							mei 2024, § 3.2-20 t/m 21
- Maatschappelijke opvang	385.057	385.057	385.057	385.057	385.057	385.057	december 2022, § 3.2-21 en 23
- Vrouwenopvang	230.621	222.748	222.894	222.894	222.894	222.894	september 2025, § 3.2-21
- Armoedebestrijding kinderen	85.000	85.000	85.000	85.000	85.000	85.000	mei 2020, § 3.3.8
- Uitvoeringskosten Omgevingswet	80.679						mei 2025, § 3.2-1
- Openbare bibliotheken	59.282	59.282					september 2024, § 3.2-13
- Nationaal Actieplan Dakloosheid	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000	mei 2024, § 3.2-2a
- Vergunningverlening, toezicht en handhaving	46.700	46.700	46.700	46.700	46.700	46.700	mei 2017, § 4.2
- Impulsbudget arbeidsmarktregio's	35.233	28.959	39.094	45.201			mei 2025, § 3.2-2
- Impulsbudget sociale infrastructuur	36.706	33.035	33.035	33.035	33.035	33.035	september 2025, § 3.2-9
- Voorschoolse voorziening peuters	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	september 2022, § 3.2-4
- Uitvoering Sociale Agenda Groningen en Noord-Drenthe	28.172	61.700					september 2025, § 3.2-1
- Alleenverdienersproblematiek	27.468						mei 2025, § 3.2-4
- Versterking arbeidsmarktregio's	23.440	23.440	23.440	23.440	23.440	23.440	september 2025, § 3.2-24
- Wet betaalbare huur	19.256	16.406	9.150	7.352	6.500	6.500	december 2024, § 3.2-12
- Spreidingswet	15.300						september 2025, § 3.2-2
- Begeleiding jongeren naar werk	14.895						mei 2025, § 3.2-5
- Beeldende kunst en vormgeving	13.500	13.500	13.500	13.500	13.500	13.500	september 2015, § 4.2-1
- Extra capaciteit BOA's	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000	mei 2022, § 3.2-11
- Faciliteitenbesluit opvangcentra	12.267						mei 2025, § 3.2-6
- Toekomstbestendig maken energiebeleid	10.375						mei 2025, § 3.2-19
- Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties	10.282						mei 2025, § 3.2-7
- Wet kwaliteitsborging bouw	10.076	10.000					september 2022, § 3.2-3
- gedrag	10.000	10.000	10.000				mei 2023, § 3.2-19
- RES regio's	8.781	8.781	8.781	8.781	8.781	8.781	september 2023, § 3.2-6
- Bodembescherming	8.636	8.636	8.636	8.636	8.636	8.636	mei 2024, § 3.2-4
- BRP: centralisering inschrijving vergunninghouders	7.856	7.856	7.856	7.856	7.856	7.856	mei 2025, § 3.2-12
- Natuur bij Energieprojecten	7.828						mei 2025, § 3.2-9
- Veiligheidshuizen	7.699	7.699	7.699	7.699	7.699	7.699	juni 2012, § 6.11
- Pilot dakloze EU-burgers	7.000						september 2025, § 3.2-3
- Aanpak laaggeletterdheid	6.500	5.000	5.000	5.000			mei 2025, § 3.2-10
- Uitstapprogramma prostituees	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	september 2022, § 3.2-6
- Work in NL (Dienstverlening arbeidsmarktregio)	6.012	6.709	6.709				september 2025, § 3.2-16
- Pilot wijkgerichte vaccinatieaanpak	5.044						september 2025, § 3.2-4
- Jeugdhulp aan kinderen in een AZC	5.100	5.100	5.100	5.100	5.100	5.100	december 2019, § 3.3.1
- Regionale doelgroepen specifieke aanpak	4.784	4.784					mei 2024, § 3.2-5
- Voorbereiding bouw kerncentrales	4.182						september 2025, § 3.2-5
- Knelpunten verdeelproblematiek	4.140	4.235	4.332	4.432	4.534	4.638	mei 2024, § 3.2-27
- Versterking omgevingsveiligheidsdiensten	3.925	4.851	4.851	3.825			september 2025, § 3.2-6
- Aanpak overlast asielzoekers	3.435						september 2025, § 3.2-7
- Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR)	3.257	3.257	3.257				september 2025, § 3.2-8
- Landelijke aanpak adreskwaliteit	2.856						mei 2025, § 3.2-13
- Gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen	2.500	2.500					mei 2025, § 3.2-14
- Veilig wonen	2.415	2.415					september 2023, § 3.2-9
- Natuurbrandpreventie en -mitigatie	2.279						mei 2025, § 3.2-15
- Behoud sociale voorzieningen Groningen	1.506						mei 2025, § 3.2-16
- LHBTI beleid Regenboogsteden	1.232	1.232					mei 2025, § 3.2-26
- Preventie aanpak van jeugdcriminaliteit	1.181	1.181	681				september 2025, § 3.2-11
- Einde lening inburgeringsplichtig	1.000						mei 2025, § 3.2-17
- Register Externe Veiligheidrisico's (REV)	850	850					september 2025, § 3.2-10
- Veilige steden	825	825					mei 2025, § 3.2-23
- Work in NL Betrekken zelforganisaties en sleutelpersonen	405						september 2025, § 3.2-12
- Aanpak ondermijning zeehavens	365						september 2025, § 3.2-13
- Aanpak van criminele machtsstructuren	360	385					september 2025, § 3.2-14
- Slavernijverleden	327						mei 2025, § 3.2-20
- Maatschappelijke begeleiding	263						mei 2025, § 3.2-21
- Actieagenda mkb-dienstverlening	203						september 2025, § 3.2-15
- Aanpak flakka problematiek	200						mei 2025, § 3.2-22
- Verkeersveiligheid	95	95	95	95	95	95	september 2023, § 3.2-13
- Realisatie energietransitie	80						mei 2025, § 3.2-24
- Weerbare gemeenschappen tegen ondermijnende criminaliteit	35						mei 2025, § 3.2-25
- Pilot denormalisering drugs bij evenementen	33	67					september 2025, § 3.2-17
- Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)		666.340					september 2025, § 3.2-18
- Overheidsbrede Dienstverlening		15.414	15.414	15.414	15.414	15.414	september 2025, § 3.2-19
- Regeling heroïnebehandeling		13.347					september 2025, § 3.2-20
- Bureau regioburgemeesters		880	880	880	880	880	september 2025, § 3.2-22
- Erfgoedregistratie		150					september 2025, § 3.2-23
- Digitale tweeling		108	108	63			september 2025, § 3.2-24
-							
Totaal	**5.329.339**	**5.771.023**	**4.883.822**	**4.759.518**	**4.637.007**	**4.571.296**	

* Alle bedragen betreffen decentralisatie-uitkeringen (DU) tenzij in de tabel vermeld dat het een integratie-uitkering (IU) betreft

Toelichting decentralisatie-uitkeringen

1. *Uitvoering Sociale Agenda Groningen en Noord-Drenthe*

Voor de uitvoering van de Sociale Agenda, aangekondigd in Nij Begun [4], wordt € 28,2 miljoen in 2025 en € 61,7 miljoen in 2026 beschikbaar gesteld aan de gemeente Groningen. In de Sociale Agenda zijn 16 maatregelen opgenomen die in de regio door afzonderlijke partijen worden uitgevoerd. De gemeente Groningen is als budgethouder verantwoordelijk voor de verdeling van de middelen.

2. *Spreidingswet*

Vanuit de Spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het zoeken naar opvangplekken (zie ook paragraaf 3.2.3 van de decembercirculaire 2024). Zij ontvangen hiervoor middelen vanuit het gemeentefonds. Voor gemeenten is er een bijdrage van in totaal € 15,3 miljoen beschikbaar. Elke gemeente ontvangt een vast bedrag van € 20.000. Het resterende bedrag wordt verdeeld op basis van de verdeling van het aantal opvangplaatsen per gemeente.

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-2.

3. *Pilot dakloze EU-burgers*

In 2025 wordt € 7 miljoen beschikbaar gesteld voor de specifieke aanpak voor dakloze Europese Unie (EU)-burgers, conform het Plan van Aanpak kwetsbare dakloze EU-burgers. Dit betreft een voortzetting van de pilot dakloze EU-burgers (zie paragraaf 3.2.2b van de meicirculaire 2024). Dit bedrag wordt beschikbaar gesteld aan de 6 pilotgemeenten: Amsterdam, Den Haag, Eindhoven, Rotterdam, Utrecht en Venlo. Het bedrag wordt via het objectieve verdeelmodel van de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke Opvang (DUMO) over de 6 gemeenten verdeeld.

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-3.

4. *Pilot wijkgerichte vaccinatieaanpak*

De G4-gemeenten ontvangen een bijdrage van € 5 miljoen voor de uitvoering van een pilot gericht op het uitbreiden en intensiveren van de wijkgerichte vaccinatieaanpak. Het doel van de pilot is om in de praktijk te leren op welke wijze het meest doelmatig kan worden ingezet op het verhogen van de vaccinatiegraden in wijken waar de deelname aan het Rijksvaccinatieprogramma achterblijft. Geleerde lessen uit de pilot worden landelijk gedeeld, zodat alle gebieden met een lage vaccinatiegraad deze kunnen benutten.

[4] Sociale agenda voor Groningen en Noord-Drenthe gepresenteerd | Nieuwsbericht | Rijksoverheid.nl

Op basis van de plannen van de gemeenten is de verdeling per pilotgemeente als volgt: Amsterdam: € 1.500.000, Den Haag: € 1.536.000, Rotterdam: € 1.278.000 en Utrecht: € 730.000.

5. Voorbereiding bouw kerncentrales

Kernenergie is belangrijk voor het bredere energiesysteem dat dit kabinet voor ogen heeft waarbij kernenergie een betrouwbare CO2-arme energiebron is. Het kabinet zet in op de realisatie van nieuwe kerncentrales[5].

Voor twee kerncentrales heeft de toenmalige Minister voor Klimaat en Energie in 2022 locatie Borssele in de provincie Zeeland aangewezen als voorkeurslocatie. De gemeente Borsele krijgt financiële ondersteuning waarmee de gemeente bijvoorbeeld extra personele capaciteit kan bewerkstelligen.

Vanuit de projectprocedure worden andere mogelijke locaties onderzocht op geschiktheid in de provincies Groningen en Zuid-Holland. Het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) vindt het belangrijk dat voor een zorgvuldige procedure de belangen en zorgen van stakeholders en inwoners van deze locaties hierin een plek krijgen. Het ministerie van KGG wil derhalve gemeenten en provincies financieel ondersteunen om lokale en regionale kennis op te bouwen / in te brengen ten behoeve van samenwerking met het Rijk.

In totaal is er een bedrag van € 4,2 miljoen voor gemeenten beschikbaar. De verdeling is als volgt: Borsele: € 2.290.000, Het Hogeland: € 473.000, Rotterdam: € 473.000, Terneuzen € 473.000, Vlissingen: € 473.000.

6. Versterking omgevingsveiligheidsdiensten

De VNG, namens de gemeenten, en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) zijn overeengekomen (in het bestuurlijk omgevingsberaad van 24 oktober 2024) dat bepaalde taken van het vervolg op de Meerjarenagenda Versterking Omgevingsveiligheid (MVO) door gemeenten worden uitgevoerd. Het gaat om wettelijke taken op het terrein van de omgevingsveiligheid. Het gaat om een bedrag van € 3,9 miljoen in 2025, € 4,9 miljoen in 2026 en in 2027 en € 3,8 miljoen in 2028. De verdeling is gebaseerd op de gemeentelijke verdeelsleutel Externe Veiligheid (gebaseerd op aantal risicobronnen en inwonersdichtheid).

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-6.

[5] Kamerstukken II, 2024-2025, 32 645, nr. 132

7. Aanpak overlast asielzoekers

Overlast en crimineel gedrag van asielzoekers heeft grote impact op de betrokkenen, de omgeving en het draagvlak voor opvang. Aanvullend op de nationale aanpak is lokaal maatwerk cruciaal omdat overlast binnen de gemeentegrenzen wordt ervaren. Om deze lokale aanpak binnen de gemeenten te ondersteunen wordt € 3,4 miljoen beschikbaar gesteld in 2025. Gemeenten konden hiervoor een aanvraag doen. Bij de verdeling van het budget is rekening gehouden met het aantal opvangplekken in de gemeente.

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-7.

8. Nationaal Programma Vitale regio's (NPVR)

In het NPVR werken het Rijk en 11 regio's langjarig samen aan het vergroten van de brede welvaart. In de periode 2025-2027 worden procesmiddelen beschikbaar gesteld voor de 11 regio's binnen het NPVR. Elke regio krijgt een vaste jaarlijkse bijdrage voor de totstandkoming van de regioplannen en uitvoeringsagenda's die bijdrage aan de agenda van het NPVR. Er is jaarlijks € 3,3 miljoen beschikbaar voor gemeenten.

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-8.

9. Impulsbudget sociale infrastructuur

Door de toekenning van de loon- en prijsontwikkeling (LPO) wijzigt de omvang van de decentralisatie-uitkering 'Impulsbudget sociale infrastructuur'. Ook is de verdeling vanaf 2026 bijgewerkt op basis van veranderingen in samenwerkingsverbanden en de nieuwste gegevens voor de verdeelmaatstaf. Deze decentralisatie-uitkering loopt van 2025 tot en met 2034 (zie ook paragraaf 3.2.3 van de meicirculaire 2025). In 2025 gaat het om € 1,7 miljoen en vanaf 2026 tot en met 2034 om € 1,5 miljoen.

Een overzicht met de ten opzichte van de meicirculaire 2025 bijgewerkte bedragen per gemeente, is opgenomen in bijlage 3.2-9.

10. Register Externe Veiligheid (REV)

Het ministerie van IenW is met medeoverheden verantwoordelijk voor het beheer van het REV (zie ook paragraaf 3.2.8 van de decembercirculaire 2024). Gemeenten ontvangen via deze decentralisatie-uitkering een bijdrage als tegemoetkoming in de kosten voor het inregelen van de beheerwerkzaamheden voor de Kwetsbare gebouwen en locaties (KGL)-module binnen het REV. De bijdrage is bedoeld voor het inregelen en het mee uitwerken van een efficiënte beheeraanpak, waarbij optimaal gebruik gemaakt wordt van bestaande (basis)registraties.

Het gaat om een jaarlijks bedrag van € 850.000 voor de jaren 2025 en 2026. De middelen worden evenredig over alle gemeenten verdeeld.

11. Preventie aanpak van jeugdcriminaliteit

Het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) stelt een bijdrage ter beschikking voor de preventie aanpak van jeugdcriminaliteit ten behoeve van het voorkomen van jonge aanwas en doorgroeiers in de ondermijnende en georganiseerde criminaliteit (zie ook paragraaf 3.2.18 van de meicirculaire 2025). De gemeente Velsen ontvangt in de periode 2025-2027 een jaarlijkse bijdrage van € 181.000. De gemeente Tiel ontvangt in 2025 en 2026 een jaarlijkse bijdrage van € 500.000.

12. Work in NL

Met het project Work in Nederland (WIN) wordt goede informatievoorziening, hulp en dienstverlening aan EU-arbeidsmigranten gerealiseerd.

12a. Work in NL Betrekken zelforganisaties en sleutelpersonen

Om arbeidsmigranten goed te kunnen bereiken is het noodzakelijk dat zelforganisaties (organisaties ontstaan vanuit de doelgroep) en sleutelpersonen nauw betrokken worden. Om deze aanpak te ondersteunen is een bedrag van € 405.000 beschikbaar. Het bedrag wordt evenredig verdeeld over de deelnemende arbeidsmarktregio's en verstrekt aan de centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's. De regio's konden hiervoor een aanvraag doen.

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-12a.

12b. Work in NL (Dienstverlening arbeidsmarktregio)

Om goede informatievoorziening, hulp en dienstverlening aan EU-arbeidsmigranten te bieden worden middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van de verschillende arbeidsmarktregio's (zie ook paragraaf 3.2.11 van de meicirculaire 2025). De gemeente Ede, centrumgemeente van de arbeidsmarktregio Foodvalley, ontvangt in 2025 een bijdrage van € 85.000 en in 2026 en 2027 een jaarlijkse bijdrage van € 84.000.

13. Aanpak ondermijning zeehavens

Het ministerie van JenV zet zich in om drugssmokkel via de kleine havens tegen te gaan. Hiervoor is in totaal € 365.000 beschikbaar voor de havens van Scheveningen en Harlingen. De gemeente Den Haag ontvangt een bijdrage van € 300.000 en de gemeente Harlingen van € 65.000.

14. Aanpak van criminele machtsstructuren

De gemeente Utrecht ontvangt een bijdrage voor een project om een regionale samenwerking tot stand te brengen, gericht op het aanpakken van criminele machtsstructuren. Het project is een samenwerking van Openbaar Ministerie (OM), Politie, Gemeente Utrecht, Reclassering en Zorg en Veiligheidshuis Regio Utrecht. De gemeente Utrecht ontvangt hiervoor een bijdrage van € 360.000 in 2025 en € 385.000 in 2026.

15. Actieagenda mkb-dienstverlening

De Actieagenda mkb-dienstverlening 2024-2026 is opgesteld om overheden en andere partijen beter te laten samenwerken en zo de dienstverlening aan het brede mkb effectiever en toegankelijker te maken[6]. Met de actieagenda wordt beoogd 100.000 mkb-ondernemers te bereiken en te ondersteunen bij het toekomstbestendig maken van hun bedrijf (tot 2028). De gemeente Sittard-Geleen is betrokken bij het leerprogramma van de actieagenda en ontvangt hiervoor een bijdrage van € 203.000.

16. Pilot denormalisering drugs bij evenementen

Binnen het project 'Skip die trip' (SKIP) hebben in Oost-Brabant 32 gemeenten, de GGD, Hart voor Brabant en Novadic-Kentron in 2021 hun krachten gebundeld. SKIP draait om het realiseren van een nieuwe norm over drugsgebruik en heeft als doel om de toenemende normalisering van drugsgebruik onder jongvolwassenen tegen te gaan. Het ministerie van JenV stelt aan de regio Oost-Brabant, via de gemeente Meierijstad, een bijdrage ter beschikking voor de pilot: 'implementatie Leidraad denormalisering drugs bij evenementen' in de 32 samenwerkende gemeenten. De gemeente Meierijstad ontvangt hiervoor een bijdrage van € 33.000 in 2025 en € 67.000 in 2026.

17. Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)

De decentralisatie-uitkering CDOKE vervangt de SPUK CDOKE. In 2026 wordt een totaalbedrag van ruim € 666 miljoen beschikbaar gesteld aan gemeenten om uitvoering te kunnen geven aan hun taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid[7]. Hiervan wordt € 30,5 miljoen in een volgende circulaire verdeeld op basis van een in overleg met de VNG nog vast te stellen verdeelsleutel. De middelen zijn ook beschikbaar voor de periode 2027 t/m 2030, maar de uitkeringsvorm na 2026 is nog niet bepaald.

Deze decentralisatie-uitkering bestaat uit basisfinanciering en planfinanciering.
Alle gemeenten ontvangen basisfinanciering ten behoeve van de vergroting van hun capaciteit (bemensing) voor de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid. Daarnaast zijn aanvullend middelen beschikbaar voor gemeenten die in 2024 of 2025 planfinanciering hebben aangevraagd voor bijvoorbeeld het instellen van een zero emissie-zone, het aanleggen van zonneweiden of windparken en het aardgasvrij maken van woningen. Gemeenten aan wie in 2024 of 2025 planfinanciering is toegezegd, kunnen op deze middelen rekenen tot het plan is afgerond (mits dit voor 2030 is) of de maximale termijn voor de planfinanciering is bereikt (tot 2030). Na afronding van deze plannen (mits dit voor 2030 is) worden deze planfinancieringsmiddelen herverdeeld over gemeenten zodat aanvullende plannen gefinancierd kunnen worden.

---

[6] Actieagenda mkb-dienstverlening 2024-2026 | Rapport | Rijksoverheid.nl

[7] De middelen die via deze regeling beschikbaar worden gesteld zijn bedoeld voor de uitvoering van taken zoals benoemd in het Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB)-advies 'Koersen op Klimaatneutraal', het onderliggende artikel 2-onderzoek en de Bestuurlijke Afspraken Klimaat en Energie.

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-18.

18. Overheidsbrede Dienstverlening

De SPUK Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) wordt vanaf 2026 omgezet naar de decentralisatie-uitkering Overheidsbrede Dienstverlening. Via deze decentralisatie-uitkering worden gemeenten gefaciliteerd om laagdrempelige en empathische ondersteuning te bieden bij regelzaken met de (digitale) overheid en om hun regierol in het lokale netwerk in te vullen. Hiervoor is vanaf 2026 een structurele bijdrage van € 15,4 miljoen beschikbaar. Met deze decentralisatie-uitkering kunnen gemeenten, vanuit hun regiorol, lokaal bepalen waar en welke vorm van ondersteuning het meest passend is. De verdeling van de middelen over gemeenten is gebaseerd op het aantal inwoners en het aantal lager opgeleiden in gemeenten.

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-19.

19. Regeling heroïnebehandeling

De SPUK Regeling heroïnebehandeling wordt met ingang van 2026 omgezet in een decentralisatie-uitkering. Zestien gemeenten ontvangen een bijdrage voor de behandeling van langdurig opiaatverslaafden, voor wie behandeling met methadon onvoldoende resultaat biedt, met medische heroïne. De regeling richt zich op het helpen van verslaafden, zowel op lichamelijk als geestelijk gebied. Voor deze decentralisatie-uitkering is in 2026 een bedrag van € 13,3 miljoen beschikbaar. De verdeling is gebaseerd op de door de gemeenten aangeleverde verwachte bezettingscijfers van de behandeleenheden.

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-20.

20. Vrouwenopvang

Vanaf 2026 wordt structureel € 12 miljoen toegevoegd aan de decentralisatie uitkering Vrouwenopvang ten behoeve van extra opvangplekken. Over de nadere afspraken en verdeling van deze middelen vindt nog gesprek plaats tussen Rijk en gemeenten. Deze middelen worden nu dan ook nog niet verdeeld.

21. Bureau regioburgemeesters

De gemeente Den Haag ontvangt middelen voor de ondersteuning van de regioburgemeesters bij de uitvoering van wettelijke taken op grond van de Politiewet 2012. Bureau regioburgemeesters is ondergebracht bij de gemeente Den Haag. Het gaat hierbij onder andere om de ondersteuning bij het overleg dat tenminste vier maal per jaar wordt gevoerd met de minister van JenV, de voorzitter van het College van procureurs-generaal en de korpschef over de taakuitvoering door en het beheer ten aanzien van de politie. Het gaat om een structurele bijdrage van € 880.000 vanaf 2026.

22. *Erfgoedregistratie*

De SPUK Erfgoedregistratie die aan de gemeente Amsterdam wordt verstrekt ten behoeve van de Federatie Grote Monumentengemeenten wordt per 2026 omgezet in een decentralisatie-uitkering. Het gaat om een bedrag van € 150.000 voor de gemeente Amsterdam in 2026. Met deze middelen kan de Landelijke Erfgoedregistratie worden bestendigd en verder worden uitgebouwd (zie ook paragraaf 4.2.13 van de septembercirculaire 2018). Daarmee wordt het mogelijk dat vanuit het Digitaal Stelsel Omgevingswet erfgoedgegevens beschikbaar komen voor iedereen.
Dit geeft invulling aan de gedachte van de Omgevingswet: gemeenten hebben de plicht om informatie met betrekking tot de omgeving eenduidig beschikbaar te stellen aan zowel ambtenaren als burgers.

23. *Digitale tweeling*

De gemeente Almere ontvangt een bijdrage van in totaal € 279.000 in de periode 2026-2028 voor het participeren in *Digital Twin as a Service*. In 2026 en 2027 ontvangt de gemeente Almere een bedrag van € 108.000 en in 2028 € 63.000. De doelstelling van *Digital Twin as a service* is het ontwikkelen van standaarden en afspraken om het instrument Digitale Tweeling in te kunnen zetten voor het verkrijgen van inzichten en versnellen van de realisatie van de maatschappelijke opgaven in de fysieke leefomgeving, waaronder de woningbouwopgave.

24. *Versterking arbeidsmarktregio's*

In de meicirculaire 2025 zijn de middelen voor de verhoging voor de jaren 2025-2028 opgenomen (zie paragraaf 3.2.8 van de meicirculaire 2025). Nu wordt vanaf 2029 een structurele bijdrage van € 8,8 miljoen per jaar aan het gemeentefonds toegevoegd. Voor wat betreft de verdeling wordt dezelfde verdeelsleutel gehanteerd als voor de eerdere jaren.

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-25.

Toelichting integratie-uitkeringen (IU)

25. *Volume-indexatie 2026 Beschermd Wonen (IU)*

Ten behoeve van de volume indexatie 2026 wordt er structureel € 14,9 miljoen toegevoegd aan de Integratie Uitkering Beschermd wonen. Hiermee wordt voor de volume indexatie beschermd wonen aangesloten bij de groei van het accres. Dit bedrag wordt over de centrumgemeenten verdeeld naar rato van de huidige verdeling van deze uitkering.

26. *Rijksbijdrage Beschut Werk (IU)*

In de periode 2025-2027 wordt in totaal ruim € 110 miljoen beschikbaar gesteld om de werking van loonkostensubsidie (LKS) bij beschut werk te verbeteren. Uit onderzoek blijkt dat de loonwaardesystematiek die hier nu voor wordt gebruikt, veelal leidt tot een

overschatting van de loonwaarde en daarmee tot een te lage vaststelling van de LKS.

In de Tweede Kamerbrief 'Voortgang sociaal ontwikkelbedrijven en beschut werk' is aangekondigd dat voor werknemers met een indicatie beschut werk een forfaitaire loonkostensubsidie (vaste vergoeding voor gemiste loonkosten) zal worden ingevoerd. De hoogte van de forfaitaire LKS wordt vastgesteld op 68%. Dit is zo'n 11%-punt hoger dan het huidige gemiddelde LKS-percentage. Het kabinet heeft hiertoe bij Voorjaarsnota 2025 € 34,3 miljoen (2025) oplopend naar € 90,1 miljoen structureel (vanaf 2048) vrij gemaakt. De oploop is het gevolg van de geraamde toename van het aantal beschut werkers.

Deze maatregel vergt een wetswijziging die naar verwachting in 2028 in werking zal treden. Tot het moment dat de wetswijziging is gerealiseerd worden de extra middelen toegevoegd aan de Rijksbijdrage beschut werk via de IU Participatie. Na de inwerkingtreding van de wijziging zullen de extra middelen onderdeel worden van het budget voor de bijstand en loonkostensubsidies.

3.3. Verdeling bestaande decentralisatie- en integratie-uitkeringen en overige mededelingen

Deze paragraaf licht de wijzigingen in de decentralisatie-en integratie-uitkeringen toe die niet gepaard gaan met een wijziging in het macrobudget van de betreffende uitkering. Daarnaast bevat de paragraaf overige mededelingen die betrekking hebben op de decentralisatie- en integratie-uitkeringen.

3.3.1. Beschermd wonen

De gemeente Bergen op Zoom ontvangt in 2026 net als in de periode 2018 tot en met 2025 een maximale aanvullende bijdrage van € 4,24 miljoen (zie voor meer informatie paragraaf 3.3.2 van de decembercirculaire 2018 en paragraaf 3.3.1 van de septembercirculaire 2024). In paragraaf 3.3.1. van de septembercirculaire 2024 is aan de gemeente Bergen op Zoom eerder een maximale aanvullende bijdrage van € 4,24 miljoen toegekend voor 2025. Op basis van de jaarrekeningcijfers over 2024 is deze bijdrage voor 2025 definitief vastgesteld op € 0. De gewijzigde verdeling over de gemeenten voor de integratie-uitkering Beschermd wonen is gepubliceerd in de gemeentefondsrubriek op internet.

3.3.2. Maatschappelijke opvang

De verdeling van de middelen van de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang ten opzichte van de meicirculaire 2025 is voor uitkeringsjaar 2025 veranderd als gevolg van het gebruik van actuelere basisgegevens voor de maatstaven. De verdeling over de gemeenten is opgenomen in bijlage 3.3.2. De achterliggende berekeningswijze en bedragen treft u aan in de gemeentefondsrubriek op internet.

3.3.3. Vrouwenopvang

De verdeling van de middelen van de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang is vanaf uitkeringsjaar 2025 veranderd als gevolg van het gebruik van actuelere basisgegevens voor de maatstaven: woonruimten, migratieachtergrond en eenouderhuishoudens en omgevingsadressendichtheid. De achterliggende berekeningswijze en bedragen treft u aan in de gemeentefondsrubriek op internet.

3.3.4. Aanpak laaggeletterdheid

De verdeling van de decentralisatie-uitkering Aanpak laaggeletterdheid is voor 2026-2028 veranderd als gevolg van het gebruik van actuelere CBS-gegevens (zie ook paragraaf 3.2.10 van de meicirculaire 2025). In bijlage 3.3.4 is de verdeling voor de decentralisatie-uitkering Aanpak laaggeletterdheid opgenomen voor 2026-2028.

4 Overige mededelingen

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat diverse mededelingen over de gemeentefinanciën. Paragraaf 4.2 bevat mededelingen over het gemeentefonds die zowel betrekking hebben op de algemene uitkering als op de decentralisatie- en integratie-uitkeringen. Vervolgd wordt met mededelingen op het terrein van de gemeentefinanciën.

4.2 Gemeentefondstotalen, bevoorschotting en nominale ontwikkelingen

Gemeentefondstotalen

Tabel 4.2.1 bevat een overzicht van de gemeentefondstotalen 2025-2030. In de tabel zijn de bedragen uit de hoofdstukken 2 en 3 bij elkaar gebracht.

Tabel 4.2.1 Gemeentefondstotalen 2025-2030 (in duizenden euro's)

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Algemene uitkering	42.145.226	41.827.919	43.238.199	43.650.789	45.543.572	47.678.236
DU/IU	5.329.339	5.771.023	4.883.822	4.759.518	4.637.007	4.571.296
Totaal	**47.474.565**	**47.598.942**	**48.122.021**	**48.410.307**	**50.180.579**	**52.249.532**

Bevoorschotting

De bedragen 2025 uit de tabel zullen worden verwerkt in de bevoorschotting vanaf 7 oktober 2025. Op 7 oktober 2025 zullen ook eventuele verrekeningen plaatsvinden als er eerder dit jaar te veel of juist te weinig voorschot is verstrekt. Verrekeningen over voorgaande uitkeringsjaren worden eveneens in oktober uitgevoerd.

De voorschotbetalingen op de algemene uitkering over 2026 zullen in beginsel gebaseerd worden op de uitkeringsfactor en de bedragen per eenheid die in deze circulaire zijn vermeld. Daarnaast worden de meeste basisgegevens overgenomen van het jaar 2025. Gemeenten worden over de voorschotbetalingen geïnformeerd via de maandelijkse specificatieoverzichten.

Voor de volledigheid: aan de berekening van de voorschotten kunnen geen rechten worden ontleend voor de definitieve vaststelling van de uitkeringen.

Nominale ontwikkelingen

Het accres is gebaseerd op de grondslag algemene uitkering plus decentralisatie-uitkeringen en wordt toegevoegd aan de algemene uitkering. Daarmee is de algemene uitkering in de meerjarenraming uitgedrukt in het prijspeil van het betreffende jaar ofwel in lopende prijzen. De decentralisatie-uitkeringen betreffen nominale bedragen. De integratie-uitkeringen worden wel ieder jaar opnieuw geïndexeerd volgens de voor dat jaar van toepassing zijn de loon- en prijsontwikkeling (constante prijzen).

Het is van belang dat gemeenten in hun ramingen rekening houden met de loon- en prijsontwikkelingen. Om gemeenten, die niet beschikken over eigen loon- en prijsindexen, te faciliteren bij het omgaan met nominale ontwikkelingen is tabel 4.2.2 opgenomen. De tabel bevat een aantal loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt voor de overheidssector. De cijfers zijn ontleend aan de meest recente publicaties van het CPB. Voor nadere informatie verwijzen wij naar de regelmatig bijgestelde prognoses op de website van het CPB, met name de rubriek Centraal Economisch Plan (CEP) 2025 en de MEV 2026.

Tabel 4.2.2 Prijsindexen CPB* MEV 2026 en CEP 2025**

mutaties per jaar in %	2025	2026	2027	2028	2029	2030***
Prijs bruto binnenlands product (pbbp)	3,6	2,5	2,5	2,6	2,5	2,5
Prijs nationale bestedingen (pnb)	3,3	2,4	2,5	2,6	2,5	2,5
Nationale consumentenprijsindex (cpi)	3,2	2,3	2,3	2,2	2,2	2,2
Loonvoet sector overheid	6,0	2,9	5,1	4,2	4,5	4,5
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	6,2	2,6	5,7	4,6	4,3	4,3
Prijs bruto overheidsinvesteringen (iboi)	3,3	2,5	2,5	2,6	2,4	2,4
Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)	2,9	2,4	2,2	2,2	2,3	2,3

* toelichting/ verduidelijking bij de kerngegevens is te vinden op: https://www.cpb.nl/artikel/toelichting-bij-kerngegevenstabel
** 2026 is op basis van de MEV 2026, 2025 en 2027 - 2029 is op basis van de CEP 2025
*** cijfers 2029 zijn doorgetrokken naar 2030

4.3 Individuele referentiewaarden EMU-saldo medeoverheden 2026

In de regeling vaststelling gelijkwaardige inspanning decentrale overheden inzake het Economische en Monetaire Unie (EMU)-saldo is het collectieve aandeel van de decentrale overheden in het EMU-saldo voor de jaren 2024 tot en met 2026 bepaald alsmede de uitsplitsing daarvan per bestuurslaag[8]. Om provincies en gemeenten tijdig een beeld te geven wat dit voor hen betekent, publiceert het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) in lijn met de Wet Hof individuele EMU-referentiewaarden. De referentiewaarden voor gemeenten zijn in bijlage 4.3 opgenomen en tot stand gekomen door het totaalbedrag uit de tabel hieronder op basis van de begrotingstotalen over de gemeenten te verdelen.

Tabel 4.3.1: macronorm per bestuurslaag 2026

	Gemeenten	Provincies	Waterschappen	**Totaal**
Verdeling macronorm (in % bbp)	0,34	0,1	0,06	**0,5**
Verdeling macronorm (x € 1000)	4.196.960	1.234.400	740.640	**6.172.000**

Geraamde bbp 2026 (x € 1000)= 1.234.000.000[9]

Een individuele EMU-referentiewaarde is geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat een provincie of gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft. De Wet Hof bepaalt dat de individuele referentiewaarde voor het EMU-saldo van de individuele overheden naast het eigen aandeel ook het aandeel in openbare lichamen betreft. Het aandeel in openbare lichamen is het deel van het EMU-saldo van de gemeenschappelijke regelingen dat aan de

[8] Staatscourant 2024-3979

[9] Deze berekening is gebaseerd op de raming van het bbp 2026 uit de MEV en op de begrotingstotalen 2025 van gemeenten en provincies.

betreffende deelnemende individuele decentrale overheid wordt toegerekend.
Een deel van het EMU-saldo van de gemeenschappelijke regelingen maakt dus onderdeel uit van het EMU-saldo van de deelnemende decentrale overheden.

4.4 Stand van zaken onderzoeksagenda verdeelmodel algemene uitkering

Op 7 februari jl. zijn beide Kamers geïnformeerd over de inmiddels afgeronde onderzoeken met betrekking tot het verdeelmodel en hoe het vervolgtraject verder vorm te geven[10]. Bij de verdere analyses zal aandacht zijn voor, zonder uitputtend te zijn, specifieke groepen van gemeenten zoals grote en kleine gemeenten (G4, 100.000 plus, kleine gemeenten), mate van stedelijkheid/bebouwingsdichtheid, groei- en krimpgemeenten, instellingsgemeenten, toeristengemeenten, universiteitssteden en industriesteden, structuurkenmerken (gemeenten met veel jongeren of ouderen, gemeenten met veel lage of hoge inkomens, gemeenten met veel laag of hoog opgeleiden, gemeenten met veel of weinig werkenden. Verder is in deze brief ingegaan op het ingroeipad, waarbij expliciet aandacht zal zijn voor gemeenten met een beperkte financiële draagkracht en met een relatief hoog aantal inwoners met een lage sociaal economische status.

4.5 'Weeffout' Jeugdzorg

Bij de decentralisatie van de jeugdzorg is de verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg overgegaan van de provincies naar de gemeenten. In het bestuursakkoord 2011-2015[11] is vastgelegd dat er € 90 miljoen van het provinciefonds werd overgeheveld naar het gemeentefonds. De uitname was gebaseerd op het aantal jongeren op dat moment. Bij de berekening van de bedragen is geen rekening gehouden met het feit dat de steden Amsterdam, Rotterdam en Den Haag zelf al verantwoordelijk waren voor de jeugdzorg. Hierdoor is er destijds € 10 miljoen structureel teveel overgeheveld van het provinciefonds naar het gemeentefonds. Deze 'weeffout' zal bij de eerstvolgende budgettaire gelegenheid meerjarig worden hersteld. In ieder geval wordt bij Najaarsnota de boeking voor het jaar 2025 verwerkt. Uiterlijk bij Voorjaarsnota 2026 zal de boeking voor het jaar 2026 en verder worden gedaan. Uiterlijk bij Voorjaarsnota 2026 zal de boeking voor het jaar 2026 en verder worden gedaan.

4.6 Landelijke Vreemdelingen Voorziening

Het pilot-programma voor de Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV) had oorspronkelijk een looptijd van 2019 tot en met 2021. In overleg met gemeenten en de VNG is besloten de pilot te verlengen tot en met 31 december 2024. Het kabinet heeft besloten de Rijksbijdrage, waarvan een gedeelte ten laste kwam van de algemene uitkering van het gemeentefonds, aan de LVV, stop te zetten vanaf 2025[12]. In deze brief is tevens opgemerkt dat gemeenten de mogelijkheid hebben om onderdak voor niet rechtmatig in Nederland verblijvende vreemdelingen zelfstandig te financieren.

[10] Kamerstukken II, 2024-2025, 36 600, B, nr. 24
[11] Kamerstukken II 2010-2011, 32749, nr. 1
[12] Kamerstukken II, 2024-2025, 19637, nr. 3326

Naar aanleiding van deze brief heeft de VNG, met instemming van haar leden, de fondsbeheerders verzocht om voor het jaar 2025 nog eenmaal het bedrag van circa € 9 miljoen hiervoor uit de algemene uitkering van het gemeentefonds te nemen en middels een decentralisatie-uitkering aan de desbetreffende vijf gemeenten te verstrekken. Dit met het oog op de leefbaarheid en een ordentelijke afbouw van de pilots.

Gezien de mogelijkheid die aan gemeenten is gegeven om onderdak voor niet rechtmatig in Nederland verblijvende vreemdelingen zelfstandig te financieren en dat middelen in het gemeentefonds beleids- en bestedingsvrij zijn, zal dit verzoek in de decembercirculaire 2025 worden verwerkt. De verdeling van de middelen zal in overleg met de VNG worden bepaald.

4.7 Wegenbeheer

Het groeipercentage voor de bijdragen van gemeenten aan het beheer van gemeentelijke wegen door waterschappen bedraagt voor de jaren 2025 en 2026 respectievelijk 4,20% en 2,77%.

Sinds 1993 dient een aantal gemeenten op grond van de artikelen 22 en 24 van de Wet herverdeling wegenbeheer (WHW) een uitkering te verstrekken aan een waterschap voor het beheer van wegen. De hoogte van de uitkering is vastgelegd in het Besluit bijdrage vergoeding wegenzorg. Jaarlijks wordt zij bijgesteld op basis van gegevens van het CPB.

Voor het jaar 2025 wordt het groeipercentage definitief vastgesteld op 3,0% (niet afgerond: 2,99%). Dit is het saldo van de raming voor 2025 (naar huidig inzicht 4,20%) en de nacalculatie over 2024 (-1,21%). Voor het jaar 2026 wordt het groeipercentage voorlopig vastgesteld op 2,77%. Dit komt overeen met de huidige raming van de prijsstijging van de overheidsconsumptie in het jaar 2025.

4.8 Website gemeentefinanciën: www.findo.nl

De gegevens in de online database met informatie over de financiën van decentrale overheden (www.findo.nl) worden op regelmatige basis geactualiseerd. De Iv3-data, zoals die door gemeenten en provincies zijn aangeleverd bij het CBS, zijn bijgewerkt tot en met de begroting van 2025 en de jaarrekeningen van 2024. Door deze informatie en openbare documenten op één plaats beschikbaar te stellen, wil het ministerie van BZK bijdragen aan de transparantie en openbaarheid van de financiën van decentrale overheden. De gegevens uit deze circulaire zullen zo spoedig mogelijk worden verwerkt, zodat u de meest actuele stand kunt raadplegen.

4.9 Jaarlijkse weging decentralisatie- en integratie-uitkeringen

In artikel 13, lid 5, van de Financiële-verhoudingswet wordt bepaald dat jaarlijks, in overleg met de ministers die het aangaat, wordt bezien of een decentralisatie- en/of integratie-uitkering (DU/IU) kan worden overgeheveld naar de algemene uitkering. Het gemeentefonds kent nog enkele integratie-uitkeringen.

De invoering van het woonplaatsbeginsel en het nieuwe objectieve verdeelmodel beschermd wonen (BW), eerder voorzien voor 1 januari 2026, is uitgesteld (zie paragraaf 4.4 van de septembercirculaire 2024).

Van de IU participatie blijven de onderdelen Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en Nieuw begeleiding beschut werk vooralsnog bestaan. In overleg met het ministerie van SZW zal worden gekeken hoe hiermee in de toekomst om te gaan.

Voor de decentralisatie-uitkeringen is in tabel 3.2.2 te zien dat de meeste niet structureel zijn. Omzetting naar integratie-uitkering of algemene uitkering is voor die uitkeringen dan ook niet aan de orde. Voor de overige (structurele) decentralisatie-uitkeringen geldt dat deze niet aan alle gemeenten worden uitgekeerd en/of nu nog niet kunnen worden verdeeld via de maatstaven van de algemene uitkering. Van de nog niet eerder in een begroting opgenomen decentralisatie-uitkeringen wordt bij ontwerpbegroting 2027 bezien of ze kunnen worden omgezet naar een integratie-uitkering of algemene uitkering.

4.10 Cijfers belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit 2025 (voorlopige cijfers) is gepubliceerd op
StatLine - Maatstaven Financiële-verhoudingswet (Fvw)

De belastingcapaciteit 2023 (definitief) wordt gepubliceerd op 2 december op
StatLine - Maatstaven Financiële-verhoudingswet (Fvw), regio, 2007 - 2023

Bijlagen

Bijlage 2.1.1 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2025

Verdeeltabel 2025 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2025 stand mei 2025	wijzigingen volgens deze circulaire	b.p.e. 2025 stand september 2025
bedrijven	134,78	-	134,78
bewoonde oorden 1930	42,27	-	42,27
historische woningen in bewoonde oorden 1930	79,48	-	79,48
bijstandsontvangers	5.147,29	44,52	5.191,81
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	1.041,20	9,01	1.050,21
éénpersoonshuishoudens	169,44	-	169,44
extra groei jongeren	766,20	-	766,20
extra groei leerlingen voortgezet onderwijs	628,55	-	628,55
grote woonkernen	75.166,66	-	75.166,66
huishoudens met een laag inkomen met drempel	3.900,43	240,76	4.141,19
inwoners	374,43	2,30	376,73
inwoners 75+ met drempel	1.348,63	-	1.348,63
inwoners waddengemeenten (<2500 inwoners)	269,09	-	269,09
inwoners waddengemeenten (>7500 inwoners)	47,34	-	47,34
inwoners waddengemeenten (2500 tot 7500 inwoners)	209,89	-	209,89
jongeren	579,11	27,99	607,10
kernen	115.000,65	2,39	115.003,04
laag opleidingsniveau met drempel	268,79	-	268,79
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	528,66	-	528,66
leerlingen voortgezet onderwijs	384,90	-	384,90
loonkostensubsidie	5.147,29	44,52	5.191,81
migratieachtergrond	385,96	0,06	386,02
landelijke centrumfunctie	45,41	-	45,41
lokale centrumfunctie	10,86	-	10,86
regionale centrumfunctie	158,08	4,18	162,26
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	13,42	-	13,42
oeverlengte*bodemfactor gemeente	31,40	-	31,40
omgevingsadressendichtheid	85,43	-2,39	83,04
onderwijsachterstand	150,84	-	150,84
oppervlak bebouwing buitengebied	7.925,10	-	7.925,10
oppervlak bebouwing buitengebied bodemfactor buitengebied	2.935,95	-	2.935,95
oppervlak bebouwing woonkern	6.818,51	-	6.818,51
oppervlak bebouwing woonkern bodemfactor woonkern	10.743,51	-	10.743,51
oppervlak binnenwater	126,10	-	126,10
oppervlak buitenwater	39,89	-	39,89
oppervlak historische kern < 40 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak historische kern > 65 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak historische kern 40 tot 65 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak land * bodemfactor gemeente	25,72	-	25,72
oppervlak land	39,00	-	39,00
ozb niet-woningen eigenaren	-0,3079%	-	-0,3079%
ozb niet-woningen gebruikers	-0,2342%	-	-0,2342%
ozb woningen eigenaren	-0,0914%	-	-0,0914%
vast bedrag	979.230,12	-	979.230,12
vast bedrag Amsterdam	74.175.269,15	-	74.175.269,15
verkiezingen Den Haag	1.487.884,68	753.515,58	2.241.400,26
vast bedrag Rotterdam	27.064.336,61	-	27.064.336,61
woonruimten	11,59	-	11,59
woonruimten bodemfactor woonkern	52,99	-	52,99
uitkeringsfactor	1,472	0,014	1,486

Mutaties uitkeringsjaar 2025 ten opzichte van stand meicirculaire 2025
(bedragen in euro's in basis)

maatstaven	totaal	Sociale basisvoorzie-ningen	Participatie	Jeugd	Bestuur en ondersteuning
bijstandsontvangers	44,52	-	44,52	-	-
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	9,01	-	9,01	-	-
huishoudens met een laag inkomen met drempel	240,76	-	3,06	237,70	-
inwoners	2,30	0,06	-	-	2,24
jongeren	27,99	-	-	27,99	-
kernen	2,39	2,39	-	-	-
loonkostensubsidie	44,52	-	44,52	-	-
migratieachtergrond	0,06	0,06	-	-	-
regionale centrumfunctie	4,18	0,01	-	4,17	-
omgevingsadressendichtheid	-2,39	0,01	-	-2,40	-
verkiezingen Den Haag	753.515,58	-	-	-	753.515,58

Bijlage 2.1.2 Bedragen per eenheid 2025 per cluster

Bedragen per eenheid stand septembercirculaire 2025 uitkeringsjaar 2025

	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	Orde en veiligheid	Onderwijs	Sport, cultuur en recreatie	Infrastructuur, ruimte en milieu	Overig	Overige Eigen Middelen	OZB
bedrijven	134,78	-	-	-	-	-	84,44	-	-	50,34	-	-	-
bewoonde oorden 1930	42,27	-	-	-	-	-	-	-	-	42,27	-	-	-
historische woningen in bewoonde oorden 1930	79,48	-	-	-	-	-	-	-	79,48	-	-	-	-
bijstandsontvangers	5.191,81	-	5.191,81	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	1.050,21	-	1.050,21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
éénpersoonshuishoudens	169,44	-	-	169,44	-	-	-	-	-	-	-	-	-
extra groei jongeren	766,20	-	-	-	-	-	-	766,20	-	-	-	-	-
extra groei leerlingen voortgezet onderwijs	628,55	-	-	-	-	-	-	628,55	-	-	-	-	-
grote woonkernen	75.166,66	-	-	-	-	-	75.166,66	-	-	-	-	-	-
huishoudens met een laag inkomen met drempel	4.141,19	-	356,747	533,9672	2.944,66	-	128,93	176,88	-	-	-	-	-
inwoners	376,73	129,11	-	-	-	207,82	11,53	-	146,16	-	-	-117,89	-
inwoners 75+ met drempel	1.348,63	-	-	1.348,63	-	-	-	-	-	-	-	-	-
inwoners waddengemeenten (<2500 inwoners)	269,09	-	-	-	-	-	-	-	-	-	269,09	-	-
inwoners waddengemeenten (>7500 inwoners)	47,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47,34	-	-
inwoners waddengemeenten (2500 tot 7500 inwoners)	209,89	-	-	-	-	-	-	-	-	-	209,89	-	-
jongeren	607,10	-	-	-	346,75	-	-	260,35	-	-	-	-	-
kernen	115.003,04	5.588,92	-	24.080,77	-	-	-	-	-	85.333,35	-	-	-
laag opleidingsniveau met drempel	268,79	-	-	268,79	-	-	-	-	-	-	-	-	-
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	528,66	-	-	-	-	-	-	528,66	-	-	-	-	-
leerlingen voortgezet onderwijs	384,90	-	-	-	-	-	-	384,90	-	-	-	-	-
loonkostensubsidie	5.191,81	-	5.191,81	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
migratieachtergrond	386,02	151,43	-	-	-	-	150,18	84,41	-	-	-	-	-
landelijke centrumfunctie	45,41	-	-	-	-	-	-	-	45,41	-	-	-	-
lokale centrumfunctie	10,86	-	-	-	-	-	5,39	-	5,47	-	-	-	-
regionale centrumfunctie	162,26	29,13	-	50,84	51,69	-	-	-	30,60	-	-	-	-
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	13,42	-	-	-	-	-	-	-	-	13,42	-	-	-
oeverlengte*bodemfactor gemeente	31,40	-	-	-	-	-	-	-	-	31,40	-	-	-
omgevingsadressendichtheid	83,04	17,58	-	-	-29,70	3,65	18,26	-	-	73,25	-	-	-
onderwijsachterstand	150,84	-	-	-	-	-	-	150,84	-	-	-	-	-
oppervlak bebouwing buitengebied	7.925,10	-	-	-	-	-	-	-	-	7.925,10	-	-	-
oppervlak bebouwing buitengebied bodemfactor buitengebied	2.935,95	-	-	-	-	-	-	-	-	2.935,95	-	-	-

(voortzetting op de volgende bladzijde)

Bedragen per eenheid stand septembercirculaire 2025 uitkeringsjaar 2025

	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	Orde en veiligheid	Onderwijs	Sport, cultuur en recreatie	Infrastructuur, ruimte en milieu	Overig	Overige Eigen Middelen	OZB
oppervlak bebouwing woonkern	6.818,51	-	-	-	-	-	-	-	-	6.818,51	-	-	-
oppervlak bebouwing woonkern bodemfactor woonkern	10.743,51	-	-	-	-	-	-	-	-	10.743,51	-	-	-
oppervlak binnenwater	126,10	-	-	-	-	-	-	-	-	126,10	-	-	-
oppervlak buitenwater	39,89	-	-	-	-	-	-	-	-	39,89	-	-	-
oppervlak historische kern < 40 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak historische kern > 65 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak historische kern 40 tot 65 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak land * bodemfactor gemeente	25,72	-	-	-	-	-	-	-	-	25,72	-	-	-
oppervlak land	39,00	-	-	-	-	-	-	25,26	-	13,74	-	-	-
ozb niet-woningen eigenaren	-0,3079%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,3079%
ozb niet-woningen gebruikers	-0,2342%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,2342%
ozb woningen eigenaren	-0,0914%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,0914%
vast bedrag	979.230,12	-	-	-	-	528.072,21	-	-	-	401.336,28	-	-	49.821,63
vast bedrag Amsterdam	74.175.269,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74.175.269,15	-	-
verkiezingen Den Haag	2.241.400,26	-	-	-	-	2.241.400,26	-	-	-	-	-	-	-
vast bedrag Rotterdam	27.064.336,61	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27.064.336,61	-	-
woonruimten *	11,59	-	-	-	-	82,61	56,12	-	-	-65,05	-	-	-62,09
woonruimten bodemfactor woonkern	52,99	-	-	-	-	-	-	-	-	52,99	-	-	-

Bijlage 2.1.3 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2026

Verdeeltabel 2026 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2025 stand september 2025	wijzigingen volgens deze circulaire	b.p.e. 2026 stand september 2025
bedrijven	134,78	-	134,78
bewoonde oorden 1930	42,27	-	42,27
historische woningen in bewoonde oorden 1930	79,48	-	79,48
bijstandsontvangers	5.191,81	-63,01	5.128,80
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	1.050,21	-12,75	1.037,46
éénpersoonshuishoudens	169,44	1,73	171,17
extra groei jongeren	766,20	-	766,20
extra groei leerlingen voortgezet onderwijs	628,55	-	628,55
grote woonkernen	75.166,66	-	75.166,66
huishoudens met een laag inkomen met drempel	4.141,19	-163,80	3.977,39
inwoners	376,73	-1,76	374,97
inwoners 75+ met drempel	1.348,63	13,57	1.362,20
inwoners waddengemeenten (<2500 inwoners)	269,09	-	269,09
inwoners waddengemeenten (>7500 inwoners)	47,34	-	47,34
inwoners waddengemeenten (2500 tot 7500 inwoners)	209,89	-	209,89
jongeren	607,10	-19,43	587,67
kernen	115.003,04	257,79	115.260,83
laag opleidingsniveau met drempel	268,79	2,74	271,53
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	528,66	-	528,66
leerlingen voortgezet onderwijs	384,90	-	384,90
loonkostensubsidie	5.191,81	-63,01	5.128,80
migratieachtergrond	386,02	0,27	386,29
landelijke centrumfunctie	45,41	-	45,41
lokale centrumfunctie	10,86	-	10,86
regionale centrumfunctie	162,26	-2,31	159,95
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	13,42	-	13,42
oeverlengte*bodemfactor gemeente	31,40	-	31,40
omgevingsadressendichtheid	83,04	1,71	84,75
onderwijsachterstand	150,84	-	150,84
oppervlak bebouwing buitengebied	7.925,10	-32,78	7.892,32
oppervlak bebouwing buitengebied bodemfactor buitengebied	2.935,95	-	2.935,95
oppervlak bebouwing woonkern	6.818,51	-10,69	6.807,82
oppervlak bebouwing woonkern bodemfactor woonkern	10.743,51	-	10.743,51
oppervlak binnenwater	126,10	-	126,10
oppervlak buitenwater	39,89	-	39,89
oppervlak historische kern < 40 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak historische kern > 65 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak historische kern 40 tot 65 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak land * bodemfactor gemeente	25,72	-	25,72
oppervlak land	39,00	-	39,00
ozb niet-woningen eigenaren	-0,3079%	-0,0066%	-0,3145%
ozb niet-woningen gebruikers	-0,2342%	-0,0051%	-0,2393%
ozb woningen eigenaren	-0,0914%	0,0052%	-0,0862%
vast bedrag	979.230,12	-	979.230,12
vast bedrag Amsterdam	74.175.269,15	-	74.175.269,15
verkiezingen Den Haag	2.241.400,26	-914.494,82	1.326.905,44
vast bedrag Rotterdam	27.064.336,61	-	27.064.336,61
woonruimten	11,59	0,01	11,60
woonruimten bodemfactor woonkern	52,99	-	52,99
uitkeringsfactor	1,486	0,004	1,490

Mutaties uitkeringsjaar 2026 ten opzichte van uitkeringsjaar 2025 stand septembercirculaire 2025
(bedragen in euro's in basis)

Maatstaven	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	Infrastructuur, ruimte en milieu	OZB
bijstandsontvangers	-63,01	-	-63,01	-	-	-	-	
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	-12,75	-	-12,75	-	-	-	-	
éénpersoonshuishoudens	1,73	-	-	1,73	-	-	-	
huishoudens met een laag inkomen met drempel	-163,80	-	-4,34	5,46	-164,92	-	-	
inwoners	-1,76	0,23	-	-	-	-1,99	-	
inwoners 75+ met drempel	13,57	-	-	13,57	-	-	-	
jongeren	-19,43	-	-	-	-19,43	-	-	
kernen	257,79	12,05	-	245,74	-	-	-	
laag opleidingsniveau met drempel	2,74	-	-	2,74	-	-	-	
loonkostensubsidie	-63,01	-	-63,01	-	-	-	-	
migratieachtergrond	0,27	0,27	-	-	-	-	-	
regionale centrumfunctie	-2,31	0,06	-	0,53	-2,90	-	-	
omgevingsadressendichtheid	1,71	0,04	-	-	1,67	-	-	
oppervlak bebouwing buitengebied	-32,78	-	-	-	-	-	-32,78	
oppervlak bebouwing woonkern	-10,69	-	-	-	-	-	-10,69	-
ozb niet-woningen eigenaren	-0,0066%	-	-	-	-	-	-	-0,0066%
ozb niet-woningen gebruikers	-0,0051%	-	-	-	-	-	-	-0,0051%
ozb woningen eigenaren	0,0052%	-	-	-	-	-	-	0,0052%
verkiezingen Den Haag	-914.494,82	-	-	-	-	-914.494,82	-	-
woonruimten	0,01	-	-	-	-	0,01	-	-

Bijlage 2.1.4 Bedragen per eenheid 2026 per cluster

Bedragen per eenheid stand septembercirculaire 2025 uitkeringsjaar 2026

	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	Orde en veiligheid	Onderwijs	Sport, cultuur en recreatie	Infrastructuur, ruimte en milieu	Overig	Overige Eigen Middelen	OZB
bedrijven	134,78	-	-	-	-	-	84,44	-	-	50,34	-	-	-
bewoonde oorden 1930	42,27	-	-	-	-	-	-	-	-	42,27	-	-	-
historische woningen in bewoonde oorden 1930	79,48	-	-	-	-	-	-	-	79,48	-	-	-	-
bijstandsontvangers	5.128,80	-	5.128,80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	1.037,46	-	1.037,46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
éénpersoonshuishoudens	171,17	-	-	171,17	-	-	-	-	-	-	-	-	-
extra groei jongeren	766,20	-	-	-	-	-	-	766,20	-	-	-	-	-
extra groei leerlingen voortgezet onderwijs	628,55	-	-	-	-	-	-	628,55	-	-	-	-	-
grote woonkernen	75.166,66	-	-	-	-	-	75.166,66	-	-	-	-	-	-
huishoudens met een laag inkomen met drempel	3.977,39	-	352,41	539,43	2.779,74	-	128,93	176,88	-	-	-	-	-
inwoners	374,97	129,34	-	-	-	205,83	11,53	-	146,16	-	-	-117,89	-
inwoners 75+ met drempel	1.362,20	-	-	1.362,20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
inwoners waddengemeenten (<2500 inwoners)	269,09	-	-	-	-	-	-	-	-	-	269,09	-	-
inwoners waddengemeenten (>7500 inwoners)	47,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47,34	-	-
inwoners waddengemeenten (2500 tot 7500 inwoners)	209,89	-	-	-	-	-	-	-	-	-	209,89	-	-
jongeren	587,67	-	-	-	327,32	-	-	260,35	-	-	-	-	-
kernen	115.260,83	5.600,97	-	24.326,51	-	-	-	-	-	85.333,35	-	-	-
laag opleidingsniveau met drempel	271,53	-	-	271,53	-	-	-	-	-	-	-	-	-
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	528,66	-	-	-	-	-	-	528,66	-	-	-	-	-
leerlingen voortgezet onderwijs	384,90	-	-	-	-	-	-	384,90	-	-	-	-	-
loonkostensubsidie	5.128,80	-	5.128,80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
migratieachtergrond	386,29	151,70	-	-	-	-	150,18	84,41	-	-	-	-	-
landelijke centrumfunctie	45,41	-	-	-	-	-	-	-	45,41	-	-	-	-
lokale centrumfunctie	10,86	-	-	-	-	-	5,39	-	5,47	-	-	-	-
regionale centrumfunctie	159,95	29,19	-	51,37	48,79	-	-	-	30,60	-	-	-	-
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	13,42	-	-	-	-	-	-	-	-	13,42	-	-	-
oeverlengte*bodemfactor gemeente	31,40	-	-	-	-	-	-	-	-	31,40	-	-	-
omgevingsadressendichtheid	84,75	17,62	-	-	-28,03	3,65	18,26	-	-	73,25	-	-	-
onderwijsachterstand	150,84	-	-	-	-	-	-	150,84	-	-	-	-	-
oppervlak bebouwing buitengebied	7.892,32	-	-	-	-	-	-	-	-	7.892,32	-	-	-
oppervlak bebouwing buitengebied bodemfactor buitengebied	2.935,95	-	-	-	-	-	-	-	-	2.935,95	-	-	-

(voortzetting op de volgende bladzijde)

Bedragen per eenheid stand septembercirculaire 2025 uitkeringsjaar 2026

	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	Orde en veiligheid	Onderwijs	Sport, cultuur en recreatie	Infrastructuur, ruimte en milieu	Overig	Overige Eigen Middelen	OZB
oppervlak bebouwing woonkern	6.807,82	-	-	-	-	-	-	-	-	6.807,82	-	-	-
oppervlak bebouwing woonkern bodemfactor woonkern	10.743,51	-	-	-	-	-	-	-	-	10.743,51	-	-	-
oppervlak binnenwater	126,10	-	-	-	-	-	-	-	-	126,10	-	-	-
oppervlak buitenwater	39,89	-	-	-	-	-	-	-	-	39,89	-	-	-
oppervlak historische kern < 40 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak historische kern > 65 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak historische kern 40 tot 65 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak land * bodemfactor gemeente	25,72	-	-	-	-	-	-	-	-	25,72	-	-	-
oppervlak land	39,00	-	-	-	-	-	-	25,26	-	13,74	-	-	-
ozb niet-woningen eigenaren	-0,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,3145%
ozb niet-woningen gebruikers	-0,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,2393%
ozb woningen eigenaren	-0,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,0862%
vast bedrag	979.230,12	-	-	-	-	528.072,21	-	-	-	401.336,28	-	-	49.821,63
vast bedrag Amsterdam	74.175.269,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74.175.269,15	-	-
verkiezingen Den Haag	1.326.905,44	-	-	-	-	1.326.905,44	-	-	-	-	-	-	-
vast bedrag Rotterdam	27.064.336,61	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27.064.336,61	-	-
woonruimten *	11,60	-	-	-	-	82,62	56,12	-	-	-65,05	-	-	-62,09
woonruimten bodemfactor woonkern	52,99	-	-	-	-	-	-	-	-	52,99	-	-	-

Bijlage 2.2.1 Opbouw algemene uitkeringen 2025-2030

Bijlage 2.2.1 Opbouw algemene uitkering 2025-2030 (in duizenden euro's)

clusterindeling van het nieuwe verdeelmodel	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Vindplaats
Algemene uitkering voorafgaand jaar	39.023.951	42.145.226	41.827.919	43.238.199	43.650.789	45.543.572	
Algemene mutaties							
- Accres	2.115.747	-2.301.476	1.081.885				mei 2022, § 2.2-1
- Accres bijstelling tranches 2022 en verder	-30.695	916.022	-3.366				mei 2023, § 2.2-1
- Accres bijstelling tranches 2023 en verder	392.416	115.600	687.275	1.646.519			mei 2023, § 2.2-1
- Accres bijstelling tranches 2024 en verder	-797.105	1.016.292	-73.072	58.601	1.756.279		mei 2024, § 2.2-1b
- Accres bijstelling tranches 2025 en verder	586.899	153.884	79.608	14.743	83.512	2.228.642	mei 2025, § 2.2-1a
- Accres bijstelling tranches 2026 en verder		-78.420	-57.908	-8.314	-40.363	-125.356	september 2025, § 2.2-1
- Incidentele compensatie	-70.250	-513.510	-26.210	-21.910	-24.370	-63.150	mei 2025, § 2.2-1b
- Plafond BTW-compensatiefonds 2025	428.279	-428.279					september 2025, § 2.2-2
- Plafond BTW-compensatiefonds 2024	-561.338	114.671					mei 2025, § 2.2-2
- Plafond BTW-compensatiefonds (afrekening 2022)							mei 2023, § 2.2-2
- Plafond BTW-compensatiefonds 2023	-213.835						mei 2024, § 2.2-2
- Eenmalige rijksbijdrage		924.000	-924.000				september 2022, § 2.2-4
- Financieringssystematiek			924.000				september 2023, § 2.2-3
- Knelpunten verdeelproblematiek	-93	-95	-97	-100	-102	-104	mei 2025, § 2.2-3
- Wet visueel beperkten						-40	mei 2025, § 2.2-3
- Diversen					-8		mei 2024, § 2.2-3
- Kennisscentrum explosieven WOII	908						mei 2021, § 2.2-5
- Volkshuisvestingsfonds		150.000					mei 2022, § 2.2-4
- Woningbouwimpuls		100.000					mei 2022, § 2.2-5
- Indexatie DU Jeugd: overheveling accres naar regionaal programma	-7.400						september 2024, § 2.2-3
- Afrekening Kenniscentrum Ontplofbare Oorlogsresten	1.450	-1.450					september 2025, § 2.2-2
Cluster Participatie							
- Participatie: Wajong overheveling vanuit IU	1.047	1.518	11.084				mei 2022, § 2.2-13
- Participatie: Regulier werk overheveling vanuit IU	4.857	4.172	14.936				mei 2022, § 2.2-13
- Implementatie Pwet in balans	36.325	-21.121	-11.643	-2.561	-	-	september 2025, § 2.2-4
- Loon- en prijsbijstelling	361	-7.316					mei 2023, § 2.2-4
- Correctie extrapolatie participatie				8.425	9.431	8.315	mei 2025, § 2.2-12
- IPS-trajecten							september 2022, § 2.2-10
- Flankerend armoedebeleid	-50.000						september 2023, § 2.2-7
- Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden							mei 2024, § 2.2-4
- Re-integratie				-20.000			september 2023, § 2.2-5
- IBO Problematische schulden	18.670	-18.670					mei 2025, § 2.2-11
- Wet Visueel beperkten	-40	-40	-30	-40			september 2023, § 2.2-6
Cluster Individuele voorzieningen Wmo							
- Loon- en prijsbijstelling							september 2019, § 2.2-8
- Geen aanspraak op begeleiding	-9.000	-9.000					mei 2021, § 2.2-11
- Overgangsrecht levenslang	1.157	1.157	1.158	1.157	1.157	1.157	mei 2025, § 2.2-10
- Mobiliteitshulpmiddelen							december 2020, § 2.2-4
- Nacalculatie mobiliteitshulpmiddelen Wlz							september 2021, § 2.2-7
- Eigen bijdrage huishoudelijke hulp (coalitieakkoord)	-95.000						mei 2022, § 2.2-14
- Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp (coalitieakkoord)	95.000						mei 2023, § 2.2-13a
- Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo		-	-225.000				mei 2025, § 2.2-7
- Integraal Zorgakkoord (Wmo abonnementstarief)	110.000						mei 2023, § 2.2-12
- Hulpmiddelen thuis laten staan	200	100	-	200			september 2023, § 2.2-8
- Wmo hulpmiddelen	2.200	3.300	-10.000				mei 2025, § 2.2-8
- Aanpassen regeling dienstverlening aan huis		1.800					mei 2025, § 2.2-9
- Indexatie Wmo demografie		75.000	75.000	75.000	75.000	75.000	september 2025, § 2.2-12
Cluster Sociale basisvoorzieningen							
- Kinderopvang Sociaal Medische indicatie	5.400			100	4.500		september 2024, § 2.2-7
- Toezicht en handhaving aanpassing kwaliteitseisen kinderopvang	700	-1.800					september 2024, § 2.2-8
- Toezicht voorschoolse educatie							mei 2023, § 2.2-15
- Landelijke vreemdelingenvoorzieningen	14.700						mei 2024, § 2.2-14
- Asiel (inburgering)	-30.000						september 2022, § 2.2-7
- Versterking ondersteuning wijkteams		5.000		-50.000			mei 2023, § 2.2-16
- impuls integraal werken							december 2021, § 2.2-3
- Inburgering: overheveling vanuit IU	-2.370	-1.077	-423				mei 2022, § 2.2-18
- valpreventie bij ouderen (coalitieakkoord)		-833	-834				mei 2022, § 2.2-19
- rijksvaccinatieprogramma meningokokken en informed consent							september 2018, § 2.2-7
- Rijksvaccinatieprogramma	2.300	-2.565				300	september 2025, § 2.2-10
- Wet Integrale Suïcidepreventie		10.000	-	-	-	-	september 2025, § 2.2-11
Cluster Individuele voorzieningen Jeugd							
- Toezicht gastouderopvang		1.400	800	-	-400	-100	september 2025, § 2.2-7
- Demping terugval gemeentefonds 2026		400.000	22.000	-10.000	2.000	10.000	mei 2025, § 2.2-4a
- Tekorten voor rekening Rijk	414.000						mei 2025, § 2.2-4b
- Groeipad maatregelen Hervormingsagenda		498.000	-51.000	-447.000			mei 2025, § 2.2-4c
- Eigen bijdrage jeugdzorg				-260.000			mei 2025, § 2.2-4d
- Sturen op trajectduur jeugdzorg				-68.000			mei 2025, § 2.2-4e
- Indexeren opbrengst Hervormingsagenda				-507.000	-	-	mei 2025, § 2.2-4f
- Hervormingsagenda Jeugd (uitvoeringskosten en budget voor centrale investeringen)		356.618	-87.006	40.668	29.045	-	september 2025, § 2.2-5b
- Kinderopvang pleegouders	2.500	-	-	-	-	-	september 2025, § 2.2-8
- Hervormingsagenda Jeugd 2023 en 2024	728.000	-728.000					september 2025, § 2.2-5a
- Jeugdzorg	-514.205	-859.000					december 2024, § 2.2-4 t/m 5
- Loon- en prijsbijstelling jeugdzorg	-50.941	-75.865					september 2023, § 2.2-10
- Loon- en prijsbijstelling voogdij 18+		-50.684					mei 2024, § 2.2-8
- Werkdrukverlaging jeugdbescherming							mei 2024, § 2.2-6
- Ketensystemen jeugd		712					mei 2024, § 2.2-9
- Compensatieregeling Voogdij/18+	32.124						mei 2024, § 2.2-7
- Compensatieregeling niet beoogde kosten jeugdzorg	-2.497						december 2024, § 2.2-3
- Besparingsverlies Jeugd	500.000		11.000				september 2024, § 2.2-6
Cluster Participatie							
- Bijstand jongerennorm		-9.360					september 2024, § 2.2-9
cluster Sport, cultuur en recreatie							
-							
cluster Infrastructuur, ruimte en milieu							
- Handhaving energielabel C kantoren		-2.225					mei 2024, § 2.2-18
cluster Bestuur en ondersteuning							
- Vervroegde Tweede Kamerverkiezingen	60.000	-60.000					september 2025, § 2.2-13
- Kiezers buiten Nederland	1.120	-1.120					september 2025, § 2.2-14
- BRP: centralisering inschrijving vergunninghouders	-3.125						mei 2025, § 2.2-14
- Wet op de lijkbezorging		3.230					september 2024, § 2.2-4
- Digitaal stelsel Omgevingswet	-2.898	-2.898	-2.898	-2.898	-2.898		september 2024, § 2.2-5
- GDI voorzieningen 2022							mei 2023, § 2.2-20
- Handelsregister	537						mei 2024, § 2.2-16
- Extra bijdragen BRP	733						december 2024, § 2.2-2
- Robuust rechtsbeschermingssysteem				-25.000			mei 2023, § 2.2-13
- Wet Open Overheid (structureel)	5.258	5.258					mei 2021, § 2.2-18
- Wet Open Overheid (incidenteel)			-24.979				mei 2021, § 2.2-18
- BRP experiment	-821						mei 2024, § 2.2-17
- Kiescollege niet ingezetenen		-237					mei 2025, § 2.2-13
- Systeemleren monitoring				-10.000			mei 2023, § 2.2-16
Algemene uitkering	42.145.226	41.827.919	43.238.199	43.650.789	45.543.572	47.678.236	

Bijlage 2.4.1 Aantallen per gemeente ophoging maatstaf Woonruimten

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	**Aantal personen in zorginstellingen 2025**	**Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw 2025***	**Aantal uitwonende studenten 2024****	**Aantal uitwonende studenten 2025 *****	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2024******	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2025**
Aa en Hunze	542	21	130	130	198	207
Aalsmeer	367	11	190	170	48	43
Aalten	493	18	130	130	138	136
Achtkarspelen	284	10	180	160	45	40
Alblasserdam	154	8	110	90	28	23
Albrandswaard	740	28	130	110	370	389
Alkmaar	1.129	10	1.090	1.040	273	260
Almelo	1.145	15	590	560	267	224
Almere	2.315	10	2.480	2.290	620	573
Alphen aan den Rijn	1.509	13	850	820	213	205
Alphen-Chaam	92	9	40	40	10	10
Altena	772	13	230	240	58	60
Ameland	36	9	20	20	5	5
Amersfoort	2.144	13	2.380	2.270	595	568
Amstelveen	895	9	3.760	3.600	940	900
Amsterdam	11.672	12	52.560	49.070	13.140	12.268
Apeldoorn	4.001	24	1.450	1.360	1.946	1.948
Arnhem	3.198	19	6.380	5.940	2.359	2.279
Assen	1.727	25	830	760	933	918
Asten	265	15	70	60	29	33
Baarle-Nassau	155	22	20	20	57	58
Baarn	1.214	48	190	170	873	900
Barendrecht	435	9	310	260	78	65
Barneveld	954	15	350	320	179	138
Beek	161	10	90	80	23	20
Beekdaelen	441	12	210	200	53	50
Beesel	122	9	40	50	10	13
Berg en Dal	943	27	360	350	498	526
Bergeijk	159	8	80	70	20	18
Bergen L	158	12	60	40	15	10
Bergen NH	775	26	110	120	373	383
Bergen op Zoom	1.445	21	440	430	564	557
Berkelland	736	17	200	180	143	158
Bernheze	499	15	140	120	85	66
Best	102	3	170	160	43	40
Beuningen	189	7	180	150	45	38
Beverwijk	497	12	290	270	73	68
Bladel	265	13	90	80	23	20
Blaricum	118	9	50	50	13	13
Bloemendaal	567	24	140	130	302	265
Bodegraven-Reeuwijk	326	9	230	220	58	55
Boekel	289	25	20	30	131	134
Borger-Odoorn	313	12	120	110	30	28
Borne	312	13	160	140	40	35
Borsele	227	10	100	90	25	23

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	**Aantal personen in zorginstellingen 2025**	**Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw 2025***	**Aantal uitwonende studenten 2024****	**Aantal uitwonende studenten 2025 *****	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2024********	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2025**
Boxtel	629	18	270	250	228	206
Breda	2.754	15	7.520	7.020	1.990	1.829
Bronckhorst	574	16	120	110	111	91
Brummen	428	20	110	100	159	149
Brunssum	464	17	130	110	128	101
Bunnik	145	9	250	260	63	65
Bunschoten	307	14	110	110	35	28
Buren	175	6	70	70	18	18
Capelle aan den IJssel	647	9	980	900	245	225
Castricum	450	12	240	240	60	60
Coevorden	527	15	170	170	61	61
Cranendonck	266	12	90	70	23	18
Culemborg	263	9	240	250	60	63
Dalfsen	292	10	150	130	38	33
Dantumadiel	361	19	140	110	124	117
De Bilt	714	16	630	550	279	230
De Fryske Marren	755	14	290	270	73	82
De Ronde Venen	314	7	260	220	65	55
De Wolden	459	19	120	120	137	139
Delft	1.128	10	17.450	16.690	4.363	4.173
Den Helder	1.272	22	360	350	493	556
Deurne	676	20	140	130	254	235
Deventer	1.518	15	1.950	1.850	540	500
Diemen	254	8	2.280	2.130	570	533
Dijk en Waard	1.060	12	520	450	130	113
Dinkelland	426	16	100	110	82	75
Doesburg	105	9	60	50	15	13
Doetinchem	1.438	24	430	370	706	679
Dongen	441	16	140	120	72	81
Dordrecht	2.040	17	1.190	1.090	531	570
Drechterland	206	10	80	80	20	20
Drimmelen	528	19	120	100	163	151
Dronten	319	7	1.070	1.020	268	255
Druten	463	23	100	80	231	203
Duiven	200	8	160	130	40	33
Echt-Susteren	685	21	160	150	254	265
Edam-Volendam	308	8	160	150	40	38
Ede	2.060	17	2.290	2.090	769	820
Eemnes	76	8	60	50	15	13
Eemsdelta	688	15	280	240	180	112
Eersel	440	22	80	80	164	171
Eijsden-Margraten	382	15	190	180	48	55
Eindhoven	3.387	14	14.370	14.310	3.593	3.578
Elburg	397	17	140	120	98	88
Emmen	1.593	15	860	820	224	241

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	**Aantal personen in zorginstellingen 2025**	**Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw 2025***	**Aantal uitwonende studenten 2024****	**Aantal uitwonende studenten 2025 *****	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2024********	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2025**
Enkhuizen	246	13	110	100	28	25
Enschede	2.933	18	11.510	10.910	3.495	3.357
Epe	483	14	150	120	69	38
Ermelo	1.330	47	170	170	986	974
Etten-Leur	438	10	240	220	60	55
Geertruidenberg	330	15	100	90	78	42
Geldrop-Mierlo	334	8	360	330	90	83
Gemert-Bakel	233	7	110	120	28	30
Gennep	756	43	80	80	512	524
Gilze en Rijen	301	11	140	140	35	35
Goeree-Overflakkee	1.090	21	230	240	389	409
Goes	1.045	26	270	260	461	541
Goirle	302	12	140	130	35	33
Gooise Meren	679	11	420	420	105	105
Gorinchem	596	15	290	280	118	115
Gouda	1.226	16	1.060	1.030	416	398
Groningen	2.619	11	38.500	35.820	9.625	8.955
Gulpen-Wittem	281	20	60	60	90	97
Haaksbergen	368	15	140	130	109	57
Haarlem	2.312	14	2.940	2.710	735	678
Haarlemmermeer	1.454	9	1.280	1.250	320	313
Halderberge	466	15	140	140	99	56
Hardenberg	993	16	350	300	155	168
Harderwijk	584	12	390	370	98	93
Hardinxveld-Giessendam	215	11	110	100	28	25
Harlingen	236	15	130	120	40	36
Hattem	164	13	100	80	25	20
Heemskerk	650	17	220	200	141	141
Heemstede	607	22	160	150	254	253
Heerde	295	15	80	90	36	44
Heerenveen	803	15	500	470	207	185
Heerlen	1.439	16	1.050	950	372	435
Heeze-Leende	351	21	70	90	112	132
Heiloo	264	11	140	130	35	33
Hellendoorn	737	20	170	160	346	263
Helmond	813	8	600	590	150	148
Hendrik-Ido-Ambacht	308	9	180	150	45	38
Hengelo	922	11	1.490	1.380	373	345
Het Hogeland	718	15	340	310	136	112
Heumen	246	15	180	170	45	50
Heusden	430	9	210	200	53	50
Hillegom	307	13	110	110	28	28
Hilvarenbeek	189	12	60	70	15	18
Hilversum	1.176	12	1.140	1.060	285	265
Hoeksche Waard	1.031	11	390	410	98	103

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	**Aantal personen in zorginstellingen 2025**	**Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw 2025***	**Aantal uitwonende studenten 2024****	**Aantal uitwonende studenten 2025 *****	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2024********	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2025**
Hof van Twente	498	14	180	170	45	43
Hollands Kroon	476	10	220	210	55	53
Hoogeveen	1.094	19	340	310	344	364
Hoorn	838	11	520	520	130	130
Horst aan de Maas	627	14	180	150	58	38
Houten	464	9	430	380	108	95
Huizen	702	17	230	200	179	167
Hulst	580	21	80	80	205	211
IJsselstein	383	11	230	210	58	53
Kaag en Braassem	211	7	180	170	45	43
Kampen	898	16	540	480	242	215
Kapelle	126	10	70	80	18	20
Katwijk	864	13	430	400	112	100
Kerkrade	913	20	250	240	322	327
Koggenland	308	13	110	100	28	25
Krimpen aan den IJssel	298	10	170	180	43	45
Krimpenerwaard	628	11	300	300	75	75
Laarbeek	331	14	110	100	28	25
Land van Cuijk	1.492	16	490	460	343	289
Landgraaf	847	23	210	190	341	372
Landsmeer	72	6	80	80	20	20
Lansingerland	536	8	420	360	105	90
Laren	514	45	40	40	328	361
Leeuwarden	1.932	15	7.650	7.200	1.978	1.887
Leiden	1.234	9	16.130	15.630	4.033	3.908
Leiderdorp	258	9	490	440	123	110
Leidschendam-Voorburg	956	12	950	880	238	220
Lelystad	1.008	12	700	660	175	165
Leudal	638	18	160	120	172	155
Leusden	396	12	210	180	53	45
Lingewaard	645	14	250	250	63	63
Lisse	144	6	130	120	33	30
Lochem	651	19	160	140	198	199
Loon op Zand	330	14	80	70	37	18
Lopik	132	9	50	50	13	13
Losser	519	22	140	140	223	221
Maasdriel	256	10	80	70	20	18
Maasgouw	937	38	90	110	633	617
Maashorst	798	13	290	280	73	70
Maassluis	274	8	230	220	58	55
Maastricht	1.956	16	16.880	15.670	4.371	4.092
Medemblik	660	14	180	160	86	48
Meerssen	343	19	150	140	105	116
Meierijstad	899	11	380	360	95	90
Meppel	700	19	640	610	347	338

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	**Aantal personen in zorginstellingen 2025**	**Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw 2025***	**Aantal uitwonende studenten 2024****	**Aantal uitwonende studenten 2025 *****	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2024********	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2025**
Middelburg	740	15	1.250	1.130	361	311
Midden Drenthe	539	16	200	200	122	106
Midden-Delfland	109	6	170	160	43	40
Midden-Groningen	1.223	20	450	420	461	457
Moerdijk	366	10	160	150	40	38
Molenlanden	407	9	180	170	45	43
Montferland	483	13	190	150	48	38
Montfoort U	50	4	60	70	15	18
Mook en Middelaar	79	10	70	50	18	13
Neder-Betuwe	267	10	90	100	23	25
Nederweert	206	12	50	50	13	13
Nieuwegein	381	6	760	690	190	173
Nieuwkoop	628	21	130	140	233	244
Nijkerk	410	9	260	230	65	58
Nijmegen	2.419	13	19.680	19.080	4.920	4.770
Nissewaard	913	10	550	530	138	133
Noardeast-Fryslân	676	15	280	260	103	90
Noord-Beveland	113	14	40	30	15	8
Noordenveld	372	12	210	170	53	43
Noordoostpolder	728	14	290	270	86	75
Noordwijk	1.000	22	310	270	446	416
Nuenen c.a.	136	6	170	150	43	38
Nunspeet	695	24	140	140	306	313
Oegstgeest	371	14	450	430	133	109
Oirschot	290	15	70	70	18	31
Oisterwijk	599	18	170	150	236	167
Oldambt	754	19	240	220	188	247
Oldebroek	242	10	140	130	35	33
Oldenzaal	499	16	210	210	70	97
Olst-Wijhe	392	21	90	80	147	142
Ommen	366	19	90	110	137	121
Oost Gelre	698	23	140	130	346	304
Oosterhout	514	9	370	310	93	78
Ooststellingwerf	624	24	110	110	277	284
Oostzaan	63	6	50	40	13	10
Opmeer	114	9	40	40	10	10
Opsterland	651	22	170	160	314	265
Oss	892	9	630	610	158	153
Oude IJsselstreek	771	20	200	180	239	255
Ouder-Amstel	152	10	250	230	63	58
Oudewater	141	14	40	40	10	10
Overbetuwe	586	12	340	300	85	75
Papendrecht	230	7	190	170	48	43
Peel en Maas	779	17	140	140	138	163
Pekela	128	10	60	50	15	13

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	**Aantal personen in zorginstellingen 2025**	**Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw 2025***	**Aantal uitwonende studenten 2024****	**Aantal uitwonende studenten 2025 *****	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2024********	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2025**
Pijnacker-Nootdorp	791	14	620	570	155	143
Purmerend	1.500	16	630	610	312	292
Putten	355	14	120	110	41	29
Raalte	629	16	190	190	148	129
Reimerswaal	197	8	90	90	23	23
Renkum	924	29	290	250	546	540
Renswoude	0	0	30	30	8	8
Reusel-De Mierden	65	5	60	50	15	13
Rheden	920	21	760	670	507	467
Rhenen	374	18	150	120	109	115
Ridderkerk	580	12	280	300	70	75
Rijssen-Holten	503	13	190	190	48	48
Rijswijk	714	12	1.080	1.150	270	288
Roerdalen	290	14	70	70	24	18
Roermond	901	15	450	410	113	135
Roosendaal	1.159	15	430	400	183	156
Rotterdam	10.555	16	31.860	29.180	9.208	8.298
Rozendaal	0	0	30	30	8	8
Rucphen	228	10	80	60	20	15
Schagen	619	13	230	250	58	63
Scherpenzeel	145	14	50	50	13	13
Schiedam	962	12	1.020	970	255	243
Schiermonnikoog	0	0	0	10	0	3
Schouwen-Duiveland	450	13	150	140	38	35
's-Gravenhage	8.826	16	19.510	18.180	5.274	5.295
's-Hertogenbosch	2.311	14	3.330	3.040	833	778
Simpelveld	85	8	50	50	13	13
Sint-Michielsgestel	403	13	140	130	35	33
Sittard-Geleen	1.614	17	1.070	1.020	488	556
Sliedrecht	978	37	170	170	647	643
Sluis	286	12	50	50	13	13
Smallingerland	1.008	18	410	390	314	296
Soest	608	13	390	350	98	88
Someren	309	15	90	70	35	40
Son en Breugel	272	15	110	90	30	38
Stadskanaal	596	19	140	150	169	179
Staphorst	123	7	80	70	20	18
Stede Broec	305	14	100	110	25	28
Steenbergen	301	12	120	100	30	25
Steenwijkerland	572	13	280	290	70	73
Stein	187	8	100	90	25	23
Stichtse Vecht	585	9	600	540	150	135
Sudwest Fryslan	1.327	15	640	610	207	195
Terneuzen	652	12	190	200	48	50
Terschelling	55	11	350	320	88	80

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	**Aantal personen in zorginstellingen 2025**	**Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw 2025***	**Aantal uitwonende studenten 2024****	**Aantal uitwonende studenten 2025 *****	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2024********	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2025**
Texel	267	19	70	50	121	83
Teylingen	534	14	290	280	73	70
Tholen	304	11	110	100	28	25
Tiel	777	18	240	200	205	223
Tilburg	4.087	18	13.700	12.620	4.177	3.972
Tubbergen	228	11	90	100	23	25
Twenterand	412	12	150	130	38	33
Tynaarlo	968	28	220	190	540	519
Tytsjerksteradiel	658	20	230	200	259	242
Uitgeest	52	4	80	90	20	23
Uithoorn	259	8	200	180	50	45
Urk	354	16	110	110	28	67
Utrecht	3.647	10	31.170	28.400	7.793	7.100
Utrechtse Heuvelrug	1.446	28	370	330	762	806
Vaals	149	15	110	90	33	30
Valkenburg aan de Geul	509	31	140	130	291	308
Valkenswaard	360	11	170	160	43	40
Veendam	334	12	180	170	45	43
Veenendaal	871	12	600	580	150	145
Veere	248	11	90	80	31	20
Veldhoven	733	15	300	270	123	125
Velsen	808	12	390	350	98	88
Venlo	1.268	12	1.240	1.100	310	275
Venray	861	19	220	200	369	275
Vijfheerenlanden	869	14	370	380	95	95
Vlaardingen	1.241	16	640	650	240	307
Vlieland	9	7	20	10	5	3
Vlissingen	637	14	720	650	180	163
Voerendaal	134	11	70	60	18	15
Voorne aan Zee	750	10	350	320	88	80
Voorschoten	309	12	290	260	73	65
Voorst	702	27	120	120	388	369
Vught	889	27	210	190	504	468
Waadhoeke	766	16	350	320	173	181
Waalre	127	7	90	80	23	20
Waalwijk	546	11	230	240	58	60
Waddinxveen	233	7	210	180	53	45
Wageningen	752	18	8.720	8.250	2.380	2.208
Wassenaar	383	14	190	200	48	50
Waterland	115	7	100	90	25	23
Weert	838	16	310	310	174	187
West Betuwe	704	13	210	220	53	55
West Maas en Waal	277	13	90	90	23	23
Westerkwartier	1.115	17	450	430	290	303
Westerveld	561	28	80	90	306	300

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	**Aantal personen in zorginstellingen 2025**	**Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw 2025***	**Aantal uitwonende studenten 2024****	**Aantal uitwonende studenten 2025 *****	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2024********	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2025**
Westervoort	212	14	120	110	30	28
Westerwolde	402	15	70	70	32	31
Westland	1.420	12	490	460	123	115
Weststellingwerf	532	20	120	110	166	182
Wierden	209	8	120	100	30	25
Wijchen	514	12	240	240	60	60
Wijdemeren	255	10	110	110	28	28
Wijk bij Duurstede	148	6	150	140	38	35
Winterswijk	557	19	160	140	175	177
Woensdrecht	307	14	60	60	15	15
Woerden	655	12	430	400	108	100
Wormerland	94	6	90	80	23	20
Woudenberg	338	23	110	90	149	151
Zaanstad	1.669	10	1.410	1.350	353	338
Zaltbommel	256	8	130	130	33	33
Zandvoort	449	26	120	110	216	230
Zeewolde	126	5	160	130	40	33
Zeist	1.987	30	1.920	1.660	1.558	1.456
Zevenaar	518	11	280	270	70	68
Zoetermeer	795	6	1.150	1.110	288	278
Zoeterwoude	420	41	110	100	316	301
Zuidplas	520	11	260	270	65	68
Zundert	397	17	70	70	114	91
Zutphen	1.039	21	450	410	422	446
Zwartewaterland	278	12	110	100	28	25
Zwijndrecht	425	10	290	280	73	70
Zwolle	2.293	17	4.070	3.730	1.380	1.327

* het landelijk gemiddelde per 1000 inwoners is 14,194614. Per gemeente dient het meerdere boven het landelijke gemiddelde te worden vermenigvuldigd met het aantal inwoners/1000. Bron: CBS, stand 1-1-2025, inwonertal 1-1-2025, definitieve status.

** Het aantal dient te worden vermenigvuldigd met de wegingsfactor van 25%. Bron: CBS, stand 31-12-2023, afgerond op tientallen, definitieve status.

*** het aantal dient te worden vermenigvuldigd met de wegingsfactor van 25%. Bron: CBS, stand 31-12-2024, afgerond op tientallen, voorlopige status.

**** inclusief de ophoging aantal personen in zorginstellingen bevoorschotting uitkeringsjaar 2024, stand september 2024 (zie bijlage 2.4.1 septembercirculaire 2024).

Bijlage 2.4.2 Volumina maatstaven 2025-2030

Volumina maatstaven 2025-2030 (ramingen september 2025)

maatstaven	2025	2026	2027
bedrijven	2.551.535	2.651.314	2.757.200
bijstandsontvangers	375.451	378.634	381.612
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	144.208	157.959	172.521
éénpersoonshuishoudens	3.380.900	3.327.862	3.363.591
extra groei jongeren	9.081	9.222	9.228
huishoudens met een laag inkomen met drempel	1.537.741	1.533.340	1.547.489
inw oners	18.044.027	18.240.737	18.330.378
inw oners 75+ met drempel	690.572	713.144	734.214
jongeren	3.293.205	3.344.195	3.346.617
laag opleidingsniveau met drempel	1.663.846	1.623.863	1.603.124
leerlingen (voortgezet) speciaal onderw ijs	385.856	388.200	391.725
leerlingen voortgezet onderw ijs	690.091	690.088	688.456
loonkostensubsidie	38.620	41.413	44.206
migratieachtergrond	2.852.222	2.795.616	2.863.691
landelijke centrumfunctie	18.044.030	18.240.740	18.330.381
lokale centrumfunctie	18.044.020	18.240.730	18.330.371
regionale centrumfunctie	18.044.070	18.240.780	18.330.422
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	15.322.004	15.322.004	15.322.004
oeverlengte*bodemfactor gemeente	1.166.037	1.166.037	1.166.037
omgevingsadressendichtheid	18.025.306	18.201.476	18.379.427
onderw ijsachterstand	937.270	933.078	930.139
oppervlak bebouw ing buitengebied	28.680	28.782	28.902
oppervlak bebouw ing buitengebied bodemfactor buitengebied	30.345	30.453	30.580
oppervlak bebouw ing w oonkern	89.315	90.292	91.151
oppervlak bebouw ing w oonkern bodemfactor w oonkern	97.292	98.218	99.166
oppervlak binnenw ater	197.627	197.627	197.627
oppervlak buitenw ater	308.498	308.498	308.498
oppervlak land * bodemfactor gemeente	3.577.798	3.577.798	3.577.798
oppervlak land	3.361.837	3.361.837	3.361.837
WOZ-w aarde niet-w oningen eigenaren	338.833.250.000	349.029.625.547	355.171.877.870
WOZ-w aarde niet-w oningen gebruikers	327.648.300.000	337.508.091.252	343.447.586.658
WOZ-w aarde w oningen eigenaren	2.648.040.000.000	2.955.036.960.226	2.998.372.781.661
w oonruimten	8.553.721	8.637.321	8.721.766
w oonruimten bodemfactor w oonkern	9.465.287	9.557.796	9.651.240

(voortzetting op volgende bladzijde)

Volumina maatstaven 2025-2030 (ramingen september 2025)

maatstaven	2028	2029	2030
bedrijven	2.845.885	2.951.380	3.058.782
bijstandsontvangers	385.600	390.583	397.892
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	188.375	205.921	224.950
éénpersoonshuishoudens	3.398.734	3.433.562	3.467.330
extra groei jongeren	9.242	9.265	9.311
huishoudens met een laag inkomen met drempel	1.561.898	1.576.687	1.591.182
inw oners	18.418.013	18.505.912	18.593.047
inw oners 75+ met drempel	756.602	777.652	798.455
jongeren	3.351.677	3.360.094	3.376.535
laag opleidingsniveau met drempel	1.580.228	1.553.320	1.530.496
leerlingen (voortgezet) speciaal onderw ijs	395.005	398.103	401.460
leerlingen voortgezet onderw ijs	684.957	683.255	680.993
loonkostensubsidie	47.065	49.858	52.651
migratieachtergrond	2.929.889	2.994.818	3.057.644
landelijke centrumfunctie	18.418.016	18.505.915	18.593.050
lokale centrumfunctie	18.418.006	18.505.905	18.593.040
regionale centrumfunctie	18.418.057	18.505.956	18.593.091
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	15.322.004	15.322.004	15.322.004
oeverlengte*bodemfactor gemeente	1.166.037	1.166.037	1.166.037
omgevingsadressendichtheid	18.559.176	18.740.740	18.924.139
onderw ijsachterstand	926.132	922.449	918.933
oppervlak bebouw ing buitengebied	29.020	29.134	29.252
oppervlak bebouw ing buitengebied bodemfactor buitengebied	30.704	30.825	30.950
oppervlak bebouw ing w oonkern *	92.031	92.857	93.789
oppervlak bebouw ing w oonkern bodemfactor w oonkern	100.056	101.060	102.008
oppervlak binnenw ater	197.627	197.627	197.627
oppervlak buitenw ater	308.498	308.498	308.498
oppervlak land * bodemfactor gemeente	3.577.798	3.577.798	3.577.798
oppervlak land	3.361.837	3.361.837	3.361.837
WOZ-w aarde niet-w oningen eigenaren	361.424.243.902	367.788.713.350	374.267.312.002
WOZ-w aarde niet-w oningen gebruikers	349.493.560.899	355.647.938.000	361.912.676.879
WOZ-w aarde w oningen eigenaren	3.042.358.349.634	3.087.003.474.883	3.132.318.116.655
w oonruimten	8.807.063	8.893.223	8.980.253
w oonruimten bodemfactor w oonkern	9.745.628	9.840.970	9.937.274

Gewijzigde volumina 2025 ten opzichte van stand meicirculaire 2025
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep
eenpersoonshuishoudens
groei jongeren
groei leerlingen
inw oners
inw oners 75+ met drempel
jongeren
laag opleidingsniveau met drempel
leerlingen (voortgezet) speciaal onderw ijs
leerlingen voortgezet onderw ijs
loonkostensubsidie
migratieachtergrond
oeverlengte * dichtheid * bodemfactor gemeenten
omgevingsadressendichtheid
onderw ijsachterstand
w adden <2500 inw oners
w adden >7500 inw oners
w adden 2500 tot 7500 inw oners
w oonruimten
w oonruimten * bodemfactor w oonkernen
WOZ niet-w oningen eigenaar (AFGETOPT)
WOZ niet-w oningen gebruiker (AFGETOPT)
WOZ w oningen eigenaar

Bijlage 3.2-2 Spreidingswet

Decentralisatie-uitkering Spreidingswet			
Gemeente	**Bedrag 2025**	**Gemeente**	**Bedrag 2025**
Aa en Hunze	33.748	Boxtel	36.920
Aalsmeer	38.594	Breda	109.535
Aalten	33.836	Bronckhorst	39.476
Achtkarspelen	32.338	Brummen	30.487
Alblasserdam	29.694	Brunssum	30.751
Albrandswaard	34.981	Bunnik	29.782
Alkmaar	73.139	Bunschoten	32.426
Almelo	48.464	Buren	35.334
Almere	128.658	Capelle aan den IJssel	50.315
Alphen aan den Rijn	80.454	Castricum	41.150
Alphen-Chaam	26.169	Coevorden	36.568
Altena	50.227	Cranendonck	31.016
Ameland	21.939	Culemborg	35.510
Amersfoort	104.688	Dalfsen	36.568
Amstelveen	69.438	Dantumadiel	28.460
Amsterdam	414.712	De Bilt	44.411
Apeldoorn	100.106	De Fryske Marren	46.526
Arnhem	83.450	De Ronde Venen	45.556
Assen	51.725	De Wolden	33.395
Asten	28.901	Delft	58.246
Baarle-Nassau	23.701	Den Helder	42.648
Baarn	33.395	Deurne	36.832
Barendrecht	47.848	Deventer	66.618
Barneveld	53.664	Diemen	35.422
Beek	27.931	Dijk en Waard	66.354
Beekdaelen	37.978	Dinkelland	35.158
Beesel	26.345	Doesburg	24.494
Berg en Dal	36.920	Doetinchem	47.054
Bergeijk	30.839	Dongen	34.276
Bergen (L.)	26.433	Dordrecht	73.844
Bergen (NH.)	36.303	Drechterland	31.016
Bergen op Zoom	51.020	Drimmelen	35.069
Berkelland	42.472	Dronten	41.679
Bernheze	37.713	Druten	30.046
Best	36.920	Duiven	32.690
Beuningen	34.100	Echt-Susteren	35.686
Beverwijk	39.916	Edam-Volendam	40.798
Bladel	31.809	Ede	83.362
Blaricum	27.491	Eemnes	25.464
Bloemendaal	34.893	Eemsdelta	38.154
Bodegraven-Reeuwijk	40.445	Eersel	31.544
Boekel	26.257	Eijsden-Margraten	34.717
Borger-Odoorn	32.338	Eindhoven	125.574
Borne	33.043	Elburg	32.161
Borsele	32.249	Emmen	63.622

Decentralisatie-uitkering Spreidingswet			
Gemeente	**Bedrag 2025**	**Gemeente**	**Bedrag 2025**
Enkhuizen	28.548	Hof van Twente	38.418
Enschede	76.224	Hollands Kroon	44.587
Epe	36.656	Hoogeveen	44.675
Ermelo	34.100	Hoorn	55.162
Etten-Leur	42.648	Horst aan de Maas	43.529
Geertruidenberg	31.016	Houten	50.315
Geldrop-Mierlo	40.357	Huizen	41.062
Gemert-Bakel	35.951	Hulst	33.571
Gennep	28.813	IJsselstein	38.066
Gilze en Rijen	33.483	Kaag en Braassem	35.774
Goeree-Overflakkee	46.261	Kampen	47.143
Goes	38.506	Kapelle	27.138
Goirle	33.307	Katwijk	55.074
Gooise Meren	54.281	Kerkrade	35.598
Gorinchem	37.537	Koggenland	33.131
Gouda	55.867	Krimpen aan den IJssel	34.453
Groningen	105.393	Krimpenerwaard	50.051
Gulpen-Wittem	27.138	Laarbeek	32.249
Haaksbergen	32.602	Land van Cuijk	67.235
Haarlem	104.864	Landgraaf	35.158
Haarlemmermeer	109.447	Landsmeer	26.698
Halderberge	35.246	Lansingerland	59.304
Hardenberg	51.284	Laren	26.962
Harderwijk	44.058	Leeuwarden	69.614
Hardinxveld-Giessendam	29.694	Leiden	74.549
Harlingen	26.521	Leiderdorp	35.246
Hattem	26.786	Leidschendam-Voorburg	59.480
Heemskerk	39.740	Lelystad	55.691
Heemstede	36.832	Leudal	39.035
Heerde	30.223	Leusden	38.242
Heerenveen	44.411	Lingewaard	45.028
Heerlen	48.288	Lisse	32.338
Heeze-Leende	29.782	Lochem	38.594
Heiloo	33.659	Loon op Zand	32.249
Hellendoorn	38.947	Lopik	28.196
Helmond	60.714	Losser	31.456
Hendrik-Ido-Ambacht	37.978	Maasdriel	33.571
Hengelo	56.572	Maasgouw	32.514
Het Hogeland	42.119	Maashorst	50.051
Heumen	29.253	Maassluis	35.951
Heusden	43.970	Maastricht	63.446
Hillegom	31.897	Medemblik	43.177
Hilvarenbeek	29.341	Meerssen	29.782
Hilversum	67.235	Meierijstad	64.679
Hoeksche Waard	68.381	Meppel	37.008

Decentralisatie-uitkering Spreidingswet			
Gemeente	**Bedrag 2025**	**Gemeente**	**Bedrag 2025**
Middelburg	43.089	Pijnacker-Nootdorp	54.986
Midden-Delfland	31.721	Purmerend	65.384
Midden-Drenthe	37.449	Putten	33.395
Midden-Groningen	45.468	Raalte	40.533
Moerdijk	38.859	Reimerswaal	31.368
Molenlanden	44.675	Renkum	36.303
Montferland	37.713	Renswoude	23.437
Montfoort	28.108	Reusel-De Mierden	27.667
Mook en Middelaar	24.494	Rheden	38.947
Neder-Betuwe	32.778	Rhenen	30.575
Nederweert	29.253	Ridderkerk	42.031
Nieuwegein	52.078	Rijssen-Holten	40.269
Nieuwkoop	36.568	Rijswijk	46.966
Nijkerk	44.499	Roerdalen	30.223
Nijmegen	91.998	Roermond	45.556
Nissewaard	59.216	Roosendaal	55.338
Noardeast-Fryslân	40.621	Rotterdam	255.029
Noord-Beveland	23.878	Rozendaal	21.234
Noordenveld	36.391	Rucphen	31.104
Noordoostpolder	44.411	Schagen	44.323
Noordwijk	44.234	Scherpenzeel	25.640
Nuenen, Gerwen en Neder	34.012	Schiedam	53.311
Nunspeet	34.717	Schiermonnikoog	20.441
Oegstgeest	35.774	Schouwen-Duiveland	37.361
Oirschot	31.104	's-Gravenhage	241.458
Oisterwijk	38.066	's-Hertogenbosch	97.462
Oldambt	34.981	Simpelveld	24.847
Oldebroek	32.426	Sint-Michielsgestel	37.273
Oldenzaal	35.422	Sittard-Geleen	58.246
Olst-Wijhe	29.870	Sliedrecht	32.249
Ommen	29.870	Sluis	31.104
Oost Gelre	36.039	Smallingerland	44.499
Oosterhout	48.200	Soest	45.204
Ooststellingwerf	31.985	Someren	30.663
Oostzaan	25.464	Son en Breugel	30.487
Opmeer	26.521	Stadskanaal	32.338
Opsterland	35.246	Staphorst	29.870
Oss	64.679	Stede Broec	30.839
Oude IJsselstreek	38.594	Steenbergen	31.809
Ouder-Amstel	28.019	Steenwijkerland	41.591
Oudewater	25.728	Stein	31.985
Overbetuwe	46.173	Stichtse Vecht	56.131
Papendrecht	36.127	Súdwest-Fryslân	63.005
Peel en Maas	43.882	Terneuzen	44.411
Pekela	24.494	Terschelling	22.291

Decentralisatie-uitkering Spreidingswet			
Gemeente	**Bedrag 2025**	**Gemeente**	**Bedrag 2025**
Texel	27.226	Waddinxveen	37.184
Teylingen	42.208	Wageningen	34.541
Tholen	32.954	Wassenaar	33.924
Tiel	38.683	Waterland	29.958
Tilburg	114.823	Weert	44.411
Tubbergen	32.073	West Betuwe	49.169
Twenterand	36.127	West Maas en Waal	30.663
Tynaarlo	39.740	Westerkwartier	53.576
Tytsjerksteradiel	36.215	Westerveld	30.487
Uitgeest	27.755	Westervoort	27.050
Uithoorn	36.744	Westerwolde	31.544
Urk	31.985	Westland	81.864
Utrecht	195.193	Weststellingwerf	32.514
Utrechtse Heuvelrug	47.583	Wierden	33.836
Vaals	23.878	Wijchen	41.414
Valkenburg aan de Geul	27.843	Wijdemeren	33.836
Valkenswaard	35.510	Wijk bij Duurstede	33.395
Veendam	31.192	Winterswijk	33.836
Veenendaal	53.488	Woensdrecht	30.928
Veere	32.249	Woerden	49.698
Veldhoven	45.380	Wormerland	28.636
Velsen	53.223	Woudenberg	28.284
Venlo	63.093	Zaanstad	92.086
Venray	41.591	Zaltbommel	35.774
Vijfheerenlanden	50.491	Zandvoort	28.284
Vlaardingen	50.932	Zeewolde	32.690
Vlieland	20.617	Zeist	53.311
Vlissingen	37.978	Zevenaar	40.974
Voerendaal	26.521	Zoetermeer	81.952
Voorne aan Zee	57.982	Zoeterwoude	25.640
Voorschoten	34.717	Zuidplas	46.085
Voorst	33.748	Zundert	32.161
Vught	38.154	Zutphen	41.679
Waadhoeke	41.591	Zwartewaterland	32.249
Waalre	30.487	Zwijndrecht	40.269
Waalwijk	43.706	Zwolle	83.186
		Totaal	**15.300.023**

Bijlage 3.2-3 Pilot dakloze EU-burgers

Decentralisatie-uitkering Pilot dakloze EU burgers	
Gemeente	**Bedrag 2025**
Amsterdam	2.530.000
Eindhoven	423.000
Rotterdam	1.618.000
's-Gravenhage	1.179.000
Utrecht	950.000
Venlo	300.000
Totaal	**7.000.000**

Bijlage 3.2-6 Versterking omgevingsveiligheidsdiensten

Decentralisatie-uitkering Versterking omgevingsveiligheidsdiensten				
Gemeente	**Bedrag 2025**	**Bedrag 2026**	**Bedrag 2027**	**Bedrag 2028**
Aa en Hunze	8.209	10.146	10.146	8.000
Aalsmeer	3.078	3.805	3.805	3.000
Aalten	5.131	6.341	6.341	5.000
Achtkarspelen	7.183	8.878	8.878	7.000
Alblasserdam	5.131	6.341	6.341	5.000
Albrandswaard	6.157	7.609	7.609	6.000
Alkmaar	19.497	24.096	24.096	19.000
Almelo	17.444	21.560	21.560	17.000
Almere	26.680	32.974	32.974	26.000
Alphen aan den Rijn	22.575	27.901	27.901	22.000
Alphen-Chaam	3.078	3.805	3.805	3.000
Altena	9.235	11.414	11.414	9.000
Ameland	1.026	1.268	1.268	1.000
Amersfoort	30.784	38.047	38.047	30.000
Amstelveen	14.366	17.755	17.755	14.000
Amsterdam	241.144	298.035	298.035	235.000
Apeldoorn	30.784	38.047	38.047	30.000
Arnhem	29.758	36.779	36.779	29.000
Assen	16.418	20.292	20.292	16.000
Asten	5.131	6.341	6.341	5.000
Baarle-Nassau	1.026	1.268	1.268	1.000
Baarn	7.183	8.878	8.878	7.000
Barendrecht	14.366	17.755	17.755	14.000
Barneveld	12.314	15.219	15.219	12.000
Beek	3.078	3.805	3.805	3.000
Beekdaelen	8.209	10.146	10.146	8.000
Beesel	4.105	5.073	5.073	4.000
Berg en Dal	5.131	6.341	6.341	5.000
Bergeijk	4.105	5.073	5.073	4.000
Bergen (L.)	4.105	5.073	5.073	4.000
Bergen (NH.)	6.157	7.609	7.609	6.000
Bergen op Zoom	26.680	32.974	32.974	26.000
Berkelland	7.183	8.878	8.878	7.000
Bernheze	8.209	10.146	10.146	8.000
Best	8.209	10.146	10.146	8.000
Beuningen	7.183	8.878	8.878	7.000
Beverwijk	13.340	16.487	16.487	13.000
Bladel	5.131	6.341	6.341	5.000
Bloemendaal	1.026	1.268	1.268	1.000
Bodegraven-Reeuwijk	10.261	12.682	12.682	10.000
Boekel	1.026	1.268	1.268	1.000
Borger-Odoorn	4.105	5.073	5.073	4.000
Borne	4.105	5.073	5.073	4.000
Borsele	8.209	10.146	10.146	8.000
Boxtel	10.729	13.261	13.261	10.456

Decentralisatie-uitkering Versterking omgevingsveiligheidsdiensten				
Gemeente	**Bedrag 2025**	**Bedrag 2026**	**Bedrag 2027**	**Bedrag 2028**
Breda	36.941	45.656	45.656	36.000
Bronckhorst	8.209	10.146	10.146	8.000
Brummen	4.105	5.073	5.073	4.000
Brunssum	3.078	3.805	3.805	3.000
Bunnik	3.078	3.805	3.805	3.000
Bunschoten	4.105	5.073	5.073	4.000
Buren	3.078	3.805	3.805	3.000
Capelle aan den IJssel	9.235	11.414	11.414	9.000
Castricum	4.105	5.073	5.073	4.000
Coevorden	18.471	22.828	22.828	18.000
Cranendonck	4.105	5.073	5.073	4.000
Culemborg	3.078	3.805	3.805	3.000
Dalfsen	5.131	6.341	6.341	5.000
Dantumadiel	2.052	2.536	2.536	2.000
De Bilt	9.235	11.414	11.414	9.000
De Fryske Marren	9.235	11.414	11.414	9.000
De Ronde Venen	8.209	10.146	10.146	8.000
De Wolden	7.183	8.878	8.878	7.000
Delft	13.340	16.487	16.487	13.000
Den Helder	8.209	10.146	10.146	8.000
Deurne	11.288	13.951	13.951	11.000
Deventer	27.706	34.242	34.242	27.000
Diemen	9.235	11.414	11.414	9.000
Dijk en Waard	9.235	11.414	11.414	9.000
Dinkelland	5.131	6.341	6.341	5.000
Doesburg	1.026	1.268	1.268	1.000
Doetinchem	8.209	10.146	10.146	8.000
Dongen	4.105	5.073	5.073	4.000
Dordrecht	42.072	51.998	51.998	41.000
Drechterland	2.052	2.536	2.536	2.000
Drimmelen	3.078	3.805	3.805	3.000
Dronten	11.288	13.951	13.951	11.000
Druten	3.078	3.805	3.805	3.000
Duiven	9.235	11.414	11.414	9.000
Echt-Susteren	11.288	13.951	13.951	11.000
Edam-Volendam	4.105	5.073	5.073	4.000
Ede	19.497	24.096	24.096	19.000
Eemnes	4.105	5.073	5.073	4.000
Eemsdelta	23.601	29.169	29.169	23.000
Eersel	4.105	5.073	5.073	4.000
Eijsden-Margraten	7.183	8.878	8.878	7.000
Eindhoven	37.967	46.925	46.925	37.000
Elburg	5.131	6.341	6.341	5.000
Emmen	25.654	31.706	31.706	25.000
Enkhuizen	3.078	3.805	3.805	3.000

Decentralisatie-uitkering Versterking omgevingsveiligheidsdiensten				
Gemeente	**Bedrag 2025**	**Bedrag 2026**	**Bedrag 2027**	**Bedrag 2028**
Enschede	28.732	35.511	35.511	28.000
Epe	3.078	3.805	3.805	3.000
Ermelo	7.183	8.878	8.878	7.000
Etten-Leur	13.340	16.487	16.487	13.000
Geertruidenberg	7.183	8.878	8.878	7.000
Geldrop-Mierlo	7.183	8.878	8.878	7.000
Gemert-Bakel	12.314	15.219	15.219	12.000
Gennep	3.078	3.805	3.805	3.000
Gilze en Rijen	6.157	7.609	7.609	6.000
Goeree-Overflakkee	7.183	8.878	8.878	7.000
Goes	9.235	11.414	11.414	9.000
Goirle	4.105	5.073	5.073	4.000
Gooise Meren	11.288	13.951	13.951	11.000
Gorinchem	11.288	13.951	13.951	11.000
Gouda	10.261	12.682	12.682	10.000
Groningen	60.542	74.826	74.826	59.000
Gulpen-Wittem	1.026	1.268	1.268	1.000
Haaksbergen	4.105	5.073	5.073	4.000
Haarlem	15.392	19.024	19.024	15.000
Haarlemmermeer	31.810	39.315	39.315	31.000
Halderberge	7.183	8.878	8.878	7.000
Hardenberg	17.444	21.560	21.560	17.000
Harderwijk	11.288	13.951	13.951	11.000
Hardinxveld-Giessendam	5.131	6.341	6.341	5.000
Harlingen	6.157	7.609	7.609	6.000
Hattem	4.105	5.073	5.073	4.000
Heemskerk	8.209	10.146	10.146	8.000
Heemstede	2.052	2.536	2.536	2.000
Heerde	3.078	3.805	3.805	3.000
Heerenveen	16.418	20.292	20.292	16.000
Heerlen	19.497	24.096	24.096	19.000
Heeze-Leende	3.078	3.805	3.805	3.000
Heiloo	4.105	5.073	5.073	4.000
Hellendoorn	6.157	7.609	7.609	6.000
Helmond	22.575	27.901	27.901	22.000
Hendrik-Ido-Ambacht	9.235	11.414	11.414	9.000
Hengelo	19.497	24.096	24.096	19.000
Het Hogeland	13.340	16.487	16.487	13.000
Heumen	4.105	5.073	5.073	4.000
Heusden	9.235	11.414	11.414	9.000
Hillegom	3.078	3.805	3.805	3.000
Hilvarenbeek	4.105	5.073	5.073	4.000
Hilversum	12.314	15.219	15.219	12.000
Hoeksche Waard	16.418	20.292	20.292	16.000
Hof van Twente	7.183	8.878	8.878	7.000

Decentralisatie-uitkering Versterking omgevingsveiligheidsdiensten				
Gemeente	**Bedrag 2025**	**Bedrag 2026**	**Bedrag 2027**	**Bedrag 2028**
Hollands Kroon	14.366	17.755	17.755	14.000
Hoogeveen	21.549	26.633	26.633	21.000
Hoorn	7.183	8.878	8.878	7.000
Horst aan de Maas	10.261	12.682	12.682	10.000
Houten	9.235	11.414	11.414	9.000
Huizen	4.105	5.073	5.073	4.000
Hulst	5.131	6.341	6.341	5.000
IJsselstein	3.078	3.805	3.805	3.000
Kaag en Braassem	3.078	3.805	3.805	3.000
Kampen	13.340	16.487	16.487	13.000
Kapelle	4.105	5.073	5.073	4.000
Katwijk	9.235	11.414	11.414	9.000
Kerkrade	6.157	7.609	7.609	6.000
Koggenland	3.078	3.805	3.805	3.000
Krimpen aan den IJssel	3.078	3.805	3.805	3.000
Krimpenerwaard	9.235	11.414	11.414	9.000
Laarbeek	3.078	3.805	3.805	3.000
Land van Cuijk	24.627	30.438	30.438	24.000
Landgraaf	6.157	7.609	7.609	6.000
Landsmeer	1.026	1.268	1.268	1.000
Lansingerland	7.183	8.878	8.878	7.000
Laren	2.052	2.536	2.536	2.000
Leeuwarden	32.837	40.584	40.584	32.000
Leiden	12.314	15.219	15.219	12.000
Leiderdorp	5.131	6.341	6.341	5.000
Leidschendam-Voorburg	11.288	13.951	13.951	11.000
Lelystad	15.392	19.024	19.024	15.000
Leudal	8.209	10.146	10.146	8.000
Leusden	4.105	5.073	5.073	4.000
Lingewaard	8.209	10.146	10.146	8.000
Lisse	1.026	1.268	1.268	1.000
Lochem	10.261	12.682	12.682	10.000
Loon op Zand	5.131	6.341	6.341	5.000
Lopik	2.052	2.536	2.536	2.000
Losser	3.078	3.805	3.805	3.000
Maasdriel	5.131	6.341	6.341	5.000
Maasgouw	5.131	6.341	6.341	5.000
Maashorst	16.418	20.292	20.292	16.000
Maassluis	5.131	6.341	6.341	5.000
Maastricht	32.837	40.584	40.584	32.000
Medemblik	5.131	6.341	6.341	5.000
Meerssen	5.131	6.341	6.341	5.000
Meierijstad	17.444	21.560	21.560	17.000
Meppel	9.235	11.414	11.414	9.000
Middelburg	6.157	7.609	7.609	6.000

Decentralisatie-uitkering Versterking omgevingsveiligheidsdiensten				
Gemeente	**Bedrag 2025**	**Bedrag 2026**	**Bedrag 2027**	**Bedrag 2028**
Midden-Delfland	5.131	6.341	6.341	5.000
Midden-Drenthe	11.288	13.951	13.951	11.000
Midden-Groningen	35.915	44.388	44.388	35.000
Moerdijk	29.758	36.779	36.779	29.000
Molenlanden	12.314	15.219	15.219	12.000
Montferland	8.209	10.146	10.146	8.000
Montfoort	1.026	1.268	1.268	1.000
Mook en Middelaar	2.052	2.536	2.536	2.000
Neder-Betuwe	5.131	6.341	6.341	5.000
Nederweert	5.131	6.341	6.341	5.000
Nieuwegein	15.392	19.024	19.024	15.000
Nieuwkoop	2.052	2.536	2.536	2.000
Nijkerk	12.314	15.219	15.219	12.000
Nijmegen	34.889	43.120	43.120	34.000
Nissewaard	24.627	30.438	30.438	24.000
Noardeast-Fryslân	8.209	10.146	10.146	8.000
Noord-Beveland	1.026	1.268	1.268	1.000
Noordenveld	6.157	7.609	7.609	6.000
Noordoostpolder	12.314	15.219	15.219	12.000
Noordwijk	4.105	5.073	5.073	4.000
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	3.078	3.805	3.805	3.000
Nunspeet	6.157	7.609	7.609	6.000
Oegstgeest	4.105	5.073	5.073	4.000
Oirschot	4.105	5.073	5.073	4.000
Oisterwijk	7.416	9.166	9.166	7.227
Oldambt	16.418	20.292	20.292	16.000
Oldebroek	7.183	8.878	8.878	7.000
Oldenzaal	5.131	6.341	6.341	5.000
Olst-Wijhe	5.131	6.341	6.341	5.000
Ommen	8.209	10.146	10.146	8.000
Oost Gelre	7.183	8.878	8.878	7.000
Oosterhout	13.340	16.487	16.487	13.000
Ooststellingwerf	5.131	6.341	6.341	5.000
Oostzaan	4.105	5.073	5.073	4.000
Opmeer	2.052	2.536	2.536	2.000
Opsterland	6.157	7.609	7.609	6.000
Oss	27.706	34.242	34.242	27.000
Oude IJsselstreek	5.131	6.341	6.341	5.000
Ouder-Amstel	5.131	6.341	6.341	5.000
Oudewater	2.052	2.536	2.536	2.000
Overbetuwe	13.340	16.487	16.487	13.000
Papendrecht	9.235	11.414	11.414	9.000
Peel en Maas	9.235	11.414	11.414	9.000
Pekela	2.052	2.536	2.536	2.000
Pijnacker-Nootdorp	5.131	6.341	6.341	5.000

Decentralisatie-uitkering Versterking omgevingsveiligheidsdiensten				
Gemeente	**Bedrag 2025**	**Bedrag 2026**	**Bedrag 2027**	**Bedrag 2028**
Purmerend	12.314	15.219	15.219	12.000
Putten	8.209	10.146	10.146	8.000
Raalte	9.235	11.414	11.414	9.000
Reimerswaal	11.288	13.951	13.951	11.000
Renkum	4.105	5.073	5.073	4.000
Reusel-De Mierden	1.026	1.268	1.268	1.000
Rheden	11.288	13.951	13.951	11.000
Rhenen	2.052	2.536	2.536	2.000
Ridderkerk	13.340	16.487	16.487	13.000
Rijssen-Holten	9.235	11.414	11.414	9.000
Rijswijk	11.288	13.951	13.951	11.000
Roerdalen	4.105	5.073	5.073	4.000
Roermond	20.523	25.365	25.365	20.000
Roosendaal	24.627	30.438	30.438	24.000
Rotterdam	325.288	402.031	402.031	317.000
Rucphen	5.131	6.341	6.341	5.000
Schagen	8.209	10.146	10.146	8.000
Scherpenzeel	1.026	1.268	1.268	1.000
Schiedam	11.288	13.951	13.951	11.000
Schouwen-Duiveland	6.157	7.609	7.609	6.000
's-Gravenhage	63.621	78.631	78.631	62.000
's-Hertogenbosch	35.915	44.388	44.388	35.000
Simpelveld	2.052	2.536	2.536	2.000
Sint-Michielsgestel	3.078	3.805	3.805	3.000
Sittard-Geleen	41.046	50.729	50.729	40.000
Sliedrecht	8.209	10.146	10.146	8.000
Sluis	4.105	5.073	5.073	4.000
Smallingerland	15.392	19.024	19.024	15.000
Soest	5.131	6.341	6.341	5.000
Someren	6.157	7.609	7.609	6.000
Son en Breugel	4.105	5.073	5.073	4.000
Stadskanaal	6.157	7.609	7.609	6.000
Staphorst	4.105	5.073	5.073	4.000
Stede Broec	3.078	3.805	3.805	3.000
Steenbergen	5.131	6.341	6.341	5.000
Steenwijkerland	7.183	8.878	8.878	7.000
Stein	7.183	8.878	8.878	7.000
Stichtse Vecht	14.366	17.755	17.755	14.000
Súdwest-Fryslân	23.601	29.169	29.169	23.000
Terneuzen	25.654	31.706	31.706	25.000
Texel	1.026	1.268	1.268	1.000
Teylingen	6.157	7.609	7.609	6.000
Tholen	3.078	3.805	3.805	3.000
Tiel	13.340	16.487	16.487	13.000
Tilburg	49.564	61.257	61.257	48.301

Decentralisatie-uitkering Versterking omgevingsveiligheidsdiensten				
Gemeente	**Bedrag 2025**	**Bedrag 2026**	**Bedrag 2027**	**Bedrag 2028**
Tubbergen	3.078	3.805	3.805	3.000
Twenterand	6.157	7.609	7.609	6.000
Tynaarlo	8.209	10.146	10.146	8.000
Tytsjerksteradiel	9.235	11.414	11.414	9.000
Uitgeest	1.026	1.268	1.268	1.000
Uithoorn	3.078	3.805	3.805	3.000
Urk	4.105	5.073	5.073	4.000
Utrecht	63.621	78.631	78.631	62.000
Utrechtse Heuvelrug	8.209	10.146	10.146	8.000
Vaals	1.026	1.268	1.268	1.000
Valkenburg aan de Geul	3.078	3.805	3.805	3.000
Valkenswaard	4.105	5.073	5.073	4.000
Veendam	9.235	11.414	11.414	9.000
Veenendaal	11.288	13.951	13.951	11.000
Veere	2.052	2.536	2.536	2.000
Veldhoven	7.183	8.878	8.878	7.000
Velsen	22.575	27.901	27.901	22.000
Venlo	41.046	50.729	50.729	40.000
Venray	11.288	13.951	13.951	11.000
Vijfheerenlanden	9.235	11.414	11.414	9.000
Vlaardingen	23.601	29.169	29.169	23.000
Vlissingen	12.314	15.219	15.219	12.000
Voerendaal	2.052	2.536	2.536	2.000
Voorne aan Zee	8.209	10.146	10.146	8.000
Voorschoten	3.078	3.805	3.805	3.000
Voorst	7.183	8.878	8.878	7.000
Vught	8.226	10.166	10.166	8.016
Waadhoeke	9.235	11.414	11.414	9.000
Waalre	2.052	2.536	2.536	2.000
Waalwijk	17.444	21.560	21.560	17.000
Waddinxveen	4.105	5.073	5.073	4.000
Wageningen	3.078	3.805	3.805	3.000
Wassenaar	6.157	7.609	7.609	6.000
Waterland	1.026	1.268	1.268	1.000
Weert	14.366	17.755	17.755	14.000
West Betuwe	15.392	19.024	19.024	15.000
West Maas en Waal	4.105	5.073	5.073	4.000
Westerkwartier	16.418	20.292	20.292	16.000
Westerveld	3.078	3.805	3.805	3.000
Westervoort	2.052	2.536	2.536	2.000
Westerwolde	3.078	3.805	3.805	3.000
Westland	17.444	21.560	21.560	17.000
Weststellingwerf	7.183	8.878	8.878	7.000
Wierden	5.131	6.341	6.341	5.000
Wijchen	10.261	12.682	12.682	10.000

Decentralisatie-uitkering Versterking omgevingsveiligheidsdiensten				
Gemeente	**Bedrag 2025**	**Bedrag 2026**	**Bedrag 2027**	**Bedrag 2028**
Wijdemeren	1.026	1.268	1.268	1.000
Wijk bij Duurstede	3.078	3.805	3.805	3.000
Winterswijk	5.131	6.341	6.341	5.000
Woensdrecht	6.157	7.609	7.609	6.000
Woerden	10.261	12.682	12.682	10.000
Wormerland	2.052	2.536	2.536	2.000
Woudenberg	4.105	5.073	5.073	4.000
Zaanstad	24.627	30.438	30.438	24.000
Zaltbommel	9.235	11.414	11.414	9.000
Zandvoort	3.078	3.805	3.805	3.000
Zeewolde	3.078	3.805	3.805	3.000
Zeist	7.183	8.878	8.878	7.000
Zevenaar	10.261	12.682	12.682	10.000
Zoetermeer	14.366	17.755	17.755	14.000
Zoeterwoude	3.078	3.805	3.805	3.000
Zuidplas	12.314	15.219	15.219	12.000
Zundert	3.078	3.805	3.805	3.000
Zutphen	10.261	12.682	12.682	10.000
Zwartewaterland	3.078	3.805	3.805	3.000
Zwijndrecht	17.444	21.560	21.560	17.000
Zwolle	26.680	32.974	32.974	26.000
Totaal	**3.924.994**	**4.851.001**	**4.851.001**	**3.825.000**

Bijlage 3.2-7 Aanpak overlast asielzoekers

Decentralisatie-uitkering Aanpak overlast asielzoekers			
Gemeente	**Bedrag 2025**	**Gemeente**	**Bedrag 2025**
Alkmaar	25.000	Hof van Twente	25.000
Almelo	50.000	Kampen	38.528
Amsterdam	200.000	Land van Cuijk	100.000
Apeldoorn	92.801	Losser	25.000
Arnhem	200.000	Nieuwegein	50.000
assen	200.000	Nijmegen	100.000
Berkelland	25.000	Noordoostpolder	125.000
Cranendonck	200.000	Rijssen-Holten	25.000
Den Helder	150.000	Rotterdam	200.000
Deventer	25.000	Smallingerland	100.000
Dijk en Waard	75.000	Utrecht	150.000
Eemsdelta	75.000	Venray	100.000
Emmen	100.000	Waadhoeke	50.000
Gilze en Rijen	150.000	Waterland	50.000
Haaksbergen	25.000	Westerwolde	200.000
Hardenberg	100.000	Zaanstad	200.000
Harderwijk	100.000	Zeewolde	53.052
Hengelo	50.000	**Totaal**	**3.434.381**

Bijlage 3.2-8 Nationaal Programma Vitale Regio’s (NPVR)

Decentralisatie-uitkering Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR)			
Gemeente	**Bedrag 2025**	**Bedrag 2026**	**Bedrag 2027**
Den Helder	329.000	329.000	329.000
Doetinchem	339.500	339.500	339.500
Eemsdelta	339.500	339.500	339.500
Enschede	350.000	350.000	350.000
Heerlen	346.500	346.500	346.500
Noardeast-Fryslân	300.000	300.000	300.000
Terneuzen	297.500	297.500	297.500
Venlo	339.500	339.500	339.500
Weert	339.500	339.500	339.500
Weststellingwerf	276.500	276.500	276.500
Totaal	**3.257.500**	**3.257.500**	**3.257.500**

Bijlage 3.2-9 Impulsbudget sociale infrastructuur

Decentralisatie-uitkering Impulsbudget sociale infrastructuur						
Gemeente	**Bedrag 2025**	**Bedrag 2026**	**Bedrag 2027**	**Bedrag 2028**	**Bedrag 2029**	**Bedrag 2030**
Achtkarspelen	66.473	66.363	66.363	66.363	66.363	66.363
Albrandswaard	36.006	32.037	32.037	32.037	32.037	32.037
Alkmaar	158.982	636.169	636.169	636.169	636.169	636.169
Almelo	402.579	371.861	371.861	371.861	371.861	371.861
Almere	734.253	647.610	647.610	647.610	647.610	647.610
Alphen aan den Rijn	263.096	229.524	229.524	229.524	229.524	229.524
Altena	248.998	228.838	228.838	228.838	228.838	228.838
Ameland	7.755	6.865	6.865	6.865	6.865	6.865
Amersfoort	610.723	546.922	546.922	546.922	546.922	546.922
Amsterdam	1.535.810	1.363.872	1.363.872	1.363.872	1.363.872	1.363.872
Apeldoorn	510.183	464.540	464.540	464.540	464.540	464.540
Arnhem	1.058.310	949.676	949.676	949.676	949.676	949.676
Assen	309.378	274.605	274.605	274.605	274.605	274.605
Baarle-Nassau	7.478	6.865	6.865	6.865	6.865	6.865
Barendrecht	64.534	57.209	57.209	57.209	57.209	57.209
Beekdaelen	205.652	185.358	185.358	185.358	185.358	185.358
Berkelland	220.470	201.377	201.377	201.377	201.377	201.377
Bladel	166.183	148.744	148.744	148.744	148.744	148.744
Breda	339.291	318.084	318.084	318.084	318.084	318.084
Bronckhorst	76.167	66.363	66.363	66.363	66.363	66.363
Brummen	50.686	48.056	48.056	48.056	48.056	48.056
Brunssum	105.803	89.247	89.247	89.247	89.247	89.247
Dalfsen	14.126	13.730	13.730	13.730	13.730	13.730
De Ronde Venen	43.485	41.191	41.191	41.191	41.191	41.191
Delft	333.059	312.363	312.363	312.363	312.363	312.363
Den Helder	394.131	356.987	356.987	356.987	356.987	356.987
Deventer	271.710	247.145	247.145	247.145	247.145	247.145
Dijk en Waard	527.355	0	0	0	0	0
Doetinchem	266.724	242.568	242.568	242.568	242.568	242.568
Dordrecht	786.878	693.378	693.378	693.378	693.378	693.378
Echt-Susteren	61.765	57.209	57.209	57.209	57.209	57.209
Edam-Volendam	52.348	45.768	45.768	45.768	45.768	45.768
Ede	368.650	340.968	340.968	340.968	340.968	340.968
Eemsdelta	136.824	121.284	121.284	121.284	121.284	121.284
Eindhoven	725.667	656.764	656.764	656.764	656.764	656.764
Emmen	479.439	438.224	438.224	438.224	438.224	438.224
Enschede	549.236	478.271	478.271	478.271	478.271	478.271
Gennep	50.824	42.335	42.335	42.335	42.335	42.335
Goeree-Overflakkee	85.584	80.093	80.093	80.093	80.093	80.093
Goes	267.001	247.145	247.145	247.145	247.145	247.145
Gouda	555.911	507.333	507.333	507.333	507.333	507.333
Groningen	528.463	482.847	482.847	482.847	482.847	482.847
Haarlem	255.645	242.568	242.568	242.568	242.568	242.568
Haarlemmermeer	391.362	356.987	356.987	356.987	356.987	356.987
Hardenberg	236.673	225.405	225.405	225.405	225.405	225.405

Decentralisatie-uitkering Impulsbudget sociale infrastructuur						
Gemeente	**Bedrag 2025**	**Bedrag 2026**	**Bedrag 2027**	**Bedrag 2028**	**Bedrag 2029**	**Bedrag 2030**
Harderwijk	435.400	386.736	386.736	386.736	386.736	386.736
Heerlen	428.199	366.140	366.140	366.140	366.140	366.140
Hellendoorn	76.998	70.940	70.940	70.940	70.940	70.940
Helmond	657.532	581.248	581.248	581.248	581.248	581.248
Hengelo	380.560	350.122	350.122	350.122	350.122	350.122
Het Hogeland	100.541	91.535	91.535	91.535	91.535	91.535
Hoeksche Waard	100.264	93.823	93.823	93.823	93.823	93.823
Hoogeveen	275.587	237.991	237.991	237.991	237.991	237.991
Hoorn	585.796	524.038	524.038	524.038	524.038	524.038
Kampen	203.574	183.070	183.070	183.070	183.070	183.070
Katwijk	335.413	276.894	276.894	276.894	276.894	276.894
Kerkrade	68.412	60.642	60.642	60.642	60.642	60.642
Landgraaf	45.562	42.335	42.335	42.335	42.335	42.335
Landsmeer	12.187	9.154	9.154	9.154	9.154	9.154
Leeuwarden	715.973	638.457	638.457	638.457	638.457	638.457
Leiden	347.323	331.815	331.815	331.815	331.815	331.815
Lelystad	415.735	384.447	384.447	384.447	384.447	384.447
Leudal	57.333	50.344	50.344	50.344	50.344	50.344
Lochem	57.333	48.056	48.056	48.056	48.056	48.056
Losser	52.625	48.056	48.056	48.056	48.056	48.056
Maasgouw	43.208	38.902	38.902	38.902	38.902	38.902
Maastricht	403.271	354.698	354.698	354.698	354.698	354.698
Meierijstad	553.806	510.308	510.308	510.308	510.308	510.308
Meppel	142.641	128.149	128.149	128.149	128.149	128.149
Middelburg	207.452	194.512	194.512	194.512	194.512	194.512
Midden-Groningen	167.291	146.456	146.456	146.456	146.456	146.456
Montferland	109.127	96.112	96.112	96.112	96.112	96.112
Nieuwegein	258.692	226.549	226.549	226.549	226.549	226.549
Nijmegen	727.329	649.899	649.899	649.899	649.899	649.899
Nissewaard	249.829	226.549	226.549	226.549	226.549	226.549
Noardeast-Fryslân	161.198	144.168	144.168	144.168	144.168	144.168
Noordenveld	57.333	52.633	52.633	52.633	52.633	52.633
Oldambt	209.668	191.079	191.079	191.079	191.079	191.079
Oldenzaal	79.214	68.651	68.651	68.651	68.651	68.651
Olst-Wijhe	36.560	34.326	34.326	34.326	34.326	34.326
Ooststellingwerf	67.581	57.209	57.209	57.209	57.209	57.209
Oss	937.135	865.006	865.006	865.006	865.006	865.006
Oude IJsselstreek	91.955	82.382	82.382	82.382	82.382	82.382
Peel en Maas	270.048	235.703	235.703	235.703	235.703	235.703
Raalte	55.394	50.344	50.344	50.344	50.344	50.344
Renkum	63.150	54.921	54.921	54.921	54.921	54.921
Ridderkerk	89.462	80.093	80.093	80.093	80.093	80.093
Rijssen-Holten	66.196	59.498	59.498	59.498	59.498	59.498
Roerdalen	39.884	36.614	36.614	36.614	36.614	36.614
Roermond	199.143	178.493	178.493	178.493	178.493	178.493

Decentralisatie-uitkering Impulsbudget sociale infrastructuur						
Gemeente	**Bedrag 2025**	**Bedrag 2026**	**Bedrag 2027**	**Bedrag 2028**	**Bedrag 2029**	**Bedrag 2030**
Roosendaal	614.601	544.634	544.634	544.634	544.634	544.634
Rotterdam	1.509.221	1.350.142	1.350.142	1.350.142	1.350.142	1.350.142
Schiedam	375.020	334.103	334.103	334.103	334.103	334.103
Schouwen-Duiveland	57.610	50.344	50.344	50.344	50.344	50.344
's-Gravenhage	1.307.862	1.151.053	1.151.053	1.151.053	1.151.053	1.151.053
's-Hertogenbosch	602.414	535.480	535.480	535.480	535.480	535.480
Sittard-Geleen	312.148	281.470	281.470	281.470	281.470	281.470
Stadskanaal	285.558	254.010	254.010	254.010	254.010	254.010
Steenwijkerland	134.331	118.996	118.996	118.996	118.996	118.996
Stichtse Vecht	62.873	54.921	54.921	54.921	54.921	54.921
Súdwest-Fryslân	357.294	331.815	331.815	331.815	331.815	331.815
Terneuzen	188.064	167.051	167.051	167.051	167.051	167.051
Texel	22.712	20.595	20.595	20.595	20.595	20.595
Tilburg	754.472	675.071	675.071	675.071	675.071	675.071
Tytsjerksteradiel	63.981	59.498	59.498	59.498	59.498	59.498
Utrecht	550.620	496.578	496.578	496.578	496.578	496.578
Veenendaal	193.050	173.917	173.917	173.917	173.917	173.917
Velsen	289.990	267.740	267.740	267.740	267.740	267.740
Venlo	325.858	296.345	296.345	296.345	296.345	296.345
Vijfheerenlanden	232.103	212.819	212.819	212.819	212.819	212.819
Vlieland	1.939	2.288	2.288	2.288	2.288	2.288
Voorst	39.053	36.614	36.614	36.614	36.614	36.614
Waalwijk	221.855	201.377	201.377	201.377	201.377	201.377
Wageningen	79.214	75.516	75.516	75.516	75.516	75.516
Waterland	24.374	20.595	20.595	20.595	20.595	20.595
Weert	143.749	135.014	135.014	135.014	135.014	135.014
West Betuwe	491.625	432.503	432.503	432.503	432.503	432.503
Westerkwartier	117.159	107.554	107.554	107.554	107.554	107.554
Westland	136.547	123.572	123.572	123.572	123.572	123.572
Weststellingwerf	54.287	54.921	54.921	54.921	54.921	54.921
Woerden	150.396	132.726	132.726	132.726	132.726	132.726
Zaanstad	499.935	441.657	441.657	441.657	441.657	441.657
Zeist	266.170	231.126	231.126	231.126	231.126	231.126
Zoetermeer	470.714	435.936	435.936	435.936	435.936	435.936
Zutphen	187.233	167.051	167.051	167.051	167.051	167.051
Zwolle	381.391	350.122	350.122	350.122	350.122	350.122
Totaal	**36.706.007**	**33.034.999**	**33.034.999**	**33.034.999**	**33.034.999**	**33.034.999**

Bijlage 3.2-12a Work in NL Betrekken zelforganisaties en sleutelpersonen

Decentralisatie-uitkering Work in NL Betrekken zelforganisaties en sleutelpersonen	
Gemeente	**Bedrag 2025**
Alkmaar	28.926
Amersfoort	35.000
Amsterdam	35.000
Dordrecht	28.926
Eindhoven	31.963
Goes	35.000
Maastricht	35.000
Rotterdam	35.000
's-Gravenhage	35.000
Utrecht	35.000
Venlo	35.000
Zaanstad	35.000
Totaal	**404.815**

Bijlage 3.2-18 Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)

Decentralisatie-uitkering Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)			
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Gemeente**	**Bedrag 2026**
Aa en Hunze	945.316	Boxtel	1.063.576
Aalsmeer	1.000.683	Breda	5.969.961
Aalten	907.653	Bronckhorst	1.241.872
Achtkarspelen	909.192	Brummen	748.303
Alblasserdam	669.210	Brunssum	1.052.451
Albrandswaard	788.128	Bunnik	530.719
Alkmaar	3.637.475	Bunschoten	686.599
Almelo	2.361.902	Buren	848.310
Almere	6.225.076	Capelle aan den IJssel	2.195.528
Alphen aan den Rijn	3.809.407	Castricum	1.205.592
Alphen-Chaam	401.782	Coevorden	1.253.872
Altena	1.660.880	Cranendonck	712.521
Ameland	278.613	Culemborg	956.191
Amersfoort	5.199.432	Dalfsen	934.011
Amstelveen	2.997.563	Dantumadiel	635.594
Amsterdam	39.517.162	De Bilt	1.448.367
Apeldoorn	6.157.516	De Fryske Marren	1.822.593
Arnhem	5.681.175	De Ronde Venen	1.423.644
Assen	2.690.612	De Wolden	851.393
Asten	585.786	Delft	7.063.095
Baarle-Nassau	331.884	Den Helder	3.006.072
Baarn	903.189	Deurne	1.048.818
Barendrecht	1.424.124	Deventer	6.305.931
Barneveld	1.818.155	Diemen	1.163.401
Beek	594.360	Dijk en Waard	2.526.073
Beekdaelen	1.216.005	Dinkelland	858.652
Beesel	505.640	Doesburg	435.157
Berg en Dal	1.979.486	Doetinchem	1.877.391
Bergeijk	670.111	Dongen	866.552
Bergen (L.)	563.162	Dordrecht	4.314.576
Bergen (NH.)	1.234.185	Drechterland	657.024
Bergen op Zoom	2.306.156	Drimmelen	906.357
Berkelland	1.468.470	Dronten	1.405.213
Bernheze	941.271	Druten	630.798
Best	974.376	Duiven	835.645
Beuningen	846.442	Echt-Susteren	1.117.312
Beverwijk	1.461.790	Edam-Volendam	1.162.425
Bladel	724.846	Ede	3.982.482
Blaricum	440.514	Eemnes	371.031
Bloemendaal	773.153	Eemsdelta	1.702.369
Bodegraven-Reeuwijk	1.129.034	Eersel	680.168
Boekel	380.690	Eijsden-Margraten	855.461
Borger-Odoorn	916.872	Eindhoven	10.174.557
Borne	766.662	Elburg	755.660
Borsele	790.343	Emmen	3.506.486

Decentralisatie-uitkering Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)			
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Gemeente**	**Bedrag 2026**
Enkhuizen	698.196	Hof van Twente	1.184.202
Enschede	5.667.740	Hollands Kroon	1.610.602
Epe	1.127.245	Hoogeveen	1.960.299
Ermelo	960.826	Hoorn	2.310.837
Etten-Leur	1.403.667	Horst aan de Maas	1.381.816
Geertruidenberg	745.873	Houten	1.468.268
Geldrop-Mierlo	1.306.717	Huizen	1.353.410
Gemert-Bakel	975.236	Hulst	1.037.358
Gennep	612.587	IJsselstein	1.058.404
Gilze en Rijen	886.234	Kaag en Braassem	910.884
Goeree-Overflakkee	1.969.211	Kampen	1.675.597
Goes	1.392.785	Kapelle	470.094
Goirle	788.196	Katwijk	1.937.692
Gooise Meren	2.269.368	Kerkrade	1.746.315
Gorinchem	1.257.005	Koggenland	742.951
Gouda	2.756.210	Krimpen aan den IJssel	957.385
Groningen	12.248.930	Krimpenerwaard	1.732.164
Gulpen-Wittem	549.892	Laarbeek	747.717
Haaksbergen	826.676	Land van Cuijk	2.781.883
Haarlem	6.339.064	Landgraaf	1.291.545
Haarlemmermeer	5.195.850	Landsmeer	428.678
Halderberge	1.022.457	Lansingerland	1.755.638
Hardenberg	1.885.432	Laren	456.987
Harderwijk	1.507.688	Leeuwarden	4.408.837
Hardinxveld-Giessendam	591.327	Leiden	5.224.626
Harlingen	634.967	Leiderdorp	957.218
Hattem	442.408	Leidschendam-Voorburg	2.973.462
Heemskerk	1.317.700	Lelystad	4.524.044
Heemstede	967.145	Leudal	1.199.581
Heerde	626.490	Leusden	1.090.167
Heerenveen	1.959.421	Lingewaard	1.467.672
Heerlen	3.287.601	Lisse	817.640
Heeze-Leende	574.325	Lochem	1.197.404
Heiloo	860.570	Loon op Zand	805.453
Hellendoorn	1.140.024	Lopik	488.867
Helmond	2.867.305	Losser	761.484
Hendrik-Ido-Ambacht	926.934	Maasdriel	779.549
Hengelo	2.752.658	Maasgouw	824.785
Het Hogeland	1.729.843	Maashorst	1.861.580
Heumen	573.778	Maassluis	1.138.762
Heusden	1.445.216	Maastricht	9.500.948
Hillegom	763.410	Medemblik	1.425.136
Hilvarenbeek	580.203	Meerssen	644.965
Hilversum	3.562.149	Meierijstad	2.939.406
Hoeksche Waard	2.722.104	Meppel	1.182.348

Decentralisatie-uitkering Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)			
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Gemeente**	**Bedrag 2026**
Middelburg	1.755.110	Pijnacker-Nootdorp	1.547.609
Midden-Delfland	645.076	Purmerend	6.384.479
Midden-Drenthe	1.188.680	Putten	1.225.336
Midden-Groningen	2.052.722	Raalte	1.205.920
Moerdijk	1.270.844	Reimerswaal	820.725
Molenlanden	1.299.231	Renkum	1.083.589
Montferland	1.167.028	Renswoude	228.810
Montfoort	481.764	Reusel-De Mierden	475.513
Mook en Middelaar	321.681	Rheden	1.758.217
Neder-Betuwe	699.987	Rhenen	650.963
Nederweert	608.138	Ridderkerk	1.568.987
Nieuwegein	2.059.764	Rijssen-Holten	1.144.940
Nieuwkoop	903.796	Rijswijk	1.971.885
Nijkerk	1.288.975	Roerdalen	784.829
Nijmegen	6.259.513	Roermond	1.953.674
Nissewaard	2.721.488	Roosendaal	2.581.684
Noardeast-Fryslân	2.349.704	Rotterdam	23.669.637
Noord-Beveland	460.506	Rozendaal	140.800
Noordenveld	1.140.781	Rucphen	753.438
Noordoostpolder	1.727.182	Schagen	1.657.809
Noordwijk	1.552.219	Scherpenzeel	371.068
Nuenen, Gerwen en Neder	787.490	Schiedam	3.948.360
Nunspeet	915.026	Schiermonnikoog	152.160
Oegstgeest	826.902	Schouwen-Duiveland	1.458.117
Oirschot	653.497	's-Gravenhage	18.050.813
Oisterwijk	1.060.069	's-Hertogenbosch	5.463.681
Oldambt	1.397.939	Simpelveld	435.347
Oldebroek	750.696	Sint-Michielsgestel	897.245
Oldenzaal	1.083.143	Sittard-Geleen	3.215.562
Olst-Wijhe	627.995	Sliedrecht	914.550
Ommen	688.041	Sluis	1.288.776
Oost Gelre	987.481	Smallingerland	1.874.969
Oosterhout	1.850.527	Soest	1.541.304
Ooststellingwerf	934.625	Someren	1.409.793
Oostzaan	371.258	Son en Breugel	584.085
Opmeer	428.068	Stadskanaal	1.136.417
Opsterland	1.009.098	Staphorst	531.150
Oss	2.852.671	Stede Broec	698.180
Oude IJsselstreek	1.256.341	Steenbergen	849.305
Ouder-Amstel	571.386	Steenwijkerland	1.572.674
Oudewater	387.024	Stein	862.325
Overbetuwe	1.457.047	Stichtse Vecht	2.214.046
Papendrecht	1.073.822	Súdwest-Fryslân	3.568.307
Peel en Maas	1.363.866	Terneuzen	1.993.199
Pekela	470.351	Terschelling	311.967

Decentralisatie-uitkering Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)			
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Gemeente**	**Bedrag 2026**
Texel	756.136	Waddinxveen	973.900
Teylingen	1.192.040	Wageningen	1.430.311
Tholen	904.961	Wassenaar	931.854
Tiel	1.346.132	Waterland	597.141
Tilburg	7.507.336	Weert	1.675.845
Tubbergen	688.059	West Betuwe	1.542.727
Twenterand	1.023.111	West Maas en Waal	664.883
Tynaarlo	1.128.832	Westerkwartier	2.238.963
Tytsjerksteradiel	1.096.934	Westerveld	762.276
Uitgeest	481.798	Westervoort	526.203
Uithoorn	999.687	Westerwolde	944.869
Urk	563.067	Westland	3.276.474
Utrecht	11.258.173	Weststellingwerf	940.924
Utrechtse Heuvelrug	1.631.053	Wierden	788.578
Vaals	490.957	Wijchen	1.320.720
Valkenburg aan de Geul	666.617	Wijdemeren	870.401
Valkenswaard	1.106.598	Wijk bij Duurstede	779.623
Veendam	980.278	Winterswijk	1.025.499
Veenendaal	2.402.990	Woensdrecht	811.920
Veere	1.003.036	Woerden	1.623.420
Veldhoven	1.452.907	Wormerland	580.189
Velsen	2.299.203	Woudenberg	453.970
Venlo	4.450.852	Zaanstad	5.178.400
Venray	1.415.593	Zaltbommel	907.514
Vijfheerenlanden	1.747.160	Zandvoort	782.006
Vlaardingen	3.205.801	Zeewolde	816.353
Vlieland	144.999	Zeist	2.071.305
Vlissingen	2.570.114	Zevenaar	1.450.340
Voerendaal	464.832	Zoetermeer	3.803.770
Voorne aan Zee	2.428.889	Zoeterwoude	351.170
Voorschoten	1.477.404	Zuidplas	1.390.908
Voorst	828.702	Zundert	756.005
Vught	1.717.597	Zutphen	1.623.067
Waadhoeke	1.570.019	Zwartewaterland	720.170
Waalre	603.371	Zwijndrecht	1.531.314
Waalwijk	1.592.563	Zwolle	4.516.829
		Totaal	**635.877.047**

Bijlage 3.2-19 Overheidsbrede Dienstverlening

Decentralisatie-uitkering Overheidsbrede Dienstverlening					
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Bedrag 2027**	**Bedrag 2028**	**Bedrag 2029**	**Bedrag 2030**
Aa en Hunze	22.069	22.069	22.069	22.069	22.069
Aalsmeer	28.967	28.967	28.967	28.967	28.967
Aalten	24.402	24.402	24.402	24.402	24.402
Achtkarspelen	26.300	26.300	26.300	26.300	26.300
Alblasserdam	18.344	18.344	18.344	18.344	18.344
Albrandswaard	22.523	22.523	22.523	22.523	22.523
Alkmaar	96.426	96.426	96.426	96.426	96.426
Almelo	64.286	64.286	64.286	64.286	64.286
Almere	189.808	189.808	189.808	189.808	189.808
Alphen aan den Rijn	98.468	98.468	98.468	98.468	98.468
Alphen-Chaam	9.236	9.236	9.236	9.236	9.236
Altena	51.469	51.469	51.469	51.469	51.469
Ameland	3.185	3.185	3.185	3.185	3.185
Amersfoort	135.666	135.666	135.666	135.666	135.666
Amstelveen	77.476	77.476	77.476	77.476	77.476
Amsterdam	762.850	762.850	762.850	762.850	762.850
Apeldoorn	145.635	145.635	145.635	145.635	145.635
Arnhem	140.442	140.442	140.442	140.442	140.442
Assen	59.654	59.654	59.654	59.654	59.654
Asten	14.766	14.766	14.766	14.766	14.766
Baarle-Nassau	5.996	5.996	5.996	5.996	5.996
Baarn	20.913	20.913	20.913	20.913	20.913
Barendrecht	42.500	42.500	42.500	42.500	42.500
Barneveld	53.068	53.068	53.068	53.068	53.068
Beek	13.642	13.642	13.642	13.642	13.642
Beekdaelen	32.504	32.504	32.504	32.504	32.504
Beesel	12.662	12.662	12.662	12.662	12.662
Berg en Dal	31.274	31.274	31.274	31.274	31.274
Bergeijk	16.623	16.623	16.623	16.623	16.623
Bergen (L.)	12.184	12.184	12.184	12.184	12.184
Bergen (NH.)	25.605	25.605	25.605	25.605	25.605
Bergen op Zoom	60.608	60.608	60.608	60.608	60.608
Berkelland	39.434	39.434	39.434	39.434	39.434
Bernheze	28.164	28.164	28.164	28.164	28.164
Best	26.392	26.392	26.392	26.392	26.392
Beuningen	23.126	23.126	23.126	23.126	23.126
Beverwijk	37.548	37.548	37.548	37.548	37.548
Bladel	18.626	18.626	18.626	18.626	18.626
Blaricum	10.303	10.303	10.303	10.303	10.303
Bloemendaal	19.492	19.492	19.492	19.492	19.492
Bodegraven-Reeuwijk	31.117	31.117	31.117	31.117	31.117
Boekel	10.003	10.003	10.003	10.003	10.003
Borger-Odoorn	23.342	23.342	23.342	23.342	23.342
Borne	20.831	20.831	20.831	20.831	20.831
Borsele	20.343	20.343	20.343	20.343	20.343

Decentralisatie-uitkering Overheidsbrede Dienstverlening					
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Bedrag 2027**	**Bedrag 2028**	**Bedrag 2029**	**Bedrag 2030**
Boxtel	29.472	29.472	29.472	29.472	29.472
Breda	159.581	159.581	159.581	159.581	159.581
Bronckhorst	32.179	32.179	32.179	32.179	32.179
Brummen	18.692	18.692	18.692	18.692	18.692
Brunssum	25.586	25.586	25.586	25.586	25.586
Bunnik	13.158	13.158	13.158	13.158	13.158
Bunschoten	19.512	19.512	19.512	19.512	19.512
Buren	24.506	24.506	24.506	24.506	24.506
Capelle aan den IJssel	59.387	59.387	59.387	59.387	59.387
Castricum	31.246	31.246	31.246	31.246	31.246
Coevorden	31.949	31.949	31.949	31.949	31.949
Cranendonck	18.905	18.905	18.905	18.905	18.905
Culemborg	26.181	26.181	26.181	26.181	26.181
Dalfsen	25.564	25.564	25.564	25.564	25.564
Dantumadiel	16.933	16.933	16.933	16.933	16.933
De Bilt	36.343	36.343	36.343	36.343	36.343
De Fryske Marren	46.040	46.040	46.040	46.040	46.040
De Ronde Venen	39.314	39.314	39.314	39.314	39.314
De Wolden	21.334	21.334	21.334	21.334	21.334
Delft	87.187	87.187	87.187	87.187	87.187
Den Helder	51.468	51.468	51.468	51.468	51.468
Deurne	29.712	29.712	29.712	29.712	29.712
Deventer	88.443	88.443	88.443	88.443	88.443
Diemen	26.354	26.354	26.354	26.354	26.354
Dijk en Waard	75.651	75.651	75.651	75.651	75.651
Dinkelland	23.079	23.079	23.079	23.079	23.079
Doesburg	10.386	10.386	10.386	10.386	10.386
Doetinchem	51.861	51.861	51.861	51.861	51.861
Dongen	23.563	23.563	23.563	23.563	23.563
Dordrecht	106.493	106.493	106.493	106.493	106.493
Drechterland	18.455	18.455	18.455	18.455	18.455
Drimmelen	24.683	24.683	24.683	24.683	24.683
Dronten	36.682	36.682	36.682	36.682	36.682
Druten	17.161	17.161	17.161	17.161	17.161
Duiven	21.785	21.785	21.785	21.785	21.785
Echt-Susteren	28.176	28.176	28.176	28.176	28.176
Edam-Volendam	33.103	33.103	33.103	33.103	33.103
Ede	104.309	104.309	104.309	104.309	104.309
Eemnes	8.130	8.130	8.130	8.130	8.130
Eemsdelta	42.222	42.222	42.222	42.222	42.222
Eersel	17.895	17.895	17.895	17.895	17.895
Eijsden-Margraten	22.402	22.402	22.402	22.402	22.402
Eindhoven	203.734	203.734	203.734	203.734	203.734
Elburg	21.577	21.577	21.577	21.577	21.577
Emmen	100.161	100.161	100.161	100.161	100.161

Decentralisatie-uitkering Overheidsbrede Dienstverlening					
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Bedrag 2027**	**Bedrag 2028**	**Bedrag 2029**	**Bedrag 2030**
Enkhuizen	17.185	17.185	17.185	17.185	17.185
Enschede	142.300	142.300	142.300	142.300	142.300
Epe	30.072	30.072	30.072	30.072	30.072
Ermelo	23.575	23.575	23.575	23.575	23.575
Etten-Leur	39.282	39.282	39.282	39.282	39.282
Geertruidenberg	20.235	20.235	20.235	20.235	20.235
Geldrop-Mierlo	34.892	34.892	34.892	34.892	34.892
Gemert-Bakel	28.038	28.038	28.038	28.038	28.038
Gennep	15.144	15.144	15.144	15.144	15.144
Gilze en Rijen	24.059	24.059	24.059	24.059	24.059
Goeree-Overflakkee	45.254	45.254	45.254	45.254	45.254
Goes	34.199	34.199	34.199	34.199	34.199
Goirle	20.495	20.495	20.495	20.495	20.495
Gooise Meren	49.565	49.565	49.565	49.565	49.565
Gorinchem	33.340	33.340	33.340	33.340	33.340
Gouda	64.484	64.484	64.484	64.484	64.484
Groningen	192.329	192.329	192.329	192.329	192.329
Gulpen-Wittem	12.670	12.670	12.670	12.670	12.670
Haaksbergen	21.278	21.278	21.278	21.278	21.278
Haarlem	139.955	139.955	139.955	139.955	139.955
Haarlemmermeer	137.798	137.798	137.798	137.798	137.798
Halderberge	27.899	27.899	27.899	27.899	27.899
Hardenberg	56.243	56.243	56.243	56.243	56.243
Harderwijk	42.418	42.418	42.418	42.418	42.418
Hardinxveld-Giessendam	16.285	16.285	16.285	16.285	16.285
Harlingen	14.148	14.148	14.148	14.148	14.148
Hattem	10.579	10.579	10.579	10.579	10.579
Heemskerk	34.314	34.314	34.314	34.314	34.314
Heemstede	22.979	22.979	22.979	22.979	22.979
Heerde	17.073	17.073	17.073	17.073	17.073
Heerenveen	45.809	45.809	45.809	45.809	45.809
Heerlen	81.316	81.316	81.316	81.316	81.316
Heeze-Leende	14.004	14.004	14.004	14.004	14.004
Heiloo	20.822	20.822	20.822	20.822	20.822
Hellendoorn	32.265	32.265	32.265	32.265	32.265
Helmond	84.947	84.947	84.947	84.947	84.947
Hendrik-Ido-Ambacht	27.747	27.747	27.747	27.747	27.747
Hengelo	70.250	70.250	70.250	70.250	70.250
Het Hogeland	43.432	43.432	43.432	43.432	43.432
Heumen	14.783	14.783	14.783	14.783	14.783
Heusden	40.898	40.898	40.898	40.898	40.898
Hillegom	18.935	18.935	18.935	18.935	18.935
Hilvarenbeek	14.015	14.015	14.015	14.015	14.015
Hilversum	78.479	78.479	78.479	78.479	78.479
Hoeksche Waard	79.059	79.059	79.059	79.059	79.059

Decentralisatie-uitkering Overheidsbrede Dienstverlening					
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Bedrag 2027**	**Bedrag 2028**	**Bedrag 2029**	**Bedrag 2030**
Hof van Twente	30.156	30.156	30.156	30.156	30.156
Hollands Kroon	43.304	43.304	43.304	43.304	43.304
Hoogeveen	50.104	50.104	50.104	50.104	50.104
Hoorn	64.888	64.888	64.888	64.888	64.888
Horst aan de Maas	37.694	37.694	37.694	37.694	37.694
Houten	43.072	43.072	43.072	43.072	43.072
Huizen	35.621	35.621	35.621	35.621	35.621
Hulst	25.292	25.292	25.292	25.292	25.292
IJsselstein	29.192	29.192	29.192	29.192	29.192
Kaag en Braassem	24.744	24.744	24.744	24.744	24.744
Kampen	48.237	48.237	48.237	48.237	48.237
Kapelle	11.553	11.553	11.553	11.553	11.553
Katwijk	59.784	59.784	59.784	59.784	59.784
Kerkrade	42.299	42.299	42.299	42.299	42.299
Koggenland	19.737	19.737	19.737	19.737	19.737
Krimpen aan den IJssel	26.572	26.572	26.572	26.572	26.572
Krimpenerwaard	50.437	50.437	50.437	50.437	50.437
Laarbeek	20.288	20.288	20.288	20.288	20.288
Land van Cuijk	81.240	81.240	81.240	81.240	81.240
Landgraaf	33.830	33.830	33.830	33.830	33.830
Landsmeer	9.895	9.895	9.895	9.895	9.895
Lansingerland	54.757	54.757	54.757	54.757	54.757
Laren	9.619	9.619	9.619	9.619	9.619
Leeuwarden	108.241	108.241	108.241	108.241	108.241
Leiden	103.888	103.888	103.888	103.888	103.888
Leiderdorp	23.414	23.414	23.414	23.414	23.414
Leidschendam-Voorburg	65.265	65.265	65.265	65.265	65.265
Lelystad	73.267	73.267	73.267	73.267	73.267
Leudal	31.815	31.815	31.815	31.815	31.815
Leusden	25.715	25.715	25.715	25.715	25.715
Lingewaard	41.381	41.381	41.381	41.381	41.381
Lisse	20.279	20.279	20.279	20.279	20.279
Lochem	29.545	29.545	29.545	29.545	29.545
Loon op Zand	20.779	20.779	20.779	20.779	20.779
Lopik	13.297	13.297	13.297	13.297	13.297
Losser	20.457	20.457	20.457	20.457	20.457
Maasdriel	23.146	23.146	23.146	23.146	23.146
Maasgouw	21.477	21.477	21.477	21.477	21.477
Maashorst	53.424	53.424	53.424	53.424	53.424
Maassluis	30.990	30.990	30.990	30.990	30.990
Maastricht	106.313	106.313	106.313	106.313	106.313
Medemblik	40.262	40.262	40.262	40.262	40.262
Meerssen	16.400	16.400	16.400	16.400	16.400
Meierijstad	74.312	74.312	74.312	74.312	74.312
Meppel	29.746	29.746	29.746	29.746	29.746

Decentralisatie-uitkering Overheidsbrede Dienstverlening					
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Bedrag 2027**	**Bedrag 2028**	**Bedrag 2029**	**Bedrag 2030**
Middelburg	42.674	42.674	42.674	42.674	42.674
Midden-Delfland	16.445	16.445	16.445	16.445	16.445
Midden-Drenthe	29.009	29.009	29.009	29.009	29.009
Midden-Groningen	55.382	55.382	55.382	55.382	55.382
Moerdijk	33.291	33.291	33.291	33.291	33.291
Molenlanden	39.460	39.460	39.460	39.460	39.460
Montferland	33.145	33.145	33.145	33.145	33.145
Montfoort	12.023	12.023	12.023	12.023	12.023
Mook en Middelaar	6.472	6.472	6.472	6.472	6.472
Neder-Betuwe	22.542	22.542	22.542	22.542	22.542
Nederweert	15.523	15.523	15.523	15.523	15.523
Nieuwegein	56.979	56.979	56.979	56.979	56.979
Nieuwkoop	25.670	25.670	25.670	25.670	25.670
Nijkerk	38.707	38.707	38.707	38.707	38.707
Nijmegen	151.113	151.113	151.113	151.113	151.113
Nissewaard	77.468	77.468	77.468	77.468	77.468
Noardeast-Fryslân	41.933	41.933	41.933	41.933	41.933
Noord-Beveland	6.547	6.547	6.547	6.547	6.547
Noordenveld	26.800	26.800	26.800	26.800	26.800
Noordoostpolder	42.192	42.192	42.192	42.192	42.192
Noordwijk	38.622	38.622	38.622	38.622	38.622
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	20.570	20.570	20.570	20.570	20.570
Nunspeet	24.989	24.989	24.989	24.989	24.989
Oegstgeest	20.938	20.938	20.938	20.938	20.938
Oirschot	16.948	16.948	16.948	16.948	16.948
Oisterwijk	28.060	28.060	28.060	28.060	28.060
Oldambt	35.894	35.894	35.894	35.894	35.894
Oldebroek	22.475	22.475	22.475	22.475	22.475
Oldenzaal	27.869	27.869	27.869	27.869	27.869
Olst-Wijhe	16.085	16.085	16.085	16.085	16.085
Ommen	16.685	16.685	16.685	16.685	16.685
Oost Gelre	26.397	26.397	26.397	26.397	26.397
Oosterhout	50.170	50.170	50.170	50.170	50.170
Ooststellingwerf	22.333	22.333	22.333	22.333	22.333
Oostzaan	8.586	8.586	8.586	8.586	8.586
Opmeer	10.468	10.468	10.468	10.468	10.468
Opsterland	26.916	26.916	26.916	26.916	26.916
Oss	84.127	84.127	84.127	84.127	84.127
Oude IJsselstreek	36.415	36.415	36.415	36.415	36.415
Ouder-Amstel	12.002	12.002	12.002	12.002	12.002
Oudewater	8.849	8.849	8.849	8.849	8.849
Overbetuwe	42.229	42.229	42.229	42.229	42.229
Papendrecht	28.028	28.028	28.028	28.028	28.028
Peel en Maas	39.817	39.817	39.817	39.817	39.817
Pekela	11.441	11.441	11.441	11.441	11.441

Decentralisatie-uitkering Overheidsbrede Dienstverlening					
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Bedrag 2027**	**Bedrag 2028**	**Bedrag 2029**	**Bedrag 2030**
Pijnacker-Nootdorp	49.252	49.252	49.252	49.252	49.252
Purmerend	82.763	82.763	82.763	82.763	82.763
Putten	22.029	22.029	22.029	22.029	22.029
Raalte	33.468	33.468	33.468	33.468	33.468
Reimerswaal	20.523	20.523	20.523	20.523	20.523
Renkum	26.259	26.259	26.259	26.259	26.259
Renswoude	5.103	5.103	5.103	5.103	5.103
Reusel-De Mierden	12.055	12.055	12.055	12.055	12.055
Rheden	38.809	38.809	38.809	38.809	38.809
Rhenen	18.540	18.540	18.540	18.540	18.540
Ridderkerk	43.499	43.499	43.499	43.499	43.499
Rijssen-Holten	34.292	34.292	34.292	34.292	34.292
Rijswijk	48.583	48.583	48.583	48.583	48.583
Roerdalen	18.570	18.570	18.570	18.570	18.570
Roermond	52.022	52.022	52.022	52.022	52.022
Roosendaal	69.986	69.986	69.986	69.986	69.986
Rotterdam	580.796	580.796	580.796	580.796	580.796
Rozendaal	1.375	1.375	1.375	1.375	1.375
Rucphen	22.213	22.213	22.213	22.213	22.213
Schagen	41.347	41.347	41.347	41.347	41.347
Scherpenzeel	9.093	9.093	9.093	9.093	9.093
Schiedam	71.590	71.590	71.590	71.590	71.590
Schiermonnikoog	800	800	800	800	800
Schouwen-Duiveland	30.048	30.048	30.048	30.048	30.048
's-Gravenhage	482.009	482.009	482.009	482.009	482.009
's-Hertogenbosch	136.464	136.464	136.464	136.464	136.464
Simpelveld	8.795	8.795	8.795	8.795	8.795
Sint-Michielsgestel	26.808	26.808	26.808	26.808	26.808
Sittard-Geleen	84.264	84.264	84.264	84.264	84.264
Sliedrecht	23.188	23.188	23.188	23.188	23.188
Sluis	20.751	20.751	20.751	20.751	20.751
Smallingerland	49.881	49.881	49.881	49.881	49.881
Soest	40.800	40.800	40.800	40.800	40.800
Someren	17.111	17.111	17.111	17.111	17.111
Son en Breugel	14.790	14.790	14.790	14.790	14.790
Stadskanaal	29.274	29.274	29.274	29.274	29.274
Staphorst	15.367	15.367	15.367	15.367	15.367
Stede Broec	19.922	19.922	19.922	19.922	19.922
Steenbergen	22.272	22.272	22.272	22.272	22.272
Steenwijkerland	39.533	39.533	39.533	39.533	39.533
Stein	22.686	22.686	22.686	22.686	22.686
Stichtse Vecht	56.294	56.294	56.294	56.294	56.294
Súdwest-Fryslân	79.613	79.613	79.613	79.613	79.613
Terneuzen	48.776	48.776	48.776	48.776	48.776
Terschelling	4.205	4.205	4.205	4.205	4.205

Decentralisatie-uitkering Overheidsbrede Dienstverlening					
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Bedrag 2027**	**Bedrag 2028**	**Bedrag 2029**	**Bedrag 2030**
Texel	11.988	11.988	11.988	11.988	11.988
Teylingen	31.871	31.871	31.871	31.871	31.871
Tholen	24.384	24.384	24.384	24.384	24.384
Tiel	38.763	38.763	38.763	38.763	38.763
Tilburg	195.958	195.958	195.958	195.958	195.958
Tubbergen	19.676	19.676	19.676	19.676	19.676
Twenterand	30.857	30.857	30.857	30.857	30.857
Tynaarlo	28.650	28.650	28.650	28.650	28.650
Tytsjerksteradiel	28.903	28.903	28.903	28.903	28.903
Uitgeest	11.455	11.455	11.455	11.455	11.455
Uithoorn	27.013	27.013	27.013	27.013	27.013
Urk	19.376	19.376	19.376	19.376	19.376
Utrecht	297.027	297.027	297.027	297.027	297.027
Utrechtse Heuvelrug	42.376	42.376	42.376	42.376	42.376
Vaals	9.209	9.209	9.209	9.209	9.209
Valkenburg aan de Geul	14.597	14.597	14.597	14.597	14.597
Valkenswaard	27.995	27.995	27.995	27.995	27.995
Veendam	25.431	25.431	25.431	25.431	25.431
Veenendaal	58.299	58.299	58.299	58.299	58.299
Veere	19.157	19.157	19.157	19.157	19.157
Veldhoven	39.962	39.962	39.962	39.962	39.962
Velsen	60.858	60.858	60.858	60.858	60.858
Venlo	92.298	92.298	92.298	92.298	92.298
Venray	39.330	39.330	39.330	39.330	39.330
Vijfheerenlanden	52.672	52.672	52.672	52.672	52.672
Vlaardingen	66.221	66.221	66.221	66.221	66.221
Vlieland	1.013	1.013	1.013	1.013	1.013
Vlissingen	40.172	40.172	40.172	40.172	40.172
Voerendaal	10.794	10.794	10.794	10.794	10.794
Voorne aan Zee	64.663	64.663	64.663	64.663	64.663
Voorschoten	21.222	21.222	21.222	21.222	21.222
Voorst	22.514	22.514	22.514	22.514	22.514
Vught	26.199	26.199	26.199	26.199	26.199
Waadhoeke	41.964	41.964	41.964	41.964	41.964
Waalre	14.868	14.868	14.868	14.868	14.868
Waalwijk	43.725	43.725	43.725	43.725	43.725
Waddinxveen	27.255	27.255	27.255	27.255	27.255
Wageningen	32.921	32.921	32.921	32.921	32.921
Wassenaar	22.208	22.208	22.208	22.208	22.208
Waterland	15.223	15.223	15.223	15.223	15.223
Weert	44.223	44.223	44.223	44.223	44.223
West Betuwe	47.327	47.327	47.327	47.327	47.327
West Maas en Waal	17.469	17.469	17.469	17.469	17.469
Westerkwartier	57.298	57.298	57.298	57.298	57.298
Westerveld	16.973	16.973	16.973	16.973	16.973

Decentralisatie-uitkering Overheidsbrede Dienstverlening					
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Bedrag 2027**	**Bedrag 2028**	**Bedrag 2029**	**Bedrag 2030**
Westervoort	13.746	13.746	13.746	13.746	13.746
Westerwolde	23.440	23.440	23.440	23.440	23.440
Westland	97.796	97.796	97.796	97.796	97.796
Weststellingwerf	24.607	24.607	24.607	24.607	24.607
Wierden	21.747	21.747	21.747	21.747	21.747
Wijchen	36.302	36.302	36.302	36.302	36.302
Wijdemeren	20.628	20.628	20.628	20.628	20.628
Wijk bij Duurstede	20.704	20.704	20.704	20.704	20.704
Winterswijk	26.463	26.463	26.463	26.463	26.463
Woensdrecht	20.928	20.928	20.928	20.928	20.928
Woerden	45.740	45.740	45.740	45.740	45.740
Wormerland	14.442	14.442	14.442	14.442	14.442
Woudenberg	11.812	11.812	11.812	11.812	11.812
Zaanstad	139.831	139.831	139.831	139.831	139.831
Zaltbommel	27.103	27.103	27.103	27.103	27.103
Zandvoort	14.732	14.732	14.732	14.732	14.732
Zeewolde	20.024	20.024	20.024	20.024	20.024
Zeist	55.592	55.592	55.592	55.592	55.592
Zevenaar	40.532	40.532	40.532	40.532	40.532
Zoetermeer	109.257	109.257	109.257	109.257	109.257
Zoeterwoude	8.335	8.335	8.335	8.335	8.335
Zuidplas	39.563	39.563	39.563	39.563	39.563
Zundert	19.211	19.211	19.211	19.211	19.211
Zutphen	41.584	41.584	41.584	41.584	41.584
Zwartewaterland	21.411	21.411	21.411	21.411	21.411
Zwijndrecht	40.072	40.072	40.072	40.072	40.072
Zwolle	110.461	110.461	110.461	110.461	110.461
Totaal	**15.413.928**	**15.413.928**	**15.413.928**	**15.413.928**	**15.413.928**

Bijlage 3.2-20 Regeling heroïnebehandeling

Decentralisatie-uitkering Regeling heroïnebehandeling	
Gemeente	**Bedrag 2026**
Amsterdam	1.950.082
Apeldoorn	617.119
Arnhem	639.335
Deventer	617.119
Eindhoven	617.119
Enschede	639.335
Groningen	747.946
Heerlen	705.982
Leeuwarden	807.190
Maastricht	617.119
Nijmegen	617.119
Rotterdam	1.332.963
's-Gravenhage	1.234.228
's-Hertogenbosch	617.119
Tilburg	639.335
Utrecht	947.889
Totaal	**13.346.999**

Bijlage 3.2-25 Versterking arbeidsmarktregio's

Mutatie decentralisatie-uitkering Versterking arbeidsmarktregio's		
Gemeente	**Bedrag 2029**	**Bedrag 2030**
Alkmaar	248.468	248.468
Almere	248.468	248.468
Amersfoort	248.468	248.468
Amsterdam	248.468	248.468
Apeldoorn	248.468	248.468
Arnhem	248.468	248.468
Breda	248.468	248.468
Doetinchem	248.468	248.468
Dordrecht	248.468	248.468
Ede	248.468	248.468
Eindhoven	248.468	248.468
Emmen	248.468	248.468
Enschede	248.468	248.468
Goes	248.468	248.468
Gorinchem	248.468	248.468
Gouda	248.468	248.468
Groningen	248.468	248.468
Haarlem	248.468	248.468
Heerlen	248.468	248.468
Helmond	248.468	248.468
Hilversum	248.468	248.468
Leeuwarden	248.468	248.468
Leiden	248.468	248.468
Nijmegen	248.468	248.468
Roermond	248.468	248.468
Rotterdam	248.468	248.468
's-Gravenhage	248.468	248.468
's-Hertogenbosch	399.599	399.599
Tiel	248.468	248.468
Tilburg	248.468	248.468
Utrecht	248.468	248.468
Venlo	248.468	248.468
Zaanstad	248.468	248.468
Zoetermeer	248.468	248.468
Zwolle	248.468	248.468
Totaal	**8.847.511**	**8.847.511**

Bijlage 3.3.2 Maatschappelijke opvang

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang			
Gemeente	**Bedrag 2025 en verder**	**Gemeente**	**Bedrag 2025 en verder**
Alkmaar	3.626.411	Heerlen	5.768.427
Almelo	3.012.438	Helmond	3.060.463
Almere	8.622.014	Hilversum	2.259.123
Amersfoort	4.429.135	Hoorn	2.280.845
Amsterdam	63.688.467	Leeuwarden	14.828.384
Apeldoorn	4.282.498	Leiden	8.178.487
Arnhem	8.428.151	Maastricht	5.983.976
Assen	4.609.877	Nijmegen	10.613.711
Bergen op Zoom	3.098.624	Nissewaard	2.690.731
Breda	6.342.062	Oss	3.231.928
Delft	2.744.992	Purmerend	1.476.786
Den Helder	1.759.341	Rotterdam	40.617.112
Deventer	3.836.719	's-Gravenhage	29.735.236
Doetinchem	3.917.760	's-Hertogenbosch	5.228.540
Dordrecht	5.410.354	Tilburg	8.968.984
Ede	3.787.297	Utrecht	26.245.571
Eindhoven	11.760.969	Venlo	8.237.843
Emmen	3.140.307	Vlaardingen	2.269.214
Enschede	8.990.279	Vlissingen	7.047.225
Gouda	2.245.056	Zaanstad	2.520.676
Groningen	17.636.654	Zwolle	10.710.447
Haarlem	7.734.233	**Totaal**	**385.057.347**

Bijlage 3.3.4 Aanpak laaggeletterdheid

Decentralisatie-uitkering Aanpak laaggeletterdheid			
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Bedrag 2027**	**Bedrag 2028**
Alkmaar	144.294	144.294	144.294
Almere	142.580	142.580	142.580
Amersfoort	123.304	123.304	123.304
Amsterdam	265.121	265.121	265.121
Apeldoorn	143.556	143.556	143.556
Arnhem	137.393	137.393	137.393
Breda	152.879	152.879	152.879
Doetinchem	117.972	117.972	117.972
Dordrecht	126.009	126.009	126.009
Ede	121.133	121.133	121.133
Eindhoven	142.571	142.571	142.571
Emmen	119.716	119.716	119.716
Enschede	149.998	149.998	149.998
Goes	126.206	126.206	126.206
Gorinchem	109.899	109.899	109.899
Gouda	117.260	117.260	117.260
Groningen	159.951	159.951	159.951
Haarlem	129.212	129.212	129.212
Heerlen	150.271	150.271	150.271
Helmond	118.380	118.380	118.380
Hilversum	116.806	116.806	116.806
Leeuwarden	147.491	147.491	147.491
Leiden	136.319	136.319	136.319
Nijmegen	126.806	126.806	126.806
Roermond	116.769	116.769	116.769
Rotterdam	276.746	276.746	276.746
's-Gravenhage	207.476	207.476	207.476
's-Hertogenbosch	141.001	141.001	141.001
Tiel	116.123	116.123	116.123
Tilburg	137.682	137.682	137.682
Utrecht	167.108	167.108	167.108
Venlo	120.222	120.222	120.222
Zaanstad	129.949	129.949	129.949
Zoetermeer	130.252	130.252	130.252
Zwolle	131.546	131.546	131.546
Totaal	**5.000.001**	**5.000.001**	**5.000.001**

Bijlage 4.3 Referentiewaarden EMU-saldo 2026 gemeenten

Individuele referentiewaarden EMU-saldo 2026 (bedragen x€1000)		
Gemeenten	**Begrotingstotaal 2025**	**Referentiewaarde 2026 o.b.v. begrotingstotaal**
Aa en Hunze	80.399	4.008
Aalsmeer	115.733	5.769
Aalten	89.149	4.444
Achtkarspelen	105.181	5.243
Alblasserdam	69.057	3.442
Albrandswaard	75.577	3.767
Alkmaar	499.864	24.917
Almelo	384.173	19.150
Almere	1.204.842	60.058
Alphen aan den Rijn	439.516	21.908
Alphen-Chaam	30.687	1.530
Altena	192.335	9.587
Ameland	31.887	1.589
Amersfoort	751.641	37.467
Amstelveen	429.886	21.428
Amsterdam	8.109.528	404.234
Apeldoorn	805.201	40.137
Arnhem	1.067.882	53.231
Assen	409.022	20.388
Asten	56.773	2.830
Baarle-Nassau	25.283	1.260
Baarn	79.850	3.980
Barendrecht	149.291	7.442
Barneveld	192.272	9.584
Beek	56.812	2.832
Beekdaelen	116.451	5.805
Beesel	49.519	2.468
Berg en Dal	120.929	6.028
Bergeijk	59.693	2.976
Bergen(L.)	44.781	2.232
Bergen(NH.)	104.065	5.187
Bergen op Zoom	380.257	18.955
Berkelland	145.890	7.272
Bernheze	99.342	4.952
Best	108.236	5.395
Beuningen	86.864	4.330
Beverwijk	161.892	8.070
Bladel	74.324	3.705
Blaricum	42.143	2.101
Bloemendaal	79.498	3.963

Bodegraven-Reeuwijk	123.201	6.141
Boekel	50.931	2.539
Borger-Odoorn	104.564	5.212
Borne	80.896	4.032
Borsele	78.654	3.921
Boxtel	122.825	6.122
Breda	907.133	45.218
Bronckhorst	116.680	5.816
Brummen	70.936	3.536
Brunssum	125.018	6.232
Bunnik	62.200	3.100
Bunschoten	69.035	3.441
Buren	92.840	4.628
Capelle aan den IJssel	285.663	14.239
Castricum	95.417	4.756
Coevorden	142.184	7.087
Cranendonck	74.027	3.690
Culemborg	104.416	5.205
Dalfsen	101.611	5.065
Dantumadiel	75.215	3.749
De Bilt	133.060	6.633
De Fryske Marren	187.017	9.322
De Ronde Venen	139.929	6.975
De Wolden	74.046	3.691
Delft	528.776	26.358
Den Haag	3.476.560	173.296
Den Helder	267.846	13.351
Deurne	116.942	5.829
Deventer	503.717	25.109
Diemen	109.625	5.464
Dijk en Waard	300.979	15.003
Dinkelland	81.296	4.052
Doesburg	47.815	2.383
Doetinchem	324.736	16.187
Dongen	83.858	4.180
Dordrecht	810.107	40.381
Drechterland	58.057	2.894
Drimmelen	79.318	3.954
Dronten	154.438	7.698
Druten	74.363	3.707
Duiven	88.293	4.401
Echt-Susteren	113.936	5.679
Edam-Volendam	115.567	5.761
Ede	493.483	24.599
Eemnes	34.118	1.701

Eemsdelta	311.671	15.536
Eersel	63.666	3.174
Eijsden-Margraten	79.221	3.949
Eindhoven	1.256.702	62.643
Elburg	82.372	4.106
Emmen	524.720	26.156
Enkhuizen	72.478	3.613
Enschede	951.023	47.405
Epe	122.393	6.101
Ermelo	103.804	5.174
Etten-Leur	161.341	8.042
Geertruidenberg	82.277	4.101
Geldrop-Mierlo	150.048	7.479
Gemert-Bakel	105.844	5.276
Gennep	75.621	3.769
Gilze en Rijen	98.434	4.907
Goeree-Overflakkee	182.174	9.081
Goes	211.159	10.526
Goirle	73.324	3.655
Gooise Meren	183.843	9.164
Gorinchem	197.269	9.833
Gouda	412.319	20.553
Groningen	1.428.268	71.195
Gulpen-Wittem	49.621	2.473
Haaksbergen	84.060	4.190
Haarlem	801.998	39.977
Haarlemmermeer	651.082	32.454
Halderberge	116.401	5.802
Hardenberg	283.215	14.117
Harderwijk	228.886	11.409
Hardinxveld-Giessendam	59.237	2.953
Harlingen	83.549	4.165
Hattem	37.922	1.890
Heemskerk	138.054	6.882
Heemstede	92.327	4.602
Heerde	60.484	3.015
Heerenveen	229.716	11.451
Heerlen	509.242	25.384
Heeze-Leende	47.524	2.369
Heiloo	68.915	3.435
Hellendoorn	128.188	6.390
Helmond	455.849	22.723
Hendrik-Ido-Ambacht	109.102	5.438
Hengelo	432.525	21.560
Het Hoge land	222.929	11.112

Heumen	55.990	2.791
Heusden	147.402	7.348
Hillegom	71.579	3.568
Hilvarenbeek	52.918	2.638
Hilversum	387.613	19.321
Hoeksche Waard	278.482	13.881
Hof van Twente	138.151	6.886
Hollands Kroon	162.364	8.093
Hoogeveen	237.791	11.853
Hoorn	310.879	15.496
Horst aan de Maas	165.951	8.272
Houten	164.056	8.178
Huizen	139.158	6.937
Hulst	108.881	5.427
IJsselstein	99.832	4.976
Kaag en Braassem	90.233	4.498
Kampen	228.364	11.383
Kapelle	46.286	2.307
Katwijk	247.722	12.348
Kerkrade	225.693	11.250
Koggenland	93.272	4.649
Krimpen aan den IJssel	109.310	5.449
Krimpenerwaard	199.563	9.948
Laarbeek	70.428	3.511
Land van Cuijk	332.202	16.559
Landgraaf	157.677	7.860
Landsmeer	35.190	1.754
Lansingerland	227.565	11.343
Laren	37.588	1.874
Leeuwarden	743.219	37.047
Leiden	741.422	36.958
Leiderdorp	88.837	4.428
Leidschendam-Voorburg	328.412	16.370
Lelystad	436.407	21.754
Leudal	115.227	5.744
Leusden	94.795	4.725
Lingewaard	152.400	7.597
Lisse	78.262	3.901
Lochem	116.137	5.789
Loon op Zand	77.442	3.860
Lopik	43.936	2.190
Losser	87.811	4.377
Maasdriel	84.469	4.211
Maasgouw	78.464	3.911
Maashorst	212.297	10.582

Maassluis	128.775	6.419
Maastricht	666.680	33.232
Medemblik	165.518	8.251
Meerssen	61.622	3.072
Meierijstad	302.729	15.090
Meppel	162.104	8.080
Middelburg	223.162	11.124
Midden-Delfland	60.144	2.998
Midden-Drenthe	115.583	5.761
Midden-Groningen	324.567	16.179
Moerdijk	161.382	8.044
Molenlanden	135.857	6.772
Montferland	129.055	6.433
Montfoort	37.631	1.876
Mook en Middelaar	25.332	1.263
Neder-Betuwe	81.276	4.051
Nederweert	61.185	3.050
Nieuwegein	275.967	13.756
Nieuwkoop	118.545	5.909
Nijkerk	205.195	10.228
Nijmegen	1.076.459	53.658
Nissewaard	380.991	18.991
Noardeast-Fryslân	186.976	9.320
Noord-Beveland	42.111	2.099
Noordenveld	112.516	5.609
Noordoostpolder	204.590	10.198
Noordwijk	174.691	8.708
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	71.134	3.546
Nunspeet	94.561	4.714
Oegstgeest	85.267	4.250
Oirschot	76.802	3.828
Oisterwijk	104.350	5.202
Oldambt	193.106	9.626
Oldebroek	103.390	5.154
Oldenzaal	127.452	6.353
Olst-Wijhe	63.501	3.165
Ommen	74.142	3.696
Oost Gelre	102.400	5.104
Oosterhout	250.807	12.502
Ooststellingwerf	93.663	4.669
Oostzaan	30.851	1.538
Opmeer	44.557	2.221
Opsterland	103.284	5.148
Oss	452.163	22.539

Oude IJsselstreek	140.377	6.997
Ouder-Amstel	62.047	3.093
Oudewater	32.180	1.604
Overbetuwe	146.685	7.312
Papendrecht	112.803	5.623
Peel en Maas	133.749	6.667
Pekela	61.021	3.042
Pijnacker-Nootdorp	194.328	9.687
Purmerend	370.618	18.474
Putten	76.208	3.799
Raalte	139.829	6.970
Reimerswaal	91.994	4.586
Renkum	117.185	5.841
Renswoude	23.181	1.155
Reusel-De Mierden	40.345	2.011
Rheden	177.628	8.854
Rhenen	68.066	3.393
Ridderkerk	171.761	8.562
Rijssen-Holten	125.047	6.233
Rijswijk	269.654	13.441
Roerdalen	72.182	3.598
Roermond	268.679	13.393
Roosendaal	355.618	17.726
Rotterdam	4.963.129	247.396
Rozendaal	10.667	532
Rucphen	81.976	4.086
Schagen	165.720	8.261
Scherpenzeel	36.204	1.805
Schiedam	471.172	23.486
Schiermonnikoog	13.498	673
Schouwen-Duiveland	172.368	8.592
's-Hertogenbosch	931.275	46.421
Simpelveld	34.579	1.724
Sint-Michielsgestel	89.228	4.448
Sittard-Geleen	460.345	22.947
Sliedrecht	99.218	4.946
Sluis	110.506	5.508
Smallingerland	262.271	13.073
Soest	158.363	7.894
Someren	63.237	3.152
Son en Breugel	53.886	2.686
Stadskanaal	155.567	7.755
Staphorst	64.206	3.200
Stede Broec	71.833	3.581
Steenbergen	79.624	3.969

Steenwijkerland	182.342	9.089
Stein	91.794	4.576
StichtseVecht	189.445	9.443
Súdwest-Fryslân	368.661	18.377
Terneuzen	248.257	12.375
Terschelling	32.979	1.644
Texel	87.164	4.345
Teylingen	104.529	5.210
Tholen	96.980	4.834
Tiel	185.734	9.258
Tilburg	1.275.720	63.591
Tubbergen	60.919	3.037
Twenterand	156.343	7.793
Tynaarlo	111.047	5.535
Tytsjerksteradiel	112.801	5.623
Uitgeest	34.519	1.721
Uithoorn	107.466	5.357
Urk	78.113	3.894
Utrecht	2.184.963	108.913
Utrechtse Heuvelrug	161.524	8.051
Vaals	44.625	2.224
Valkenburg aan de Geul	75.941	3.785
Valkenswaard	111.554	5.561
Veendam	143.395	7.148
Veenendaal	261.747	13.047
Veere	97.344	4.852
Veldhoven	178.268	8.886
Velsen	266.033	13.261
Venlo	628.343	31.321
Venray	169.705	8.459
Vijfheerenlanden	214.793	10.707
Vlaardingen	396.944	19.786
Vlieland	11.948	596
Vlissingen	312.823	15.593
Voerendaal	37.530	1.871
Voorne aan Zee	256.997	12.810
Voorschoten	85.704	4.272
Voorst	96.286	4.800
Vught	119.263	5.945
Waadhoeke	169.292	8.439
Waalre	48.519	2.419
Waalwijk	216.123	10.773
Waddinxveen	159.183	7.935
Wageningen	146.226	7.289
Wassenaar	93.250	4.648

Waterland	52.949	2.639
Weert	209.017	10.419
West Betuwe	187.196	9.331
West Maas en Waal	57.910	2.887
Westerkwartier	217.701	10.852
Westerveld	70.952	3.537
Westervoort	52.568	2.620
Westerwolde	138.655	6.912
Westland	388.945	19.388
Weststellingwerf	104.862	5.227
Wierden	100.387	5.004
Wijchen	144.109	7.183
Wijdemeren	69.995	3.489
Wijk bij Duurstede	68.342	3.407
Winterswijk	136.568	6.807
Woensdrecht	68.834	3.431
Woerden	192.427	9.592
Wormerland	54.315	2.707
Woudenberg	49.090	2.447
Zaanstad	795.107	39.634
Zaltbommel	109.565	5.461
Zandvoort	77.365	3.856
Zeewolde	100.280	4.999
Zeist	229.668	11.448
Zevenaar	180.575	9.001
Zoetermeer	557.759	27.803
Zoeterwoude	31.688	1.580
Zuidplas	284.114	14.162
Zundert	70.472	3.513
Zutphen	227.564	11.343
Zwartewaterland	80.209	3.998
Zwijndrecht	201.062	10.022
Zwolle	852.073	42.473

Deze brochure is een uitgave van:
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
BFR/Bekostiging Binnenlands Bestuur
Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag

September 2025